

ספר

אֲשֶׁר בִּנְחַל

חֶלֶק קָבוֹ

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וְשֵׁאלוֹת וְתַשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בִּנְחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר הַכְּמוֹה
יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, מַעֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִזְקוֹת
וְהַתְּעוּרָרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל ה' יִתְקַרֵּךְ בְּכָל דְרָגָה וְדָרָגָה מִכָּל מְקוֹם
שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

בְּנוֹי וּמְיֻסָּד עַל פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַנְּגוּז וְהַצָּפוּן

בּוֹצִיגָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, אֲדוֹנָנּוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגְזַן עֲלֵינוּ

וְעַל פִּי תַלְמִידוֹ מוֹרְנוּ הַנּוֹאֵן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵחַ נִפְלְאָ, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים

לִיָּה

רַבֵּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגְזַן עֲלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי הַכְּמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים

מִנְּמָרָא מוֹדְרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיר הַקְּדוֹשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

שְׁנַת תַּשְׁע"ד לַפ"ק.

הכתבת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים:

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדש
Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42hd street
Brooklin N.Y. 11219

מוסדות היכל הקדש חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל ידי עמותת 'ישמח צדיק - קהלת ברסלב בגליל'
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 42 יבנאל 15225
טלפון רב קוי 04-6708356 פקס 04-6708359

"והנה הרצ רצי נמן
זכרנו לצרכה הפליא
לעשות צוה כל גמיו לקרב
בני אדם לעבודה השם
יתצדק ולהודיע להם
מנוראות נשגבות מעלת
קדשת רצנו וזכר נדיק
לצרכה, ומעלת קדשת
פורחו ושיחומיו וכו' וכל
עניניו הקדושים והרבה
לכאז ספרים קדושים צוה
ולתפיסם, צדקי לקיים
'פולו מעינומין חולה'".

(הקדמתו ימני מוה"ר"ת)

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כְּמָה פְּעָמִים בְּכִמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׁאַפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לּוֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם פְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְתָּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּפָם בִּיּוֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלְף מִכְתָּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדְנוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְתָּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינַי הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כָּרֶךְ קָכוּ,
וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוָה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזָה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלָיו הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חו"ל הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר
הַקְדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלַבְּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד
וְהַנְּמֹךְ בִּיּוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְסָן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכְל
תַּחְתּוֹן, מַעֲלָא לְעָלוּל, בְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׁרָגִיל בְּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּהֶם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֱמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, ח' בָּלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינֵן ל'א ר'אֲתָה
אֱלֻקִּים זִוְלַתִּיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאלָה שְׁלִמ'ה', אָמֵן
וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולכלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אֲזוּ יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרֵין, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת מִשְׁגְּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵין שִׁיחֹת-הֶרֶץ, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעֲלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק בְּפִשְׁטוּם וּלְהַלְבִּישׁם בְּכֻלִּים מְכֻלִּים שׁוֹנִים לְכָל הַשְׂוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מִעֶקֶל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֶפְלוּ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָן, מִכָּל שָׁכֵן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֶקֶר לְשׁוֹב עַל פְּגָם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם, הָעֶקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרֵץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שָׂכַל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֶסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קִדּוּשֵׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהִרְחִיקָם מִמִּטְחָוֵי קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמִץ וְשֶׂאִוֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ', וְכוּ', וְרֵאיוּי לְגֹזֵר שְׂלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְכֵי אַבוֹתֵינוּ, בְּדַרְכֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּיַדֵּי מַצְוֵה גְדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְכֵי פֶשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח

נְצַחִים?! וְהֲלֹא בְּמֵה תַחְבוּלוֹת עוֹשִׁים וּכְמֵה סְפָרִים לְאַלְפִים
 וּלְרַבּוֹת מַחְבְּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ
 שֶׁל קַל וְחֹמֶר בְּמֵה אַלְפֵי אַלְפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ',
 סְפָרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לַחֲבֵר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל
 הַתְּכָלִית הָאַחֲרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין
 לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוּקָה מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר נִלְפְדוּ רַבִּים
 מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבְטַעֲוִיּוֹתָיו וְכוּ',
 וּכְמֵה סְפָרִים וְתַחְבוּלוֹת אֵין מְסַפֵּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
 יוֹם, כִּדִּי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחְבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וּנְפֶשׁ
 בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת,
 וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה
 וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נְמַצָּא, שְׁכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נְמַצָּאִים
 בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן
 בְּמֵה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנַתְּחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שָׁפָן
 וְכָל שָׁפָן לָבוֹא לְחַדְרֶיהָ וּלְיַרֵּד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנֵּה, עַדִּין אֵינָם חֶלֶק אֶחָד מֵאַלְפֵי מַעְמָק
 רַבּוֵי הַסְּפָרִים שִׁיתְּגַלוּ עוֹד, בְּעַת שִׁיתְּגַלוּ סִתְרֵי וְרֵזֵי הַתּוֹרָה
 הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבַזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר
 הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא
 וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאַרְיִז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים
 לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ בְּמֵה וּכְמֵה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 וּבְמִקּוֹמוֹת אֱלוֹ מִתְּפַשְׁטִים אֱלוֹ הַסְּפָרִים וְהֵם מַחֲיִין אֶת עֶצְמוֹן
 בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים מַחֲיִין אֶת עֶצְמוֹן בְּסְפָרִים אַחֲרִים
 דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים,

וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו וְאבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקנת כל הדורות ותקנת כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

פְּרָךְ קָנוּ

ל' קנר.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב, ט"ז מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד רציתי, שתקח את הענין של החנייה בידך, כי השבוע יהיו לנו שלש שמחות, כן ירבו, וצריך לראות שהרכבים יחנו רק במקום החנייה, וכן עם הפנים אל האולם על הקוים, ובצד השני של הכביש בכלל לא יעמד שום רכב, אפה תעמד על זה חזק, האוטובוסים שיבואו שיעמדו למטה ליד הממ"ד, כי השבוע עומד לבוא אלינו בקור פתע של הועדה, או תושבי המקום ובראשם הסמ"ך-מ"ם יצלמו איך שאנחנו חוסמים כביש, וזה לרעתנו, חס ושלום, ולכן צריכים לשמר על זה מאד מאד, ואני ממנה אותך על זה, וגם אשלים לך בעבור כל שמחה שאתה תהיה אחראי על החנייה.

הַעֲקָר רְאֵה לְשִׁמְחָה, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֹּל כַּמָּה מְכַתְּבִים נְחוּצִים, וְתִרְאֶה לְמִסְרָם לִיעֲדָם מֵה
שְׁיֹתֵר מֵהָר, וּבִפְרֹט לִיְדֵיִדְנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מְלֵא נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה
לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר. וְזוֹ גְדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל,
שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְשִׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' קנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלְתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ.

אוֹדוֹת מֵה שֶׁכַּתְּבָתָּ בְּעֵגְנִן וְעֵדַת הַשָּׁרִים וְכוּ', אֲתָה צְרִיף לְהַבִּין,
כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, אֲלֵא עַל אַבִּינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, רוֹאִים, שְׁכָל

הַעֲנִין שְׁלִי זֶה לֹא בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע, כָּל קִיּוּמֵי שְׂאֵנֵי עֲדִין קָיָם זֶה גַם אֶחָד גָּדוֹל, כְּפִי הַהֶסְתָּוֹת הַפְּרוּעוֹת שֵׁישׁ נִגְדֵי בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרִסְלָב וּבֵין בְּכָלֵל הָעוֹלָם, בֵּין בְּכָלֵלִיּוֹת בֵּין בְּפִרְטִיּוֹת וּבֵין בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, כָּל קִיּוּמֵי זֶה גַם אֶחָד גָּדוֹל, וְלִכֵּן אִם בְּנִסִּים מְדַבְּרִים, אֲזִי צְרִיכִים לְבַטֵּחַ רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבְרֹחַ רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אֵין לָנוּ שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת רַק תְּפִלָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְכֵּל אֶת עֲצַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְלֹא יוּכַל לָנוּ.

אֲנִי כּוֹתֵב מִכְּתָב הֵן לְ... גֵרוֹ יְאִיר, וְהֵן לְ... גֵרוֹ יְאִיר, וְיֹתֵר מִזֶּה אֲנִי לֹא יָכוֹל, כִּי אֲנִי בּוֹרֵחַ רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵיךְ שִׁפְלֵי דָבָר כֶּף יִהְיֶה, אָבָל לֹא צְרִיכִים לִפְחָד, כִּי אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים רַק בִּידֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמֵה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְצֶה כֶּף יִהְיֶה, אֲצֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין שַׁחַד, וְלֹא יְכוּלִים לְשַׁחַד אוֹתוֹ, יְכוּלִים לְעַבֵּד עַל בְּנֵי-אָדָם, אָבָל לֹא עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אִוִי לְדוֹר שֶׁכֶּף נִרְאִים דּוֹרְשָׁיו שֶׁהֵם הַרְבָּנִים, תִּרְאֶה אֶת הַטָּמֵא ... שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקֵב, הוֹלֵךְ וּמַעֲיֵד עָלַי עֲדוֹת שֶׁקֶר, וְזֶה כְּבָר נִדְפַס בְּפִרוֹטוּקוֹל שֶׁל הַרְבֵּנוֹת הָרְאִישִׁית, וְעַם זֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם יֵלֵךְ לְנִפְגָּף אֲצֵל וְעֵדֵת הַשָּׁרִים, נוֹ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֶת הָאֱמֶת, אֲזוֹ שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה מֵה שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה מֵה שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה, וְנִרְאֶה דָבָר מִי יָקוּם.

אֹדוֹת שֵׁישׁ לֶךְ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה חֲלִישוֹת הַדַּעַת מְ... גֵרוֹ יְאִיר, לְדַעֲתִי, אֶתָּה מִגְזִים.

אֶתָּה לֹא צָרִיךְ לְתַת לֵב אֶל כָּל הַפְּטֻפוּטִים שֶׁהוּא מְדַבֵּר מִזֶּה עַל זֶה וְכוּ', זוֹ דְרָכּוֹ וְזֶה טְבַעוֹ, וְלִכֵּן אֵל תִּקְבַּל שׁוּם חֲלִישוֹת הַדַּעַת.

מֵה אֶתָּה חוֹשֵׁב? אֲנִי בּוֹדְאִי לֹא קִבְּלִיתִי לְשׁוֹן-הַרַע, אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַעֲנִין הַיָּטֵב הַיָּטֵב מֵה קוֹרֶה פֹּה, וּבְגִי-אָדָם שֶׁמְקַבְּלִים לְשׁוֹן-הַרַע, לֹא תוּכַל לְסַתּוֹם לָהֶם אֶת הַפֹּה, אֲנִי מְנַסֶּה בְּכָל מִינֵי אִפְנָיִם שֶׁבְּעוֹלָם לְעַקֵּר מֵאֲתָנוּ אֶת הַשְּׁנֵאוֹת חֲנָם וְהַקְטְנוֹת הַדַּעַת, אָבָל לְשׁוֹא

עמלי, כמו שאני רואה עם הבחורים הצעירים, שרבים ככלם יש להם את טבע ומדות אביהם, בא לתפלה ולתורה וכו', וכו', אין שום זיק של יראת שמים, ולא יכולים להכניס בהם אפלו נקודה אחת, וזה מאד מאד כואב לי, אבל מה אעשה, כמו שאני לא יכול להכניס יראת שמים באבותיהם, איך אני יכול להכניס בילדיהם? ולכן אל תשבר משום דבר, אם היית רואה בכל יום כמה מכתבים אני מקבל מזה על זה ומזה על זה היית משתומם, ואם לא מספיק עוד מסיתים מבחוץ, פי כבר משפחת ... שיחיו עשו שדוף, ולבסוף זאת שברחה וכו', הולכת ומטלפנת אליהם בערממיות, כדי לשבר את השדוף וכו', האם זה לא כואב?! מה היא צריכה לנפח מבחוץ?! וכל זה אני כותב לך פן ואולי שאוכל להרגיע אותך. אני מבין היטב היטב את כאבך, אבל אני לא רואה שאתה צריך לפחד מפטפוטי דברים שלו, תמשיך לנהל את התלמוד-תורה והבית-ספר, המעון והגנים ואת הישיבה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף הכל יסתדר. הרי אתה רואה שזו מלחמה מפנים ומאחור ומכל הצדדים, ועקר המלחמה זה מבפנים, וכמו שהתבטא פעם מזהרנ"ת ז"ל, שהוא לא מפחד מהמחלקת שבחוץ, אלא מהמחלקת שבפנים, ועל זה צריכים הרבה הרבה התחזקות לא להשבר משום דבר, ולכן אל תחלש דעתך כרגע, פי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, ולבסוף הכל יתהפך לטובה, ועוד נספר את זה בשמחה.

אני רואה פה עתיד גדול מאד, ולא בחנם שהסמ"ך-מ"ם שורף לו מאד, וחורק שניו עלינו מבפנים, ולכן אל תבלבל את עצמך משום דבר.

אני כותב עכשו מכתב ל... גרו יאיר, ואני מקנה שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

העקר אל תבלבל את עצמך, פי גדול אדוננו רוב להושיע, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, לשמע ממך בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

לִי קִנּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁלֵא תִקְבֵּל שׁוֹם לְשׁוֹן־הָרַע עַל יְדִידְנֹו ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, הוּא מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, בְּצוּרָה כְּזוֹ שֶׁעוֹד לֹא הָיָה לִי, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה קִנְיָה וְשִׁנְיָה, אֲכַל זֶה חֵלֶק מִהַגְּלוּת, וַיֵּשׁ אֲנָשִׁים שְׁחִיִּים מְלֵה־שְׁפִיל אֶת זוּלָתָם, וְלִכֵּן אֵל תְּשִׁים לֵב לְכָל מַה שֶׁמְדַבְּרִים, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּשָּׂא אֶף וְרַק עִם יְדִידְנֹו ר' ... כִּי אִם אֵין לָנוּ חֲנוּפָה — אֵין לָנוּ כְּלוּם, אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְאֵלוּ שְׁיֵשׁ לָהֶם שְׁכָל קִטְן, שְׁיִתְבַּגְּרוּ.

אוֹדוֹת בְּנֵךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, לְנִסְעַ אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, זֶה אֲנִי אֹדֵעַ רַק שְׁבוּעַ הַבָּא.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לִי קִנָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֵךְ.

אוֹדוֹת מַה שֶׁשְּׂאֵלָתְ בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֵׂה י"ב, מִהַבְּעַל תְּפִלָּה), הִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל תִּפְסַס צְרָפְתִי מְשֻׁנָּע, כִּי מִי שֶׁמְכִיר אֶת הַנְּמוּסֵי שְׁלָהֶם וְאֶת הַדְּרָךְ שְׁלָהֶם, כֶּף זֶה פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, אֵין עוֹד מְשֻׁנָּעִים וּמְטוֹרְפִים בְּצְרָפְתִים, וְתוֹדֵעַ לָךְ, שְׁכָל דְּבוּר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מְדַיֵּק מְאֹד מְאֹד. וַיְדוּעַ שֶׁבְּצְרָפַת הֵם שְׁקוּעִים בְּנִאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְהַנְּאוּף

משגג את האדם מאד, ומוציא ממנו את השכל והדעת.

אודות ששאלת אם להיות מחליף במקום ... גרו יאיר. מה אמר לך! אין עוד מצנה יותר גדולה מזו, מלבד השכר שתקבל, אתה עושה עוד מצנה גדולה מאד, ותאמין לי, שאני כמה שנים נקיתי את בית-הכנסת, ואף אחד לא ידע מזה, וזו היתה כל שמחתי, שאני זוכה לנקות בית-הכנסת שלוּמדים ומתפללים שם.

ובפרט שישלמו לך גם משכרת טובה, ומה אתה תפסיד.

העקר תתמיד בלמוד התורה הקדושה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנסמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' קנט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב, י"ז מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להתחזק, ואף שאני יודע שעובר עליך מה שעובר, תאמיני לי שעל כל אחד עובר מה שעובר, ועקר הגדלה של בר ישראל הוא להחזיק מעמד ולא להשבר.

רציתי שתכתבי לי דו"ח ובפרטיות מהבנות במדרשיה, ואיך הן מתנהגות בפרטי פרטיות, כי אני צריך לדעת את זה בקשר לשדוכים.

המאחל לך שבת שלום...

ל' קס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אַפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאֵל תִּשְׁבְּרֵי, לְדַעְתִּי, אֵל תִּדְחֲקֵי אֶת הַשְּׁעָה, כִּי כִּף אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרוּכוֹת סד.): כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה דוֹחֶקְתּוֹ; וְעַל־כֵּן תִּשְׁמְרֵי מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְאֵל תִּסְתַּכְּסְכֵי עִם הָאָמָא, כִּי מַצּוֹת כְּבוֹד אָב וְאֵם, הִיא מִהַמַּצּוֹת הַכֵּי חֲמוּרוֹת.

אֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת הַבָּאָה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאִז תִּסְפְּרֵי לִי אֶת הַכֹּל.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

נָא לְמִסֵּר לְגַבְרַת ... אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה.

ל' קסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין שְׂאֲנִי נִמְצָא גַם־כֵּן בְּצָרוֹת גְּדוּלוֹת, שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם מוֹסֵר אוֹתִי עַל יְמִין וְעַל שְׂמָאל, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְקַחַת סִכּוּן גַּם מִבְּחוּץ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְאֹד מְסַכֵּן, כִּי אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִי הַהוֹרִים שֶׁל הַבְּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּמָה לָנוּ לְהַפְגִּס בְּצָרָה

הזו; רבנו ז"ל אמר לנו (ספר-המדות, אות פחד, חלק ב', סימן ג'): הבורח מהצרה פקח, אם רואים צרה — צריכים לברח, והוא פקח, ולכן לא פדאי להסתכסך בדברים כאלו, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך שבת שלום...

ל' קסב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב, י"ז מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו את שופכת את כל לבך מכל מה שעובר עליך.

לדעתי, אם את רוצה תסעי אל ציון רבנו ז"ל, אני פשוט נתתי לך עצה, שבחדש הראשון לא נוסעים, אבל אם יש לך כל-כך רצון וחשק, אז תסעי, אף אחד אינו מונע את זה ממך, אני לא יודע למה את צריכה להפגס בלחץ, ואם את כל-כך דואגת על הגאולה, תאמיני לי, שאני יותר דואג לראות במחית עמלק קדם הגאולה, ותפילתי תמיד — שתהיה רעידת אדמה בארץ עמלק, וימחקו מתחת פני השמים, כי הרגו ושחטו ושרפו וחנוקו בכל מיני מיתות משנות, מיתות אכזריות מליוני גברים, נשים וילדים חפים מפשע, וזה מאז היות עם ישראל לעם, עמלק מתגרה עליהם, ולכן אני מאד מענין במחית עמלק. והגאולה — את צריכה להבין, שהיא תלויה רק בידי הקדוש-ברוך-הוא, ולכן למה את צריכה לבלבל את עצמך בדברים כאלו, שאינם שיכים אליך, מתי שהקדוש-ברוך-הוא ירצה לגאל את עם ישראל — הוא יגאל וכו', זה תלוי רק בידו יתברך, ולא ביד בשר ודם, שאף אחד לא יספר לך אחרת.

אם את כל-כך רוצה לנסע — אז תסעי, אל תפגסי בלחץ, לחץ זה הדבר הכי גרוע שרק יכול להיות, אדם לא צריך להתפעל משום

אֲשֶׁר ל' קסג — ל' קסד בְּנַחֵל יט

דָּבָר שְׁבַע עוֹלָם, צְרִיכִים רַק לְבָרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, וְאִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא, כַּמּוּכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצו, וְסִימָן כ'), שְׂאֲסוּר לְהִתְעַקֵּשׁ בְּתַפְלָה שֶׁמְכַרַח לְהִיּוֹת כָּךְ, אֵין דְּבָר כְּזֶה לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵכוֹת סד.): כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה דּוֹחֶקתּוּ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.
שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבֻלַּתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי לָמָּה ... צְרִיכָה לְדַבֵּר מִבְּחוּץ, סוּף כָּל סוּף עָשׂוּ כְּכֹר שְׂדוּף, לָמָּה צְרִיכִים לְנִסּוֹת לְשֹׁבֵר אֶת זֶה, זֶה רְשָׁעוֹת לְשֵׁם רְשָׁעוֹת, חֲשַׁבְתִּי שֶׁהִיא כְּכֹר בְּחוּץ, שֶׁתֵּלֵךְ וְלֹא תִזְיֵק, וּמָה הִיא צְרִיכָה לְהִתְקַשֵּׁר וּלְהִסִּית, אֲנִי מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלַּתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אתה צריך מאוד מאוד לשמר מדבָּרִים פָּאָלוּ, הַן אַמַּת שְׁאֵתָה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם אַחֵרִים, אָבֵל הַיּוֹם יֵשׁ כָּל מִינֵי מַחְלוֹת וְחִלָּאִים רַעִים הַמְדַבְּקִים, וְאֵתָה צָרִיךְ לְקַחַת אֶת זֶה בְּחֻשְׁבוֹן וְכוּ', וְלִכֵּן תָּמִיד תִּהְיֶה זְהִיר, וְלֹא לְרוֹץ תִּכְף-וּמִזְד וְלַעֲשׂוֹת שְׁטִיּוֹת.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד, וְתִהְיֶה לְךָ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַמ"ח אֵיבָרֶיךָ וְשֵׁס"ה גִּידֶיךָ, וְלֹא תִהְיֶה בְּךָ שׁוֹם מַחְלָה מִדַּבְּקָת, חֵס וְשְׁלוֹם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזַכֶּה כְּבָר לְרְאוֹת בְּבִטּוּל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כָּל-כֶּף בְּקִשְׁתִּי אוֹתָךְ לְהַעֲבִיר אֶת הַכֶּפֶתְבָּה אֶל ... גֵּרוּ יֵאִיר, כִּי כָל-כֶּף כּוֹאֵב לִי הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְׁפִּיכוֹת דָּמִים וְכוּ', הֲרִי אֲנִי סוֹבֵל עַל זֶה, וּבְכַרְט שְׁהַרְשַׁע מְרַשַׁע ... שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקֵב, הַעֵיד עָלַי עֲדוֹת שְׁקָר, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְיֵשׁ פְּרוּטוֹקוּל, אֲשֶׁר עִם זֶה הוּא רֶץ וּמִתְרוֹצֵץ אֶל כָּל הַשָּׂרִים, וְחוֹתֵר תַּחַת כָּל הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ, אוֹי לְדוֹר שֶׁהֵם דוֹרְשֵׁיו, שְׁאֵלוּ הֵם הַרְבֵּנִים רְשָׁעִים אַרוּרִים, לֹא בְּחִנָּם שְׁפַל-כֶּף הַרְבֵּה נִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת יוֹצְאוֹת לְתַרְבוֹת רָעָה, כִּי יֵשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה רְשָׁעוֹת וְאַכְזָרִיוֹת מְאֹלוּ ה'רַע-בְּנִים', שְׁאוּמְרִים חֲכַמֵּינוּ הַקְדוֹשִׁים (שְׁבַת קִלְט): אִם רְאִיתָ צְרוֹת רַבּוֹת בְּאוֹת בַּעֲלוֹם, צֵא וּבִדֵּק בְּדַיְנֵי יִשְׂרָאֵל; הִנֵּה זֶה לִפְנֵי עֵינֵינוּ, וְלִכֵּן כָּל הַצְרוֹת בְּאוֹת רַק מְאֹלוּ הַרְשָׁעִים, טָמֵא מְטָמֵא וְצָבוּעַ, וּמַעִיד עָלַי עֲדוֹת שְׁקָר, וְכֵלֵם לּוֹקְחִים אֶת הַעֲדוֹת, וּמִשְׁתַּמְשִׁים בְּזֶה כְּמוֹ שֶׁהֵם רוֹצִים. הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁאֲזַכֶּה לְרְאוֹת בְּמוֹ עֵינֵי בְּמִפְּלַת שׁוֹנְאֵי וּמִתְנַגְדֵי.

מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה שְׁמֹר מְאֹד לְמִי שְׁאֵתָה עוֹשֶׂה הַחֲזָאָה, כִּי אֵתָה צָרִיךְ לְרַעַת, שְׁזֶה דְבָר מְסַכֵּן גַּם-בֶּן.

הַמְּאַחַל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

ל' קס"ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי עֵקֶב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

רְצִיתִי מְאֹד, שְׁתִּפְתְּחוּ בְּבֵית מְעוֹן עִם כַּמָּה יְלָדִים, וְכֵךְ אֲשַׁתְּדֵךְ
תְּהִיָּה עֲסוּקָה, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (כְּתוּבוֹת נט:): הַבְּטֹלָה
מְבִיאָה לְיַדֵּי שְׁעָמוּם שְׁגָעוֹן, וְחֲמָא לְצֹלֵן, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת
עֲסוּק עִם מְשָׁהוּ.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּנִּי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה עַל נַעַם חֲלֻקָנוּ, עַל
אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם חֲלֻקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבֵּי
נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה.

הַמְּאַחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' קס"ו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי עֵקֶב, י"ז מְנַחֵם אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַכֵּת עִם הַגְּלוּיִי שְׁגָלָה לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל
(לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפ"ב), שְׁאֲדָם צְרִיךְ לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף
זְכוּת, וְצְרִיכִים לְדוֹן אַחֲרֵים לְכַף זְכוּת. וְדַע לָךְ, שְׁבָלֵי זֶה אֵי אֶפְשָׁר

לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּנֵי. וְלִכֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם לְדוֹן אֶת עֲצָמָךְ לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הָרַע שֵׁישׁ בָּךְ, זֹו לֹא חֲכָמָה לְמִצְאָ רַע, רַע יֵשׁ אֲצִל כָּל אֶחָד, זֹו חֲכָמָה לְמִצְאָ טוֹב אֲצִל כָּל אֶחָד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' קסז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרַב שַׁבַּת קִדְשׁ לְסִדְרַת עֲקֵב, י"ז מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִיּוֹת עַל הַחֲתֻנָּה שְׁלֹךְ, וְנִשְׁמַח יַחַד, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תַּעֲזֹב אֶת הָעֲבוּדָה, אֲדַרְבֶּה יֵשׁ לָנוּ יוֹתֵר עֲבוּדָה לְתַת לְךָ, וְתִקְבַּל מִשְׁפָּרַת יוֹתֵר גְּבוּהָה, כְּדֵי שִׁישְׁתַּלֵּם לְךָ לְהַשְׂאֵר פֹּה לְנִקּוֹת אֶת בֵּית-הַכְּנֻסֶת וְאֶת הַמְּקוֹנָה, שְׂאִין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים נִקִּיתִי אֶת בֵּית-הַמְּדָרֶשׁ, וְסִדְרַתִּי אֶת הַמְּקוֹנָה, וְהִפְלַל לְשֵׁם שְׁמַיִם, כִּי אֵין עוֹד מְצוּהָ יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ. וּמִסְפָּרִים שְׂרַשְׂ"י הַקְּדוּשׁ נוֹלַד בְּזְכוּת שְׂאֲבִיו נִקָּה אֶת בֵּית-הַמְּדָרֶשׁ, וּבְזְכוּת זֶה נִתְּנוּ לוֹ בֶּן כְּזֶה, כִּי הוּא הִזָּה מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְנִקּוֹת תְּמִיד אֶת בֵּית-הַכְּנֻסֶת וְאֶת בֵּית-הַמְּדָרֶשׁ שְׁלוֹמֵדִים תוֹרָה שְׂמָה. הִרִי תִקְבַּל מִשְׁפָּרַת, וְלִכֵּן רָצִיתִי מְאֹד מְאֹד שֶׁתִּשְׂאֵר בְּעֲבוּדָה הַזֹּו, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתּוּכַל לְהִגִּיעַ אֶל תְּקוּנָהּ הַנִּצְחָתִי, כִּי אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גְּדוֹל מְזוֹ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' קסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

כְּתַבְתִּי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שְׂרָצִית.

אוֹדוֹת הָאָחוֹת שָׁל ... תַּחֲיָה, אִם הִיא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת סְעֵדָה שְׁלִישִׁית — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּחֲיָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבַת.

אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל מַה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה תְּקוּנִים בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, כִּי בְּאַמַּת אֵין לִי אֶף אֶחָד.

אוֹדוֹת הַשַּׁעַר, אִם יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה בְּצוּרָה כְּזוֹ שְׁיִהְיֶה לָּךְ חֵן וְהֶדָר — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים.

וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה כָּבֹד לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַמְדָּרֶשׁ הַגָּדוֹל.

רְאֵה לְדוּחַ אֵיךְ עָבַר הַשַּׁבָּת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת עֶקֶב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לָךְ, שְׂזַכִּית

לְצֵאת בְּשָׁבִיל הַפְּצָה מְרֻכָּזת בְּעֵבוֹר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֻזְכוֹת זֶה יִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים.

רְאֵה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמֵּד תְּדַבֵּר אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֹו
הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אִם הִיִּית
יֹודֵעַ מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִזְ הִיִּית מְדַבֵּר כָּל הַיּוֹם
אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִיפֹה שָׁרַק הִיִּית הוֹלֵךְ, הִיִּית מְשֹׁאֵר דְּבוּר
אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לוֹמַר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהִלִּים", כִּי תִתְהַלֵּם נְחַלֵּק
לְשִׁבְעָה חֲלָקִים כְּמוֹ יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ
מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

לִי קַע.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַ עֲקֵב, י"ז מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אִין אַתָּה יְכוּלָה לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂיִצְאָת
בְּעֵבוֹר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, בְּזְכוֹת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכַרְיָאוֹת
הַשְּׂלֵמָה, וְתִמֵּד תְּבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל
הַדֵּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל תַּחֲנֻה
וּבְקִשָּׁה שְׂמִבְקָשִׁים מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה נִשְׁאָר לְאָדָם לְנִצַּח נְצַחִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

לִי קֵעָא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת עֲקֵב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל שְׁנֵי מִכְתָּבִים דְּחוּפִים, שֶׁתִּמְסַר אוֹתָם לִיעֲדָם.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּשֶׁאֲגִיעַ, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ כָּבֶד
אֶת הַכְּרֶךְ "שֶׁפֶת הַנַּחֵל".

בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יֵשׁ לִי טְרָדוֹת וּמְסִירוֹת אַחֲרוֹת מִהַסְמ"ך־מ"ם
הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ, וְלִכֵּן מְאֹד מְאֹד נַחוּץ, שֶׁהַמְאָמֵר יִכְנַס, וְכֵן תִּבִּין
מִהַמְכְתָּבִים מֵהַ שְׁקוּרָה.

הַמְאָחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לִי קֵעֵב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת עֲקֵב, י"ז מְנַחֵם־אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רָצִיתִי, שֶׁתִּבְקַשׁ אֶת אַחִיךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, שֶׁיִּבְדֹּק מֵהַ
שְׁקוּרָה בְּוַעֲדַת הַשָּׂרִים, כִּי שְׁמַעְתִּי, שֶׁכְּשֶׁבֹועַ הַבָּא בְּיוֹם רְבִיעֵי תִהְיֶה
וַעֲדַת הַשָּׂרִים, וְהַסְמ"ך־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי מְאָמְצִים לְחַתוֹר תַּחְתָּנוּ,
בְּיוֹם רֵאשׁוֹן הַזֶּה יֵשׁ לוֹ פְּגִישָׁה עִם ... שֶׁהוּא לְקַח עִכְשָׁו אֶת
הַמוֹעֲצוֹת דְּתִיּוֹת בְּיָדִים שְׁלוֹ, וְהוּא הוֹלֵךְ לְהַפְגֵּשׁ אֹתוֹ, וּבּוֹדָאֵי יִרְאֶה
לוֹ אֶת הַפְּרוֹטוֹקוּל שֶׁיֵּשׁ מִהַמְשָׁרְד הַרְבֵּנוֹת הַרְאֵשִׁית, שֶׁהַרְשָׁע ... שֵׁם
רְשָׁעִים יִרְקֵב, הַעִיד עָלַי עֲדוֹת שְׁקָר, שְׁזָה בְּכָלֵל לֹא נִכּוֹן, וְהוּא לֹא
דָּבַר אֹתִי כָּל הַלֵּילָה וְכוּ', וְכָל מֵהַ שֶׁכְּתוּב בְּפְרוֹטוֹקוּל — כָּלוּ שְׁקָר,
מֵהַ לְעֲשׂוֹת? זֶה הַנְּסִיּוֹן שֶׁמְנַסִּים אֶת כָּל הָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלוֹ

ה'רע-בנים' גורמים מה שגורמים, ואחר-כך מתפלאים למה עם ישראל סובלים כל-כך את הצרות, ואומרים חכמינו הקדושים (שבת קלט:): תניא רבי יוסי בן אלישע אומר: אם ראית צרות רבות באות על ישראל, צא ובדק בדיגי ישראל; וזה מה שקורה היום, הם הרשעים האוורים הגורמים את כל הצרות לנשמות ישראל.

רציתי מאד לבקש אותך, שמֵהיום והלאה תראה שמשאית שלמה של ספרים שתמיד יסעו ליבנאל, כי הם נשארו עכשו בלי ספרים, וחבל שכל-כך הרבה אנשים מפיצים שאין להם ספרים, ולכן תמיד תדאג שיהיה להם מספיק ספרים.

המאחל לך שבת שלום...

ל' קעג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר עקב, י"ח מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי אתה צריך לעשות כל מיני מאמצים שבעולם ללמד ברבים, כי אין עוד זכות של זכוי הרבים כמו מי שלומד ברבים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתצליח בדרך תמיד.

העקר שתהיה חזק בעצמך, עם מצח חזק, ואל תפחד משום ברזה שבעולם, ואז תנצח את המלחמה, כי מי שהולך בתקף ועז, ואינו מפחד משום ברזה — הוא מנצח. ובאמת מה יש לנו לפחד, אנחנו שלוחי הקדוש-ברוך-הוא לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, ולעשות לו יתברך דירה בתחתונים, ועל-כך מה אנחנו צריכים להתבייש.

אתה צריך לדעת, שאור רבנו ו"ל מִכָּרַח לְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לִי קֶעֶד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֵקֶב, י"ח מְנַחֵם־אֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּכָא מְצִיעָא עה:): מָאן דְּבִישׁ לִיה בְּאַתְרָא דָּא, יִלְךְ בְּמַתָּא אַתְרֵיתָא, מִי שְׁקָשָׁה לוֹ בְּמָקוֹם זֶה — יִלְךְ לְמָקוֹם אַחֵר. וְלִכֵּן אִם כָּל־כָּף קָשָׁה לְךָ לְהִיּוֹת בְּעַמְנוּאֵל, תַּעֲבֹר לְמָקוֹם אַחֵר, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְנִסְעַ לְבֵיתֵךְ — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, הָעֵקֶר לֹא לְהִיּוֹת בְּעֵצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת כְּרֹגַע, כִּי עֵצְבוֹת זֶה רַק מְכַלָּה אֶת הָאָדָם. וּבְאַמַּת מִי שְׁתַּמִּיד שְׂמַח — הוּא מְצָלִיחַ.

וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה פְּרַנְסָה בְּשַׁפְעַ, תִּרְאֶה לְהִיּוֹת רַק שְׂמַח, וּתְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נט:): אוֹקִירוּ לְנַשְׁיְכוּ, כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ [תִּכְבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְעַשְׂרוּ], זֶה הִסוּד וְהָעֵקֶר, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה אֶצְלְךָ לְטוֹבָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי קֶעָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר רֵאָה, י"ט מְנַחֵם־אֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל אֱהוֹבִי, תִּלְמִידִי

... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק, וְאֵל תִּפְחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאַתָּה יְכוּל לְזַכּוֹת לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, רַק תִּתְחַזֵּק מְעַמָּד, וְתִלְךְ בְּרִישׁ גְּלִי

עם פּאָות וּלְבוֹשׁ חֲסִידִי, וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רַע, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, אִם תִּתְּנֶהג בְּנִמוּס וּבְדַרְךָ אֲרָץ, אֲזַי אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֵיזֶה שֶׁם טוֹב תִּקְבַּל בְּזִמְן קָצֵר מְאֹד.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים לְהַתְּפַלֵּל אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחֶה, עֲרֻבִית — בְּמִנְיַן דְּיִקְא, כִּי זֶה מִמְשִׁיף עַל הָאָדָם אוֹר וְזִיו וְדַעַת בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), אֲשֶׁר מְנַחֶה יִשְׂרָאֵל זֶה שְׁלֹשׁ פְּרָסָאוֹת, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת, זֹאת אוֹמַרְתָּ כָּל זִמְן שֶׁהָאָדָם חֹזֵק בְּשְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת, יִהְיֶה חֹזֵק לֹא לְהַתְּרַחֵק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲכַל בְּרַגַע שֶׁהָאָדָם עוֹזֵב אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אִפְלוּ תְּפִלָּה אַחַת אֵינוֹ מִתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, אֲזַי עַל-יְדֵי-זֶה הוּא גַעֲשֶׂה כְּשִׁלּוֹן בְּחַיִּים. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּתַפַּלֵּל בְּמִנְיָן כָּל הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת, וְתִרְאֶה יְשׁוּעוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד שְׂמֵחַ, שֶׁאַתָּה הַתְּחַלֵּף לְעַבֵּד בְּתַחֲזוּקָה בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, רַק תִּשְׁתַּדֵּל שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם עֶסֶק עִם יְלָדִים, כִּי יְלָדִים הֵם בְּדַרְךָ כָּלֵל שׁוֹבְבִים, וּבְרַגַע שְׂיִרְאוּ שְׂיִכּוּלִים לְהַתְּחִיל אִתָּךְ, הֵם יִתְחִילוּ אִתָּךְ, וְלָכֵן אַל תִּתֵּן לָהֶם אֶת הַהוֹדְמָנוֹת. אֲנִי מְאֹד מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַצֵּא לָךְ שְׂדוּף טוֹב, וְתִתְחַתֵּן וְתִבְנֶה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל ל"ךְ ב"ךְ יְבַרְךָ יִשְׂרָאֵל...

ל' קעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַי רְאֵה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד זַעְזַע אוֹתִי הַמִּכְתָּב בְּעִנְיָן בְּגוֹף ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּכְבֹּר כְּתִבְתִּי לוֹ מִכְתָּב, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אִתּוֹ יוֹתֵר בְּקִשְׁר, וּלְהַחֲזִיק אוֹתוֹ, עַד

אָשׁר   לִי קַעֵז   בְּנַחֵל   כַּט

שְׁאֵמְצָא לוֹ בַּת-זוּג וְאַחַתָּן אוֹתוֹ, כִּי זֶה יִהְיֶה פְתָרוֹן גָּדוֹל, כִּי הֵילֵד
הַזֶּה פְּשוּט צָרִיף לְהִתְחַתֵּן.

בַּעֲנִין שְׁאֵסֶפֶת אֶת הַכֶּסֶף מֵהַהוֹרִים עַל חֹדֶשׁ אֶב, אֵין מְלִים בְּפִי
לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֹל הַחֶסֶד שְׁעָשִׂית, כִּי אֲנִי מְסַבֵּב פֶּה עִם חוֹבוֹת,
הֵן לְחֶשְׁמֵל שְׁעָלָה לִי אֶלְךָ וְשֵׁשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, וְהֵן בְּשִׁבִיל הַמַּכְלֵת,
שְׁנֹשְׂאָר לִי חוֹב שֶׁל אֲלָפִים וְחֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, שְׁפָל זֶה בְּשִׁבִיל
הַבְּחוּרִים, וְאֲנִי אָנֹה אֲנִי בָּא, כִּי אֲנִי עֹכְשׁוֹ בְּמִצַּב כֶּסֶפִי נוֹרָא, וְלִכְּן
אִם אַתְּ יְכוּלָה לְהִרְאוֹת אֶת הַמַּכְתָּב הַזֶּה לְהוֹרִים, שְׁיַעֲזְרוּ לִי גַם עַל
חֹדֶשׁ אֵלוֹל, אֶהְיֶה לָהֶם אֶסִיר תּוֹדָה, כִּי זֶה חֶסֶד גָּדוֹל שְׁיַעֲשׂוּ אִתִּי.

אוֹדוֹת בְּעֵלְךָ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, צָרִיכִים הֵרְבָה סְכָלוֹת שֶׁל בְּרוּל,
וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִרְגַע שְׁבִנְכֶם ... גֵּרוֹ יֵאִיר,
יֵצֵא מֵהַבֵּית — הַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְיִהְיֶה לָךְ הֵרְבָה נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ,
מֵה לְעֵשׂוֹת? יֵשׁ הֵרְבָה הוֹרִים שֶׁלֹּא מְסַתַּדְרִים עִם הֵילָדִים, וְזֶה דְּבַר
מְאֹד מְצוּי עֹכְשׁוֹ בְּעוֹלָם, לְצַעֲרָנוּ הַרֵב, שֶׁהַהוֹרִים לֹא יְכוּלִים לְהִבִּין
אֶת הֵילָדִים, וּמְסַפְּנִים הֵילָדִים שְׁפוֹכֵלִים סְבָל כְּזֶה.

אֶת הַקֵּטַע שְׁכַתְּבָתִי בַּעֲנִין הַכֶּסֶף לְהוֹרִים, אַתְּ יְכוּלָה לְהִרְאוֹת
לָהֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי קַעֵז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאָה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ
שְׁזָכִית לְהִיּוֹת אֶצְל צִיוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וּבְנוֹדָי פְּעַלְתָּ שָׁם מֵה שְׁהִיִּית

צְרִיכָה לַפְעַל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים, רְאֵי לְהַתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

נָא וְנָא תִּרְאֵי לְהַתְחַזֵּק, וְתִכְמַיְנוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנֵא דְבִי אֵלֶיךָ רַבָּה, פָּרַק י', סִימָן ה'): אֵין אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, אֶלָּא הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָּה; תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וְתִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָכֶם טוֹב בְּזֶה וּבְכַּף כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּ"ךְ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל...

ל' קעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר רְאָה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שְׂיִחִיו נֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמִמָּה שְׂיִשׁ לִי, שְׁנִכְנַסְתֶּם לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לָכֶם יָשׁוּב טוֹב, וְיִהְיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּנִקְל, וְתַעֲבְרוּ עַל הַכָּל בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר רְאָה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְאַתָּ לֹא יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמִמָּה שְׂיִשׁ לִי, שְׂזִכִּיתִי שְׁעוֹד זוּג יִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, וְזֶה כָּל

שְׁמַחְתִּי וְחֻלְקִי מִכָּל עַמְּלִי, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד רְגִישׁ לְנֹעַר, וְאֲנִי רוֹצֶה
מְאֹד מְאֹד שְׁפֹלֵם יִתְחַתְּנוּ סְמוּךְ לְפָרְקֵם.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם הַחֲתָנָה הַשְּׂנִיָּה תֵּעָבֵר
בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קפ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאָה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם, אֵין זוֹ עֲצָה לִפְלִי
בְּדַעְתְּךָ, אֶף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁמֵאֵד מְאֹד כּוֹאֵב לָךְ מֵה שְׁקוּרָה בְּבֵית, עִם
כָּל זֹאת מָה אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת? רַק לְבַטֵּל אֶת עֲצָמֵנוּ לְאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד לְבוֹא אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְלִתֵּת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל
כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה אִתָּנוּ; כִּי בְּאֵמֶת בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְעִגְמַת נַפְשׁ, וְאֲשֶׁרֵי הָאָדָם
שְׁמַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

בְּיָדָאֵי מֵה שְׁאֵת עוֹשָׂה עִם הַבַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּצְאָה מֵהַדָּת, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, עִם כָּל זֹאת הַכֹּל צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּצַמְצוּם, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׁאֵת
לוֹקַחַת אֶת זֶה יוֹתֵר מִדֵּי נִפְשִׁית, וְזֶה הוֹרֵס לָךְ גַּם אֶת הַבְּרִיאוֹת, אֶף
שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה כּוֹאֵב, עִם כָּל זֹאת אֶת צָרִיכָה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל
הַבְּרִיאוֹת שְׁלֶךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלִבְסוּף
הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה שְׁיִחְזָרוּ, כִּי בְּאֵמֶת רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן רטו), שֶׁהַצְּדִיק עוֹמֵד בֵּין שְׂמֵד לְרִצּוֹן, אֶפְלוּ מִי שְׁנֹפֵל
לְשֹׁמֵד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הוּא יְכוּל לְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ עַד רִצּוֹן, רַעְוָא
דְּרַעְוִין, רִצּוֹן שְׁבַרְצוֹנוֹת.

גא ונא ראי להחדיר בבנות שלנו אמונה פשוטה בו יתברך, כי העקר בזה העולם זה אמונה, כי אם חזקים באמונה, אז יש כבר הכל, אבל אם יש עדין ספקות: "היש הו'?" ה בקרבנו אם אין", זה מה שהורס את האדם לגמרי, ולכן מאד רצה רבנו ז"ל העקר שנחדיר בעצמנו אמונה, ועל-ידי-זה נצליח ונצליח ונצליח תמיד.

גא ונא לא להתפעל משום ברכה שבעולם, כי גדול אדוננו ורחב להושיע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' קפא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, י"ט מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, חוס ורחם על ימי נעורייך, כי עם ההנהגה הזאת שאתה מתנהג עם אשתך, לבסוף תצטרך להתגרש ממנה, לא יכולים ללכת עם אשה בדרך אכזריות ורציחה כזו כמו שאתה הולך, אי אפשר לסגור אשה שאסור לה ללכת פה, ואסור לה ללכת שם, זו רשעות שאין כמוה, ובפרט שאשתך מסכנה עוברת כל מיני יסורי גיהנום, יסורי תפת, ומה אתה צריך לשפך מלח על הפאב שלה.

ולכן אני מבקש אותך, שתכף-ומיד תפייס אותה, ותכף-ומיד תקבל על עצמך שלום-בית אמתי, כי אתרת תצטרכו להתגרש, ואז יתחילו הצרות שלך.

גא ונא ראה להתבודד בכל יום אליו יתברך, כי כל הצרות שבאות לאדם זה רק כששוכח את הקדוש-ברוך-הוא, כי מי שזוכר תמיד את הקדוש-ברוך-הוא, אין לו כבר בראש שטיות. ולכן כל מה שעובר עליך זה רק מפני שנתקת את עצמך ממנו יתברך, ועקר הנתוק זה מפני שאתה לא לומד ספרי רבנו ז"ל. ולכן אני מאד

מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְחֹזֵר בְּךָ, וּתְבַקֵּשׁ תְּכַף-וּמְיָד סְלִיחָה וּמְחִילָה מֵאֲשֶׁתְּךָ, כִּי אַחֲרַת תְּצַטְרְכוּ לְהִתְגַּרֵּשׁ. תְּכַמְיֵנו הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תּוֹסֵפֶתא ע"ז ט, ד): אֵין עֲנִשִׁין אֶלֶּא אִם-בְּן מְזֵהִירִים, וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹד אֲשֶׁתְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר רְאֵה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד נִזְדַּעְזַעְתִּי לְשִׁמְעַ מַה שְּׁקוֹרָה בִּינְךָ לְבֵין בְּעֵלְךָ, וְהִנֵּה כְּתַבְתִּי לוֹ מִכְּתָב מְאֹד חֲרִיף, וְאָנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וְיִהְיֶה בִּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אֲמַתִּי, הָעֶקֶר אֶל תַּהֲיִי עֲקֻשְׁנִית לְרִיב עִם בְּעֵלְךָ, וְאַתָּה לֹא צְרִיכָה לְהַגִּיב עַל כָּל דְּבָר מַה שֶּׁהוּא אוֹמֵר.

אָנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, כִּי בְּפְרוּשׁ כְּתַבְתִּי לוֹ, שְׂאֵם הוּא לֹא יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, אָנִי אֲדַאֵג שְׂיִהְיֶה גַט, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אַף שְׂזֵה כּוֹאֵב לִי, וְאָנִי אַף פְּעַם לֹא מִתְעַסֵּק בְּעִנְיַן גִּטִּין.

נָא וְנָא תַתְּחַזְּקִי, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר רְאֵה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ.

אַנִי כְּתַבְתִּי מִכְּתָב עֲכָשׁוּ הֵן לְ... תַּחֲזִיחַ וְהֵן לְ... גֵּרוּ יָאִיר, וְאַנִּי
מֵאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִשְׁתַּנֵּה לְטוֹבָה, וְהַכֵּל יִתְהַפֵּף
לְטוֹבָה. זֶה קוֹרֵה אֶצֶל כָּל מִשְׁפָּחָה דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, וְצָרִיכִים הֵרַבָּה
הַתְּחִזְקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם.

אודות בעלך, חכמינו הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבא, פירק
י"י, סימן ה'): איזו אשה כשרה? אלא העושה רצון בעלה; ולכן את
צריכה לראות בכל מיני אפנים שבעולם להחדיר שמחה בבעלך
לשמח אותו, ולקבל אותו בסבר פנים יפות, כי אם הוא כל-כך
עצבני, מסתם עובר עליו כל מיני משברים בחיים, ואת צריכה לחזק
אותו, כי אין עוד בעל חזק כמו מי שיש לו אשה חזקה, והפתגם
אומר: "כל בעל חזק יש לו תחתיו אשה חזקה", ולכן ראי לחזק
ולעודד ולשמח את בעלך ולדבר על לבו, ועקר הדבור צריך להיות
דבורי אמונה והשגחה פרטית, וששם שמים יהיה שגור בתוך פיהם.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' קפד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, י"ט מנחם-אב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יָאִיר.

לִנְכוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

ראה לדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, לידע ולהודיע
ולהודיע, שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא,
וכל מה שאמה רואה ושומע ומרגיש זה אמתת מציאותו יתברך,
נדבר זה לא יכולים להסביר לשני, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל
(שיחות-הר"ן, סימן א') על פסוק: "כי אני ידעתי כי גדול הו"ה", אני
דיקא, כי דבר זה לא יכולים להסביר אחד לשני.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח בכל יום ויום,

אֲשֶׁר   ל' קפה   בְּנַחַל   לה

שְׁאַנְחָנוּ זֹכִים לְדַעַת מְרַבֵּי אֲמַת כְּזָה, רַבֵּי נוֹרָא כְּזָה, רַבֵּי שְׁמַחֲיָה וּמְחִזֵּק אוֹתָנוּ בְּמַצְבֵּים הַכִּי קָשִׁים, כִּי בְּאֲמַת בְּלֵי רַבְנוּ ו"ל מָה הָיָה הוֹלֵךְ אֲתָנוּ. וְלָכֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמַּח עִם רַבְנוּ ו"ל, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם.

בְּפֶרֶט אַתָּה, יְדִידֵי יְקִירֵי לִי מְאֹד, אֲשֶׁר אַתָּה חָבִיב כְּעֵינֵי מִמֶּשׁ, עֲלֶיךָ רְאוּי לְרַקֵּד וְלְשַׁמַּח בְּכָל יוֹם, שְׁאַתָּה מְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו שְׁאַדָּם זֹכָה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָה בּוֹ, אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׁמַחֲזִיק מְעַמֵּד, וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׁאַיִנוּ נִשְׁבָּר, וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׁמַתְחִזֵּק בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו.

עֲלֶיךָ לְהִיּוֹת רִגִּיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַתּוֹרָה שֶׁל "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ" (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), וְלוֹמַר עַל זֶה אֶת הַתּוֹרָה בְּ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", כִּי הַתּוֹרָה הַזֹּו מְרַבְנוּ ו"ל מְגַלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר מִי שְׁמַקְרֵב רְחוּקִים, הֵרַע שְׁלָהֶם יָכוֹל לְהִדְבִּק בְּזָה שְׁמַקְרָבָם, וְלָכֵן כְּדָאֵי לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּו, וְלוֹמַר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתָּקוּ מִמָּךְ כָּל הַדֵּינִים, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי רְאָה, י"ט מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! אֶת הַבְּקָרָת שְׁיִישׁ לָךְ עַל הָאַבְרָכִים וְכוּ', לֹא טוֹב הַדְּבָר בְּעֵינֵי, כִּי אִם הֵייתָ שָׁם בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, הֵייתָ יָכוֹל לְהִתְחִיל לְדַבֵּר מְרַבְנוּ ו"ל, וְאָז הֵייתָ מְמַשִּׁיף אֶת הַשִּׁיחָה, וְהֵייתָ נִמְשָׁף מִשִּׁיחָה לְשִׁיחָה, עַד שְׁהֵייתָ מְעוֹרֵר אֶת לֵב כָּלֵם לְעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ, וְהִדְרָךְ הַכִּי קָלָה וְהַכִּי פְּשׁוּטָה כְּשִׁשׁוּאָלִים אֵיזוֹ שְׁאַלָּה, וּמִזָּה מִתְחִיל

לְהִסְתּוֹבֵב שִׁיחָה, עַד שְׁנֹכְנָסִים מְשִׁיחָה לְשִׁיחָה עַד שְׁמַגִּיעִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁמַדְבָּרִים מַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְאִז אַתָּה הֵייתָ רֹאשׁ הַמְּדַבָּרִים.

יְדוּעַ אֲשֶׁר לְרַבְּנוּ ז"ל הָיָה תַלְמִיד בְּשֵׁם ר' יוֹדֵל ז"ל, וְהוּא הָיָה צַדִּיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא הָיָה מִיַּחַד שְׁמוֹת וְיַחְוּדִים, וְהָיָה מִקֶּדֶם תַּלְמִיד אֶצֶל הַרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' פִּנְחָס מְקוֹרִיץ זי"ע, וְאַחַר-כֵּן הִתְקַרַּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְהָיָה יוֹתֵר מְבֹגֵר מִרַבְּנוּ ז"ל בְּחֻמְשֵׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנִים, וּפְעַם הָיָה בְּרִית בְּעָרֵב שַׁבַּת בְּעִיר דְּאֵשִׁיב מְקוֹם מְגוּרָיו שֶׁל ר' יוֹדֵל ז"ל, וּמִחֻמַּת שְׁהָיָה עָרֵב שַׁבַּת, זָרָז מְאֹד אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁיִּגְמְרוּ אֶת הַסַּעֲדָה וַיְבָרְכוּ "בְּרַפְת־הַמְּזוֹן", כִּי בְּעָרֵב שַׁבַּת אֶסוּר לְהֶאֱרִיךְ, וַיִּכְשָׁבֵא אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְסִפֵּר לוֹ מַה שֶׁעָשָׂה, שֶׁזָּרָז אֶת הַקְּהָל שֶׁיְבָרְכוּ בְּרַפְת־הַמְּזוֹן, כְּדִי שְׁלֹא לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַסַּעֲדָה עַד סְמוּךְ לְשַׁבַּת, וְרַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עָלָיו, וְאָמַר לוֹ לְשׁוֹן שֶׁל גִּנְאֵי וְכוּ', וְאָמַר: הֲרֵי כְּשִׁיּוֹשְׁבִים יְהוּדִים בְּיַחַד, יְכוּלִים לְדַבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי אַמּוּנָה, עַד שִׁיְכוּלִים לִפְעַל אֶצֶל אֶחָד שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה טוֹב, אוֹ יִתֵּן צְדָקָה אוֹ מְצוּה אַחֲרַת, וְאִז לִמַּד אוֹתוֹ רַבְּנוּ ז"ל לְמוֹד עֲמַק אֵיךְ שִׁיְכוּלִים לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים. כִּי בְּאֵמַת אַתָּה צְרִיךְ לְדַעַת, שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צְרוּת וְיִסוּרִים וּמְרִירוֹת, וְאַתָּה צְרִיךְ לְדוֹן אֶת כָּל אַבְרָהָ לְכַף זְכוּת, וּמַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עוֹבֵר עַל שְׂאֵר הָאֲבָרְכִים, וְאוּלַי עוֹבֵר עֲלֵיהֶם יוֹתֵר מִמֶּךָ, כִּי לָהֶם יֵשׁ כְּבֹד יְלָדִים, אֲבָל מִסְכָּנִים, אֵין לָהֶם פְּרֻנְסָה, וְאֵין לָהֶם דִּינָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֵין לָהֶם אִפְלוּ מִי שִׁיתֵן לָהֶם סַעֲדָה חֲמָה וְכוּ', וְלִכֵּן לֹא טוֹב בְּעֵינַי לְקַטְרֵג, אִפְלוּ שְׂרׁוּאִים דְּבָרִים שְׁלֹא לְמַדוּ אֶצְלִי, מַה לַּעֲשׂוֹת? צְרִיכִים לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל־כֵּן, וְאַתָּה חַיֵּב בְּדַבָּר, שֶׁאַתָּה הֵייתָ צְרִיךְ לְהִיּוֹת רֹאשׁ הַמְּדַבָּרִים, לְחֻזַּק וּלְעוֹרֵד וּלְשַׁמַּח אֶת הָאֲבָרְכִים, וְאִז הָיָה לָךְ טוֹב בְּזֶה וּבְכָא.

גַּא וְנֵא רְאָה לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קפו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה, י"ט מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי מה שעזרת לחתנים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב מאד גם אתה תוכל להתחתן.

העקר ראה להתחזק, ותתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי אין טוב מלמוד התורה הקדושה, ואם היית יודע מה זה למוד תורה הקדושה, היית לומד תמיד.

נא ונא תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות שמח, ואף שבאמת אמרו חכמינו הקדושים (במות ג.ס): כֹּל הַשְּׂרוּי בְּלֹא אִשָּׁה — שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמֵחָה, עם כל זאת ראוי לך להכריח את עצמך להיות בשמחה, ועל-ידי שמחה תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב מאד כבר תזכה לבנות בית משלך, ולא תצטרך לטובות מאחרים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' קפז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ' מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מאד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְקוּוֹה, שְׁאַתָּה וְאַשְׁתָּךְ נִרְגַעְתֶּם אַחַר שְׁדַבְרַתִּי אִתְּךָ, וְכֵן אֲשִׁיב דְּבָרָה עִמָּכֶם, אֵל תִּפְתְּדוּ, הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל צַד הַכִּי טוֹב, וְתִאֲמִין לִי, שֶׁהֵבֵן שְׁלֹף יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּהִתְמַדָּה יוֹתֵר גְּדוֹלָה בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֹז, וְכֵן הִילָדִים יֵרְאוּ מִמֶּנּוּ מַה זֶה הִתְמַדָּה, וַיְהִיָּה לָכֶם הִרְבֵּה נַחַת דִּקְדוּשָׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְכוּת שֶׁיֵּשׁ לָכֶם בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי רִבְנוּ ו'ל, הֵן אָמַת שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שֶׁהִסְתַּבְּכַת בְּצִרוּת, וּבִפְרָט עִם כָּל הַסְּפוּר שֶׁל ... וְכו', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק, תִּאֲמִין לִי, שְׂגַם אָנִי מְסַבֵּךְ בְּחֻבּוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא שְׁעַרְתִּי וְתִאֲרַתִּי, וְאַנִּי מְחַזֵּק אֶת עֲצָמֵי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

שְׁמַעְתִּי שְׁמִסִּיתִים אוֹתְךָ לְהַדְפִּיס עֲכָשׁוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" קְטָנִים וְכו', אָנִי הֵייתִי אוֹמֵר לְךָ כִּלְךָ לְךָ מְדַבֵּר זֶה, יֵשׁ תְּהִלָּה לָאֵל, שְׁפַע שֶׁל "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", וְסַתֵּם תִּפְנֵס בְּחֻבּוֹת וּבְלַחֲץ, חָבַל מְאֹד, הֵייתִי מְעִיץ לְךָ יוֹתֵר טוֹב לְהַדְפִּיס "קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל" אוֹ "אוֹצֵר-שְׁלוֹם-בֵּית", שְׁאֵלוֹ סִפְרִים שֶׁהוֹלְכִים וּמְצִילִים נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְמִילָא אַחֲר־כֵּךְ יָבוֹאוּ וַיִּקְנוּ "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", אֲבָל סַתֵּם לְהַדְפִּיס עוֹד פַּעַם "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" בְּשַׁעַת שֶׁיֵּשׁ לְךָ מַחְסָן מְלֵא "לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", אֵל תִּשְׁמַע לְאֵלוֹ שְׁמִסִּיתִים אוֹתְךָ, יוֹתֵר טוֹב לְהַדְפִּיס קוֹנְטְרָסִים לְאֲלָפִים וּרְבֻבּוֹת, וּמַה שְׁעוֹלָה סִפֵּר מְכַרְךָ אִתָּה יָכוֹל לְהַדְפִּיס בְּכֶסֶף הַזֶּה עֲשָׂרִים אוֹ שְׁלֹשִׁים אֶלֶף קוֹנְטְרָסִים, וְזֶה עוֹבֵר לְסוֹחֵר, וְזֶה גַם מְבִיא לְךָ תִּכְף-וּמִיד כֶּסֶף, וְאַתָּה יָכוֹל לְגַלְגֵּל אֶצֶל הַמְּדַפְּסִים וְכו', וְלָכֵן תִּשְׁמַר מְאֹד שְׁלֹא יִסִּיתוּ אוֹתְךָ.

חָבַל, אַתָּה צְרִיךְ לְהַכְנִיס יוֹתֵר אֶת הַמַּח וְהַכַּח שְׁלֹף בְּהַדְפַּסַּת "שְׁפַת-הַנְּחַל", וְכֵן אֶת הַסְּדוּר, הֵן לְעֵדוֹת הַמְּזוּרָח וְהֵן לְאַשְׁכְּנַזִּים, וְזֶה יֵלֵךְ מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְתַזְק אֶת עֲצָמְךָ, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רְאָה, כ' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ הָאֶרֶץ, כְּפִי הַנִּרְאָה אֶצְטָרֶךָ לְדַבֵּר עִמוֹ, שְׁלֵא יִתְעַקֵּשׁ בְּעֵינַי לְבִישַׁת הַשְּׁטְרִימָל וּבְגָד לְבָן, וְאֲנִי מְקַוֶּה שְׁאֵת הַדְּבָרִים הַקְּטַנִּים הָאֵלוֹ נוֹכַל לְסֹדֵר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

אֵת לֹא צְרִיכָה לְסַפֵּר לְאַף אֶחָד מ... וְכו', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף.

הַעֲקֹר תַּהְיֶי תְּמִיד שְׂמִחָה וְעֵלִיזָה עִם חַיִּיךָ עַל הַפְּנִים, וְתִשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְכַבֵּד אֶת הָאָבָא וְהָאֵמָא, שְׂאִין מְצוּהָ יוֹתֵר גְּדוּלָה מְזוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק בָּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

גַּא וְנָא תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים בְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמִחָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב מִשְׂמִחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַגְּאֻלָּה, וְלִכְּנָן בְּעַת שְׂיִתְגַּלֶּה אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, אִז תַּהְיֶיה שְׂמִחָה גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, וְזֶה עֵצָם הַגְּאֻלָּה, שְׁכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה תִשְׂמַח, כִּי יִרְגִישׁוּ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי רַב מְאֹד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רְאָה, כ' מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַרְבּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, הַבְּקָר כָּבֹד כְּתַבְתִּי מִכְּתָב ל' ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהַזְהַרְתִּי אוֹתוֹ בְּהַזְהָרוֹת חֲמוּרוֹת, שְׂאֲנִי אֲשַׁתְּדֵל לַעֲשׂוֹת

בִּינֵיהֶם גְּרוּשִׁין, אִם הוּא לֹא יִפְסִיק עִם הַמְּכֹת שְׁלוֹ, וְאֲנִי כּוֹתֵב
עֲכָשׁוּ עוֹד מִכְּתָב .

אֹדוֹת בְּנֶךְ ... גְּרוֹ יְאִיר, הִזָּה טוֹב מְאֹד, אִם הִזָּה נוֹסֵעַ לְאוּמָן
עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמִשָּׁם לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה עַד אַחַר סְכוּת, כְּמוֹ
שְׁעוֹשִׂים כְּמָה בַּחוּרִים, כִּי הוּא צָרִיךְ לְהִתְאַוֵּר, וְזֶה בְּרִיא בְּשִׁבְלֹו.

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל
לְשִׁבֵר אוֹתָךְ, וְתַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכֹל יוֹם עַל
הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעָשָׂה אִתָּךְ, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב מִזֶּה שְׁאֲדָם
מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קצ.

בְּצִוְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי רְאֵה, כִּי מִנְחָם-אֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר..

הַיּוֹם בִּבְקָר כְּבֹר שְׁלַחְתִּי לְךָ מִכְּתָב, וְעֲכָשׁוּ אֲנִי כּוֹתֵב לְךָ מִכְּתָב
אַחֲרוֹן. הִיּוֹת שְׁשִׁמְעֵתִי שְׁאֵתָה אֲכַזֵּר וּמִתְאַכְזֵר עַל אֲשֵׁתְךָ וְנוֹתֵן לָהּ
מְכֹוֹת רִצַּח כְּמוֹ גּוֹי, וְלִכֵּן אֲנִי מְזַהֵר אוֹתָךְ אֲזַהֲרָה אַחֲרוֹנָה, אִם אֵתָה
לֹא תִפְסִיק לְהִרְבִּיץ לְאֲשֵׁתְךָ, מִלְּבַד מֵהַ שְׁנִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת גַּט בִּינֵיכֶם,
נִפְתַּח תֵּיק בַּמִּשְׁטָרָה עֲלֶיךָ, אֵיךְ אָדָם יְכוֹל לְהִיּוֹת רוֹצֵחַ בְּלִי שׁוּם
טַפַּת רַחֲמָנוּת עַל אֲשֵׁתוֹ, וְלִכֵּן רְאֵה לְשִׁנוֹת אֶת דְּרַכְּךָ! אֵיךְ בָּא
לְיִהוּדֵי שְׁמַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם טְלִית וְתַפְלִין לְהִרְבִּיץ לְאֲשֵׁתוֹ, הֲרִי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין נח): הַמְּגַבִּיחַ יָדוֹ עַל חֲבֵרוֹ, אֶךְ-עַל-פִּי
שְׁלֵא הִכְהוּ — נִקְרָא רָשָׁע, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשִׁמְכָה אוֹתוֹ, בּוֹדֵאֵי
הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, וְאִם זֶה נֶאֱמַר עַל סֵתָם בֶּן-אָדָם עַל אַחַת כְּמָה
וְכְמָה בְּאֵין עֲרָךְ אִם אָדָם מְרַבִּיץ לְאֲשֵׁתוֹ — הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע,

אָפֶּשֶׁר   לִי קִצָּא — לִי קִצָּב   בְּנַחֵל   מֵא

רוֹצֵחַ, וְלִכֵּן אֲנִי מְזַהֵר אוֹתְךָ בַּפַּעַם אַחֲרוֹנָה, אִם אַתָּה לֹא תִפְסִיק, נִפְתַּח עֲלֶיךָ תֵּיק בַּמִּשְׁטָרָה וְתִהְיֶה בְּמַעְצָר.

לְדַעֲתִי, תִּצָּא בַּשָּׂדֶה, וְתִצְעַק קוֹלִי קוֹלוֹת אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְדַּבֵּךְ מִחַד, כִּי מִי שֶׁפָּגוּם בְּבְרִית הוּא כַּעֲסָן גְּדוֹל מְאֹד, וְנוֹתֵן מִכּוֹת כְּרוֹצֵחַ, וְצָרִיכִים הִרְבֵּה תַּפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת הַמַּח, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּחַוֶּה וְתִרְחַם עַל נַשְׁמָתְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּקְבַּל עֲנֵשׁ כְּזֶה שֶׁלֹּא תֵּאֲרָת וְשַׁעֲרָת — אִם אַתָּה לֹא חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה תִּכְף-וּמִיד.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמוּעַ מִמֶּךָ...

לִי קִצָּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רָאָה, כִּי מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שִׂמַּח שֶׁאַתָּה נוֹסַעַת אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. הַעֲקֹר תִּתְעַקְּשִׁי שָׁמָּה, כִּי מְקַבֵּל אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — אִם מִתְעַקְּשִׁים אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל — רוֹאִים יְשׁוּעָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ עִם פְּרִי בֶטֶן, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי קִצָּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר רָאָה, כִּי מְנַחֵם-אֵב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

קִבְּלָתִי מִכְתָּב מֵר' ... גְּרוּ יְאִיר, וְהוּא מְסַפֵּר לִי, שֶׁהַבָּשָׂר

שְׁהִכְנִיסוּ בְּאוּלָם זֶה הִיָּה מֵה שְׁשַׁחֲטוּ בְּבֵית מִשְׁפַּחַת ... שְׂיִחְיֶה, וְהִילָדִים הַכְּשִׁירוּ אֶת זֶה, וְאֶת זֶה הִכְנִיסוּ בְּאוּלָם, וְאֲנִי מֵאֵד מִקְפִּיד עַל זֶה, לְהַגִּיד לְמִישֶׁהוּ שֶׁלֹּא יֵאָכֵל מֵה שֶׁנִּגְדָּר רְצוֹנִי — אֲנִי לֹא יָכוֹל, וְזֶה נִגְדָּר דְּרָכִי, אָבֵל הָאוּלָם זֶה הָאוּלָם שְׁלִי, שָׁמָּה אֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׂיִכְנִיסוּ בְּשֶׁר מִבְּלֵי הַכְּשִׁיר שֶׁל הָאֲבָרָךְ ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׂיִהְיֶה הַמְּשׁוֹק מִי שְׂיִהְיֶה, אָבֵל מִכְּרַח לְהִיּוֹת בְּהַכְּשִׁיר שֶׁל הָאֲבָרָךְ הַנִּ"ל, לִי לֹא אֲכַפֵּת אִם מִחַר יִהְיֶה הַמְּשׁוֹק ... או ... או יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה, הַעֲקָר שְׂיִהְיֶה תַּחַת פְּקוּחוֹ וְהַשְּׁגָחַתוֹ שֶׁל הַמְּשָׁגִיחַ ... גֵּרוּ יְאִיר, אוֹתוֹ מְנִיתִי עַל הַהַשְּׁגָחָה, כְּמוֹבֵן הַשְּׁחִיטָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת שְׁחִיטַת ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, אָבֵל מִכְּרַח לְעֵבֵר אֶת הַפְּקוּחַ שֶׁל ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאִין לִי פֶה שׁוֹם כְּפוֹנָה — רַק שְׂיִהְיֶה לִי מְשָׁגִיחַ, שְׁאֲנִי יָכוֹל לְסַמֵּךְ עָלָיו, לֹא אֲכַפֵּת לִי מִי הַמְּשׁוֹק. וְלִכֵּן פְּלֵא גְדוֹל שֶׁהַנְּחֻתָּה שְׁזָה יַעֲבֹר דְּרָךְ כְּמֵה יָדִים וְכו'.

פֶּה תִקְבֵּל מִכְּתָב בְּעֵבֹר ... תַּחֲיֶה, וְתִמְסַר לָהּ אֶת זֶה.

וּבְעֵנִין הַנִּקְיוֹן לְאוּלָם צְרִיכִים לְמַצֵּא אֶחָד בְּעַל כַּח, וְאֲנִי מְקַנָּה שְׁנוּכַל לְהַשִּׁיג מְכוֹנָה.

אֲנִי מֵאֵד מְקַנָּה לְעֲשׂוֹת מְבַצֵּעַ גְּדוֹל, וְכֵף נוֹכַח לְשַׁפֵּץ אֶת הָאוּלָם, שְׂיִהְיֶה לְשֵׁם וּלְתַפְאֵרַת, שְׂיִהְיֶה הָאוּלָם הַכִּי יָפֵה, תְּהִלָּה לְאֵל, לֵךְ יֵשׁ הַטַּעַם טוֹב לָזֶה, וְלִכֵּן תִּתְחִיל לְחַשֵּׁב מִחֻשְׁבוֹת אִיף לִיפּוֹת אֶת זֶה, מִי יוֹדֵעַ מְתִי אֲקַבֵּל הַתֵּר עַל הַבְּנִיָּה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִרְחַם עָלַי שְׁאֲזַכֶּה כָּבֵד לְרֵאוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ בְּבִנְיָנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קצג.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"א מִנְחָם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחְיֶה וְנַח.

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבִבִית, עַל
שֶׁהִכְנַסְתֶּם אֶת בְּנֹכַח הַיּוֹם לַחֲפָה.

בְּוִדְאֵי קִוִּיתִי שְׂאוּכַל לְדַבֵּר אֶתְכֶם, אַחַר שֶׁהִשְׁקַעְתִּי בִּילְד הַזֶּה
שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאָכַלְתִּי מְרוּרוֹת, כְּאֶשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יַעֲדֵד
עָלַי, כִּמְהָ צָרוֹת וְיִסּוּרִים שֶׁהָיָה לִי מִבְּנֹכַח, לְכָל הַפְּחוֹת מְגִיעַ לִי
בַּיּוֹם הַחֲפָה תּוֹדָה וּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב", אֲנִי הַשְּׂגָתִי לוֹ אֶת הַבְּגָדִים
וְאֶת הַשְּׂטְרֵימָל, וּבְעַקִּיפֵיךָ דְאֶגְתִּי שֶׁהִחַתְנָה תִּהְיֶה עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב,
וּבְאוּלָם שְׁלָנוּ.

עַכְשָׁו בְּאֵתִי לְסַפֵּר לְכֶם קִצַּת בְּעֵנִין ... גְּרוֹ יְאִיר, הוּא יָכוֹל
לְהִיּוֹת יָלֵד מְאֹד מְאֹד טוֹב, וְאֲנִי הַבְּטַחְתִּי לוֹ, שְׂאֵם הוּא יַחְזִיק מֵעַמֵּד
חֲצִי שָׁנָה עַד פּוּרִים, אֲנִי אַחַתְנָן אוֹתוֹ, וְלִכֵּן הַחֹב מְנַח עֲלֵיכֶם לְצִלְצֵל
אֵלָיו כִּמְעַט כָּל יוֹם, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיִצִּית אוֹתִי, אַחֲרַת אֲנִי נוֹתֵן לוֹ
עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה נְסִיוֹן, חֲדָשׁ אַחֵד, אִם זֶה לֹא יֵלֵךְ, אֲנִי שׁוֹלַח אוֹתוֹ
הַבֵּיתָה, וְאֵתֶם יוֹדְעִים, בְּרָגַע שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּבִית, הוּא יִדְרָדֵר חֲזָרָה,
אֲבָל אֵין לִי כַחוֹת נְפֹשִׁית כָּל יוֹם לְרוּץ וּלְהַתְרוּצֵץ אַחֲרָיו, וְלִכֵּן אֲנִי
מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם שֶׁתִּזְהִירוּ אוֹתוֹ, אַחֲרַת אֲנִי אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ
הַבֵּיתָה.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' קצד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֵּר רְאָה, כ"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבִבִית, עַל
שֶׁהִכְנַסְתֶּם אֶת בְּנֹכַח ... תִּחְיֶה לַחֲפָה.

יֵשׁ לִי בְּעִיּוֹת רְצִינִיּוֹת עִם בְּנֹכַח ... גְּרוֹ יְאִיר, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד
מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אוֹ שֶׁתִּקְחוּ אוֹתוֹ הַבֵּיתָה לְמִשְׁךָ הַחֲגִים, כִּי הַיָּלֵד

פשוט צריך קצת חם ביתי, או שאני אחזיק אותו עוד שבועים שלשה, ואני אראה שאיני יכול להסתדר אתו, ואשלח אותו חזרה הביתה, ואתם יודעים את התוצאות מה יהיה מזה, ולכן אני מאד מבקש אתכם שתחליטו, הנה אני בא, ותגידו לי מה אתם רוצים, כי כך זה לא יכול להמשך, הוא יותר נוטה על דרך של בנכם ... גרו יאיר, וחבל שתעברו את הסבל אתו כמו שעברתם הסבל של ... גרו יאיר, הוא לגמרי אחרת מבניכם ... גרו יאיר, ... גרו יאיר, ... גרו יאיר, שהם היו אצלי בתורים יהלומים, ולכן אני מאד מבקש אתכם שתדברו אתו, כי אחרת אני אהיה מכרח לשלח אותו הביתה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' קצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שמסרת את נפשך לנקות את הדירה שלי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות כל הימים.

אני מתפלל על כל אלו שבקשת, הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שיכנס בהם הרהורי תשובה, ויחזרו בתשובה שלמה, וישפע עליהם שפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם.

עוד פעם אני נותן לך תודה רבה על היגיעה והטרחה שטרחת, ובזכות זה יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בכריאות השלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' קצו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בעלך מכרח ללכת אל רופא להבדק, אין לכם מה לפחד, הוא לא יהרג אותו... הוא צריך פשוט להודיע מה זה, אולי הוא צריך רק אנטיביוטיקה, וזה יעזור לו, ולכן אל תקחו את זה בקלות, אלא תכף-ימיד ללכת להבדק אצל רופא ממחה דיקא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' קצו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ברדאי יש לי צער ועגמת נפש גדולה ממה שעשו, אף לצערי הרב, יש הרבה דברים שעושים נגד רצוני, אף מהיום והלאה אני אעמד על זה חזק מאד, שבאולם שלגנו אסור להכניס שום בשר בלי ההכשר שלך, פה לא מדברים מ... גרו יאיר, מצדי אפלו שיהיה המשוק ... גרו יאיר, או ... גרו יאיר, או ... גרו יאיר, העקר זה מכרח לעבר תחת ההשגחה שלך, אחרת אני לא רוצה בשום פנים ואפן שיכניסו בשר לאולם, כי זה האולם שלי, אני לא יכול להזהיר בני-אדם שיאכלו מה שאני רוצה, כי ממילא לא שואלים אותי, ועושים מה שרוצים, אבל על-כל-פנים באולם שלי אני בעל-הבית, ולכן אני מאד מאד מצטער.

רָאָה אֵיךְ שְׁיָמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה עוֹבְרִים הַשָּׁנִים, וּמְאֹד מְאֹד
צְרִיכִים רַחֲמִים עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט בַּחַיִּים, לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּאַמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי קִצָּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר רָאָה, כ"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲתֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶיךָ.

אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַהִשְׁקָעָה שֶׁהִשְׁקַעְתָּ בְּכַלּוֹת, וְתֵאֱמִינִי
לִי, כְּפִי הַהִשְׁקָעוֹת שֶׁאֵת הַשְׁקָעְתָּ בְּכַלּוֹת, פִּי אֶלֶף אֲנִי הִשְׁקַעְתִּי
בַּחֲתָנִים, מִמֶּשׁ יוֹמָם וְלַיְלָה, וְלַיְלָה וַיּוֹם טְרַחַתִּי וַיִּגְעַתִּי אִתָּם, פֶּן
וְאוּלַי יִזְכּוּ לְהִיּוֹת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים כְּרִצּוֹנִי יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה מְאֹד מְאֹד
קָשָׁה.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְאֵף שֶׁעֲכָשׁוּ בָּא כָּל דְּבַר כָּל-כֶּף קָשָׁה,
אֵין זֶה אֶלָּא לְנִסּוֹת אוֹתָנוּ אִם נַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי קִצֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר רָאָה, כ"א מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת כָּל מַכְתְּבֶיךָ, וְאִתָּה לֹא מִטְרִיד אוֹתִי, אֲדַרְבֶּה

אָנִי מְאֹד אוֹהֵב אוֹתְךָ, וְכָל מִכְתָּב וּמִכְתָּב שֶׁלְךָ מְחַזְקֵנִי וּמְעוֹדְדֵנִי, שְׂאֵנִי רוֹאֵה שְׂאֵתָה צוֹעֵד קְדִימָה.

מִיֵּלָא כָּל הַתְּאָרִים שְׂאֵתָה כּוֹתֵב עָלַי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵף פַּעַם אֵל תִּבְעֵט בִּי כְּדַרְכָּם שֶׁל כָּל תַּלְמִידֵי, שְׂמַתְחִילִים מִהֲבִץ וְהַלְלוֹךְ וְכוּ', עַד שְׂזוֹכִים לְלִבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים נְאוּרִין עִם הַמוֹן תּוֹרָה וְתַפְּלָה, וְלִבְסוֹף חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם גַּם כֵּן מַשְׁהוּ וּמַתְחִילִים לִבְעֵט.

בְּעֵינַי אָבִיךָ, גֵּרוֹ יְאִיר, יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂעֵשִׂית טְעוּת, כִּי לֹא הִיִּיתָ צְרִיף לְהַתְּעַרֵב, כִּי אִם הַמְּצַב בְּבֵית כָּף עֲדִין, מָה אֵתָה צְרִיף לְהַפְּגֵס בְּזוֹה, יֵשׁ הַרְבֵּה שֶׁהַתְּקַרְבוֹ אֶל הַיְהוּדוּת, וְאַחֲר־כֵּף אֵל רַבְּנוּ ו"ל, וְאַחֲר־כֵּף אַחַר כִּמְהָ שָׁנִים בָּאוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְלִכְּן תִּכְרַחֲמִיד לְבוֹא מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה, זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וְיְכוּל לְהִיּוֹת לְמַעַן הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׂיַחֲכָה עוֹד.

בְּדַרְךָ כָּלֵל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, כָּל מִי שֶׁרַק הַתְּקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, הַתְּחִילוּ לְהִיּוֹת לוֹ מְגִיעוֹת עֲצוּמוֹת, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֵק א', סִימָן כב): כְּשֶׁמַּתְעוֹרֵר קוֹל דְּקַדְשָׁה, בָּא נִגְדָה זֶה קוֹל דְּסִטְרָא אַחֲרָא, וְלִכְּן צְרִיכִים הַרְבֵּה חֲזוּק, וְזֶה אֶפְלוּ מִי שֶׁכָּבֵר יוֹדֵעַ לְלַמֵּד, וּמִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ו"ל בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת זְמַן, כָּל שָׂכַן מִי שְׂעֲדִין לֹא טַעַם כְּלוּם, בְּיָדָאֵי עוֹבֵר עָלָיו מִה שְׂעוֹבֵר.

אֵתָה לֹא צְרִיף לְפָחוּד, אֵתָה צְרִיף רַק לְהַסְבִּיר לְאֵמָא, שְׂאֵתָה לֹא מְכוּן לְלַכֵּת נִגְדָה, אַדְרָבָה אֵתָה אוֹהֵב אוֹתָהּ, וְתַחֲזֵק וְתַעֲוֹד אוֹתָהּ, אָנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת אֶצְלֶךָ תְּמִיד.

רְאֵה לְמַצָּא בְּעֵצְמָךְ נִקְדוּת טוֹבוֹת, שְׂזֵה הַיְסוּד, וּבְלִי זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַתְּקִים כְּרַגַּע, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִה שְׂעוֹבֵר — צְרוּת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂמַחֲזִיק מְעַמָּד, וְאֵינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, אָנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' ר.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! הלב שלי נקרע ממה שעובר מבניך ... גרו יאיר, אבל את צריכה להבין, שלהחזיר אותו לפה בכלל לא שייך, כי אני רוצה לשלח עוד ארבעה בחורים, ואיך אני אקח עוד. מה שאני יכול — רק לחזק אותו, לעודד אותו ולשמח אותו, ולכתב לו מכתבים, כי היילד צריך הרבה הסברה, ולצערנו הרב, הוא לא רוצה לקבל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד.

בענין המעון, אני אגיד חד משמעית לך' ... גרו יאיר, שלא שייך יותר להכניס אורחים שם, רק משפחתו, כשבאים אליו בשבת, אבל סתם אורחים לא שייך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ידידי היקר לי מאד, ר' ... גרו יאיר.

בנדאי שמעת כבר את המסר שמסרתי לך דרך שלשה אנשים, שאתה מזמן אצלי בשבת.

מאד מאד אני מבקש אותך, ש... תחיה מתלוננת, שתמיד כשבאים אורחים, והם ישנים במעון, עושים שם מהפכה, והרבה פעמים חסר דברים, ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, אנחנו שכרנו ממך את המקום רק למעון, אבל לא לארח שם אנשים בשום פנים ואופן, מילא לילדים שלך כשבאים לשבת להתארח, ואתה צריכה מקום, נוי, הרי זה הבגין שלך, אבל אנשים מבחוץ — בשום פנים ואופן אני לא מסכים, כי עושים סתם חרבן, ואחר-כך בבקר המטפלות צריכות להתנגע לסדר את הכל, ואתה יודע עד שמצאתי מטפלות לפעוטון, עבר עלי מה שעבר, והנה עכשו הן טוענות שהן לא יכולות להמשיך כן, ועוד מעט אני אאבד את הכל, חס ושלום, ולכן תעשה עמי חסד, ותשתדל מאד שלא יפנסו יותר אורחים מבחוץ, רק מבני משפחתך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה, כ"א מנחם-אב ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

אני מקרח להגיד לכם, שיש לי הרבה צרות משני הילדים שלכם, ובפרט מ... גרו יאיר, ולכן אני נותן נסיון לשני הילדים עד סמוך לראש השנה, ואם הם לא ישתפרו, יצטרכו שניהם לחזור הביתה, אני מאד מצטער להגיד לכם את זה, ואני אומר את זה לכם לפני שאני מגיע לארצנו הקדושה, כדי שתבררו עם הילדים אם אני צודק, או שסתם ילדים מעלילים עליהם — פלשונכם, עכשו הם יספרו לכם על אתר, אם יש פה אילו הסתות נגדם, או שהם סתם ילדים לא מחנכים! עכשו אתם יכולים לברר, לי אין כח להחזיק אותם יותר, לא חסר ישיבות בארצנו הקדושה, יש לכם

עוד בָּרַח אַחַת — לְדַבֵּר אִתָּם וּלְהַסְבִּיר לָהֶם, אֲנִי זְקֵנָתִי, וְאִין לִי כַח יוֹתֵר לְגַדֵּל יְלָדִים קְטַנִּים, בְּלִילָה לֹא רוֹצִים לְלַכֵּת לִישׁוֹן, בְּבִקְרָא לֹא רוֹצִים לָקוּם, אִין לִי כַח לְהִיּוֹת גְּנֻנָת, וְלָכֵן אֲנִי נוֹתֵן לָהֶם עוֹד שְׁבוּעִים שְׁלֹשָׁה נְסִיוֹן, וְזֶהוּ זֶה.

אֲנִי כּוֹתֵב לָכֶם אֵת זֶה עֲכָשׁוּ, כְּדֵי שְׁלֹא תָבֹאוּ אַחֲר־כֶּף בְּטַעֲנוֹת — כְּשֶׁאֲנִיעַ עוֹד יוֹמִים, יִתֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר שׁוֹפְטִים, כ"ז מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי ...
נְרוּ יְאִיר.

הַיּוֹם הַגַּעַתִּי עִיף וַיִּגַע מִכָּל מַה שְּׁעָבַר עָלַי בְּשִׁלְשָׁה יָמִים הָאֵלוּ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִמְרָתִי פְתוּחַ, שְׂרָצִיתִי כְּכֹר לְעֹזֵב אֵת הַכֹּל, כִּי אֲנִי אוֹחֵז בְּיָדֵי אֵת הַסֵּפֶר "שְׁפַת הַנַּחַל" שֶׁהִדְפַּסְתָּ, וְזֶה יֵצֵא כָּל-כֶּף יָפָה, שְׁחֻבָּל לִי כָּל רֵגַע, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲנִי עֲתִיד לִתֵּן אֵת הַדִּין עַל כָּל רֵגַע מִמֶּשׁ, שְׁאֲנִי מְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, כִּי מַה יִּשְׁאָר מִמֶּנִּי? רַק אֵלוּ הַסֵּפָרִים, וְאֵפְלוּ מַה שְּׁמִדְבָרִים עִם בֶּן אָדָם עֲכָשׁוּ, עוֹד כִּמְהַ דְּקוֹת אַחֵר זֶה — הוּא כְּכֹר שְׂכַח, וְלֹא רַק שְׂכַח, אֲלֵא שְׂכָבָר עוֹשֶׂה נֶגֶד וְלִהְפֹּךְ, בְּשִׁבִיל זֶה יֵשׁ אֲצִלִּי כָּלֵל: "הַדְּבוּר הוֹלֵךְ לְכֹל הַרוּחוֹת, וְהַכְּתָב נִשְׂאָר לְדוּרֵי דוּרוֹת"!

עָבְרוּ בְּדִיוֹק עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, מִשְׁנַת תְּשַׁל"ח, שֶׁהִדְפַּסְתִּי בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה אֵת "שְׁפַת הַנַּחַל" חֶלֶק א', וְזֶה הָיָה רַק שְׁמוֹנָה תּוֹרוֹת, תְּתָאֵר לְעֲצָמָה, אִם לֹא הָיָה לִי עֵסֶק עִם הַצְּבוּר בְּמִשְׁךָ עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנִים הָאֵלוּ, מִזְּמַן הַיִּיטִי גּוֹמֵר אֵת כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן וְאֵת כָּל הַ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְאֵת כָּל הַ"סְפָרֵי-הַמְּדוּת", וְאֵת

כל הזוהר ואת כל התקווים, בלי שום גזמא כָּלָל, וזה היה נדפס וחוזר ונדפס, ונדפס וחוזר ונדפס פעמים אין מספר, ונתפשט בכל העולם כּלוּ, ואני לא מכיר את האנשים שלומדים בספרי, והם לא מכירים אותי, וששון ושמחה לכלם, ומה אני צריך את הכאב ראש להיות מלמד תינוקות וכו', ולהתעסק עם אנשים שיש לי רק עגמת נפש מהם, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הרשעות שהסמ"ך-מ"ם עושה לנו, ויש לו קשרים בכל מקום, אם אתה צריך ימין, הוא בכל משרדי הימין, ואם אתה צריך את השמאל, הוא בכל משרדי השמאל, יש לו יד בכל מפלגה, יש לו פתח ודלת אצל כל האדמו"רים והרבנים וכו', לא יאמן כי יספר מה שהוא עושה לנו, קצת יספר לך ... גרו יאיר, והנה היום התקשר כתב עתונאי, שרוצה לעשות כתבה על שהדפסנו קונטרסים נגד שמירת העינים — מה זאת אומרת שאסור להסתפל על נשים?! האם זה לא הסתה נגד נשים פרוצות?! וזו בטוח עבודתו של הסמ"ך-מ"ם, כי מה יש לעתונאי חלוני עם הקונטרסים שלנו, אלא הוא רוצה להכפיש את שמי, אבל היות שיכולים לעבד על כלם, אז עובדים עליכם, אותו דבר אתה מספר לי ש ... גרו יאיר, יש לו יד פה ושם, למעשה אני נשאר עם הלכלוך, ואותי מלכלכים, הן אמת שאני לא מפחד שיכתבו מה שהם רוצים, כי כל מי שמתחיל אתי — יהיה לו סוף מר מאד, מקדם או אחר-כך, אבל הקדוש-ברוך-הוא יש לו סבלנות, והוא מאריך אף וגבה דליה.

ולכן ראה לשמח מאד מאד על נעם חלקך, הספר יצא כל-כך יפה שלא יאמן כי יספר, ממש פאר ויפי, הן הפנים והן הכריכה, זה להפליא פלאי פלאות, חזק והתחזק, עוד מעט אני אשלח לך עוד מהסדור, ואני מקווה מאד שנגזרו השבוע עם כל הסדור.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי שׁוֹפְטִים, כ"ז מְנַחֵם-אָב ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יְשִׁיבַת
 "דְּמָשֶׁק אֶלְיָעֶזֶר", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

בְּאֵתֵי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָאַחְרוֹנָה, הִיֹּת שֶׁשִּׁמְעֵתִי שֵׁשׁ כַּמָּה
 תְּלַמִּידִים שֶׁמִּתְחַצְּפִים נֶגֶד הָרֵאשִׁי יְשִׁיבוֹת, נֶגֶד הָרַב ... גְּרוּ יְאִיר,
 וְהָרַב ... גְּרוּ יְאִיר, וְלִכֵּן אֲנִי מְזַהֵר וְחוֹזֵר וּמְזַהֵר, פֶּעַם אַחְרוֹנָה, מִי
 שִׁימְשִׁיף לְהִצִּיק לָהֶם וּלְהִתְלוֹצֵץ מֵהֶם, אֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת לֹא רַק
 בִּישִׁיבָתְנוּ, אֲלֹא גַם בְּקִהְלָתְנוּ, וְאֲנִי חֹזֵק בְּדְבָרִים אֵלוֹ, אֲנִי מְאֹד
 מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַיְתוּ אוֹתִי, כִּי זֶה הִזְקָה אַחְרוֹנָה. אוֹי
 לְתַלְמִיד שֶׁמְבַזֶּה אֶת רַבּוֹ, שֶׁמְגַלֶּה שֶׁהוּא מְלֹא גְאוּף, כִּי כִּף אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין לֵג): כֹּל הַמַּעֲזֵז פָּנָיו בְּפָנָי רַבּוֹ — נִקְרָא
 רָשָׁע, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְזַהֵר אֶתְכֶם, שֶׁתִּזְהָרוּ
 בְּכַבוֹד רַבְּכֶם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְקַפִּיד עַל זֶה. וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסָחִים קח), שִׁיְהִי מוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שְׁמַיִם.

בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי בְּעָרְבִי בְּשַׁעַת תְּשַׁע וְחֲצִי, רְצִיתִי שֶׁפְּלַכְכֶם תְּבֹאוּ
 לְיְשִׁיבָה, וְאִזְ אֲדַבֵּר לְפָנָי פְּלַכְכֶם, כִּדָּת מָה לַעֲשׂוֹת בַּחֲדָשׁ אֲלוּל.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי עָרֵב רֵאש־חֲדָשׁ אֲלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִלִיּוֹת אֲנִשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
 הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הֵיטֵב אֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם גְּדוּל

וְנוֹרָא מְאֹד, עָרַב רֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוֹהַּ, חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, חֹדֶשׁ הַרְחֻמִּים וְהַסְּלִיחוֹת, שְׁמִמְחָר כְּבֹד מִתְחִילִים לְתַקֵּעַ בְּשׁוֹפָר, וּלְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מִהַשְׁנָה הַעֲמָקָה שִׁישְׁנוּ כָּל הַשְּׁנָה, וְזוֹ הַהֲזָהָרָה הָאֲחֵרוֹנָה שְׁלָנוּ, שְׁמִזְהִירִים אוֹתָנוּ, שְׁנַקַח אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַדֵּינוּ, וְנָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְנִכְיִן אֶת עֲצָמֵנוּ לְבוֹא אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֵאשׁ הַשְּׁנָה. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי מֵאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם וְלִהְשָׁלִים אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, אֲשֶׁר (שְׁמוֹת יח, יז):

וַיִּשְׁאַלוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ לְיִשְׁלוּם, רֵאשֵׁי תְּבוֹת אֱלֹהֵי ל', פִּי דִיקָא בְּחֹדֶשׁ אֱלוֹהַּ כָּל אֶחָד צָרִיף לְהַשְׁלִים עִם חֲבֵרוֹ, וְלִשְׁאַל לְשְׁלוֹמוֹ, וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מֵאֲנָשִׁים הוֹלְכֵי רְכִיל, שְׁמוּלִיכִים לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת מֵאֶחָד לַשְּׁנִי, וְשׁוֹכְחִים שֶׁהֵנָּה יוֹם הַדִּין עוֹמֵד וְבָא, אֲשֶׁר אִזְדַּעְנוּ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִיזוֹ לְרַעֵב וְאִיזוֹ לְשַׁבַּע — רֵאשֵׁי תְּבוֹת אֱלֹהֵי ל', אִיזוֹ לְחַרֵּב וְאִיזוֹ לְיִשְׁלוּם — רֵאשֵׁי תְּבוֹת אֱלֹהֵי ל', אִיזוֹ לְמָוֶת וְאִיזוֹ לְחַיִּים — רֵאשֵׁי תְּבוֹת אֱלֹהֵי ל', וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְרַעֵד וּלְפַחֵד מְאֹד מֵאִימַת יוֹם הַדִּין, וְאִיף יֵשׁ לְאָדָם זְמַן לְרַכֵּל מְזָה עַל זֶה וּמְזָה עַל זֶה, בְּשַׁעַה שְׁאֲנַחְנוּ זְקוּקִים לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם, בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲנַחְנוּ שׁוֹמְעִים מִקְרִים מְזַעְזָעִים מֵהַשְׁקוּרָה עִם גְּבָרִים, נָשִׁים וְיִלְדִים צְעִירִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם, תַּעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׁלֹא יִמָּצֵא בְּיַמֵּינוּ אֶחָד הוֹלֵךְ רְכִיל, אֲשֶׁר לֹא יֵאָבֵה ה' יִתְבַּרֵּךְ לְסַלַּח לוֹ, כִּמְהָ אֲנַחְנוּ מוֹסְרִים אֶת נַפְשֵׁנוּ, שְׁתַּהֲיָה אַחֲדוֹת בְּקַהֲלָה שְׁלָנוּ?!

כִּמְהָ אֲנַחְנוּ יִגְעִים וְטוֹרְחִים לְעוֹר אֶחָד לַשְּׁנִי?! וְלִבְסוּף יוֹצֵא מְכָשׁוּל מְזָה אוּ מְזָה לְרַכֵּל וּלְגַרֵם הַזְּקוּת, הָאֵם אַתֶּם לֹא קוֹלְטִים, שְׁהַסְמִי"ף-מ"ם הַרְשַׁע עוֹשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהַכְשִׁילָנוּ וְלִהְפִילָנוּ וְכוּ', אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּטֵּל קִדְם שִׁירָאָה בְּכַשְׁלוֹנָנוּ, וְזֶה אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֶם.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ מִכָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים — תַּעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִתְאַחַד יַחַד, וּבְזֶה נִצְלִיחַ לְעֵבֶר עַל הַכֵּל.

נָא וְנָא מִי שִׁיכּוֹל לְצַאת הַיּוֹם לְהַפְצֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמִקּוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים, תְּבוֹא עֲלֵינוּ בְּרַכָּה, פִּי הַיּוֹם מִתְקַבְּצִים בְּמַרוֹן וּבְצַפַּת

ובירושלים אֲלֵפִים וּרְכָבוֹת מֵאֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַפְיִץ אֶת אֹרֶךְ רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּגְלָה וּנְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו"ל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי רַבְּנוּ ו"ל הוּא מִתְּנָה לְכָלֵל עִם יִשְׂרָאֵל, וְאוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם שֶׁל אֱלוֹ הַרְשָׁעִים הַמְתִּימָרִים, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל אִינוּ שִׁיף לְעֵדוּת הַמְזוּרָח, תִּפְּחֵם רוּחָם וּנְפָשָׁם הַטְּמָאָה, אֲשֶׁר מוֹצִיאֵם מִפִּיהֶם הַטְּמָא דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ.

וְלִכְּנֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִרְאוֹת לְכָלֵל עִם יִשְׂרָאֵל אֶת יְפֵי יִקְרַת הַצְּדִיק הָאֲמֵת, וְלִגְלוֹתוֹ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלוּהוּ לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל — כְּשִׁיתְּנָלָה הַצְּדִיק הָאֲמֵת, שֶׁהוּא הַיְפֵי וְהַפָּאָר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְגַּלֵּה וְיִתְגַּדֵּל שְׁמִיהַ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּה עַל כָּלֵל אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְכָּה לְכַתִּיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה, וְלִשְׁנָה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי עֶרְב־רֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלַח וְגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, זְנוּקֵי וְחַפְּסִים ... נְרוּ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּלְוֶה עִם הַפְּאוֹת בַּחוּץ, וְלִבּוֹשׁ חֲסִידֵי דִינְקָא, וְאֵז אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, שֶׁאַחַתֵּן אוֹתְךָ בְּקָרוֹב מְאֹד, אֲכַל בְּזָה שְׁאֵתָה לֹא בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל, וְיֵשׁ יָמִים שְׁאֵתָה לֹא מִנִּיחַ תְּפִלִּין, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהַתְּחַלֵּת לְהַחֲבִיא אֶת הַפְּאוֹת, בְּזָה אֵתָה רַק קוֹנָה לָךְ שֵׁם רַע. אֵיפֹה הַדַּעַת וְהַשְּׁכָל שְׁלָךְ? ! לָמָּה אֵתָה לֹא חוֹשֵׁב עַל הָעֵתִיד שְׁלָךְ? ! תְּפַסִּיק לְצַעַר אֶת הָאֲמָא שְׁלָךְ, כַּמָּה דְּמַעוֹת הִיא שׁוֹפְכַת, תִּרְחַם עָלֶיךָ, הָרִי מַצּוֹת כַּבוּד אִם הִיא מִהַדְּבָרִים הַחֲמוּרִים מְאֹד, וְלִכְּנֵן תְּבַקֵּשׁ סְלִיחָה מִהָאֲמָא, וְתִתְחַיֵּל לְהַתְּנַהֵג כְּמוּ בֶן אָדָם,

וְאֵל תִּצְעַר אוֹתִי, אֲנִי הַבִּטְחָתִי לָךְ שְׁאַחַתֶּן אוֹתְךָ — רַק אִם תִּלָּךְ עִם הַפְּאוֹת בַּחוּץ וְעִם לְבוּשׁ חֲסִידִי. תִּרְאֶה מָה עָשִׂיתִי לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַבִּטְחָתִי לוֹ שְׁאַחַתֶּן אוֹתוֹ וְחַתְּנָתִי אוֹתוֹ, וְכֵן הַבִּטְחָתִי עִכְשָׁו לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁאַחַתֶּן אוֹתוֹ, וְתִרְאֶה אִיךָ שְׁאַחַתֶּן אוֹתוֹ, וְלִכֵּן אֲנִי רוֹצֶה גַם לְחַתֵּן אוֹתְךָ, אֲבָל תַּחֲזִיק אֶת עֲצָמְךָ בַּיְהוּדוּת, תִּלָּךְ בְּכָל יוֹם לַתְּפִלָּה, בַּבֶּקֶר וּבַצֹּהָרִים וּבַעֲרֵב, לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא: שְׁחֲרִית, מִנְחָה, עֲרֵבִית, וְתַפְסִיק עִם הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלֹךְ, לָמָּה לֹא תִרְחַם עַל עֲצָמְךָ, וְלָמָּה לֹא תִרְחַם עַל הָאָמָּא שְׁלֹךְ, וְלָמָּה לֹא תִרְחַם עָלַי?! תִּרְאֶה אִיךָ אֶתְּהָ נִכְנָס בְּחֻבוֹת, וְאִיךָ אֶתְּהָ נוֹסֵעַ אֶל מְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים, וְאֶתְּהָ מְדַרְדֵּר מִיּוֹם לְיוֹם, תַּתְּפֵס אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שְׁתִּישֵׁן בְּבֵית, וְתַעֲזֹב אֶת הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלֹךְ, כִּי אֶתְּהָ מְדַרְדֵּר אֶת עֲצָמְךָ וְנוֹפֵל לְעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, יְבוֹא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה שְׁתַּתְּחַרֵּט מְאֹד. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּצִּיט אוֹתִי, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד לְדַבֵּר אֶתְּךָ בְּטֶלְפוֹן, תִּצְלָצֵל אֵלַי בְּשַׁעָה שְׂיִהְיֶה אֲצִלְכֶם שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה בְּלִילָה.

ל' רז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי עֲרִב־רֵאשִׁי-חֵדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵין לָךְ מַה לְדַאֵג כָּלֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּכַּל יִסְתַּדֵּר

על הצד הַכּי טוב, אָנִי לאַ מִפְּסִיק מְלֵהתְפַלֵּל עָלָיו, וְהַכֵּל יַעֲבֹר
בַּחֲלוּם יַעֲוֹף, לאַ צְרִיכִים לַפְּחֹד, וְלאַ צְרִיכִים לְהַתְּבַלְּבֵל.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי עֶרְב־רֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֶל ... שְׁיַחֲיוּ נִצְחָה.

בְּאִתִּי לְבָרֶךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל שְׁאַתֶּם
נִכְנָסִים בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפָבִית זֶה תִּזְכּוּ
לְרֵאוֹת זֶרַע שֶׁל קִימָא, וְתִהְיֶה בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחַה בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד,
וְתִצְלִיחוּ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ.

נָא וְנָא לאַ לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם דְּבָר, וְלאַ לְהַפְּנִס בְּשׁוּם לַחֲץ
מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לאַ יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמֵּאֲחַל לְכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי עֶרְב־רֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵת לאַ יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַצַּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שְׁיִישׁ
לִי אוֹדוֹת שְׁאַתְּ מְסַפֶּרֶת לִי מִבְּנֶךָ ... גְּרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה אָנִי כְּתִבְתִּי לוֹ מַכְתָּב מְאֹד חֲרִיף, וְאָנִי מְאֹד מְקַנָּה
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיַצִּית אוֹתִי, וְאָנִי לאַ אֶפְסִיק לְכָתֵב לוֹ מַכְתָּב
אֲחֵר מַכְתָּב, אֲבָל אָנִי חַיֵּב לְהַגִּיד לָךְ, אֵינִן זוֹ עֲצָה לְלַכֵּת אֶתוֹ בְּיַד

חֲזָקָה, כִּי הוּא יֵלֵד מִסִּפְּנוֹ, סָבֵל בְּחַיִּים, וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁהוּא רוֹצֵה וְהוּא מִתְמַרְד, וְאִם תִּלְכִי אִתּוֹ בְּיַד תְּקִיפָה וְחֲזָקָה, תֵּאבְדִי אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְלִכֵּן צְרִיכִים רַק בְּדֶרֶךְ הַטּוֹב, וְאֲנִי מִבִּין אֶת הָעֲגָמַת נַפְשׁ שְׁלֶךְ, וְזֶה פּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד, וְאִין לֶךְ מַה לַעֲשׂוֹת — רַק לְשַׁפֵּךְ דְּמַעוֹת פְּמִים עַל קַבְרוֹת הַצְּדִיקִים, כִּי מַה שֶּׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת — שׁוֹם דְּבַר שְׁבַע עוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל. וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ — אֵל תִּתְּיָאֲשִׁי מִמֶּנּוּ, וְעוֹד תִּרְאִי הַרְבֵּה גַחַת מִמֶּנּוּ.

כְּשֶׁרֵאִיתִי בְּשֵׁבֶת אֶת בְּנֶךָ ... גֵּרוֹ יָאִיר, מִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְחוּ בִּי, כִּי יֵשׁ לִי כָּל־כֶּף הַרְבֵּה עֲגָמַת נַפְשׁ עַד שֶׁאֲנִי מִגְדֵּל אֶת הַיְלָדִים, וְכִבֵּר רְצִיתִי לְהַפְסִיק, לִילִי שֶׁרֵאִיתִי אֶת שְׁנֵי הַחֲתָנִים שֶׁהִתְחַתְּנוּ, זֶה הִנֵּה כָּל הַנְּחֻת־רוּחַ שְׁלִי, וְאֲנִי לֹא יָכוֹל לְהַסְבִּיר לֶךְ אֶת גִּדְּל הַצַּעַר וְהָעֲגָמַת נַפְשׁ שִׁישׁ לִי, שֶׁמִּתּוֹךְ הַקְּהֵלָה יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁחוֹתְרִים וְחוֹתְרִים אֶת הַסְּפִינָה לְהַטְבִּיעַ אוֹתָהּ, אֲשֶׁר מִבְּחוּץ הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, רוֹצֵה רַק לְשַׁטֵּף אוֹתָנוּ עִם כָּל מִינֵי גְלִים וְרוּחַ סַעֲרָה וְכוּ', וּמִבְּפָנַי חוֹתְרִים וְכוּ', וְאֲנִי אָנֹכִי אֲנִי בָּא? אֵלָּא אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עֵינֵי תְלוּיוֹת וּמַצְפּוֹת.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק, וְעוֹד תִּרְאִי נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לֶךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי עֶרְב־רֵאש־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּבִיא לִי אֶת הַסֵּפֶר "קִמַּח סֵלֶת",

אָנִי צָרִיף אֶת זֶה מְאֹד, וְכֵן אֶת שְׁתֵּי הַקִּפְסָאוֹת סִפְרִים שֶׁהִשְׁאֲרִיתִי, וְאִם תּוּכַל לְהֵבִיא דֵיסקָּה מִ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְכֵן כִּפָּה "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן" עִם פְּרוּשׁ "שִׁפְת הַנַּחַל".

אָנִי מְאֹד מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחַ הַפֶּעַם בְּגִדּוֹל, הַעֲקָר רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְךָ, כִּי יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה מִיַּחַדָּת בְּמִינָהּ, וְאַתָּה לֹא יוֹדֵעַ מַה זֶה טוֹב, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּכֹא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנַשְׂיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שֶׁתִּתְעַשְׂרוּ]; וְתִשְׁמַר מְאֹד לֹא לְצַעַר אוֹתָהּ, כִּי אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל עַל דְּבַר זֶה, כִּי מִתּוֹךְ הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ הִיא מוֹרִידָה דְמָעוֹת, וְעַל זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יְכוּל לְמַחֵל. וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל מַה שֶׁעָשִׂינוּ עַד עַכְשָׁו, שֶׁצַּעַרְנוּ אֶת נְשׁוֹתֵינוּ בְּצַעַר כְּזֶה שֶׁהוֹרִידוּ דְמָעוֹת, שֶׁזֶּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְקַפֵּיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, אֵל תִּשְׁכַּח לְהֵבִיא לִי מִ... גֵּרוֹ יֵאִיר, אֶת הַדֵּיסקָּה, וְכִפָּה "שִׁפְת הַנַּחַל", וְכֵן אֶת הַקּוֹנְטַרְסִים הַחֲדָשִׁים שֶׁעַכְשָׁו יֵצְאוּ לְאוֹר, וְאֶת הַסֵּפֶר "קִמַּח סֵלֶת".

ל' ריא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי עֶרְב־רֵאשִׁי-חֲדָשׁ אֱלוּל ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו נֹצֵחַ.

פֶּה תִקְבְּלוּ עוֹד מִזְמוֹר שְׁבָא אַחַר "לְדוֹד ה' אוֹרִי וְיִשְׁעִי", וְכֵן שִׁלַּחְתִּי לָךְ מִקֶּדֶם אֶת הַנִּסְחָה שֶׁל הַשְּׂמוּנָה-עֶשְׂרֵה, שֶׁרְצִיתִי שֶׁבִּסְדּוֹר יִהְיֶה דִיקָא גִּסַּח זֶה, כִּי זֶה מְאֹד מְנוּי וְסִפּוֹר כָּל תְּבִיבָה בְּחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל זְכוּתְכֶם מַה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים, אָנִי עוֹמֵד וּמְשַׁתָּאָה עַל נִפְלְאוֹת וּפְלֵאִי פְלֵאוֹת הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ

וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר" עִם פְּרוּשׁ "שֵׁפֶת-הַנַּחַל", שֶׁיֵּצֵא לְאוּר
כָּל-כֶּף יָפֵה בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, מִי יִתֵּן, שֶׁכֶּבֶר נִתְחַיֵּל אֶת הַכֶּרֶף
הַשְּׂנִי, אֲבָל אֲנִי רוֹצֵה עֲכָשׁוּ לְהִזְדַּרֵּז מְאֹד לְגַמֵּר אֶת הַסְּדוּר, בְּלִי נֶדֶר
עַד שֶׁבֶת-קִדְשׁ, וְלִכְל הַיּוֹתֵר עוֹד כִּמָּה יָמִים בְּאֲמִצֵּעַ שְׁבוּעַ הַבָּא, כִּי
זֶה יוֹצֵא מְאֹד מְאֹד יָפֵה, כְּאֲשֶׁר תִּרְאוּ בְּעֵינֵיכֶם.

אֲנִי מְקוּהָ שְׂשׂוּנֵי הַקּוּנְטֵרְסִים "בְּרֶפֶת-רַבְּנוּ ז"ל" "אֵלוּל דְּרַבְּנוּ
ז"ל" יֵצֵאוּ מְאֹד יָפֵה.

וְכֵן אֶת הַמִּכְתָּב כְּלָלִי לְבַחְוָרִים שֶׁהָיָה בְּחִצֵּי הַשְּׂנִי מְקוּנְטֵרְס
"בְּרֶפֶת-רַבְּנוּ ז"ל", תִּשְׁלַחַו לִישִׁיבַת "דְּמֶשֶׁק אֶלְיַעֲזָר".

רְאוּ לְשִׁלַּח עִם ... גֵּרוּ יְאִיר, אֶת הַדִּיֶּסֶק, וְתַכְּף-וּמִיד נִשְׁלַח אֶת
זֶה חֲזָרָה עִמּוֹ עִם הַתּוֹרוֹת ט"ז, י"ז, י"ח, שְׁנֵה כֶּבֶר יִהְיֶה
"שֵׁפֶת-הַנַּחַל" חֶלֶק ב', וְכֵן תִּשְׁלַח אֹתוֹ כִּמָּה סְפָרֵי "שֵׁפֶת-הַנַּחַל".

הַמֵּאֲחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהִצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רבי.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֵאשׁ-חֹדֶשׁ אֵלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה מַחִיצָה בְּפִיצְרִיָּה שְׁלֶךְ, כִּי
שִׁמְעֵתִי שִׁישׁ שָׁם עֲרֻבוּכְיָה בֵּין גְּבָרִים וְנָשִׁים, וְזֶה אֶסוּר מְאֹד מְאֹד,
כִּי בָאִים לִיְדֵי קְלוֹת רֵאשׁ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְאָדָם מְדַבֵּר עִם אִשׁתְּ אִישׁ,
וְזֶה עוֹן חֲמוּר מְאֹד, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
מְאֲמָצִים שֶׁבְּעוֹלָם לַעֲשׂוֹת מַחִיצָה, אַחֲרַת אֲנִי אֶאֱסֹר אֶת הַמְּקוּם
הַזֶּה, זֶה לֹא יִכּוֹל לְהִיּוֹת מְאוּרַת פְּרִיִצִים, כִּי אֲנַחְנוּ מְאֹד מְאֹד
צָרִיכִים לְשִׁמּוֹר עַל מַחְנֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים כג, טו): "וְהָיָה מִחֲנֹךְ
קְדוּשׁ", וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד מְקַפִּיד אִם יֵשׁ עֲרֻבוּכְיָה בֵּין
נָשִׁים לְגְבָרִים, וּבְפָרְט אִם יֵשׁ שָׁם קְלוֹת רֵאשׁ, יוֹצֵא מְזֵה קְלָקוּלִים.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה, שְׁבִנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יְבוֹא לְפָנַי כִּמְהָ שְׂיוֹתֵר
מִהָרָ, כִּי הוּא חֶסֶד לִי מְאֹד, וּמֵה גַם שִׁישְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ בַּתּוֹרָה,
וּרְאֵה גַם רְאֵה מֵה שְׁקָרָה עִם ... רַחֲמָנָא לְצַלְנָ. וְלִכְנָן רְאֵה לְהִבְיֵא
אֶת בְּנֵךְ לְכָאֵן כִּמְהָ שְׂיוֹתֵר מִהָרָ.

הַמְאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' ריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי תַלְמִידֵי ...
גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁמִיּוֹם רֵאשׁוֹן הַזֶּה תִּלְמַד עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר,
הַלְכוּת נְדָה, שְׁנֵה מְאֹד מְאֹד הֶכְרַחֵי, כִּי מֵה שְׁאֲנִי לְמִדְתֵי אֲתָכֶם זֶה
רַק רֵאשֵׁי פְּרָקִים, אֲבָל צְרִיכִים לְלַמַּד לְעֵמֶק, וְלוֹ יֵשׁ, תְּהִלָּה לְאֵל,
רֵאשׁ טוֹב, וְלִכְנָן אָנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה, שְׁתִּלְמַד אֶתוֹ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן
הַבָּא — אַתָּה וְ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְכֵן ... גֵּרוֹ יְאִיר. וְאָנִי מְאֹד מְקַנָּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְלִיחַ.

גַּם רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה קִים מְאֹד בְּשִׁבְתְּ — תַּתְּפַלֵּל
בְּמִנְיַן הָאֲבֵרָכִים, כִּי זֶה מְאֹד חָשׁוּב שְׁתַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בַּיַּחַד, וְאֵל
תִּשְׁכַּחוּ מֵה שְׁקַבְּלֶתֶם אֲצִלֵי שְׁלֹשׁ שָׁנִים.

הַמְאֲחֵל לְךָ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

ל' ריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מאד מאד אָני מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁמִיּוֹם ראשׁוֹן הַזֶּה תִּלְמַד עִם ...
 וְכֵן עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְכֵן עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַלְכוֹת נְדָה טוֹר וּבֵית
 יוֹסֵף וְשִׁלְחַן עֲרוּבָה, פִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, וְזֶה דְבַר הַכְּרָחִי, וְאֲנִי
 מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שֶׁתִּלְמַד אִתָּם בְּבֵאוֹר הַכֵּל, וּבְזֶה גַם אֶתָּה תִּלְמַד
 בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עִזּוֹ. וּמִסְפָּרִים עַל הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' אוּרִי
 מִסְטָרְעֵלִיִּסְק, זְכוּתוֹ תִּגָּן עָלֵינוּ, שֶׁהִיָּה קְדוֹשׁ עָלֵינוּ, וְקָרְאוּ אוֹתוֹ
 שְׁרָף מְרַב שֶׁהִתְלַהֵב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עִם כָּל זֹאת אֲמַר שֶׁלְמַד הַלְכוֹת
 נְדָה אֶלֶף פְּעָמִים, וְאִם אָדָם כְּזֶה חֹזֵר אֶת הַהֲלָכוֹת הָאֵלּוּ אֶלֶף פְּעָמִים
 — מַה נֹּאמֵר אֲנַחְנוּ?! וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה, שֶׁתִּלְמַד אִתָּם אֶת
 הַהֲלָכוֹת הָאֵלּוּ, וְתִהְיֶה לָךְ תּוֹעֵלַת גְּדוּלָּה מְזוּהָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
 מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ וּבְעֵד אֲשֶׁתְּךָ וּבְעֵד בְּנֵךְ, שֶׁתְּרוּוּ רַב נַחַת
 דְּקַרְשָׁה מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּדְפּוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שְׁרָצִיתִי שְׁ... גֵּרוֹ יְאִיר, יִלְמַד עִם
 הַשְּׁלֵשָׁה אֲבָרְכִים הַחֲדָשִׁים: ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְכֵן עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְכֵן
 עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַלְכוֹת נְדָה. וְלָכֵן תִּתֵּן לָהֶם אֶפְשָׁרוּת בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן
 שֶׁל הַכּוֹלֵל, שְׁיֻכְלוּ לְלַמֵּד בְּיַחַד, פִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, וְהַהֲכָרַח
 לְקַצֵּר מְרַב הַטְּרָדוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רטז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שופטים, ב' דראש-חדש אלול ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

את צריכה להבין, שבכלל לא ידעתי שיהיה ארוסין במוצאי שבת, רק הם נכנסו אצלי בשעה ארבע ורבע לפנות בקר, וכדי שלא ימשך הדבר, חס ושלום, ויתבטל, הספמתי תכף-ומיד לגמר עם זה, ולכן שלא יהיו לך שום טענות, ומה שהיו שם המון נשים וכו', פי הם חכו עלי כל הזמן, וזה לא היה כדי לנגח אותך.

ראי לצאת מעצמך, ואל תחיי בדכאון, תלמדי עם הבנות להיות בשמחה, ועל-ידי שתלמדי אחרות להיות בשמחה, על-ידי זה גם את תהיי בשמחה.

אודות הבת ... תחיה, שרוצה לבוא ללמד, תקחי אותה, פי חבל על כל בת ישראל שהולכת לאבוד, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שזה יהיה שדוף טוב בעבור הבחור ... גרו יאיר, כאשר כתבה לי ... תחיה.

העקר תתחזקי, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

המאחל לך שבת שלום...

ל' ריז.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרָא־שֶׁחֶדֶשׁ אֱלוֹל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּבֵד פְּתַבְתִּי מִכְתָּב אֶל ... תַּחֲיָה. וְאֲנִי מְאֹד מְקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא שֶׁהִיא תִכְנִיס אוֹתָהּ, וְכָךְ נוֹכַל לְגַמֵּר עוֹד שְׁדוּף, וְהַפֵּל
יְבוֹא עַל הַמְּקוֹם.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם
שְׁלוֹם־בַּיִת, וְעַל־יְדִי־זֶה תִּצְלִיחוּ עִם הַיְלָדִים.

הַמְּאֹחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' ריח.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרָא־שֶׁחֶדֶשׁ אֱלוֹל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... וְ... שֶׁיִּחְיֶה נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

בְּיָדָי תִּקְבְּלוּ אֶת הָעֵבוּדָה, וְאֵל תִּפְרָסְמוּ שֶׁיֵּשׁ לָכֶם שִׂיכוֹת
וְכוֹי, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרַכְכֶם תְּמִיד, הָעֵקֶר לְהַעֲלִים
וְלְהַסְתִּיר אֶת הָעֵנָן, פִּי מָה אַתֶּם צְרִיכִים מִחֻלְקַת וּמְרִיבוֹת,
וְעַל־יְדִי־זֶה תִּצְלִיחוּ לְעֵבֵר עַל הַפֵּל.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, פִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ

וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּוֹה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר
לְבִסּוּף עַל צַד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

ל' ריט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרָאש־חֹדֶשׁ אֱלוֹל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שְׂנֵכִית לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל עוֹד
פַּעַם וְעוֹד פַּעַם וְכוּ' וְכוּ', כִּי זֶה עָקֵר תְּקוּנָתְנוּ לְהִיּוֹת בְּכָל פַּעַם אֶצֶל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְלִפְעַל שֵׁם מַה שְּׁצָרִיךְ לְפַעַל, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְכָל אֱלוֹ
שֶׁהַתְּפִלָּה שֵׁם עָלֵי, כִּי בְּאֵמֶת אֲנִי צָרִיךְ הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת, כִּי עוֹבֵר עָלֵי
הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים מִבֵּית וּמְחוּץ.

אֹדוֹת ... גֵּרוֹ יְאִיר, פֶּשׁוּט נִתְגַּלָּה לָנוּ, כִּי הוּא אֲשֶׁר מוֹלִיךְ אֶת
הַסּוּדוֹת מֵהַחֹדֶר שְׁלָנוּ אֶל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְזֶה סֵפֶר לִי ... שֶׁהוּא בְּכָלֵל
לֹא מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ... רַק בָּא אֵלַי, וְשָׂאֵל אוֹתִי — אֲנִי לֹא מִבֵּין
אֲתָכֶם, אֵיךְ אַתֶּם מְחִזְקִים סוּכֵן כְּפוֹל בְּתוֹךְ הַבֵּית שְׁלָכֶם?! אֲז
בְּפָנָיו נִתְתִּי לוֹ גְּזִיפָה, וְאֶמְרָתִי לוֹ: אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְרְאוֹת אֲתָכֶם יוֹתֵר
בְּבֵית שְׁלִי, וְאַחֲר־כֵּךְ בָּא גַם ... וְאָמַר לִי ... גֵּרוֹ יְאִיר, תִּשְׁמַר מְאֹד,
כָּל מַה שְּׁקוֹרָה בְּקַהֲלָה, הוּא מְסַפֵּר לִי ... וְלוֹ יֵשׁ קֶשֶׁר עִם
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְכֵךְ מִתְגַּלָּה אֵלֵינוּ אֵיךְ מִתְגַּלָּה לְסֵמ"ךְ-מ"ם כָּל מַה
שְּׁקוֹרָה בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת בְּקַהֲלָתְנוּ. וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה אֶל תִּתֵּן לוֹ
שׁוּם דְּוּוּחַ, לֹא מְכַסֶּף וְלֹא מִמָּה שְׁבוֹנִים, לְהַתְּפַלֵּל הוּא יָכוֹל
לְהַתְּפַלֵּל אֶצְלָנוּ, בְּרוּךְ הוּ' מְנִיחִים כָּל יְהוּדֵי לְהַתְּפַלֵּל, אֲבָל יוֹתֵר
בְּעֶסֶק הַרְבִּים אֵין לוֹ בְּכָלֵל רְשׁוֹת לְהַכְנִיס אֶת אָפוֹ.

אודות ... נרו יאיר, הוא אמר לי, שהפרוצדורה הולכת, שצריך להראות לקונסוליה, שיש לו בערך שמונת אלפים ש"ח, ויען שאין לו שום חשבון בנק, אז הוא לא יכול להראות, ומספן הילד, כי יש לו ילד טוב מאד, וחבל שילך לאבוד, ובפרט אחר שקרה מה שקרה, אני מאד שומר על הילדים, שלא ידרדרו, חס ושלום. ולכן, אם זה נהנה וזה לא חסר, ואפשר לעזור לו, אז למה לא לעשות לו טובה.

אודות בנך ... נרו יאיר, סדרנו לו את הפרטים על כ' אלול הלוך, ורצייתי שיחזור באחד הימים של פרשת בראשית, או כ"ה או כ"ו, כי חבל שיפספס את הלמודים.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שאנשי שלומנו תרמו את האלף שקל, אני אעשה אצלם עוד פעם התעוררות, והפעם אני אלך אתם ביד קשה, מי שלא נתן את האלף שקל, הוא לא יעשה שום שמחה באולם, זה לא יועיל שום דבר, כי גם את זה לא יכולים לקבל מהם...

אודות ההקרנות וכו', אני מאד מתרחק מלתת עצות כאלו, כי זה מאד מספן, ואני לא רוצה להתערב בדברים כאלו, ואני נגד דברים כאלו, אבל בענין של פקוח נפש אני לא יכול להגיד לשני מה לעשות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתנו, וישלח רפואה שלמה לכל חולי עם ישראל.

ראה לכתב לי חדשות במוצאי שבת, כי מאד מאד נקרע לי הלב, לראות את העול שעושים עם יהודי חף מפשע לגמרי וכו', בשעה שהשני לקח שחד מליון דולר, והוא יכול לחזור לווילה שלו, וכאלו לא קרה פלוג, זו רשעות לשם רשעות, רחמנא לישזבן, הדבר הזה מאד פואב לי, ולא בחנם זה קורה, אם בקהלה שלנו אין אחדות, איך אנחנו יכולים שתהיה אחדות בברסלב, ואם אין

אחדות בברסלב, ויש שם גזענות, שלא יכולים לסבל ספרדים, איך אנחנו רוצים שבכל ארצנו הקדושה יהיה הכל תקין.

המאחל לך שבת שלום...

ל' רכ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר שופטים, ב' דראש-חדש אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כפי ששמעתי, יש עכשו כמה דירות להשכיר ביבנאל, דירות יפות, ולכן אני מאד שמח שאתה בא לגור בקהלתנו, כי תהלה לאל, אני רוצה לבנות את הקהלה שלנו עם אנשים יראי ה' וחושבי שמו, ושלא יהיו סתם וכו', רק יראי ה' ובעלי מדות ודרך ארץ וכו'.

אין מלים להודות לך על כל החסד שאתה עושה עמי בענין השגת הספרים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לך חלק בלמוד התורה שלי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רכא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר שופטים, ב' דראש-חדש אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ואל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, ואני מאד מאד שמח, שאתה מתחיל ללמד את הילדים אחר הצהריים, והעקר תחזיר בהם יראת שמים שלמה, ותדבר עמהם דבורי אמונה, ותחזיר בהם דרוך ארץ, כי כל הענין של דרוך ארץ קדמה לתורה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח), ששם רבנו מגלה לנו את הסוד של ארץ ישראל, שאסור להתיאש, כי גם בגשמיות הארץ יכולים למצא את הקדוש-ברוך-הוא, וזה סוד דרוך ארץ, שאדם לא מכרח להיות פרא כדי להשיג את הקדוש-ברוך-הוא, אדרבה כל מי שהוא פרא, בידוע שהוא רחוק מהקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (מלכים א' יט, יא): "כי לא ברעש ה'" וגו'.

אתה צריך להודות ולהלל להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמך, שזכית להתחתן עם אשה פשרה וטובת לב, ותדון אותה לכף זכות, כי היא עכשו בהריון, וזה מאד מאד קשה לאשה.

ראה מה שפעלת עם התפלה, שתהלה לאל, יש לך כסף לנסע אל ציון רבנו ז"ל, ולכן תמשיך להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ותראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

מחמת טרדות השבת, ההכרח לקצר.

המאחל לך שבת שלום...

ל' רכב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר שופטים, ב' דראש-חדש אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂיִצְאָתָּ לְהַפְּצָה מְרֻכָּזָת, לְמַעַן בְּנִין בֵּית-הַמִּדְרָשׁ שְׁלֵנוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִזְכוּת זֶה תִּתְּבַרֵךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

גַּא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַע שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל. וְאִם בְּנֵי-אָדָם הִיוּ יוֹדְעִים מֵה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תָּמִיד הִיוּ מְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֲזֵק בְּזֶה, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַפְּלִי לְקַבֵּל אֶת כָּל הַשְּׁפַע, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד).

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, כִּי מִי שֶׁמְתַפְּלֵל בְּמִנְיָן — יֵשׁ לוֹ דְּבַר שֶׁבְּמִנְיָן וּפְרָגְנִסְתּוֹ בְּשְׁפַע, וְתִהְיֶה חֲזֵק מְאֹד כָּל יְמֵי חַיָּיָה לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן כָּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת ח.): אֵימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעַה שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְּלִין.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרַאש־חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ שְׂיִצְאָתָּ לְהַפְּצָה מְרֻכָּזָת.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת זֶה שְׁאַתָּ תּוֹמַכֶּת בַּעֲבוּר בְּנִינָן
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ שְׁלָנוּ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ הַצְּלָחָה בַּחַיִּים,
וְתַמִּיד תִּמְצָאֵי חֵן בְּעֵינַי כָּל רֵאִיךָ.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבַר
וְדַבּוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאִינָן לְתֹאֵר וְאִינָן לְשַׁעַר כָּלָל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בָּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

שְׁמַעְתִּי שֵׁישׁ סִפְסָלִים זְרוּקִים סְבִיב הַבְּנִינָן, אִם אַתָּה יְכוּל לְתַת
עֲצָה מָה עוֹשִׂים? אֲנִי כּוֹתֵב עֲכָשׁוּ מִכְתָּב ל' ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֶת
הַסִּפְסָלִים הַחֲדָשִׁים שֶׁשְׁלַמְתִּי פֶסֶף הַרְבֵּה עַל זֶה, זֶה בּוֹדָאֵי צְרִיף
לְעֵלוֹת לְמַעְלָה לְיִשְׁיבָה, אָבֵל שְׂאֵר הַסִּפְסָלִים צְרִיכִים לְרְאוֹת עֲצָה
מִה לְעֲשׂוֹת עִם זֶה, וְלֹא סֶתֶם לְזֶרֶק. סוּף כָּל סוּף זֶה יִהְיֶה חֲדָר
קַבְּלָה, וְאֲנִי צְרִיף אֶת הַסִּפְסָלִים סְבִיב סְבִיב כְּמוֹ שֶׁהָיָה, לְכֵן תֵּן
עֲצָה.

וְכֵן תְּדַוּחַ לִי מִה חֲדָשׁוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

ל' רכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאִתִּי לְחִזְק וּלְעוֹרֵר אוֹתְךָ, שְׁתִּרְאֶה לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל הַבְּחוּרִים, אִם אֵתָּה רַק רוֹאֶה בְּחוּר אֶחָד שֶׁלֹּא מִתְנַהֵג כְּמוֹ שְׁצָרִיךָ אוֹ מִתְחַצֵּף וְכַדוּמָה, צְרִיכִים תִּכְף־וּמְיָד לְהוֹצִיא אוֹ מִהַיְשִׁיבָה, כִּי אֲנִי לֹא צָרִיךְ סֵתֶם בְּחוּרִים חֲצוּפִים וְכַדוּמָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּהַיְיָה לְנוּ יְשִׁיבָה עַל טְהוֹרַת הַקֹּדֶשׁ.

יֵשׁ סִפְסָלִים חֲדָשִׁים שֶׁשָׁלַמְתִּי עֲלֵיהֶם כְּסָף מְלֹא (בְּצֻבֵעַ חוּם), שְׁמַנְחִים לְמִטָּה, וְצָרִיכִים לְהַכִּיאֵם לְמַעַלָּה אֵל הַיְשִׁיבָה, וְחָבַל לִי עַל הַכְּסָף וְהַדָּמִים תִּרְתִּי מִשְׁמַע, עַד שֶׁקִּבַּלְתִּי אֶת זֶה.

וְלִכֵּן תִּבְקֶשׁ אֶת הַבְּחוּרִים כְּכֹר עַל הַבְּקָר, שְׁיַעֲלוּ אֶת זֶה לְמַעַלָּה.

הַמֵּאחַל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

ל' רכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ב' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

הַשֵּׁם הוּא אֲבָרָהֶם אֲבָא רַבִּינְאוּוֹיטְשׁ, הוּא הִיָּה תַלְמִיד שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל.

אָשֶׁר ל' רכז — ל' רכח בְּנַחַל עא

אָנִי מְאֹד מְקוּנָה הַלֵּילָה לְשִׁלַּח לָךְ עוֹד. רַק רְאֵי לְהִתְחַזֵּק
בְּעִבּוּרַת הַקֹּדֶשׁ, אָשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי זֶה כָּל הַחַיּוֹת שֶׁל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רכז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָה כִּי תֵצֵא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיְגִיךְ וְחַכִּים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ, אַף מְרֹב טְרִדוֹתַי לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְף-וּמְיָד כְּרִצּוֹנְךָ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד שָׂמַח, שֶׁנִּכְנַסְתָּ עִכְשָׁו לְלַמֵּד עִם חֲשֵׁק חֲדָשׁ, זָכֹר
מֵה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הַעֲבוּדָה
שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אֶת ה' בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ יָקָר מִשָּׁנִים רַבּוֹת שֶׁל
עֲבוּדָה לְעַת זְקֻנּוֹתוֹ; וְלִכֵּן רְאֵה לְנַצֵּל אֶת יְמֵי הַנְּעוּרִים שֶׁלָּךְ, וְתַחֲזֹר
הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַל הַלְמוּדִים שֶׁאַתָּה לוֹמֵד, כִּי הַעֲקָר הוּא הַחֲזָרָה,
בְּפֶרֶט כְּשֶׁחֲזָרִים בְּגִיל צָעִיר, אֲזַי מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד.

אָנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּפְלֵל בְּכּוֹנֵנָה גְדוּלָה
מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר מְלָה בְּמְלָה, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּגְדֵּל יְרֵא שָׁמַיִם גְּדוּל מְאֹד.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָה כִּי תֵצֵא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׂיָחִיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד אני שמח, שזכיתם לעשות את כל השעורים.

אודות השעור של היום שדברתי רק מיחיד, לדעתי, לא יכולים לעשות מזה קונטרסים, רק מכתב אחד ארוך, ואיפה שפתיב השם — לשים שלש נקודות.

היום היה לי יום קשה מאד, כי בדיוק לפני שנה היה בביתי, ומסר לי את הדרכון שלו שאני אעשה לו ויזה, ומאד בקשתי אותו, שהיות שיהיה בארצנו הקדושה בשבת פרשת נח, שיבוא אלי על שבת, הוא ואשתו וילדיו, ואעשה לו טובה נצחית, והתחמק וכו', ושלחתי כמה שליחים אחר החג, שיבוא על שבת פרשת נח, והתחמק, ועכשו נתקיים אצלו מה שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות פדיון שבויים, סימן ט): מי שבא אל הצדיק ושואל את הצדיק עצה, ומפר עצתו אחר-כך, על-ידי-זה נתפס בתפיסה, הוא הסתובב כל השנה אצל מפרסמים של שקר, אנשים שהם לא יותר ממקלות וכו', בלי שום גזמא, אנשים שלא יודעים בין מינים לשמאלם, ואצל כל אחד הוא חפש ישועה וכו', והם יכולים לעזר לו בדיוק כמו שיכולים לעזר לעצמם... וזה מאד כואב לי, עם כל זאת אני מאד מאד מרחם עליו, כי מאד מאד עשה צדקה וחסד אם המון יהודים ומוסדות וכו' וכו', ולבסוף הכניסו אותו לבית סהר, זה מאד מאד כואב לי, באשר יעיד הקדוש-ברוך-הוא איך כואב לי על כל יהודי כשנמצא בצרה.

ובאמת הוא איש ירא שמים, וקדש שם שמים ברבים, ונלה ופרסם את רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ואמר שהוא נוסע לאומן, כי שם זה שרש נשמתו, וסוף כל סוף זה קדוש שם שמים, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממנו כל הדינים, ויוכל להיות עמנו בראש השנה הבא עלינו לטובה.

מה לעשות? לעת עתה נתחלף הבן-מלך בבן-שפחה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

אָשֶׁר ל' רכט - ל' רל בַּנְחַל עג
ראו לשמר את עצמכם מאד מאד מחובות, כי לא פדאי להיות
בעל חוב.

אין מלים בפּי להודות לְכֶם על מה שאתם עושים בשבילי.
המאחל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רכט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי-תצא, ג' אלול ה'תש"ס.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, את יכולה לעשות מניעה לשנה, והקדוש-ברוך-הוא
יעזר, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

חסדי ה' יתברך, בנך ... גרו יאיר, מצליח מאד בלמודים, ואני
מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיעלה מעלה מעלה בלמודים.

המאחל לך בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רל.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ג' אלול ה'תש"ס.

שלום ובְּרָכָה אַל ... ו... שיהיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אתה מכרח ללכת לרופא שיבדק אותך, ואל תפחד, הוא לא
יעשה לך שום דבר, הוא לא יהרג אותך, עם בדיקה לא הורגים
בן-אדם, צריכים רק לברר, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא,

עַד אֲשֶׁר ל' רֵאָא — ל' רֵלֵב בְּנַחֵל

שְׁתַּהֲיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, אֵל תִּפְחַד כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלֶחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רֵאָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת כִּי-תֵצֵא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

לְדַעְתִּי, אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהַחְזִיק מְשָׁעַע בְּבֵיתְךָ, שְׁיִלְךָ מֵאִיפֶה שֶׁהוּא בָּא, זוֹ לֹא מִצְוֶה לְקָרֵב מְשָׁעַע, רַק בְּתוֹכָהּ כְּתוּב: וְהָיִיתָ מְשָׁעַע וְגו'. וְלִכֵּן אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהַחְזִיק מְשָׁעַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְפַּטֵּר מִמֶּנּוּ.

אוֹדוֹת אֲשֶׁתְּךָ, לְעַת עֲתָה רַק תִּקְחוּ כַדּוּרִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁזֶה יִשְׁפִיעַ לְטוֹבָה, אֵל תִּדְאָגוּ, בּוֹדְאֵי לֹא צָרִיךְ לְסַפֵּר לְהוֹרִים, כִּי הֵם רַק יִגְרְמוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְלֹא יֵצֵא מִזֶּה כָּלוּם, וְאֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם — תַּחֲיוּ בְיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק, כִּי זֶה הִיְסוּד בְּשָׁלוֹם-בֵּית, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלֶחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רֵלֵב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת כִּי תֵצֵא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

מאד מאד אָני מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּכְתֵּב לִי רְשִׁימָה מִי נִתֵּן לְךָ כָּבֶד
אֶלֶף שְׁקֵל בַּעֲבוּר הָאוֹלָם.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וּתְהִלָּה לְאֵל, שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבִּי אֲמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלֵא כְּזֶה,
שְׁמֹגְלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ וְ"ל.
וּבִשְׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק עִם רַבְּנוּ וְ"ל.

אָני מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב, וְתִהְיֶה לָנוּ קְהֵלָה יָפָה.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַבֵּן שְׁלֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, עוֹשֶׂה חֵיל בְּלִמּוּדִים
וְגַם בְּדַרְךְ אַרְץ הַרְאָה שְׁנוּי לְטוֹבָה, וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַכְּהָ
יִמְשִׁיךְ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֹּר כִּי-תֵצֵא, ג' אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׁיֵשׁ לִי, שְׁיֵשׁ
שְׁלוֹם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ, כִּי לְדַעַתִּי, כָּל הַגְּלוּת שְׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים
— זֶה רַק מַחְמַת שְׁנֵאת חֲנָם, תִּרְאָה אֵיךְ שֶׁהַכְּנִיסוֹ אָדָם לְבֵית-סֵהַר
עַל לֹא עוֹל בְּכַפְּיוֹ, רַק מַחְמַת שְׁנֵאת חֲנָם שֶׁהִיְתָה שְׂמָה, רַחֲמָנָא
לְצַלּוֹ, כִּי בְּקִלּוֹת הָיוּ יְכוֹלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ, אֲבָל הִיְתָה שְׁנֵאת חֲנָם,
וְלָכֵן אָני מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר בִּינְךָ לְבֵין
... גֵּרוֹ יְאִיר, וְנִסְדֵּר אֶת הַחֲשֵׁמֶל, הֵינּוּ לַעֲשׂוֹת לוֹחַ חֲדָשׁ, וְאָני מְקַנְהָ

להקדוש-ברוך-הוא, שֶׁהַכֵּל יִהְיֶה עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִגְבִּיהַ פְּאֻזָּה, וּבִרְדָּאֵי נְשָׁלָם לָךְ כְּפִי שְׁמַגִּיעַ לָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תַצֵּא, ג' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, כֵּן תִּתְעַרֵּב, וְכֵן תִּגִּיד לְחַמִּיךָ וְחַמוּתְךָ שֶׁלֹּא מִכִּים יְלָדִים, אֲסוּר לַעֲשׂוֹת הַפְּרֵשׁ בֵּין יֶלֶד לְיֶלֶד, וְתִרְאֶה לָהֶם אֶת הַמַּכְתָּב הַזֶּה, וְאֲנִי מְאֹד מִקְּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, רַק אֵל תִּפְחָד לְהַגִּיד לָהֶם דְּבַר זֶה. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שִׁבְת י'): לָמָּה יֵרְדוּ עִם יִשְׂרָאֵל לְגִלוּת? מִפְּנֵי שִׁיעֲקֹב אֲבִינוּ עָשָׂה הַבְּדֵל בֵּין יוֹסֵף לְשָׂאֵר הַבְּנָיִם, וְאִם בְּאֲרָזִים נִפְלָה שְׁלֵהֶבֶת, מֵהַיְאֹמְרוּ אֲזוּבֵי הַקִּיר?! צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְּבִיהַ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְדַעַת אִיךָ לְחַנּוּף יְלָדִים, וְאֲנִי מְאֹד מִקְּנָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁתִּפְעַל אֲצִלָּם.

הַעֲקָר שֶׁתִּקְנָה לְעֲצֻמָּךְ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת בְּעֵינֵי אִשְׁתְּךָ, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מִקְּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ג' אלול ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגם מכתב בעלך, וכבר פתבתי לו, שהוא אכן ידבר עם ההורים שלך, ויראה את מכתבי, כי באמת אסור להרביץ לילדים באכזריות כזו, ואני רואה את הקלקול שנעשה עם האח שלך ... גרו יאיר, כי פשוט הילד חי מפרע ממש וכו', ומי יודע אם לא השפילו אותו כל-כך בבית, ויש לי צרות צרורות ממנו, ולולא שאני יודע שירד מהפסים וכו' ויתקלקל וכו', הייתי שולח אותו חזרה מזמן, ולכן שבעלך פן ידבר אפס, ואל תפחד.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתעברי את ההריון בקלות, ותלידי בקלות, רק תרגילי את עצמך לומר שמות הצדיקים, ותשתדלי שתהיה אהבה והבנה הדדית בינך לבעלך, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רלו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ג' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה אל ... ו... שיחיו נצח.

מאד מאד אני מבקש אתכם, שתשמרו על הבריאות.

... תחיה עכשו בעת ההריון, את צריכה מאד לשמר על הבריאות שלך, לא לצאת הרבה בחוץ, כדי שלא תתיבשי.

וְאַתָּה ... גֵּרוּ יְאִיר! רְאֵה לְהַפְיֵץ רַק סְבִיבוֹת הַצָּפוֹן, כְּדֵי שְׂאֵם
אֶשְׁתַּף תַּצְטַרֵּף לְהוֹלִיד, שְׁתִּהְיֶה סְמוּךְ וְנִרְאֶה אֵלֶיךָ, שְׁתּוּכַל לְלַכֵּת
אֶתָּה לְבֵית חוֹלִים.

אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רלז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר פִּי תִצֵּא, ג' אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

מֵה שְׂאֵתָן יְכוּלוֹת כָּל הַבְּנוֹת לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל הָאֵמָא — רַק
לְהַפְיֵץ וּלְהַפְיֵץ, וְכֵן לְהַדְפִּיס עוֹד קוֹנְטֵרַס עַל שֵׁם הָאֵמָא, וְזוֹ תִּהְיֶה
טוֹבָה גְּדוּלָּה לְנִשְׁמָה בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵנִי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רלח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר פִּי-תִצֵּא, ג' אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֵּאֱמִינֵי לִי, שְׁכַתְּבָתִי לְבַעֲלֶךָ וְכוּ', וְכֵן דְּבַרְתִּי אִתּוֹ, וְהוּא אוֹמֵר
לִי בְּדִיוֹק הַהֶפֶף מִמָּה שְׂאֵת פּוֹתְבַת לִי, הוּא מְעַנֵּן לְהַתְנַהֵג כְּרְאוּי,

וְאַתָּה לֹא מְקַבֵּלֶת אֶת זֹאת, וְהַכֵּל הוֹלֵךְ לְהַפֵּךְ, וְלִכְנֹן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תִּרְאִי לְהִסְתַּדֵּר, חֲבַל מְאֹד, עִם עֲקֻשְׁנוֹת לֹא מְגִיעִים לְשׁוֹם דְּבַר, מִסְפִּיק צְרוּת וְיִסּוּרִים עִם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים בְּגִלְל שְׁנֵאת חֲנָם, כַּמָּה פְּעָמִים דִּבַּרְתִּי אִתְּךָ, וְהִסְבַּרְתִּי לְךָ אִיךְ צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג, וְאִיךְ יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ — אִם לֹא הוֹלְכִים בְּקִטְנוּנוּיּוֹת, אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רלט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר כִּי-תֵצֵא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּפְלֵא עַל גְּבִי פְּלֵא שְׁנַעְלֵם מִמְּנִי הַמַּכְתֵּב. יָדַעְתִּי שֶׁקַּבְלַתִּי מִמֶּךָ מַכְתֵּב, וְהֵייתִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, וְשִׂמְתִּי אֶת זֶה בְּצֵד וְנִעְלֵם מִמְּנִי, וְהִגַּה עֲכָשׁוּ מְצֵאתִי אֶת זֶה, וְלִכְנֹן הִזְדַּרְזוֹתִי לְכַתֵּב לְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה וְהַעֲרָכָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֲלֵיכֶם, וְהַשְּׂמֵחָה הַכִּי גְדוֹלָה, שְׂאֵתֶם חַיִּים בְּשְׁלוֹם וּבְאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּרִית, אַתֶּם מִמֶּשׁ נוֹתְנִים לִי חַיִּים, כִּי אַתֶּם שְׁנִיכֶם חֲקוּקִים בְּתוֹךְ לְבִי, כְּמוֹ יְלָדֵי מִמֶּשׁ, בְּלִי שׁוֹם גְּזֻמָּא, אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי רוֹצֵה לְרְאוֹת בְּהַצְלַחְתְּכֶם, אֵיזוֹ בַת יֵשׁ לְכֶם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכְּוּ לְגִדְלָה בְּקִלּוֹת, וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְע.

אוֹדוֹת אַחוֹתֶךָ ... תַּחֲיָה, בְּיַדֵּי הַבְּחוּר ... נְרוֹ יְאִיר, הוּא הַבְּחוּר שְׁלֵה, אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵת תִּרְאִי לְקַרֵּב אֶת אַחוֹתֶךָ, וּתְדַבְּרִי עַל לְבָה דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, כִּי בְּאַמַּת אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רְאִי אִיךְ יְכוּלִים לְהַכְנִיס אֲדָם לְבֵית-סֵהַר רַק בְּשִׁבִיל שְׁנֵאת חֲנָם, עַד מְתִי תִהְיֶה

הַשְּׁנֵאת חַנּוּם בֵּין עִם יִשְׂרָאֵל, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַתְחַזֵּק
בְּאַהֲבָה, לְאַהֲבֵ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְזֶה יִקְרַב אֶת הַגְּאֻלָּה.

אָנִי מְאֹד מְקוּוֶה שְׁתַּצְלִיחֵי לְכַתֵּב לִי מְכַתֵּב בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ
תַּחֲיִינִי, כִּי לְבִי קָשׁוּר אֶל לְבַבְכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂזֻכִיתִי
לְשִׁדְךָ אוֹתָךְ עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, הוּא בְּחֹר מְקַסִּים, אָבֵל עֲבָרוֹ עָלָיו
הַרְבֵּה מְשֻׁבְּרִים כְּמוֹ שְׁעָבְרוֹ עָלֶיךָ, וּבְאַמַּת בְּזִמְנֵי הַזֶּה עַל מִי לֹא
עוֹבְרִים מְשֻׁבְּרִים, וְלִכֵּן תְּדוּנִי אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וּבּוֹדָאִי אַתֶּם זוּג מִן
הַשָּׁמַיִם וְתַצְלִיחוּ מְאֹד, וּבְפָרֵט שְׁהַהוֹרִים שְׁלָךְ אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, וְהוּא
בְּחֹר פִּקֻּחַ וִירָא שְׁמַיִם, וְלֹא צְרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל מֵהַ שְׁבִנֵי אָדָם
מְדַבְּרִים, הֲרִי אֶת רוּאָה שְׁבִנֵי-אָדָם לֹא מְפָרְגִים לְשָׁנֵי כְּלוּם, זוּ
הַצָּרָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, שְׂאִין שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵיהֶם, אָנִי מְאֹד מְקוּוֶה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב. וְאַנִּי מְקוּוֶה
לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ לְשִׁמְעַ מִכֶּם תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
רַק טוֹב.

אוֹדוֹת לְפִתְחֵי חֲנוּת, הַלְוֹאִי שְׁזֶה הָיָה יְכוּל לְהַתְבַּצֵּעַ, כִּי זֶה מְאֹד
חֶסֶד לָנוּ, וּבְפָרֵט עֲכָשׁוּ בְּעֵנֵן הַשְּׂמִיטָה הָיָה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּתְקִשְׁרִי
אֶל הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי הוּא עֲכָשׁוּ מְחַפֵּשׁ מִיִּשְׁהוּ שִׁיפְתַּח חֲנוּת
יְרֻקוֹת בְּעֵבֹר שְׁבִיעִית.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי

אָפֿער   ל' רמא — ל' רמב   בַּנְחַל   פּא

שְׂאֲנֵי מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם שְׁתַּצְלִיחוּ בְּנִשְׂוֹאֵינִי, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת בְּחַתֻּנָּה שְׁלָכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר פִּי תִצֵּא, ג' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שֹׂמֵחַ, שְׂאַתֶּם אוֹחֲזִים כְּבָר בְּלִשְׁפֵּן אֶת הַדִּירָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזוּ תִהְיֶה דִירָה יְפֵה מְאֹד, וְאֵל תִּקְמָצוּ בְּכֶסֶף, וְעַל זֶה נֹאמֵר (בִּיצֵה טו): לֹו עָלִי וְאֲנִי פּוֹרֵעַ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם — תִּקְפָּצוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְהַתְקַדֵּם, לֹא צְרִיךְ לְפַחֵד מִשׁוֹם דְּבָר, רַק לְהַתְקַדֵּם, וְתִרְאוּ אִיךְ שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר פִּי תִצֵּא, ג' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי לְהַכְנִס בְּמִכְלָלָה, זֶה תְּלוּי כְּפֵי הַיְכָלֹת שְׁלֹךְ וְהַרְצוֹן שְׁלֹךְ וְכו', הַעֲקֹר תַּצְּלִיחֵי בְּכֹל הַלְמוּדִים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

תִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה, כִּי זֶה הֵיחָה הַרְצוֹן שֶׁל רַבְּנוֹ
ו"ל, שְׁתַּמִּיד נִשְׂמַח, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׂוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחִּיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֹטְעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה, וְתֹאמִינִי לִי, גַם לִי הֵיחָה הַיּוֹם יוֹם מְאֹד קָשָׁה, וְכֵן לְכָל עַם
יִשְׂרָאֵל הֵיחָה הַיּוֹם יוֹם קָשָׁה, לְמִי לֹא כּוֹאֵב הַכּוֹאֵב הַזֶּה.

בְּעֵינַי הַרְכַּב, אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, שְׁמִי יוֹדֵעַ אִיזוֹ כְּפָרָה זֶה
עֲבוּרְכֶם, הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹב שְׁתִּהַרְס דְּלֵת שֶׁל רֶכֶב, מִחֵס וְחִלְיָה,
שְׁיַעֲדֵר בֶּן אוֹ בֵּת, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי צְרִיכִים לְדַעַת, שְׁפָל
מֵה שְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה לְטוֹבָה, וּבּוֹדָאי זֶה הַשְּׂגָחָה,
וְצְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת זֶה לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, וְכֵךְ כְּתוּב בַּזֶּהר (תְּקוּנֵי זֶהר
קמג:): יֵשׁ אֶחָד שְׁמִשְׁלָם עִם נַפְשׁוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וַיֵּשׁ אֶחָד
שְׁמִשְׁלָם עִם מְמוֹן, תֹּאמִינִי לִי, שֶׁהֵיחָה נוֹכַל שְׁגָרָם לִי הַפֶּסֶד קָשָׁה
עֲכָשׁוּ עִם שְׁלֶשֶׁה-עֶשֶׂר אֶלְפֵי דוּלָר, וְאֲנִי תְּקוּעַ בְּחֻבוֹת עֲצוּמִים
מְלַבֵּד זֹאת, אֲבָל אֲנִי עוֹשֶׂה לְעֲצָמֵי חֶשְׁבוֹן, חֲסֵדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁנִּתֵּן לָנוּ אֶת הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, וְמָה הֵינְנוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוֹ
ו"ל.

בְּעֵינַי נִסִּיעָה לְאוּמָן, זֶה סֵךְ הַכֹּל עוֹלָה שְׁש־מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים
דוּלָר, שְׁזֶה לֹא מְשִׁמְעוֹתִי, וּבְכֶסֶף הַזֶּה אֶת מְמִילָא לֹא יְכוּלָה לְתַקֵּן
אֶת הַדְּלֵת, וְלָכֵן לֹא כְּדָאי לְהַתְעַקֵּשׁ עִם בְּעֵלָה, שְׁלֹא יִסַּע בְּשִׁבִיל זֶה
בְּאוּמָן, כִּי שָׁם בּוֹדָאי הוּא יִפְעַל יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת — לָךְ וּלְיִלְדֵיךָ
וּבְפֶרֶט לְעֲצָמוֹ.

אָנִי בּוֹדֵאי כּוֹתֵב לּוֹ עֲכָשׁוּ מִכְתָּב, שְׁיִהְיֶה יוֹתֵר זָהִיר, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהִכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּשָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

ל' רמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר פִּי תִצֵּא, ג' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

בְּעֵינַי הַתְּאֵנָה שְׁקִרְתָּהּ לָךְ, זֶה יִהְיֶה לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, אֲבָל הֵייתִי מֵיַעַץ לָךְ שֶׁתַּעֲזוֹר לְאַשְׁתָּךְ, הִיא עוֹבְדָת מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, הִיא סוֹפְגַת עֲלִבוֹנוֹת, בְּזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים בְּדָאָר מְרַשְׁעִים אֲרוּרִים, וְלִכְּן תַּעֲזוֹר לָהּ וְתִקַּל מִמֶּנָּה אֶת הָעֵל, אָנִי הֵייתִי מֵיַעַץ לָךְ, שֶׁתִּבְקַשׁ מִהֶאֱמָא שְׁלֶךְ סְכוּם כֶּסֶף לְתַקֵּן אֶת הָרֶכֶב, כִּי זֶה צָרִיךְ לַעֲבוֹר טְסֵט, כִּי זֶה מְאֹד מְסַפֵּן לְנִסְעַע עִם רֶכֶב בְּלִי טְסֵט, וְזֶה בְּכֻלּוֹ "וְנִשְׁמַרְתֶּם לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם", וְזוֹ הַזְהָרָה מְאֹד גְּדוּלָה, שְׁצָרִיכִים לְשַׁמֵּר עַל הַחֹק. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂאִסוּר לְהִסְתַּבֵּךְ עִם הַחֹק בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁהִכֵּל יִסְתַּדֵּר, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשִׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ג' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח וְגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וְלִשְׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׁיִישׁ לִי, שְׂאֵתָה מִפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַעֲקָר הַדְּבֵק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתַחֲשֵׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְמָה הֵייתָ עוֹשֶׂה בְּלִי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אַתָּה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשַׂמַּח עַל נַעַם גּוֹרְלֶךָ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, אִם אַתָּה יְכוֹל לְשַׁלַּח עִם ... נְרוּ יְאִיר, שְׁנוֹסֵעַ בְּיוֹם שְׁנֵי בְלִילָה לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, מָאָה וְאַרְבָּעִים דּוֹלָר שְׂאֵתָה חֵיב עַל חֹדֶשׁ אָב וְעַל חֹדֶשׁ אֱלוֹל, כִּי אֲנִי תְּקוּעַ פֶּה בְּחֻבּוֹת עִם הַמַּמְלָחָה, שְׂעֵלָה עֲכָשׁוּ כְּבָר יוֹתֵר מֵאַלְפִים דּוֹלָר, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵין לָךְ, אֲבָל עַל שְׂכָר לְמוֹד, אֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בִּיצָה טז): כָּל הַהוֹצָאוֹת שֶׁל הָאָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה, חוּץ מֵהוֹצָאוֹת בְּנֵיו לְתַלְמוּד תּוֹרָה, וְלִכֵּן זֶה הַתְּקָצִיב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תְּקַמֵּץ בַּתְּקָצִיב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּלְוֶה אֶת הַכֶּסֶף, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַחְזִיר לָךְ אֶת זֶה.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. וְעַקָר הַהַתְחַזְקוֹת הוּא שְׂמִיחָה, וְתַשְׂמַח אֶת אַחֲרִים, וְאֵז יִהְיֶה לָךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ג' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת גְּשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיְהוּדִים הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיִּצִילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֲנוּ זֹכִים לְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט
עֲכָשׁוּ, חֲדָשׁ אֱלוֹל, שֶׁהוּא חֲדָשׁ הַרְחֻמִּים וְהַסְּלִיחוֹת.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: בְּשָׁמַיִם מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תְּפִלָּה שֶׁל אִשָּׁה,
וְלָמָּה? כִּי מֵתוֹךְ שְׁלֵבָה שְׂבוּרָה, דְּמַעֲתָה מְצוּיָה. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אִשָּׁה מְאֹד
קְרוּבָה לְכָכִי, וְאִם מֵהִפְכָּת אֶת הַכָּל וּבֹכָה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
זֶה עוֹשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בְּשָׁמַיִם. וְלָכֵן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לְאִשָּׁה הַזֹּכָה
לְשִׁפּוֹךְ שֵׁיחַ וּתְפִלָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-
מִזְהַרְזָן, חֵלֶק א', סִימָן יח): אִשָּׁת — רֵאשִׁי תְּבוֹת: "אֲדַנִּי שְׂפָתַי
תִּפְתַּח". רַבִּי חֲנִינָא בֶן דְּיוֹסָא זָכָה לְעֲשׂוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת, אָבֵל הוּא
בְּעֲצָמוֹ הָיָה עָנִי מְרֹד, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׁלֵא הָיָה לוֹ מֵה לְאָכֵל. וְאִשְׁתּוֹ
הִצִּיקָה לוֹ, וְאָמְרָה: עַד מָתִי נִסְבַּל עֲנִיּוֹת?! אָמַר לָהּ: אֶת רוּצָה
דִּיקָא, אֶתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּתְקַבְּלִי כָּל צְרֻכְיָךְ. וְנִתְּנוּ לָהֶם
מִן הַשָּׁמַיִם רֶגֶל שֶׁל זָהָב שִׁימְפְרוּ, וַיְהִיָּה לָהֶם שְׁפַע גָּדוֹל. בְּלִילָה
רְאִתָּה בַּחֲלוּם, שְׁכָל הַצְּדִיקִים יוֹשְׁבִים בְּשִׁלְחָן בַּעַל שְׁלֵשׁ רַגְלִים
וְלָהֶם שְׁתֵּי רַגְלִים. וְאָמְרָה: אֵינֶנִּי רוּצָה אֶת זֹאת. וַיִּרְדֶּה יָד מִן
הַשָּׁמַיִם, וְנִטְּלָה אֶת הַרְגֵל. עַל מֵה זֶה מְרַמֵּז, שְׁכָל צְדִיק אוֹכֵל עַל
שִׁלְחָן שֶׁל שְׁלֵשׁ רַגְלִים? אֵלֵא שְׁמַעוֹן הַצְּדִיק אָמַר עַל שְׁלֵשׁ
דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַתּוֹרָה, עַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים;
כָּל צְדִיק יֵשׁ לוֹ תּוֹרָה, לוֹמֵד הַרְבֵּה תּוֹרָה, עֲבוּדָה — עוֹסֵק הַרְבֵּה
בַּתְּפִלָּה, וְגְמִילוּת חֲסָדִים — עוֹשֶׂה הַרְבֵּה צְדָקָה וְחֲסֵד. וְדַבֵּר זֶה

הָרָאוּ לְאִשְׁתּוֹ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דְּוֹסָא: תִּרְאֵי שְׂפָל הַצַּדִּיקִים אוֹכְלִים עַל שְׁלֶחַן בַּעַל שְׁלֵשׁ רִגְלִים, וְלָכֵם יִהְיוּ רַק שְׁתֵּי רִגְלִים, הֵינּוּ תַּחְסֹר גְּמִילוּת חֲסָדִים, לָמָּה? כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ כֶּסֶף, אֵינּוּ עוֹשֶׂה צְדָקָה וְחֲסֵד, כִּי בּוֹ בְּרָגַע שְׂאָדָם עָשִׂיר, הוּא שׁוֹכֵחַ לְגַמְרֵי מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוֹכֵחַ לְגַמְרֵי מַעֲנִיִּים, אֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה זֶה חֲסֵד, אֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה זֶה סֶכֶל. וְלָכֵן פָּתוּב בְּסִפְרֵי מוֹסֵר, שְׁנֹסִיּוֹן הָעֶשֶׂר קָשָׁה בְּהִרְבָּה מִנְּסִיּוֹן הָעֹנֵי. כְּשֶׂאָדָם עֹנֵי, הוּא מְרַגֵּישׁ מַה זֶה עֲנִיּוּת, מַה זֶה שְׂאִין לוֹ כֶּסֶף לְקַנּוּת אַכְל, מְרַגֵּישׁ עוֹד יְהוּדֵי שֶׁחָשׂ אֶת צַעַר הָרָעַב. אַבְל בַּעַת שֵׁישׁ לְאָדָם, הוּא כָּבֵד בּוֹעֵט. אָדָם עָשִׂיר אֵינְנוּ מִבֵּין אֶת הָעֹנֵי בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפָן.

מְסַפְּרִים עַל הַמַּגִּיד מִמְּזוּרִיטְשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שֶׁפַּעַם בָּא אֵלָיו עָשִׂיר גָּדוֹל, שֶׁעָבַר הִרְבָּה עֲבֹרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְרָצָה תְּקוּן. וְקָדָם לָכֵן אוֹתוֹ עָשִׂיר עָשָׂה לְעַצְמוֹ תְּקוּן, שֶׁיִּצְוֶם כֶּף וְכֹף יָמִים, יִסְגֹּף עַצְמוֹ, יִישֵׁן עַל הָאָרֶץ, וְעוֹד הִרְבָּה סְגוּפִים, וְעַכְשָׁיו בָּא לְפָנֵי הַמַּגִּיד זִי"ע לְקַבֵּל אֶת הַסְּכָמְתוֹ. וְהַמַּגִּיד הִרְפִּיב מִשְׁקַפְּיוֹ, וְהִתְבּוֹנֵן בְּרִשְׁמִית הַסְּגוּפִים, וְהִחַל לְחַיֵּךְ. וְהָעֶשֶׂר הִחַל לָרַעַד וּלְפָחַד. וְשָׂאֵלוּ הַמַּגִּיד זִי"ע: מִי עָשָׂה לָךְ תְּקוּן זֶה? וְעָנָה: אֲנִי בְּעַצְמִי. וְעָנָה לוֹ: אֲנִי אוֹמֵר בְּדִיוֹק לְהַפָּךְ, וְתִרְאֶה לְצִיְתָנִי וְאֵז יִהְיֶה לָךְ תְּקוּן. וְהִחַל לְרַשֵּׁם לוֹ: בְּכָל יוֹם יוֹם תֹּאכַל לְחֻמְנִיּוֹת שֶׁל סֶלֶת, דָּגִים מְרֻק וּבֶשֶׂר, זֵיץ, וְשָׂאֵר מִיְּנֵי מַעֲדָנִים, תִּישֵׁן עַל מִטָּה שֶׁל זָהָב, וְאִם כֵּן תַּעֲשֶׂה — יִמְחַל לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְהָעֶשֶׂר הִתְפַּלָּא, הִכְיָצֵד יִתְכַּן?! הֲלֹא חָשַׁב שֶׁצָּרִיף לְסִגְּף עַצְמוֹ, לֹא לְאָכַל וְלֹא לִישֵׁן וְכוּ'. וְהִנֵּה אָמַר לוֹ הַצַּדִּיק הַהֵפֶךְ, וּבִקֵּשׁ הֶסֶבֶר. עָנָה וְאָמַר לוֹ הַמַּגִּיד זִי"ע: אִם תַּחֲעֲנֶה וְתִישֵׁן עַל הָאָרֶץ, כְּשִׁיבּוֹא אֵלָיךְ עֹנֵי, תֹּאמַר לוֹ: לָךְ לְאָכַל אֲבָנִים, כִּי אִם אֲנִי צָם, אִתָּה תֹּאכַל קֶשׂ, אִם אֲנִי שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ, אִתָּה תִישֵׁן בְּמָקוֹם פְּחוּת עוֹד יוֹתֵר. כִּי מִי שֶׁמְסַגֵּף עַצְמוֹ, אֵינְנוּ מִבֵּין אַחֵר, כִּי אֵינְנוּ אוֹכְלֵי וְכוּ', אַבְל אִם אִתָּה תֹּאכַל בְּכָל יוֹם דָּגִים וּבֶשֶׂר וְזֵיץ וְשָׂאֵר מַעֲדָנִים, וְתִשְׁכַּב עַל הַמִּטָּה, כְּשִׁיבּוֹא עֹנֵי אֵלָיךְ, לְכָל הַפְּחוּת תִּתֵּן לוֹ כְּפִמָּה פְּרוּטוֹת, וְלָחֵם צַר וּמִים לַחֵץ וְכוּ'. לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁעַקֵּר תְּקוּן הָאָדָם — שִׁירְגִישׁ אֶת זוּלָתוֹ. בְּדָרָךְ כָּלֵל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ כָּבֵד מִכָּל טוֹב, מַה נֹּאמַר עֲלֵינוּ? "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט, שְׁמַנְתָּ

עבית" וכו', בו ברגע שיש לאדם כל טוב, הוא בועט כפיכול
 בהקדוש-ברוך-הוא, וזה מה שהראו לאשת רבי חנינא בן דוסא. כל
 הצדיקים יהיה להם שלחן בעל שלש רגלים: תורה, עבודה וגמילות
 חסדים, ולכם תחסר הרגל השלישית, שהיא גמילות חסדים. ולכן
 אומר רבנו ז"ל, שאשת רבי חנינא בן דוסא, היתה "אדני שפתי
 תפתח", שזה סוד התפלה. ולכן דבר גדול מאד לאשה להרגיל
 עצמה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבקשו יתברך כל צרכיה. דוד
 המלך אומר (תהלים קכח, ג): "אשתך כגפן פוריה, כגוף כשתילי
 זיתים סביב לשלחנה". איזה יפי של בית, כשהאב יושב בראש
 השלחן, והאשה כגפן פוריה, הקדוש-ברוך-הוא עוזר לה, ומביאה
 ילדים בזה העולם, אשתך כגפן פוריה — ראשי תבות: כ"י א"ת
 שומע תפלה, מה יפי האשה? שאינה מאבדת עשתונותיה, אלא
 מתבודדת להקדוש-ברוך-הוא, וכל צרכיה מבקשת ממנו יתברך.
 ובנדאי זה קשה מאד, כי השם ישמר, ישנם בעלים חסרי מדות, יש
 בעלים אלימים — הן מלילית, שמבזים, מחרפים ומגדפים את
 האשה, והן אלימות פיזית — שרחמנא לצלן מכים את האשה, או
 לאותה בופה וחרפה, ומה אשה יכולה לעשות במצב כזה, אם לא
 לברח אל הקדוש-ברוך-הוא, ולשפך דמעות כמים אליו יתברך, וזה
 יתן לה את הכח להתאזר ולומר לבעלה אחת ולתמיד: אם עוד
 פעם תגביה ידיך עלי, אין לך מה לעשות יותר בבית, ואם אתה
 אומר שהבית שלך, אני עוזבת את הבית וכו'. מאין יש לאשה
 בטחון עצמי, כחות הנפש לומר את זאת לבעלה? אם תרבה
 בתפלה. תפלה בונה את המהות של האשה, בונה את מהות האיש,
 מהות הילד והילדה. ולכן צריכים להחדיר הרבה הרבה תפלה, הן
 כל אשה ואשה תהיה חזקה מאד בתפלה, וכן כל אשה תחדיר ענן
 של תפלה בילדים, וזה יבנה את האישיות שלהם, את הבטחון
 העצמי שלהם, כי אין עוד דבר חשוב יותר בשמים מתפלה, ובפרט
 תפלת הנשים, שרבנו ז"ל אמר, שאין טוב יותר מזה.

ילדים — כל-כף קשה לחנכם, ובפרט כשהם כבר בגיל מבוגר
 יותר, כמה קשה להגיע לחנוך טוב, אדם יוצא מדעתו לפעמים.

אָבֵל יִשְׁנֶה טְעוֹת חַמוּרָה — אִם רוֹצִים לְחַנּוּךְ יְלָדִים, צְרִיכִים לְחַנּוּךְ אֶת עֲצָמָם, כִּי חַנוּךְ מֵתְחִיל בְּבֵית, וְכַפִּי שֶׁהָאָב מִתְנַהֵג וְהָאִם מִתְנַהֶגֶת, כִּף יְלָדִים מִתְנַהֲגִים, כִּי הֵבֵן מְחַקֶּה אֶת הָאָבָא, הַבֵּת מְחַקֶּה אֶת הָאֵמָא, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל: כְּאֵמָה בֵּן בֵּתָה; וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲדוּיוֹת ב, ט): הָאָב מְזַכֶּה אֶת הֵבֵן בְּנוֹי, בְּכֹחַ, בְּחֻקָּהּ. רַבְנוּ ו"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן קז): הַבְּנִים שׁוֹטִים כְּשֶׁאֲבִיהֶם כְּעֶסֶן. יֶלֶד נוֹלָד, רוֹאֶה דְבָרִים חֲדָשִׁים, שֶׁמְעוֹלָם לֹא רָאָה, וְאֵינוּ יוֹדְעֵי מִי וּמָה וְאֵימֵת, וְשׂוֹאֵל אֶת אָבִיו: אָבָא, מַה זֶה?! רוֹצֶה שֶׁהָאָב יִסְבֵּיר לוֹ וְיַתֵּן לוֹ תְּשׁוּמַת לֵב, אִם לֹא יֵשׁ תְּשׁוּמַת לֵב בְּעֵבֹר בְּנוֹ, עוֹזְרוֹ וּמְסַבֵּיר לוֹ, אִזּוֹ הֵילָד נַעֲשֶׂה חֲכָם, וְכָל דְּבַר שֶׁהֵילָד שׂוֹאֵלוֹ אֶפְלוֹ דְבָרֵי שְׂטוּת, הָאָב מוֹרִיד עֲצָמוֹ אֵלָיו וּמְסַבֵּיר לוֹ. סוּף כָּל סוּף יֶלֶד אֵינוּ יוֹדְעֵי, וְלִכֵּן הוּא שׂוֹאֵל. אָבֵל אִם אָדָם מְטָרֵף, וְאֵין לוֹ סִבְלָנוֹת לִילְדוּי, וְנוֹתֵן לָהֶם מַכּוֹת רַצַּח וְכוּ', סִימָן שֶׁהוּא שׂוֹטָה, וְאֵין לוֹ שִׁכְל, כִּי כִּף אוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אוֹת בְּנִים, סִימָן צו): מִי שֶׁאֵין לוֹ רַחֲמָנוֹת עַל בְּנוֹי, בְּיָדוּעַ שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק בְּשִׁכְל דְּקַדְשָׁה, כִּי אָב צְרִיף לְרַחֵם עַל בֵּן, וְלֹהֲסַבֵּירוֹ כָּל דְּבַר פְּעוּט, וְאִזּוֹ יִגְדַל וְיִחַפְּסֵם. אִם הֵבֵן יִרְאֶה שֶׁהָאָבָא נֹזֶהר לְהִתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בַּיּוֹם: שְׁחֲרִית, מְנַחֶה, עֶרְבִית בְּמִנְיָן, גַּם הוּא יַעֲשֶׂה כִּף. אִם יִרְאֶה שֶׁהָאָבָא קוֹבֵעַ עֵתִים לְתוֹרָה, וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, הִלְכָה, גַּם הוּא יַעֲשֶׂה כֵן, אִם יִרְאֶה שֶׁהָאָבָא אֵף פְּעַם אֵינוּ מִתְפַּלֵּל, וּמְכַל שִׁפְן שֶׁאֵינוּ נִכְנָס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, גַּם הוּא יַעֲשֶׂה כֵן. וְכִשְׂיִרְאֶה שֶׁהָאָב מְזַלְזֵל בְּאַחֲרִים — גַּם הוּא יַעֲשֶׂה כֵן, וְלִכֵּן חַנוּךְ הַבְּנִים צְרִיף לְהִיּוֹת חוֹבֵת הָאָב, חַנוּךְ הַבְּנוֹת צְרִיף לְהִיּוֹת תְּפִקִיד הָאִם. אִם הַבֵּת רוֹאֶה שֶׁהָאֵמָא מְסִתּוֹבֶכֶת בְּלֵי גְרִבִים, אֶפְלוֹ שְׂזָה בְּבֵית, הַבֵּת תִּלְךָ בַּחוּץ בְּלֵי גְרִבִים, אִם הַבֵּת רוֹאֶה אֶת הָאִם בַּחֲסֵר צְנִיעוּת בְּבֵית, הַבֵּת תִּלְךָ בַּחוּץ בַּחֲסֵר צְנִיעוּת בַּחוּץ וְכוּ', וְאֵף שֶׁבַחוּץ הָאִם הוֹלְכֶת כְּצַדִּיקָת וְכוּ', הַבֵּת מְחַקֶּה אוֹתָהּ כְּפִי שְׂרוּאָה אוֹתָהּ בְּבֵית, וְאֵינָה מְפָרִידָה בֵּין חוּץ לְפָנִים וְכוּ'. אִם רָאֵתָה אֶת הָאִם הוֹלְכֶת בְּגִלוּי רֵאשׁ וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אִזִּי נוֹהֶגֶת כְּמוֹתָהּ, חַס וְשְׁלוֹם. וְלִכֵּן עַל הָאִשָּׁה לִידַע, שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהוֹוֹת דְּגָמָא אִישִׁית לְכַנּוּתֶיהָ, כִּי חַנוּךְ הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת מֵתְחִיל בְּבֵית.

וְרָצִיתִי שְׁאֵת הַמָּסַר הַזֶּה תִּמְסַרְנָה לְבַעֲלִיכֶן, וְתַחֲדָרְנָה הַיֵּטֵב
 בְּלִבְכֶן. וְאֵין אֵלֹו דְבוּרִים בְּעֵלְמָא, אֲלֵא הִלְכָה לְמַעֲשָׂה. כַּמָּה אָנִי
 מְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׂתַהֲיָה בִּינֵינוּ אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, וּלְבַסּוֹף אָנִי
 מְדַבֵּר אֶל הַקִּיר וְכו', וּבּוֹדָאֵי אָנִי מְאַשִּׁים אֶת עַצְמִי, שְׁאֵין לִי יְרֵאת
 שְׁמַיִם, כִּי אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲדוּת ב, ט): כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ
 יְרֵאת שְׁמַיִם — דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים; אִם אָנִי כָּל־כֶּף מְבַקֵּשׁ אֶת הַגְּבָרִים
 שְׂתַהֲיָה בִּינֵיהֶם אַהֲבָה וְאַחֲדוּת, וְלֵא תַהֲיָה קִנְאָה וְשִׁנְאָה בֵּין אִישׁ
 לְרֵעֵהוּ, אִם אֵינְנִי פּוֹעֵל, סִימָן שְׁאֵין לִי יְרֵאת שְׁמַיִם. וּפְעָמִים רַבּוֹת
 אָנִי מִתְחַרֵּט לָמָּה הֵייתִי צָרִיף אֶת כָּל הַצָּרָה הַזֹּאת? אֵיזָה בְּטוֹל תּוֹרָה
 וְתַפְלָה יֵשׁ לִי! אֵינְכֶן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כַּמָּה זְמַן גּוֹזֵל לִי עֶסֶק
 הַרְבִּים. הִנֵּה יֵצֵא עֲכָשׁוּ סֵפֶר "לְקוּטֵי־מוֹהַר־י", עִם פְּרוּשׁ "שְׁפַת
 הַנַּחַל". וְעַכְשָׁו זֶה יֵלֵךְ כְּרִף אַחַר כְּרִף, לְאַחַר הַפְּסָקָה שֶׁל עֲשָׂרִים
 וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, כִּי בַפֶּעַם הִרְאִישׁוּנָה שְׂהַדְפָּסְתִּי סֵפֶר "שְׁפַת הַנַּחַל",
 פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר־י", הִיָּה בְּשֵׁנַת תַּשְׁל"ח. וְהַיּוֹם אָנוּ
 בְּתַש"ס — עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה. וּבְכַמֶּשֶׁף אֵלֹו הַשָּׁנִים יָרְדוּ
 שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה שְׁאֵנִי בִּיבְנָאֵל, כִּי אָנִי רוֹצֵה לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם
 רַבֵּנוּ ז"ל. בּוֹדָאֵי זֶה חָלוּם גְּדוֹל, אֲבָל בְּרוּף הַשֵּׁם, יֵשׁ הַיּוֹם קְרוֹב
 לְמֵאָה וְשִׁבְעִים מִשְׁפָּחוֹת, אֲשֶׁר אֲתֵן בְּעַצְמִיכֶן אֵינְכֶן יוֹדְעוֹת, כִּי הַיּוֹם
 אֵין יוֹדְעִים מִי אוֹרַח וּמִי תוֹשֵׁב, וְאֵין אֶחָד מְכִיר אֶת זוּלָתוֹ, אֲשֶׁר
 גַּם זֶה דְּבַר שְׁפוֹאֵב לִי מְאֹד, לָמָּה לֹא נִפְיֵר זֶה אֶת זֶה, שְׂהָרִי כָּל
 אֵלֹו שְׁגָרִים בִּיבְנָאֵל, הֵם מִשְׁפָּחָה אַחַת גְּדוֹלָה, אֲבָל זוֹ עֲבוּדַת
 הַסֵּמ"ךְ־מ"ם — הַפְּרֵד וּמִשְׁל, לְהַפְּרִיד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

אָנִי מְכַרַח לוֹמַר לָכֵן, קִשָּׂה לִי מְאֹד לְדַבֵּר, הַכָּאֵב רַב וְעֲצוּם,
 מִפְּנֵי כַּמָּה וְכַמָּה טְעָמִים. אָנִי יוֹדֵעַ מַה זֶה שְׁנֵאת חֲנָם, שְׁגָרְמָה
 שְׂהִיהוּדִי מִסִּפְּן נִכְנָס בְּבֵית־סֹהַר, וּמִי יוֹדֵעַ לְכַמָּה זְמַן יֵצֵרֵךְ לְהִיּוֹת
 שָׁם, לוֹקָחִים אָבֵא מְאִשָּׁה צְדָקָת, שְׁכַל־כֶּף הַרְבֵּה חֶסֶד עוֹשָׂה, לְפָנֵי
 פֶּסַח חִלְקָה לְחַמ־שֶׁעֲשָׂרָה אֶלְף מִשְׁפָּחוֹת עַל צְרָכֵי הַחֵג, אֲשֶׁה
 יַחֲדָה, בּוֹדְדָה, אֵין דְּגַמְתָּה, וְלָה תִשְׁעָה יְלָדִים, אָב שֶׁעֲשָׂה כָּל־כֶּף
 הַרְבֵּה לְמַעַן עִם יִשְׂרָאֵל, וְהִנֵּה הַכְּנִיסוּהוּ בְּבֵית־סֹהַר, וּמִי יוֹדֵעַ לְכַמָּה
 זְמַן. לְצַעֲרֵי הַרַב, אָנִי יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק לָמָּה הוּא יוֹשֵׁב תַּחַת סוּרְגַּ וּבְרִיחַ,

וְזֶה כּוֹאֵב לִי מְאֹד, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהִיא יְכוּלָה לְהַמְנִיעַ מִכָּל זֹאת. אִךְ
 מַה לַעֲשׂוֹת? ! רַבְּנוּ ו"ל אָמְרָה (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, סִימָן ט):
 מִי שֶׁבָּא לְצַדִּיק, וְשׂוֹאֵל אֶת הַצַּדִּיק עֲצָה וּמִפֶּה עֲצָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה
 אַחֲר־כֶּף נִתְפָּס בַּתְּפִיסָה, אוֹי לָנוּ אִם אֵינָנוּ מְצִיִּיתִים אֶת הַצַּדִּיק.

יְדוּעַ, שְׁמוֹהֲרֵי"ת ו"ל מָסַר נַפְשׁוֹ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט שֶׁשִּׁיף
 לְרַבְּנוּ ו"ל. רַבְּנוּ ו"ל הִקְפִיד מְאֹד לֹא לִילֵף עִם בְּגָדִים קְרוּעִים, וְאָמַר
 (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כּוֹז): הַבְּגָדִים הֵם הַשְּׂמִירָה שֶׁל הָאָדָם;
 וְעַל-כֵּן הַבְּגָדִים צְרִיכִים לִהְיוֹת שְׁלֵמִים וְלֹא קְרוּעִים, כִּי הוּא קִלְקוּל
 הַשְּׂמִירָה, הַבְּגָדִים בְּעֲצָמָם תּוֹבְעִים אֶת הָאָדָם אִם לֹא נִזְקָר
 בְּשְׂמִירָתָם לְהַחֲזִיקָם פְּרֹאֵי בְּנֻקִּיּוֹת. פֶּעַם נָסַע מוֹהֲרֵי"ת ו"ל לְאוּמָן.
 וְדָרְפוּ הֵיטֵה, כִּשְׁהִיא בָּא לְאַכְסֻנְיָה שָׁם, הַנִּיחַ מְזוֹנְדָתוֹ וְהַחֵל לְרוּץ
 לְצִיּוֹן. וְר' נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר שֶׁהִגִּיעַ עִמּוֹ, רָצָה מְאֹד לִילֵף עִמּוֹ לְצִיּוֹן
 רַבְּנוּ ו"ל, וְלִרְאוֹת עֲבוֹדָתוֹ בְּקֶדֶשׁ, וְלִכֵּן רָץ עִמּוֹ, אָבֵל מוֹהֲרֵי"ת ו"ל
 הַבְּחִין, שֶׁבְּגָדוֹ שֶׁל ר' נַחֲמָן קְרוּעַ וְכוּ', וְאָמְרוּ שֶׁיַּחֲזֹר וְיִתְקַנּוּ,
 וְהַתְּעַקֵּשׁ ר' נַחֲמָן לִילֵף עִם מוֹהֲרֵי"ת ו"ל, אָמַר לוֹ מוֹהֲרֵי"ת ו"ל:
 אִם נוֹסְעִים אֶל הַצַּדִּיק, צְרִיכִים לְצִיַּת אוֹתוֹ. מַה הַתְּכָלִית לְנִסְעַ אֶל
 הַצַּדִּיק, אִם לֹא שׂוֹמְעִים בְּקוּלוֹ. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר לִילֵף בְּבְגָדִים שְׁלֵמִים
 — לֵף תְּקִים דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל, וְאַחֲר־כֶּף תְּבוֹא. וּמַה הַבְּהִיר לָנוּ
 מוֹהֲרֵי"ת ו"ל בְּשִׁיחָה זֹאת? ! שֶׁעָלִינוּ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל פֶּרֶט
 וּפְרֵט. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל: "הָעוֹלָם רָאוּי שֶׁיִּתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה
 שֶׁיְהִי בִּינֵיכֶם". כִּידוּעַ, הָאָר"י הִקְדוּשׁ רָצָה לְהַבִּיא אֶת הַגְּאֻלָּה,
 וּמַחֲמַת שֶׁהִיא רִיב בֵּין נְשׁוֹת תְּלַמִּידָיו, הִחְמִיצוּ אֶת הַגְּאֻלָּה. תַּתְּאָרוּ
 לְעֲצָמְכֶם אִיזוֹ גְּלוּת אָנוּ סוֹבְלִים בְּאַרְבַּע-מֵאוֹת שָׁנִים אֵלּוּ, וּמִזְמַן
 יְכַלְנוּ לְהַגְּאֵל, רַק מַחֲמַת שֶׁהִיא רִיב בֵּין נְשׁוֹת הַתְּלַמִּידִים, בְּעֲטֻן
 לֹא נִגְאֵלָנוּ.

עַל-כֵּן רְאִינָה לְהַחֲזִיק עֲצָמְכֶן בְּיַחַד, וְאִזּוֹ תִּרְאִינָה אִיזוֹ שְׂמִחָה
 תִּהְיֶה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. תִּרְאִינָה אִיךְ אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי לַחַתָּן יְלָדִים, וְאִךְ
 שֶׁבָּא קָשָׁה מְאֹד, כִּי יֵשׁ עָלֵינוּ כָּל-כֶּף תְּרֻבָּה צְרוּת, יֵשׁ לָנוּ מְזוֹר
 סִמ"ף-מ"ם, רָשַׁע מְרָשָׁע, שְׂמוֹסֵר אוֹתִי עַל יָמִין וּשְׂמָאל, וּפּוֹתַח
 דו"ח"וֹת וְכוּ', וּמַה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת? ! שְׂכִינְתָא בְּגְלוּתָא.

אֶצֶל הַגָּבְרִים אֵינִי יָכוֹל לַפְעַל שׁוּם דָּבָר, כַּמָּה שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָם, אֵינֶנִּי פּוֹעֵל. הֵייתִי בְּשֶׁבֶת שְׁעֵבְרָה וְכָאֵב לִי מְאֹד, רָאִיתִי שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יוֹשְׁבִים בְּאוּלָם הַשְּׂמֻחֹת, וְנַחְנָקִים מְרַב חֵם, וְהִנֵּה עוֹד מְעַט מַגִּיעַ חֹדֶשׁ חֻשׁוֹן, וְהִגַּג מְלֵא חוֹרִים, וְצָרִיכִים לְשִׁים שְׂכֵבֶת זָפֹת, אֲשֶׁר זֶה בַּעֲצָמוֹ עוֹלָה עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף שְׁקָל, אֲנִי רוֹצֵה לְהִתְקִין מִזְגָּנִים בְּאוּלָם הַשְּׂמֻחֹת, שְׁנוּכֵל לְשֶׁבֶת שָׁם, שִׁיהִיָּה נָעִים, אֲנִי רוֹצֵה לְקַשֵּׁט אֶת הָאוּלָם, שִׁיהִיָּה הֵיפָה בִּיּוֹתֵר, וּבַעֲבוּר מִי אֲנִי עוֹשֶׂה זֹאת? בַּעֲבוּר יְלָדֵיכֶם, שְׁלֵא תִצְטָרְכוּ לְחַתֵּן בִּירוּשָׁלַיִם, בְּאֲשֶׁדוֹד וְכוּ', כַּמָּה תַעֲלֶה לָכֶם חֲתָנָה פֹּה? פְּרוּטוֹת אַחְדוֹת בְּלִי גְזָמָא. וְלָמָּה שְׁלֵא יְהִיָּה לָנוּ פֹּה אוּלָם מְפָאָר, עִם כָּל הַדְּקוֹרְצִיָּה וְכֵן מִזְגָּנִים וְכוּ'? ! וְהִנֵּה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מוֹסְרָנוּ עַל יְמִין וְעַל שְׂמָאל. וְלָכֵן עָלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ וְלֹא לְהַתִּיאֵשׁ, אֲבָל אֶת הָאוּלָם שְׂמֻחֹת רְצִיתִי לַעֲשׂוֹת כְּכֹר עֲכָשׁוּ. וּמָה בְּקִשְׁתִּי? שְׁכָל מִשְׁפָּחָה תִתֵּן אֵלַי שְׁקָלִים, אֲפֹלוּ בַּעֲשָׂרִים תְּשַׁלּוּמִים, אֲשֶׁר זֶה חֲמֻשִׁים שְׁקָלִים לְחֹדֶשׁ, דְּבִרְתִי אֶל הַקִּיר, הִיוּ כַּמָּה מֵאוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁשָׁמְעוּ אֶת הַדְּרָשָׁה, וּבְקִשֵׁי מְסֵרוּ לִי... שֶׁהוּא הַגּוֹבֵה אֶת הַכֶּסֶף — חֲמֻשָׁה עֶשֶׂר אִישׁ, הָאִין זֹו בּוֹשָׁה? ! אֲנִי מְכָרְחַח לוֹמֵר לָכֵן צִעְרֵי בְּרַבִּים, מִי שְׁלֵא יִשְׁתַּתֵּף בְּאֵלֶיךָ שְׁקָלִים הַלָּלוּ, פֹּה הוּא לֹא יַעֲשֶׂה שְׂמֻחָה. שְׁיִלַּךְ לִירוּשָׁלַיִם, לְבִנְיָ-בְּרַק וְכוּ', וַיִּשְׁלַם עֲשָׂרִים אֶלֶף דוּלָר וְכוּ'. וְלָכֵן הִצְטַעַרְתִּי מְאֹד — שְׁלֵא צִיתוּ לִי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, חֲתַנְתִּי אֶת יְלָדֵיכֶם, רוֹאִים אֶת הָאֲשֶׁר שִׁישׁ אֶצֶל הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים.

אֵךְ וּלְדַאֲבוּנֵי הַרְבֵּי, מִי שְׁבָא אֶל הַצְּדִיק, וְשׂוֹאֵל לְצַדִּיק עֲצָה וּמִפֵּר עֲצָתוֹ, אַחֲר־כֵּךְ נִתְפָּס בַּתְּפִיסָה. הִנֵּה שְׂמַעְתִּי שְׂמוֹעָה שְׂמָאֵד זְעֻזְעָה אוֹתִי, מִשְׁפָּחָה שְׁעֻזְבָה אֶת הַמְּקוֹם, בְּתָה הַתְּגַרְשָׁה. וְאֲנִי יוֹדֵעַ מְעוֹד מִשְׁפָּחָה שְׁעֻזְבוּ אֶת הַמְּקוֹם, וּבְתָה לְבִסוּף גַּם-כֵּן תִּתְגַּרֵּשׁ, הָאִין זֹו תְּפִיסָה גְדוֹלָה מְאֹד, בֵּית-סֵהָר גְּדוֹל? ! רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. אַתָּן יוֹדְעוֹת מָה זֶה כָּאֵב וְצִעַר לְהוֹרִים, שֶׁהֵבֶת אוּ הִבֵּן מִתְגַּרְשִׁים? ! וּבְפִרְט כְּשֶׁבֶת מִתְגַּרְשֵׁת, קָשָׁה לָהּ כְּכֹר לְמִצָּא שְׂדוּף הַגּוֹן, וְהַכֵּל בָּא מִחֲמַת שְׂאִין רוֹצִים לְצִית אֶת הַצְּדִיק, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהֵם חֲכָמִים יוֹתֵר

וכו'. ולזאת אני בא ומבקש, שתהיה בינכן אהבה, חדלנה מן השנאה.

אני מזעזע מאד מאשר ארע, יהודי שהרפה כל-כף בצדקה וחסד, בנה בעצמו רשת חנוף, שבה מתחנכים חמשים אלף ילדים, איזו זכות היא זו?! והנה הכניסוהו תחת סורג וברית, ויושב בדר כרוצח, כעברין, חס ושלום, האין זה כאב נורא?! אף מה שמנחם אותי, שבתוך תקף צערו, מגלה ומפרסם לכלם את רבנו ז"ל, היודעות אתן מה זה, אינה קדוש ה' זה?! אדם מדבר פתוח מהקדוש-ברוך-הוא, מהתבודדות, מאות אלפי אנשים שמעו אותו, שהוא מזכיר את שם רבנו ז"ל בלי בושה, וכל בקשתו ותקנתו, שיזכה להיות בראש השנה באומן.

הנה בדיוק לפני שנה בחדש אלול היה בביתי, ומסר לי את הדרך שלו, ואמר שאינו רוצה לשוב לארץ, כי אינו יודע מה יהיה עמו, אם יתנו לו להכניס אם לאו, ובקשני שאסדר לו ויזה וכו'. איזו זכות כשאדם נמצא בצרה כזו, מפרידים אותו מבני משפחתו וכו', ומה מדבר? אמונה ברורה, מרבנו ז"ל. האין זה קדוש ה'!?

לכן אני מבקש מאד את נשות אנשי שלומנו מכל הלב, ראינה גם אתן לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל, אימתי שאתן יכולות תפצנה אור רבנו ז"ל, אל תסתכלנה על שום בריה שבעולם, כל חוברת וקונטרס יש להם הכתבת, ועושים רשם גדול, וכן אני מאד מבקש אתכן, תחדלנה מהשנאת חנם. אם בעליכן ישוב הביתה ויאמר: זה מסתפל עלי, זה אינו מדבר אתי, סימן שיש לו שכל של ילד קטן, אשר מדבר באפן הזה, ולכן תחזקנה ותעודדנה אותם שיצאו מהדמיון. באו נחדל מהשנאת חנם! בודאי אני מאד גאה בקהלתנו, אבל זה כבר שלש-עשרה שנה, שאני מכניס בה השקעה רבה מאד, ואבדתי כספים לאין ספר, אין לכן משג הצער והעגמת נפש שיש לי, ואני כל-כף שבור, ופעמים רבות אני חושב: מה לי ולצרה הזו?! אפלו כשבאתי בשבת קודמת, נסכם בדעתי שאין לי כחות לזה, גם בגשמיות. הנה זרקו עלי עשרים וחמשה ילדים, ואומרים,

שְׁאֵנִי כְּכֹר אֲטַפֵּל בָּהֶם, לֹא תִאֲמִינֻ, אֲבָל אֲשֵׁתִי צְרִיכָה לְהַעֲרִים, לִי אֵין כְּכֹר כַּחוֹת. וְהִנֵּה בְּאֵתִי לְשֶׁבֶת, הַיִּיתִי בְּחַתֻּנָּה, וְרֵאִיתִי אֶת שְׁנֵי הָאֲבֵרְכִים שֶׁעֲכָשׁוּ הַתַּחֲתָנִי, וְזֶה הַכְּנִיס בִּי בְּטַחֲוֹן לְהַמְשִׁיךְ הַלְּאָה, כִּי אֲנִי רוֹאָה שְׁלֹא לְרִיק יִגִּיעֵי, זֶה מֵה שֶׁעֲזַר לִי כָּל־כֶּף, וְעָשָׂה לִי טוֹב מְאֹד. הֵן הַהוֹרִים שֶׁל הַחֲתָן וְהֵן הַהוֹרִים שֶׁל הַכֶּלֶה, אֵינָם יְכוּלִים לְתַאֵר אֶת הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה הַמְנַחַת בְּתוֹךְ יְלִדֶיהֶם. הַבֵּית־סֵפֶר בָּא לָנוּ כָּל־כֶּף קֶשֶׁה, הֵלֵא עוֹמֵד עֲלֵינוּ הֵמֵן הַרְשָׁע וְרוֹצֵחַ רַק לְסִגְרוֹ. מְקַצְצִים תְּקַצִּיבִים לְכָל בְּתִי־הַסֵּפֶר בְּכָל הָאָרֶץ, וְיִלְדְּאֲבוּנָנוּ הַרֹב, סִגְרוּ הֵמוֹן בְּתִי סֵפֶר, גְּנִים, מְעוֹנוֹת, וְכִבֵּר כַּמָּה פְּעָמִים אִימוֹ לְסִגְרֵנוּ אֶת בֵּית־סֵפֶר וְהַגְּנִים וּמְעוֹנוֹת, וְאָנוּ צְרִיכִים רַחֲמֵי שָׁמַיִם.

לְכֵן אֲנִי פּוֹנֶה אֶל הַמְטַפְלוֹת, הַגְּנָנוֹת, הַמּוֹרוֹת — תַּחֲזַקְנָה עֲצָמָיִן בְּיַחַד, בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, אִזּוּ הֵמֵן הַרְשָׁע לֹא יוּכַל לָנוּ, וְכַמּוֹ־כֵן הַמְלַמְדִים, אִם יַחֲזִיקוּ עֲצָמָם בְּיַחַד, הֵמֵן הַרְשָׁע לֹא יוּכַל לָנוּ, כִּי אֲצִלוּ יַתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אַחֲדוּת, וְאָמַר הֵמֵן הַרְשָׁע (אֲסֵתֶר ג, ח): "יִשְׁנֹנוּ עִם מַפְזֹר וּמַפְרָד", וּבִזָּה קִטְרַג עַל הַיְהוּדִים, אֲסֵתֶר הַמְלָכָה אֲמָרָה (שֵׁם ד, טו): "לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְהוּדִים". כָּל עַנְיֵן אֲסֵתֶר שֶׁהַצִּילָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִכְּלִיוֹן, הִיָּה — עַל־יְדֵי אַחֲדוּת שֶׁהַכְּנִיסָה בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְלְכֵן אֲנִי פּוֹנֶה אֲלֵיכֶן נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מִכָּל הַלֵּב עִם הַלֵּב וּמִתּוֹךְ הַלֵּב, עֲקַרְנָה מַלְבְּכֵן אֶת הַשְּׂנֵאָה שֵׁישׁ אַחַת עַל הַשְּׂנֵיָה, תַּהֲיִינָה בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת, תַּעוֹרְרָנָה וְתַחֲזַקְנָה אֶת בְּעֲלֵיכֶן, וְתַסְבְּרָנָה לָהֶם, מָה אֲנִי רוֹצֵה — רַק לְבָנוֹת אוּלָם שְׁמַחוֹת, שִׁיְהִיָּה בְּתַכְלִית הַהַדּוּר וְהִיפִי עִם כָּל הַתַּפְאוּרָה. וְלָמָּה לֹא יְהִיָּה לָנוּ אוּלָם הַכִּי יִפָּה?! רַק אֶלֶף שְׁקָלִים בְּעֵשָׂרִים תַּשְׁלוּמִים, אֲשֶׁר זֶה צַחוּק לְגַמְרִי, חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים לַחֲדָשׁ. פְּעַם אַחַת אֲתֵן יוֹצְאוֹת לְהַפְצָה, וְכִבֵּר יֵשׁ לְכֵן אֶת הַחֲמִשִּׁים שְׁקָלִים.

לְזֹאת, אֲנִי פּוֹנֶה אֲלֵיכֶן, אֲנִי רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה לְכֵן עָרֵב שְׂמָחָה בְּאוּלָם הַשְּׂמַחוֹת, אֲבָל מִמֶּשׁ מַחְנִיק שֵׁם וְכוּ', וּבַחֲרֹף קָר מְאֹד, וְלָמָּה שְׁלֹא יְהִיָּה לְכֵן מְקוֹם רַחֵב יְדִים, מְמֻזָּג, שִׁיְהִיָּה נְעִים לְשֶׁבֶת בּוּ,

והכל בשביל אָלֶף שְׁקֵלִים בְּעֶשְׂרִים תְּשֻׁלוּמִים, הָאֵם זֶה כָּל-כֶּף קֶשֶׁה? ! וְכִי אֲנִי צָרִיף אֶת זֹאת לְעֶצְמִי? ! אֶקַּח אֶת זֶה עִמִּי? מִי יוֹדֵעַ מִתִּי אֶעֱזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, יְכוּל לֵהִיּוֹת עוֹד הַלְיָלָה, אֲנִי חַי בְּתַחוּשָׁה כְּזוֹ יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים שָׁנָה, כָּל יוֹם אֶצְלִי מִתְּנָה גְדוּלָה, מִה שְׁאֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה — אֲנִי עוֹשֶׂה, וְזֶה אֲשֶׁר יִלְוֶה אוֹתִי. וְכֶף כְּתוּב בַּזֵּהר פֶּרֶשֶׁת וַיְחִי: הַצְדִּיקִים הַקְּדוּמוֹנִים הָיוּ מִתְּנֵהֲגִים כֶּף, שֶׁכָּכֵל יוֹם יוֹם חֲשָׁבוּ שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁלָּהֶם, וְזֶה הַשִּׁיר שְׁאֲנוּ שָׁרִים: "עֲזוּ וְהִדְר לְבוּשָׁה, וּתְשַׁחֵק לְיוֹם אֲחֵרוֹן", אִם אָדָם מְלַבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשׁ שֶׁל עֲזוּ וְהִדְר, בָּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְשׁוֹחֵק. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֵּהר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א): לְבוּשָׁה וְתְשַׁחֵק לְיוֹם אֲחֵרוֹן — רֵאשֵׁי תְבוֹת אֱלוֹהִ"ל. בְּאֵלּוּל יְכוּלִים לְזָכוֹת לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָה זוֹ — לְחַשֵּׁב מִהֶתְכַלִּית הַנִּצְחִית, וְלֵהֲלַבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשִׁים חֲדָשִׁים.

וְלִכֵּן אֲנִי פּוֹנֶה אֲלֵיכֶן, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲתֶן בְּמַצְבִּים קֶשֶׁים כִּסְפִית, אֲבָל לָמָּה שְׁלֵא וּבְנָה אֶת הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ? ! לָמָּה לֹא תִתְאַחַדְנָה יַחַד וְתִצְאָנָה לְהַפְצָה מְרֻפֶּזֶת? ! לָמָּה לֹא תַעֲוֹרְרָנָה אֶת בְּעַלְיֶכֶן וְכוּ' ? ! סֶף הַכֵּל אֶלֶף ש"ח בְּעֶשְׂרִים תְּשֻׁלוּמִים, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לָנוּ אוּלָם שְׁמַחוֹת הַכִּי יָפֵה, שְׁתּוֹכְלָנָה לֵהִיּוֹת שְׁמָה בְּכָל לַיִל שְׁלִישִׁי. אֲנִי רוֹצֶה שְׁתִּהְיֶה אַחֲדוֹת בֵּינֵינוּ, וְאִשָּׁה לְרַעוּתָהּ תֹּאמֵר חֲזַק, וְתַעֲוֹרְדְנָה וְתִתְחַזְקְנָה אֶת כָּלָן, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה גְדוּלָה מִזוֹ. וּמִהִי הַהִתְחַזְקוּת שְׁצָרִיכִים לְחֲזַק זוֹ אֶת זוֹ? בְּתַפְלָה, בְּשִׂמְחָה, בְּקִיּוּם הַמְּצִוּוֹת, אֲנִי מֵאֵד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי וּבִקְשָׁתִי אֶתְכֶן, תִּקְיָמָנָה בְּשִׁלְמוֹת.

עֲלֵינוּ לְקַחַת מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל אֶל מִה שְׁנֹאֵת תִּנָּם מְבִיאָה. הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם שְׁחוֹר וְאָפֵל, כִּי אֲנוּ רוֹאִים מִה שְׁנֹאֵת חֲנָם גּוֹרְמֵת, מִהִי גִזְעָנוּת. אֶף זֶהוּ גַם יוֹם שְׁמַחָה, שִׁיְהוּדִי מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְגִלוֹת אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הִנֵּה מְדַבְּרִים, שֶׁבְּשִׁנַּת תַּש"ס יִהְיֶה נִפְלְאוֹת, תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא הָעֲנִין הַזֶּה, שְׁאוּמְרִים שֶׁלְּסִפְרָדִים אֵין שְׂיִכוּת לְרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵינָם יְכוּלִים לְהַפְנֵס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אִם אֵין זֶה

מַעֲפֹב אֶת הַגְּאֻלָּה. וּמִצַּד שְׁנֵי אַמְרָתִי — הַיּוֹם אֶהְיֶה הוֹלֵךְ רַכִּיל וְאֶגְלֶה סוּד, אִם מְדַבְּרִים מִתּוֹכִי, אֲזִי הַהִתְעוֹרְרוּת שֶׁהִיְתָה לְעַם יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה, חֲכִינוּ וְקִוִּינוּ לְזֶה שָׁנִים רַבּוֹת. בְּיָמִים הָאֲחֵרוֹנִים מִיּוֹם חֲמִישֵׁי עַד הַיּוֹם, הַבְּכִיּוֹת שֶׁבָּכוּ מֵאוֹת אֲלָפִים גְּבָרִים, נָשִׁים וְטָף, מִמָּשׁ כְּתִינְקוֹת, בְּלֵב אֶחָד וּבִפֶּה אֶחָד, שְׂרוּצִים לְשׁוֹב בְּתִשְׁבֻּחַה שְׁלָמָה, מִי יוֹדֵעַ, אִם זֶה לֹא הַסּוּד שֶׁל תּוֹשֵׁב, כָּל-כָּף הַרְבֵּה בְּכִיּוֹת שֶׁמַּעֲנוּ, לְשִׁמְעַת אֶת הַבַּת בּוֹכָה: אָבָא, מַה נַּעֲשֶׂה עִם הַתְּפוּחַ בְּדָבַשׁ כְּשֶׁאֲתָה בְּבֵית-סֵהֶר?! וְעוֹד דְּבָרִים קוֹרְעֵי לֵב. תִּרְאִינָה לְמַה שֶׁנִּגְאֵל חֲנָם יְכוּלָה לְהִבְיֵא! עַל-כֵּן תִּקְבְּלֶנָה עַל עֲצָמְכֶן קְבֻלוֹת טוֹבוֹת, שֶׁתְּהִיָּה בִּינֵינוּ אֲחֵדוּת וְאַהֲבָה, וְלַעֲזוֹר זֶה לְזוֹ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, אִף שֶׁזֶה בָּא קֶשֶׁה, לְמַחֵל זֶה לְזוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִסְיוֹם — אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלֶכֶן, שֶׁתִּרְגְּלֶנָה עֲצָמְכֶן בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבְקֵשׁ עַל עֲצָמְכֶן, וְזֶה יִבְנֶה לָכֵן אֶת הַבְּטָחוֹן הַעֲצָמִי, וְתִבְקֶשְׁנָה עַל בְּעֲלִיכֶן וְהִילָדִים, כִּי מַה שֶׁאִמָּא יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת עִם הַדְּמָעוֹת בְּעִבּוֹר הַיְלָדִים, אִף אֶחָד בְּעוֹלָם אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת, תִּשְׁפַּכְנָה דְּמָעוֹת כַּמֵּים, וְאֵל תִּאֲמַרְנָה שֶׁבְּכִינוּ כָּבֵר, אֵלָּא יֵשׁ וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְהַתְּפַלֵּל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלִיתִי, שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן, שֶׁתְּפַלְחוּתֶיכֶן תִּתְקַבְּלֶנָה לְרַחֲמִים וְלִרְצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

הַמֵּאחֵל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמז.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי הַתּוֹשֵׁב.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נִצְחָה.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, שְׁתַּקְחוּ דִּירָה בְּפְרוּיֵיקֵט הַחֶדֶשׁ, רַק תִּגִּידוּ לִי אִם יֵשׁ לָכֶם עָרֵב
 אִם לֹא, וְאֲנִי אֲבַקֵּשׁ אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיִהְיֶה עָרֵב לָכֶם,
 וְיִהְיֶה לָכֶם מְאִיפָה לְשָׁלֹם, הַעֲקֹר לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפְחֹד מִשׁוֹם דָּבָר
 בְּעוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שְׁתְּרֹאוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי,
 וְלֵאמֹר אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, כִּי מִה יֵשׁ לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
 שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי-תֵצֵא, ה' אֵלּוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַדִּירָה, אִם אַתֶּם מוֹכְנִים כְּכֹר לְשָׁלֹם שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת
 וְשִׁמּוֹנִים דּוֹלָר, וְהַבְּעַל-הַבֵּית מִתְעַקֵּשׁ עַל אַרְבַּע-מֵאוֹת, וְזוֹ דִּירָה
 חֶדֶשׁ וְגִדּוּלָה מְאֹד, הַעֲשִׂימֵם דּוֹלָר זֶה כְּכֹר לֹא מִשְׁמְעוֹתִי.

אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ אֵתִי בְּעֵנִין הַפְּדִיוֹנוֹת
 וְכו', וְכֵן בְּעֵנִין הַסְּפָרִים שֶׁקָּנִיתָ לִי, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ,
 שְׂיִהְיֶה לָךְ חֵלֶק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁמְזַכְּנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּית, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר
 בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רמט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, תחכי עוד שנה עד שתתחתני, וגם אז עם רשות ההורים, אל תדאגי, הכל יסתדר על הצד הכי טוב, רק תהיי שמחה ועליזה.

הבחור הזה לא שיקך אליך, והקדוש-ברוך-הוא זמין לך בחור ששיקך לשרש נשמתך, רק תתחזקי, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רנ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לא משנים שם בשום פנים ואפן רק כשיש הכרח, השם שלך הוא שם מאוד יפה, ואת לא צריכה לשנות את השם שלך.

אודות שדויכים צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, פי כל תפלה וכל תחנה שבת ישאל מתפללת אל הקדוש-ברוך-הוא — פועלת בשמים, ולכן

תַּעֲשֵׂי כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל, וְתִרְאֵי יְשׁוּעוֹת
גְּדוּלוֹת שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי רְנָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי הַיְתָשׁ"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי
הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵתָה צְרִיף לְהִיּוֹת שְׂמַח, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מֵה שְׁקוּרָה עִם
הַהוֹרִים, אֵתָה לֹא תִיב בְּכָלֵל לְהַתְּעַרֵב מֵה שְׁקוּרָה עִם הַהוֹרִים שְׁלָךְ,
זֶה הִכִּי בְּרִיא בְּשָׂבִיל הַעֲצָבִים שְׁלָךְ, מִסְפִּיק כָּל הַצָּרוֹת שִׁישׁ לָךְ,
מֵה אֵתָה צְרִיף לְהַתְּעַרֵב בְּזֶה שְׁהַהוֹרִים שְׁלָךְ מִתּוֹפְכִים.

אֵתָה צְרִיף לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תְּפִלָּה תַחֲנֶנָּה
וּבִקְשָׁה: "אָבִי שְׁבִשְׁמַיִם, זַכְּנִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵין לִי בְּזֶה הָעוֹלָם
רַק אוֹתְךָ, וְאֲנִי נִמְשָׁךְ תְּמִיד אֶל הַעֲצָבוֹת וְאֶל הַעֲצָלוּת וְאֶל הַדְּפֹאוֹן,
אֲנִי מִמֶּךָ, אָבִי שְׁבִשְׁמַיִם! זַכְּנִי לְמִצָּא בְּעֲצָמִי נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְלְדוֹן
אֶת עֲצָמִי לְכַף זְכוּת, וְלְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁגִּלְתָּ לָנוּ עַל-יַדֵּי
רֹאשׁ צַדִּיקְךָ, שִׁזוּ מִצְּנֶה גְּדוּלָה מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד,
וְתַכְּף-וּמְדִד כְּשִׂרְוִצִים לְהַתְּקַרֵב אֵלֶיךָ — זֹו עֲבַרְהָ גְּדוּלָה לְהִיּוֹת
בְּעֲצָבוֹת, וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד חֲנֻם לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יַדֵּי
הַשְּׂמִיחָה יִתְרַחֵב לִי הַדַּעַת וְהַמַּח, וְאַזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּךָ מַעֲתָה וְעַד
עוֹלָם, אָמֵן סָלָה."

אוֹדוֹת יְלָדִים, תַּחֲכוּ! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָכֶם עִם בַּיִת מְלֵא
יְלָדִים, אֵל תְּדַחֲקוּ אֶת הַשְּׂעָה, יָבוֹא גַם לְזֶה הַיָּמֵן.

עוד מעט יפנסו לגור בשכנותכם עוד מאנשי שלומנו, ולא תהיו בודדים, תראו מיד להיות דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, ותמיד תדברו בבית מהקדוש-ברוך-הוא, וזה יביא אוירה של השראת השכינה.

הילדים ירגישו טוב, והאוירה בבית תשתנה לגמרי, אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שכל מה שכתבתי לך פה תקיים בשלמות.

נא ונא הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, צריכים לזכור אשר הקדוש-ברוך-הוא מהנה ומחיה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רנב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, תלמידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתלמד בכלל, וכן תקבע לעצמך שעור בהלכות נדה עם חברך ... גרו יאיר, שתהלה לאל, יש לו ראש טוב מאד, וביחד תלמדו את ההלכות, וזה יעזר לכם מאד מאד, וכן אני מאד מבקש אותך, שתתפלל במנין דיקא, ערב ובקר וצהרים שחרית, מנחה, ערבית, ואל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, תהיה שמח עם המתנה שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא, אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי שחתנתי אותך, וזה עלה לי במסירות נפש ממש, כפאשר רק הקדוש-ברוך-הוא יודע.

נָא וְנָא תִשְׁמַר מָה אַתָּה מְכַנִּיס בְּבֵית, אֵיזָה אַכְּל, שְׂיִהְיֶה רַק
הַכָּשֶׁר שֶׁל בֵּית־דִּין צָדֵק, יִרְאֵי הַשֵּׁם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רנג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ה' אֵלּוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּעֵינַי מָה שִׁשְׁאַלְתָּ בִּ"שִׁפְת הַנְּחַל" עַל תּוֹרָה י', אֵין זֶה קֶשֶׁה
כָּלֵל, כִּי הַפֶּגֶם הִיָּה שִׁחֲשַׁב מְרַחַל, וּמְרַחַל נוֹלָד יוֹסֵף, וְעַל יוֹסֵף אֵין
הַקֶּשֶׁה, אֲדַרְבָּה שְׁנָאוּ אֶת יוֹסֵף, וְכָל הַשְּׂבָטִים יָצְאוּ מִלְּאָה וּמִבְּלָהָה
וְזִלְפָּה, וַיַּעֲקֹב חָשַׁב רַק מְרַחַל, אֲזוּ מִמִּילָא מוֹבֵן מָה זֶה תַּאֲוֹת
אֲבִיהֶם, וְדו"ק.

אִוּדוֹת מְלַמְּדוֹת, אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהַכֵּל זֶה עֲבוּדָה קְדוֹשָׁה
מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים רַק סְבֻלָּנוֹת, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לִהְיוֹת מְלַמֵּד בְּלִי
סְבֻלָּנוֹת, כְּכֹל שֵׁישׁ לְאָדָם יוֹתֵר סְבֻלָּנוֹת, הוּא מְצָלִיחַ עִם הַיְלָדִים,
אֲסוּר לְהַרְבִּיץ לְיְלָדִים, רַק זֶרֶק מְרָה בַּתְּלִמִּידִים וְכוּ', וְזוֹ עֲבוּדָה
קְדוֹשָׁה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְלַמֵּד תֵּינוּקוֹת. תְּכַמִּינוּ הַקְּדוֹשִׁים
אָמְרוּ (בְּבֹא בַתְּרָא ח:): עַל הַפֶּסוּק (דְּנִינְאֵל יב, ג): 'וּמְצַדִּיקֵי הַרְבֵּים
כְּכּוֹכְבִים' — אֵלוּ מְלַמְּדֵי תֵינוּקוֹת. וְלָכֵן תִּרְאֶה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ
לִהְיוֹת מְלַמֵּד תֵּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? תֵּן לָךְ אֶת
הַסְבֻלָּנוֹת לְזֶה.

הַעֲקֹר רְצִיתִי, שֶׁתְּדַבֵּר עִם הַתְּלִמִּידִים שֶׁל יְשִׁיבַת "דְּמֶשֶׁק
אֵלִיעֶזֶר" בִּירְאֵת ה', וְזֶה יַעֲזוֹר גַּם לָךְ, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק
א', סִימָן קפד), שֵׁישׁ אִוֵר יִשָּׁר וְאִוֵר חוֹזֵר, כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם אַחֲרִים —
הַדְּבוּרִים קוֹפְצִים חֲזָרָה אֵל הַמְּדַבֵּר; וְלָכֵן רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם

הבחורים דברי יראת שמים, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, וכן עם הצעירים, ומעלת המזכה את הרבים — אין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רנד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

ידידנו ... גרו יאיר, ספר לי, שאתה מתכנן להיות בשבת מול כלא מעשיהו. מה אמר לך! אין מצוה יותר גדולה מזו, אני בעצמי לא ידעתי איך שאני קשור אל האדם הזה נפשית, זה כבר יומים שאני לא מתפקד, וכל המחמחשבה שלי רק על האדם הזה, מה הוא עושה עכשו, מה עושים לו, איך משפילים אותו וכו', וכו', מה יהיה הלאה וכו', פשוט לבי נקרע לגמרי, איך יכולים לזרק אותו וכו', ומה השנאת חנם יכולה להביא וכו', ודי למבין.

ולכן אשריך ואשרי חלקך, שאתה זוכה להיות שם בשבת קדש, ואשרי הרב ... גרו יאיר, שפתח שם ישיבה, וכך יבואו בכל פעם אנשים, כי אחרת היה מזמן נשפת, ומי יודע מה הרשעים היו יכולים לעשות לו, אני רק מקווה להקדוש-ברוך-הוא שלא יפריעו ויפרקו את הישיבה, זה הפחד שלי, כי הרשעים פים נגרש, השקט לא יוכל.

אני מאד מתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, שישחררו אותו, ויבוא אל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, ואצל הקדוש-ברוך-הוא הכל יכול להיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים, שְׁבִנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יִסַּע אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שְׁקִשָּׁה לָךְ, עַד שְׂאֵתָה בְּעֶצְמְךָ לֹא רוֹצֶה לְגַסֵּעַ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמָה, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה דְּנַיִם אֶת הָאָדָם מַה יִּקְרָה אֹתוֹ כָּל הַשָּׁנָה, וְלָכֵן אֵנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה אֵתָה צְרִיף לְהִתְרַשֵּׁל, עִם כָּל זֹאת זֶה הַחֲשָׁבוֹן שְׁלָךְ, אֲבָל בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, מִכְרָח לְגַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל מַחִיר, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדֵּל מָאד לְהַעֲבִיר אֶת הַכֶּסֶף לְכָאן, שֶׁהוּא יִסַּע אֶל צִיּוֹן רַבִּיז"ל, מִפְּנֵי הַטְּעָמִים שְׂאִמְרָתִי לָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת מָאד חֲזָקָה בְּאִמוּנָה וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, אֶת צְרִיכָה לְלַמֵּד בְּבֵית-סֵפֶר אֶת הַמְּקַצוּעַ שֶׁנִּתְּנָה לָךְ לְלַמֵּד וְלֹא יוֹתֵר, וְעַם כָּל זֹאת תַּגִּידִי לְבָנוֹת שְׂיִבֹאוּ לְבֵיתְךָ, וְשֵׁם תְּלַמְּדֵי אוֹתָן וְתִדְבְּרֵי אִתָּן דְּבוּרֵי אִמוּנָה, וְכֵן הַפְּרוּשִׁים עַל מְשָׁלֵי וְאִבוֹת, וְכָף תַּהֲיִי קְשׁוּרָה עִמָּהֶן אֶפְלוּ בְּלֵי מִסְגֶּרֶת הַבַּיִת-סֵפֶר וְכוּ'.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, שְׁכָּל אֵלוֹ הַבָּנוֹת שְׁלַמְדוּ אֶצְלָךְ וְהִסְתַּוְּבָבוּ

תתפלל את כל השלש תפלות במנין דיקא, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רפא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תצא, ו' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

באתי לבקש את כל אחד מאנשי שלומנו, אנחנו נמצאים בימי אלול, ימים שצריכים להתעורר בתשובה שלמה אליו יתברך, ולחשב היטב היטב מה עשינו כל השנה, איך יש זמן להתנפח ופוחים?! תאמינו לי, עבר לי שבוע קשה מאד, אני לא יכול לישן, לא יכול לתפקד, פשוטו כמשמעו, כשאני רואה ושומע איך יהודי תמים הכניסו לבית-סהר, רק בשביל שהרבה חילים לתורה, עשה מהפכה רוחנית בין עדות המזרח, ועל כלם — אני רואה בו נשמה כללית, שכל-כף הרבה יהודים מאות אלפי נשמות דבוקות בנשמה הזו, והוא אשר מפרסם את שם רבנו ז"ל, והכניסו אותו בבית-סהר, איזה פאב ואיזה צער זה! איך יש לנו זמן להתנפח?! תראו אל מה השנאת חנם יכולה להביא עד רציחה!

ועל-כן אני מאד מבקש את אנשי שלומנו, בואו נתאחד יחד ונשלים אחד עם השני, ראו להוציא את השנאה מביניכם, שנאת חנם, אשר בשביל זה אנחנו סובלים כל-כף הרבה.

ולכן אני מבקש את כל אחד מאנשי שלומנו, מי שרק יכול לבקר במקום... תבוא עליו ברכה, וזו זכות מאד גדולה, זכות הרבים גדולה מאד, ומכל שכן כשיכולים גם להפיץ שם את אור רבנו ז"ל, כי אני רוצה להביא מליון יהודים מעדות המזרח אל ציון

רבנו ז"ל, ואני רואה שזה לא חלום וכו', וזה יכול להתגשם וכו', רק צריכים לדעת איך להוציא את זה מהפח אל הפעל, ולכן כל מחשבותי וכסופי ורצוני הוא אף ורק לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, כפי שלמדנו רבנו ז"ל, ולקרב את כלל נשמות ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא, שיהיו רגילים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי שאנחנו נצטרף אל הישיבה הקדושה ... ונתחבר עם המון-עם, ונפיץ ביניהם את אור רבנו ז"ל, נזכה שכלם יבואו אל ציון רבנו ז"ל.

הקדוש-ברוך-הוא, השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל לפניו יתברך, שכלנו נהיה בראש השנה אצל רבנו ז"ל, ועם ידידנו ר' ... גרו יאיר ויזרח.

הכפל הדבר, ראו להשלים עוד קדם השבת אחד עם השני, כי מי ששונא את השני, ממשיך על עצמו דינים מן השמים, רחמנא לצלן, ולכן צריכים להשלים אחד עם השני בכל מחיר.

המאחל לכם שבת שלום...

ל' רפב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדוש לסדר כי תצא, ח' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הקור לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! עם צ'קים צריכים מאד מאד להזהר, מאז המקרה שקרה עמי, שהערבתי לקח צ'קים וברח, וסבך אותי מאד מאד, אני נזהר בכלל לא לגעת בצ'קים, ואף שלטובת ההדפסה מכרחים לגלגל עם צ'קים, אבל צריכים מאד מאד לשמר על דבר זה.

פה תִּקְבַּל מִכְתָּב עֲבוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְתִמְסַר אֶת זֶה תִּכְּף־וּמְיָד
 בְּמַעֲטָפָה סְגוּרָה לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא יִמְסַר לוֹ אֶת זֶה, וְזֶה מֵאִד
 דְּחוּף, וְאִיךְ הוֹלֵךְ מֵאִמֵּר הַחֶכֶם: "אִם לֹא יוֹעִיל לֹא יִזְיֵק", וּבִפְרֻט
 שֶׁהוּא בְּעֵצְמוֹ הַזְּמִין אֶצְלָנוּ אֶת סִדְרַת "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים", כָּל
 הַעֲנִין שְׁלִי זֶה רַק לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּעוֹלָם, וְאֲנִי
 רוֹצֶה לְהִבִּיא מְלִיּוֹן יְהוּדִים מַעֲדוֹת הַמְזֻרָח אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ וְ"ל, הַכֹּל
 נִרְאֶה כְּמוֹ חֵלוֹם וְדַמְיוֹן, וְעַכְשָׁו רוֹאִים אִיךְ שְׁזָה יְכוּל לְהַתְגַּשֵּׁם, כִּי
 אִם יִתְּנוּ הַתֵּר חֲפֵשֶׁה לְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְכַמָּה יָמִים, פְּדִי שִׂיפֵעַ עַל
 רֹאשׁ הַשָּׁנָה, זֶה בְּעֵצְמוֹ יְכוּל לְהִבִּיא לְכָל הַפְּחוֹת עֲשָׂרִים עַד
 שְׁלוּשִׁים אֶלֶף אָנָּשִׁים, בְּלִי גְזֻמָּא, כִּי גַם כִּכָּה יְבוֹאוּ הַשָּׁנָה יוֹתֵר
 מִהַמְצַפָּה, כָּל עֲנִינֵי זֶה רַק לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּעוֹלָם, לִי
 לֹא אֲכַפֵּת שׁוּם דָּבָר בְּעוֹלָם רַק נִקְדָּה זֶה, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא בּוֹחַל מִשׁוּם
 אֲמִצְעִי, וּמָה שְׁאֲנִי רַק יְכוּל לַעֲשׂוֹת, אֲנִי אֶעֱשֶׂה פְּדִי שְׁאֶפְרָסֵם אֶת
 דַּעַת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּעוֹלָם, וּבִפְרֻט עַכְשָׁו, שְׁנַתְּגַלֶּה מָה שִׂישׁ בְּלֵב
 הַטְּמָאִים מְטֻמָּאִים, מִתְּנַגְּדִי, שְׁלִי אִישִׁית אֶף פֵּעַם לֹא יוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת
 שׁוּם דָּבָר, אֲלֹא מָה שְׁגֵרְמוּ — רַק עֲפּוֹב הַגָּאֲלָה, כִּי לִקַּח שָׁנִים
 שְׁבַח־וּרִים נִכְשְׁלוּ בַּפְּגָם־הַבְּרִית בְּשִׁבְלֵי הַרְשָׁעִים הָאֵלוּ שִׁחַתְמוּ עָלַי,
 אֲבָל עַכְשָׁו הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַפְּרִיצוֹת כָּל־כָּף חֲזָקִים, שְׁפָכְר נָפְלוּ
 כָּל הַמְּחֻצּוֹת, וְקוֹנִים אֶת הַסְּפָרִים וְחוֹטְפִים אוֹתָם, עַל אֶף שִׁיּוֹדְעִים
 שִׂישׁ מִתְּנַגְּדִים, אֲבָל עָלַי לֹא מִפְּסִיקִים לְנַבְחַת, וּבְכֻלֵּל הַמוֹן־עַם לֹא
 מִקְשָׁר מִי עוֹמֵד תַּחַת הַסְּפָרִים הָאֵלוּ, יוֹדְעִים שְׁצָרִיכִים לְדַבֵּר עָלַי...
 וְעַכְשָׁו כְּשֶׁהִטְמָא ... דִּבֵּר פְּתוּחַ נֶגֶד הַסְּפָרִדִים וְכוּ' וְאִיךְ שֶׁהֵם לֹא
 שִׁיכִים לְרַבְּנוֹ וְ"ל וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי רוֹצֶה עַכְשָׁו לְהִבִּיא עֲשָׂרוֹת אֶלְפֵי
 סְפָרִדִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ וְ"ל, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי שְׁאֶפְלוּ לֹא יִדְעוּ מִי עוֹמֵד
 תַּחַת כָּל זֶה.

פה תִּקְבַּל מִכְתָּב לְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר וּלְאִשְׁתּוֹ, וְתִרְאֶה לְמִסַּר אֶת
 הַמִּכְתָּב שֶׁל ... תַּחֲתֶיהָ לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֶת שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר לְ...
 גֵּרוֹ יְאִיר, עִם "לְקוֹיטִי־מוֹהֵר־ן" עִם פְּרוּשׁ "שְׁפַת הַנַּחֲל".

אל תפחד, תעשה ותצליח, תתקדם בכל מה שאתה יכול, ואל תפחד משום דבר.

אם חסר באיזה מקום צמוד, תמיד אתה יכול להכניס מכתב קטן מ"אשר בנחל".

המאחל לך שבת שלום...

לִי רַפָּג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר פי תצא, ח' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הוד מעלת ידידי, איש מורם מעם נשיא ישראל ... גרו יאיר.

באתי לבקש אותך טובה אישית, וזו טובה לכלל ישראל, היות שהזמנת אצלי לפני שנה וחצי את סדרת ספרי "אוצר הקונטרסים", שהם תמצית תורתו של רבי נחמן מברסלב, זכותו תגן עלינו, ובוודאי אתה שואב מזה חזוק ועודד בחייך הפרטיים והאישיים, והנה ידוע כבר את גדל מעלת הראש השנה שלו, שרצה שכל אחד מי שסר למשמעתו, שיבוא אליו על ראש השנה, ואמר (תימוהר"ן, סימן תג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקרבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי, שיהיו כלם על ראש השנה, איש לא יעדר, כי כל הענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות פרוז בכל העולם, שיבואו על ראש השנה לאומן, ולכן היות שיש לי בית־הכנסת פרטי באומן, אני מזמין אותך אישית, שגם אתה תבוא על ראש השנה לאומן, וזה יהיה קדוש שם שמים גדול מאד, וזכר שנבחרת ממנו יתברך רק כדי שתקדש שם שמים ברבים, כי רק זה מה שנשאר מהאדם — כשהוא מקדש את שמו יתברך ברבים, אשר כדאי לסבל כל הסבל שבעולם, העקר לקדש שם שמים ברבים אפלו דקה אחת, ולכן בבואך על ראש השנה, תקדש את שמו יתברך ברבים.

שֶׁהִכַּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, הָעֵקֶר אֵל תִּתְּבַלְבֵּל מְשׁוּם דְּבָר, אִם הוּא יִרְצֶה לְחַזֵּר — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, וְאִם לֹא — שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

... גֵּרוּ יְאִיר! רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, וְלִכְּנֹן אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַכְנִיס אוֹתוֹ בַּמַּעֲרֶכֶת — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּחַזִּיק אֶת עֲצָמְךָ בְּיַחַד עִם הַחֲבֵרִים שֶׁלְּמִדּוֹ אַתָּה בְּיַחַד: ... גֵּרוּ יְאִיר, ... גֵּרוּ יְאִיר, ... גֵּרוּ יְאִיר, כִּי עוֹד מְעַט יִצְטָרְפוּ אֵלֵיכֶם עוֹד חֲבֵרִים, וְרִצִּיתִי בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן לִפְתּוֹחַ לָכֶם כּוֹלֵל מִיַּחַד, וְיִהְיֶה עַל זֶה תִּקְצִיב מִיַּחַד, וּלְעַת עֵתָה רִצִּיתִי שְׁאַתֶּם הָאֲרֻבָּעָה תִּרְאוּ לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד.

נָא וְנָא אֵל תִּשְׁכַּחוּ מַה שֶׁלְּמַדְתֶּם אֲצֵלִי, וּבִפְרֹט שְׁלֹא יִחַסֵּר לָכֶם יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שֶׁתּוֹכָה לְסִיִּים אֶת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם — עִם פְּרוּשׁ רִשְׁ"י בְּכֹל שְׁבוּעַ, וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּיִרְאַת שָׁמַיִם.

גַּם תִּתְּמִיד מְאֹד בְּלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְתִגְרַס בְּכֹל יוֹם כַּמָּה וְכַמָּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְאִם אֲפָשֶׁר לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְכֵן הִרְבֵּה דַפִּים גָּמְרָא.

מְלַבֵּד זֹאת אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד שֶׁתְּלַמֵּד ... גֵּרוּ יְאִיר, הַלְּכוּת נְדָה, שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב לְאַבְרָךְ בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

ל' רעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וּמְאֹד נִהְיִיתִי מְזֵה,
יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים,
וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי שֶׁנִּעֲנִיתָ
לְבִקְשָׁתִי, וְאִתָּה וּבְנֶךְ נִתְתַּם לְטוֹבַת הָאוֹלָם, יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁבִזְכוֹת זֶה תִּשְׁמְעוּ רַק שְׂמֵחוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלָכֶם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִרְחַם עֲלֵיכֶם וְיִרְחִיב לָכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר תַּמִּיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מִחֲמַת שְׁהֵיִיתִי מְאֹד טְרוּד, לֹא יָכַלְתִּי לְצַלְצֵל אֵלֶיךָ, וְאֲנִי מְאֹד
מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת עִכְשָׁו הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה,
לְבּוֹא לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׁיִבֹאוּ מֵה שְׁיֹוֹתֵר יְהוּדִים, וּבִפְרָט מֵאֲחִינוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֵדוֹת הַמִּזְרָח, וְלֹא בְּחֻנָּם שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם לְקַח אֶת עֲצָמוֹ
כָּל-כָּף בְּתוֹךְ הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִשְׁפַּע עָלֶיךָ שְׁפַע גָּדוֹל בְּרוּחַנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִהְיֶה לְךָ הַרְחֻבָּה. בְּעֵינַי הָאֲחֻנִּית וְכוּ', אֲנִי תָמִיד
מִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אם אַתָּה יָכוֹל לְעֹזֵר עִם הָאֶלֶף שְׁקָל — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת הַזֶּה, כִּי סוּף כָּל סוּף גַּם אַתָּה תִּשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רעז.

בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּוִדְאֵי אִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי
אֵין דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ הַשְּׁלוֹם, וְלִכֵּן תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת
שְׁלוֹם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּפְּסֵק הַקְּטָנוּנִיּוֹת בֵּין
אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאֵה לְמַסֵּר אֶת כָּל הַמַּכְתָּבִים לִיעֲדָם, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יְעֹזֵר,
שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי רַעַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מְאֵד מְאֵד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתוֹדִיעֵי לִי מִי הַמְשַׁפָּחָה הַזֹּאת, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְרֹאוֹת לְתַקֵּן מַה שֶׁיֵּשׁ לְתַקֵּן, כִּי אֶסוּר לְהַנִּיחַ יָלָדִים סָתָם כֶּן, וְזֶה לֹא בְגֵדֶר לְשׁוֹן-הָרַע, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְדַעַת מִי הֵם וּמַה הֵלָאָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי עֵרָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּהֲיֶיהָ לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבֵינֵן כֶּן תַּעֲשׂוּ רַק אֲמִבְטִיּוֹת פּוֹשְׁרוֹת וַיִּגַּד הַחֹס, וּכְדֹאֵי לְגִשְׁתָּ לְרוּפֵא שְׁיִבְדֵּק אוֹתָהּ, וְאֲנִי מְאֵד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֵּל יַעֲבֹר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁחָחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי רַעַו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

יודע בְּדיוק מה שְׁעוֹבֵר עָלַיךָ, אָבֵל זוֹ לֹא תִכְלִית לְחַטֵּט בְּזָבְלִים שֶׁל
הָעֶבֶר שֶׁלָּךְ, אִתָּה צָרִיף רַק לְהִתְקַדֵּם, וְאִז תִּתְחַיֶּה חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל
פַּעַם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רֵאָה לְכָתֹב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

ל' רעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר פִּי תַצֵּא, ז' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּנִדְאֵי תִצְבַּע אֶת עֶזְרַת הַנְּשִׁים, וְאֲנִי מָאד מְקַוָּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

אוֹדוֹת הַפְּדִיוֹנוֹת וְכוּ', אִתָּה צָרִיף לְהִבִּין שֶׁקִּשָּׁה לִי לְתַבְּעַ
כְּסָפִים וְכוּ', פִּי אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עַצְמוֹ וְכוּ', וְזֶה גַם לֹא מִתְאַיִם
לִי, וְזוֹ גַם לֹא דִרְכִּי, מַה אִם אֲנִי לֹא פּוֹעֵל אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁאֲנִי
מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי עֲבוּר יְלִדִיהֶם, פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, אֵיךְ אֶפְעַל אֲצֵל
אַחֵרִים.

אוֹדוֹת הַכְּסָאוֹת לְאוֹמֵן, זֶה אֲנִי אֲתַחִיל לְדַבֵּר שָׁבוּעַ הַבָּא.

אֲנִי צָרִיף רְשִׁימָה מְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים מִחוּץ לְיִבְנָאֵל,
וְאֶשְׁלַח לְכָל אֶחָד מִכְתָּב.

מִחֲמַת הַטְּרָדוֹת שֶׁנִּתְהַיָּה לִי עַכְשָׁו אֶקְצֹר.

פֹּה תִקְבֵּל אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁרְצִיתָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

"אֲשֶׁר בַּנְחַל", תַּעֲשֶׂה לַעֲצֻמָּךְ קְבִיעוֹת לְקֹרֵא בְּכָל יוֹם כַּמָּה מִכְּתָבִים, וּבָהֶם תִּמְצָא מְרוּעֵעַ לְנַפְשֶׁךָ, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לַעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר בְּסִפְרֵי "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים", כָּל יוֹם תִּלְמַד קוֹנְטְרָס אֶחָד, וְזֶה יִחְיֶה אוֹתָךְ, וְיִדְבִּיק אוֹתָךְ. אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְנַתֵּק אוֹתָךְ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי מִי הוֹלֵךְ בָּךְ? הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי מְדַבֵּר בָּךְ? הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי רוֹאֶה בָּךְ? הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֵין שׁוּם דְּבַר בַּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאִם תִּכְנִיס אֶת דְּבַר זֶה הַיֵּטֵב בְּדַעְתָּךְ וּבִלְבָבְךָ, אֲזַי מִמִּילָא אֵין לָךְ לֹא עָבַר, לֹא הוּהוּ וְלֹא עֲתִיד, אִתָּה דְבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַעֲקֹר מֶה שְׂאֵתָה צָרִיךְ לַעֲבֹד הוּא עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִחָה, לֹא צָרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלוּם רַק לִהְיוֹת שְׂמֵחַ, וְזוֹ הַעֲבוּדָה הַכִּי קִשָּׁה שְׂבָאָה לְאָדָם, כִּי טַבַּע שֶׁל הָאָדָם שְׂנֵמֵשֶׁךְ אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת, כִּי יֵשׁ בּוֹ יְסוּד הָעֵפֶר, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפ"ט); וּבְאֵמֶת אָמַר לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כ"ד): מְצוּהָ גְדוּלָה לִהְיוֹת בְּשְׂמִיחָה תָּמִיד, וְצָרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לָבוֹא לְשְׂמִיחָה, כִּי זֶה הַעֲבוּדָה הַכִּי קִשָּׁה לְאָדָם לְהַגִּיעַ לְשְׂמִיחָה, וְגַם חֻכְמֵי הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים, שְׁכָל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים שְׂבָאִים לְאָדָם, זֶה רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמִיחָה, כִּי מִי שֶׁתָּמִיד שְׂמֵחַ, לֹא חָסַר לוֹ שׁוּם דְּבַר. וְלָכֵן אֲנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תִּתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ רַק עַל נְקֻדַּת זֹאת: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנֵי לִהְיוֹת בְּשְׂמִיחָה תָּמִיד, וְאֲזַכֶּה לִהְיוֹת דְבוּק בָּךְ תָּמִיד, וְאֶהְיֶה סִבְלָן עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלַי, וְלֹא אֶכְעַס עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְלֹא אוֹצִיא מִפִּי דְבַר מְגַנָּה, רַק אֲרַגִּיל אֶת עֲצָמֵי לְדַבֵּר אֵלָיךְ, וְתִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי וְתַחֲנֹנֵי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן בְּעַדְךָ, שֶׁתּוֹצִיאֵנוּ מֵהַחֲשֵׁךְ, וְאֲזַכֶּה לְהֵאִיר עַל נַפְשֵׁי אוֹר גְּדוּל, עַד שְׂאֲזַכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל אוֹרְךָ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׂיֵאִיר לִי תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה בְּאֵמֶת לִהְיוֹת בְּשְׂמִיחָה, כִּי עַז וְחֻדְדָה מְקוּמוֹ בְּמְקוּמָךְ, וּבְזָכוֹת הַשְּׂמִיחָה אֲזַכֶּה לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה, רַפּוּאֵת הַנַּפְשׁ וּרַפּוּאֵת הַגּוּף, עַד שְׂאֶהְיֶה דְבוּק בָּךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה."

חֻזַק וְאַמֶּץ, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, אֲנִי

הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקֶּדֶם לְגַן-עֵדֶן אֶת הַכְּרִיבִים וְאֵת לֵהַט הַחֶרֶב
הַמַּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת דְּרֹךְ עֵץ הַחַיִּים", וּבִאֲמַת מוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ
ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט), אֲשֶׁר אֵין דְּבַר כְּזֶה עוֹלָם הִזְהָ,
יֵשׁ אוֹ גִּיהֵנוּם אוֹ גַּן-עֵדֶן, הָעוֹלָם הַזֶּה זֶה גַּן, אִם אָדָם זוֹכֶה מְכַנִּים
בְּתוֹךְ הַגַּן אֶת הָעֵדֶן עֲלָאָה, וְנִתְקַשֵּׁר וְנַעֲשֶׂה גַּן-עֵדֶן, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי
רַבְנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפּו), אָבֵל אִם אֵינוּ זוֹכֶה, אֵלָא
הוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַרְשָׁעִים, שְׂאוּמְרִים (תַּעֲנִית יֵא): אֲכַל וְשָׂתָה כִּי מִחַר
נַמּוּת, שְׂבַתוֹךְ הַגַּן הוּא שֵׁם אֶת הַיּוֹם, הֵינּוּ שְׂמִפְרִיד אֶת הַיּוֹם מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִצְטַרֵף אוֹתִיּוֹת גִּיהֵנוּם, הֵינּוּ גַּ"ן עִם הַיּוֹ"ם,
אוֹתִיּוֹת גִּיהֵנוּם, וְזֶה מֵה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם, וְלִכֵּן גַּם קִיִּן אָמַר
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (בְּרֵאשִׁית ד, יד): "הֵן גִּרְשָׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי
הָאָדָמָה, וּמִפְּנֵיךְ אֶסְתֵּר וְהִיִּיתִי נֶעַ וְנָד בְּאַרְצִי, וְהָיָה כָל מִצְאֵי יִהְרַגְנִי"
וְגו', וְלִכֵּן מִי שְׂפַקַח מְעַמִּיד אֶת עֲצָמוֹ אֶל אָדָם שֶׁהוּא הַצַּדִּיק,
שְׁעָלִיו אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: מֵאֵי "כִּי זֶה כָּל הָאָדָם"? כָּל הָעוֹלָם
לֹא נִבְרָא אֵלָא בְּשִׁבִיל לְצוּוֹת לְזֶה, שְׂכַל הָעוֹלָם הוּא צוֹתָא לְזֶה,
וְלִכֵּן מִי שְׂזוּכָה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְנּוּ ו"ל, שֶׁהוּא הָאָדָם בְּחִיר הָאֲנָשִׁים,
יְכוּל לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ הַגַּן, וְאֵינוּ מִפְּחַד שְׂיִגְרָשׁוּ אוֹתוֹ, כִּי מוֹצֵא אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפְלוֹ בַּגַּן, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה לְגַן-עֵדֶן.

כָּל זֶה כְּתַבְתִּי לָךְ כַּמָּה רֵאשִׁי פְּרָקִים וּרְמִזִּים כְּדֵי לְהַחֲיוֹתְךָ,
לְדַעְתִּי, כָּל הַצְּרוּת וְהַבְּעִיּוֹת שְׁלָךְ, שְׂאִתָּה חוֹשֵׁב הַרְבֵּה הַרְבֵּה
מְעַצְמָךְ, מֵה עֵבֵר עֲלֶיךָ, וּמֵה עוֹבֵר עֲלֶיךָ, וּמֵה יַעֲבֹר עֲלֶיךָ, וּבִאֲמַת
אָדָם צְרִיךְ לְבוֹא לְבִטּוּל כְּזֶה, שְׂלֹא יִרְאֶה גַּם אֶת עֲצָמוֹ, כְּמוֹכָא
בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), וְאֵז כְּשָׁבֵא אֶל בְּטוּל
הָאֲמַת אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוֹכַל לְשַׁבֵּר
אוֹתוֹ, כְּאֶחָד שֶׁהוּא מִתְחַבֵּא בְּצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), שֶׁהָאָדָם צְרִיךְ לְהִגִּיעַ לְבִטּוּל כְּזֶה,
שְׁגַם אֶת עֲצָמוֹ לֹא יִרְאֶה. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, אֶהוּבִי, יְדִידִי,
יְקִירִי, אֶל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּמִכָּל
הַצְּרוּת שְׂבַעוֹלָם יְכוּלִים לְצִאתָ, אִם רַק יוֹדְעִים אֵיךְ לְהַתְנַהֵג, וְתִהְלֶה
לֵאל, סְפָרֵי רַבְנּוּ ו"ל בְּיַדְךָ — הַתְּמִיד בְּהֵם, וּבְכַפְרָט בְּסִפְרֵי שׁו"ת

כְּתַבְתִּי מִכְּתָב כָּלְלִי לַמְּלַמְדִים, וְכֵן כְּתַבְתִּי לוֹ בְּפִרְטוּיּוֹת מִכְּתָב,
אֲנִי מְאֹד מְקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יַחְזֹר עַל צֶד הַכִּי טוֹב.

נָא וְנָא לֹא לְהַשְׁבֵּר, אֲנִי מֵבִין אֶת הַרְגִישוֹת שֶׁלָּךְ שְׂאֵתָה רְגִישׁ.
חֲזוּק וְאַמֵץ, כִּי סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שְׂתִזְכֶּה לְהַפְלִל בְּמִלָּךְ שֶׁהַכְּבוֹד
שֶׁלוֹ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' ערב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים הֵם לֹא קָלִים, אֲבָל אָדָם צָרִיךְ לְהִתְבּוֹנֵן
מֵה תִּכְלִיתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם.

וְהִנֵּה הַנְּשֻׁמָּה בָּאָה מֵעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹרִיד
אוֹתָהּ אֶל עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי, הַמְּלֵא הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת,
הַמְּלֵא קַלְפוֹת וְכו', וְנִתְּנוּ לָהּ תוֹרָה, שְׂבֵה הַדְרָכָה לְאָדָם אִיךָ לְעֹבֵר
אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גִתֵּן לָנוּ מְצוּוֹת לְקַיֵּם,
כְּדִי לְהִמְשִׁיךְ עַל עַצְמָנוּ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ,
כְּשֶׁהַנְּשֻׁמָּה יוֹרֶדֶת אֶל זֶה הָעוֹלָם הַיָּא שׁוֹכַחַת מִהַכֵּל, וְהוֹלֶכֶת אַחֵר
הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכִכֵּל שְׂנֵדְבָקֶת יוֹתֵר בְּתוֹךְ הַקַּלְפוֹת, נַעֲלֵם וְנִסְתָּר
מִמֶּנָּה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, עַד שֶׁיֵּשׁ נִשְׁמוֹת שְׂנֵפְלוּ בְּטִיקְלָא שֶׁהוּא כֶּף
הַקַּלְע, מְסֻתּוֹבֵב מְסֻתּוֹבֵב וְלֹא מוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ, וּבִבְאֻמַּת
כֹּל זֶה מְרַמֵּז בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (סְפִירַי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"א), אֲשֶׁר יֵשׁ גֵּן
שְׁמִי שְׂנֵכְנֵס בְּתוֹךְ הַגֵּן, מִתְחִילִים לְרַדֵּף אוֹתוֹ, וְהוּא בְּעַצְמוֹ לֹא יוֹדֵעַ
מִי רוֹדֵף אוֹתוֹ, עַד שֶׁבוֹרַח בַּחוּץ וְכו', שֶׁזֶה מֵה שְׂקָרָה לְאָדָם
הָרֵאשׁוֹן אַחֵר שֶׁחֲטָא, שְׂנֵאֲמַר אֲצִלוּ (בְּרֵאשִׁית ד, כד): "וַיִּגְרַשׁ אֶת

ונחמותך ורקו את הילדים עלי, שאני אגדל אותם, אילו צרות צרות משנות יש לי מהם, מה שאתה ראית, ולבסוף מה אני מבקש?! סך פעוט של אלה שקל בעשרים תשלומים, בשביל מי? בשביל הילדים שלהם, הינו של אנשי שלומנו, שיהיה להם אולם שמחות, בשביל הנשים נשי אנשי שלומנו, שיהיה להן איפה להתקבץ, וגם את זה אני לא יכול לפעל, אז אני כל-כך מאכזב, תראה מה שקורה ב... הוא אפלו לא בקש מאנשיו משהו, ובנו לו וילה עם מקנה ביחד, וכן בעיר העתיקה, וכן במאה שערים, ואני מפיר אותו אישית, הוא לא נתן לאנשיו אחד ממליון מה שקבלו אנשי שלומנו ממני ברוחניות, לא שאני צריך משהו מאנשי שלומנו, אני ממילא עוד מעט עוזב את זה העולם, כי זה לי ארבעים שנה שאני לא מסיח דעת מהיום האחרון, תהלה לאל, אני לא צריך שום דבר מאף בריה שבעולם, אבל איפה הכרת הטוב, כמה אני צריך לבקש ולהתחנן?! וזה מה שפואב לי.

ולכן פשאתה כותב לי, שאתה לא תעזב אותי, ואתה, ואתה, ואתה וכו' וכו', אני מכרח להגיד לך שצריכים הרבה רחמים, שלא יתהפכו אחר-כך להיות עלי מתנגדים, פאשר קרה כבר עד עכשו.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, והעקר להשתדל לדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, אני מאד מקנה לפניו יתברך, שנשמע תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רעא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תצא, ז' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויורדפו אל ידי ה'תקור לי מאד ... נרו יאיר.

וּמְכַנְיָסִים אוֹתוֹ בַּפֶּלֶא, מְבוֹדְדִים אוֹתוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, וְרוֹצִים לְדַכֵּא אוֹתוֹ עַד הַסּוֹף וְכוּ', וְכָל זֶה בָּא מִחֲמַת הַשְּׁנָאָה שְׁנֻטְבְּעָה בְּרָשָׁעִים, וְאֵת הַשְּׁנָאָה הַזֶּה אֲנִי רוֹצֶה לְהוֹצִיא מֵאֲנָשֵׁי קְהֵלְתָנוּ.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תְּשַׁלְּמוּ תַכְף-וּמִידָה, עֲכָשׁוּ זֶה חֹדֶשׁ אֶלּוּל, שְׁזֶה רְאֵשֵׁי תְבוֹת: וַיִּשְׁאַלוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם, כִּי אַחֲרַת לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבַתְנוּ, וְחֻבֵּל לְנִסְעֵי לְאוֹמֵן, כִּי אִם אָדָם אֵינוֹ שָׁב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, מֵהַ כָּבֵר שְׁוֶה כָּל הַטְּרָחָה וְהִגִּיעָה, אִם אָדָם אֵינוֹ שָׁב בְּתְשׁוּבָה עַל שְׁמוֹזְלִזֵל בְּזוּלַת, מֵהַ כָּבֵר שְׁוֶה כָּל הַנְּסִיעָה, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ — תִּהְיֶה וְתִרְנֶן, וְתִפְסִיק עִם הַקְּטָנוּנִיּוֹת וְכוּ', אִם אַתָּה לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת מְנַהֵל, תִּגִּיד שְׂאֵתָה לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת מְנַהֵל, אָבֵל לֹא לְלָכַת בְּמְרִיבוֹת, אֲנִי רוֹצֶה לְעַקֵּר אֶת זֶה מִקְהֵלְתָנוּ. הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' ער.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ו' אֶלּוּל ה'תש"ס.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוֹבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה שֶׁשְּׁאַלְתָּ — לָמָּה אֲנִי כָּל-כָּף מִתְרַגֵּשׁ וְכוּ' וְכוּ', לָמָּה אֲנִי כָּל-כָּף מִתְאַכְזָב וְכוּ', הַתְרוּץ הוּא פָּשוּט — אֲנִי יִגַּע יָמִים וְשָׁנִים לְעֹזֵר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי, פָּשוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, לְהַרְבוֹת קִדְשָׁה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְזֶה לְצַנִּינִים בְּעֵינֵי הַסִּמְ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, שְׂכָבֵר תִּפְרֵ עֲלֵי כַּמָּה תִּיקִים בְּמִשְׁטָרָה, וְאַתָּה רוֹאֶה אִיךָ שֶׁהַרְשָׁעִים הָאֵלּוּ כִּיִּם נִגְרָשׁ הַשְּׂקֵט לֹא יוֹכֵל, אִם יָכְלוּ לְקַחַת אִישׁ כָּל-כָּף מִפְּרָסָם, וְלִהְכַנְיָסוֹ בַּפֶּלֶא, מֵהַ כָּבֵר אֶצְלָם דָּבָר קָטָן — לְסַבֵּף אוֹתִי, חֵס וְשָׁלוֹם; כַּמָּה יִגִּיעוֹת וְטְרָחוֹת יֵשׁ לִי עִם הַיְלָדִים שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַקַּח בְּחֻשְׁבוֹן אֶת כָּל הַגִּיָּסִים שֶׁלָּךְ שֶׁלְמָדוֹ אֶצְלִי, חֲמִידָה

רוצה לעקור עוד מהילדים הקטנים מגיל קטנות, ואם הם יראו שישי בין המלמדים אי הבנות או ווכוחים עם המנהל, מה רוצים אחר-כך מהם?!

ולכן אני מאד מאד מתחנן אליכם, תחזיקו את עצמכם ביחד, ובפרט עכשו בימי אלול הקדושים, עליכם למסור את נפשכם להיות באהבה ובהבנה הודדית, ואיש את רעהו יאמר חזק, ועל-ידי-זה תצליחו לחנך את הילדים על טהרת הקדש.

הכפל הדבר, רק ידידנו ר' ... גרו יאיר, הוא מנהל כללי של המוסדות שלנו, והוא עושה את זה ממש במסירות נפש.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רסט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תצא, ו' אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתראה להשלים עם ר' ... גרו יאיר, כל מה שאתה מספר עליו, הוא מספר עליך, הן אמת שמדבר פה עם גן, אבל זה מתאים לגן-ילדים להתנוכח.

הבה ונבהיר, בשעה אחת-עשרה המבשלת באה, ואין מה לתת למאמים ילדים מה לאכל, ור' ... גרו יאיר, אינו יודע מה לקנות, הוא לא מעדכן מה צריכים לקנות, אז בקש מר' ... גרו יאיר, תעשה חסד, ואני אביא לך מחליף, ותרוץ לקנות אכל, כדי שיהיה לכל התלמוד-תורה, מה רע בזה? האם אתה רוצה ללכת ראש בראש? אני מכרח להגיד לך לא אצלנו, אצלנו זה רק חסד ורחמים, אהבה ושלום, האם אתה לא רואה מה שקרה עתה, שהרשעים פים נגרש השקט לא יוכלו, לזקחים יהודי תמים, ומעלילים עליו עלילות שוא

ל' רסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, וְיֵאָלֵל ה' תְּשׁוּס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַמְּלַמְּדִים הַיְקָרִים, מְלַמְּדֵי תִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן בְּתַלְמוּד תּוֹרָה "יִלְדֵי חֵן", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, שֶׁתִּתְאַחְדוּ יַחַד, וְאִם יֵשׁ אַחָדוֹת — אֵין דְּבָר בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יְכוּלִים לִפְעֹל, וְחַס וְשְׁלוֹם, אִם אֵין אַחָדוֹת, מִתְפֹּרְרִים בְּעֵצָמָם. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אַחָדוֹת.

הַמְּנַהֵל הַכְּלָלִי שֶׁל הַתְּלַמּוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר וְשֶׁל הַגְּנִיָּם, הוּא אֶדְוֶר וְרַק ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁמוּסֵר אֶת נִפְשׁוֹ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת שֶׁלָּנוּ, סוּבֵל עֲלֵבוֹנוֹת מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל וְכוּ', רַץ וּמִתְרוֹצֵץ כָּל הַיּוֹם לְהַשִּׁיג תְּשֻׁלוּמִים בְּעֵבֹר הַמְּלַמְּדִים וְהַמּוֹרֹת, וְרוֹאֶה כּוֹכְבִים בַּיּוֹם, עַד שְׂמוּצָא טַפִּין טַפִּין, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַמְּלַמְּדִים בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, תִּתְאַחְדוּ יַחַד עִמּוֹ, מֵה שֶׁהִדְבָּרוֹת עוֹשֶׂה, שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא עוֹשֶׂה, כִּי עִם וּפְנִיחִים וּמְכָל שְׁכֵן דְּקִירוֹת וְחֻצְפָּה, לֹא מְגִיעִים לְשׁוּם דְּבָר, וּמִי סוּבֵל רַק נְשֻׁמוֹת קְדוּשׁוֹת, נְשֻׁמוֹת טְהוֹרוֹת, הַכֵּל פֶּה שְׂאִין בְּהֶם חֻטָּא.

לָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּתְאַחְדוּ יַחַד, וּבְזֶה תִּגְרְמוּ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גִּחַת רִיחַ, כִּי כָּף אֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכֹא בְּתָרָא יח:) עַל הַפְּסוּק (דְּגִיָּאל יב, ג) "וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים" — אֵלוֹ מְלַמְּדֵי תִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁהַיְלָדִים הָאֵלוֹ יִהְיוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, וְתִתְחַדְּרוּ בְּהֶם אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רְאוּ אֶל מָה רִשְׁעוֹת יְכוּלָה לְהַבִּיא, עַד כְּדֵי כָּף לְהַכְנִיס לְבֵית-סֵהָר אִישׁ חָף מִפְּשָׁע, יְהוּדֵי צְדִיק תָּמִים, שְׁמוּסֵר אֶת נִפְשׁוֹ בְּעֵבֹר כְּלָל יִשְׂרָאֵל, וְכָל זֶה בָּא מִחֻמַּת שְׁנֵאת חָנָם, וְדָבָר זֶה אֲנִי

הוא יֵעֹזֵר, שְׁתַּזְכְּרוּ לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה מַצּוּוֹת עִם הַרְכֵּב הַזֶּה, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רָע.

עֲכָשׁוּ יֵשׁ כַּמָּה מִנִּשּׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁפָּתְחוּ מְעוֹן פְּרָטִי, וְלָכֵן
כְּדָאִי לָכֶם לְהַכְנִיֵס אוֹתוֹ בְּאֶחָד הַמְעוֹנוֹת הָאֵלֶּה, שֵׁישׁ שָׁם רַק קְבוּצָה
קְטָנָה שֶׁל יְלָדִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יֵאָרַע לְיֶלֶד שׁוֹם דָּבָר, אֶל תִּפְחָדוּ,
בְּכָל בִּקְרָה כְּשֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים בְּרִכּוֹת הַתּוֹרָה, וְאַחֲרֵי-כֵן אֶת הַיְיָהוּי
רְצוֹן, תִּבְקְשׁוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁלֹא יֵאָרַע שׁוֹם עֵיז הָרָע, וְלֹא תִדְעוּ
מִשׁוֹם צָעַר.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי הַחַיִּים.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל הַיְיָהוּי וְחַפְזִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שׁוֹמֵחַ, שֶׁאַתָּה
מְתִמֵּד בְּלִמּוּדֶיךָ.

תִּהְיֶה יְלֵד רְצִינִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵעֹזֵר, שֶׁתִּכְנַס בְּעַל
הַמַּצּוּוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן תִּבּוֹא פֹה לְלַמֵּד, וְתִתְעַלֶּה בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה
וְהִירָאָה.

הַעֲקֹר תִּהְיֶה זֶהִיר בְּכַבוֹד אָב וְאִם, אֲשֶׁר זֶה מִצְוָה מְאֹד מְאֹד
קְדוּשָׁה וְחִמּוּרָה שֶׁבְּחִמּוּרוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשַׁמֵּעַ מִמְּךָ תִּמְיֵד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְתִתְעַלֶּה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת
גַּם יִחַד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אָשֶׁר ל' רסה — ל' רסו בְּנַחַל קט

מֵהָר בְּכִי טוֹב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לֹא לָרִיב בֵּינֵיכֶם, וְאִם קָשָׁה לְשַׁנֵּיכֶם לְצֵאת לְהַפְצָה, אֲזַ
אֲחַד יִשְׂאֵר בְּבֵית עִם הַיְלָדִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אִם תִּתְחַזְקוּ בְּאֲמוּנָה, תִּמְשִׁיכוּ עַל עֲצֻמְכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַת, הַעֲקֵר לֹא
לְהַתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

כָּבֵד הַזְכָּרְתִּי לָכֶם, שֶׁתִּרְאוּ לְהַזְדַּרֵּז עִם הַשֹּׁכֵר לְמוֹד שֶׁל חֲדָשׁ
מְנַחֵם-אָב וְאֱלוֹל בְּעֵבוֹר ... גֵּרוּ יְאִיר, כִּי שְׁעֵתִי דְחֻקָּה לִי, וְצָרִיכִים
לְשָׁלֵם לְמַכְלָת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת, שְׁקַנְיַתְם רָכַב וְכוּ', הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

ל' רסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲשֶׁר בּוּ אֶתָּה שׁוֹפֵף אֶת לִבְךָ מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַעֲקֹר תִּמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא הַיְשׁוּעָה וְהַגְּאֻלָּה שֶׁל הָאָדָם בְּכֻלְיֹת וּבִפְרָטִיּוֹת, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְהַמְשִׁיךְ לוֹמֵר אֶת הַתְּפִלוֹת בְּקִנְטֵרִס "מְצִיאַת-הַזּוּג", וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לְךָ שֶׁגַּם לְךָ יֵשׁ זּוּג, וּבְקִרֹב מְאֹד תִּתְחַתֵּן.

הִנֵּה מְגִיעַ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל יְכוּלִים לִפְעֹל אִם מִתְעַקְשִׁים.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֹל דְּבֹר וְדְבֹר יִהְיֶה מְאֹד חָשׁוּב, וּבִמְקוֹם לְדַבֵּר עִם בַּחוּרִים סִתָּם פְּטוּטֵי דְבָרִים, תִּדְבֹּר אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! טְרָדוֹתַי רַבּוּ כְּמוֹ שְׂרָבּוּ, וְלֹא הִיָּה הַפְּנָאֵי לְדַבֵּר אֶתָּה כְּרָצוֹנְךָ.

אִם יֵשׁ לְךָ שְׂדוּף, וּשְׁנִיכֶם מְרַצִּים, תִּגְמְרוּ אֶת זֶה מִה שְׁיֹתֵר

כִּי הֶעֱקַר בְּהִצְלָחָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה זֶה הַחֲזָרָה, לַחֲזוֹר מֵה שְׁלוֹמֵי־מִדִּים בִּישִׁיבָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, רַק אֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רסב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת כָּל מַכְתְּבֶיךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אֶת לֹא יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַכָּאֵב שֶׁיֵּשׁ לִי מִמֶּה שֶׁקָּרָה עִם בְּנֶךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאֲנִי מֵתְפַלֵּל עֲלֶיךָ, שֶׁתְּקַדְּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַחֲזִירוּ חֲזָרָה אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה מֵה שֶׁנִּשְׁאַר לָנוּ רַק תְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר רַק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְגַם לָךְ אֵין עֵצָה אַחֲרֵת רַק תְּפִלָּה, אֲבָל אֶת צְרִיכָה לְדַעַת — מֵה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוּ פּוֹעֵל, אָדָם נוֹפֵל בִּיָּאוֹשׁ וּבְמַרְרֵיחוֹת וּבְדַכְּאוֹן, עַד שֶׁנִּרְאָה שֶׁאֵינוּ פּוֹעֵל, וּבְאֵמֶת אֵין שׁוּם תְּפִלָּה שֶׁהוֹלֶכֶת לְרִיק, וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מֵה זֶה תְּפִלָּה, הָיוּ תָּמִיד עוֹסְקִים בָּזֶה, וּמַחֲמֵת שְׁבַע-אָדָם לֹא יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה, בְּשִׁבִיל זֶה הֵם מוֹלְזִלִים בָּזֶה, לְכֵן תִּמְשִׁיכִי לְהַתְּפַלֵּל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִמְשָׁךְ לָךְ יִשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם.

בְּיָדָי זֶה פָּצַע כּוֹאֵב וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֶסוּר לְהַתִּיאֵשׁ מִן הַרְחָמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

דינו כְּגוֹי גָּמוּר, וְכֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, הִרְעֵ-בָנִים לֹא יוּכְלוּ כָּל-כֶּף לְהַכְשִׁיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וּלְהַעֲבִירם עַל דָּתָם, כִּי לְדַעַתִּי, הֵם הַרְשָׁעִים הִרְעֵ-בָנִים מַעֲבִירִים עַל הַדָּת, וְזֶה שֶׁהֵקִים אֶת הַרְבָּנוֹת, הֵיטָה לוֹ כְּוִנָּה פְּסוּלָה, וְלֹא בַחֲנָם שֶׁגָּזְרוּ בְּאוֹתוֹ יוֹם תַּעֲנִית צָבוּר עוֹלָמִית, בְּשָׁעָה שֶׁקָּמָה הַרְבָּנוֹת הִרְאִישִׁית, כִּי מֵהֶם יֵצְאוּ כָּל הַמְּכַשׁוּלוֹת בְּמִשְׁפַּח עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, וְזֶה אֲצִלִּי בְּרוּר, שֶׁאֲמַרוּ שְׁלֹא נוֹרָא אִם יִהְיוּ נִשְׂוֹאִים אֲזַרְחִיִּים, כֶּף יוּכְלוּ לְחַתֵּן אֶת הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים אֲצִל עוֹרֵךְ דִּין, בְּיַדֵּי הַחֲלוּנִיִּים חַיִּים כְּחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת וְכוּ', בְּלִי נִשְׂוֹאִין, וְאִפְלוּ אֵלּוּ שְׂרוּצִים לְהֵיוֹת רְשׁוּמִים בְּתוֹר נִשְׂוֹאִים, הֵם נוֹסְעִים לְקַפְרִיסִין, וְגַם פֹּה הֵם עוֹשִׂים כָּל מִינֵי תַרְגִּילִים עִם עוֹרֵךְ-דִּין, מֵאֲחוּרֵי אָפֶם וְגַבֶּם שֶׁל הִרְעֵ-בָנִים. וְלִכֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים כְּשֶׁתְּהִיָּה הַמְּדִינָה מְפֹרְדֶת מֵהַדָּת, וְאִז יֵרְאוּ מִי הוּא יְהוּדִי וּמִי הוּא גוֹי, וְכֶף הִיָּה בְּהוֹנְגְרִיָּה, שֶׁעָשָׂה "הַבְּדִלוּ" שְׁלָם בֵּינָם הַדְּתִיִּים וְהַחֲלוּנִיִּים, וְיָדְעוּ שְׂאֵלוֹ הַרְפּוֹרְמִים אִין לָהֶם חֶלֶק בְּאֵלְקֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִסוּר לְהִתְחַתֵּן אִתָּם, וְאִסוּר לְאָכַל מֵהַכֶּשֶׁרִם וּשְׂאֵר דְּבָרִים.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי-תֵצֵא, ה' אֱלוֹהֵי הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְגִיָּק וְחַפִּים ...
נְרוּ זָאִיר וְיִזְרַח.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, אִתָּה תִתְמַיֵּד בְּלִמּוּדִים, וְשִׁמְךָ הַטוֹב יֵצֵא בְּכָל הַיְשִׁיבָה.

בְּזִמְן הַפְּנוּי תִגְרַס הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת כְּסִדְרָן, וְכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי הַשְּׂתַדְלִיּוֹת לְחֹזֵר פְּעָמִים אִין מְסַפֵּר עַל הַשְּׁעוּרִים שֶׁל הַיְשִׁיבָה,

גִּיל שֶׁבַע, תַּחֲכָה כָּבֵד עַד שְׁיַעֲשֶׂה בֵּר-מִצְוָה, כִּי אִם הִילֵד הִיָּה כָּבֵד
 קִדְּם גִּיל שֶׁבַע שָׁנִים, אַז הוּא לֹא צָרִיף לְנִסֵּעַ רַק אַחַר בֵּר-מִצְוָה,
 שְׂאֵז הוּא מַחֲיֵב בְּמִצְוֹת, וְאִם כָּבֵד עֵבֵר אֶת הַגִּיל שֶׁל שֶׁבַע שָׁנִים,
 שְׂיַחֲכָה כָּבֵד עַד אַחַר בֵּר-מִצְוָה.

אודות לקנות שמה דירה, לא כדאי להשקיע שמה כסף.

רק תהיה חזק, וּחֲכָמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (יְבָמוֹת סב:): הָאוֹהֵב
 אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגּוּפוֹ, עָלָיו הַפֶּתוּחַ אוֹמֵר (איוב ה, כד): וַיִּדְעַתָּ כִּי שְׁלוֹם
 אֶהְיֶה.

רק תדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אין לנו בזה העולם רק את
 הקדוש-ברוך-הוא, ורק אליו צריכים לדבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רס.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא, ה' אלול ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

תַּעֲשֶׂה כְּמוֹ שְׂאֵמְרַתִּי לְךָ לְלַכֵּת בֵּין הַטְּפוֹת, וְלֹא צָרִיכִים עֲכָשׁוּ
 לַהֲתַגְרוֹת בְּרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים, אֲשֶׁר שְׁעַתָּם שׁוֹחֲקֵת לָהֶם, וְסוֹף כָּל
 סוֹף תִּהְיֶה לָהֶם מַפְלָה גְּדוֹלָה מְאֹד, מִי שֵׁישׁ לוֹ יוֹתֵר סְבָלָנוֹת, הוּא
 מִנְצָח יוֹתֵר.

לְדַעַמִּי לֹא נוֹרָא אִם מִפְּרִידִים אֶת הַדָּת מִהַמְּדִינָה, שְׂאֵז הִיָּתָה
 יִשׁוּעָה גְּדוֹלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, הֵן בְּגַשְׁמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, בְּגַשְׁמִיּוֹת
 הָיוּ רוֹאִים תַּכְּף-וּמְיָד מִי הוּא יְהוּדִי, וּמִי הוּא גּוֹי, כִּי כֹּף כָּתַב
 הַרְמַב"ם זְכוּרוֹנוֹ לְבְרָכָה (הַלְכוֹת שַׁבָּת, פָּרָק ל', הַלְכָה טו): מִחֲלַל שַׁבָּת

מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַבְקָשָׁה שֶׁהָאָדָם מְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵילוּ פְעֻלוֹת שְׁנֵה עוֹשֶׂה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיוֹן שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהוּא לֹא יוֹדֵעַ מַה זֶה תְּפִלָּה, כִּי אִם הָאָדָם הֵיחָד יוֹדֵעַ מַה זֶה תְּפִלָּה, תָּמִיד הֵיחָד מִתְפַּלֵּל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָל רְגַע הֵיחָד אֶצְלוֹ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כִּי בְּאִמַּת כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם בַּשָּׁמַיִם, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר זֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הָאֵרַת הַשְּׂכִינָה, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רנח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂחִיחֵי נִצַּח.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂחִיחֵי בְּיַחַד בְּשְׁלוֹם וּבְאֵהָבָה וּבְהִבְנָה הַדְּרִית, וְשֵׁלֵא יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שׁוֹם וּכְפֻחִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, הָעֵקֶר לְהַחְזִיק אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד, וְאֶחָד יַעֲזֹר לַשֵּׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת שְׁנֵי מִכְתָּבֶיךָ.

אוֹדוֹת בְּנֶךְ לְהַבְיֵאוֹ אֵל צִיוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר אֶת

אָצְלָךְ הֶצְלִיחוּ מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן אֵל תִּתְּבַלְבְּלִי מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, אֲסוּר לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ מִשּׁוֹם דְּבָר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֶה לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ שֶׁתִּפְּלִי בִּיאֹשׁ וּבִדְכָאוֹן, וְלָכֵן תַּעֲשֵׂי כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבַעֲוֹלָם לֹא לְהַשְׁבֵּר בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן.

אֲנִי מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרַע יִבּוֹא הַטּוֹב, וְיִתְרַחֵב לָכֵם בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, וְאִם תִּלְכִּי בְּצוּרָה כְּזוֹ — תִּצְלִיחִי מְאֹד, אֵת לֹא צְרִיכָה לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ה' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֵת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד מְאֵד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת הָעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת שְׁעוֹכְרַת עֲלֶיךָ, תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִין עֲצָה אַחֲרַת, אֲלֹא לְבִרְחַת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגִּיל אֵת עֲצֻמְךָ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל פְּרֻנְסָה דִּיקָא, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "אֵתָה תְּבַקֵּשׁ הָעֵקֶר עַל פְּרֻנְסָה, כִּי זֶה נוֹגֵעַ לָךְ, וְאֵת זֶה אֵתָה מְרַגֵּשׁ, וּמִמֵּילָא תְּבַקֵּשׁ גַּם עַל רוּחָנִיּוֹת", וְלָכֵן אֵל תְּבַלְבֵּל אֵת עֲצֻמְךָ מִשּׁוֹם דְּבָר, כִּי מְנַסִּים אֵת כָּל אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחֻזָּק מֵעֵמֶד, כִּי נִסְיוֹן הָעֲנִי הוּא נִסְיוֹן מְאֹד מְאֹד גָּדוֹל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק מֵעֵמֶד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשּׁוֹם דְּבָר.

הַדְּבֵק אֵת עֲצֻמְךָ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֹס וְיִרְחַם עֲלֶיךָ, וְאֵתָה לֹא יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵת גָּדֹל

עֲכָשׁוּ אֲנִי בָּא לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ עוֹד טוֹבָה אִישִׁית, אִם אַתָּה יְכוֹל לִפְעַל לְמַעַן יִדְיָנּוּ ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הֵתֵר יִצְיָאָה לְחַפֵּשׁ לְכַמָּה יָמִים, שְׁגַם הוּא יִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, כִּי הוּא כְּבָר נוֹסֵעַ לְאוּמָן שְׁבַע שָׁנִים, וְחָבַל מְאֹד שֶׁהַשָּׁנָה הוּא יַעֲדֶר, וְזֶה צֶעַר גְּדוֹל לוֹ וְצֶעַר גְּדוֹל לְמֵאוֹת אֲלֵפֵי אַנְשִׁים, וְלִכְּנֵן אִם אֶפְשֶׁר לְתַת לוֹ חֲנִינָה עַל כַּמָּה יָמִים לִימֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יְמֵי הַדִּין וְהַרְחָמִים, וְזֶה יִהְיֶה קְדוּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם גְּדוֹל מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָם, וְדָבָר זֶה יִכַּנֵּס בְּהִיסְטוֹרְיָה הִיְהוּדִית, שְׁעִזְרָת לְהַנְזַכֵּר לְמַעַלָּה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אֲנִי יוֹדֵעַ, שֵׁישׁ עַל זֶה מִתְנַגְּדִים גְּדוֹלִים מְאֹד, אֲבָל מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא נִבְחַרְתָּ, אֶלָּא כְּדֵי לְקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּרַבִּים, אֲשֶׁר רַק זֶה יִגְבִּיֵה אֶת שְׁמֶךָ, כִּי הַשָּׁנִים פּוֹרְחֹת, וּמָה נִשְׁאַר מִהֶאָדָם? רַק הַזְכָּרוֹן שְׁעֵשֶׂה לְמַעַנּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה נִשְׁאַר לְנִצְח.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבָּשֵׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

ל' רפד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, רַבִּי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁבוּעַ שְׁאַתָּה אָסוּר, אֲנִי לֹא מִתְפַּקֵּד לְגַמְרֵי מְרַב צֶעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׁאֲנִי לֹא יְכוֹל לְכַתֵּב עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וְאֲנִי מְקוּנָה לְרֵאוֹת אוֹתְךָ בְּעָרְב רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, וְאִז אֶסְפֹּר לְךָ שְׁנֵי דְבָרִים, שְׁאִף בְּרִיָּה בְּעוֹלָם לֹא יוֹדַעַת. עֲכָשׁוּ בְּאַתִּי לְגַלוֹת אֲזַנְּךָ, אִין אַתָּה יְכוֹל

לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַקְּדוּשׁ שֶׁם שָׁמַיִם שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה בֵּין כָּלֵל
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, "אֲשֶׁרִיךְ שְׁנַתְּפִסְתָּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָה", מֵאוֹת וְאַלְפֵי
מִשְׁפָּחוֹת רַבּוֹת וְרַבּוֹת יְהוּדִים עוֹמְדִים אַחֲרֶיךָ כִּמְעַט כָּלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר, וְלָכֵן תִּמְשִׁיךְ לְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין
שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאֵין
לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וּמִלְכּוֹד זֹאת הַכֵּל הַבָּלִים, כִּי דָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ
נִעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהִשְׁנַחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (חֲלִין
ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו
מִלְמַעְלָה. אָדָם לֹא מִקְבֵּל מִכָּה קִטְנָה בְּאֶצְבָּע הַקִּטְנָה, אִם לֹא
שְׁמִכְרִיזִים קָדָם מִלְמַעְלָה, מִכָּל שֶׁכֵּן אַרְוֵעַ מְזַעֵזַע כְּזֶה מֵה שְׁקוּרָה
עִמָּךְ וְכו' בְּנֻדָּאֵי זֶה מְשַׁנָּח בְּהִשְׁנַחַת פְּרֻטִית וּפְרֻטֵי פְרֻטִית, אֲשֶׁר לֹא
יִכִּילָהוּ הָרַעְיוֹן, וְתוֹדַע, אִם מוּבָא בְּכַמָּה סְפָרִים רְמָזִים נוֹרָאִים עַל
שְׁנַת תַּש"ס, אֲהִיָּה רַכִּיל וּמַגְלָה סוּד — מִי יוֹדַע שְׁלֹא רְמָזוֹ עַל ג'
אֱלִיל, שְׁכָל-כֶּךָ הַרְבֵּה אֲנָשִׁים רַבּוֹת וְרַבּוֹת יְהוּדִים מִתְעוֹרְרִים
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּבּוֹכִים כְּמוֹ יְלָדִים מִשְׁתוֹקֵקִים לְשִׁמְעַ אֶת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

וְלָכֵן לָךְ בְּכַתְּךָ זֶה וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל, תִּמְשִׁיךְ רַק לְדַבֵּר
מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְגַלוֹת לְכֻלָּם אֶת הָעֲנָנִין שֶׁל תִּפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁכָלָם רַק יִבְקָשׁוּ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ רַק
אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַק לוֹ הַמְּלוּכָה, וּבְלַעֲדָיו הַכֵּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, וְתַגְלָה
וְתַפְרָסִם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּגַלָּה אֶת אֵמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
שֶׁהוּא רַבְּנוֹ ו"ל, כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי ו"ל (לְקוּיִטִּי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סו),
אֲשֶׁר הַצְּדִיק הָאֵמֶת הוּא הַיִּפִּי וְהַחֲזָן וְהַפָּאָר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ,
וּכְשֶׁהוּא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם, אֲזַ נִפְתָּחוֹת הָעֵינַיִם לְרֵאוֹת בְּגִדְלַת הַבּוּרָא
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְהַעֲקָר לְרֵאוֹת בְּפִחִיתוֹת עֲצָמוֹ, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַגְלָה
אֶת דַּעַת רַבְּנוֹ ו"ל בְּעוֹלָם, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַגְלָה אֶת הָעֲנָנִין שֶׁל
רֵאשׁ הַשְּׁנָה בְּאוֹמֵן, שְׂאָמַר רַבְּנוֹ ו"ל (תַּיִי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תג): הֵרֵאשׁ
הַשְּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל הַכֵּל, וְהִיָּה פְּלֵא אֶצְלִי מֵאֲחֵר שֶׁהַמְּקַרְבִּים שְׁלִי
מֵאֲמִינִים לִי, וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּקַרְבִּים אֵלַי, שִׁיְהִיו

כֵּלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִישׁ לֹא יַעֲדֶר, כִּי כֹל הָעֲנִין שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהוֹהִיר לַעֲשׂוֹת פְּרוּז בְּכֹל הָעוֹלָם, שְׂיִבֹאוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, וּכְכֹל שֶׁתִּגְלֶה וּתְפָרְסֵם אֶת זֶה, תִּגְדֵּל זְכוּתְךָ בְּשָׁמַיִם.

אֲתָה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַמְּהִפְכָה הַרוּחָנִית שְׁזָכִיתָ לַעֲשׂוֹת בְּלִבּוֹת שֶׁל רְכָבוֹת וּרְכָבוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר, אֲשֶׁר אֶצְלָם כָּל מְלָה וְכָל דְּבוּר וְכָל הִגָּה שֶׁאֲתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ, עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא הִיָּה כְּדַאי לְךָ לָרִדֵּת לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְיָמַיִם אֵלּוּ — לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֵת עֲנִין תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ו'ל מִתְּנָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ נִסִּים וּנְפִלְאוֹת, שֶׁתִּזְכָּה לְהִיּוֹת עִמָּנוּ בְּצוֹתָא בְּאוֹמֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְאֵל תְּפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אֶת הַדְּבוּר שֶׁלְּךָ תִּשְׁמַר מְאֹד לֹא לְדַבֵּר שׁוּם דְּבוּר אַחֵר וְשׁוּם דְּבוּר בְּטֵל, אֲלֵא לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, וּבִזְמַן הַפְּנָאִי שֶׁלְּךָ תִּדְבֵּר רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעֲלֶיךָ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכֹל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, עַל נִקְדָּה זֹו — לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם. וְעֲלֶיךָ לְזַכֵּר, שֶׁאֲתָה מוֹזְעוֹעַ אֶת רְכָבוֹת וּרְכָבוֹת נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת וּטְהוּרוֹת, וְאֲתָה מְזַכֶּה אוֹתָם לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִכֵּן שֶׁכָּרְךָ גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם. חֲזוּק וְאַמֵּץ, כִּי כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים אַחֲרֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּזְכָּה לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רְבָנוּ ו'ל, וְתִהְיֶה בֶּן חוֹרֵין אֲמִתִּי.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

ל' רפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְצִיטִי שֶׁתַּעֲשֶׂה כַּמָּה אֶלְפֵי קַלְטוֹת, וְלֹא תִפְסִיד בְּזֶה גַם
בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמְכַל שֶׁפֶן בְּרוּחַנִיּוֹת, כִּי כִפִּי שְׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ רַק יְבוֹאוּ מֵה
שְׁיֹוֹתֵר אֲנָשִׁים, כִּי מִתְפָּרֶסֶם שְׁגַם אֶחָד מֵהֵימִים הָאֵלוּ ... מִתְכַּנֵּן
לְעֲשׂוֹת שְׁמָה עָרֵב סְלִיחוֹת אֲדִיר, וְאָמַר, שְׁמָה שְׁהִיָּה בִירוּשָׁלַיִם
מִתְגַּמֵּד נֶגֶד מֵה שְׁהִיָּה פֹה, וְלִכֵּן אֶתְהִי תִהְיֶה מוֹכֵן עִם קַלְטוֹת, כִּי
זֶה הִכִּי לְהִיט עֲכָשׁוּ, וְאֲנִי מִקְוֶה לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹד לְדַבֵּר מִזֶּה,
וּלְשַׁלֵּב אֶת עֲנָנֵי נְסִיעֶתוֹ שֶׁל ... גְּרוּ יְאִיר, לְאוֹמֵן, וְגַם לְעוֹרֵר אֶת כָּל
הַצְּבוּר שֶׁיִּסְעוּ לְאוֹמֵן.

אֲצֵל ... גְּרוּ יְאִיר, נִמְצָא מַכְתָּב לְדוֹדָה שֶׁלְךָ ... תַּחֲיָה.

רְאֵה לְהַגִּיד לְאַחִיךָ, שְׁיִקַּח אֶת זֶה מִמֶּנּוּ, אוֹ תִבְרַר אֶת מִסְפָּר
הַפָּקֵס שְׁלָהּ, אוֹ שְׁאֲמַךְ תִּמְסַר אֶת זֶה.

הַמְּאַחַל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' רפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי כִּי תֵצֵא, ח' אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה, עִם כָּל הַיְלָדִים שְׁיִחִיו.

בְּאֵתִי בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלוּ לְחִזֵּק וּלְנַחֵם וּלְשַׂמַּח אֶת שְׁבָרוֹן לְבָבְכֶם
(אִם זֶה בְּכֻלָּל שִׁיף): עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר עַל אֵף הַכָּאֵב הָאִישִׁי שְׁלָכֶם,
מֵאוֹת אֶלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת, וְרַבּוֹת רַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל חֲשִׁים אֶת
הַכָּאֵב הַזֶּה, וְצָרַת רַבִּים חֲצִי נִחְמָה.

אתם צריכים מאד מאד לשמח, שיש לך בעל פֶּזֶה, ויש לכם אבא פֶּזֶה, שְׁמַגְלָה ומְפָרְסם את אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יתְבַרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, ומְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ יתְבַרַךְ בְּרַבִּים, בְּאִפְנֵי שְׁלֹא זְכָתָה לְזֶה עֲדִין שׁוֹם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם, מְצַד אֶחָד סִפְג עֲלֵבוֹנוֹת וּבְזִיווֹנוֹת, שְׁפִיכוֹת דְּמִים וְחֲרוּפִים וְגִדּוּפִים זֶה עֶשֶׂר שָׁנִים, שְׁעוֹד אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא הִיָּה לוֹ דָּבָר פֶּזֶה, וּבִפְרָט עַל לֹא עוֹל בְּכַפּוֹ, וְהַחֲזִיק מֵעַמָּד בְּכַחוֹת בְּלִמִּי רְגִילִים, וּבִשְׂכָר זֶה שְׁלֵם לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲזָרָה, שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ מְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יתְבַרַךְ בְּרַבִּים, וּבְזִכּוֹתוֹ חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה רַבָּבוֹת נִשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ רַק הַתְּחִלָּה, כִּי יַעֲשֶׂה מֵהַפְּכָה אֲצֵל כָּלֵל נִשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְלִכֵּן רְאוּ לְהַתְחִיזֵק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵף שֶׁהַכָּאֵב וְהַפְּצַע פְּתוּחַ וְכוּאֵב מְאֹד, עִם כָּל זֹאת רְאוּ לָכֵם לְמִצַּא הַרְחֻבָּה בְּתוֹךְ הַצָּרָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹחֶרֶן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד'): "בְּצָר הַרְחִבְתָּ לִּי", שֶׁבְּתוֹךְ הַצָּרוֹת צְרִיכִים לְמִצַּא הַרְחֻבּוֹת, וְעַקֵּר הַהַרְחֻבָּה שְׁלָכֶם — שֶׁבְּעֵלְךָ וְאֲבִיכֶם נִתְפַּס עַל דְּבָרֵי תוֹרָה, וְהוּא מְגַלָּה וּמְפָרְסֵם אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יתְבַרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּלִי שׁוֹם פֶּחַד וְחַת, וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה אַמְתִּית, שֶׁהַכָּל יתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְיִרְאוּ אִיךָ שֶׁמֵּהֲרַע וְהַחֲשֵׁךְ וְהַמָּר יֵצֵא טוֹב וְאוֹר וּמִתְקַן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מֵתְפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שִׁיְהִיו לָכֵם כַּחוֹת לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ל' רפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תְּבוֹא, י' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּלֵלִיוֹת נִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיַצִּילֵן מִכָּל

צָרָה וְצוּקָה, מְפֹל נִגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֵנוּ זוֹכִים עוֹד לִלְלָה לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וְעֲלִינוּ לְשִׂמְחַת מְאֹד, שְׂיֵשׁ לָנוּ חֵלֶק בְּהַפְצַת הָאֱמוּנָה. כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמוֹ שְׂמֻקְרָבִים יְהוּדִים אֵלָיו, וּכְדִגְמַת אַבָּא שְׁאָבְדוּ בְּנָיו, וְהוּא מִצְטַעֵר מְאֹד. וְהִנֵּה בָּא פְלוֹנִי וּמְשִׁיב אֶת בְּנָיו אֵלָיו, אֵין עוֹד שְׂמֻחָה לְאַבָּא כְּשִׂמְחָה זֹה, שֶׁהַחֲזִירוּ אֶת יְלָדָיו. כְּמוֹ-כֵן אֲנִישִׁים הַזּוֹכִים לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִינוּ מַה טוֹב חֵלְקֵנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ זְכוּת כְּזֹה, לְעֵסֶק בְּמִצְוֹת פְּדִיּוֹן שְׂבוּיִים. נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂבוּיֹת בְּיַדֵי הַיָּצָר, וְאַנְחָנוּ מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת הָאֱמוּנָה, בְּזְכוּת זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֱמוּנָה, יִסְלַח לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ. יֵשׁ לָנוּ לְצַעֲרֵנוּ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מֵה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה. עֲשִׂינוּ הַרְבֵּה שְׂטִיּוֹת בְּחַיִּים, הַרְבֵּה דְבָרִים מְכַעְרִים, וְהִנֵּה עֲתָה עֲלִינוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וּבִכְפֻרַת עֲכָשׁוּ בְּחֵדֶשׁ אֵלּוּל, צְרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיַמְחֵל לָנוּ, וְאֵיךְ אָנוּ יְכוּלִים לְגַשֵּׁת אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים? בְּאֵיזוֹ זְכוּת?! אֲבָל כְּשֶׁאָנוּ הוֹלְכִים בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ, מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְאַחֲרִים, בְּזְכוּת זֶה אָנוּ יְכוּלִים לְבֹא אֵלָיו וְלוֹמֵר: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הֵן אָמַת שְׂעַשְׂנוּ מַה שְׂעַשְׂנוּ, כָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת בְּחַיִּים, לְכָלכֵּנוּ וְטַמְאָנוּ עֲצָמֵנוּ בְּכֹל מִינֵי חֲטָאִים, אֲבָל הִנֵּה אָנוּ חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה אֵלֶיךָ". שׁוֹאֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "מִי אוֹמֵר שְׂחִזְרַתָּם בְּתִשׁוּבָה?" אֲבָל בְּזֶה שֶׁהוֹלֵךְ לָנוּ בְּחַיִּים לְהַחֲזִיר גַּם אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, סִימָן שְׂחִזְרָנוּ בְּתִשׁוּבָה, כִּי אָנוּ רוֹאִים בְּגִשְׂמִיּוֹת, כְּלֵי שְׂמֵמְלָאִים אוֹתוֹ מִים, מִמֵּתִי יוֹדְעִים שֶׁהַכְּלֵי מְלֵא? עוֹמְדִים מִרְחוֹק וְאֵין מְבַחֲנִים בְּדִיוֹק, אוֹלֵי יֵשׁ בּוֹ חֲצִי, אוֹלֵי שְׁלִישׁ וְכוּ', אֵלֶּא כְּשֶׁרוֹאִים שְׂהַמִּים עוֹלִים עַל גְּדוּתֵיהֶם וְנִשְׁפָּכִים לַחוּץ, סִימָן שֶׁהַכְּלֵי גְדוּשׁ. אִם נִגְלָה וְנִפְרָסַם לְכֹלָם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סִימָן שְׁאֵנוּ

מְלֵאִים עִם אֲמוּנָה, בְּזֶה שְׁאֲנוּ הוֹלְכִים לְקִרְב אַחֲרִים, סִימָן שֶׁהַפְּלִי שְׁלָנוּ מְלֵא עַל גְּדוּתֵנוּ. וְזֶה הַדְּבָר הַיְקָר בְּיוֹתֵר אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — מִי שְׂזוּכָה לְקִרְב אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה. וְכֵן פְּתוּב בְּזֶהר (נִשְׂא קַחַת): וּנְפָאָה מָאן דְּאֲחִיד בְּיָדוּהִי דְתִיבָא; אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂאוּחֻז בְּיָדֵי הַחֲיִבִים לְהִשְׁיבֵם בְּתִשׁוּבָה. וְאִין דְּבָר חֲשׁוּב לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּמִי שְׁמֻקְרָב רְחוּקִים.

וְלִכֵּן מֵאֲחֵר שְׁעֵבֵר עָלֵינוּ מֵה שְׁעֵבֵר, כָּל-כֶּף הַרְבֵּה יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וְנִכְשְׁלָנוּ בְּמָה שְׁנִכְשְׁלָנוּ, עָלֵינוּ לְמִסֵּר נַפְשָׁנוּ לְקִרְב רְחוּקִים. וְאִיךָ? עַל-יָדֵי שְׁנַפְיִן אֹר רַבְנוּ ז"ל, וְזֶה בְּכֻלל פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים, שְׁאֲנוּ פוֹדִים אֶת אֱלוֹ שְׁנַפְלוּ בְּשָׁבִי יִצְרָם.

וְהִנֵּה, לְצַעֲרָנוּ הָרַב, יְדוּע לְכֻלָּנוּ מֵה שְׁקָרָה עִם ר' ... גְּרוּ יְאִיר, שֶׁהַכְּנִיסוּהוּ לְבֵית-סֵהֵר עַל לֹא עוֹל בְּכַפּוֹ, עַל לֹא דְבָר, תְּפָרוּ עָלָיו תִּיק לְשׂוּא, וְלִקַּח עִמּוֹ סֵפֶר תּוֹרָה, סֵפֶר-הַתּוֹרָה עִמּוֹ בְּבֵית-סֵהֵר, וְהוּא מְסַמֵּל אֶת כָּל עֲדוֹת הַמְּזוּרָח, אֲשֶׁר כָּלֵם שְׁבוּיִים בְּיָדֵי חַמּוּלָה קִטְנָה, חַמּוּלָה שֶׁל עַרְב-רַב שְׁנֻטְלוּ לְעֲצָמָם מְשִׁמָּה לְעַקֵּר אֶת הָאֲמוּנָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, בַּר מִינֵן, לְסַגֵּר אֶת הַתְּלֻמוּדֵי תּוֹרָה וּבְתֵי הַסֵּפֶר וְלְהִשְׁפִּיחַ שֵׁם ה', כְּמוֹ שֶׁהָיָה אֲצֵל הַיְיֻנָּים, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׁגָזְרוּ שְׁלֹא יִזְכִּירוּ שֵׁם שָׁמַיִם עַל פִּיהֶם (רֵאשׁ הַשָּׁנָה יח): וְלִכֵּן אָנוּ צְרִיכִים לְרֵאוֹת לְמֵלֵא עֲכָשׁוּ אֶת כָּל אֲרָצָנוּ הַקְּדוּשָׁה לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה עִם אֲמוּנָה, וְדָבָר זֶה שֶׁיֵּךְ הֵן לְגַבְרִים וְהֵן לְנָשִׁים, לְהַפְּיִן מֵה שְׂיוֹתֵר אֹר רַבְנוּ ז"ל. קָשָׁה לְנִסְע לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה בְּאֲרָצָנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּלְצַעֲרָנוּ הָרַב קָרָה מֵה שְׁקָרָה, וְהַכְּנִיסוּ אֶת ר' ... גְּרוּ יְאִיר לְפָלֵא וְעִמּוֹ הַתּוֹרָה, וְשֵׁם מְתַקְבָּצִים בְּכָל לַיְלָה מֵאוֹת וְאַלְפֵי אַנְשִׁים, בֵּן יָרְבּוּ.

לִכֵּן רְצִיתִי מְאֹד, אִם אֶפְשֶׁר פְּעַמִּים בְּשָׁבוּע: בִּימֵי שְׁנֵי שְׂיוּצָאִים בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת, וּבִיּוֹם חַמִּישִׁי בְּעֵבֹר בֵּית-הַמְּדַרְשׁ, שְׁלַעַת עֵתָה יִסְעוּ לְשֵׁם, מוֹל בֵּית-הַפְּלֵא. וַיַּעַן שְׂבָאִים אַנְשִׁים מִכָּל הָאָרֶץ וּמְכַל גּוֹנֵי הַקָּשָׁת: חֲסִידִים, לִיטָאִים, אֲשֶׁפְּנֻזִים, סְפָרְדִים, וַיִּשְׁנָה אַחֲדוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, לִכֵּן שֵׁם הַמְּקוֹם לְהַפְּיִן אֶת אֹר רַבְנוּ ז"ל, וְזוֹ זְכוּת

גדולה מאד, עד כְּדֵי כֶּף, שְׂרַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, סִמָּן ז'): מִי שֶׁמָּרַחַם עַל הַשְּׁבוּיִים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ מִמִּיתָה. הֲלֹא הוּא שְׁבוּי, וְאִם לֹא גִלְף לְשֵׁם, הַשֵּׁם יִשְׁמַר מֶה יָכוֹל לְקִרוֹת עִמּוֹ, מֶה שֶׁקָּרָה עִם הַרְבֵּה אֲנָשִׁים, וַיִּכְבֵּר הָיוּ דְבָרִים מְעוֹלָם... וּבָזָה שְׂבָאִים לְשֵׁם וּמְזַדְּהִים עִמּוֹ, מְזַדְּהִים עִם הַכָּאֵב שֶׁיֵּשׁ לְכָל עִם יִשְׂרָאֵל עִכְשָׁו, שֶׁזוֹ גְזֵרַת שְׂמֵד, רַחֲמָנָא לְצַלְן, אֲזִי בָּזָה הֵם גִּרְתַּעִים. וְאֲנִי מְאֹד מְקוּיָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּחְשְׁבוּ פְּעַמִּים וַיִּשְׁחַרְרוּהוּ, וּמִכָּל שָׂפָן שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ לְצֵאת לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן, אֵיזָה קְדוֹשׁ הַשֵּׁם זֶה יַעֲשֶׂה, כִּי יָבִיא עִמּוֹ לְכָל הַפְּחוֹת עֲשׂוּרִים אֶלְפָּ אִישׁ, אָדָם זֶה מְקַדֵּשׁ שֵׁם ה', מְדַבֵּר פְּתוּחַ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְקַדֵּשׁ שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּרַבִּים, זֶהוּ קְדוֹשׁ שֵׁם שְׂמִים לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר. וּמִי שֶׁמָּרַחַם עַל הַשְּׁבוּיִים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ מִמִּיתָה. אִם חֵס וְשְׁלוֹם, נִגְזַר עָלֵינוּ מִיתָה, חֵס וְחִלְיָה, בָּזָה שֶׁנִּגְלַף לְשֵׁם, זֶה בְּכֻלָּל פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, וְאֲזִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְיִלְנוּ מִמִּיתָה, וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, חֶלֶק ב', סִמָּן ט'): הַשְּׂתַדְּלוֹת בְּפְדִיּוֹן שְׁבוּיִים מְסַגֵּל לְהוֹלְדָה. אֲשֶׁה שְׁלֵא נִפְקְדָה עֲדִינוּ, בָּזָה שֶׁתִּלְפֵּךְ לְשֵׁם — תִּפְקֹד בְּזֶרַע שֶׁל קַיִמָּא, זֶה סִגְלָה מִרַבְּנוּ ז"ל. לְכֵן רָאוּ לְהַשְׂתַּדֵּל לִילְפֵךְ לְהַפְּצָה מְרַפְּזוֹת בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי וְלִהְפִּיץ שֵׁם, וְאִין דְּבָר גְּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה. אֵינְכֵן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֹל הַזְּכוֹת הַזֹּאת שֶׁתִּהְיֶה לְכֵן, אִם תִּלְכְּנָה לְשֵׁם לְהַזְדַּהֹת עִמּוֹ, אֲשֶׁר שֵׁם יֵשׁ קְבוּץ כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁיָּבִיאוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

וְלִכֵּן הַכֹּפֵל הַדָּבָר, אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלֵךְ מְאֹד מְאֹד, בְּיָמֵי שָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת וּמְאַמְצִים לְהִיּוֹת שֵׁם, וְלִהְפִּיץ וְלִהְפִּיץ, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

וּבְמָה שֶׁנּוֹגַע לְקַהֲלָתְנוּ, אֲתָן יוֹדְעוֹת כַּמָּה אֲנִי מְשַׁקִּיעַ שְׂיֵהִיָּה אַהֲבָה, שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת בְּקַהֲלָתְנוּ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: כָּל הַמְּקַדֵּשׁ בְּיוֹתֵר — חָרַב בְּיוֹתֵר; הֵינּוּ הֵיכָן שֶׁיֵּשׁ יוֹתֵר קְדוּשָׁה, שֵׁם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי מְאַמְצִים לְהַפְרִיד יוֹתֵר. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, תַּעֲזֹרְנָה לִי לְבָנוֹת קַהֲלָה קְדוּשָׁה, קַהֲלָה שְׁלֵא נִצְטַרְף לְהַתְּבַיֵּשׁ בָּהּ לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כַּמָּה יְגִיעוֹת וּטְרַחֲוֹת

יש לי שתהיה הבנה הדדית, וירצו לעזר אחד לשני. אבל לצערי, ההכרח לי לומר ברבים, בכל פעם יש לנו צרה אחרת. בכל פעם אילו מריבות חדשות, וכל אחד צריך להיות צודק. ראיתן אדם שרוצה להרפין ראש ולומר, שאיננו צודק? ! אבל האמת של רבנו ז"ל זה עגנון אחר לגמרי, זה משפט, לשפט עצמו היכן אני אוהו.

ומהי אמת? א' מ' ת'. הנקדה האמצעית של אמת מ' — משפט, צריכים לשפט עצמו תמיד — מה אנו עושים ואיך עושים, וכיצד מתנהגים עם עצמנו, עם הבעל, עם הילדים, לערוך לעצמנו משפט. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו): אם יש דין למטה, אין דין למעלה; אם אדם שופט עצמו בזה העולם, אין לו משפט לעולם הבא. וברגע שאדם שופט את עצמו, וזה היסוד בחייו, אזי נוטה לצד ימין של האמת, שזו א' — אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, אמונה ברוחה ומזככת באל עולם. וכשיש אמונה, אזי פונה לצד שמאל של האמת, שזו ת' — תמימות, ונעשה איש תם וירא אלקים, ואיננו מבלבל עצמו משום דבר, רוצה רק את הקדוש-ברוך-הוא. וזו נקראת אמת. היסוד של אמת: מ' — משפט, לשפט עצמו, ומשני הצדדים: א' — אמונה מימין, ת' — תמימות משמאל. ומהו שקר? ש' ק' ר'; האות ק' באמצע — קנאה, אשר אוכלת את האדם. ודבר זה יותר מצוי אצל נשים, כמאמר ז"ל (מגלה יג): אין אשה מקנאת אלא בירך חברתה, זה טבע של אשה, שחושבת שלזולתה יש יותר ממנה, או שהיא יותר מצלחת או יותר מאשרת, או יותר עשירה וכו'. קנאה היא הק' שבשקר, כשיש לאדם קנאה, רחמנא לצלן, הוא נוטה לימין השקר, לש' — ש'נאה, ששונא את הזולת, וכן נוטה לשמאל, לר' — ר'שעות, עד כדי ר'ציחה. זהו ש'ק'ר'. ולכן עתה בימי אלול הקדושים, עלינו להתעורר בתשובה, ולבוא אל הקדוש-ברוך-הוא ולהתחנן לפניו, לפשפש היטב מה אנו עושים, היכן הולכים, וכיצד מתנהגים, וזה יסוד התשובה. אלו"ל ראשי תבות: "וינתתי את לבי ל'דרש", אני מתחיל לדרש היכן אני ומה מעשי, ועל-ידי-זה אצליח בחיי. אלו"ל ראשי תבות: "וישאלו איש לרעהו ל'שלום",

יסוד חדש אלול שנשלים זה עם זה, ואז נתקיים אלו"ל ראשי תבות: "וינפלו אויביכם לפניכם לחרב", וכן נתקיים אלו"ל ראשי תבות: "ליתת לכם אחרית ותקנה", וזה אנו צריכים לעשות בימי אלול הקדושים.

לזאת אבקש את כל נשות אנשי שלומנו, השלמנה זו עם זו, ועל-ידי-זה תצלחנה בחיים, ואז כל האויבים שלכן, שהם החובות ברוחניות ובגשמיות, יפלו לפניכן, ותהיה לכן אחרית ותקנה. פי שלום זהו היסוד אצלו יתברך, כמאמרם ז"ל (שבת י): שמו של הקדוש-ברוך הוא שלום; אם יש שלום — יש הכל, אם אין שלום, אין כלום! חכמינו הקדושים אומרים (שמות רבה, פרשה ל', סימן יז): אין דבר טוב יוצא מתוך מריבה; מפל מחלקת יוצא רע דיקא ולא טוב. ולכן אבקש מאד את נשות אנשי שלומנו, תעשינה ככל יכלתכן שיהיה שלום ואהבה ביניכן, ותחזקנה זו את זו, ותעזרנה אשה לרעותה. ואם פן תעשינה, אינכן יכולות לתאר ולשער גדל זכותכן בשמים.

היה בין אנשי שלומנו יהודי צדיק בשם ר' אברהם בר' נחמן טולטשינער ז"ל, שהיה תלמיד מוהרנ"ת ז"ל, ותמיד חזר על כף ששמע מאביו, ששמע ממוהרנ"ת ז"ל שאמר, שאיננו יכולים לתאר ולשער למה היינו זוכים בזה העולם, אם היתה בינינו אחדות ואהבה, ומה רבנו ז"ל היה נותן לנו.

למה לא תשתדלנה פעם בשבוע ביום שלישי, שכל הנשים בלי יוצאת מן הכלל, תבואנה לליל שמחה, ותתאספנה באולם השמחות.

ואני חוזר שוב על אשר בקשתי ושוב אבקש, ואין זה מטבעי, כי אף פעם לא בקשתי כסף, ואינני צריך כסף, ברוך השם, אם אני צריך משהו, אני מבקש את הקדוש-ברוך-הוא. אבל פה אני רוצה בעבורכן, אני רוצה שאולם השמחות יסתים, שיהיו מזגנים, שתהיה דקורציה יפה ומשלמת, גג מתקן, נברשות, מראות וכו', ומה אני מבקש מפל משפחה? אלה ש"ח בעשרים תשלומים, ואני מבקש

זאת פעם אחר פעם וכו'. תאמינו לי שיכולים ללוות את הכסף ולעשות את זאת לבד, אבל אין זו השלמות, רציתי מאד שלכל אחד יהיה חלק בזה, כל אחד מאנשי שלומנו יהיה לו חלק גדול באולם השמחות, פי סוף כל סוף הנה ילדיכם גדלים, ולא יארוך זמן רב, ואתן כבר אוחזות בחתנות, ולמה לא תשתדלנה לעזר בזה, ולעזר לכן, שיהיה לכן אולם יפה.

לזאת אבקש מאד, שכל אחת ואחת מכן תעורר את בעלה: אתה מכרח לתת עשרים תשלומים של חמשים ש"ח, אנו מכרחים לעשות פה את האולם היפה ביותר, ואף אחד שלא יתחמק מזה, כי אני אומר לכן פתוח: מי שלא יתן את האלף שקלים, פה באולם לא יעשה שמחה! אם אני צריך כל-כף הרבה להתחנן ולבקש על זה, זו סתם ליצנות. העקר מה שאני רוצה, שתתקבצנה פעם בשבוע ביום שלישי לליל שמחה, וכל הנשים בלי יוצא מן הפלל תהיינה שם.

אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנוכל להצליח עם קהלתנו, באחדות ובאהבה, ובעזרה זו לזו. ואם איזו אשה לא באה, צריכים לילך ולדרש בשלומה ולהתענגן מה ולמה לא באה. אולי לא חשה בטוב, אולי יש לה בעיות בשלום-בית וכו', וכך נתודע מה קורה אצלה, ונוכל לעזר לה, אבל אם אדישים ואי אכפתיים וכו', לבסוף מסתובבות נשים שבורות ורצוצות בדפאון וכו', מפל אשר עובר עליהם, והקולר תלוי בצוארנו, שלא שמנו לב. אינכן יכולות לתאר גדל המצנה והזכות הזו לעזר לאשה אחרת. לפעמים על-ידי מלה טובה עזרתן יותר מהפל, וזו הצדקה הכי גדולה, ואין למעלה הימנה — לעזר ליהודי. ואיזו עזרה גדולה יותר יש מלדבר דבור טוב לחברה?! ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן, תעשינה כל מיני מאמצים שבעולם להתאחד יחד, ולעזר זו לזו, ותהיה לכן הצלחה גדולה ברוחניות ובגשמיות גם יחד.

עכשו אבקש אתכן מאד מאד, בית-הספר שלנו צריכים לשפר בו הרבה דברים, לומדות בו הבנות שלכן, הבנות שלנו, וחסרים

לנו הרבה אמצעים, על-פן רציתי מאוד מאוד, שכל אשה, הן שיש לה ילדים בבית-ספר לבנות, והן שאין לה עדין בנות בבית-ספר, שתתעניין מה יכולים לעזור בו, רציתי שיהיה הבית-ספר המצליח ביותר, בודאי אנו עדין בקרואנים, אבל עוד מעט יהיו מבנים של קבע. הנה אט אט על אפם של שונאינו ומתנגדינו, הם צריכים לתת לנו כנגד רצונם. והסמ"ך-מ"ם אינו מפסיק למסר, ימח שמו, אבל לא יועיל לו! התפללות שלנו יותר חזקות. הקדוש-ברוך-הוא מנסה אותנו לראות איך אנו מחזיקים מעמד ואיננו נשברים, וברוך השם אנו מחזיקים מעמד, וכך נמשיך! אבל לעת עתה כל עזרה קטנה, שכל אשה תושיט יד ותטה פתף ושכם, יהיה זה לתועלת רבה, הן בציר, הן בקשוט הפתות, הן בתפאורה של בית-הספר, ואתן עוזרות בזה לעצמכן, לבנותיכן! ועל כלם — אתן עוזרות לי! ולכן רציתי שכל אשה בלי יוצא מן הכלל תהיה מערבת בבית-הספר, ותעזר לגברת ... תחיה, ובמה? שתתעניין וכו', וכך תהיה לכן הצלחה גדולה מאד ברוחניות ובגשמיות גם יחד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל, שיהיה לכלכן שנה טובה ומתקה, ונזכה כבר לראות בישועתן ובגאלתן של כלל נשמות ישראל, וכלנו נצא מהגלות, שנה בית-ספר אחד גדול, ונזכה לראות במו עינינו בגלוי שכינה.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רפח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"א אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'הקדוש לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, כשאתה מגיה את הספרים, ובפרט

ספרי "אָשֶׁר בְּנַחַל" וְכֵן אֶת הַקּוּנְטְרָסִים, תְּכַנִּיס מֵה שְׁיֹתֵר מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, כִּי בְּסֹפֶר שְׁיֵשׁ בְּזֶה מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, יֵשׁ בְּזֶה חֵן אַחַר לְגַמְרֵי.

רֵאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַל תִּשְׁכַּר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֶנּוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְכִשְׁתַּחֲוִיָּק מֵעַמֵּד לֹא לְהִשְׁכַּר, אֲזוּ תִצְלִיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. אֶתְּה צְרִיף לְדַעַת, שְׁזֶה הַנְּסִיּוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאִשְׁרֵי הָאָדָם שְׁאִינוֹ מִתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, כִּי הַדְּבֹר שְׁמִדְבָרִים עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר פְּלֵל, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שְׁיֵשׁ לָךְ, הֵייתָ שְׂמַח, כִּי סוּף כָּל סוּף הַסְּפָרִים הוֹלְכִים מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְיֵשׁ הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְהַתְּחַזֵּק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רפ"ט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תְבוֹא, י"א אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְכֵן שְׁמַעְתִּי שְׂאֵת נִמְצְאָת בְּדַכְּאוֹן פְּנִימִי.

מֵה אֲנִי אֲאָרִיף, כָּל-כֶּף הַרְבֵּה כְּתִבְתִּי לָךְ אִיף לְהַתְּחַזֵּק וְאִיף לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, מֵה יֵשׁ לְהוֹסִיף עַל זֶה, וּבִפְרָט שָׂרֵב הַדְּבֹרִים כְּבָר נִדְפְּסוּ, הֵן אֶמֶת כְּפִי הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם — הוּא צְרִיף הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה, אֲבָל סוּף כָּל סוּף אִם אֶת נִכְנְסֵת כָּל-כֶּף בְּלַחֲץ, וְעוֹבֵר עָלֶיךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים, הַהֲכַרְח לְכַתֵּב לָךְ עוֹד פְּעַם וְעוֹד פְּעַם — צְאִי מֵעֲצָמָךְ, אֵל תַּחֲשָׁבִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מֵעֲצָמָךְ, תַּתְּחִילִי לְחֹשֵׁב רַק מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲזוּ תִצְלִיחִי מְאֹד, סוּף כָּל סוּף אֶת מְאֹד מִצְּלִיחָה עִם הַבְּנוֹת שְׂאֵת

מְחַנֶּכֶת אוֹתָן, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הֵם הִתְחַתְּנוּ, וּבְנוּ בְּתִים מִשָּׁל עֲצָמָם, וְהֵכֵל גִּזְקָף לְזִכּוּתָהּ, אִזּוֹ אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לָמָּה אֶת צְרִיכָהּ לְהִיּוֹת כָּל-כָּף בְּדַכְאוֹן וְלַחֵץ פְּנִימִי, אֶת צְרִיכָהּ לְהִתְחַזֵּק וּלְהִחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאִזּוֹ תֵּרָאֵי אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אִין זֶה עֲצָה לְחַפֵּשׂ אַחַר הָרַע וּלְהַשְׁבֵּר, הָעֲצָה לְמַצֵּא רַק הַטּוֹב בְּעֲצָמוֹ, וּלְהִחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר — זֶה גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, תַּעֲבֹדִי רַק עַל גִּקְדָּה אַחַת — אִיךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמְּחֵי אֶת בְּעֵלְךָ, וּתְשַׂמְּחֵי אֶת הַיְלָדִים, תְּמִיד תִּשְׁתַּדְּלֵי שִׂתְהִיָּה אֲוִיָּה שֶׁל שִׂמְחָה, וְתִאֲמִינֵי לִי, שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹדֵף אוֹתָךְ, אֵף אֶחָד לֹא רוֹצֵה אֶת הָרַע שְׁלָךְ, לְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ בְּעִיּוֹת וְצָרוֹת שֶׁל עֲצָמוֹ, אֵף אֶחָד אֵינוֹ חוֹשֵׁב מֵאַחֲרַיִם, זֶה רַק דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל, שְׁחוֹשְׁבִים שֶׁהוֹיֵלֵת רוֹצֵה לְהִזִּיק לִי, וּבִיאָמֵת מָה שִׁיָּף שְׂאֶחָד יִזִּיק לְשִׁנִּי, אִם לֹא הַכְּרִיזוּ מִלְּמַעְלָה, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְבוֹא רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שִׂיחּוּס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וְיִמְשִׁיף עָלֵינוּ יְשׁוּעָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְנוּ תְּמִיד.

נָא וְנָא תִצְאֵי מֵעֲצָמָךְ, וְאֵל תְּהִי כָּל-כָּף שְׁבוּרָה, כִּי לֹא תִגִּיעֵי לְשׁוּם מְקוֹם עִם הַשְּׁבוּרוֹן לִב שְׁלָךְ, עִם הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן שְׁלָךְ, עִם הַפְּחָדִים שְׁלָךְ, שְׂאֵת כָּל-כָּף מִפְּחָדָת בְּכָל פֶּעַם, אוֹלֵי יִלְחִיצוּ אוֹתָךְ, אוֹלֵי יִגִּידוּ לָךְ אִיזוֹ מְלָה. אֵף אֶחָד לֹא יִגִּיד לָךְ, אֵף אֶחָד לֹא יִלְחִיץ אוֹתָךְ, הֲרִי סוֹף כָּל סוֹף אֶת יוֹדַעַת שֶׁהֵכֵל כָּבֵד מִתְכַּנֵּן מֵרֵאשׁ, וְלֹא שִׁיף לְהִלְחִיץ אֶת אֵף אֶחָד, וְאֲנַחְנוּ לֹא רוֹצִים לְהִלְחִיץ אֶת אֵף אֶחָד, כֹּל עֲנִינָנוּ הוּא רַק שִׂיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, תִּקְחֵי אֶת עֲצָמָךְ בְּיָדִים, וְתַעֲזֹבֵי כָּבֵד אֶת כָּל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת שֶׁנִּכְנְסָה בָּךְ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחֵי מְאֹד.

עַקֵּר הָעֲבוּדָה שְׁלָךְ צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק לְשִׂמְחָה אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וְתְמִיד תְּדַבְּרֵי עִם אַחֲרַיִם דְּבוּרֵי חֲזוּק וְכוּ', וְזֹאת עַל-יְדֵי שִׂתְהִיָּי בְּשִׂמְחָה וּתְשַׂמְּחֵי אֶת אַחֲרַיִם, תִּדְעֵי לָךְ שְׁנֵשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ צְרִיכוֹת הַרְּבָה הִתְחַזְּקוֹת, וְלֹא כְּמוֹ שְׂאֵת חוֹשְׁבֵת, שֶׁכָּל אֶחָד

לא חושב מהזולת, עוד איך חושבים מהזולת, אבל כל אחד נמצא בתוך הצרות שלו והבעיות שלו, ולכן אני מאד מבקש אותך, תקחי את עצמך בידי, ואז תראי אילו נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שיהיה לך רק טוב בחיים, ואל תבלבלי את עצמך משום דבר שבעולם, ואז תראי איזו הצלחה גדולה תהיה לך, בין בגשמיות ובין ברוחניות, אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

את צריכה לדעת, שזה אחד מהנסיונות שמנסים את האדם, אז אל תנסו בלחץ, זה לא יעזר לך, זה רק יכביד עליך, ויפחיד אותך, ויכניס אותך בלחצים יותר גדולים, עד שרחמנא לצלן, יכולים לקבל שבר עצבים — כפי הדרך שאת הולכת, את צריכה לפתח את העינים, זו לא דרך פל-כף להיות שבורה על לא דבר, רק על דמיון שרודף אותך, ולכן אני מאד מבקש אותך, רחמי עלי ועל הילדים שלך, ותהיי רק שמחה ועליזה, ואז תראי נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"א אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגם שמעתי שחפשת אותי כמה פעמים, אבל הייתי היום בלחץ מאד מאד גדול, והצרכתי להתאורר קצת, ולכן לא היה הפנאי לדבר אתך.

בענין המלמדות, אַתָּה צָרִיף לְדַעַת שְׁכָף זֶה הוֹלֵף, הַנָּה מְחַלִּיפִים מְלַמֵּד, וְהַנָּה מְגַבִּייהִים מְלַמֵּד, אָבֵל זֶה לֹא בָּא מִמְּנִי, כִּי יֵשׁ שֵׁם הַנְּהָלָה, מֵה שְׁכָן אַתָּה צָרִיף לְדַעַת, שְׁמֵלַמֵּד צָרִיף לְהִיּוֹת מְמַחֶה לְכָל הַכְּתוּת, אָנִי אִישִׁית מְעַדִּיף שְׁתַּקַּח כְּתָה שֶׁל צְעִירִים, כִּי מֵה שְׁהִילְדִים לומדים בעת צְעִירוּתָם, זֶה מֵה שְׁנַחֲקֵק בָּהֶם כָּל יָמֵי חַיֵּיהֶם, כִּי הַמְּלַמֵּד זֶה אָצֵלֶם הַכֹּל, אָנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שְׁאֵל תְּחַלֵּשׁ דַּעְתָּךְ, אֲלֵא הַדְּבָק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְתַמְשִׁיף לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים, וְאֵל תְּתַפְעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלֶם.

שוב פעם אָנִי לֹא יוֹדַע מְכֻלוּם, אָנִי רַק יוֹדַע שְׁהֵנָּה וּפּוּחַ בֵּין ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְבֵין ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּבְמִצְבִּים כְּאֵלוֹ אָנִי עוֹמֵד מִן הַצַּד, כִּי אָנִי לֹא רוֹצֶה לְהַרְבּוֹת מְחַלְקֵת, אֵין לִי כְּבֹר כַּח לְזֶה, יְמֵינוֹ כְּצֵל עוֹבֵר, וְאֵנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין אֶת עֲצָמֵנוּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְלִכֵּן רֵאָה לְהַמְשִׁיף אֶמוּנָה בְּיְלָדִים וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רצא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר כִּי תְּבוֹא, י"א אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתַּב אֶשְׁתָּךְ, בּוֹ הִיא שׁוֹפְכֶת אֶת כָּל לְבָבָהּ.

מֵה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִיּוֹת וְתַרְן, תּוֹתֵר וְתִבֵּין שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם אֲלֵא כְּשִׁמוּרִידִים אֶת הָרֵאשׁ, כִּי הָעֵקֶר הוּא בְּטוֹל אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, לִידַע וּלְהַנְדַע שְׁדָבֵר גְּדוֹל וְדָבֵר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמֵּאצִּיל הָעֲלִיּוֹן, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּכְפִי שְׁהֶאֱדָם מְחַדִּיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, אִז הוּא מְתַבְטֵל אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְאֵינוֹ רוֹצֶה

שום דָּבָר. וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׁאַתָּה מְלַמֵּד מִמָּחָה, וּמִגִּדְל פְּרָחִים יָפִים, שֶׁהֵם יְלָדִים יְקָרִים, וּמְחֻדָּר בָּהֶם אָמוּנָה, תִּמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאֵל תַּעֲזֹב אֶת הַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה, וְהֶעֱקָר אֶל תְּנוּכָח, כִּי יִדְיֶנּוּ ר' ... גֵּרוּ יֵאִיר, סוּכַל סְבַל נוֹרָא, הַשְּׁפִלוֹת שֶׁמִּשְׁפִּילִים אוֹתוֹ וְשׁוֹכְרִים אוֹתוֹ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵל תִּשְׁכַּר מִשׁוּם דָּבָר, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן תִּכְנִים בְּיְלָדִים שְׂאִין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין לָנוּ אֵל מִי לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רצב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תְבוֹא, י"א אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין יְדִידֵנוּ ר' ... וּבֵין יְדִידֵנוּ ר' ... גֵּרוּ יֵאִיר, כִּי חָבַל שְׁיִרִיבוּ בֵּינֵיהֶם. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן יז): אִין דָּבָר טוֹב וְאִין שְׁלוֹם יוֹצֵא מִן הַמַּחְלָקָת, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שִׁיְהִי שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּינֵיהֶם.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם תִּזְכָּה, אִזּוּ הַדְּבוּרִים יִהְיוּ כָּלִים לְהַשְׁפִּיעַ עֲלֶיךָ עֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעוֹלָמָךְ תִּרְאֶה בְּחֵיף.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רצג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"א אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ר' ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הרגל את עצמך במדת הויתרנות, כי אין עוד הצלחה בזה העולם יותר ממי שהוא ותרן, והוא אינו מתבלבל משום דבר שבעולם, ועקר הויתרנות זוכים על-ידי בטול, שהאדם מבטל את עצמו לאין סוף ברוב הוא, ואינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא. תאמין לי, שהחיים קשים מאד, אבל כשמתבוננים מה שקורה בחוץ, יש בגי-אדם שאין להם ילדים וכו', ויש בגי-אדם שיש להם ילדים חולים בעלי מומים, רחמנא לישזבן, שזו הקללה הכי גדולה, ואין עוד קללה יותר גדולה מזו, רחמנא ליצלן, ויש סובלי חלאים שהם בעלי מומים וכו', ולכן עלינו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא בכל יום ויום על גדל החסד חנם שעשה עמנו, שיש לנו בריאות הנפש והגוף, ויש לנו אשה בריאה וילדים בריאים, כי מה היינו עושים, חס ושלום, אם היינו בין האנשים האלו, ולא היינו יודעים לאיפה לברח, ולכן אני מאד מבקש אותך, הרגל את עצמך להיות ותרן, כי מי שהוא ותרן, אז הוא מצליח בחיים חיותו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רצד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"א אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, תלמידי

... גרו יאיר.

באתי לחזק אותך, שִׁיְהִי לך לב אמיץ וחזק, ואל תפחד משום ברִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, תחזיק את הכֶּתֶה שֶׁלְךָ, שְׂזוֹ כֶּתֶה קְדוֹשָׁה, כֶּתֶת בְּרִמָּצוֹה, וְהַיְלָדִים הָאֵלוֹ הֵם מְלֵאֵי מְרִץ, תִּרְאֶה לְנִצֵּל אֶת זֶה שִׁיִּבְעֲרוּ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן תִּרְאֶה שִׁיִּגְרְסוּ בְּכָל יוֹם חַיִּי פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, וְיִגְרְסוּ הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא, כִּי עֲכָשׁוּ זֶה הַזְּמַן הַיֶּקֶר שֶׁל הַמַּח שֶׁלֵּהֶם שִׁיְהִי נָקִי, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר: מִי שֶׁזֹּכֵה לְסִיִּים אֶת הַש"ס — זֹכֵה לְצֵלִם אֱלֹקִים. תְּעוֹרֵר אוֹתָם לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגְנֵן דִּיקָא, אִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אִתָּם בְּיַחַד מַגְנֵן — מַה טוֹב וּמַה נְעִים. הַעֲקֵר לך מַצַּד אֶחָד בְּתַקִּיפּוֹת, אֲבָל מַצַּד שְׁנַי תֹּאֵהֵב אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵם נִפְשׁוֹת קְדוֹשׁוֹת, נִשְׁמוֹת טְהוֹרוֹת, וְהֵם יִקְיֵמוּ בְּתִים, לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וְהֵם גַּם יִהְיוּ אֲבֻרָכִים, אִם תִּחְדִּיר בָּהֶם יִרְאת שָׁמַיִם, הַכֹּל יִזְקַף עַל זְכוּתְךָ. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֶהוּבִי, תִּלְמִידֵי הַיֶּקֶר! חֲזֹק וְאַמֵּץ, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, אֵל תִּרְאֶה אֶת הַרְע שֶׁבְּשׁוּם בְּרִיָּה, רַק אֶת הַטּוֹב, וּבִפְרָט אֲצֵל הַתְּלַמִּידִים, וּבִפְרָט יְלָדִים צְעִירִים לֹא צָרִיךְ לְהַפְגִּיעַ מֵהֶם רַק בְּדַרְךְ אֶהְבֶּה וּבְדַרְךְ לְטִיפָה יְכוּלִים לַפְעֵל אֶת הַכֹּל, הַסְּבִרָה לְהַסְבִּיר פְּעַם אַחַר פְּעַם וּפְעַם אַחַר פְּעַם, וְזֶה מַה שֶׁמְצַלִּיחַ. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תַּעֲשֵׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַתְּחַזֵּק, וְלֹא לַפְחֹד מִשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם.

זכר כָּלֵל זֶה, וְאֵז תְּצַלִּיחַ מְאֹד מְאֹד בְּדַרְכְּךָ.

אִי אֶפְשֶׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם אֲלֵא כִּשְׁהוּא סְבָלָן, וּמִי שֶׁהוּא סְבָלָן יוֹתֵר — הוּא מְצַלִּיחַ בְּיוֹתֵר, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּהְיֶה סְבָלָן עִם הַתְּלַמִּידִים, כִּי הַתְּלַמִּידִים יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִדַּעְתּוֹ, אוּ יְכוּלִים לְבַנוֹת אוֹתוֹ, וּכְמֵאמָרָם ו"ל (מִכּוֹת י'): וּמִתְּלַמִּידֵי יוֹתֵר מִכָּלֵם, הַעֲקֵר תִּלְמֵד עִם הַתְּלַמִּידִים בְּצוּרָה כּוֹז שֶׁאַתָּה לוֹמֵד עִם עֲצָמְךָ — הֵן הַלְכָה, שְׁזֶה הַיְסוּד בְּיַהֲדוּת, וְרַבְּנוּ ו"ל הַזְּהִיר אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שִׁילְמְדוּ בְּכָל יוֹם הַלְכָה, וְאָמַר בְּפִרוּשׁ (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן כט), אֲשֶׁר כָּל יְהוּדֵי וִיהוּדֵי מְחֻיָּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלֹחַן עָרוּף, אֲפֵלוּ אֵיזָה סְעִיפִים, כִּי אֲנַחְנוּ יְהוּדִים רַק עַל-פִּי דַרְךְ הַשְּׁלֹחַן עָרוּף. וְלִכֵּן רֹאֵה לְהַחְדִּיר בְּיְלָדִים הַלְכָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחַ אֶת דַּרְכְּךָ תָּמִיד.

תקח את הילדים והתלמידים שלך על ההר, פְּשִׁישׁ צֵל, ותתבודד עמָהם בַּיַחַד, תגלה להם את הדרך של התבודדות, שאין לנו בְּזֶה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ותחזיר בהם אמונה, כי העקר זה אמונה, ובפרט ילדים בגיל בר-מצוה, שאז בא להם היצר טוב אורח, צריכים לתת לו כחות שיוכל להתגבר על היצר הרע, וזה זוכים על-ידי שלומדים תורה בכח, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), ותספר להם ספורי צדיקים, כי כִּף גלה לנו רבנו ז"ל, אֲשֶׁר גַּם הוא לא נמשך אֶל הקדוש-ברוך-הוא, אלא על-ידי ששמע הרבה ספורי צדיקים. ולכן אני מאד מבקש אותך, שתחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, רק חזק ואמץ.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לִי רצה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבוא, י"א אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סְלָה יגיעו ויירדפו אֶל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאתה יוצא עם אשתך להפצה ואתם מפיצים, כי סוף כל סוף זה התקון שלנו, שאנחנו זוכים לגלות את אור רבנו ז"ל בעולם. ולכן ראה להמשיך לחרש את ארצנו הקדושה לארפה ולרחבה.

בעתים הללו שעובר כל-כִּף הרבה צער ועגמת נפש לעם ישראל ממה שקורה לידידנו ר' ... גרו יאיר, שהכניסו אותו לבית סהר, ובצר הרחבת לי, שבאים אלפי אלפי אנשים אל שערי בית

הסֵהֵר, וְלִכֵּן כִּדְאִי לָךְ לְלַכֵּת שָׁם וּלְהַפְיִץ שָׁם, כִּי שָׁם תִּמְצָא אֲנָשִׁים
מְכַל רַחֲבֵי אֲרָצְנוּ הַקְדוּשָׁה, וְלִכֵּן אַתָּה תִּלְךָ לְהַפְיִץ בֵּין הַגְּבֻרִים,
וְאֶשְׁתָּף תִּלְךָ לְהַפְיִץ בֵּין הַנָּשִׁים, וְתִמְצָא שָׁם נָשִׁים, שֶׁלֹּא תִמְצָא בְּכָל
מְקוֹם, וְזֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂנוֹזְכָה לְרֵאוֹת בְּגֹאֲלָתָם וּישׁוּעָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַעֲקֹר צְרִיכִים לְהַחְזִיק
מֵעַמָּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְאֵינוֹ
נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר.

רְאֵה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגִמְרֵי לְגִבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לִידַע
וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדוּעַ, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מִחַיָּה וּמְהוּיָה וּמְקַיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה
כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת
יִתְבָּרַךְ, וּכְכֹל שֶׁתַּחֲדִיר בְּדַעְתָּךְ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה תַעֲבֹר עַל
הַכֹּל.

לְעַת עֵתָה אַל תַּעֲשֶׂה שׁוּם דְּבַר, אַל תִּקַּח שׁוּם תְּרוּפוֹת לְאֶשְׁתָּךְ,
אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי
טוֹב, הַעֲקֹר תַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאִז טוֹב לָהּ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי רָצוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר כִּי תְבוֹא, יִ"א אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ אֵיךְ שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת, וּבְכַאֲמַת בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים רַק הַתְּחַזְּקוֹת, כִּי כִפִּי כָּל
הַצְּרוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵי אֶפְשָׁר לְעֹבֵר
אֶת זֶה הָעוֹלָם — רַק עַל-יְדֵי הַתְּחַזְּקוֹת, שֶׁצְּרִיכִים לְהַחְזִיק מֵעַמָּד

ולא להשבר, ועקר ההתחזקות הוא שמחה, אבל להגיע לשמחה זו המדרגה הכי עליונה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שההכרח למסור את נפשו על נקדת השמחה, ולכן ראה למסור את נפשו להיות בשמחה, ותבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא על נקדת השמחה, כי כל תפלה ותחנה ובקשה שמבקשים ממנו יתברך על שמחה, זה מה שנשאר מהאדם, כי זה כלי להמשיך על עצמו שמחה אמיתית, שמחת האין סוף.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואם בני-אדם היו יודעים מה זה מעלת התפלה וההתבודדות, היו עוסקים בזה כל היום וכל הלילה, ומה אנחנו רואים? רב בני-אדם לא יודעים את מעלת הדבור, ועל-כן הם מורידים דבור קדוש ונורא, שהוא השכינה, אל מקום טנפת, ומדברים לשון-הרע, וכילות, ליצנות, מריבות ופוחים, ובאמת האדם צריך להגיע אל בטול כזה, עד שלא יראה לפני עיניו רק אמתת מציאותו ותברך, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה), אשר האדם צריך לבוא לבטול כזה בעת התפלה, עד שגם את עצמו לא יראה, ואז כשהאדם רואה רק את הקדוש-ברוך-הוא, אזי אפלו כשמדבר עם אשתו, הוא מדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, ואפלו אם מדבר עם בני-אדם, הוא מדבר אז עם הקדוש-ברוך-הוא, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), אשר זו מדרגת הצדיקים הדבוקים תמיד בהקדוש-ברוך-הוא, אפלו כשמדברים עם בני-אדם הם מדברים אז אל הקדוש-ברוך-הוא, שזה סוד 'בגזרת עירין פתגמין' אזי 'במאמר קדישין שאילתין', כשיש גזרות, אז מלבישים את התפללות במאמר ושיחה, אשרי מי שקרוב אל צדיקים כאלו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' רצז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תְבוּא, י"א אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי חֲתַנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, מָה אָמַר לְךָ! חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
(פְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטֵלָה מְבִיאָה לְיַדֵּי שְׁעֵמוּם וְלִידֵי זְמַה וְכוּ', וְלִכְּן הוּא
מְכַרַח לְקַחַת עֲבוּדָה, כְּשֶׁהִיָּה פַּה הִיָּה מְסֻדָּר עִם עֲבוּדָה מְסֻדָּרַת,
וְעַם דִּירָה מְסֻדָּרַת, וְזוֹ הִיָּתָה טְעוּת מְאֹד גְּדוּלָה לְקַחַת אוֹתוֹ מִפֶּה,
וְלִכְּן כְּדֵי שְׁלֹא יִשְׁעַמֵּם לוֹ, הוּא צָרִיךְ כָּבֵד לְנִסְעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִסְדְּרוּ אֶת הַנְּיָרוֹת, שְׁגַם בְּתָךְ עִם הַיְלָדִים
יִסְעוּ אִתּוֹ בִּיַחַד, כִּי כִּף זֶה לֹא יִכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ.

אִתָּה צָרִיךְ רַק לְהַחְדִּיר בְּעֵצְמְךָ שְׂמִיחָה אֲמִתִּית לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ,
וּתְצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶנָּה — תִּשְׁכִּיל וּתְצַלִּיחַ; וְאֲסוּר לְךָ
לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרֵב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִם
הִיָּיתָ יוֹדֵעַ מַה זֶה שְׂמִיחָה לְמַעְלָה, אִיךָ שְׂזָה מְרַחֵב אֶת הַמַּחִין, וְאִיךָ
שְׂזָה מְמַשִּׁיף אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וְדַבְּקוּת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ עַל הָאָדָם,
הִיָּיתָ תְּמִיד שְׂמִיחַ, וְכֹל הַצְּרוּת שְׁלָךְ מִפְּנֵי שְׂאִתָּה נִמְשָׁךְ אַחַר
הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוּת, וְלִכְּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַקַּח אֶת
עֵצְמְךָ בְּיַדְךָ, וּתְרַגֵּיל אֶת עֵצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן
תְּרַגֵּיל אֶת עֵצְמְךָ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם בְּעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר
רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד): כְּשִׁישׁ אוֹר יִשְׂרָאֵל,
עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אוֹר חוּזֵר, כִּי מִזֶּה שְׂמִדְּבָרִים עִם אַחֲרִים, קוֹפְצִים
הַדְּבָוִרִים חוּזְרִים; אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂהַפֵּל יִסְתַּדֵּר
עַל צַד הַכֵּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה. מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי רַחֵץ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא, י"א אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, רֵאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, וְתִהְיֶה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי עָקַר הַנִּקְדָּה שְׁלֶךְ זֶה רַק שִׂמְחָה,
בְּרֹגַע שְׂתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה, אֲזַי כָּל הַמַּח שְׁלֶךְ יִשְׁתַּנֵּה לְגַמְרִי, תִּחְשַׁב רַק
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֲזַי לֹא יִהְיֶה לְךָ מַחְשָׁבוֹת אַחֲרוֹת.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְבוֹא אֶל בְּטוֹל כְּזֶה, שְׁלֹא יִרְאֶה
וְלֹא יִשְׁמַע מִשׁוֹם דְּבָר רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְכוּלִים לְהִגִּיעַ
אֶל מְדַרְגָּה כְּזוֹ, עַד שְׁאִינוֹ רוֹאֶה וְאִינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאִינוֹ מְרַגֵּשׁ רַק אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲזַי אֶפְלוּ הַדְּבוּרִים שֶׁמְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם,
הוּא מְדַבֵּר אֲזַי עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּאֲמַת אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אִינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת
הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וּבַפְּרָט כִּשְׁמְדַבֵּר עִם אֲשֶׁתּוֹ, הוּא מְדַבֵּר אֲזַי עִם
הַשְּׂכִינָה, כִּי כֹּף גִּלְהָ לְנוֹ רַבְּנוּ ז"ל (תַּיִי-מוֹתֵרֵן, סִימֵן תַּקְסג), אֲשֶׁר בֵּימֵי
אֲבָרְהָם הִיְתָה הַשְּׂכִינָה שְׁרָה, וּבֵימֵי יַצְחָק הִיְתָה הַשְּׂכִינָה רַבְּקָה,
וּבֵימֵי יַעֲקֹב הִיְתָה הַשְּׂכִינָה רָחֵל וְלֵאָה, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁזֶּה סוֹכֵב
עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כּוֹף דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, עַד שְׁלֹא יִהְיֶה הַפְּרָשׁ בֵּינוֹ לְבֵינוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, שְׁיִגִיעַ לְאַמוּנָה
בְּרוּחָה וּמְזַכַּת כְּזוֹ, וְאֲדַרְבָּה, אֲשֶׁתּוֹ הִיא לֹא תְּבַלְבֵּל לוֹ, וְאֲדַרְבָּה,
וְאֲדַרְבָּה, וְאֲדַרְבָּה, אֲשֶׁתּוֹ הִיא הַשְּׂכִינָה, וְהִיא תִּקְרַב אוֹתוֹ אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן אֲסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוֹם דְּבָר וּמִשׁוֹם הַרְהוּר רַע,
כִּי צָרִיכִים לְחֻשָׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בַּעַת וְכוּ', וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת כְּלֵי שׁוֹם
מְחִיצָה וּבְגַד אֲלֵא קְרוֹב בְּשׁוֹר, וְאִם אָדָם רַק חוֹשֵׁב מִתְּקוֹדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, אֲזַי לֹא יְבוֹא לִיְדֵי הַרְהוּר כָּלֵל, וְלִכֵּן רֵאָה לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמְךָ
לְגַמְרִי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,

שְׁתֵּהִי תָמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה, וְאִזּוּ הַמִּחִין שֶׁלָּךְ יִהְיוּ נְקִיִּים, עַד שֶׁלֹּא תִרְאֶה וְתִשְׁמַע מְשׁוּם דְּבָר רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר־מִי שְׂזוּכָה לְהִגִּיעַ לְמַדְרָגָה כְּזוֹ, שֶׁהוּא כְּטַל וּמְבֹטֵל לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ זוּכָה לְכָל הַמַּדְרָגוֹת שֶׁבְּעוֹלָם.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּין בְּעֲבוּרֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִסִּים וְנִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקָר תַּחֲדִיר בְּתַלְמִידִים אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְאֲמוּנַת צַדִּיקִים, כִּי בְּעֵתִים הִלְלוּ זֶה צְרִיכִים מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם יֵשׁ אֵיזָה תַלְמִיד שֶׁלֹּא רוֹצֵה לְצִיַּת, צְרִיכִים לְרְאוֹת מֶה בְּאֵמַת הַבְּעֵיָה שְׁלוֹ וְכוּ', וְאִם, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, הוּא נוֹטֵה לְרַע, צְרִיכִים לְרַחֵק אוֹתוֹ, כְּדִי לֹא לְטַמֵּא אֶת שְׁאֵר הַבַּחוּרִים, שֶׁהֵם נִפְשׁוֹת קְדוּשׁוֹת וְטְהוּרוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' רצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדָּר כִּי תְבוּא, י"ב אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, אִישׁ חֵיל רַב פְּעָלִים, ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

בְּאֵתִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִם קְהַלְתָּנוּ הַמּוֹנֶה קְרוֹב לְמֵאָה וְשִׁבְעִים מִשְׁפָּחוֹת, כֵּן יִרְבוּ, וְיֵשׁ לָנוּ בְּמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת וַחֲמֵשִׁים תַּלְמִידִים, וְעוֹזְרֵת לָנוּ מְאֹד בְּהַשְׁגַּת שְׁנֵי מִבְּנֵים, וְאִין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה תָמִיד עִם הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ דְרָךְ רֵשֶׁת הַחֲנוּךְ.

רַק חֲזָק וְאִמִּין וְתִמְשִׁיךְ, וְאֵל תִּתְפַּעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ, שֶׁתּוּכַל לְהַחְזִיק מִצְמַד תַּחַת הַלַּחַץ הַתְּמִידִי שֶׁאַתָּה מְצוּי בּוֹ, עֲלֶה וְתִגְדַּל וְתִצְלִיחַ.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ל' ש.

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר פי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי
היקר לי מאד ... גרו יאיר.

באתי לחזק את ידיך, שאל תתפעל משום בריה שבעולם,
תמשיך בעבודת הקדש, במשימה הקדושה ששמו עליך.

אתה צריך לדעת, שבחיי אדם יש עליות וירידות, העקר להיות
דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ולא להתפעל משום בריה שבעולם, אתה
תמשיך בעבודתך עבודת הקדש, ואז תראה שכל אלו השונאים
שליך? פלו תחתך. אתה צריך רק להמשיך ולהתאזר בעזות
ובעקשנות דקדשה, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-
ברוך-הוא.

מאד מאד אני מבקש אותך, שאל תפל ברוחך, פי תהלה לאל,
כל אלו שרצו ברעתך נתבטלו, כשראו שאתה מתאחד יחד עם
ידידנו ר' ... גרו יאיר, ולכן אל תשים לב אל אף אחד, רק תמשיך
בעבודת הקדש, ותראה רק נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-
הוא על כל שעל ופסיעה, העקר תהיה חזק ולא להתפעל, וכך
תעלה מעלה מעלה מעלה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ל' שא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבוא, י"ב אלול ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְחֹזֵק אֶת יָדֶיךָ בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה לְמַעַן
שְׁחַרְרוּוּ שֶׁל יְדִידְנֵנו הָאֱהוּב ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֲר
וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַמִּצְוָה שֵׁישׁ לָךְ, כִּי זֶה מִצְוַת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, אֲשֶׁר
הַמִּצְוָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַמִּצְוֹת, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים,
שְׁמִצְוַת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים קוֹדֶמֶת לְכָל, וּבִפְרָט פֶּה, שְׁמִדְבָּרִים מִיְהוּדֵי
חַף מִפְּשַׁע, יְהוּדֵי שְׁתַּלּוּיִים בּוֹ מֵאוֹת וְאַלְפֵי רַבּוֹת יְהוּדִים, דְּבָר
כְּזֶה שְׁעוֹד לֹא רְאִינוּ שִׁיְהִי אֱהוּב עַל הַבְּרִיּוֹת, וּבְיָדָי אִם הוּא
אֱהוּב לְמִטָּה הוּא נֶחֱמָד לְמַעַלָּה, וְהוּא נִשְׁמָה כְּלָלִית, וְלִכֵּן עֲלִינוּ
לַעֲשׂוֹת כָּל מִיְנֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְשַׁחֲרַר אוֹתוֹ, וְזֶה זְכוּת מֵאֵד
גְּדוֹלָה, וְכָל יִגִּיעָה וְטִרְחָה שְׁאַתָּה יִגַּע וְטִרְחַת בְּעִבּוּרוֹ, רַק תַּעֲזֹר לָךְ
בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, עַד שֶׁהוּא
אֵינוֹ מִשְׁתַּחֲרָר, אֵל תְּנוּחַ וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל
תִּתְפַּעֵל מֵאַף אֶחָד, כִּי כָּל יִגִּיעָה וְטִרְחָה שִׁיִּגְעִים וְטִרְחִים בְּשִׁבְלֵנוּ,
מִזֶּה גִבְרָא מְלֵאָף, וְאִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ מַעֲלַת הָאָדָם הַזֹּכָה לַעֲסֹק
בְּפְדִיּוֹן שְׁבוּיִים, וּבִפְרָט אָדָם צַדִּיק כְּזֶה חַף מִפְּשַׁע, אִזְ הִיָּה עוֹסֵק
בְּזֶה בֵּיתֶךָ שְׁאַת וּבֵיתֶךָ עַז.

מָה אֵמַר לָךְ! מֵאֵד ג' אֵלוֹל אֲנִי פְּשוֹט לֹא מִתְפַּקֵּד, בְּכָלֵל לֹא,
מֵרַב צַעַר וְיִסּוּרִים שֵׁישׁ לִי. אִם אַתָּה יְכוּל לְהוֹצִיא עַל-כָּל-פָּנִים צו
שִׁיּוּצִיאוֹ אוֹתוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְהִיּוֹת בְּאוֹמֵן, זֶה יְהִיָּה קְדוּשׁ שֵׁם
שְׁמַיִם גְּדוֹל מֵאֵד, וְיִבְאוּ אוֹתוֹ עַל כָּל הַפְּחוֹת בֵּין חֲמִשָּׁה-עָשָׂר
לְעֶשְׂרִים אֶלְף אֲנָשִׁים בְּלִי שׁוֹם גְּזָמָא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי

שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֶדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תְּבוֹא, י"א אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

פֶּה תִקְבְּלוּ הַמְשִׁיךְ הַסְּדוּר, וְזֶה יִהְיֶה סֹדֵר: אַחַר ה'תקון הַפְּלָלִי יָבוֹא עוֹד: א. קְבֹלַת הַשְּׂכִינָה (מֵה שְׁאֵנִי שׁוֹלַח עֲכָשׁוּ). ב. פֶּת שְׁחֲרִית (וְאַחַר זֶה יִהְיֶה כָּל סֹדֵר בְּרֶפֶת-הַמְּזוֹן שְׁנֹדֶפֶס כְּבָר). ג. מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאֻמוֹנָה. ד. הַנְּהַגַת הַיּוֹם. ה. סֹדֵר הַדָּרֵךְ הַלְמוּד. וּבְזֶה נִגְמַר הַסְּדוּר, כִּי בָּא אַחֲר־כֶּךָ סֹדֵר מִנְחָה מְעָרִיב, וְכֵן סְפִירַת הָעֶמֶר (הַנְּדָפֶס כְּבָר בְּסֻדְרֵי "מִנְחָה מְעָרִיב" הַקְּטָנִים). וְאַחֲר־כֶּךָ יָבוֹא סֹדֵר קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל הַמִּשָּׁה (שְׁנֹדֶפֶס כְּבָר בַּמְחֻזָּר). וְאַחֲר־כֶּךָ סֹדֵר תְּקוּן חֲצוֹת (הַמְּדָפֶס כְּבָר בְּסֻלְיחוֹת, רַק אֲצֹל נִסַּח הָאֲשֶׁפְּנֻזִים צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת הַחֲמִשָּׁה פִּיּוּטִים שֶׁהַפְּלִיג רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבְחָם).

וּבְזֶה נִגְמַר הַסְּדוּר לִימֵי הַחֹל, וּלְבִסוּף תְּצַרֵף שְׁעַר חֲדָשׁ סֹדֵר תְּפִלַּת רֵאש־חֲדָשׁ, וַיִּתְחִיל יוֹם כְּפוּר קָטָן, וְאַחֲר־כֶּךָ הַלֵּל, וְאַחֲר־כֶּךָ קְרִיאַת הַתּוֹרָה שֶׁל רֵאש־חֲדָשׁ, וְאַחֲר־כֶּךָ תְּפִלַּת מוּסָף שֶׁל רֵאש־חֲדָשׁ, וְאַחֲר־כֶּךָ קְדוּשַׁת לְבָנָה. וּבְזֶה נִגְמַר הַסְּדוּר לִימֵי הַחֹל. וְאִם יִהְיֶה עוֹד מְקוֹם, תִּדְפִּיס בְּסוּף אֶת סֹדֵר הַקְּרִיאָה שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה.

תּוֹךְ יוֹם יוֹמִים גְּמַרְתִּי אוֹת ב' ג' ד' ה' הַנִּל. וְאִם יִהְיֶה לִי פְּנָאֵי עוֹד לְפָנַי רֵאשׁ הַשָּׁנָה אֲחַבֵּר דְּרוּשׁ עַל רֵאש־חֲדָשׁ וְעַל עֲנִין סֹדֵר יוֹם כְּפוּר קָטָן, וּפְרוּשׁ הַלֵּל, וְהַקְּרִיאָה, וְתְּפִלַּת מוּסָף, וְסֹדֵר קְדוּשַׁת לְבָנָה, וְאִם לֹא, אֲזוּ כְּדָאֵי לְהַדְפִּיס הַשָּׁנָה כֶּךָ בְּלֵי שׁוּם פְּרוּשִׁים, כְּמוֹ שֶׁעָשִׂינוּ בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה עִם הַמְּחֻזָּר, וְאַחֲר־כֶּךָ נִחְלִיף אֶת זֶה, כִּי זֶה מְמִילָא הַגְּלִינּוֹת הָאֲחֻרוֹנִים, וְזֶה יִהְיֶה "סְדוּר לִימֵי הַחֹל",

שָׁפֵל אֶחָד מִחֻזֵּיק אֶת זֶה בְּתִיק הַטְּלִית וְהַתְּפִלִּין שְׁלוֹ, כִּי לֹא צְרִיכִים
לְעַרְבֵב גַּם סֵדֶר תְּפִלוֹת שְׁבֵת.

אָנִי מְקַוֶּה שְׁתִּבְנֶנּוּ, וּבְצוּרָה כְּזוֹ אִם לֹא נִדְפָּסִים כְּכֹר עֲכָשׁוּ פְרוּשׁ
עַל סֵדֶר רֹאשׁ-חֹדֶשׁ, נוֹכַל לְהַדְפִּים אֶת זֶה עוֹד לְפָנַי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי
אֵין עוֹד הֶרְבֵּה עֲבוּדָה.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לָכֶם, אָנִי
מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְאוּ מִכָּל הַצְּרוֹת שְׁלָכֶם, וְתִזְכְּרוּ
טוֹב, אֲשֶׁר לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לִילְדִים טוֹבִים, כִּי לְצַעֲרֵנוּ הֶרֶב, מֵה
שְׁשׁוּמְעִים מֵה שְׁקוּרָה הַיּוֹם בְּבִתִּים הִכִּי טוֹבִים — הַשְּׁעָרוֹת
עוֹמְדוֹת מֵרֵב פֶּחַד וְחִלְחָלָה, רַחֲמָנָא לִישִׁיזְבֹן, וְלִכְּן רָאוּ לְשַׂמַּח מְאֹד,
כִּי בְּזְכוֹת הַיְגִיעָה וְהַטְּרָחָה שְׁאַתֶּם יִגְעִים וְטוֹרְחִים לְהַדְפִּסֵת סְפָרֵי
רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּהַדוּר רֵב, וּבִפְרָט אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן עִם פְּרוּשׁ "שְׁפֵת
הַנַּחַל", שֵׁיצֵא כָּל-כָּף יָפֵה, שְׁאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבְאַמַּת
מֵה לֹא? ... הֲרִי הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שְׁאַתֶּם מְדַפְּסִים, עוֹד לֹא הָיָה
דְּבַר כְּזֶה, וְעַל זֶה מוֹדִים אֲפֹלוּ הַמַּתְנַגְּדִים הִכִּי חֲרִיפִים שְׁלִי, וּמִכָּל
שָׁפֵן יְתֹר הַסְּפָרִים שֶׁהַדְפִּסְתֶּם, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְשֹׁךְ
עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִירוּ רֵב נַחַת מִכָּל
יְלָדֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שג.

בְּצוּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְבֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר כִּי תבא, ט"ו אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ פְּעַמִּים.

אוֹדוֹת בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְדַעֲתִי, שְׁלֹא יִסַּע בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן,
וּבִפְרָטִיּוֹת עִם הַבְּחוּר ... שֶׁהוּא סֵתֵם מְגוּל וּמְשַׁחַת וְכוּ', וּלְצַעֲרֵנוּ
הֶרֶב, שֵׁם בְּאוּמָן הוּא לֹא יִתְפַּלֵּל, אֶלֶּא יִלְךְ לְמִקְוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים שֵׁישׁ

שם, לְצַעֲרֵנוּ הָרַב וְכוּ', פִּי הַגּוֹיִוֹת הֵן מְאֹד מְזוּהָמוֹת, וּבְלִי פְקוּחַ יַעֲשֶׂה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מַה שִׁיעֲשֶׂה, וְזֶה אֶצְלֵי בְרוּר, וְלִכְּן בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן אֵל תַּתְּנִי לוֹ כֶּסֶף לְנִסֵּעַ, תְּהִי חֲכָמָה, בְּיָדָי אֲנִי רוֹצֵה שְׁכָלֵל יִשְׂרָאֵל יִגִּיעוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל אֲנִי מְכִיר טוֹב אֶת שְׁנֵיהֶם, הֵם לֹא יִלְכוּ לְהַתְּפַלֵּל, וְלֹא יִשְׁמְעוּ תְּקִיעוֹת, אֲלֵא יַעֲשׂוּ עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

רְאֵי לְהַתְּחַזֵּק, אֲנִי מִבֵּין אֶת שְׁכֵרוֹן לְבָר, וְזֶה כּוֹאֵב גַּם לִי עַד מְאֹד כָּל הַסְּפּוּר, פִּי לִי זֶה צַעַר וּמָר, שׁ... יֵצֵא לְמָקוֹם שְׂיֵצֵא, וְהַבְּחֹר הַזֶּה ... הוּא סֵתֵם מִשְׁחַת וּמְנוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. חֲזָקִי וְאִמְצִי מְאֹד, מַה שֶּׁאֲנִי יָכוֹל לְחַזֵּק אוֹתָךְ, שֶׁרַק תִּמְשִׁיכִי לְהַתְּפַלֵּל עָלָיו בְּבִכּוּת עֲצוּמוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּכַתְּהָ חָנָה עַל בְּנֵה שְׁמוּאֵל, רַק זֹו הֶעֱצָה, וְזֶה בְּיָדָי פּוֹעֵל, אֲנִי יוֹדֵעַ וּמְרַגֵּישׁ אֶת הַכְּאָב שְׁלָךְ, רַק רְאֵי לְהַתְּחַזֵּק, הוּא יִקְבַּל מְכוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאִזּוֹ יוֹם אֶחָד הוּא יִתְּפַקַח וַיַּחְזֹר אֶל שְׂרָשׁוֹ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' דש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פִּי תְּבֵא, ט"ו אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

פֶּה תִקְבַּל אֶת גְּמַר הַסְּדוּר, וּבְזֶה גְמַרְנוּ, אַחֲר־כֵּן יָבוֹא מְנַחָה וְעַרְבִית כְּמוֹ שֶׁעֲשִׂיתִי לָךְ אֶת הַסְּדֵר.

אֵל תִּתְּבַלְּבַל מִשׁוּם דְּבָר, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁתִּהְיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאֵת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, וְנִשְׁמַע וְנִתְּבַשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

ל' שה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תבא, ט"ו אלול ה'תש"ס.
שלום רב אל ... עם כל הילדים, הווי"ה עליהם ישרה שכינתו
תמיד.

באתי לעודד ולחזק ולשמח ולהגביה את רוחכם (אם זה
אפשר).

אתם צריכים בלכם לדעת, שדרכי המקום ברוך הוא וברוך
שמו לא יודעים, ובודאי מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה זה לטובה,
יש הרבה דברים שנפלאים מעינינו, אבל אצל הקדוש-ברוך-הוא
זה בחשבון צדק, ולכן עלינו להשליך את דעתנו וחקמתנו ושכלנו,
ולא לשאל שום קשיות עליו יתברך, רק לידע אשר "צדיק הווי"ה
בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו". אתם לא יכולים לתאר ולשער כמה
מאות אלפי אלפים ורב רבבות נשמות קדושות נתעוררו לתשובה,
והם מתאחדים עם בורא עולם, והכל בזכות בעלך ואביכם, אשר
הזכות הזו עולה על כל הזכיות, רואים בחוש איך שמאות ואלפים
ורבבות נשמות קשורים בבעלך ואביכם, שדבר זה צריך לחזק
ולעודד ולשמח אתכם, על אף שבאמת אין זו שמחה, פי סוף כל
סוף האבא לא נמצא בבית וכו' וכו', עם כל זאת זכרו היטב מה
שאמרו חכמינו הקדושים (שחר טוב תהלים כא): מתוך צרה רוחה,
שנאמר: "ועת צרה היא ליִעקב וממנה יושע", בודאי מתוך כל
הספור הזה שקרה עם בעלך ואביכם, נזפה לישועה גדולה מאד,
אף שלעת עתה לא רואים לארץ הדרך מה הישועה ואיך הישועה,
עם כל זאת אנחנו מאמינים באמונה שלמה, אשר אין בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן
אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, כמאמרם ז"ל
(חליו ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם בן מכריזין עליו
מלמעלה; ולכן ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול

אדוננו וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּזְכּוּ לְרֹאוֹת הַמּוֹן יְשׁוּעוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רק תִּשְׁתַּדְּלוּ שְׁלֹא יִפְּל רֹחֲכֶם בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן, וְאִף שְׁאֲנִי
יִוֹדַע שְׁנָה פֶּאֶב עִמָּךְ, עִם כָּל זֹאת תִּדְעוּ, שְׁאֲלֵפִים וְרִבְבוֹת רִבְבוֹת
יְהוּדִים חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְכַמְעַט כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
מֵאֲחָדִים אֲתֶכֶם בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

חֲזַקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד, וְתִרְאוּ נִסִּים נִגְלִים, שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

פֹּה תִקְבְּלוּ מִכְּתָב שְׁפִתְבִּיתִי שְׁבוּעַ שְׁעֶבֶר לְר' ... נְרוּ יָאִיר, וְהִיָּה
אֲמוּר אֶחָד מִחֲבָרֵי הַכְּנֻסֹת לְמִסַּר אֶת זֶה לוֹ, אֲבָל לֹא נִתְּנוּ לוֹ לְהַכְּנִס,
וְלִכֵּן אֲנִי שׁוֹלַח לָכֶם אֶת זֶה עוֹד פֶּעַם בְּצִרוּף עוֹד מִכְּתָב שֶׁל הַשְּׁבוּעַ,
וְאִם תּוֹכְלִי לְהַכְּנִיס לוֹ אֶת זֶה שְׁבוּעַ הַבָּא, אֶהְיֶה מְאֹד שְׂמֵחַ.

ל' שו

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת כִּי תִבֵּא, ט"ו אֱלוֹל ה'תש"ס.
שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל אֶהוּבִי, יְדִידִי
הַיֵּקֶר לִי מְאֹד, ר' ... נְרוּ יָאִיר.

בְּאִתִּי לְבָרַךְ אוֹתָךְ בְּבִרְכַת "שַׁבַּת שְׁלוֹם", וְלַחֲזֹק וּלְעוֹדֵד אֶת
רוּחְךָ, וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדַע, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, מֵאוֹת וְאֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב
רִבְבוֹת נִשְׁמוֹת כּוֹאֲבִים אֶת כְּאַבְךָ, וּמִשְׁתַּתְּפִים בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה, עִם
כָּל זֹאת עָלִי לְהוֹסִיף כְּמָה שׁוֹרוֹת, כְּדִי לְחַזֵּק אֶת רוּחְךָ, שְׁאֵל תִּשְׁבֵּר
מִשׁוּם דְּבַר שְׁבָעוֹלָם, כִּי לְפַעְמִים מְכַנִּיסִים אֶת הָאָדָם בְּאִיזוֹ צָרָה
גְּדוֹלָה, כְּדִי שְׁאֵזוּ דִּיקָא יְהִיָּה בְּטֵל וּמְבֹטֵל אֵל הָאִיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא,
כִּי אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁכָל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים נִסּוּ אוֹתָם בְּנִסְיוֹנוֹת
קָשִׁים וּמְרִים, וְטַעְמוֹ אֵלָךְ טַעְמֵי מִיתָה, עַד שֶׁנִּתְגַּלָּה אֲלֵיהֶם מְלֶךְ

מִלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (שׁוֹמֵר טוֹב, תְּהִלִּים כ'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִם
רְאִיתֶם שֶׁהַצָּרוֹת מְכַסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שֶׁעָה אַתֶּם נִגְאָלִים; וְזֶה
סוֹבֵב גַּם עַל גְּאֻלָּה פְּרֻטִית, שֶׁכֵּל יְהוּדֵי צְרִיף לְגָאֵל אֶת נַשְׁמָתוֹ מִתּוֹךְ
הַגּוֹף, שֶׁהוּא בֵּית-הַסֵּהֵר לְנַשְׁמָה, וְלִכֵּן עוֹבֵר עַל הָאֲדָם יְרִידוֹת
וּנְפִילוֹת וּבִלְבוּלִים, וְהַכֵּל כְּדֵי לְנַסּוֹת אוֹתוֹ אֶל מִי יִפְנֶה בְּעַת צָרָה,
וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֶּד, וּלְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם
בְּרַבִּים, וְתַמְסֹר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעַבּוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִגְלֶה וְתִפְרָסֶם רַק אֶת
אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲסוּר לְבַטֵּחַ בְּשׁוּם אָדָם, כִּי הִלְמוּד הַזֶּה מֵה שֶׁקָּרָה
אֹתָךְ, לְצַעְרֵי הָרַב מְאֹד מְאֹד, פֶּתַח לִי שַׁעַר חֲדָשׁ וְיִדְעֶה חֲדָשָׁה
בְּחַיִּים, לִידַע אֵיךְ שֶׁאֲסוּר לְבַטֵּחַ בְּשׁוּם בְּנֵי-אָדָם, וְאֲדַרְבֶּה מֵה
בְּנֵי-אָדָם מְסֻגָּלִים לַעֲשׂוֹת לְזוּלוֹת, וְלִכֵּן הִדְבַּק אֶת עֲצָמְךָ רַק בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִבְקֵשׁ
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שֶׁאַתָּה צְרִיף, וְאֲזוּ תִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה
עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

תְּעוֹרֵר וְתַעֲוֹדֵד אֶת כָּל יְהוּדֵי שֶׁאַתָּה רַק פּוֹגֵשׁ, שֶׁיִּדְבֹר אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כֵן אָמַר אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא (תְּנֵא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ רַבָּא, פֶּרֶק
טו'): לְפִי, שֶׁכֵּל הַמְּרַבֶּה שִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת, הֵם הַמְּלֹאִים אוֹתוֹ עַד
שֶׁמִּגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; אֵין לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא. וְלִכֵּן אָדָם צְרִיף תְּמִיד לְדַבֵּר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה
יִלְוֶה אוֹתוֹ עַד הַרְגַע הָאַחֲרוֹן. אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר מִמָּךְ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ל' שז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תִבְא, ט"ו אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

מאד מאד רצייתי שתבוא אל ציון רבנו ז"ל, אף שאני יודע שיש לה מניעות בשביל ערבות, לדעתי, תקח את ... שהוא יהיה ערב בשבילה, כי חבל שהשנה לא תהיה אצל ציון רבנו ז"ל, אני בטוח, מי שיהיה השנה אצל ציון רבינו ז"ל לא יפסיד, לא בגשמיות ומכל שכן וכל שכן לא ברוחניות, ומי שלא יהיה יתחרט מאד מאד למה לא היה. ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, תעשה כל מיני מאמצים שפעולם להגיע אל ציון רבנו ז"ל השנה, וכן תכריז בין אנשי שלומנו, שכלם יבואו אל ציון רבנו ז"ל.

המאחל לה שבת שלום...

ל' שח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תבא, ט"ו אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

סך הכל יוצאים יומים לפני ראש השנה, וחוזרים כבר בצום גדליה, שלשה ימים האלו הם לא משמעותיים בכלל בשביל העבודה שלך.

אני רק יכול להגיד לה דבר אחד, מי שיבוא השנה אל ציון רבינו ז"ל, לא יתחרט לא בגשמי ולא ברוחני, ומי שלא יהיה שם יתחרט מאד, ולכן כדאי להפסיד יומים עבודה, כדי להיות אצל ציון רבנו ז"ל. תאמין לי שאני יודע מה שאני מדבר, עשה זאת, איפוא, בני, וקום ותטוס אצל ציון רבנו ז"ל.

המאחל לה שבת שלום...

ל' שט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תבא, ט"ו אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתקח חשמלאי אחד הן בשביל
לתקן את השקע במקנה, והן בשביל המאוררים, שרציתי כבר על
שבת הבאה שיהיו מאוררים, וכן צריכים לתקן את המזונגים, ורציתי
להחליף גם הלוח של חשמל, כדי לבקש מחברת חשמל פאזות
גבוהות, ועל כל זה תקח חשמלאי מבחורץ מסמך, על ... אתה לא
יכול כבר לבטח, אין מה לדבר מזה יותר, חבל על העגמת נפש,
ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתעשה את זה כבר השבוע,
כי זה מאד מאד נחוץ.

נא ונא ראה להחזיק מעמד, ואני מאד מבקש אותך, שתעמד
על הערכי שיגמר את השפוצים, כי חבל שהילדים, יפרקו את
האבנים משתלבות, וכן את הגדר וכו'.

המאחל לך שבת שלום...

במוצאי-שבת תכתב לי חדשות מה קורה שם.

ל' שי.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תבא, ט"ו אלול ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

על ראש השנה לא שיף שאשה תסע, כי יש שם יותר מעשרת אלפים אנשים, ובשנה זו אנחנו מקוים שיהיה לכל הפחות כפול, ולכן לא יהיה שיף לגמרי שתוכלי להגיע אל ציון רבנו ז"ל, כי יש רק גברים, ולא שיף בכלל שאשה תסע על ראש השנה.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתראי לצמצם את עצמך, שלא יהיה, חס ושלום, רבוי אור, אשר יגרם שבירת הכלים, אשה צריכה לצמצם את עצמה, ולא לבקש גדולות, אלא להיות אשה כשרה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

ל' שיא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תבא, ט"ו אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היניק וחפים...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך איך שאתה מתמיד בלמודים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתהיה תלמיד-חכם גדול מאד.

העקר אל תסתפל במה שאחרים אומרים, אתה ראה להתקדם לאט לאט בלי לחץ, אף אחד לא מלחיץ אותך, ואתה לא צריך להלחיץ את עצמך, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה הכי מאשר, תהיה תלמיד-חכם גדול, אבל באפן שלזכות לזה צריכים הרבה סבלנות, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא לראות אותך גדול בתורה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' שיב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים-וילך, י"ז אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שאל תפקיד את הכסף של ...
בבנק, עד שאני מקבל ממנו את הכסף, ראה לצלצל שימסר לי את
הכסף, כי אתה יודע שאין לו, וזה סתם דמיון, ואני מכרח את הכסף
לתת לסוכן הנסיעות בעבור אומן.

העקר תראה שיהיה שפע של בשר, אם אתה לוקח על עצמך
לספק לאנשי שלומנו בשר, ואתה רוצה להכנס בעסק הזה, אתה
צריך לראות שיהיה לכלם שפע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' שיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים-וילך, י"ז אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל כלליות נשות
אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר
ברסלב", הו"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד, וישמרון ויצילן מפל
צרה וצוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה
ידיהן, אמן.

חסדי השם שאנחנו זוכים עוד לילה אחד לדבר מדברי רבנו
ז"ל, ובפרט שעכשו אנחנו אווזים בפרשת השבוע (דברים כט, ט):
"אתם נצבים היום פלכם לפני ה' אלקיכם, ראשיכם שבטיכם
זקניכם ושטריכם כל איש ישראל, טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב

מחניף מחטב עציף עד שאב מימך" וגו'; וכתוב בזהר, שהיכן שכתוב 'היום' — זהו ראש השנה, הינו בראש השנה כלם נצבים לפני ה' אלקיכם, מראשיכם עד חוטב עציף ושואב מימך. מלמד, שאצל הקדוש-ברוך-הוא אין הפרש, אחד שהוא ראש, זקן, שוטר, או חוטב עצים ושואב מים. אצלו יתברך כלם שוים, כלם במדרגה זהה. מה ומי פן חשוב אצל הקדוש-ברוך-הוא? לב נשבר. אמר מוהרנ"ת ז"ל: אני יכול לומר פשט על מהר"ם שיף הכי קשה, אבל אינני יכול לומר פשט על יהודי. הינו בימי מוהרנ"ת ז"ל יצא ספר בשם מהר"ם שיף על הש"ס, והיה ספר קשה, והיו צריכים להתנגע להבינו, ואמר: אני יכול להבין כל קטע מן הספר, אבל להסביר יהודי — אינני יכול וקשה מאד, כי מה אני יודע מה עבר עליו וכו'. וכתוב (תהלים נא, יט): "לב נשבר ונדכא אלהים לא תבזה". אדם שהוא שבור ובא ומספר לפניו יתברך כל אשר מעיק לו, ובפרט כשמוריד דמעות, זה שובר את כל המחצות, וכמאמר ז"ל (בבא מציעא נט.): אף-על-פי ששערי תפלה ננעלו, כמו שכתוב (איכה ג, ח): "גם כי אזעק ואשובע סתם תפלתי", אבל דמעות שוברות את כל המנעולים. ובשעה שאדם בוכה להקדוש-ברוך-הוא בדמעות שליש, התפלות שוברות את כל השערים. ולכן עלינו להשתדל מאד מאד לא לפגע בזולת, כי אם השני יוריד דמעות בעבורנו, או לנו! אבל בודאי צריכים לידע אם בישר ובצדק הוריד דמעות — אם לאו. כי אם ההוא יעשה לי עול, ואני אגלה פרצופו האמתי שמרע לי, ואחר-כך הוא ילך ויוריד דמעות, אין זאת אומרת שדמעותיו עושות רשם למעלה, כי למעלה בשמים אין סובלים שקר, שם את השקר מסלקים תכף-ומיד, שם חשוב יהלומים, זהב, כסף טהור. ברגע שאדם רוצה להביא פח מצפה כסף, זהב מזיף, ברזל מצפה זהב, זכוכית כדגמת יהלום, דבר כזה משליכים לחוץ על אתר. על הקדוש-ברוך-הוא אין יכולים לעבד. אבל אם אחד בוכה בישר, השם ישמר, מי שגרם לו לזה, עלול לקבל ענש חמור מאד. ולכן צריך להזהר מאד לא להציק לזולת. בדור הזה המחין שלנו חלשים ביותר, וישנם בני-אדם שהם רגישים מאד, ותכף כשאומרים להם איזו מלה וכו', הם נפגעים, ומורידים דמעות לפניו

יִתְבַּרֵךְ, וּבְדַבְרֵךְ זֶה צְרִיכִים לְהִשְׁמֵר שְׁלֵא לִפְגַּע בְּזוּלַת, כִּי מִקְפִּידִים עַל כֶּף בְּשָׂמִים וְכוּ'.

וְלִכֵּן הַתְּשׁוּבָה הֵרֵאשׁוּנָה שְׁעָלֵינוּ לְשׁוּב עָלֶיךָ — עַל עֲבֵרוֹת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ. אִשָּׁה צְרִיכָה לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל שְׁפָגְעָה בְּחִבְרָתָהּ. אִם אֶחָד פָּגַע בְּכַבּוֹד הַזּוּלַת, עָלָיו לְבַקֵּשׁ סְלִיחָתוֹ, אָבֵל צְרִיף לְזַכֵּר, שְׁצָרִיף לְהֵיוֹת בְּצֶדֶק, וְלֹא בְּאֲשֶׁר הֵהוּא נִתְפָּס עַל קִירוֹת חֲלָקִים, וְכָל דְּבַר פְּעוּט מְעוֹרֵר אֶת רַגְשׁוֹתָיו וְכוּ', וְלִכֵּן 'אָסוּר' לֹא לֹדַר לוֹ דְּבַר וְכוּ', אִין הַפְּוֹנָה לְזָה. אוֹ אִם אֶחָד סוֹבֵל עַל עֲצָבָיו וְכוּ', אִינְנוּ נִכְנָס בְּגֵדֵר פְּגִיעָה כְּשֶׁרֶק מְדַבְּרִים אִיזוֹ מְלָה, וְאִין מִתְכַּוְּנִים לְהַעֲלִיבוֹ וְכוּ', וְהוּא נִפְגַּע וְכוּ', אִין מְדַבֵּר בְּזָה, אֵלֹא אִם בְּאֵמַת אָדָם הַקְּנִיט אֶת זוּלָתוֹ וְיודֵעַ שְׁעֵשָׂה עוֹל, אִזִּי צְרִיף לֵילֵף וּלְבַקֵּשׁוּ סְלִיחָה, בְּטָרָם יִקְבַּל עַל כֶּף עֲנַשׁ חֲמוּר.

הַדְּבַר שְׁקוֹרָה כְּהִיוֹם, וְאָנוּ עֵדִים לְזָה, וְזֶה מְצַעֵר מְאֹד, עַד שְׁאִינְנִי מוֹצֵא מְנוּחַ. יְהוּדִי נִמְצָא בְּבֵית-סֵהֵר, אָב לְתִשְׁעָה יְלָדִים, וְאִנִּי יודֵעַ הֵרְבָּה מְאֹד לְמִי יֵשׁ חֵלֶק בְּזָה. זֶה הֵלְמוּד שְׁלִמְדָתִי עִתָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אִף שְׁיִדְעָתִיו מִזְמַן, אָבֵל עִתָּה אֲנִי יודֵעַ יוֹתֵר, מֵה שְׁנָאת חֲנָם יְכוּלָה לְהִבִּיא, אִכְזָרִיוֹת כְּזוֹ שְׁיִתְאֲכָזְרוּ עַל הַזּוּלַת, בְּלִי רַחֲמֵנוֹת כָּלֵל! כָּל דְּבַר צְרִיף גְּבוּל. מִשְׁפָּטִים כְּגוֹן: "אִינְנִי יְכוּל לְסַבֵּל אוֹתָךְ", אִין לְהֵם הֵתֵר כָּלֵל, כִּי הֵלֹא עַל שְׁנָאת חֲנָם חֵרֵב הַמְקַדָּשׁ, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן וְכוּ'. כָּלֵם מְחַפִּים לְגֵאֲלָה, כָּלֵם מְצַפִּים לִישׁוּעוֹת, בְּשֵׁעָה שְׁאִינְנוּ שָׁמַיִם עַל לֵב שְׁבַעֲנֵן בֵּין אָדָם לְחִבְרוֹ כְּלָנוּ אִינְנוּ גְזֵהִים, וְגוֹנְבִים, גּוֹזְלִים, עוֹשִׂים עוֹל לְזוּלַת, וְהַפֵּל בְּקַדְשָׁה כְּבִיכּוּל, עַד שְׁאִין שָׁמַיִם לֵב, שְׁצָרִיכִים לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְחוֹשְׁבִים: וְכִי אֲנִי פִגְעָתִי בְּמִישָׁהוּ? ! צַעֲרָתִי מִיִּשְׁהוּ? ! וְכוּ'.

וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְשַׁמַּח מְאֹד שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל. וּמֵהִי הַשְּׂמִחָה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר? יֵשׁ לָנוּ קַבּוּץ קָטָן לְגִבֵּי אַנְשֵׁי הָעוֹלָם, בְּמִקְוֹמוֹת אַחֵרִים אוֹמְרִים, שְׁיִשְׁנָם אֵלֶפֶי אֵלֶפֶי חֲסִידִים, וְאֶצְלָנוּ יֵשׁ פְּחוּת. יִשְׁנֵנוּ דְבַר הַלְצָה, שְׁאֵמֵר אֶחָד לְאֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: מֵה יֵשׁ אֶצְל הַרְבֵּי שְׁלָכָם, כְּלוּם! וְאֶצְל הַרְבֵּי שְׁלִי הִיוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה אַנְשִׁים,

שְׁהִיְתָה סִפְנַת נְפֹשׁוֹת. עָנָה זֶה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: כֵּן, כֵּן, אֲצַלְכֶם הִיְתָה סִפְנַת נְפֹשׁוֹת, אֲבָל אֲצַלְנוּ הִיְתָה מְחִיָּה נְפֹשׁוֹת. אָה, אִיזוֹ שְׂמִיחָה אָנוּ מִקְבָּלִים מִרְבֵּנוּ ו'ל! אִיזוֹ חֵיוֹת יֵשׁ לָנוּ! אַף שֵׁישׁ לָנוּ קִבּוּץ קָטָן, אֲבָל אִיזוֹ חֵיוֹת וְשְׂמִיחָה יֵשׁ לָנוּ!

וּבִאֲמַת הָבָה נִתְבּוֹנֵן מֵהִי הַשְׂמִיחָה שֵׁישׁ לָנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִהְיוֹת מִקְרָבִים לְרַבֵּנוּ ו'ל? אֵלָא רַבֵּנוּ ו'ל הַחֲדִיר בְּנוּ אֲמַת מֵאֵד גְּדוּלָּה וּחִזְקָה. וַיֵּמָּה זֹאת אוֹמְרָת? אֵלָא הָעֲנִיָּן שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלִסְפֹּר לוֹ כֹּל אֲשֶׁר קוֹרָה עִמָּנוּ וְכוּאֵב לָנוּ. הָרִי אֵינן עוֹד דָּבָר חָשׁוּב יוֹתֵר בְּשָׁמַיִם כַּתְּפִלָּה, כְּשֶׁאֲדָם מִתְּפַלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְשׁוֹפֵף שִׁיחוֹ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, אֵינן לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵיזָה רֶשֶׁם זֶה עוֹשֶׂה בְּשָׁמַיִם, וּבִפְרָט כְּשֶׁאֲדָם בּוֹכָה בְּבִכּוּיֹת — הוּא שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַמְּנַעְעוּלִים הַסְּגוּרִים. וְזוֹ הָאֲמַת הַחִזְקָה שֶׁל רַבֵּנוּ ו'ל, זֶה הָאֲמַת הַגְּדוּלָּה שֶׁל רַבֵּנוּ ו'ל! וְכִמוֹ-כֵן הָעֲנִיָּן שֶׁלְּמִדְּנוּ רַבֵּנוּ ו'ל, לְתַת תּוֹדָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל לְפָנָיו עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, זֶה כְּתוּב בְּסִפְרֵי הַמְּקַבְּלִים, אֶף-עַל-פִּי שְׂאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁשְׁעָרֵי תְּפִלָּה נִגְעָלוּ, אֲבָל שְׁעָרֵי דְמַעוֹת לֹא נִגְעָלוּ, אֲבָל שְׁעָרֵי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לֹא נִגְעָלוּ אַף פַּעַם. וְזֶה מִתְּקַבֵּל לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן לְמַעְלָה, הֵינּוּ עֲלֵינוּ לְהַרְגִיל עֲצֵמָנוּ לְתַת תּוֹדָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל דְּבָר וְדְבָר שֵׁישׁ לָנוּ. הָעֲנִיָּן שֶׁל הַכֶּרֶת הַטּוֹב זֶה הַשְּׂבַח הַכִּי גְּדוּל לְעַם יִשְׂרָאֵל.

הִנֵּה לְמִדְּנוּ שְׁבוּעַ שְׁעֵבֵר פְּרָשַׁת בְּפוּרִים (דְּבָרִים כו), שְׂאָנוּ בָּאִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנוֹתְנִים לוֹ תּוֹדָה שְׂזָכֵינוּ לְשִׁדָּה, וְהַשְּׁדָּה הַצְּמִיחַ פְּרוּת, וְאָנוּ מְבִיאִים אֶת הַפְּרוּת לְבִפְּוּרִים, אוֹמֵר רַשִׁי הַקְּדוּשׁ (פְּסוּק ג'): וְאִמְרָת אֱלֹוֹ שְׂאִינָךְ כְּפוּי טוֹבָה. אָדָם בָּא וְנוֹתֵן תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהִבִּיא רֵאשִׁית פְּרִי אֲדָמָתוֹ, זֶה כָּל-כֶּף חָשׁוּב בְּשָׁמַיִם, כְּשֶׁאֲשָׂה נּוֹתֵנָת תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ עַל גְּדָל הַחֲסָד שֶׁעָשָׂה עִמָּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנָתַן לָהּ בַּעַל, יְלָדִים, בֵּית, בְּרִיאוֹת, אַף שְׂפָה וְשֵׁם יִשְׁנֵן טַעֲנוֹת, וְלָמִי אֵינן טַעֲנוֹת עַל בַּעְלָהּ, עַל הַיְלָדִים, עַל הָעֵדֶר פְּרִנְסָה?! אֲבָל אִם נַחֲפֵשׁ וְנִבְקֵשׁ, נִמְצָא אֶת הַטּוֹב שֶׁהַקְּדוּשׁ-

בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ. כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים קלה): "טוֹב הַיְיָ לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", הִנֵּה יֵשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה דְבָרִים יָפִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לָנוּ: בְּרִיאוֹת, אָנוּ נוֹשְׁמִים אֲוִיר צַח וְזָךְ בְּלִי כֶסֶף, לֹא צְרִיכִים לְשֵׁלֵם עַל זֶה — לֹא מַסִּים, לֹא מִס עֵרֶךְ מוֹסָף, זֶה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! הִנֵּה נִתֵּן תּוֹדָה, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵינָנוּ צְרִיכִים לְנִשְׁם דָּרֶךְ מְכֻנֶּת הַנְּשֻׁמָּה. וְכֵן הֵדֵם זוֹרֵם בָּנוּ בְּלִי שְׁנָקְבֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, מִנֵּת דָּם, וְכֶף עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל, עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא רַחֲמִים וַחֲסָדִים עִמָּנוּ. וְעֲלִינוּ לְתֵת לוֹ תּוֹדָה. וְאִם נִרְגִיל עֲצָמָנוּ לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ, נִמְצָא הַרְבֵּה מְאֹד טוֹבוֹת, וְאִם נִרְגִיל עֲצָמָנוּ לְתֵת תּוֹדָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל דְּבָר, שֶׁזֶה נִקְרָא הַפֶּרֶת הַטּוֹב, לְבִסּוּף יִפְתַּח לְבָנוּ לְבַקֵּשׁ עַל עוֹד דְּבָרִים שְׁאֵנוּ צְרִיכִים. אָבֵל עָקַר הַבְּעֵיָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁתִּכְף-וּמִיד אֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב, אֲלֵא אוֹמֵר: חֲסֵר לִי זֶה וְזֶה, וְאִם אֵינוֹ מְקַבֵּל, מִיד בָּא בְטַעֲנוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנִכְנָס בְּקַשְׁיּוֹת וּבָא לְסַפְקוֹת, עַד שֶׁבָּא עֲמֶלְק, וְנִכְנָס בְּאָדָם סֶפֶק (שְׁמוֹת יז): "הִיֵּשׁ הַיְיָ" בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין", וְתִכְף "וַיְבֹא עֲמֶלְק", שֶׁהוּא הָיָה כְּפוּי טוֹבָה.

וְלִכֵּן הִנֵּה אָנוּ יוֹשְׁבִים עִתָּהּ וּמְדַבְּרִים, וְרוֹצִים לְשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אָנוּ עוֹמְדִים בְּדִיוֹק עֲשָׂרָה יָמִים לְפָנַי שְׁנוֹסְעִים לְרַבְּנוּ ז"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה. בּוֹדָאֵי יִשְׁנֵן נִשְׁיִם שֶׁמֵּאֹד קָשָׁה לָהֶן, שֶׁבְּעֲלִיָּהֶם נוֹסְעִים לְאוּמָן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעוֹזְבִים אוֹתָם עִם הַיְלָדִים, אֶשֶׁר אֵין זֶה קָל כָּלָל וְעָקַר, אִם כָּל הַשָּׁנָה בָּא מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְאִשָּׁה עִם הַיְלָדִים בְּבֵית, כִּי צְרִיכִים עֲזָרָה מִהַבֶּעַל. וְאֵנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה, שֶׁתֹּאמֵר לְבַעֲלָהּ: "מוֹהֲרָא" שֶׁבְּקַשׁ שֶׁתַּעֲזֹר לִי עִם הַיְלָדִים, וְאוּכַל לְצֵאת מַעַט לְהַתְּאֹרֵר" וְכוּ'. וְאֵנִי רוֹצֵה שֶׁדְּבוּרִים אֵלוּ תִּרְאוּ וְתִשְׁמִיעוּ לְבַעֲלֵיכֶם, כִּי אֲסוּר לְהִיּוֹת כְּפוּי טוֹבָה. אָנוּ מוֹצְאִים בְּשַׁעַה שְׂאָדָם הַרְּאִשׁוֹן חֲטָא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא אֵלָיו בְּטַעֲנָה: מַה וְלָמָּה חֲטָאתִי? בְּמָקוֹם שֶׁיאֹמֵר: רְבֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פִּשְׁעִתִּי, וְהִרְעַ בְּעֵינַיִךְ עֲשִׂיתִי, הוּא אוֹמֵר: הָאִשָּׁה אֶשֶׁר נִתְּתָ עִמָּדִי, הִיא נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ וְאִכַּל. הָאִשָּׁה אֲשֶׁמָּה. אוֹמֵר רַש"י (בְּרֵאשִׁית ג.

(יב): כָּאֵן כִּפְר בְּטוֹבָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לָךְ מִתְּנָה אֲשֶׁה, לְמָה
 אַתָּה מְשַׁלֵּיךְ אֶת הָאֲשֶׁמָה עֲלֶיךָ. לְמִדִּים מִכָּאֵן מְהִי כְפִיּוֹת טוֹבָה.
 וְלִכֵּן אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶתְכֶן שְׁתֵּאמְרֵנָה בְּשָׁמִי, שְׂרַבְנוּ ז"ל מֵאֵד הַקְּפִיד
 עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְהַבְעַל צְרִיךְ לַעֲזוֹר בְּבֵית, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעֵתָה בָּא חַג
 גּוֹרְלֵי — רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּכְמֵאמְרָם ז"ל (בִּיצָה טו): כֹּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל
 אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְרֵאשׁ הַשָּׁנָה אָדָם נִדוֹן מִה יִהְיֶה
 עִמּוֹ כֹּל הַשָּׁנָה (עֵינ רֵאשׁ הַשָּׁנָה ח), כּוֹתֵבִים לוֹ אֶת הַתְּקִצִּיב, אֶת
 הַבְּרִיאוֹת, אֶת הַחַיִּים, אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם לְהַפְּךָ. כִּמָּה אֲסוּנוֹת עֲבָרוּ עַל
 פְּלוֹנִי, עַל אֶלְמוֹנִי, עַל זֶה וְעַל זֶה וְכוּ וְכוּ, וְאִף אֶחָד לֹא צָפָה שְׁנֵה
 יִקְרָה לְמִשְׁפַּחָה זֹו, שְׁכָף יִקְרָה לְאָדָם זֶה, אוֹ לְאֲשֶׁה זֹו, אוֹ לִילְדִים
 אֵלוֹ וְכוּ וְכוּ, אִף אֶחָד לֹא תֵאָר וְשַׁעַר, אֲבָל כְּבֹר מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה הִזְיָה
 הַכֹּל כְּתוּב, וּבְרַגַע שְׁכָתוּב, בְּיוֹם הַפְּפוּרִים חוֹתְמִים, וּבְיוֹם הוֹשַׁעְנָא
 רַבָּא מוֹצִיאִים אֶת הַפְּתִקָּאוֹת. וְהִנֵּה אֲנִי עוֹמְדִים לְפָנֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה,
 שָׁנָה גּוֹרְלִית מֵאֵד. עֲבָרָה עָלֵינוּ שָׁנָה קָשָׁה מֵאֵד. אֵינֵנִי יְכוּל לְהַרְבּוֹת
 בְּדַבּוּרִים, יִשְׁנֵם דְּבָרִים שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְגַלּוֹת וְלֹא נִתֵּן לְגַלּוֹת. הִיוּ
 יְכוּלִים לְמַנֵּעַ אֶת הָאֲסוֹן הַזֶּה, אֲבָל הַבְּחִירָה גְדוּלָה מֵאֵד, נוֹתְנִים
 לְאָדָם בְּחִירָה, וְאָדָם מִסְכֵּן אֵינֵנִי יוֹדֵעַ אֶת כַּחוֹתָיו, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת
 הַמְּקוֹם הֵיכֵן לְלַכֵּת וְלָמִי לְלַכֵּת, וְלִכֵּן הִסְתַּבֵּךְ בְּמָה שְׁנִסְתַּבֵּךְ, וְגָרַם
 כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסוּרִים, אֲבָל כֹּל הָעוֹלָם כֹּלֹ חָכוֹ וְצַפוֹ עַל שְׁנַת
 תש"ס, וְלַצַּעֲרָנוּ הָרַב זֶה הַגִּיעַ. בְּיוֹם ג' אֶלּוּל הִיָּתָה הַתְּעוֹרְרוֹת
 גְּדוּלָה מֵאֵד לְעַם יִשְׂרָאֵל, בְּחֻדֵשׁ אֶלּוּל הַזֶּה כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה יְהוּדִים
 נִכְנְסוּ בָהֶם הַרְהוּר תְּשׁוּבָה וּבְכוּ פִילְדִים קִטְנִים. וְעַדִּין אֲנִי בּוֹכִים,
 שְׂזוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת תְּשׁוּבָה בְּלִמִּי רִגִּילָה, שְׂאִישׁ לֹא חָלַם עַל כֶּף. וְכֵן
 הַתְּגָלָה וְהַתְּפָרְסָם בְּרַבִּים הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאִין עָרוּץ מְעֻרְוִצִי
 הַקְּדוּשׁ שֶׁלֹּא יִגְלוּ וּיִפְרָסְמוּ בְּגִלּוּי אֶת רַבְּנוּ ז"ל וְהָרֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלוֹ,
 דְּבַר כְּזֶה שְׂאִף אֶחָד אֵינִי מֵאֲמִין וְלֹא רָצָה לְהֵאֲמִין שִׁיְהִיָּה כֶּף. לְפָנֵי
 כְּשִׁנְתִּים כְּשִׁדְבַרְתִּי עַל הַלּוּיָן עִם מְרָן הָרֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הָרַב עוֹבְדֵיָה
 יוֹסֵף יִשְׁמְרָהוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּיִחִיָּהוּ, שְׁבַרְצוֹנִי לְהִבִּיא אֶל צִיּוֹן
 רַבְּנוּ ז"ל מְלִיּוֹן יְהוּדִים מֵעֵדוֹת הַמְּזֻרָח, וְהִזְיָה נִרְאָה כְּחוּכָא וְאֶטְלוּלָא
 בְּעֵינֵי הַמּוֹן-עַם, וְכִיּוֹם בְּשָׁבוּעִים הָאֲחֻרוֹנִים, מְדַבְּרִים פְּתוּחַ בְּכֹל
 עָרוּצֵי הַקְּדוּשׁ שְׁנִשְׁמָעִים בְּרַבְּכוּת וּרְבִיכּוּת בְּתֵי יִשְׂרָאֵל, שׁוֹמְעִים בָּהֶם

פְּתוּחַ לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל, פְּתוּחַ מְלֵהוּת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל
בְּאוֹמֵן, וְזוֹ רַק הַתְּחִלָּה.

יְדוּעַ שְׂמוֹהֲרֵי"ת ז"ל דִּבֵּר פַּעַם עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל,
וְהָיָה לוֹ גַּיִס מִתְּנַגַּד גָּדוֹל, וְתַכְף כְּשֶׁהֵחֵל לְדַבֵּר, אָמַר הַגַּיִס: מָה אַתָּה
מִקְשָׁקֶשׁ, מָה אַתָּה מִפְּלִיג בְּגִדְלַת רַבֵּנוּ ז"ל וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לוֹ
מוֹהֲרֵי"ת ז"ל: אַל תִּפְרִיעַ. הֵהוּא שֶׁהָיָה חֲצוּף, שָׂאֵל: וְאִם אָנִי
אֲמַשִּׁיף לְהַפְרִיעַ? אָז נִפְלַט מִפִּי מוֹהֲרֵי"ת ז"ל, וְאָמַר: תִּקְבַּל מִכּוֹת.
וְתַכְף שֶׁשָּׁמַע הַגַּיִס מְלִים אֵלּוּ, רָאָה מִמֶּשׁ כְּאֵלוּ עוֹמְדִים לְהַכּוֹתוֹ,
וּמִרַב פֶּחַד שֶׁנִּפְּלַע עָלָיו, קִפֵּץ דֶּרֶךְ חֲלוֹן בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבָרַח. עָנָה וְאָמַר
מוֹהֲרֵי"ת ז"ל: הוּא אוֹמֵר לִי מָה אָנִי עוֹשֶׂה רַעַשׁ כָּל-כֶּף גָּדוֹל מִרְבֵּנוּ
ז"ל, הֲלֹא זֶה נִקְרָא רַעַשׁ, וְהֵחֵל לוֹמַר קִטְעַ מִהַקְדָּשָׁה: "אָז בְּקוֹל
רַעַשׁ גָּדוֹל אֲדִיר וְחֹזֵק", כְּשֶׁתְּבוֹא הַגְּאֻלָּה, תִּרְאוּ אֵיזָה רַעַשׁ גָּדוֹל
יְהִיָּה בְּעוֹלָם מִדַּבֵּר רַבֵּנוּ ז"ל.

וְהִנֵּה אָנוּ עֲדִים אֵיךְ שְׂמַתְחִיל לְהִיּוֹת רַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל אֲרָצֵנוּ
הַקְּדוּשָׁה וּבְכָל הָעוֹלָם מִרְבֵּנוּ ז"ל וּמִהַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ, וּמֵרֵאשׁ
הַשָּׁנָה שְׁלוֹ. דִּבֵּר כְּזֶה שְׂאֵף אֶחָד לֹא חָלַם שִׁיקְרָה, וּמִי יוֹדֵעַ אֵיזוֹ
פְּרִסְמַת עוֹד תִּהְיֶה עַל רַבֵּנוּ ז"ל וְעַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ וְעַל צִיּוֹנוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּתַעֲמוּלָּה הַכִּי חֹזֵקָה. לְמִדִּים מִכָּאן, שִׁישְׁנִם הַרְבֵּה דְבָרִים
שְׁלֹא תֵאָרְנוּ וְשַׁעֲרָנוּ כָּלֵל.

עַל-כָּל-פָּנִים אָנִי יוֹדֵעַ שֶׁלְנָשִׁים מְאֹד קָשָׁה שֶׁהַגְּבָרִים יַעֲזֹבוּ
אוֹתָן וְיִסְעוּ לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבֵּנוּ ז"ל. אֲזַי הֵהָכְרַח לוֹמַר לְכֵן, תִּדְעָנָה
לְכֵן, רֵאשׁ הַשָּׁנָה זֶהוּ יוֹם גּוֹרְלִי עַל כָּל הַשָּׁנָה. אֵין מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה
מֵעַם יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא עָבְרָה שָׁנָה זוֹ אֵיזָה מִשְׁבָּר: זֶה אֵין לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת,
זֶה מִסְכָּן אֵין לוֹ פְּרִנְסָה, זֶה נִכְנָס בְּחוּבוֹת, נִקְלָע בְּצָרוֹת, זֶה אֵין לוֹ
נַחַת מִיְלָדִים, וּמוֹצִיאִים אוֹתוֹ מִדְּעֵתוֹ וּמִמְרָרִים אֶת חַיָּו, זֶה יֵשׁ לוֹ
עֶסֶק עִם עֲצָמוֹ, וְהֵיֶצֶר הָרַע שְׁלוֹ מִתְגַּבֵּר עָלָיו, כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ
לוֹ בְּעֵינָה אַחֲרֵת, שְׁלֹא תֵאָר וְשַׁעַר כָּלֵל. וְיִשְׁנִם אֲנָשִׁים שֶׁבְּאֻמַּת נַעֲשׂוּ
חוֹלִים. וְהִנֵּה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה רַבֵּנוּ ז"ל בִּקְשׁ מְאֹד שֶׁנִּבְּוֵא אֵלָיו, וְאָמַר,
שְׁבָרֵאשׁ הַשָּׁנָה יְכוֹל לְתַקֵּן מָה שֶׁכָּל הַשָּׁנָה אֵינּוּ יְכוֹל לְתַקֵּן, וְרוּצָה

שׁיכְרִיזוּ פְּרוּז לְכֹל הָעוֹלָם, לְפָרְסָם שְׁהַעֲנִין שְׁלוֹ הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וְזֶה יוֹתֵר שׁיף לְגִבְרִים מְנָשִׁים.

אָנִי מִכְרַח לומר לָכֵם, שְׁאִין זֶה קל לְנִסֵּעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן,
גְּשָׁמִיּוֹת אֵין בְּכֻלָּל, וְאִם מִיִּשְׁהוּ אוֹמֵר שְׁיִישׁ — טוֹעָה לְחִלּוּטִין.
קָשָׁה מְאֹד עִם הַשָּׁנָה, עִם הָאֵכֶל, קָר מְאֹד, אֵין תְּנָאִים כָּלֵל וּכְלָל.
שָׁנָה שְׁעֵבְרָה הָיָה קָרוֹב לְעִשְׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ. לְאִשָּׁה כָּלֵל לֹא שׁיף
לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, כִּי הִיא לֹא תוּכַל לְגַשֵּׁת לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
כִּי כָל הַצִּיּוֹן סָבִיב מְלֵא גִבְרִים, וְלָמָּה לָּהּ לְטָרַח וְלְנִסֵּעַ בְּחֻנָּם, כְּשֶׁלֹּא
תוּכַל אֲפֹלוּ לְהִיּוֹת סְמוּךְ וְנִרְאָה לְד' אֲמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל?! רֹאשׁ
הַשָּׁנָה זֶה קָשָׁה מְאֹד לְאִשָּׁה וְכוּ', וְלָכֵן אֵל תִּצְטַעֲרָנָה שְׁאִינְכֹן יְכוּלוֹת
לְנִסֵּעַ, כִּי זֶה יוֹתֵר שׁיף לְגִבְרִים. אָבֵל מַה שְׁאִנִּי רוּצָה מִכֵּן, הֲלֹא סוּף
כָּל סוּף אֵלוּ שְׁנוּסְעִים אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל הֵם הַבְּעָלִים. אֲזַי כָּל אִשָּׁה
תִּזְהִיר אֶת בְּעָלָהּ: אָנִי מִתִּירָה לָךְ לְנִסֵּעַ לְרַבְּנוּ ז"ל, רַק בְּשִׁכְרָה זֶה
שְׁתַּבְּטִיחַ לִי בְּהֵן צָדֵק, שְׁלֹא תִדְבֹר כָּל הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שׁוּם דְּבוּר,
וּתִקְבַּל עַל עֲצֻמָּךְ יוֹמִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה תַּעֲנִית דְּבוּר, וְאֵל תִּפְטָפֵט
שׁוּם פְּטָפוּטֵי הֶבֶל, רַק תֵּשֶׁב אֶצֶל הַצִּיּוֹן וְתִבְכֶּה, וְתִבְקֵשׁ רַחֲמִים עָלַי
וְעַל יְלָדֵינוּ, וְשִׁיחֶינָה לָנוּ פְּרֻנְסָה וּבְרִיאוֹת, וְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה. כֹּף
צְרִיכָה כָּל אִשָּׁה לַעֲשׂוֹת תְּנָאִי כְּפוּל עִם בְּעָלָהּ.

וּבּוֹדָאִי יוֹמִים שְׁלִשָּׁה קֳדָם הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה
לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל שָׁם. וְאִנִּי מִבְּקֵשׁ שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוּמֵנוּ יִקַּח חֲבִילָה סִפְרִים, כִּי בָאִים אֲנָשִׁים מִכָּל הָעוֹלָם פְּשׁוּטוֹ
כְּמִשְׁמַעוֹ, מִכָּל אֲרָצוֹת הַקְּדוּשָׁה לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָהּ, מִכָּל אֲרָצוֹת
אִירוּפָּה וְאֲרָצוֹת-הַבְּרִית, וּמִכָּל רוּסְיָה וְחִבְר הַעֲצִמִים, מִדְּרוּם אֲפִרְיָקָה
עַד דְּרוּם אַמְרִיקָה, עַד אוֹסְטְרָלְיָה הַרְחֹקָה, מִכָּל מְקוֹם בְּעוֹלָם בָּאִים
אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, דְּבָר כְּזֶה שֶׁהוּא פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא, אִיזוּ אָבֵן
שׁוֹאֲבֵת זוֹ. אָבֵל זֶה רַבְּנוּ ז"ל! שְׁיִישׁ לוֹ הַפֶּחַ הַזֶּה לְמִשְׁף אֶת כָּלֵל
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲלֵינוּ. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הַבְּעַל שְׁיִקַּח חֲבִילָה סִפְרִים
וּפִיצָם, וְיִהְיֶה מְמוֹכְזֵי הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָהּ בּוֹ. וְזֹאת
אָנִי רוּצָה שְׁכָל אִשָּׁה תֹאמֵר לְבְעָלָהּ.

אני מבקש אתכן מאד. אני יודע שיש לכל אשה טענות על בעלה, אולי הטענות צודקות, אולי לאו, אתן יודעות, שתמיד צריכים לשמע שני צדדים, האשה אומרת אני רגישה וכו', אני עליה להבין שגם בעלה רגישה וכו', וכשם שהיא אומרת שבעלה אינו מבין אותה, כך עליה להבין שהבעל אומר שהאשה אינה מבינה אותו וכו'. ובאמת אני יודע שמפל המצבים הקשים יכולים לצאת — אם רק חושבים בישוב הדעת. אבל בראש השנה זה הזמן שכל אשה מנשות אנשי שלומנו שתהיה פקחית, ותבין עכשו לפני ראש השנה, שזה איננו זמן לריב עם הבעל, איננו זמן לשלם 'חובות' ש'חייבים' כל השנה, ואסור לאשה לילך בדיקא עכשו, אפלו שהיא צודקת וכו', הוא הכעיסה כל השנה והיא חושבת עכשו היא תכעיס אותו, לא ולא! קדם ראש השנה כל אשה צריכה להתפייס עם בעלה, ורק להסביר לו בהסברה: בעלי היקר, תדע לך, מה עומד לפניך ומה עומד לפנינו! בראש השנה כל משפחתנו: אתה אני והילדים יעמדו לפניו יתברך כבני מרון, כעזים שסופרים אותם, ועל כל אחד ואחת יגזרו מה שיגזרו, ואתה נוסע עכשו אל עורך-דין הכי גדול בעולם, אל צדיק קדוש שהבטיח שיעשה טובה נצחית. אנא ממך, בעלי היקר, אתה נוסע רק בתנאי שאינך עוזב את הקדוש-ברוך-הוא כל הראש השנה ומפציר בתפלה, כי בראש השנה נדונים על כל השנה אם לחיים אם למות, אם לעני אם לעשר וכו', ובודאי כלנו צריכים בריאות שלמה וישועות גדולות. וזאת תבקשו מבעליכן; פי עתה איננו הזמן לריב ולשלם 'חובות' על מה שקורה בבית. הן אמת שאני יודע, שיש לכן טענות על בעליכן, טענות צודקות מאד מאד, אבל לא לפני ראש השנה, לא הזמן עכשו לזה.

ומה שאני רוצה שתעשו לפני ראש השנה — תראו להתפייס עם בעליכן, ותדונו אותם לכה זכות. פי גם עליהם עובר מה שעובר. אני מבין שאתן כל-כך ממרמרות על בעליכן, אבל לא לפני ראש השנה 'לחסל' חשבון. תדענה לכן, שעכשו קרב ובא יום הדין, ודנים את האדם, כדאי להתפייס, כדאי להיות ותרניות עתה.

שבוע הבא כלם נוסעים לראש השנה, ואתן תשאַרנה ביבנאל. אני מאד רוצה, שתבאנה לבית-הפנסת להתפלל, יהיה מגן ותשמענה תקיעת שופר, אל תלכנה לבית-הפנסת אחר, רק תבאנה ל"היכל-הקדש", ותתפללנה פה, שהתפללות של בעליכן מתקבלנה לרחמים ולרצון לפני אדון כל. בראש השנה כלם עומדים יחד מראשיכם עד חוטב עציד ושואב מימך, כלם חשויכים אצלו יתברך, ומי חשויב יותר? מי שיש לו יותר לב נשבר. עכשו זה הזמן לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, אלו ימי הרחמים והסליחות, אז לפני שנכנסים לראש השנה צריכים לפייס איש את רעהו, אבל קדם לכן תתפייסנה עם בעליכן, כי אם, חס ושלום אין שלום-בית, אין הבנה הדדית, איך אתן יכולות לבוא לפניו יתברך בבקשות, שיתן לכן נחת מילדים, בריאות, הרחבה בפרנסה, בשעה שיש חור בפלי, הינו שיש מריבות בבית, יש פעס בבית. ואף שאתן צודקות, היינה פקחות ולא צודקות, ובפרט עכשו קדם ראש השנה, אני יודע שזה מאד קשה, אבל גם לגברים זה קשה מאד לנסע, רבם חוזרים חולים כל שנה, ואף-על-פי-כן נוסעים, ומדוע? כי רבנו ז"ל צוה. ולא נוסעים בעבור איזו חנה או טיול סתמי וכו', להתאורר וכו', אלא אנו עושים את רצון רבנו ז"ל, וזה בא מאד מאד קשה, צפיפות וחסר תנאים וכו', אבל אנו צריכים לעשות רצון רבנו ז"ל.

עלינו לשמח מאד, שאנו יודעים מרבנו ז"ל, אנו מתבודדים בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, ומספרים לו כל העובר עלינו. והעקר — להרגיל עצמנו לתן תודה להקדוש-ברוך-הוא.

הארכתי מאד, כי אני יודע, שעכשו כמו אצל כלל נשמות ישראל, לפני ראש השנה יש סמ"ך-מ"ם בבית, וגורם מריבות, שהבעל לא יסע אל הצדיק על ראש השנה, כי הוא יודע, שאם יסעו אל הצדיק לראש השנה, אין לו מה לעשות בבית הזה. ולכן אבקשכן מאד מאד, אל תמנענה מבעליכן לנסע לראש השנה, אל תוצאנה את עצביכן עליהם, מפני שנוסעים לראש השנה, ובפרט בראש השנה תשס"א, מי שיהיה אצל ציון רבנו ז"ל — לא יתחרט! ומי שלא יהיה אצל ציון רבנו ז"ל — יתחרט! לכן אבקש

אֵת כָּל הַנָּשִׁים, נָשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, תַּעֲזֹרְנָה שְׁבַעֲלִיכֵן יִסְעוּ לְרֹאשׁ
הַשָּׁנָה, תִּשְׁלַחוּ אוֹתָם בְּחִיוֹךְ וּבְשִׂמְחָה. וְאִם הִבַּעַל עֲצָלָן, אֵינּוּ רוֹצֵה
לְנִסֵּעַ, אוֹ הוּא חוֹשֵׁשׁ וְכוּ', תִּקְחֶנָּה מִקַּל וְתֹאמְרֶנָּה: "אִם אֵינֶךָ רוֹצֵה
לְנִסֵּעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲנִי מִגְרֶשֶׁת אוֹתְךָ בְּמִקַּל, כִּי כָל הַשָּׁנָה תִּלְוֶיהָ
בְּזָה שְׂאֵתָה נּוֹסֵעַ: הַפְּרִנְסָה, הַבְּרִיאוֹת, הַיְלָדִים וְכוּ', וְאֵתָה רוֹצֵה
לְמַנַּע אֵת זֹאת מֵאֵתָנוּ?!"

וְאֲנִי פּוֹנֶה לְכָל נָשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, סֶךְ הַכֹּל כָּל הַנְּסִיעָה זֶה
פְּחוֹת מְשִׁבּוּעַ, אַרְבָּעָה, חֲמִשָּׁה, שֵׁשָׁה יָמִים וְלֹא יוֹתֵר. אֵל תִּקְפְּדֶנָּה
עַל בְּעַלְיִכֵן, וְאֵל תִּרְגְּזֶנָּה עֲלֵיהֶם, וְאֵל תִּכְפַּסְנָה בְּלַחֲץ, זֶה הַיּוֹם
הַגּוֹרְלִי שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה — רֹאשׁ הַשָּׁנָה! אֵתָן תִּהְיֶינָה פֹּה, וְתִכְפִּינָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבַעֲלִיכֵן יִהְיוּ בְּאוֹמֵן וְשֵׁם יִכְפוּ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא. וְאֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ שֶׁכָּל אִשָּׁה תַּעֲשֶׂה תְּנָאֵי כְּפוֹל עִם בַּעֲלָהּ,
וְשִׁירְשָׁם עַל פֶּתַח: "אֲנִי מִקְבֵּל עָלַי בְּלִי גְדֵר, לְשֹׁמֵר עַל פִּי בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה". כִּי אָדָם דֵּן אֵת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן,
חֶלֶק א', סִימָן קיג), שְׂאָדָם דֵּן אֵת עֲצָמוֹ. וְלִכֵּן הִזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל אֵת
אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁבְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל הַפֶּה וְלֹא לְדַבֵּר.
וְגַם אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁבְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְחַשֵּׁב רַק מִחֲשֻׁבוֹת
טוֹבוֹת, וּצְרִיכִים לִהְיוֹת שְׂמֵחִים וְלִכְפּוֹת, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵיו ז"ל
(שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כא); וְכֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, (שִׂיחוֹת-הַר"ן,
סִימָן ריד), צְרִיכִים לִתֵּת עַל פִּדְיוֹן, שְׂאָז הוּא הַזְּמַן לְהִמָּתִיק אֵת כָּל
הַדִּינִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וְזֶה דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד, וְעוֹד הִרְבֵּה שְׂבָחִים אָמַר
רַבְּנוּ ז"ל, וְדַבֵּר מִהֲרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֵת נָשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הַחֲזַקְנָה אֵת עֲצָמְכֵן
בְּיַחַד, יִהְיֶה מֶה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְתִרְאִינָה לְפִיּוֹס זֹאת זֹאת זֹאת,
כִּי לְמַעַלָּה בְּשָׁמַיִם מְאֹד מִקְפִּידִים אִם יֵשׁ מִחֲלָקֶת עִם אֵיזָה בַר
יִשְׂרָאֵל. וּצְרִיכִים לְשַׁפֵּט אֵת עֲצָמוֹ, אוֹלֵי עֲשֶׂה אֵיזָה עָוֹל לְזוּלָתוֹ. וְלִכֵּן
תִּרְאִינָה לְהִתְאַחַד יַחַד זֶה עִם זֶה, אֲנִי מְשַׁפְּחָה אַחַת גְּדוּלָה.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַצְּלַחְנוּ בְּגְדוֹל הַשָּׁנָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם עוֹד כְּמֶה
זוּגוֹת הַתַּחֲתָנוּ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשָּׁנָה הַבָּאָה

קעד אָפּר ל' שיד - ל' שטו בנחל

עלינו לטובה, תהיה שנה של שמחות בין אנשי שלומנו, ושכלנו
כבר נזכה לשמחה הכי גדולה, שהקדוש-ברוך-הוא יתגלה אלינו,
ויהיה לנו כל טוב.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

ל' שיד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים-וילך, י"ז אלול ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חסדי השם יתברך, הבת שלך עכשו בסדר גמור, היא היתה
פמה וכמה פעמים בבית-חולים במצב ממש מסכן, ותהלה לאל,
בני ... גרו יאיר, פשוט מסר את נפשו עבורם, אני חושב, שהכי
טוב שתחזר עכשו לבית, ושתהיה תחת הפקוח שלך, ואני מקווה
שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, אל תדאגי.

אודות נסיעה לאשה לציון לראש-השנה, זה מאד מאד קשה,
כי אי אפשר אפלו לגשת אל הציון, וחבל על כל הטרחה, ולכן
בעלך יתפלל באומן, ואת תתפללי ביבנאל, ושניכם תפעלו שנה
טובה ומתוקה לכם ולכל ילדיכם.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ל' שטו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים-וילך, י"ז אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, תלמידי
... גרו יאיר.

לִנְכוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, עִם כָּל הַהִלְכוֹת שְׁאַתָּה לוֹמַד אִתָּם, וְכֵן הִדִּין וְחָשְׁבוֹן שֶׁל הַיְלָדִים, וּמִמָּשׁ הַחַיִּיתִנִּי.

אֶתָּה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשַׁמַּח, כִּי אֵין עוֹד שְׂמֵחָה כְּשִׂמְחָה זֹה, שְׁאַתָּה לוֹמַד עִם הַתְּלָמִידִים, וּמַחְדִּיר בָּהֶם הִלְכָה, כִּי הָעֶקֶר זֶה הִלְכָה, כִּי אִם הֵם לֹא יִלְמְדוּ עֲכָשׁוּ קִדְּם הַבְּרִי-מִצְוָה, וְאֵלּוּ שְׂכָבֵר נַעֲשׂוּ בְרִי-מִצְוָה — הִלְכָה, הֵם יִהְיוּ עֲמֵי הָאָרֶץ גְּמוּרִים, וְצָרִיכִים לְהַחְדִּיר בָּהֶם הִלְכָה, וְלַחְזוֹר עַל הִלְכָה יוֹם אַחַר יוֹם, כִּי זֶה הַיְסוּד בִּיְהוּדוּת. וְרַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד, שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל מְכָרַח לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הִלְכָה, יִהְיֶה מִי שִׂיְהִיָּה, וְיִהְיֶה אִיךָ שִׂיְהִיָּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי ו"ל (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן כט); וְלִכֵּן הַחֲזוֹק בְּלַמוּד הִלְכָה, וְכֵן תַּחְדִּיר בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם, וְתַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמָּהֶם מִמַּעַלַת הַגְּרוּסָה ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְהַרְבֵּה דַפִּים גְּמָרָא, וְאֲנִי מְאֹד מִקְּוָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵלּוּ הַתְּלָמִידִים שְׁעָבְרוּ דִּרְךְ הַכֶּתֶה שְׁלֶךְ, יִהְיוּ יְלָדִים עִם יִרְאֵת שָׁמַיִם. אָמֵת, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁבַפְתִּים לֹא מְדַקְדָּקִים וְכוּ', וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת מְלַמֵּד טוֹב, וּבְזָכוֹת זֶה אֲנִי מַבְטִיחַ לְךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת צְדִיקִים וְצַדִּיקָנִיּוֹת.

בְּמוֹ עֵינֵי רְאִיתִי — אֵלּוּ שְׁמַסְרוּ אֶת נַפְשָׁם לְחַנּוּף יְלָדִים עַל טְהָרַת הַקִּדְּשׁ, וְלְהַחְדִּיר בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם, זָכוּ לְצִאָצְאֵי קִדְּשׁ, בָּנִים וּבָנוֹת צְדִיקִים וְצַדִּיקָנִיּוֹת. וְלִכֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שטז.

בַּעֲזֵרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַ נְצִיבִים-וְיִלְדָה, י"ז אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי תְּלָמִידֵי ...
נְרוּ יְאִיר.

אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמֵחָה שִׂישׁ לִי, שְׁאַתָּה

לומד עם השלשה אברכים טור בית יוסף ושלחן ערוך — הלכות נדה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתגמרו את כל ההלכות בעיון רב, וכן תלמד ילקוט יוסף, שזה נצרך תכף-ומיד, אתה אל תסתכל על אף אחד, ואל תבלבל את עצמך מאף אחד, תתאחדו ארבעתכם יחד, ותלמדו ביחד בהתמדה, ואני מאד מאד מעריך אותך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתצליח דרפך, ותזכה לנסע אצל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה.

ההכרח לקצר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' שיו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נציבים-וילף, י"ז אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, תלמידי ... גרו יאיר.

מאד מאד אני רוצה, שתתמיד בלמוד עם ... גרו יאיר, ותלמדו חק ולא יעבר כל יום, כי תכל על כל יום שעובר בלי למוד התורה הקדושה, פי אדם בלי למוד התורה הקדושה, הוא כמו איש רעב שאינו אוכל, ואם בגשמיות אדם אינו מטעה את עצמו, ואוכל בכל יום משהו, כמו-כן ויותר מכן צריכים ברוחניות 'לגנב' תורה הקדושה, פי זה מה שישאר מאתנו, ולכן ראה ללמד אתו בכל יום, מלבד זאת ראה לשמר מאד מאד להתפלל במנין, פי מי שנוהר להתפלל בכל יום במנין, יהיה לו דבר שבמנין, והוא מבטח שיהיה לו פרנסה בשפע, וכל אלו העצלנים, שלא קמים לתפלה תמיד מלאים חובות, וצריכים לנסע על פני המדינה נע ונד, רק מפני שלא נוהרים בתפלה בצבור.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' שיח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים-וילף, י"ז אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי רוֹצֵה שְׁתַּסַּע הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי
מִי שֵׁיטַע הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן לֹא יִתְחַרֵּט כֹּל הַשָּׁנָה, וּמִי שֶׁלֹּא יִסַּע —
יִתְחַרֵּט כֹּל הַשָּׁנָה, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כֹּל מִיָּנִי מְאֻמְצִים שְׁבַעוּלָם שְׁתַּסַּע,
חֻבֵּל מֵאֵד, כִּי יְכוּלִים לַפְעַל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, מֵה שְׁכַל
הַשָּׁנָה לֹא יְכוּלִים לַפְעַל, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה דְּנִים אֶת הָאָדָם, וּבְרֹאשׁ
הַשָּׁנָה כּוֹתְבִים אֶת הַתְּקַצִּיב עַל כֹּל הַשָּׁנָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקִשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שיט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילף, י"ח אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה צֹלְצֵל אֵלַי ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהוּא מֵאֵד רוֹצֵה לְבוֹא לְפָה, אֲבָל
הַבְּעִיָּה זֶה הַבְּטָחוֹנוֹת שֶׁל שְׁמוֹנַת אֲלָפִים ש"ח, הֵאֵם נוֹתְנִים לוֹ אֶת
הַבְּטָחוֹן — זֶה יוֹרֵד מִהַחֲשָׁבוֹן, כֵּן אוֹ לֹא, כִּי זֶה פְּשׁוּט זֶה נִהְיָה
וְזֶה לֹא חֶסֶר, וְצָרִיכִים לְתַת לוֹ אֶת זֶה.

בְּבִקְרָה שְׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ כְּמָה מְכַתְּבִים, לְמִסֵּר אֶת זֶה לְאַבְרָכִים,
הֵאֵם קִבְּלֵת אוֹתָם וּמְסַרְתָּם?

קַעַח   אָפֶּשֶׁר   לִי שֶׁכּ — לִי שֶׁכָּא   בְּנַחֵל

מַה בְּקֶשֶׁר לְחַשְׁמְלָאִי, הָאֵם לְקַחְתָּ הַצָּעַת מְחִיר? וְהָאֵם
הַפּוֹעֲלִים עוֹבְדִים, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הָאֲבָנִים?
רְאֵה לְכַתֵּב לִי עַל כָּל הַנִּ"ל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי שֶׁכּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כִּי אֵלּוּל הִתְשׂוּס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַמְּלַמְדִים
וְהַמּוֹרוֹת הָעוֹסְקִים בְּעִבּוֹדַת הַקִּדּוּשׁ בְּמוֹסְדוֹתֵינוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב"
בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַנּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

פֶּה תִקְבְּלוּ אֶת הַקּוֹנְטֵרַס "יְסוּדוֹת הַחֲנוּפָה", שֶׁזוֹ הַשִּׁיחָה
שֶׁדִּבְרַתִּי אֶתְכֶם אֶתְמוֹל, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתִּלְכוּ עַל-פִּי הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ, וְזֶה יוֹעִיל לָכֶם — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִיר לָכֶם אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁישׁ לָכֶם, וְאֲנִי
מְבַטֵּחַ לָכֶם שְׁבֻזְכוּת זֶה שְׂאֵתֶם מְלַמְדִים תִּינּוֹקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבֵּן, יַעֲזֹר
לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁגַּם לָכֶם יִהְיֶה טוֹב בְּחַיִּים, וְנִשְׁמַע תָּמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת אֶצְלָכֶם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹב וּמְתוֹקָה...

לִי שֶׁכָּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וַיִּלָּךְ, כִּי אֵלּוּל הִתְשׂוּס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שִׁיחָיו
נֶצַח.

אֲנִי מְאֹד מְתַפְּלָא, אֵיךְ אֶתֶם יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְגַמּוֹר כָּל-כָּף מִהַר

אָשֶׁר ל' שֶׁכַּב — ל' שֶׁכַּב בְּנִחַל קַעֲט

קוֹנְטְרָסִים, מִמָּשׁ פֶּלֶא עַל גִּבֵי פֶּלֶא, וְהִנֵּה שְׁלַחְתִּי לָכֶם עֲכָשׁוּ אֶת
הַקּוֹנְטְרָס חֲזָרָה, תִּרְאוּ לְהַגִּיחַ אֶת זֶה, וְתִכְפֹּי-וּמִיָּד מִחֵר לְמַסֵּר אֶת
זֶה לְ... גֵּרוֹ יֵאִיר, בְּצִרוּף הַמְּכַתֵּב, שֶׁהוּא יִחְלַק — הֵן לְמַלְמָדִים וְהֵן
לְמוֹרוֹת.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּבִזְכוּת זֶה הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שֶׁכַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְיִלְךָ, כ' אֱלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אֶת לֹא צְרִיכָה לְשַׁנּוֹת אֶת הַשֵּׁם, אֲלֵא שְׁיִשְׁאַר הַשֵּׁם הַתְּדָשׁ
שְׁלֶךָ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ שֵׁם טוֹב.

בְּיָדָי צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן מֵה שְׁיִוְתֵר מֵהַר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יִזְמִין לְךָ אֶת הַבְּנִי-זוּג שְׁלֶךָ, וְתִבְשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שֶׁכַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר נְצִיבִים-וְיִלְךָ, כ"ב אֱלוּל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֲצִלְךָ

עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְתוֹכַל לִהְיוֹת עִמָּנוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי הַשָּׁנָה זֹאת
שָׁנָה גּוֹרְלִית, מִי שִׁיְהִיָּה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל — לֹא יִתְחַרֵּט, וּמִי
שֶׁלֹּא יִהְיֶה — יִתְחַרֵּט, וְלִכְּן כְּדַאי לִהְיוֹת חֶכֶם, וְלִהְיוֹת אֶצֶל צִיּוֹן
רַבְּנוּ ז"ל.

רְצִיתִי שֶׁבְּלִיל שַׁבַּת תַּעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּל
אֵלּוּ שְׁנֵשְׂאָרִים, שִׁיְהִיָּה מִנֵּן בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי
הַנָּשִׁים צְרִיכוֹת לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפָר, וְחָבֵל שִׁיִּצְטָרְכוּ לְנִסְעַ אֶל מְקוֹם
אֲחֵר, וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת, וּכְדַאי לַעֲשׂוֹת גַּם רְשִׁימָה מִי גִשְׂאָר,
כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה בְּטוֹחִים שִׁיְהִיָּה לָכֶם מִנֵּן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי כְּפִי
הַנִּרְאָה כִּמְעַט כָּלֶם נוֹסְעִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְנִזְכֶּה לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

גַּם תַּעֲזֹר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיִּפְרָסְמוּ שֵׁם בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
בְּעִנְיַן הַפְּדִיּוֹנוֹת, שִׁישְׁמְרוּ מְאֹד לֹא לְתֵן פְּדִיּוֹן נֶפֶשׁ לְאֵלּוּ שְׂאֲמָרוּ,
שֶׁסְּפָרְדִים לֹא שִׁיכִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּשְׂאָר דְּבָרִים מְגִנִּים, שֶׁלֹּא יִהְיֶה
בְּבַחֲיַנֵּת "הַרְצַחְתָּ וְגַם יָרַשְׁתָּ", כִּי זֶה מַה שֶּׁהֵם יְכוֹלִים — לְהוֹצִיא
כֶּסֶפִים מִהַסְּפָרְדִים, וְצְרִיכִים לַעֲזֹר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיִּפְרָסְמוּ אֶת
זֶה לְכָלֶם, כִּי בָּאִים רַבּוֹת אֲנָשִׁים תְּמִימִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' שָׂבָד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַ נְצִיבִים-וִילָךְ, כ"ב אֱלוּל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְשִׁמְחַ מְאֹד, שֶׁאֲנִיחֵנוּ נוֹסְעִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ

הַשָּׁנָה, וְזֶה צָרִיף לְהַכְנִיס בָּנוּ שְׂמִיחָה עֲצוּמָה, שְׂנוּזָפָה עִם הַשָּׁכֵל
הַפְּרָטִי שֶׁלָּנוּ לְהַפְּלֵל בְּשָׁכֵל הַפְּלִילִי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי, כִּי הַסֵּמ"ךְ-
מ"ם אֹרֵב מְאֹד לְשֹׁבֵר אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית שֶׁל אַנְשִׁים, כְּדִי לְהַכְשִׁיל
אוֹתָם בְּעֵבְרוֹת, וְאֵל תֵּלֶךְ בְּדִינִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, רַק בְּרַחֲמָנוּת.
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִכֶּם אֶת כָּל הַדִּינִים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שָׁכָה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי נִצְבִּים-וְיִלָּךְ, כ"ב אָלוּל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶתְמוּל אֶת כָּל הַחֲדוּשִׁים שֶׁלָּךְ שְׂנוּכִית לְחֲדָשׁ עַל
סַפְרֵי מַעֲשִׂיּוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! הֵם כָּל-כָּף יָפִים, מִמֶּשׁ נַחַת לְקָרָא
בְּזֶה, וְחִילָךְ לְאוֹרֵיתָא, וְתִרְאֶה לְחֲדָשׁ עוֹד כְּהִנֵּה וְכַהֲנֵה, וְתִמְשִׁיף אֶת
לְבוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חֲשׁוֹב מִלְּחֲדָשׁ
בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
כה), שֶׁזֶה תִּקּוּן גְּדוֹל לְנִשְׁמָה — כְּשִׁזְכָּה לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה,
וּבְפָרֵט כְּשִׁזְכָּים לְחֲדָשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

יֵשׁ לִי רַק הָעֶרְה אַחַת, שְׂפִתְכֶת בְּנִסְפָּח א' מִמַּעֲשֵׂה מִבְּן-מֶלֶךְ
שְׂהִיָּה מְאַבְּגִים טוֹבוֹת וְכוּ', שְׂאֵתָה מְזִכִּיר שְׂמָה מְדִינַת יִשְׂרָאֵל וְכוּ',
עָלִי לוֹמַר לָךְ, שְׂהָרֵב הַקְדוּשׁ אִישׁ הָאֱלָקִים מִסְּאִטְמֵר זי"ע, פִּרְשׁ אֶת
מְאָמְרָם ז"ל עַל מָה אָבְדָה הָאָרֶץ — מִפְּנֵי שְׂלֵא בְּרָכוּ בַּתוֹרָה
תַּחֲלָה, אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים בְּמִשְׁךָ כָּל הַדּוֹרוֹת, אֲרָצָנוּ הַקְדוּשָׁה נִקְרָאָה

אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמֵאֵז שְׁעָלוֹ הָעֶרְב־רֹב אֲבָדָה הָאָרֶץ, כִּי הִפְרוּ אֶת תּוֹרַתְךָ, וְעַל־כֵּן אֵל תּוֹכִיר יוֹתֵר 'מְדִינָה', לָנוּ יֵשׁ רַק 'אָרֶץ יִשְׂרָאֵל', שֶׁהִיא הַיִּפִּי וְהַפָּאָר וְהַחֲזוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְדַבְּרִים כְּאֵלוֹ, כִּי כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל זֶה גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה מְאֹד, וְלִהְיוֹת דִּיר אֲמוּנָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּהְיֶה אֶתְנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאַתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַיִּפִּי וְהַפָּאָר שֶׁיִּהְיֶה שֵׁם הַשָּׁנָה, כִּי מִי שֶׁיִּהְיֶה שְׁמָה — לֹא יִתְחַרֵּט כָּל הַשָּׁנָה, וּמִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה — יִתְחַרֵּט כָּל הַשָּׁנָה.

רַק חֲזוֹן וְאַמֶּץ, וְתַחֲדִיר בְּתַלְמִידִים שֶׁלְּךָ אֶת דַּעַת הָאֵמֶת מִרַבְּנוֹ ז"ל, וְתַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבְּתִי קֹדֶשׁ לְסֹדֵר נִצְבִּים־וְיִלְךָ, כ"ב אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פֶּתַח ג' בְּתַלְמוּד תּוֹרָה "יְלָדֵי חַן", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

קִבְּלָתִי אֶת כָּל הַמַּכְתָּבִים מִכָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד, וְאַנִּי מְאֹד מְאֹד שׂוֹמֵחַתִּי, וְאַנִּי מְעֵרִיךְ אֶתְכֶם, וּמִבְּקֶשׁ מִכֶּם שֶׁתַּלְמִדוֹ תּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה גְּדוֹלָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר גְּדוֹל מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְזִכּוֹת לְמוּד הַתּוֹרָה תִּתְבָּרְכוּ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לְכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה, וְתִקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם לְהַתְנַהֵג בְּדַרְךְ אָרֶץ כָּל הַשָּׁנָה, וְיֵאִיר עֲלֵיכֶם אוֹר שְׂכִינָת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם שְׁבֹת שְׁלוֹם...

ל' שכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר נִצְבִּים־וַיִּלֶּךְ, כ"ב אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֵתָה מְחַנֵּף אֶת הַיְלָדִים בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת וּבְהַתְמַדָּה בְּלִמּוּד, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂתַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ.

בְּעֵתִים הַלְלוּ אֲנִי מְאֹד מְאֹד טְרוּד, וְלִכֵּן לֹא יִכְלֹתִי לְהַשִּׁיבֶךָ תִּכְף־וּמִיד כְּרָצוֹנֶךָ.

אוֹדוֹת הַמּוֹדְעָה בְּעֵינֵי הַפְּאוֹת, אַתָּה לֹא צְרִיף לְתִלּוֹת אֶת זֶה, אֲלֵא לְמִסֹּר אֶת הַהֶעֱתֵק לְכֹל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲבָל לֹא לְתִלּוֹת אֶת זֶה בְּרַבִּים, כִּדִּי לֹא לַעֲשׂוֹת מְהוּמוֹת, וְדִי לְמַבִּין.

הַעֲקֹר תַּחֲזֹק אֶת עֲצָמֶיךָ וּתְמַשִּׁיךְ, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזוֹר שְׂתַחֲדִיר בְּיַלְדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' שכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר נִצְבִּים־וַיִּלֶּךְ, כ"ב אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתָּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב

ממך, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנשמע ונתבשר אצלך בשורות משמחות תמיד.

רק חזק ואמץ, הנה נכנסה שנה חדשה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לפעל שנה טובה ומתוקה, ותהיה לך פרנסה בשפע, ואתה לא צריך להתבלבל משום ברירה שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ואתה לא צריך להתבלבל משום ברירה שבעולם.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתתפלל ב"היכל-הקדש" בראש השנה, כי אנחנו צריכים מנין, והנשים צריכות לשמע תקיעת שופר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ל' שכט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע שאת מרגישה יותר טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך שנה טובה ומתוקה, שנה של בריאות, שנה של פעילות לטובה, ותזכי לעלות מעלה מעלה ולהצליח דרכך.

אֲשֶׁר   לִי שֶׁל   בְּנַחֵל   קִפּה
הַיּוֹם דִּבַּרְתִּי עִם בְּתוּךָ ... תַּחֲיָהּ, שְׁתַּסַּע עַל הַחַגִּים הַבִּיטָהּ,
וְלַעֲשׂוֹת לָךְ נַחַת-רוּחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לִי שֶׁל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר נֹצְבִים-וְיִלְךְ, כ"ב אָלוּל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁשִׁי לִי, שְׁנִסַּעְתָּ עִם
עוֹד קְבוּצָה שֶׁל נְשׂוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶל קַבְּרֵי צְדִיקִים, וּבִקְשָׁתָּ גַם
עָלַי, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָל הַתְּפִלוֹת תַּתְּקַבְּלֶנָה לְרַחֲמִים
וְלָרַצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

תִּהְיֶה לְאֵל, בְּנַכֶּם ... נְרוֹ יֵאִיר, מִסְתַּדֵּר, וְהַשִּׁיג אֶת הַכֶּסֶף לְבַד
בְּלִי עֲזָרָה שֶׁל אַף אֶחָד, וְהוּא יִסַּע, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֶל צִיּוֹן
רַבְּנוּ ז"ל.

אֲנִי לֹא מִבִּין מַה שְּׂאֵת כּוֹתֶבֶת בְּעֵנֶיךָ בְּעֵלְךָ, שְׂרוּצָה לְהַתְּפַלֵּל
בְּנֶץ וְכוּ', שְׁלֹא יִשְׁכַּח אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבַּל אֶצְלֵנוּ, חֲסֵדֵי ה' יִתְבָּרֵךְ,
חַתַּנְתִּי לָכֶם שְׁלֵשָׁה יָלְדִים, וְעוֹד יְדֵי נְטוּיָה וְכוּ', וְצָרִיכִים לְקַבֵּל עַל
עֲצוּמוֹ גַם מִדַּת הַכֶּרֶת הַטּוֹב, וְהַבוֹחֵר יִבְחַר — לְהַתְּפַלֵּל אֵיפֹה שֶׁהוּא
רוּצָה.

בְּעֵנֶיךָ שְׁלַקַּח אֶת זֶה קֶשֶׁה אֶת הָעֵנֶיךָ שֶׁל הַמֵּאֲסֵר וְכוּ', תֵּאֲמִינִי
לִי, מֵאֲזוּ שְׁנִכְנַס לְמֵאֲסֵר, אֲנִי בְּכֻלֵּל לֹא מִתְּפַקֵּד, כָּל הָרֹאשׁ וְהַמַּח
שְׁלִי זֶה רַק שָׁם, מַה הוּא עוֹשֶׂה עִכְשָׁו וְכוּ', אֵיךְ מִתְּנַהֲגִים אִתּוֹ עִכְשָׁו
וְכוּ', וּבִפְרֻט כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ דְּבָרִים מֵאַחֲרֵי הַפְּרָגוֹד אֵיזוֹ רְשָׁעוֹת
שְׁעוֹשִׂים לוֹ — זֶה כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד.

אודות הסכה, בודאי תעשו את זה בתצר, איפה שהמקנה של הגברים, ששם זה לא יפריע לאף אחד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

לי שלא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את כל מכתביך, ואני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיתן לך ברכה והצלחה בכל מעשי ידך, ושלא יחסר לך שום דבר, ואני מאד מקנה לפניו יתברך, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

העקר אל תסתכלי על הרע, אלא תסתכלי על הטוב שיש בכל פרט ופרט בחיים שלך, אל תדוני את בעלך לכף חוב, אפלו שהוא לא נוסע אל ציון רבנו ז"ל, אל תעוררי מחלקת, תכל חבל, ראי מה שקרה עם הגיס שלך, שנסתבף עם החק, והקדוש-ברוך-הוא ירחם עליו, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לי שלב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךפפו אל ... ו... שיחיו נצח.

מאד מאד שמחתי לשמע, שנולדה לכם בת ל"מזל-טוב", יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתתנו שם בשבת, אבל אתם צריכים מאד לשמר לא להוסיף שמות בדויים מהאצבע, שזה מה שעשו הערב-רב, שנתנו שמות כמו: שירה, הדרה וכדומה, שזה סתם מצוץ מהאצבע, השם חנה מאד מסגל, כי חכמינו הקדושים לומדים את כל הלכות תפלה מחנה, שהולידה את שמואל הנביא, ולכן שיהיה רק השם הזה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לכם הרבה נחת.

המאחל לכם שבת שלום...

ל' שלג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נצבים-וילך, כ"ב אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'קר לי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ובודאי אם תקנה משאית גדולה, שתהיה לה פונסה בשפע.

רק תשמר לא להפגס בחובות, כי החובות זה הורס את האדם לגמרי.

ומחמת טרדת השבת אקצר.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ל' שלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר נִצְבִים־וְנִלָּךְ, כ"ב אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם בְּרֶפֶת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל הַלְדָּת נִכְדֵתְכֶם שְׁנוּלָדָה לְבַנְכֶם ... גֵּרוּ יְאִיר, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּירוּ רַב נַחַת דִּקְדוּשָׁה מִמְּנָה וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְאַנִּי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂאֵתָה ... גֵּרוּ יְאִיר, תְּבוֹא אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּשָׁנָה הַזֹּאת מִי שְׂיָבוֹא לֹא יִתְחַרֵּט, וּמִי שְׂלֹא יָבוֹא — יִתְחַרֵּט, וְלִכֵּן כָּדָאי שְׂתִתְקֶיָה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל.

חֲבַל מְאֹד, שְׂבַנְכֶם ... גֵּרוּ יְאִיר, כָּל־כֶּף רוּצָה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל־כֶּף רוּצָה לְהִיּוֹת בְּבִית, שְׂתַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׂיָבוֹא עַל־כָּל־פְּנִיִם לְבַקּוֹר, וְתִרְאוּ לְהַגִּיד לִי אֵיךְ לְהַעֲבִיר אֶת הַכֶּסֶף לְכָאן לְקִנּוֹת לוֹ בְּרִטִים.

אֲנִי הוּא לֹא רָאָה טוֹב בְּעֵינָיו, וְעִשִׂיתִי לוֹ מְשַׁקְפִים, וְזֶה עָלָה חֲמָשִׁים דּוֹלָר, וְחִיבִים אֶת זֶה לְאוֹפֵטִיקָאִי.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂבַבִיתְכֶם יִהְיֶה תָּמִיד שְׂמֵחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' שלה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נצבים-ויילך, כ"ב אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמָאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם אַחִיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אִיךָ לְהַתְנַהֵג בְּפִרְטוּיֹת וּבְפִרְטוּי פִּרְטוּיֹת וְכוּ', כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה אַחֲרֶיךָ בְּעִיּוֹת, וְדֵי לְחַכְמָא. כִּי צְרִיכִים הַרְבֵּה לְדַבֵּר אִתּוֹ, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שֶׁהוּא יוֹדֵעַ אִיךָ לְהַתְנַהֵג, הוּא עֲדֵינָן מָאֵד יִלְדוּתִי, וְכְדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לִּי בּוֹשׁוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אַתָּה מְכַרַח לְדַבֵּר אִתּוֹ.

אֲנִי מָאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ל' שלו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נצבים-ויילך, כ"ב אלול ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְצִיתִי גַם שֶׁעַל חֲדָשׁ אֱלוּל, כָּל הַתְּלַמִּידִים שֶׁלְּמַדוּ בְּהַתְמַדָּה, וְלֹא הִחְסִירוּ אֶת הַזְּמַן, שֶׁיִּקְבְּלוּ עַל חֲדָשׁ אֱלוּל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מֵאֲתָנּוּ אֶת כָּל הַדֵּינִים, וְנִנְזָה וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ל' שלז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נֹצְבִים-וְיִלָּךְ, כ"ב אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תִּקַּח אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, אֲלֵא מִכְרָחִים לְקַחַת אֶת הָאֲבֻטָּחָה אִישׁ שׁוֹמֵר עִם נֶשֶׁק — מִיּוֹם רְבִיעִי בְּעָרֵב עַד יוֹם שְׁנֵי בִבְקָר, וְזֶה הַכְרָחִי, כִּי הַרְשָׁעִים פִּיִּם נִגְרָשׁ הַשְּׁקִט לֹא יוֹכֵל, וּבִפְרֹט שְׁהַסְמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, יֵשׁ לוֹ כֹּל מִיָּנִי תְּכִנּוּיּוֹת, אֲבָל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵר אֶת עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל יִשְׁמֹר אוֹתָנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְרֵאוֹת לַעֲשׂוֹת מַה שְׁבִיבֵינּוּ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "סוֹס מוֹכֵן לְיוֹם הַמְּלַחְמָה וְלַהֲוִי"ה הַתְּשׁוּעָה", וּבּוֹדֵאֵי רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמֹר אוֹתָנוּ, וְלִכֵּן אֵל תִּקְמֵץ בְּכֶסֶף, וְאָנִי מָאד מְקַוֶּה לַהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּינָם אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שְׁיִלְכוּ לַהֲפָצָה מְרֻכָּזָה, וְיִשְׁלַם כֹּל הַחֹב הַזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שלח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר נֹצְבִים-וְיִלָּךְ, כ"ב אָלוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

חַתְּנִי ... נִרוּ יְאִיר אָמֵר, שְׂאֲבִיו וְאֲחִיו כְּבָר לְקַחוּ דִירָה בְּאוֹמֵן, אֲזוֹ אַתָּה לֹא צְרִיף לְטַפֵּל, וְתוֹדָה רַבָּה מָאד.

אָנִי מָאד שְׂמֵחַ, שְׂאֵתָה מְרַצָּה עִם בְּנֶךָ, כִּי הַרְבֵּה הַשְּׁקֵעַתִּי בּוֹ,

אָשֶׁר   לִי שֵׁלֵט   בְּנַחֵל   קִצָּא

אַתָּה לֹא יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, וּבְלִי נִדְרָה, אָנִי לֹא רוֹאֶה שְׂאֲנִי אֶקַח
תְּלַמִּידִים חֲדָשִׁים עַד חַג הַפֶּסַח, כִּי הִיָּה לִי קִיץ מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה
אַתָּם, וְאֲנִי זְקֵנָתִי, וְאִין לִי כַח יוֹתֵר, וּבִפְרֹט שְׂאֲנִי לֹא רוֹאֶה שְׂתוֹפָה
פְּעֻלָּה עִם הַהוֹרִים בְּכֻלָּל, אֲזַ לֹא יְכוּלִים לְהַשְׁלִיךְ עָלַי יְלָדִים וְשְׂאֲנִי
אַטְפֵּל בָּהֶם.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת חֲדָשׁוֹת, כִּי מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי
כָּל הַסְּפוּר מֵה שְׂקוּרָה שְׂמָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לִי שֵׁלֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדֵּר נִצְבִים-וְיִלָּךְ, כ"ב אָלוּל
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אִין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד חֲנָם שְׂיִצְאָתָה לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה
בְּעִבוּר הַצֵּלַת מוֹסְדוֹתֵינוּ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִזְכוֹת זֶה
יִמְשֹׁךְ עָלֶיךָ שְׂפַע בְּרָכָה וְהַצֵּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְתַמִּיד תַּעֲמֹד
לְעֶזְרַת הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, שְׂבוּ מִתְחַנְּכִים יְלָדִים עַל טְהַרַת הַקְּדוֹשׁ.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצֵּלָחָה נִצְחִית, הַצֵּלָחָה כּוֹזָה,
שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כְּלָל, וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר
אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָיוּ מְדַבְּרִים כָּל הַיּוֹם, אִיפֹה שְׂרַק הָיוּ
הוֹלְכִים הָיוּ מְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר זֶה כְּלִי
לְהַמְשִׁיךְ בּוֹ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאַחַח לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' שמ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר נִצְבִים־וַיִּלָּךְ, כ"ב אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל שִׁיעָצָאת לְהַפְצִיחַ מְרַכְּזוֹת לְמַעַן הַצֵּלַת מוֹסְדוֹתֵינוּ הַיְקָרִים.

בְּזִכּוֹת זֶה יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּמְצָאֵי חֵן בְּעֵינַי אֱלֹקִים וְאָדָם, וְתִרְבִּי בְּשִׂיחָה וּתְפִלָּה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְתִתְחַזְּקֵי בְּכָל הַמְּצָבִים שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם תִּהְיִי חֲזָקָה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שָׂרָק הוּא שׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ, עַל־יַד־זֶה תִּרְאֵי נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' שמא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן כ"ד אֱלוֹל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵי־אֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יַדֵּיהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הִנֵּה אָנוּ נִמְצָאִים בַּשְּׁבוּעַ הָאַחֲרוֹן שֶׁל שְׁנַת תש"ס, עָבַר עַל כָּל־לְל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁנָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אַבְּל שְׁנָה מְאֹד מְאֹד מְעַנִּינָת, וְזוֹ רַק הַתְּחִלָּה מֵהַ שְׁמִצְפָּה לְכָל־ל יִשְׂרָאֵל, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזוֹר שֶׁהַכָּל יִתְהַפֵּף לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל־הַהֲתְעוֹרְרוֹת בַּתְּשׁוּבָה שִׁישׁ בַּשְּׁבוּעוֹת הָאַחֲרוֹנִים, זֶה בְּלִתי

אֲפֹשְׁרִי לְהַגְדִיר בְּמַלְיָם, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵיךְ שְׁדָבַר רַבְּנוּ ז"ל מִתְּפָרְסָם
 בְּעוֹלָם בְּפָרְסוֹם כְּזֶה שְׁעוֹד לֹא הָיָה מֵאֵז הַהִסְתַּלְקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
 מִמָּשׁ אֵין מְקוֹם בְּעוֹלָם שְׁלֹא יִדְבְּרוּ פְתוּחַ מִרַבְּנוּ ז"ל, בְּלִי שׁוֹם
 בּוֹשָׁה. כִּי עַד עַכְשָׁו הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עָשָׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
 שְׁלֹא נִדְבַר בְּגִלּוּי מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי כִּידוּעַ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מֵאֵד שׁוֹנֵא אֶת
 רַבְּנוּ ז"ל, וְכִמּוֹ שְׁסַפֵּר לָנוּ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מִהַזְבוּב וְהַעֲכָבִישׁ),
 שְׁקָדָם שְׁיַרְדָּה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עָשָׂה רַעַשׁ, אִם
 הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת תִּרְדָּה, אֵין לִי מֵה לַעֲשׂוֹת, וְאָמְרוּ לוֹ: הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת
 מִכְרַחֵה לְרַדָּת, וְאִתָּה לָךְ וְתִמְצָא לָךְ עֲצָה, וְהִלָּךְ וְאַחַר זָמַן חֲזוֹר עִם
 אֵיזָה זָקֵן טַפֵּשׁ וְצַחֲקוֹ וְכוּ', וְאָמַר יֵשׁ לִי עֲצָה, וְזוֹ הֵיְתָה הָעֲצָה,
 שְׁמֵאֵז כָּל עֲנִיָן רַבְּנוּ ז"ל הָיָה מְעַרְפֵּל, זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה,
 הָיָה הַרְבֵּה מְנִיעוֹת וּמַחְלָקֵת לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַכְשָׁו אָנוּ
 רוֹאִים אֵיךְ נוֹפְלוֹת כָּל הַמַּחְצוֹת, מְדַבְּרִים בְּגִלּוּי מִרַבְּנוּ ז"ל, אֵיזוֹ
 שְׁמָחָה הִיא זֶה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת!

יְדוּעַ שְׁרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ יִסוּד חֲזָק בִּיְהוּדוֹת וּבִקְיֻיּוֹם הָאָדָם
 בְּגִשְׁמִיּוֹת, אֵיךְ שְׁיִיכַל לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם, הַסִּיּוּמָא שְׁרַבְּנוּ ז"ל
 גָּלָה וּפְרָסָם לְכָלֵם (לְקוּטִי-מִזְהַרְזָן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלָל! אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת שְׁאֵין דְּבָר כְּזֶה לְהִתְיַאֵשׁ, כָּל זָמַן
 שְׁאָדָם חֵי, אֲפִלוֹ שְׁעָשָׂה אֶת הָעֲבֻרוֹת הַכִּי קָשׁוֹת, הַכִּי מְגֻנּוֹת, עַדִּין
 יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן אֶת הַכֵּל. וּבִפְרָט אִם אָדָם זֹכֵה וּבָא אֶל צִיּוֹן
 רַבְּנוּ ז"ל, וְנוֹתֵן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְאוֹמֵר שֵׁם אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי
 תְהִלִּים, אֲפִלוֹ אִם עֲצָמוֹ וּגְבָהוּ חֲטָאֵיו וּפִשְׁעָיו, הַבְּטִיחַ רַבְּנוּ ז"ל,
 שְׁיַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה נְצַחִית, וְיִוצִיאוֹ מִהַשְּׂאוֹל תַּחַתִּית וּמִתַּחַתָּיו.

וְהִנֵּה אִתָּן נִשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, חִסִּידוֹת בְּרַסְלָב, זְכִיתֵן פְּלִכָן
 לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה עֲלִיכֵן לְשִׁמְחַ מֵאֵד מֵאֵד, וְאֲפִלוֹ
 לֹא זְכִיתֵן לְהִיּוֹת אֲלֵא פַעַם אַחַת בְּחַיִּיכֵן, כְּבָר אִתָּן צָרִיכוֹת לְהִתְחַזֵּק
 וְלְשִׁמְחַ כָּל יְמֵי חַיִּיכֵן, כִּי אֵין שְׁמָחָה כְּשְׁמָחָה זֶה, שְׁזָכִינוּ לְהִיּוֹת אֲצֵל
 צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְלִקְיָם הַבְּטַחְתּוֹ שְׁהַבְּטִיחַ לָנוּ, שְׁאִם נָבוא וְנִתֵן
 פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה וְנֵאמַר עֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, יַעֲשֶׂה לָנוּ טוֹבָה
 נְצַחִית. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם קִיְמָנוּ רְצוּנוֹ ז"ל, וּבִקְשָׁתוֹ שְׁבַקְשָׁנוּ שְׁנֵאמַר

עֲשֶׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים, וְנִתְפַּלֵּל בְּצִיּוּנוֹ הַקְדוֹשׁ וְכוּ'. וּבְזֶה עֲלִיכֶן לְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד. אָבֵל עֲלִיכֶן לְזָכֹר, בְּאִפְנֵי שְׂתִהְיֶה לְכֶן שְׂיִכּוֹת לְרַבְּנוֹ ו"ל, אֲתָן צְרִיכּוֹת לְרֵאוֹת שְׂהֲאֹיֶרֶה בְּבֵית תְּהִיָּה אֹיֶרֶה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל.

רַבְּנוֹ ו"ל הוּא מִתְּנָה לְכָל עִם יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוֹ ו"ל אֵינָנו מְצַמְצֵם בְּמִקּוֹם אֶחָד, אוֹ אֶצֶל אָדָם אֶחָד, לֹא יְכוּלִים לְהִגְדִּיר — אֵלּוּ בֶן מְקַרְבִּים לְרַבְּנוֹ ו"ל, וְאֵלּוּ אֵינָם מְקַרְבִּים לְרַבְּנוֹ ו"ל. וּבְכָלֵל אֵין כְּדַאי לְחַטֵּט וּלְחַפֵּשׁ אֶצֶל אַחֲרִים, עֲלִינוּ לְרֵאוֹת, שְׂאֲנַחְנוּ נִהְיֶה מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוֹ ו"ל, וְנִקְרֵים רְצוֹן רַבְּנוֹ ו"ל! וְזֶה מֵה שְׂצָרִיף לְעִנְיָן אוֹתָנוּ.

הִנֵּה עֹזֵר לִי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחֶסֶד חֲנֻם, יִצְאָנו חוּץ לְיִשׁוּב, וְהִגְעָנוּ לְיִבְנָאֵל, לְמָה דִּיקָא פִּה? זֶה דְּבַר נֶעְלָם וְנִסְתָּר מֵעֵינֵי כָּל חַי, יִגִּיעַ הַיּוֹם וְיִתְדַע לְכֻלָּם, מָה פְּעֻלָּנוּ פִּה?! וּמָה גְרַמְנוּ בְּשִׁבִיל הַגָּאֵלָה פִּה?! בְּיִדְאֵי הִיָּה וְעֵדִין קָשָׁה מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אִם נִתְבּוֹנֵן וְנִסְתַּפֵּל אֶל מָה זְכִינוּ פִּה בְּמִשְׁפַּח הַשְּׁלֹשׁ-עֲשָׂרָה שָׁנִים, נִרְאָה שְׂזָכִינוּ לְהִרְבֶּה דְּבָרִים. קִדְּם כָּל — הַחֲנוּף שֶׁל הַבָּנִים וְהַבְּנוֹת, מְלַמְּדִים אוֹתָם אֲמוּנָה, מְדַבְּרִים מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּתוּחַ, מְגִיל פְּעוּטוֹן וְגַנְיִם, מְלַמֵּד תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר וְתִיכּוֹן, יְשִׁיבָה קִטְנָה, יְשִׁיבָה גְדוּלָה, לוֹמְדִים פְּתוּחַ מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂדָבַר זֶה אֵין לוֹמְדִים בְּשׁוּם מְקוֹם, לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִהַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׂמוֹ! מוֹהֲרֵינָת ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת עֲרוּבֵי תַחֲוּמִין, הַלְכָה ה') עֲכָשׁוּ מִתְּבִישִׁים לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאֵלּוּ הִסְתַּכְּלוּ עֲלִינוּ שְׂנַפְלָנוּ מִהֲרִחַ, רַב רַבָּם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם שְׂזָה עִם יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲתָם נִקְרְאִים אָדָם וְלֹא אֲמוֹת הָעוֹלָם, מִתְּבִישִׁים לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ אֶצְלָנוּ בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" מְדַבְּרִים פְּתוּחַ מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד כְּדֵי כֹף כְּשׂוֹפְגִישִׁים אֶחָד מִתְּלַמִּידֵינוּ שְׂלוּמֵד בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", כְּבָר מִפִּירִים אוֹתוֹ מִהִסְגָּנוֹן דְּבוּר, שְׂמְדַבֵּר פְּתוּחַ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂהוּא אָבִינוּ, אָב הִרְחַמָּן, וְאֵין לָנוּ לְמִי לִפְנוֹת בְּעַת צָרָה רַק אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְדָבַר זֶה מִתְּנַכְּסִים אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, כִּי בְּיִדְאֵי אָנִי רוֹצֶה שְׂיִסוּד הַחֲנוּף שְׂלָנוּ — הֵן לְבָנִים

וְהֵן לְבָנוֹת, שְׁיִלְמְדוּ יִרְאֵת שָׁמַיִם, שְׁיִלְמְדוּ פְתוּחַ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא וּמְרַבְּנוּ ז"ל, וּכְשֵׁיגִיעוּ לְגִיל בַּר מִצְוָה יִהְיֶה לָהֶם מְטָעַן שֶׁלֹּם
עִם רַבְּנֵי ז"ל, מִי זֶה וּמַה זֶה וְלָמָּה רוּצָה רַבְּנֵי ז"ל לְהַבְיָאֵנוּ. וְכֵן
זְכִינוּ שְׁחַתְּנוּ יְלָדֵינוּ בְּגִיל צָעִיר, עַל אִף כָּל הַמְּסִירוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ךָ-
מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, אֲבָל הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים שְׁתַּהֲיֶה טְהוֹרָה
בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מַה שְׁעָבַר עֲלֵיכֶן בְּגִיל צָעִיר, אֵינֶנִּי רוּצָה שְׁיַעֲבֹר
עַל יְלָדֵיכֶם: הֵן עַל הַבָּנִים וְהֵן עַל הַבָּנוֹת, וְזֶה אָנוּ מְרִאִים בִּיבְנֵאֵל,
וְאִם לֹא בָּאנוּ לִיבְנֵאֵל אֲלֵא בְּשִׁבִיל שְׁנֵי דְבָרִים אֵלוֹ — הִנֵּה כְּדָאִי.
א. כְּדֵי שְׁהִילְדִים שְׁלָנוּ יִהְיוּ נְקִיִּים, וְיוּכְלוּ לְהִתְחַתֵּן עִם כְּתַנַּת נְקִיָּה
לְפָנֵי שְׁיֹדְעִים מַה זֶה חֲטָא. ב. שְׁיִלְמְדוּ פְתוּחַ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וּמְרַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְדַּדִּיר בְּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם, וְאִם נִתְחִיל לְחַפְשׁ, נִרְאֶה
שְׁיֵשׁ בָּנוּ עוֹד הַרְבֵּה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת. אֲנִי רוּצָה לְהַקִּים קְהֵלָה שְׁתַּהֲיֶה
מְשֻׁפָּחָה אַחַת גְּדוֹלָה עִם אַחְדוֹת וְאַחְנָה וְרַעוּת, וְסוּף כָּל סוּף בְּאַמַּת
נְהִיָּה מְשֻׁפָּחָה גְּדוֹלָה, כִּי זֶה יִקַּח בַּת שֶׁל זֶה וְזֶה יִקַּח בֶּן שֶׁל זֶה,
עַד שֶׁכָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיוּ מְשֻׁפָּחָה אַחַת גְּדוֹלָה. אֵיזָה יִפִּי הוּא זֶה
כְּשֹׂאוֹחִזִים עֲצָמָם בְּיַחַד וְעוֹזְרִים זֶה לָזֶה. וְזֶה הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים: חֲסֵד,
שְׁנַחֲדִיר בֵּין גִּשְׁמוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵת הַמְּדָה הַיִּקְרָה הַזֶּה. כְּמֵאמְרָם
ז"ל (יִלְקוּט הוֹשַׁע, רַמְזוֹ תַקְכַּב): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: חֲבִיב עָלַי חֲסֵד
שְׁאַתֶּם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה יוֹתֵר מֵאֵלֶיךָ עוֹלוֹת שְׁהַקְרִיב לְפָנַי שְׁלֵמָה.
שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ הַקְרִיב בְּכָל יוֹם אֶלֶף קָרְבָּנוֹת, וְאֶצְלוֹ יִתְבַּרַךְ יוֹתֵר
חֲשׂוֹב הַחֲסֵד שְׁאַתֵּד עוֹשֶׂה עִם זוּלָתוֹ, וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים: אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִלְאָכֵי הַשָּׁרַת בָּאוּ וְנִגְמַל חֲסֵד
לְאָדָם הָרָאוּן, שְׁעַל מִדַּת גְּמִילוֹת חֲסֵד הָעוֹלָם עוֹמֵד. אָדָם הָרָאוּן
הִנֵּה הָרָאוּן בְּעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לְמִלְאָכֵי הַשָּׁרַת בָּאוּ
נַעֲשֶׂה עִמּוֹ חֲסֵד, כִּי כָּל הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל חֲסֵד. הִנֵּה אִף-עַל-פִּי
שְׁאָדָם נִכְשָׁל בַּחֲטָא, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַחֵם עָלָיו וּבְקַשׁ מֵהַמְּלָאכִים
שְׁיַעֲשׂוּ עִמּוֹ חֲסֵד. לְכֵן הָבָה גִּלְךָ בְּדַרְכֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנַעֲשֶׂה
חֲסֵד זֶה עִם זֶה.

אֲבָקְשׁוֹן מְאֹד, הַחֲזַקְנָה עֲצָמְכֶן בְּיַחַד, וְתִשְׁמְרֵנָה מְאֹד מִלְּשׁוֹן-
הַרַע וּרְכִילוֹת, שְׁגוֹרֵם רַק צָרוֹת לְאָדָם, כִּי בְּזֶה שְׁאָדָם מְרַכֵּל עַל

זולתו ומדבר עליו רע, הוא גורם שנעשה מצרע, רחמנא לישזון, מצרע — מוציא רע. יוצא עליו רע, ואינו יכול לראות את הקדוש-ברוך-הוא, ושורה בחשך.

הנה אתן יוצאות בחוץ, תסתכלנה על השמים, תראינה את הירח והפוככים ותתבוננה מי ברא אלה! כתוב בזהר, שפל המלכים הלכו לישן, ודוד המלך יצא בחוץ ושר להקדוש-ברוך-הוא: "כי אראה שמיך וגו' ירח וכוכבים אשר כוננת", אני מסתפל על השמים, אני רואה את הירח והפוככים, וכך שר שירות ותשבחות פל הלילה להקדוש-ברוך-הוא, וכמו-כן ביום רואים את השמש. אשר באמת הכל זה אלקות ואלקות זה הכל. אם רק תתבוננה בגדלתו יתברך, אז תהיינה תמיד שמחות ועליונות. כי מה צריך להיות שבור! הן אמת שאין בית שלא יהיה שם איזה סבל ויסורים, עניות ודחקות, מריבות ומחלקות, קנאה ושנאה ורשעות, אבל היינה פקחות, וכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, אשר החדיר בנו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, וברגע שיש לאדם אמונה, שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, איננו צריך להתפעל משום בריה שבעולם.

ישנן נשים מאד רגישות, שיש להן צרות בבית, מילדיהן, מבעליהן, כי ישנם, לדאכוננו, בעלים רעים, אלימים — פיזית ומלולית, רחמנא לצלן, ואם לא די בזה, עוד באה פלונית ופוגעת בהן וכו', מדוע צריך להיות פדבר הזה! הלא הדבר היפה ביותר לאהב את הזולת. ואומרים חכמינו הקדושים (:) אין אשה מקנאת אלא בגרו תברתה, חושבת שלזולתה טוב יותר. הלא אם הייתה יודעת אילו יסורים היא סובלת, בודאי לא הייתה מקנאה בה. והנה היא באה ודוחקת אותה, אשר הלשון חדה יותר מחרב. ולמה צריך את זאת!?

לזאת אבקש את כל נשות אנשי שלומנו, השבוע הזה הוא השבוע האחרון של השנה, תבקשנה סליחה זו מזו, פן ואולי דברתן לשון-הרע זו על זו, או צערתן את זולתכן וכו', הבה ונחזור בתשובה שלמה, הלא אנו מקוים שיפגס ראש השנה חדש לגמרי,

שָׁנָה חֲדָשָׁה תִּשְׁמָא, תִּהְיֶה שְׁנַת אֵין סוּף, יִתְגַּלֶּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְּעוֹלָם בְּגִלּוּי כְּזֶה שְׁעוֹד לֹא הִתְגַּלֶּה. רְאִינוּ בַּשְּׁבוּעוֹת הָאֲחֵרוֹנִים
 אִיזוּ הַתְּעוֹרוֹרוֹת יֵשׁ בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר, יְהוּדִים מְקַבְּלִים
 עַל עֲצָמָם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, נָשִׁים מְקַבְּלוֹת עַל עֲצָמָן כְּסוּי רֹאשׁ
 הַדְּלָקַת גֵּרוֹת, טְהֵרַת הַמִּשְׁפָּחָה, גְּבָרִים מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם שְׁמִירַת
 שְׁבֵת, הַנְּחַת תְּפִלִּין, צִיצִית, אִיזָה חֵן וְיָפִי הוּא זֶה! אִיזוּ קְדוּשָׁה
 וְטְהָרָה הִיא זֶה! עֲלִינוּ לִהְיוֹת כָּל-כָּף שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים, שֶׁהִנֵּה סוּף
 כָּל סוּף אָנוּ מִתְחִילִים לְרֹאוֹת אֶת הָאוֹר. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם
 לְתַלְמִידוֹ ר' נִפְתָּלִי: אִם הָעוֹלָם יִקְבְּלוּ אֶת סִפְרֵי, אַתֶּם יְכוּלִים
 לְהַתְּכוּנֵן אֶל הַגְּאֻלָּה, וְהִנֵּה לֹא הָיָה עוֹד עֵידָן וְזִמְן כְּזֶה כְּמוֹ
 בַּשְּׁבוּעוֹת הָאֲחֵרוֹנִים, שְׁמַדְבָּרִים פְּתוּחַ מִרַבְּנוּ ז"ל.

וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶן כְּלִכֵּן, עַכְשָׁו זֶהוּ הַשְּׁבוּעַ הָאֲחֵרוֹן שֶׁל
 הַשָּׁנָה; רֵאשִׁית — תְּבַקֵּשׁ שָׁנָה סְלִיחָה זֶה מִזֶּה, אֵיךְ אָנוּ יְכוּלִים לְבוֹא
 לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְבַקֵּשׁוּ סְלִיחָה עַל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ כָּל הַשָּׁנָה וְכָל
 הַשָּׁנִים שֶׁעָבְרוּ, בַּשָּׁעָה שֶׁעֲדִין יֵשׁ אֲשֶׁה הַשׁוֹנְאֵת אֶת זוּלָתָהּ וּפּוֹגַעַת
 בָּהּ וְכוּ'?! אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְבַקֵּשׁ מִחִילָה בַּשָּׁעָה שֶׁאָנוּ מַצְעֵרוֹת עֲדִין
 אֶת הַזּוּלָת? וְאִם אָנוּ יוֹדְעוֹת שֶׁצָּעֵרְנוּ אֶת מִישֶׁהוּ יֵשׁ לְבַקֵּשׁ
 תְּכַף-וּמִיד סְלִיחָה. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא פּה:): עֲבֵרוֹת
 שֶׁבִין אָדָם לְחֵבְרוֹ אֵין יוֹם הַכִּפּוּר מִכִּפּוּר עַד שִׁירְצָה אֶת חֵבְרוֹ.
 וְהַדָּבָר הַשְּׁנִי שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶן — אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא קָל כָּאֵן בִּיבְנָאֵל,
 בַּשָּׁעָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ ס"מ רָשָׁע מְרָשָׁע, אֲבָל גַּם סוּפוֹ יָבוֹא, יוֹם אֶחָד
 נִשְׁמָע שֶׁהַתְּפִיִּלָּה לְגַמְרֵי, וְאִזּוּ יִרְדוּ כָּל הַמַּחְצוֹת, וְיִבּוֹאוּ אֶלְפֵי
 מִשְׁפָּחוֹת לְגוֹר כָּאֵן, וְאֵף שֶׁנִּרְאָה כְּחֵלוֹם, אֲבָל פּה תִּהְיֶה עִיר בְּרִסְלָב
 עַל אִפְסֵי וְחִמְתָּם שֶׁל צוֹרְרֵינוּ וּמִתְנַגְּדֵינוּ, לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר, לֹאט
 לֹאט אֲבָל בְּטוּחַ.

הַדָּבָר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁאֲבַקֵּשׁכֶן מְאֹד; הִנֵּה אָנוּ סְמוּכִים לְרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה קָשָׁה מְאֹד לְהַשְׁאֵר לְבַד בְּבֵית, אֲבָל תִּדְעָנָה
 לָכֵן, בְּזֶה שֶׁבְּעֲלִיכֶן נוֹסְעִים לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אַתֶּן מִתְחַלְּקוֹת בַּשָּׂכָר
 עִמָּהֶם, אַתֶּן מִתְחַלְּקוֹת יַחַד שְׁוֵה בַּשְּׁוֵה בְּזֶה שֶׁהֵם יְהִיוּ אֶצְל צִיּוֹן
 רַבְּנוּ ז"ל וְיִתְפָּלְלוּ שָׁם, אַתֶּן מְקַבְּלוֹת אֶת הַשָּׂכָר. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים: כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה יִשְׂרָאֵל נִכְנָסִים בְּעִבְרוֹת וּמִסְתַּבְּכִים בְּצִרוֹת, וּבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה תּוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר וּמוֹחֵל לָהֶם. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה הַשׁוֹלַחַת אֶת בְּעֵלָהּ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל! סֵף הַכֹּל זֶה סִבֵּל שֶׁל חֲמֻשָּׁה אוֹ שֵׁשֶׁה יָמִים, אֵף שָׁזֶה סִבֵּל, אֲבָל מִשְׁתַּלֵּם לָכֵן בְּמָאֵד מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד רָצָה שֶׁנִּבְּוֵא אֱלִיּוֹ. וְלֹא שִׁיךְ שְׁנָשִׁים תִּסְעַנָּה לְשָׁם, כִּי יִהְיֶה שָׁם מְאֹת וְאַלְפֵי אֲלָפִים אַנְשִׁים, עַד שֶׁקָּשָׁה לְאִשָּׁה לִגְשֹׁת אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. קָשָׁה מְאֹד לִהְיוֹת סְמוּךְ וְנִרְאָה אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן בָּזָה שֶׁהֵייתָן בְּאִמְצַע הַשָּׁנָה, עֲלִיכֵן לִהְיוֹת שְׂמֵחוֹת מְאֹד, וְעַתָּה הֵגִיעַ הַזְּמַן שֶׁבְּעֲלִיכֵן נוֹסְעִים לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעֲלִיכֵן לְשִׂמְחַת בָּזָה מְאֹד.

אֲבָקֶשְׁכֵּן גַּם שֶׁתִּפְעַלְנָה אֲצֵל בְּעֲלִיכֵן, שֶׁפֶל אֶחָד יָבִיא חֲבִילָה סְפָרִים אֵלַי לְאוֹמֵן. כִּי יָבוֹאוּ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מִכָּל הָעוֹלָם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, וְאָנוּ רוֹצִים לְהַפְיֵץ אֶת זֹאת שָׁם. בּוֹדָאֵי אֵלּוּ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂזוּכִים בְּעִצְמָם לְהַפְיֵץ — אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקָם! כִּי אֵין שָׂכָר גָּדוֹל מִזֶּה, אֲבָל אֵלּוּ שְׂאִינִם זוֹכִים לְהַפְיֵץ, מְאִיזוּ סִבָּה שֶׁלֹּא תִהְיֶה, לְכָל הַפְּחוֹת יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק בְּהַפְצָה, בָּזָה שֶׁיָּבִיאוּ חֲבִילָה קִטְנָה. שְׁלַחְתִּי מִכְּתָב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁוֹ אִישִׁית שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד וְיָבִיא לִי חֲבִילָה סְפָרִים. אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה שֶׁיַּעֲשׂוּ אֶת רְצוֹנִי זֶה. כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים, אֲנִי מִבְּקָשׁ אִיזוֹ טוֹבָה, וְהִיא נּוֹפֶלֶת עַל אֲזֵנַי אֲטוֹמוֹת, וְלִכֵּן הַפְעַם אֲבָקֶשְׁכֵּן מְאֹד מְאֹד, כָּל אִשָּׁה שֶׁתִּבְקַשׁ וְתִתְחַנֵּן וְתִצְיֵק לְבַעֲלָהּ שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנִי, וְתֹאמַר לוֹ: קַח חֲבִילָה סְפָרִים וְתָבִיא אֶת זֹאת לְמוֹהֲרָא"שׁ בְּאוֹמֵן, וְשֵׁם כְּכֹר יִפְעִצוּ אֶת זֹאת, כִּי בָּאִים לְשָׁם אַנְשִׁים מִכָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה, מִכָּל אֶרְצוֹת-הַבְּרִית, מִכָּל אֵירוּפָּה, מִדְּרוֹם אַמְרִיקָה עַד דְּרוֹם אַפְרִיקָה עַד אוֹסְטְרָלְיָה הַרְחוֹקָה, מִכָּל קְצוֹי תֵּבֵל, וְאָנוּ צְרִיכִים הַמוֹן סְפָרִים, וְלִכֵּן אֲבָקֶשׁ אֶת כָּלֵךְ, תַּעֲשִׂינָה מֵה שֶׁבִּיכְלִתְכֵן, שֶׁבְּעֲלִיכֵן יִקְחוּ סְפָרִים. תַּעֲשׂוּ עִמִּי הַחֶסֶד הַזֶּה, וְהַחֶסֶד הַזֶּה אֶתֶם עוֹשִׂים עִם רַבְּנוּ ז"ל.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשׁ אֶת כָּל נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ; תִּדְעַנָּה לָכֵן,

אין זה קל עם ילדים, היום לגדל ילדים צריכים רחמים רבים, רחמים מרבים שישארו ביהדות, כפי היצר הרע, כפי התאוות וההפקרות, השקוץ, תעוב, זהו שקורה בעולם, מאד מאד קשה לגדל ילדים, ואין זה קל כלל ועקר, וצריכים רחמים רבים שהילדים לא יצאו לתרבות רעה, חס ושלום. כל בן ובת זהו כשתיל, ואם אין מטפלים בשתיל, השתיל נוכל וכו', כמו-כן ילד צריכים לטפל בו, ולא להשליך את החנוף על המלמד או המורה, כל אחד ואחד צריך לראות שיהיה אצלו בית חס, שלא תהיינה מריבות בבית בין ההורים, עם הילדים, צריכים סבלנות רבה, וככל שסובלים יותר — מצליחים יותר. ולכן אבקשכן מאד, ראינה להשקיע בילדים הרבה.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לכלכן שנה טובה ומתקה, יש לי הרשימה של כל השמות של כל אנשי שלומנו הגרים ביבנאל — הן הגברים, הן הנשים והן הילדים, ובודאי אני אתפלל על כלכן, אבל אבקשכן מאד מאד, בא עתה ראש השנה, תשמרו בראש השנה לא לחשוב רע, לא לחשב שטיות, רק לחשב טוב, לא לריב, לא להתעצבן, כי כפי שמתנהגים בראש השנה כן מתנהגים כל השנה. ותראינה להתפלל בעבורי ובעבור אשתי, אנו צריכים הרבה הרבה רחמי שמים, אינני יכול להסביר את זאת ברבים, אבל אנו זקוקים להרבה רחמי שמים, ורחמינו הקדושים אומרים: הן אל כביר לא ימאס תפלת רבים, ומתקבלת התפלה בשמים. ובפרט אם נשות ישראל תתפללנה ותבקשנה ביחד, אז התפלות תתקבלנה לרחמים ולרצון, ותתפללו בעבורי ובעבור אשתי, ועקר התפלה שאזכה לצאת מהגלות הזאת, ולגור עמכן ביבנאל, וביחד נקבל פני משיח צדקנו, שיבוא ויגאלנו במהרה בימינו, ונשמע בשורות משמחות.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

ל' שמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן א' דְּסֻלְיָחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל
רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מְזֵה, וְרֵאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח
מָאד עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאֲנַחְנוּ
זוֹכִים לְדַעַת מַרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנַפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁר יַעֲסֹק
בְּתַקְוֵנוּ.

יְדוּעַ לָךְ, אֲשֶׁר הֵיִסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה לְגַלוֹת אֶת הַסְּגֻלָּה
לְעַם סְגֻלָּה (לְקוּיִטִּי-מוֹהַר"ן, חֻלְק א', סִימָן כ"א), הֵיִנוּ מֵאַחַר שְׁזַכֵּינוּ וְאֲנַחְנוּ
יּוֹדְעִים מֵהַסְּגֻלָּה הַזֹּאת, שֶׁהִיא הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנוּ ז"ל, עֲלֵינוּ לְקַרֵב עוֹד
יְהוּדִים, וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מָאד, אִם אַתָּה תוּכַל לְהַפְיֵץ אֶצְל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אֲבָל אִם
מֵאִיוֹז סָבָה אַתָּה לֹא תוּכַל, אֲזִי אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מָאד מָאד אִישִׁית,
שֶׁתַּקַּח אֶתְךָ קַפְסָא קְטַנָּה שֶׁל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתַבִּיא אֶת זֶה אֶל
דִּירְתִי, וְשָׂאֵר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יַפִּיצוּ אֶת זֶה, כִּי בָּאִים, תְּהִלָּה לְאֵל,
אֲנָשִׁים מְכַל חֻלְקֵי הָעוֹלָם מִמָּשׁ, מְכַל אֲרָצוֹנוּ הַקְּדוּשָׁה, מְכַל
אֲרָצוֹת-הַבְּרִית וְדֵרוּם אַמְרִיקָה וְאִירוּפָּה וְדֵרוּם אֲפְרִיקָה, וְעַד
אוֹסְטְרָלְיָה הַרְחוֹקָה, חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאוֹר רַבְּנוּ ז"ל הוֹלֵךְ
וְכוּבֵשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְאֲנַחְנוּ מָאד מְקוּיִם וּמְצַפִּים, שֶׁתְּהִיָּה הַגְּאֻלָּה
שְׁלֵמָה בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ, וּבִשְׁנָה זוֹ נִזְכֶּה לְפַעַל אֶצְל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-
הוּא דְּבָרִים נוֹרָאִים וְנַפְלָאִים. וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיְהִיָּה בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֹז בּוֹדְאֵי לֹא יִתְחַרֵּט כָּל הַשָּׁנָה.

אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ אֵיזָה חֲסֵד חֲנָם שְׂאַתָּה עוֹשֶׂה אִתִּי, שְׂאַתָּה לוֹקַח
אֶת הַסִּפְרִים בְּשִׁבְלִי, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהַפְיֵץ אֶת זֶה.

הַמְּאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה...

ל' שִׁמְג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן דְּסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתוֹ תָּמִיד.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁיַעֲשׂוּ אִתִּי חֶסֶד, וְיָבִיאוּ קַפְסָה שֶׁל סְפָרִים מְסֻפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֶל דִּירְתִּי, וְאֲנַחְנוּ נִשְׁתַּדֵּל לְהַפְיץ אֶת זֶה, כִּי אֵין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ — מִלְּהַפְיץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט בְּקַבּוּץ כָּל-כֶּף גְּדוֹל, שְׁיָבִיאוּ מִכָּל חֻלְקֵי הָעוֹלָם אֲנָשִׁים. נָא וְנֵא לְדָאג שְׁיִהְיֶה מְנַן עַל-כָּל-פְּנִים אֶחָד-עֶשֶׂר אוֹ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר אֲנָשִׁים, וְכֵן בְּעֲלֵי תְּפִלוֹת וּבְעַל תּוֹקֵעַ, כִּי חָבֵל מְאֹד שֶׁנִּשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִצְטָרְכוּ לְלַכֵּת אֶל מְקוֹמוֹת בְּלִתֵּי רְצוּיִים, טוֹב שְׁיִהְיֶה מְנַן בְּ"הֵיכַל-הַקִּדְּשׁ".

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזוֹ הַדְּאָגָה שְׁלָנוּ — שְׂאֵין מְנַן, כִּי כָּל־נוֹסְעִים לְאוֹמֵן, זוֹ עִיר שְׁכֵלָה כְּהַנִּים, אֲשֶׁרִּינוּ מֵה טוֹב חֻלְקָנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂאֲנַחְנוּ זֹכִים לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל.

הַמְּאַחַל לָכֶם שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שִׁדְמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דְסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה שְׁלַחְתִּי אֶת ה'אֲשֶׁר בְּנַחַל" וְעוֹד שְׁתֵּי תוֹרוֹת מ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" — תוֹרָה ט"ז וְתוֹרָה י"ז, עִם אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל ... גְּרוֹ יְאִיר, וְהִיא מְגִיעָה לְלוֹד בְּאֶל-עַל, מְסֻפֵּר טִיסָה ... בְּשַׁעָה ... אִם יֵשׁ אֲפָשְׁרוֹת

לְשַׁלַּח אֶת ... אוּ מִיִּשְׁהוּ, כִּי חָבַל, כִּי הִיא נוֹסַעַת לִיְבִנְאֵל, כִּי רָצִיתִי
מְאֹד, שְׂאֲשַׁתֶּךָ בֵּין כֶּף תַּעֲבֹר עַל זֶה, כִּי חָבַל מְאֹד, שְׁלֹא יִלְךְ לְאֲבוֹד.

הַעֲקֹר תִּתְחַזְּקוּ מְאֹד, וְאַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לְכֶם.

מְאֹד רָצִיתִי שְׂתִכְתֵּב לִי מֵה בְּקֶשֶׁר לְ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר, שִׁיְהִיָּה בְּהַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

גַּם הַשָּׁנָה אֲנִי צָרִיךְ שְׂמוֹנָה אֶתְרוּגִים מְהֻדָּרִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דִסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַהֲקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

שְׂמַעְתִּי שְׂאַתָּה נִשְׁאַר בְּיְבִנְאֵל, וְלִכְּן אִם אַתָּה יְכוּל לְתַקַּע
בְּשׁוּפָר, תִּקְנִים מְצוּה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאַל תִּהְיֶה שְׁבוּר כִּי כֶּף אוֹמְרִים
חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים: כָּל הַמְּחַיֵּב בְּדָבָר — מוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי
חֻבְתָּם, וּפִרְשׁ מוֹהֲרָנִי"ת ו'ל: מִי שְׂמַרְגִּישׁ אֶת עַצְמוֹ שֶׁהוּא חַיֵּב,
הוּא יְכוּל לְהוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי חֻבְתָּם; וְלִכְּן אֵל תִּהְיֶה שְׁבוּר,
וְאִם תּוּכַל לְהַתְּפִלֵּל לְפָנַי הַעֲמוּד — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, הַעֲקֹר
תִּתְחַזֵּק וְאַל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, כִּי גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

ל' שמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דִסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... נֵרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אַתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
מְאֻמְצִים שְׁבַעוּלָם שֶׁ ... נֵרוֹ יְאִיר, יוּכַל לַחְזוֹר עִם הַטִּיסָה שֶׁל מוֹצָאֵי
רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי הוּא צָרִיף לַעֲשׂוֹת בְּרִית בְּצוּם גְּדֻלָּיָה, וְאִם הוּא רַק
יֵצֵא בַּיּוֹם שְׁנֵי, הוּא יִגִיעַ בְּלִילָה, וְזֶה עֲנִינַן חֲרוּם, תְּבַקֵּשׁ מָאד מָאד
אֵת ... נֵרוֹ יְאִיר, שְׁיַעֲשֶׂה עִם הָאָדָם הַזֶּה מִצְוֶה וְחֻסֵּד גְּדוֹל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר, שְׁנִנְכָה לַפְעַל אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל מֵה
שְׁאֻנְחָנוּ צְרִיכִים לַפְעַל.

הַמְּאֻחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דִסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה עִם כָּל הַיְלָדִים, יִשְׁמְרְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא וַיִּשְׁמַחְכֶם.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתֵּרְאִי לְגִלוֹת אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְכָל אֵלוֹ הַשּׁוֹמְעִים בְּקוֹלְךָ, וְאֵל תְּהַסְסִי כְּרָגַע, כִּי עַכְשָׁו זֹו
מְלַחֶמֶת עִמְלֶךְ, שְׁרוּצָה רַק לְהַשְׁכִּיחַ אֵת שֵׁם ה', כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה יח:), שְׁגֻזְרָה מְלָכוֹת יוֹן גֻּזְרָה שְׁלֵא לְהַזְכִּיר שֵׁם
שְׁמִים עַל פִּיהֶם, וְזֶה מֵה שְׁאֻנְחָנוּ רוֹאִים שְׁקוּרָה הַיּוֹם, שְׁרוּצִים
לְהַשְׁכִּיחַ אֵת שֵׁם ה' מֵעַם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְלַחֵם מְלַחֶמֶת אֶמֶת
הַיְיָ"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וְאִיךְ? עַל-יְדֵי שְׁנִגְלָה וּנְפָרְסֶם רַק אֵת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה מֵה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכוֹת נח:):

"לך הוי"ה הממלכה" — זו מלחמת עמלק, בזה שמגלים את הקדוש-ברוך-הוא, בזה בעצמו מנצחים את עמלק, שמכניס ספקות, כמו שפתוב (שמות יז): "היש הוי"ה בקרבנו אם אין", ולכן אני מאד מבקש אותך, שתגלי ותפרסמי רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואל תפחדי משום בריה שבעולם, את צריכה להבין, שבעלך הוא אסיר של כלל נשמות ישראל, והוא מסמל את השכינה, וכשעם ישראל כואבים את כאב בעלך, באמת כואבים את כאב השכינה שהיא בגלות, ולכן ראי רק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, ורק בזכות זה בעלך יצא לחפשי.

אני מבין היטב היטב את הכאב העמוק שלך ושל הילדים, עם כל זאת באתי לחזק ולעודד ולשמח אתכם, חזקו ואמצו מאד, כי גדול אדוננו ורב להושיע, זה רק נסיון קטן, אף שזה נסיון מאד מאד קשה וכו' וכו', עם כל זאת הזמן קצר ופורח, והנה בעלך ואביכם יוצא יותר מחזק ויותר מפרסם בכל העולם כלו, על אפם ועל חמתם של כל אלו שרצו לראות איך שהוא שבור ורצון, שרוי בדפאון וכו', יראו אותו מצליח ביותר, ולכן ראו להתחזק.

אני נוסע עכשו אל ציון רבנו ז"ל באומן, ובוודאי אתפלל על אביכם ועל בעלך וכן עליכם, שהקדוש-ברוך-הוא יתן לכם את הכח להחזיק מעמד ולא להשבר, ולא להרגיש אפלו רגע אחד בדפאון, כי הקדוש-ברוך-הוא הולך עם בעלך ועם אביכם, והוא שומר אותו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתהיה לכם שנה טובה ומתוקה, שנה של גאולה פרטית, שבעלך ואביכם יצא לחרות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לכם שנה טובה...

ל' שמח.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דִסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי הַכֶּתֶה שֶׁל הַרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲנִי מְאֹד מִבְקָשׁ אֶת כָּל הַתְּלַמִּידִים הֵן שְׁנַעֲשׂוּ בִרְ-מִצְוֶה וְהֵן שְׁעֵדִין לֹא בִרְ-מִצְוֶה, שֶׁתִּתְפַּלְלוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה רַק בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ "הַיֵּכַל הַקֹּדֶשׁ" וְשֵׁם תַּעֲשׂוּ אֶת הַקְּבוּץ, יְהִיָּה, בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בַּעַל תְּפִלָּה וּבַעַל תּוֹקֵעַ ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, וְלִכֵּן אַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְדַאֵג, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּעֲשׂוּ אֶת רְצוֹנִי.

גַּא וְנָא אֵל תְּבַזְבְּזוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהֵבֵל וְרִיק, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲזוּ דְנִים אֶת הָאָדָם מֵהַ יְהִיָּה אִתּוֹ כָּל הַשָּׁנָה, וְלִכֵּן רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה, וְדִיקָא בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ "הַיֵּכַל-הַקֹּדֶשׁ".

זְכְרוּ הַיֵּטֵב אִם אַתֶּם רוֹצִים לְבֹא לְלַמַּד אֲצֵלִי, אַתֶּם מְכַרְחִים לְבֹא לְהִתְפַּלֵּל בְּקְבוּץ אֲצִלְנוּ שֶׁל "הַיֵּכַל-הַקֹּדֶשׁ".

אֲנִי רוֹצֶה, שֶׁכָּל תְּלַמִּיד יִשְׁלַח לִי מִכְתָּב הַבְּטָחָה, שֶׁהוּא יִתְפַּלֵּל אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת בְּ"הַיֵּכַל-הַקֹּדֶשׁ".

הַמְּאַחַל לְכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שמוט.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דִסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלְלִיּוֹת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

באתי לְבִשָׁר לָכֶם בְּשׁוּרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׁזַכְּנִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַשִּׁיג בְּעַל תְּפִלָּה וּבְעַל תּוֹקֵעַ שְׂכִיבֹא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", ר' ... גְּרוּ יְאִיר, וְאַתֶּם יְכוּלִים לְבִשָׁר לְנִשְׁוֹתֵיכֶם, שֶׁהֵן לֹא צְרִיכוֹת לְדָאג וְלָלֶכֶת לְמִקּוּמוֹת אַחֲרֵיכֶם, כִּי יִהְיֶה, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִנֵּיִן בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", וְאַנִּי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ מִכֶּם שְׁתַּזְרְזוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם, שְׂיִתְפַּלְלוּ אִיךְ וְרַק בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", אֲנַחְנוּ נִתְפַּלֵּל בְּאוֹמֵן עֲלֵיהֶם, וְהֵם יִתְפַּלְלוּ בִּיבְנָאֵל עָלֵינוּ.

הַמְּאַחַל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שֵׁנ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי דְסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשִׂי לְמַעַן הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שְׁמִסְרֵתִי אֶת נִפְשִׁי זֶה יָמִים וְשָׁנִים בְּעִבּוּרְכֶם וּבְעִבּוּר בְּנֵיכֶם ... גְּרוּ יְאִיר, וּמָה גַם שְׂבַגְשָׁמִיּוֹת לֹא הִפְסַדְתֶּם מִמֶּנִּי, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָכֶם לְמַכּוֹר אֶת הַשְּׁטֵחַ, תַּעֲשׂוּ לְמַעַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלְמַעַן רַבְּנוּ ז"ל וְלְמַעַנִּי, שְׁתַּבּוּאוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיִבְנָאֵל, כִּי אֵינִן לָנוּ בְּעַל תְּפִלָּה, וְר' ... גְּרוּ יְאִיר, הוּא בְּעַל תְּפִלָּה וּבְעַל תּוֹקֵעַ נִפְלֵא, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי הַשְּׁתַּדְּלִיּוֹת, שְׂבַעְלֶיךָ וְאַתָּה וְהַיְלָדִים יְבוּאוּ לְיִבְנָאֵל לְקַבּוּץ, וְלֹא תִתְחַרְטוּ — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה, שְׁתַּעֲשִׂי אֶת רְצוֹנִי.

הַמְּאַחַל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שְׁנָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דְסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל נְשֵׁי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב",
הַגָּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב" הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַנְּשִׁים בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, הֵיּוֹת שְׁכָל
הַגְּבָרִים נוֹסְעִים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְשָׁעִים כַּיָּס נִגְרָשׁ הַשְּׁקֵט לֹא
יִוָּכְלוּ, וְלִכֵּן רְצִיתִי, שְׁתַּטְּיִלוּ עַל הַרְחוּבוֹת בְּמִשְׁפָּךְ אֱלוֹ הַיָּמִים, וּבִפְרָט
בְּחַג, שְׁתּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם יִרְאוּ שְׂאֲנַחְנוּ נוֹכְחִים, וְשֵׁלֵא יִגִיעוּ, וַיֵּצֵא לָנוּ,
חַס וְשָׁלוֹם, אֵיזָה הַזְּקוּת מֵהֶם, אֲדַרְבָּה, הֵם יִרְאוּ שֵׁלֵא הַפְּקָרְנוּ אֶת
הַכֹּל וְהִלְכְנוּ, וְאֲדַרְבָּה הַנוֹכְחוֹת שְׁלֹכֵן תִּרְאֶה לָהֶם, שְׂאֲנַחְנוּ לֹא
מִפְּחָדִים מֵהֶם, וְשֵׁהֶם יִפְחָדוּ מֵאַתָּנוּ, וַיִּקְיָם (שְׁמוֹת טו, טז): "תִּפְּל
עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחָד" וְגו', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁכַלְם יַחֲזִירוּ
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחֵל לְכֵן כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שְׁנָב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דְסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיְקָר לִי מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הַרַב ... גִּרוּ
יֵאִיר.

הִנֵּה אֲנִי נוֹסֵעַ עֲכָשׁוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְלִבִּי שׁוֹתֵת דָּם מֵה
שְׁעוּלָלוּ לָךְ הַרְשָׁעִים וְכו', וְנִמְנַע מִמֶּךָ לְהֵיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁר עַד הַרְגַע הָאֲחֵרוֹן אֲנִי מְקַנָּה שְׁכֵן תִּגִיעַ, כִּי אֶצְל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא הַכֹּל יָכוֹל לְהֵיּוֹת, כְּמֵאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ט'),
עַם כָּל זֹאת בְּאִתִּי לְאֲחֵל לָךְ שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹנֵי אַפְּנֵי שְׁבַעוֹלָם, וְתִדַּע שְׂאֵת
הַהִתְעוֹרְרוֹת שְׁגִרְמַת אֶתָּה בְּעֶצְמָךְ בַּחֲדָשׁ הַזֶּה, חֲדָשׁ אֱלֹל, עוֹד לֹא
הָיָה אֲלֵפִים שָׁנָה מֵאֵז שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַּגּוֹלָה, בְּלִי גִזְמָא, תִּהְיֶה
לְאֵל, יֵשׁ הַתְּעוֹרְרוֹת מְאֹד גְּדוֹלָה אֲצֶל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה
שְׁלֵמָה.

וְכֵן בְּעֵינֵינוּ רַבְּנוּ ז"ל עוֹד לֹא הָיְתָה פְּרִסְמַת כָּל-כָּף גְּדוֹלָה בְּעֵינֵינוּ
רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, כְּמוֹ שְׂאֵתָה גְּרַמַּת, וּכְבוֹדֵי רַבְּנוּ
ז"ל שֶׁהוּא הַבְּעַל תְּפִלָּה, יַפְעַל בְּעִבּוּרְךָ יִשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וְאֵל תִּתְּפַעַל
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, תִּמְשִׁיף לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, כִּי אֵין לָנוּ
בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמֵאַחַר שְׂאֵתָה רוֹאֶה שְׁכַל
מֵה שְׁקָרָה אֶתָּךְ זֶה לֹא דָבָר טְבָעִי, כִּי זֶה לְמַעַלָּה מֵהַשְּׁכַל, עִם כָּל
זֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תִּמְשִׁיף לְדַבֵּר מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְתִגְלֶה לְכֻלָּם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵן עִם הָאֲסִירִים וְהֵן עִם
הַסּוֹהָרִים, וְהֵן עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׁבֹא בְּמַגָּע אֶתָּךְ תְּדַבֵּר רַק
מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִגְלֶה וְתִפְרָסֵם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה
מֵה שְׁיִצִּיל אוֹתָךְ וְיִשְׁמַר אוֹתָךְ לְאַרְךָ כָּל הַדֶּרֶךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתִּהְיֶה לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה,
וְשֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּצַּא תַּכְּף-וּמְיָד מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה,
וְיִתְקַדֵּשׁ עַל יָדְךָ שֵׁם שְׁמַיִם בְּרַבִּים.

הַמְּאַחַל לְךָ שָׁנָה טוֹב וּמְתוֹקָה...

ל' שנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי דְסְלִיחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... עִם כָּל הַיְלָדִים
שְׁיִחִיו.

אָשֶׁר ל' שָׁנָה — ל' שָׁנָה בְּנַחֵל ט

בְּאֵתִי לְאַחַל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שָׁנָה שְׂתִהְיֶה לָכֶם רַק
שְׂמֵחָה, וְתִרְאוּ אֶת הָאֲבָא חֲזָרָה בְּבֵית.

אָנִי נוֹסֵעַ עֲכָשׁוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וּבְיַדֵּי אֲבִיךָ עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִכֶּם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתִהְיֶה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה
וּמְתוֹקָה, וְשִׂיְהִיָּה לָכֶם רַק אֹר בְּחַיִּים.

הַמְּאַחַל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה...

ל' שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי דְסִלְיַחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר ...
גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מִכְתְּבְךָ.

לְדַעֲתִי, אֵל תִּלְכוּ עִם בְּתָכֶם בְּיַד קָשָׁה אֲלֵא בְּאֵהָבָה וּבְהַסְבָּרָה
וְכוֹ וְכוֹ, וְלְהַבְטִיחַ לָהּ לְמִצָּא לָהּ בֶּן זוּג שְׂיִתְאִים לָהּ.

הַיּוֹם אָנִי נוֹסֵעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וּבְיַדֵּי אֲתַפְלֵל עַל בְּתָכֶם,
וּבְיַדֵּי תִרְאוּ הַשָּׁנָה גַּם גְּדוֹל, שְׂתִשְׁנֶה אֶת דַּעֲתָהּ, וְתִרְצֶה לְהַתְחַמֵּן
עִם בַּחֹר יִרְא שָׁמַיִם, וְתִרְוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מִמְּנָה וּמְכַל יוֹצְאֵי
חַלְצִיכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי דְסִלְיַחוֹת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את כל המכתבים ממך, אבל מרב טרדותי כל הזמן — לא היה הפנאי להשיבך, וכן קבלתי את הטשעק על סף חמשה-עשר אלף דולר, ותשואות חן לך על זה.

היום אני נוסע אל ציון רבנו ז"ל, ובודאי אתפלל עליך, שתהיה לך רפואה שלמה — רפואת הגפוש ורפואת הגוף גם יחד.

עליך לזכור, שהחיים לא קלים, וצריכים תמיד לדון את עצמו לכף זכות, ולא לפל בדעתו משום דבר, ובאמת מי שדבוק בו יתברך, ותמיד חושב ממנו יתברך, והוא יודע שהוא הכי גרוע, ושעדין לא היה בעולם, ולא יהיה בעולם גרוע ממני, האדם מחיה את עצמו מכל נקדה ונקדה שיש בו, תהלה לאל, אני יהודי, ולא גוי וכו', יש לי מזוזה על פתח ביתי, אני הולך עם ציצית, אני מניח תפלין, אני מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, הולך לבית-הכנסת, עונה 'אמן יהא שמיה רבא', קדשה וברכו, שומר שבת, אוכל רק בשר וכו' וכו', כי כל אחד ואחד מבר ישראל יש בו נקודות טובות, וכמאמרם ז"ל (ברכות נו.): אפלו ריקנים שבך מלאים מצוות כרמון, וזה יש לכל יהודי, למה אדם אינו שמח עם זה? כי הוא בעל גאוה, וחושב מי יודע מה הוא, ולכן הוא אינו יכול להחיות את עצמו עם נקודות טובות שיש בו, והוא חושב שהוא צריך לעשות עבודות מאד מאד קשות וגדולות, ומאחר שלא יכול לעשות את זה, אזי הוא נשבר לגמרי, אבל אם אדם הוא ענו, שפל וסבלן, הוא מרגיש את עצמו להכי גרוע, אז מאירה אצלו כל נקדה ונקדה טובה שיש בו. ולכן ראה לעשות כל מיני מאמצים שבעולם להחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בה, ואז תהיה הכי מאשר בחייה. ובאמת ראוי לך לשמח, שזכית כבר להיות כמה פעמים אצל ציון רבנו ז"ל, אשר רבנו ז"ל הבטיח, שמי שיהיה אצלו על ציונו הקדוש באומן, ויתן פרוטה לצדקה בעבורו, ויאמר עשרה מזמורי תהלים, שהם 'תקון הכללי', אפלו אם גברו ועצמו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשואל תחתית ומתחתיו, ולכן אפה צריך מאד מאד לשמח עם זה כל ימי חייה, ולזה תזכה רק אם תתאזר בסבלנות גדולה, ותפיר את מקומך, ואז תהיה הכי מאשר בחייה.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְשִׁמְעַע כְּלִי זִמְר בְּכָל יוֹם, שְׁמִשְׁמַח אֶת הָאָדָם, כִּי הַשְׁמָחָה רְפוּאָה לְכָל, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׁאֲפִילוּ חֲכָמֵי הַרְוּפָאִים אִמְרוּ, שֶׁהַשְׁמָחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל. וְרַבְנּוּ ו"ל אָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סט), שְׁמִי שְׁתַּמִּיד שְׂמַח, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית. וְלִכְּן תִּהְיֶה רַק בְּשְׂמָחָה, וְעַקֵּר הַשְׁמָחָה שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְשְׂמַח עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁיֵשׁ בָּךְ, וְתַמִּיד תִּהְיֶה בְּטֵל וּמְבַטֵּל בְּעֵינַי עֲצָמָךְ, וְתִדְמָה כְּתוֹלַעַת הַרוּחָשֶׁת עַל הָאָרֶץ, וּמִסְתַּפְּלֵת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר מִזֶּה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לָזֶה, אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי.

נָא וְנָא רָאָה לְשִׁמְעַע בְּקוֹלִי, וְלֵא תִתְחַרֵּט — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי יִמְנּוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹּה, וְעוֹד מְעַט יוֹצְאִים מִפֹּה, חֶבֶל עַל כָּל הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְהַבְּלִבוּלִים שְׁיֵשׁ לָךְ, הֵן מִעֲצָמָךְ וְהֵן מֵאֲחֵרִים, רָאָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִז תִּהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּחַיִּיךְ.

אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה קָשָׁה, אֲבָל עַקֵּר הַקָּשִׁי זֶה רַק מִחֲמַת הַגְּאוּת וְהַיִּשׁוּת שְׁנֹדְבָקוּ בְּאָדָם מֵרַב חֲטָאִיו, כִּי אִם אָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ וְעוֹד, אֲשֶׁר הוּא כְּלוּם, אִז יִחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמִכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו, וְאִז יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּקִלּוֹת.

הַמֵּאֲחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאֲנִי מְקַנֶּה גַם-כֵּן לְכַתֵּב לָךְ שְׁנֵה הַבָּאָה בְּכָל שָׁבוּעַ.

ל' שנו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי דסליחות ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה גִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבַּחֲרוֹר הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

בְּעֵינַי סִדְרֵ-דָרֶךְ-הַלְמוּד, אֲדַבֵּר אִתְּךָ כְּשֶׁתְּהִיָּה פֹה אֲצִלִּי, כִּי
בְּאֵמֶת כְּפִי דַעְתִּי, לֹא טוֹב עוֹשׂוֹת הַיְשִׁיבוֹת, שְׁמִתְחִילוֹת לְלַמֵּד עִם
בַּחֲרוֹר בְּגִיל חֲמֶשׁ-עֶשְׂרֵה וְשֶׁשׁ-עֶשְׂרֵה מִסְכַּת יְבָמוֹת, שֶׁהֵם דְּבָרִים
שֶׁלֹּא נִצְרָכִים בְּחַיֵּי הַיּוֹם יוֹם, עֲדִיף שִׁילְמָדוֹ מִסְכַּת שֶׁבֶת בְּעֵמֶק
הָעֵיוֹן עִם כָּל הַמְּפָרְשִׁים עִם הַפּוֹסְקִים: רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף,
עַד אַחֲרוֹן שְׁבָאֲחֲרוֹנִים, זֶה הָיָה נִקְלָט יוֹתֵר בְּבִנְי הַנְּעוּרִים, וְנִשְׁאָר
בְּמַחֵם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְזוֹ עֲבָדָה לְמַעֲשֶׂה, כִּי מִצּוֹת שֶׁבֶת עוֹלָה עַל
הַכֹּל, כִּי אִם בַּחֲוָרִים בְּגִיל חֲמֶשׁ-עֶשְׂרֵה וְשֶׁשׁ-עֶשְׂרֵה הָיוּ מִתְעַמְקִים
בְּמִסְכַּת שֶׁבֶת, וְחוֹזְרִים עָלֶיהָ פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר עַד מְאֵה פְּעָמִים
וְאַחַת עִם כָּל הַמְּפָרְשִׁים, אִזְ הָיָה נִשְׁאָר לָהֶם עַל כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם וְהָיוּ
מוֹרֵי הוֹרָאָה, אֲבָל אֲנִי לֹא יְכוּל לְהִתְנַפֵּחַ עִם כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִכְּן
מָה שֶׁשָּׂאֵלְתָּ אוֹתִי, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה לַעֲנוֹת לָךְ, אֲנִי סֵתֵם גִּתִּיתִי לָךְ
עֲצָה בְּזִמְנֵן הַפְּנוּי, כִּדְאִי לָךְ לְחַזֵּר עַל מִסְכַּת בְּרָכוֹת מְאֵה פְּעָמִים
וְאַחַת, וְאַחֲרֵי-כֵן לְחַזֵּר עַל מִסְכַּת שֶׁבֶת מְאֵה פְּעָמִים וְאַחַת, וְאַחֲרֵי-כֵן
עַל מִסְכַּת עֲרוּבִין מְאֵה פְּעָמִים וְאַחַת, וְלֹאט לֹאט תוּכַל לַעֲבֹר אֶת
כָּל הַש"ס בְּמִשְׁךְ חֲמֶשׁ-עֶשְׂרֵה אוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה, וְזֶה יִהְיֶה קִנְיָן נִצְחִי
בְּיָדֶיךָ, אֲבָל אִם זֶה מְפָרִיעַ אֶת סִדְרֵ הַיְשִׁיבָה, לֹא אִמְרִיתִי כְּלוּם.

רק תתחזק, ואני מאוד מקווה להקדוש-ברוך-הוא שתתרחב
דעתך, ותזכה לפעל אצל רבנו ו"ל מה שאתה צריך לפעל.

המאחל לך פתיחה וחתומה טובה...

ל' שנו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין כסה לעשור, ד' תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
ש'לומנו היקרים "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
הווי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

חסידי השם יתברך, שזכינו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש
השנה, ואנחנו צריכים מאד מאד לשמח כל השנה עם הזכות הזו,
ואני מבטיח לכל אחד ואחד מאנשי שלומנו, שזכה להיות בראש
השנה הזה אצל ציון רבנו ז"ל, שלא יפסיד לא בגשמיות ולא
ברוחניות, ותראו ישועות ונחמות, וישפע עליכם פרנסה בשפע,
העקר רק להיות בשמחה, כי השמחה היא עקר הצלחת האדם, כמו
שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי שהוא
שמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח; ולכן תעשו כל מה שביכולתכם
להיות אף ורק בשמחה כל השנה.

עליכם לזכור, אשר עקר דעת רבנו ז"ל הוא תמימות ופשיטות,
וככל שאדם יותר תמים, ומתחזק באמונה פשוטה בדבריו ז"ל,
נשפעת עליו השפעה גדולה, כי עצותיו של רבנו ז"ל הן עמק עמק
מי ימצאנו, ואם רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה
גדולה להיות בשמחה, אמרו אנשי שלומנו, שרק מפני שרבנו ז"ל
אמר שצריכים להיות בשמחה, ומצוה גדולה להיות בשמחה, עלינו
כבר להיות בשמחה, ולא לשאל שום קשיות, כי הלא עובר עלי
מה שעובר וכו' ואני סובל מה שאני סובל וכו', כי אם רבנו ז"ל
אמר, שצריכים להיות בשמחה רק כדי לקיים רצונו, כבר מכרחים
להיות בשמחה, ולא לשאל שאלות — איך אני יכול להיות
בשמחה?! כי עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל הוא להשליף את
חכמתו המדמית לגמרי, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
סימן קכג), שהעקר הוא להשליף את הדעת והשכל והחכמות שלו,

וּלְקַבֵּל אֶת דַּעַת הַצַּדִּיק עַל כָּל דְּבָר כְּמוֹ שֶׁהוּא אוֹמֵר. לְכֵן בָּזָה
 בְּעֶצְמוֹ עֲלֵינוּ לְשִׂמְחָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְשִׂמְחָה, וְאִם גִּלְף בְּצוּרָה
 כְּזוֹ לְהִתְחַזֵּק עִם כָּל תּוֹרָה וּמֵאֲמָר שֶׁגִּלְפָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְנִקְיָם אֶת
 זֶה בְּתַמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תַּמִּיד.

נָא וְנָא רְאוּ לְשֹׁמֵר עַל יְלַדְיְכֶם, כִּי בְּמוֹ עֵינַי רָאִיתִי בְּאוֹמֵן אִיף
 שֶׁהַהוֹרִים בְּכָלֵל לֹא שׁוֹמְרִים עַל יְלַדְיָהֶם, וְהַיְלָדִים עוֹשִׂים מַה שֶׁהֵם
 רוֹצִים, וְכֵן רָאִיתִי הַרְבֵּה הוֹרִים שֶׁלֹּא מִתְּנַהֲגִים כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף, וּמַה
 אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַיְלָדִים שְׁלָכֶם טְפָשִׁים?! הֲאֵם אֵין לָהֶם חוֹשׁ
 הַבְּחִנָּה?! הֲרֵי הַיְלָדִים קוֹלְטִים כָּל דְּבָר קָטָן וְכָל זִיו מַה שֶׁהַהוֹרִים
 עוֹשִׂים, וְאֵת זֶה הֵם מְחַקִּים. וְלָכֵן אֲנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂאֵף פַּעַם
 לֹא יִהְיוּ לָכֶם טְעָנוֹת עַל הַמְּלַמְּדִים שֶׁהֵם מִתְּרַשְׁלִים בְּעִבּוּדְתֶם, כִּי
 אֲנִי בְּעֶצְמִי רָאִיתִי אִיף שֶׁהַהוֹרִים לֹא אִכְפַּת לָהֶם כָּלֵל מִיְלַדְיָהֶם,
 וְלָכֵן מַה אַתֶּם רוֹצִים מִהַמְּלַמְּדִים?! צְרִיכִים לְבָכוֹת בְּכָל יוֹם
 בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ עַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים. וְסִפֵּר לִי אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
 שֶׁהוּא הַכִּיר אֶת אֶחָד שֶׁהָיוּ לוֹ יְלָדִים מְצַלְחִים בַּתּוֹרָה וּבִירְאָת
 שְׁמַיִם, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: אִיף זְכִיתָ אֶתָּה לִילְדִים כָּל-כָּף טוֹבִים? עָנָה
 וְאָמַר: מַה אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהֵם צָמְחוּ לִי עַל הָעֵץ?! כָּל יוֹם מְלֵאתִי
 אֶת הַכֶּפֶה שְׁלִי בְּדַמְעוֹת, וְרַחֲצִיתִי עִם זֶה אֶת פְּנֵי, שֶׁיְהִיוּ לִי יְלָדִים
 טוֹבִים, וְכָף זְכִיתִי לִילְדִים טוֹבִים.

וְלָכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ
 נִמְצָאִים בְּעֶשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה, שְׂאֵז קָרוֹב הַיּוֹ"ה לְכָל קְרָאִיו,
 וְהַתְּפִלוֹת מִתְּקַבְּלוֹת לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן, תִּרְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּעִבּוֹר הַצְּלַחַת
 יְלַדְיְכֶם, וְהַעֲקֹר שֶׁתִּשְׁקִיעוּ בָּהֶם, וְאֵז יִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מֵהֵם.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת
 אַחֲרֵיכֶם, וְאֵז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שנה.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי בין כסה לעשור, ד' תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה יגיעו אל ... גרו יאיר.

מה אמר לך, לבי שותת דם איך שעבר עליך ראש השנה, בלי שום בוששה כלל, ואתה חשוד על גלוי עריות, רחמנא לישזבן, איך אתה לא מפחד מיום הדין והנורא, שאז פתוחים ספרי החיים וספרי המתים, ודנים את האדם על כל השנה, ואתה הולך במקום שאתה הולך, ואם מעירים לך, אתה עוד מתחצף, ולכן אני אומר לך ומזהירך, ששנה שלמה אסור לך לשחט, וכל מה שאתה שוחט זה נבלות וטרפות, ואתה תכשיל את הרבים, רחמנא לצלן, ואני מזהיר אותך למען לקבל תשובה שלמה — שנת תשס"א אסור לך לשחט, כדי לכפר לך על מה שעשית ואתה עושה.

תאמין לי שאני מאד מאד מתבייש בך, אוי לאותה בוששה אוי לאותה חרפה, מוטב לאדם להתבייש בזה העולם מלהתבייש בעולם הבא, ואתה לא יודע מתי תעזב את העולם, כי כל זה בא פתאם. ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, תחזר בתשובה שלמה, ותקבל על עצמך קבלה חזקה לבלי לעשות עוד שטיות, כי מרה יהיה באחרונה, ראה הזהרתיה, ואני מאד מבקש אותך ומתחנן לפניך, אתה יודע שאני אוהב אותך, ומרב אהבה אני כותב לך דברים כאלו, כי על גלוי עריות, רחמנא לישזבן, באים כל הענשים קשים ומרים, ובפרט כשאדם עובר על נדה, שפחה, גויה, זונה, רחמנא לצלן, מה בא על זה. ולכן אני מבקש אותך מאד, תחזר תכף-ומיד בתשובה שלמה, ובפרט שתשמר מגיסתך, שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פ"ק ג'): שחוק וקלות ראש מרגילין לערוה. וכן אמרו חכמינו הקדושים (כתובות יג'): אין אפוטרופוס לעריות.

זכור גם זכר, כי הקדוש-ברוך-הוא מסתכל עליך, וגם הצדיק יודע בדיוק מה שעשית, אם תשוב ותתחרט עכשו בעשרת ימי

תשובה על מה שעשית, ותקבל על עצמך תשובה שלמה, אז ישוב וימחל לך, ואם תהיה עקשן ועז פנים, תדע, כי מרה יהיה לך באחרונה.

המאחל לך תשובה שלמה...

ל' שנט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין פסח לעשור, ד' תשרי ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מצטער ומתבייש איך את מתנהגת, שאת הולכת עם בגדי פריצות, רחמנא לצלן, חצאית מאד קצרה, את מבישת אותי ומבישת את נשות אנשי שלומנו. הרי מעלת בנות ישראל כשהולכות בצניעות, ואת פרוצה והולכת בפריצות, זכרי היטב איך שבקשתי ממך, והתחננתי לפניך שתשני את מעשיך, ועכשו אני שומע שבאת ליבנאל, ומסתובבת בין נשות אנשי שלומנו בפריצות וחציפות גדולה, ולכן אני מזהיר אותך, אם לא תחליפי את הבגדים, אני אזהיר את כל נשות אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל שאסור להן לדבר אִתך, אוי לאותה בושה, אוי לאותה חרפה, ואוי לאותה פלמה אל מה באת, תראי איך את מדרדרת ומכשלת את הרבים, זכרי היטב איך שעכשו הוא יום הדין, שספרי החיים וספרי המתים פתוחים, וראי כי הזהרתי אותך, תשמרי את עצמך מאד מאד מחטא של עריות, רחמנא לצלן, שהקדוש-ברוך-הוא אינו מוחל על זה.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתקבלי מה שבקשתי, ותכף-ומיד תחזירי לי תשובה.

אם תוכלי לדבר אתי דרך הטלפון — מה טוב ומה נעים.

המאחל לך תשובה שלמה...

ל' שס.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין כסה לעשור, ד' תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סְלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

אין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֲר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שְׂיִישׁ לִי, שְׂזֻכִית
לְבוֹא אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים בְּיַבְנָאֵל, וְהַתְּפַלְלָתָ לְפָנַי הַעֲמוּד,
וְהִייתָ בַעַל תּוֹקֵעַ, וּמִמֶּשׁ הַחַיִּיתָ אֶת כָּל קַהֲלָתֵנוּ, כִּי כָּף הַנְּשִׁים הָיָה
לְהֵן אִיפָּה לְהַתְּפַלֵּל וּלְשַׁמֵּעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר, וּבְזֻכוֹת זֶה שְׂמִסְרָתָ אֶת
נַפְשְׁךָ וּבָאתָ לְיַבְנָאֵל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל
הַדִּינִים, וְעוֹד תִּחְזֹר לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב בְּחַיֶּיךָ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שסא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין כסה לעשור, ד' תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה אֶל הַבַּחֲזוֹר הַיָּקָר לִי מֵאֵד יְנִיק וְחַפִּים ... נְרוּ יְאִיר.
מֵאֵד מֵאֵד הַתְּפַעֲלָתִי מִמֶּךָ, אִיךָ שֶׁהַתְּפַלְלָתָ בְּכֻנְנָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְלִיחַ כָּל הַשָּׁנָה בְּלִמּוּדִים.

אַתָּה צְרִיךָ לְהַתְּחַזֵּק בְּיָתֶר עֹז וּבְיָתֶר כֹּחַ לְהַתְּמִיד בְּלִמּוּדִים,
וּבְיָדָי תַצְלִיחַ, תִּרְאֶה אִיךָ תְּמִיד תִּהְיֶה הַמְּצִיץ בַּכֶּתֶה, אַתָּה לֹא צְרִיךָ
לְפַחַד מֵאַף אֶחָד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

ריח אֲשֶׁר לִי שֶׁסָב - לִי שֶׁסָג בְּנַחַל

מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּלִמּוּדֵי, וְהַהוֹרִים שֶׁלְּךָ יָרוּוּ רַב
נַחַת דְּקַדְשָׁה מִמֶּךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

לִי שֶׁסָב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ד' תּשְׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מְקַבֵּל אֶת הַהֲצָעָה שֶׁלְּךָ עֲבוּר
... גֵּרוּ יְאִיר, וְאֲנִי מְקַוֶּה מְאֹד שֶׁהוּא יִצְלִיחַ בְּחֻנּוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֶחָד שֶׁיִּטְפֵּל בָּזֶה, כִּי אוֹי וְאֲבוֹי אִם יַעֲבֵרוּ עַל אֶסּוֹר
שְׁמִיטָה, וּבְכָלֵל כְּדָאֵי לְעַמֵּד עַל הַמְּשֻׁמֵּר בְּעֻנְיֵן הַכְּשָׁרוֹת, וְשֵׁלֵא יִהְיֶה
נֶקֶל בֵּין הָאֲנָשִׁים.

גַּא וְנָא רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי
הוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא עִמָּךְ, אֶתְךָ וְאֶצְלֶךָ, וַיֵּשׁ לְךָ כַּחוֹת עֲצוּמִים, אֶתְּךָ
צְרִיף רַק לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְאִזּוֹ
תְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

לִי שֶׁסָג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ד' תּשְׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

יְדִידֵנוּ ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, הֲצִיעַ שְׂאֵתָה תִּקַּח אֶת הַחֻנּוֹת שֶׁל
שְׁמִיטָה, וְלִדְעָתִי, אֶתְּךָ מִכְּשֶׁר לָזֶה, וְתְּצַלִּיחַ גַּם-כֵּן, וְלִכֵּן הֵייתִי מְאֹד
מְמַלִּיץ שֶׁתְּמַשִּׁיף בָּזֶה, וְתִהְיֶה לְךָ גַּם פְּרִנְסָה טוֹבָה מְזֶה, אֲנִי מְאֹד

אָשֶׁר ל' שסד - ל' שסה בנחל ריט

מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת וּבְשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ד' תְּשָׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאַתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְּל
הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁהִגַּעְתָּ בְּשִׁלּוֹם לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד יַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נְסִים וְנִפְלְאוֹת.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּנֶךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, עוֹשֶׂה חֵיל בְּלַמּוּדִים, וַיֵּשׁ
לוֹ מַדּוֹת מְקַסִּימוֹת, וַיֵּשׁ לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ תַּחֲיָה עִם מָה לְשִׁמְחָה, כִּי הַיָּלֵד
הַזֶּה הוּא יָחִיד בְּמִינוֹ, וְעַדִּיו לְגֵאוּן.

וְשִׁלּוֹם לְבָנֶךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, וּלְבָנֶךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, מְאֹד מְאֹד
שְׂמִיחָתִי לְרְאוּתָם, וְרוּיָתִי רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מֵהֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֶדְךָ וּבְעֵד כָּל יוֹצְאֵי חֶלְצִיךָ, וּבַכֶּרֶט עַל בְּתָךְ ...
תַּחֲיָה, שֶׁתִּפְקֹד בְּזֹרַע שֶׁל קִימָא, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ד' תְּשָׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אין מלים בפי להודות לך על שקניתי לי עליה על ראש השנה, יעזור לך הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות זה תהיה לך גם עליה ברוחניות, ותעלה מעלה מעלה.

שמעתי מידידנו ר' ... גרו יאיר, שאתה רוצה להכניס את עצמך בשנה זו במסירות נפש הכי גדולה להכניס את כל הספרים באתר שלנו, להגדילו ולהרחיבו וכו' וכו', מה אמר לך! זו זכות הרבים לדורי דורות, כי תהלה לאל, מתקשרים מפל חלקי העולם אנשים שמסתכלים על האתר שלנו, וזה עושה נפלאות, ומי יתן, שיהיה לך מי שיתרגם עוד קונטרסים באנגלית, כי הבקוש על אנגלית זה נורא ואים, והקונטרסים הם ממש מחיים אותם.

הקדוש-ברוך-הוא, השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך פרנסה בשפע, ויהיה לך נוחא למחין, שתוכל להרבות כבוד שמים וכבוד רבנו ז"ל, וזכותך תגדל מאד מאד.

המאחל לך חתימה טובה...

ל' שסו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין כסה לעשור, ד' תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד ... גרו יאיר.

כשדברתי אתך, יצא לי לגמרי מהראש מה שבקש ... גרו יאיר, שתהיה אתו בקשר, כי היום יש לו תכנה שיכול להכניס את כל הספרים כמו שהם באתר, ובפרט את ה"שפת הנחל" דף אחר דף כמו צורת הדף, וחבל מאד, כי דבר זה ישאר לנצח, ולכן אם אתה יכול להיות אתו בקשר, וכה נוכל להכניס את כל ה"שפת הנחל", וכן את כל ה"לקוטי הלכות", ונזכה לפרסם את אור רבנו ז"ל בכל העולם בלוי ביתר שאת וביתר עז.

פֶּה תִקְבַּל מִכְתָּב לְרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְתִכְנִיֵס אֶת זֶה בְּמַעֲטָפָה, וְאִם תּוּכַל לִתֵּת אֶת זֶה לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂיִמְסֹר לוֹ אֶת זֶה דְּחוּף מְאֹד, אֶהְיֶה לְךָ אֶסִיר תּוֹרָה, וְכֵן אִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, יוּכַל לְמַסֵּר לוֹ אֶת זֶה, אֲבָל שְׂיִהְיֶה חֲתוּם בְּמַעֲטָפָה.

חֲזַקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד, כִּי מֵה שְׂאַתֶּם פּוֹעֲלִים עִם הַסְּפָרִים זֶה עוֹשֶׂה מֵהַפְּכָה גְדוֹלָה, וְסִפְרוּ לִי הַיּוֹם כַּמָּה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂאַחַר שְׁנִסְעֵתָ, הִיְתָה הַפְּצָה כְּזוֹ, שְׂאַנְשִׁים פָּשׁוּט עֲמָדוֹ בַּתּוֹר, וְחֻטְפוֹ אֶת הַסְּפָרִים, וְהִיָּה נַחַת לְרֵאוֹת. וְאִם הָיוּ עוֹד אֲלֵפִים "שְׂפֵת הַנַּחַל", הַכֹּל הִיָּה הוֹלֵךְ.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתֵּן לָנוּ אֶת הַבְּרִיאוֹת וְהַחַיִּים, וְנִנְזָכָה לְהוֹצִיא דְבָרִים יְפִים.

הַמְּאַחַל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שסז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ד' תִּשְׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי יַקְרִי, אִישׁ חַי רַב פְּעֻלִים, הַרַב הַחֲסִיד זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבֵּים ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אִין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שְׂיִשׁ לִי, שְׁנִתְעוֹדְנוּ פַּעַם רֵאשׁוֹנָה בְּמוֹצָאֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאֲנִי רוֹאֶה בְּךָ כְּלִי לְגִדֹל וּלְפָרְסָם אֶת אוֹר רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלָכֵן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, אֵל נָא תִהְיֶה נָא מְרִיבָה בֵּינֵינוּ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף מְלִיוֹנִים נִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל נִתְקַיֵּם אֲצִלָּם (אִיכָה ד'): "תִּשְׂתַּפְּכֶנָּה אֲבִנֵי קֹדֶשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְּסֻלָּאִים בְּפֹז" וְגו', וְאָמַר עַל זֶה רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שְׂיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְגַּלְגְּלִים, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, כִּי נִסְתַּלַּק וְנִתְעַלַּם הָרֵאשׁ בַּיִת, דְּהִיָּנוּ הַצַּדִּיק הָאֲמֵתִי, וְנִתְגַּבֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם, הַהֶפֶךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם שֶׁל

הַטְּמָאָה שֶׁל הַחַיִּיצוֹנִים, שֶׁהוּא רֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וְעַלֵּינוּ לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת הַצְּדִיק, שֶׁהוּא הַיְּפִי וְהַפֶּאֶר שֶׁל הָעוֹלָם, מִסְּפִיק שְׂיֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מְנִיעוֹת מְצַד עֲצָמוֹ, מְצַד הָעֵבְרוֹת שֶׁעֵבֵר, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, מְצַד הַחֲמָרִיּוֹת שָׁבוּ, וּמָה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשִׁים עוֹד מְנִיעוֹת עַל הַדְּרָךְ, שֶׁתְּהִיָּה מַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת בֵּינֵינוּ וּבֵין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבְּזֶה גוֹרָמִים לְנִשְׁמוֹת פְּגוּמוֹת לְבָרַח לְגַמְרִי, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), אֲשֶׁר מִי שֶׁפָּגַם בְּכַרִּית, הוּא צְרִיף לְשִׁמְעַ מַחְלָקַת, וְאִם הוּא לֹא זוֹכֵה, אֲזִי הוּא מִתְרַחֵק, וְלִכֵּן מָה וְלָמָּה שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ הַגּוֹרָמִים לָזֶה, יוֹתֵר טוֹב לָנוּ לִהְיוֹת בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת וּבְיַחַד לְחֹשֵׁב מַחְשְׁבוֹת אֵיךְ יְכוּלִים לְקַרֵּב אֶת הַנֶּעֱר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דַעַת רַבְּנּוּ ו"ל. וְלִכֵּן אִתָּה לֹא יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׂיֵשׁ לִי, שֶׁזְּכִיתִי לְהַתְּוַעַד אִתָּךְ, וּבְיַחַד דִּבְרַנּוּ בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, וְהַחֲיֵנוּ אֶת עֲצָמֵנוּ לְקִרְאָת הַשְּׁנָה הַזֹּאת, וְאִמְרַתְּ לִי רָמְזוּ נְאֻה: תְּהִיָּה שְׁנֵינָת ס'וֹף אִיבָה, וְהִלּוּאֵי שְׁבָאָמַת יִהְיֶה כְּכֹה, כִּי הַשְּׁנֵאָת חָנָם שְׂיֵשׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, זֶה גוֹרֵם שֶׁתְּהִיָּה שְׁנֵאָת חָנָם בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי מָה שֶׁקוֹרָה אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כֶּף זֶה קוֹרָה אֶצֶל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וּמָה שֶׁקוֹרָה אֶצֶל עַם יִשְׂרָאֵל, כֶּף קוֹרָה אֶצֶל אֲמוֹת הָעוֹלָם. וְלִכֵּן בּוֹאוּ וְנִתְאַחַד יַחַד, וְכוֹנְנֵנוּ צְרִיכָה לִהְיוֹת אִךְ וְרַק לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנּוּ ו"ל, וּבְיַחַד נִזְכֵּה לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים.

אָנִי מְאֹד מְצַפֶּה לְרִאוֹת פְּתִיבַת יְדֶךָ, כִּי נַחְקֶקָה אֶהְבְּתִי אֵלָיךְ בְּחוֹף לְבִי.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שסח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ד' תּשְׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם, וְאֲנִי מָאד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזוּפָה לְשִׁמְעַ מִכֶּם רַק בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְלִשְׂמַח יַחַד, וּבִזְכוּת זֶה נִתְבַּשֵּׁר אֶצְלָכֶם תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר, ד' תּשְׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲנִי מָאד מָאד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵתָה נִהְיֶה כָּל רִגַע מִבְּנֶךָ ... גְּרוּ יְאִיר, כִּי אֲנִי אוֹהֵב אוֹתוֹ מָאד מָאד, כִּי הוּא יֵלֵד חֲמוּד וּמְצַלַח בְּלַמוּדִים, וְאִמְרַתִּי לְבְנֶךָ ... גְּרוּ יְאִיר, שְׁיִלְמַד אֶתוֹ בְּיַחַד אֶת הַפְּרָקִים שְׁלַמַּד פֶּה.

אוֹדוֹת הַהֲצָעָה שֶׁהֲצַעַתָּ בְּעֵנֵן הַמָּאָה שָׁנִים לִיבְנָאֵל וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי, שְׁלֹא כְּדַאי לָנוּ לְהַכְנִיס אֶת הָאָף שְׁלָנוּ בֵּין הַחִילוּנִים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְבָנוֹת אֶת הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, קְהֵלָה שֶׁל צְדָקָה וְחֶסֶד, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר רַק בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה סִבְלָן גְּדוֹל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים סִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה מָאד, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִז תְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שע.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין כסה לעשור, ד' תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

את האיש שפגשתי ... גרו יאיר, הוא קרב את ר' ... גרו יאיר
אל רבנו ז"ל, ומה שהיה בערב ראש השנה באומן, וכבר חזר
להתפלל בירושלים, זו טעות גמורה, ואין לזה שום מקור, וחס
וחלילה, לתלות דבר זה בר' אברהם בר' נחמן ז"ל, כי הרי ידוע
לנו, שהרי עשרים שנה מסר את נפשו, פשוטו כמשמעו, לנסע
מירושלים לאומן, שדבר זה היה פרוץ אז במסירות נפש הכי
גדולה, והיו צריכים לנסע באניה יותר מחדש, והיה עולה הון
תועפות, והוא היה עני מאד, שלא היה לו מה לאכל, ואיך יתלו
בוקי סריקי בו, ובפרטיות שיש אות שלמה בספר הנפלא "חיי-
מוהר"ן", ששם כותב מוהר"ן ז"ל שיחות מפי רבנו ז"ל לבוא
אצלו בראש השנה, והפונה היא להיות באומן, ואיך יכולים לסלף
את דברי רבנו ז"ל, כאלו הקבוצ הוא בירושלים או במרון או
במקום אחר, בודאי זה קשה בגשמיות וברוחניות, עם כל זאת הרי
הרצון של רבנו ז"ל שנהיה באומן, ולא במקום אחר, ולמה צריכים
להתחכם ולומר סברות פרסיות, אין לה טפשות יותר גדולה מזו
— מלבוא בערב ראש השנה אצל ציון רבנו ז"ל, ותכף-ומיד לחזר
לירושלים, זו עם ארציות וטפשות, ואין עוד מלים מה להגדיר את
זה.

העקר תתמיד הרבה בספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל",
ואז אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לנו קשר בעולם הזה

אֲשֶׁר   לִי שֶׁע   בְּנַחֵל   רַכָּה

וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי הַמְּכַתְּבִים שֶׁפָּתַחְתִּי בְּמִשְׁפָּךְ כַּמְעַט אַרְבָּעִים שָׁנָה, הָיוּ מִמֶּשׁ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ וְרַב כְּסוּפִים שֶׁל הַבַּחֲוִירִים שֶׁהִתְקַרְבוּ אֵל רַבְּנוּ ו"ל, וְעָבַר עֲלֵיהֶם מַה שֶׁעָבַר, וְלָכֵן פָּנִי, שְׁכָלִי וְחֻכְמָתִי נִמְצָאִים בְּתוֹךְ שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל".

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁמַהֲיִים וְהִלָּאָה תְּבַדֵּק הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת מִי אַתָּה לּוֹקֵחַ וְכוּ', כִּי תִרְאֶה מַה שֶׁקָּרָה עִם ... פְּשוּט זֶה בַּחֲוִיר רָשָׁע, חוּטָא וּמַחֲטִיא אֶת הַרְבִּים, הֵלֶךְ וְעָשָׂה עֲבֵרוֹת בְּאִמְצַע רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמַה גַּם שֶׁהוּא סָחַב אֶתוֹ יֵלֶד צָעִיר בְּגִיל חֲמֵשׁ-עָשָׂרָה ... וְגַם אוֹתוֹ הַכְּשִׁיל, וְעוֹד הוּא מִתְחַצֵּף וְאוֹמֵר שֶׁקָּר, בְּשַׁעַה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ אֵיפֹה הוּא הֵלֶךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ. וְלָכֵן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְבַדֵּק בְּשִׁבַע חֻקִּירוֹת וּבְשִׁבַע דְּרִישׁוֹת אֶת מִי מְכַנִּיסִים לִישִׁיבָה, וְאֲנִי לֹא צְרִיף בַּחֲוִירִים כְּאֵלוֹ.

רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז לְקָרֵב אֲנָשִׁים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּמִשְׁפָּךְ הַזְּמַן אֶכְתֹּב לְךָ הַמּוֹן שִׁיחוֹת שֶׁמְנַחֵחַת פִּתַח יָדִי, וְנִצְלִיחַ לְקָרֵב הַמּוֹן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיתֵּן לָנוּ אֶת הַחַיִּים, שֶׁנִּזְכָּה לְבָנוֹת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עֲנֻקֵי בְּאוּמָן, שִׁיתְּרַבּוּ הַבָּתִּים בְּקַבוּץ הַקְדוּשׁ שֶׁלָּנוּ, כִּי פְּשוּט הַרְבֵּה מְאֹד אֲנָשִׁים בְּקִשׁוֹ מְמַנִּי שֶׁרְצוּ לְהִתְפַּלֵּל אִתָּנוּ יַחַד, אָבֵל לֹא הָיָה מְקוֹם אֶפְלוֹ בְּעַמִּידָה.

רְאֵה לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵיִסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל זֶה הַשְּׂמִיחָה, וְכִפִּי גְדֹל הַשְּׂמִיחָה, כִּף מְקַבְּלִים מִרַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֻזַק בְּזֶה.

הַמְּאַחֵל לְךָ חֲתִימָה טוֹבָה...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, כִּי כָּל מְכַתֵּב שֶׁלָּךְ מְחַיֶּה אוֹתִי.

ל' שְׁעָא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי בֵּין כְּסָה לְעֶשׂוֹר, ד' תְּשַׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שְׁהִיתָה לִי לְרֵאוֹת אוֹתָךְ בְּאוֹמֵן עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַשְׁנָה תִּצְלִיחַ לְהַחֲדִיר בְּיַלְדֵים יִרְאֵת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וּתְדַבֵּר אִתָּם הַרְבֵּה מְאֻמּוֹנָה, וְכֵן הִלְכָה, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֶה, שְׁכָל הַתְּלַמִּידִים יִלְכוּ עִם הַפְּאוֹת בַּחוּץ, וְגַם עִם הַצִּיצִית בַּחוּץ עַל הַחֲלָצָה, וְעוֹד אֶכְתֹּב לְתַלְמִידִים, וּבְפָרֵט אֵלוֹ שֶׁנַּעֲשׂוּ כְּבָר בְּר־מְצֻנָה, שְׁיִתְפַּלְלוּ עִם חֲלִיפָה דִיקָא.

חֲזוּק וְאַמִּץ בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקִּדְשׁ, כִּי אֵין שָׂכָר לְפַעֲלֶתְךָ, וּבּוֹדְאֵי יַעֲזוּר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת זֶה, שְׁיִהְיוּ לָךְ יַלְדֵים בְּרִיאִים וּפְרוֹנְסָה בְּשְׁלָמוֹת, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שַׁעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר הָאוּזֵינוּ שֶׁבַת שׁוֹבָה, ו' בְּתַשְׁרִי ה'תשס"א. שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ" הֵי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַזִּוְיָה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ

ו"ל, וְקַבְּלֵנוּ אֶת הַתְּקוּן מִרְבֵּנוּ ו"ל. וְיָדוּעַ שְׁאָמַר, שְׁמִי שְׁהִיָּה אֶצְלוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, יְכוּל לְשַׁמַּח כָּל הַשָּׁנָה, "אֲכָלוּ מִעֲדָנִים וְשָׂתוּ מִמִּתְקִים כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעֻזְכֶם", זֶה נֶאֱמַר עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה. יָדוּעַ שְׁרַבְנוּ ו"ל הַקְּפִיד מְאֹד עַל כָּל אֶחָד מִתְּלַמִּידָיו, שְׁהִיָּה אֶצְלוּ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְכֵן הִזְהִירָם, שְׁיִגְלוּ וַיִּפְרָסְמוּ אֶת הָעֲנָן שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְהִיּוֹת אֶצְלוּ בְּאוֹמֵן. וְהֵנָּה זְכִינוּ לְהִיּוֹת שֵׁם קְבוּץ, שְׁהִיָּה קְרוֹב לְשָׁנִים-עֶשֶׂר אֶלֶף אִישׁ, כֵּן יִרְבוּ, וְשֵׁם רְאִינוּ מֵה נִקְרָאת אַחַדוֹת, אַהֲבָה, וְאִיךָ נּוֹפְלוֹת כָּל הַמַּחְצוֹת, אִין גִּזְעָנוֹת, אִין כְּלוּם! רַק לֵב אֶחָד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֵיזָה חֵן וְיָפִי הוּא זֶה! וּבְזָכוֹת הָאַחַדוֹת הַזֶּה, אָנוּ מְקַיִם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזְכָה הַשָּׁנָה לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת. וּמֵה גַם כָּאֵן הַמְּקוֹם לְהַזְכִּיר, שְׁאֵלוּ שְׁלֹא זָכוּ עֲדִין לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, יְכוּלִים לְנַסֵּעַ כָּל הַשָּׁנָה, כִּי רַבְנוּ ו"ל הַבְּטִיחַ, שְׁמִי שְׁיָבוֹא לְצִיּוּנוֹ הַקְדוּשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצִדְקָה, וַיֹּאמֶר אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, אֶפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו — יוֹצִיאוּ מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. וְאִם יֵשׁ לָנוּ הַבְּטָחָה כְּזוֹ מִצְדִּיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה, אִין שׁוּם בְּחִירָה לְנַסֵּעַ וְלְהִיּוֹת שֵׁם עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בַּשָּׁנָה.

הִנֵּה אָנוּ עֹכְשׁוּ בְיָמִים שְׁבִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכְּפוּרִים. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (מִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא הָאֲזִינוּ) עַל הַפְּסוּק (יִשְׁעִיהוּ נָה, ו): "דִּרְשׁוּ הַיּוֹי"ה בְּהַמְצָאוֹ" — אֵלוּ עֶשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה; בְיָמִים אֵלוּ אָנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ, בְיָמִים אֵלוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קְרוֹב אֵלֵינוּ, וּמֵה זֹאת אוֹמְרֵת? הֲלֹא כָּל הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְהוּא מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה? אֵלֹא אוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קיב): אִם אָדָם חוּטָא, בַּר מִיָּן, הוּא מְסַבֵּב עִם חֲשָׁף, וְאֵינְנוּ מוּצָא אֶת מְקוֹמוֹ, רוּצָה לְחֹזֵר בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֲבָל אֵינְנוּ מוּצָא אֶת הַפֶּתַח, כִּי מֵר וְחֲשָׁף לוֹ מְאֹד. אֲבָל אִם הוּא מִתְּפַלֵּל עִם אֱמֶת, אֲזִי אוֹרוֹ יִתְּבַרֵךְ יְאִיר לוֹ. אֲבָל בְּיָדוּעַ, לֹא קָל לְהִגִּיעַ לְאֱמֶת. אֱמֶת, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, זֶהוּ חוֹתָמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי יְכוּל לְזַכּוֹת לְחוֹתָמוֹ יִתְּבַרֵךְ?! אֱמֶת זֶהוּ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִרְמְיָה י, י): "וְהַיּוֹי"ה אֱלֹהִים אֱמֶת". וְרַבְנוּ ו"ל אוֹמֵר, שְׁצַרִּיכִים

לְבַקֵּשׁ כָּל יְמֵי חַיָּיו עַל דְּבוּר אֶחָד, שְׁיִהְיֶה עִם אַמֶּת אַמְתִּית, שְׂאֵז
 יִשְׁמְעוּ תַפְלָתוֹ, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תהלים קמה, יח): "קְרוֹב הַיְיָ" לְכָל
 קְרָאִיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת"; גַּמְצָא, שֶׁכָּל הַשָּׁנָה צְרִיכִים זְכוּת
 גְּדוּלָה מְאֹד, שֶׁנִּתְפַּלֵּל בְּאַמֶּת וְנִגְיַע לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא-כֵן אֵלּוּ
 הַיָּמִים שֶׁבֵּין רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, הַנִּקְרָאִים עֲשֶׂרֶת יְמֵי
 תְּשׁוּבָה, קְרוֹב הַיְיָ אֵלֵינוּ בְּלִי מַחְצוֹת. וְהִנֵּה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כָּלֵנוּ
 שׁוֹמְעִים אֶת קוֹל הַשׁוֹפָר, נִתְעוֹרְרִנוּ בְּתִשְׁבּוּבָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּתִב
 מֵהַיְיָ עִם הָאָדָם כָּל הַשָּׁנָה, סִפְרֵי הַחַיִּים וְסִפְרֵי הַמֵּתִים הָיוּ
 פְּתוּחִים, כְּתִבוּ אֶת הַתְּקָצִיב לְאָדָם לְכָל הַשָּׁנָה, וְכֵן קָצְבוּ לוֹ אֶת
 הַחַיִּים אוֹ לְהַפֵּךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, וּבִיּוֹם הַכַּפּוּרִים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 חוֹתֵם. וְאַחַר הַחֲתִימָה, אֵין כְּבֹר מֵהַלְעָשׂוֹת. כְּמוֹ צִי, יְכוּלִים לְכַתֵּב
 בּוֹ סְכוּם אֲדִיר, אָבֵל אִם עֲדִין לֹא חֲתָמוּ זֶה חֲסָפָא בְּעֵלְמָא. בְּרִגְעַ
 שְׁחֲתָמוּ, הֵהוּא יְכוּל לְתַבַּע אֶת כָּל הַסְּכוּם, שֶׁהָרִי יֵשׁ חֲתִימָה. זְכִינוּ
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְהִיּוֹת אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הוּא הַעוֹרֵף-דִּין הַגְּדוֹל
 בְּיוֹתֵר, כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם מִשֶּׁפֶט גְּדוֹל לְחַיִּים אוֹ לְמֵתִים, חֵס וְשָׁלוֹם, זְקוּק
 לְעוֹרֵף דִּין. וְהִנֵּה כְּתִבוּ לָנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מֵהַ שִׁפְתוֹב, אָבֵל עֲדִין לֹא
 חֲתָמוּ, וְנִתֵּן לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַיָּמִים שֶׁבֵּין רֵאשׁ הַשָּׁנָה
 לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁנִּשְׁוֹב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה. וּבִפְרָט שִׁבְתֵּי שׁוּבָה, שֶׁהִיא
 כְּלוּלָה מִכָּל שִׁבְתוֹת הַשָּׁנָה. וְלָמָּה נִקְרָאת כֵּן? כִּי קוֹרְאִים בְּהַפְּטָרָה
 (הוֹשַׁע יד): "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד הַיְיָ אֱלֹהֶיךָ", אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (פְּסִיקְתָא דְּרַב כְּהֵנָּא כה): אֲפֵלוּ אָדָם עוֹמֵד בְּשׁוּק, וּמְחַרֵּף
 וּמְגַדֵּף כְּלָפִי מַעֲלָה, אוֹמֵר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה בֵּינִי
 לְבִינְךָ וְאַנִּי מוֹחֵל לָךְ.

נִשְׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: אֵיךְ שָׁבִים בְּתִשְׁבּוּבָה? מִמְּשִׁיךְ הַנְּבִיא (הוֹשַׁע
 יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל ה', אָמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשְׂא עוֹן
 וְקַח טוֹב, וְנִשְׁלַמָּה פְּרִים שִׁפְתֵינוּ", הֵינּוּ שִׁצְרִיף לְהַתְּבוּדָד לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתֵי הָאִם שְׁלָנוּ, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִזְהַרְזֵן, חֶלֶק ב', סִימָן כה). שֶׁהַתְּבוּדָדוֹת הֵיא מַעֲלָה
 עֲלִיוֹנָה מֵהַכָּל; הֵינּוּ אִם אָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוּ בְּזָה, וּמְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ
 בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל צְרִכָיו, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

יתן לו. כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תפלה. עד כדי כך שאומרים חכמינו הקדושים (תנחומא ו'רא א'): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, הוו זהירים בתפלה, שאין מדה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקרבנות, ואפלו אין אדם כדאי לענות בתפלתו ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים, אני עושה חסד עמו; אם שומעים דבורים אלו, שהקדוש-ברוך-הוא מבקש מאתנו שנתפלל אליו, אז אין כבר בחירה, ועלינו רק לפתח את הפה ולדבר אליו יתברך. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ק'), שכל הצדיקים לא הגיעו למדרגתם, אלא על-ידי שדברו אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלהם.

והנה אנו עומדים בעשרת ימי תשובה, בערב שבת שובה, והא"ר ז"ל אומר: יש שבועה ימים בין ראש השנה ליום הכפורים, וכל יום מכפר על היום של כל השנה. הינו יום ראשון של עשרת ימי תשובה היה ביום שני, אזי אם אדם חוזר בתשובה ביום שני, הוא מכפר על כל ימי השני משך כל השנה וכל השנים מימי חטיו, וכן לגבי יום שלישי ורביעי והלאה, ובשבת יכולים לתקן את כל אשר פגמנו כל השנה בחול שבת, חס ושלום, ולא רק של השנה, אלא של כל השנים שעברו. ולכן שבת זו היא שבת מיחדת, ונקראת: 'שבת שובה', וכשאדם שב בתשובה שלמה, יהיה מבטח, שאם, חס ושלום, כתבו לו גזרה בלתי רצויה, יחליפו לו גזר הדין, והקדוש-ברוך-הוא יחתם לו בריאות, פרנסה, נחת וכל אשר רק רוצה. אבל עלינו לזכור, שחכמינו הקדושים אומרים (יומא פו'): עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר, אבל עברות שבין אדם לחברו — אין יום הכפורים מכפר, עד שינצח את חברו. יום הכפורים הוא יום אחד בשנה, שהקדוש-ברוך-הוא מכפר בו על כל העוונות, אף אם אדם עשה כל עברות שבעולם, עבד עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, אם עשה תשובה — נמחל לו, כמאמרם ז"ל (תנחומא וישלח ב'): "כי גדול יום הוי"ה ונורא מאד" — זה יום הכפורים; וכן אמרו (שיר השירים רבה, פרשה א'): "שחורה אני" — בראש השנה, "ונאורה" — ביום הכפורים, כי עצומו של

יום מכפר; כל זה מדבר לגבי עברות שבין אדם למקום, אבל עברות שבין אדם לחברו, אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חברו. נותנים לנו הודמנות אחרונה — את עשרת ימי תשובה, לבקש סליחה מהזולת, כי רחמנא לישזבן, כלנו נגועים עם שנאת חנם, עם לשון הרע, ליצנות ורכילות, שמתלווצצים זה מזה, מדברים רע זה על זה וכו', שזהו העון החמור ביותר, עד כדי כך, שאומרים חכמינו הקדושים (ערכין טו): כל המספר לשון הרע, מגדיל עוונות כנגד עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. כל-כך מקפיד על כך הקדוש-ברוך-הוא. ולכן עלינו עתה לפייס את חברינו. אם יודע אדם שפגם בכבוד אב ואם, ילך לבקש סליחה מההורים שצער אותם, וכן יפייס אחים ואחיות, גיסים וגיסות, שכנים, ידידים וכו' וכו', כי אין יום הכפורים מכפר על שפגם בזולתו ולא בקש סליחתו.

ובידי הנה עבדה, מה קורה כשאדם נוגע בזולת. נסעתי מפה לציון רבנו ז"ל ביום רביעי קדם ראש השנה. והנה אנו נוסעים במטוס עמוס עם אנשי שלומנו, וביניהם היה זוג צעיר שרק עתה התחתנו, ונסעו מארצות הברית לארץ ישראל, ובדעתם להחליף מטוס באירופה ולנסע משם לארץ ישראל. לאברך שהתחתן היו חמשת אלפים דולר בכיסו. לא חלפו דקות ספורות, והחל לצעק בבהלה, שחסר לו הכסף. ולצדו האחד ישבה אשתו, ולצדו האחר ישב אברך ספרדי אחד, ובודאי שהשליך תכף-ומיד את האשמה על האברך הספרדי הזה. והאיש שארגן את הטיסה, תכף כששמע את הדבר, לקח את האברך הספרדי, ובזהו בכל מיני בזיונות, והביא את הדיל הראשי, ולקחהו ואת תיקו, וחפשו בכגדיו ובמכנסיו וכו' וכו', ממש שפכו את דמו. והוא באחת: לא נטלתי את הכסף וכו'. והדיל הראשי אמר באין בררה, כשהאירון ינחת יקחהו באזיקים לבית-סהר על שגנב חמשת אלפים דולר. ומארגן הטיסה היה ראש המדברים, ואמר: אני יודע שהאברך הספרדי הזה גנב וכו'. והנה האברך החשוד בא לפני בשברון לב, ואמר: אינני יודע מה טפלו עלי ולמה חושדים בי וכו'. ואני מחזקו ואומר לו: אם אתה אומר יודע בבטחון מלא, שלא נטלת את הכסף, הלא

תִּדְעַ שְׁבִדְיוֹן הוּא חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד בְּשָׁמַיִם, וּמְשַׁלְּמִים עַל זֶה הוּן רַב. וְחִזְקָתִי אוֹתוֹ מְאֹד, שָׂאֵם אֶתָּה חַף מִפֶּשַׁע אֲנִי מִקְנֵא בְּבִדְיוֹן שְׁלֶךְ וְכוּ'. וְלֹא חִלְפָה מִחֲצִית הַשְּׁעָה, וְהָאֲבִרָךְ הַזֶּה שְׂאָמַר שְׁגָנְבוּ לוֹ חֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, מְצָא אֶת הָאֲרֻנָּק בְּאִיזָה תִּיק מִתִּיקוֹ וְכוּ', וְהִלֵּךְ לְאֲבִרָךְ הַסְּפָרְדִי וְהַתְּנַצֵּל, וְאָמַר לוֹ: אֲנִי נוֹתֵן לְךָ מְאֻמָּתִים דּוֹלָר עַל שְׁחֻשְׁדָּתִי בְּךָ בְּחַנּוּם וְכוּ'. וְעָנָה וְאָמַר אוֹתוֹ אֲבִרָךְ הֶחֱשׁוּד: אֶת הַבִּדְיוֹן הַזֶּה אֵינְנִי מוֹכֵר בְּמֻמָּתִים דּוֹלָר, וְאִף לֹא בְּמִלְיוֹן דּוֹלָר וְכוּ', שְׂזָה יִהְיֶה לִי לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת. וְתָם הַסְּפוּר וְנִשְׁלָם.

בֵּינָתַיִם הִגַּעְנוּ לְאִירוּפָּה, וְהָאֲבִרָךְ הַנַּ"ל נָסַע עִם אִשְׁתּוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאָנּוּ גַם נָטְלָנוּ מִטּוֹס עַד קָיֵב, וּמִשָּׁם נָסַעְנוּ בְּאוֹטוֹבוּס כְּיָדוּעַ לְאוּמָן וְכוּ', וְהֵינּוּ אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהִיָּתָה שְׂמֻחָה גְדוֹלָה מְאֹד וְכוּ', וּבִדְרֹךְ חֲזָרָה, אֲנִי כָּבֵר יוֹשֵׁב בְּמִטּוֹס וּמַעֲיֵן בְּסִפֵּר, וְכָל הַנוֹסְעִים נִכְנְסוּ אִף הֵם, וְהִנֵּה נִגַּשׁ אֵלַי הָאֲבִרָךְ שְׂאֲרָגָן אֶת כָּל הַנְּסִיעָה, וּמִסְפֵּר לִי בְּשִׁבְרוֹן לֵב: אֵל תִּשְׁאַלּוּ מָה הִיָּה לִי עִתָּה בְּקָיֵב, הִיוּ לִי חֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, כֶּסֶף לֹא שְׁלִי, אֲלֹא שֶׁל הַנוֹסְעִים שְׂגָבִיתִי בְּאוּמָן שְׁהִיוּ חֲיִבִים לִי, וְהִיָּה עָלַי לְתַתָּם לְחֻבָּרָה, בְּאִתִּי לְגָבוּל, וּשְׂאֲלוּנִי כַּמָּה כֶּסֶף יֵשׁ לְךָ בְּכִיסִי? וְאָמַרְתִּי: שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, עָמַד שָׁם שׁוֹטֵר, וְאָמַר: תִּרְאֶה לִי וְכוּ', וּבִדְק בְּכִיסִי וּמְצָא אֶצְלִי חֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, וְהִנֵּית אֶת כָּל הַכֶּסֶף עַל הַשְּׁלֵחָן (שְׁהִיָּה בְּשִׁטְרוֹת קִטְנִים וְכוּ') וְסִפְרוּ כָּל הַשׁוֹטְרִים אֶת הַסְּכּוּם, וְעָשׂוּ לוֹ בּוֹשׁוֹת וְחֻרְפוֹת וְכוּ' וְכוּ' לְעֵינַי כָּל הַמְּנַהֵל שָׁם, וְהִחְרִימוּ אֶת כָּל כֶּסֶפוֹ. וְהוּא בְּצַעַר גְּדוֹל מְאֹד. וְתַכְף כְּשִׁסְפֵּר לִי, עָלָה בְּרַעֲיוֹנִי — שְׂמוֹ שָׁמַיִם! כָּל-כֶּף מֵהַר הָאָדָם הַזֶּה קָבַל אֶת עֲנָשׁוֹ, וּבִדְיוֹק חֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דּוֹלָר, שְׁחֻשְׁדַּבְּהֶם בְּהֵם בְּאֲבִרָךְ הַסְּפָרְדִי הַהוּא, וּבִזְהוּ בְּרַבִּים וְכוּ', וְשִׁפָּךְ אֶת דָּמוֹ וְכוּ'. וְהִנֵּה מִדָּה כְּנֻגָד מִדָּה נִטְלוּ מִמֶּנּוּ אֶת הַחֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דּוֹלָר וּבְבִדְיוֹן גְּדוֹל. וְאָמַרְתִּי לוֹ: הֲלֹא כְּתוּב: "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּ"ם קִרְבָּן", מִכֶּ"ם רֹאשֵׁי תִבּוֹת: מִדָּה כְּנֻגָד מִדָּה. לְפַעֲמִים אָדָם צָרִיךְ לְשַׁלֵּם קִרְבָּן מִדָּה כְּנֻגָד מִדָּה. הַאִינְךָ חוֹשֵׁב שְׂבִדְיָת בְּחַנּוּם אֲבִרָךְ קָבַל עִם וְעָדָה, וְהִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלָם לְךָ בְּחֲזָרָה בְּדִיוֹק בְּאוֹתוֹ סְכּוּם שְׁחֻשְׁדָּתְךָ בּוֹ. לְמַדִּים מִכָּאֵן מָה זֶה

לנגע בזולת, שִׁמְקָבִלִים מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה, וְעִבְרוֹת בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ
אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר עַד שְׂיִרְצָה אֶת חֵבְרוֹ.

וְלָכֵן עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ עֲכָשׁוּ לְעַקֵּר מֵאִתָּנוּ אֶת הַגּוֹזְעוֹת,
לְשַׁרֵּשׁ מֵאִתָּנוּ אֶת הַשְּׂנְאָה שְׂיֵשׁ לָנוּ עַל הַזּוּלָת, כִּי לַפְעָמִים אָדָם רָק
מֵעֵלָה חֵיוֹף שֶׁל בּוֹז עַל חֵבְרוֹ וּפּוֹגַע בּוֹ, לְעֵתִים בְּתוֹנֹעַת יָד קָלָה אוֹ
בְּעַקִּימַת אֶף, פּוֹגַע בְּרִגְשׁוֹת הַזּוּלָת וּמִשְׁפִּילוֹ עַד עִמְקֵי נִשְׁמָתוֹ, אֲשֶׁר
זֶהוּ עוֹן חָמוּר מְאֹד. צָרִיף לְהִזְהַר לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל,
כִּי אֶף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עַל חֵבְרוֹ, וּמָה כּוֹאֵב לוֹ, אוֹלֵי שֶׁכָּל
יְלָדוֹ, אוֹלֵי הוּא אֶלְמָן, רוֹק מִבְּגַד וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹן פְּגִיעָה בַּזּוּלָת, אֵין
עָלָיו כְּפָרָה, אִם לֹא יִבְקֹשׁ מְחִילָה, וַיִּקְבַּל אַחֲרֵיָּךְ עֲנֹשׁ מְדָה כְּנֶגֶד
מְדָה. אָדָם יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל, לְקַיֵּם מְצוּוֹת, לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְהוּא מְבֹזֵה
הַבְּרִיּוֹת, אוֹמֵר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא יְכַפֵּר לָךְ, עַד שֶׁתִּפְּסִים אֶת
חֵבְרֶךְ.

לְזֹאת, עָקֵר הַחֹב הַמְּנַח עָלֵינוּ עֵתָה בְּיָמִים אֵלּוּ — לְבַקֵּשׁ
מְחִילָה מֵהַזּוּלָת, אִם הִחְלַשְׁנוּ דַעְתּוֹ שֶׁל מִיִּשְׁהוּ, אִם לַעֲגֹנוּ לְמִיִּשְׁהוּ,
זְלוּלָנוּ בְּכַבּוּדוֹ, וּמְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אִם פִּגְמֵנוּ בְּכַבּוּד תְּלַמִּיד חָכָם,
עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה, כִּי לֹא יֵאבְּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סֵלַח.
וְטָרָם נִכְנָס הַיּוֹם הַקְּדוּשׁ נִזְדַּרְדְּרוּ לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה. וּבְזִכּוֹת זֶה שֶׁנִּקְבַּל
עַל עֲצָמֵנוּ מְצוּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתָ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ", לְאַהֵב אֶת כָּל
יְהוּדִי, לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכַפֵּר
גַּם לָנוּ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רל"ט), שֶׁשֶּׁבִּיבֵיל
זֶה תִּקֵּן הָאָר"י ז"ל לְפָנָי הַתְּפִלָּה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מְצוּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל
"וְאֶהְבֶּתָ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ", כִּי אֵינוֹ יְכוּל לְבּוֹא וּלְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
אִם אֵינְנוּ בְּשָׁלוֹם עִם אֵיזָה יְהוּדִי. כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר דּוֹד הַמְּלָךְ (תְּהֵלִים
קכ"ב): "אֲדַבְּרָה נָא שָׁלוֹם", עָקֵר הַדְּבָר בָּא מִשָּׁלוֹם. הִנֵּה כִּשְׂאָדָם
אוֹכֵל חֲזִיר הוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וּבְאִמַּת עֵבֵר עַל לָאוּ אֶחָד, בְּעֵת שֶׁעֵבֵר
הַחֲזִיר בְּבֵית הַבְּלִיעָה שָׁלוֹ. וְאֵלּוּ בָּזָה שְׂשׂוֹנָא אֶת חֵבְרוֹ, עוֹבֵר כָּל
דְּקָה וְשִׁנְיָה עַל לָאוּ תְּמִידִי שֶׁל "לֹא תִשָּׂנֵא אֶת אֲחִיךָ בְּלִבְבְּךָ"; וְאֵיךְ
אֵינְנוּ חוֹשְׁשִׁים?! הַכִּיצַד אֵינְנוּ זוֹחֵלִים וְנִרְעָדִים?! וּמָה שָׁוָה כָּל
הַלְמוּד וְהַמְצוּוֹת שָׁלָנוּ, כִּשְׂאָנוּ שׂוֹנְאִים אֶת זוּלָתָנוּ וּמְזוּלָלִים בּוֹ?!

הדבר הראשון — לאהב כל יהודי. וכל זמן שיש לנו טינה על הזולת, עדין אנו רחוקים מתשובה. פלנו רוצים לשוב בתשובה, אבל מי אומר, שנתקבלה תשובתנו בשמים? אלא אם נאהב ונכבד את כל בר ישראל, נרצה בטובתו, נעזר ונסייע לו, הרי סימן בידינו שנתקבלה תשובתנו, ואנו באמת בעלי תשובה. וכפי שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו), על הפסוק: "אשרי משכיל אל דל", אשרי מי שמכניס שכל בדל, כי אין עני אלא בדעת (נדרים מא.); ולכן צריכים לעודד ולשמח, לחזק ולאמץ את נשמות ישראל, ועל-ידי שאנו משמחים יהודים אחרים, בזה הקדוש-ברוך-הוא ישמחנו ויעודדנו ויקרבנו, ונזכה פלנו לתשובה שלמה ולכפרה גדולה, שיכפר לנו הקדוש-ברוך-הוא על מעשינו, ונזכה לצאת זכאים בדין.

המאחל לכם שנה טובה ומתקה, ונזכה לבשורות משמחות...

ל' שעג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר האזינו, ו' תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסדי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהן ישרה שכנינתו תמיד, וישמרון ויצילן מכל צרה וצוקה, מכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

חסדי השם יתברך, אנחנו נמצאים עכשו בעשרת ימי תשובה, ואומרים חכמינו הקדושים על הפסוק (ישעיה נה, ו): "דרשו הו"ה בהמצאו" — אלו הן עשרת ימי תשובה (מדרש תנחומא, האזינו ד), שאז כביכול, יכולים להפגס אל הקדוש-ברוך-הוא, ותכף-ומיד ולמצא אותו. בודאי הקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ותמיד כשאדם מדבר אליו יתברך — מוצא אותו, אבל כל השנה צריכים מפתח, ולא כל מפתח מועיל לפתח את הדלת. ומהו

הַמִּפְתַּח? אַמֶּת. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קיב):
כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, אִזּוֹ הוּא מְסַבֵּב עִם קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, וְנִעֲשֶׂה לוֹ
חֶשֶׁךְ, וְאֵינָנו מוֹצֵא אֶת הַפֶּתַח לְהִכְנִס אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אִף
שָׁאֵנו יוֹדְעִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין
בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְלֹא שִׁיף
לְהִסְתַּתֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ רוּאָה וְצוֹפֵה וּמַבִּיט עָלֵינוּ,
וּמָה גַם שֶׁבְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ אֵין לָנוּ קִיּוּם, כִּי מִי הוֹלֵךְ בְּנוֹ?
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִי מִתְנוּעֵעַ בְּנוֹ? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי מְסַתְּפֵל
בְּנוֹ? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי שׁוֹמֵעַ בְּנוֹ? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי
נוֹשֵׂם אֲוִיר בְּנוֹ? כְּכִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲוִיר כְּתוֹב בְּזֵהָר, זֶהוּ
אוֹר י', אוֹר הַחֲכֵמָה, כְּכִיכּוֹל כְּשֶׁאָדָם נוֹשֵׂם אֲוִיר, הוּא נוֹשֵׂם אֱלֻקוֹת,
כְּכִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאָדָם, וּמָה שֶׁהוּא נוֹשֵׂם זֶה
אֱלֻקוֹת, וְאֱלֻקוֹת זֶה מָה שֶׁהוּא נוֹשֵׂם. וְלִכֵּן הַחֶטֶם הוּא הַחֲשׂוֹב
בְּיוֹתֵר אֶצֶל הָאָדָם. וְלִכֵּן אָנוּ מוֹצֵאִים בְּחֶטָא אָדָם הִרְאֵנוּ, שֶׁכָּל
חוֹשֵׁיוֹ נִפְגְּמוּ מִלְּבַד חוֹשׁ הַרִיחַ, כִּי בְּרִיחַ אֵין שִׁיף לִפְגָּם, וְרִיחַ לֹא
יְכוּלִים לְהִסְבִּיר לְזוּלָתוֹ, אֲנִי מְרִיחַ רִיחַ טוֹב וְנֹעִים, שׁוֹאֵל אוֹתִי
זוּלָתִי: אֵיזָה רִיחַ, מָה זֶה רִיחַ? וְאֵין שִׁיף לְהִסְבִּירוֹ. זֶה מְרִיחַ כֶּף
וְזֶה אַחֲרֵת וְכוּ', כִּי הַרִיחַ זֶהוּ דָּבָר רוּחָנִי. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), שֶׁמִּשְׁיחַ נִקְרָא חֶטֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(יִשְׁעִיָּה י"ג): "וַיִּהְיֶה רִיחוֹ בְּיָרְאֵת הַיְהוָה", לֹא כְּתוּב (אֵיכָה ג, ו): "וַיִּשְׁמַע
אוֹ וַיִּסְתַּפֵּל בְּיָרְאֵת ה', אֶלֹא "וַיִּהְיֶה רִיחוֹ בְּיָרְאֵת ה'"; וּבְכַאֲמֵת כְּשֶׁאָדָם
יֵשׁ לוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת, יָרְאֵת שְׁמַיִם, מִמֶּלֶא עֲצָמוֹ בְּתוֹרָה וּבְקִיּוּם
הַמַּצּוֹת, וּמִטְהַר עֲצָמוֹ, מְרִיחַ מִמֶּנּוּ רִיחַ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רִיחַ
עָרֵב, רִיחַ וְשִׁלוּם, אִם אָדָם טָמֵא עֲצָמוֹ, וְהוּא רְחוּק מִקְּדֻשָּׁה וְטִהָרָה,
מִתּוֹרָה וְיִרְאָה, אֲזִי נוֹדֵף מִמֶּנּוּ רִיחַ רַע. הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה בָּאִים
מִהַחֶטֶם. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (זֵהָר חֶלֶק א' כו): כָּל הַכּוֹעֵס
כְּאִלּוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה; כִּי מִי שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא
פֶּה וְאֵין בְּלִעְדָּיו נִמְצָא, אִף פֶּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס, כִּי מָה שִׁיף לְהִיּוֹת
בְּכַעַס, הֲלֹא הַכֹּל נִעֲשֶׂה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ! וּבְרַגַע שֶׁאָדָם כּוֹעֵס, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן, מְגַלֵּה שְׂאֵינוּ מֵאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אִם הִיָּה מֵאֲמִין
בוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא הִיָּה כּוֹעֵס, וְלִכֵּן כְּתוּב בְּזֵהָר עַל הַפְּסוּק (אֵיּוֹב יח, ד):

"טַרְף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ", אֵין עוֹד פָּגַם שְׁפוּגִים בְּנִפְשׁ הָאָדָם כְּמוֹ הַפֶּעַס, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר הָאֶרֶץ ו"ל, שְׁטוֹרֵף נִפְשׁוֹ מִמֶּשׁ בְּאִפּוֹ. כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִיָּנֵן, עוֹשֶׂה כְּתָם, חוֹטֵא עוֹד חָטָא — עוֹד כְּתָם וְכֵן הִלָּאָה. כְּגוֹן: אָדָם הוֹלֵךְ בְּכַגְד מְשִׁי, וְנַעֲשֶׂה בּוֹ כְּתָם, הַכְּתָם בּוֹלֵט מְאֹד, עוֹד כְּתָם — נִרְאָה עוֹד יוֹתֵר, וְאִם נַעֲשֶׂה כָּל הַבְּגָד מִכְתָּם, נִרְאָה הַלְּכָלוֹף בְּיוֹתֵר. כְּמוֹ-כֵן הַנִּשְׁמָה לְבָנָה וְנִקְיָה כְּשִׁינְדֵּת לְזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי כָּל חָטָא וְעוֹן, עוֹשֶׂה אָדָם כְּתָם עַל נִשְׁמָתוֹ, וּבְנֵי-אָדָם אֵינָם רוֹאִים אֶת אֵת, חוֹשְׁבִים עַל פְּלוֹנֵי שֶׁהוּא חָכָם, צַדִּיק, בַּעַל מַדוּת וּמְדַרְגוֹת, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ וְרוֹאֶה אֶת הַכְּתָמִים שֶׁעַל נִשְׁמָתוֹ, וְכִשְׁעוֹלָה לְמַעֲלָה, אֵיזוֹ בּוֹשֶׂה וְכִלְמָה תִּהְיֶה לוֹ. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב), שֶׁהַגִּיהוֹם וְהַגֵּן-עֶדֶן הֵם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְהַצַּדִּיקִים זוֹכִים לְעֵינֵי ה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קמח): "עֵינֵי הַיְיִ"ה אֵל יִרְאִיו", אוֹמֵר רַבְּנּוּ ו"ל, שֶׁלְצַדִּיקִים יֵשׁ עֵינִים אַחֲרוֹת, וְרוֹאִים אֶת הַנִּשְׁמָה שֶׁהִיא מְלֵאָה כְּתָמִים. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַבָּא וּמִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֵת, וְהַצַּדִּיק מְנַקֵּה וּמְכַבֵּס אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְהִיא חוֹזֶרֶת לְבָנָה כְּפִי שֶׁקְּבָלָה. וְאוֹמֵר הָאֶרֶץ ו"ל, שֶׁעַל-יְדֵי פֶעַס — מִסָּפֵן, נִקְרָע כָּל בְּגָדוֹ, וְאֵין כְּבָר מַה לְכַבֵּס, כִּי טוֹרֵף נִפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ, עַם הַחֲרוֹן-אֵף וְהַפֶּעַס, הוּא טוֹרֵף אֶת נִפְשׁוֹ מִמֶּשׁ. וְלָכֵן פֶּעַס חֲמוּר יוֹתֵר מִהַכֵּל.

בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אֲשֶׁה הִיא פֶּעַסְנִית וְעֶצְבֹּנִית, כִּי כָּל הָעַל שֶׁל הַבֵּית מִנַּח עָלֶיהָ, וּמִכָּל שֶׁפֵּן כְּשִׁישׁ לָהּ בַּעַל רַע, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁמִכְעִיסָהּ וְכוּ', אִז בּוֹדָאֵי הָאֲשֶׁה צוֹדֶקֶת שֶׁהִיא בְּכַעַס וּבְרָגִז וְכוּ'. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּמוּרָה טז): אֲשֶׁה, כִּינּוֹן שְׂאִין לָהּ תְּבוּאָה בְּתוֹף בֵּיתָה — מִיַּד צוֹנוֹת. מִכָּאֵן שֶׁהָאֲשֶׁה קְרוּבָה אֶל הַפֶּעַס מְאֹד, וּמַה גַּם שְׂאֲשֶׁה, הֵינּוּ א"ש — ה, שׁוּם דְּבָר אֵינּוּ מִפְּסִיק בֵּין הָא"ש. מַה שְׂאִין כֵּן בְּאִישׁ, יֵשׁ בֵּין הָא"ש — "אֵיכְשֶׁהוּ הִי מְשַׁכֶּת אֶת מִדַּת הַפֶּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁנִמְצָאִים בּוֹ; כִּי בּוֹדָאֵי גַם גָּבַר נִמְצָא בְּכַעַס, בּוֹעֵר בּוֹ אֵשׁ לְקִים מְצוּוֹת, לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, לְלַבֵּשׁ צִיצִית וְכוּ' וְכוּ', וְהִי מְשַׁכֶּת אֶת הָאֵשׁ. וְאֶצֶּל הָאֲשֶׁה אֵין שׁוּם דְּבָר מִפְּרִיד בֵּין הָאֵשׁ. וְלָכֵן עַל הָאֲשֶׁה לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוּת. וּבְכַאֲמַת

לאִשָּׁה יֵשׁ יוֹתֵר סְבֻלָּנוֹת מִגֹּבֵר, כַּמֵּאֲמֵר הַפְּתִיחַ, שְׂגֹבֵר לֹא הָיָה יָכוֹל
 לְעֹבֵר צַעַר הָעֵבוֹר, צַעַר הַלֵּדָה וְצַעַר הַגְּדוּל, וְאִזִּי לֹא הָיוּ יְלָדִים
 בְּעוֹלָם, וְהָאִשָּׁה — הַטְּבִיעַ בָּהּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר סְבֻלָּנוֹת,
 וּמִסְגָּלַת לְסִבֵּל הַרְבֵּה מְאֹד. וְלָכֵן דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד כִּשְׂאִשָּׁה מְרַגְּלָה
 עֲצָמָה בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת, וּמִי שֶׁסְּבֻלָּן יוֹתֵר — הוּא מְצָלִיחַ יוֹתֵר. עֵקֶר
 סוּד הַהֲצֻלָּחָה בְּזֶה הָעוֹלָם — הַסְּבֻלָּנוֹת. יְכוּלִים לְהִתְפּוּצֵץ מִחֲמַת
 רֹב צַעַר וְעֲצִיבִים, הַבֵּעַל מִכַּעֲסִים, הַיְלָדִים מוֹצִיאִים מִהַפְּלִים, אָבֵל
 הִיא לֹקַחַת אֶת זֹאת בְּנִקְלָה, הֵינּוּ יוֹדְעֵת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר הַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ, וְהִכַּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית,
 וְלָכֵן בְּמָקוֹם לִילָךְ וְלִהְתַּפְּרֵץ עַל הַבֵּעַל וְהַיְלָדִים, הִיא מִתְפַּרְצַת אֶל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבוֹכָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עִם אֲמַת, וּבִזְזָה שׁוֹבֵרַת אֶת
 כָּל הַחֲשֵׁף. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט'), שֶׁיְכוּלִים
 לְהִגִּיעַ עַד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה, יח): "קְרוּב
 הַיְי"ה לְכָל קִרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרְאוּהוּ בְּאֲמַת". אֲמַת זֶהוּ חוֹתְמוֹ שֶׁל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! אֲמַת זֶהוּ הַמִּפְתָּח לְהַכְּנִס אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא! וְאֲמַת זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נ"א); וְלָכֵן הַמִּפְתָּח לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ זֶה
 הַפֶּה — לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ד); וְכֵן הַחֲטָם, הָאֵף — סְבֻלָּנוֹת. וּבְעֵבוֹר
 זֶה אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'): הַתְּפִלָּה נִקְרְאת
 חֲטָם, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב "וַתִּהְיֶה לִּי אֲחֻטָּם לֵךְ". לְתַפְּלָה צְרִיכִים הַרְבֵּה
 סְבֻלָּנוֹת, כִּי לֹא רוֹאִים תְּכַף-וּמִיד יְשׁוּעָה, אָבֵל כִּשְׂאִשָּׁה מִתְפַּרְצַת
 וּבוֹכָה בְּתַחֲנָה וּבִקְשָׁה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "אָבֵא שְׁבִשְׂמִים, תַּעֲשֵׂה
 עִמִּי טוֹבָה וְחֹסֵד שְׂאוּכַל לְסִבֵּל, לְבִי מִתְפּוּצֵץ מִרֹב צָרוֹת שְׁעוֹבֵרוֹת
 עָלַי מִבְּנֵי בֵיתִי, אֲנִי עֹזֵר לִי". זֶהוּ הַמִּפְתָּח! וְלָכֵן כְּתוּב בְּסִפְרֵי
 הַמִּקְבָּלִים (קְהֵלוֹת יַעֲקֹב, עֵרֶךְ מִפְתָּח): מִפְתָּח — רָאשֵׁי תְבוֹת: מְלֻכוֹת
 פְּהֵה תְּפֹאֲרַת ח'טָם, וּבִזְזָה כְּלוּלָה כָּל הַתְּפִלָּה. הַפֶּה זֶה הַמְּלֻכוֹת שֶׁל
 הָאָדָם, כִּשְׂאֵדָם מִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ
 עַל מְלֻכוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. אָבֵל לְזֶה צְרִיכִים תְּפֹאֲרַת חֲטָם — סְבֻלָּנוֹת, כִּי
 לֹא תְּכַף-וּמִיד רוֹאִים יְשׁוּעָה. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הָאִשָּׁה הַמְּנַצֶּלֶת אֶת
 הַהֲזַדְמָנוֹת לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל צְרִיכָה — בְּגִשְׂמִיּוֹת

וּבְרוּחַנִיּוֹת גַּם יַחַד, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר הַפּוֹעֵל כְּמוֹ תַּפְּלָה. וְאִף שְׂרוּאִים הִרְבָּה פְּעָמִים שְׁמַתְפַּלְלִים וְלֹא נִעְנִים, אֲסוּר לְהִתִּיאֵשׁ, וְאֲסוּר לְחַשֵּׁב כְּרַגַּע כְּאֵלוֹ הַתַּפְּלָה שֶׁהַתַּפְּלָלוֹ הִלְכָה לְרִיק, כִּי כָּל תַּפְּלָה וְתַפְּלָה שְׁמַתְפַּלְלִים — עוֹלָה לְמַעְלָה, נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת בְּשָׁמַיִם, וְאֶפְלוֹ שֶׁלֹּא רוֹאִים תַּכְּף-וּמִיד וְיִשׁוּעָה, צָרִיכִים לְזַכֵּר מֵה שְׂאֵמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַתְּבוּדוֹת, חֶלֶק ב', סִימָן א'): הַשִּׁיחָה שְׂאָדָם מְשִׁיחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, הַשִּׁיחָה הַזֹּאת נִעֲשִׂית אַחֲרֵי-כֵן גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה לְבָנָיו. הִרְבָּה פְּעָמִים אָנוּ מַתְפַּלְלִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהַתַּפְּלוֹת הֵן לְרִיק, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, אֵין דָּבָר כְּזֶה! כָּל תַּפְּלָה, כָּל תַּחֲנֹה וּבִקְשָׁה, כָּל בְּכִיָּה וְצַעֲקָה שְׂבוּכִים וּמִתְחַנְּנִים לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִף שְׂאֵין רוֹאִים עֲתָה יִשׁוּעָה, הַיִּשׁוּעָה תְּבוֹא יוֹתֵר מֵאַחֵר, אוֹ שְׁתוּעִיל לְבָנָיו אַחֲרָיו. וְלִכֵּן כָּל אִשָּׁה צָרִיכָה לְהִרְגִיל עֲצָמָה לְהַתְפַּלֵּל הִרְבָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְהִתִּיאֵשׁ כְּרַגַּע.

יְדוּעַ, שְׂרַבְּנוֹ ז"ל מְאֹד הִפְלִיג בְּמַעֲלַת תַּפְּלַת הַנָּשִׁים, וְאָמַר שְׂאֵין עוֹד תַּפְּלָה שְׁנִשְׁמַעַת בְּשָׁמַיִם כַּתַּפְּלַת אִשָּׁה. כִּי אִשָּׁה בְּדַרְךָ כָּלֵל שְׂבוּרָה וְקָרוֹבָה לְבְּכִיָּה, וְתַכְּף-וּמִיד מוּזִילָה דְמָעָה, וְלִכֵּן תִּנְצֵלָנָה אֶת הַבְּכִיָּה — לְבִכּוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ הַדְּמָעוֹת חֲשׂוּבוֹת מְאֹד. וְאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא נט.): אַחֵר חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁשְׂעָרֵי תַּפְּלָה נִנְעָלוּ, כִּי לֹא רוֹאִים בְּמוֹ עֵינֵינוּ אִיךְ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחִיָּה אוֹתָנוּ, הוֹלֵךְ בָּנוּ, מִתְנוּעֵעַ בָּנוּ, מְסַתְּפֵל בָּנוּ, נוֹשֵׁם בָּנוּ, שׁוֹמֵעַ בָּנוּ, מְדַבֵּר בָּנוּ, לֹא מְרַגְּשִׁים אֶת זֹאת, חוֹשְׁבִים שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּתֵר בְּשָׁמַיִם, וְשׁוֹכְחִים — מִי הוֹלֵךְ בָּנוּ? הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי מְדַבֵּר בָּנוּ? הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי מִתְנוּעֵעַ בָּנוּ? הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי שׁוֹמֵעַ בָּנוּ? הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אָבֵל מֵאֵז שֶׁחָרַב הַמִּקְדָּשׁ — הַכֹּל נִנְעָלָם וְנִסְתָּר וּבַחֲשָׁכָה וְעֲרָפֵל. אָבֵל אִם אָדָם זוֹכֵה לְבִכּוֹת — שְׂעָרֵי דְמָעוֹת לֹא נִנְעָלוּ. וְהַדְּמָעוֹת שׁוֹבְרוֹת אֶת כָּל הַמְּנַעְוִלִים. וְלִכֵּן הֵיזֵת שְׂאִשָּׁה — דְמָעוֹתֶיהָ מְצוּיּוֹת, יֵשׁ לָהּ רִגְשׁ חֶזֶק, עָלֶיהָ לְנַצֵּל אֶת זֹאת לְהִרְבּוֹת בְּבְכִיָּה לְפָנָיו רַבּוֹן עוֹלָמִים. וְאֵינְכֵן יְכוּלוֹת לְתַאֵר לְעַצְמָכֵן

מה הדמעות החמות שלכן תועלנה. ובפרט כששופכים דמעות בעתות רצון.

ולכן על כל אשה לבכות הרבה לפניו יתברך בעת רצון. לאשה יש שלש פעמים עת רצון: בהדלקת הנרות, אז הוא עת רצון גדול בשמים, ולכן לא תזוז מהנרות, ותרטיב את השלחן בדמעות שלישי, לבקש על הבעל שישתנה, שישתח לב האבן שלו, לבקש על הילדים, מי שאין לה ילדים — תבקש על ילדים, אשר אז הוא עת רצון, מי שיש לה ילדים, תבקש הרבה שילכו בדרך התורה וכו'. וכן בעת הפרשת חלה — זהו עת רצון גדול בשמים, ותראה לבכות אז הרבה לפניו יתברך, עד שיהיו הדמעות מערכות בחלות, אשר חלות כאלו מסגלות ליראת שמים. וכן בעת הטבילה, אלו השלש עתות רצון לאשה, וכשבוכה אז להקדוש-ברוך-הוא על הצלחת בעלה והילדים, תפלתה בוקעת רקיעים, פשוטו כמשמעו, ואל תקחנה דבר זה בגל.

אני הפרתי יהודי שספר לי, שהכיר אחד מאנשי שלומנו שהיו לו ילדים טובים, בעלי יראת שמים, בעלי דרך ארץ ומדות טובות, התפללו ביראת ה' וכו', וקנא בו, פי באמת יש במה לקנא, פי לזכות לילדים — זו זכות אחת, אבל לראות נחת מהילדים — זו זכות שניה, ולא כל אחד זוכה לשתי הזכיות. אז שאלו: תאמר לי, איך זכית לילדים כל-כך טובים? ענה ואמר לו: מה אתה חושב שצמחו על האילן? לא ולא! כל יום מלאתי כפה עם דמעות, ושטפתי את הפנים אתן, ובכיתי על הצלחת הילדים וכו'. למדים מכאן, שכדי לזכות לילדים טובים, צריכים להשקיע בהם. קורים פיום דברים מועזעים, והורים אדישים, לא אכפת להם מהילדים שלהם, שיפנסו באש וישרפו, והם עוד מסתכלים בחיוף על הנעשה. וכי אתם חושבים שאני נמצא על הירח או על השמש, שאני מדבר דבורים כאלו, שישנם הורים הרואים את ילדיהם נשרפים בתוך האש, והם עומדים מן הצד וצוחקים? לא ולא! אני נמצא פה בארץ, ורואה את זאת, ונצבט לבי. ובמה המדבר? הלא אתן יודעות, שאם מניחים ילד או ילדה לנסע לבד לטבריה, אזי

לְקַחְתֶּם אֶת הַבֵּן אוֹ הַבֵּת, וְשִׁמְתֶם אוֹתָם בְּתוֹךְ הָאֵשׁ מִמָּשׁ. וְאַתֶּן
עוֹד בְּתַמִּימוֹת שׁוֹאֲלוֹת: "מַה זֶה כָּל־כֶּף רַע, צְרִיכִים לָתֵת לַיֶּלֶד
חֲפָשִׁיּוֹת" וְכוּ'. אֲזַי אַתֶּן דּוֹמוֹת בְּדִיּוֹק כְּמוֹ שְׁבוּעֶרֶת אֵשׁ גְּדוֹלָה,
וְהַיְלָדִים נִכְנָסִים בְּתוֹךְ הָאֵשׁ וְנִשְׂרָפִים, וְלֹא אִכְפַּת לָכֵן. וְאַתֶּן
אוֹמְרוֹת: "מַה זֶה כָּל־כֶּף נוֹרָא?!" שִׁיכְנָסוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ וַיִּרְגִּישׁוּ מַה
זֶה אֵשׁ, וַיִּתְמַוְּדוּ עִם זֶה"; שְׁמוֹ שְׁמַיִם! אֵינְכֶן קוֹלְטוֹת שְׁבִין כֶּף,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּשֶׁנִּכְנָסִים בְּתוֹךְ הָאֵשׁ — נַעֲשִׂים אֶפֶר, וְלֹא נִשְׂאָר
כְּלוּם! אַשֶׁר הַיּוֹם אֶפְלוּ לְמִי שְׁנִשְׁוִי, פֶּתַד לַיֶּלֶד בְּטְבָרְיָה, אַשֶׁר מַה
רוֹאִים שָׁם בְּחוֹף הַיָּם? זֶה־מָה וְזֶבֶל, שְׁקוּץ, תְּעוּב, עֵרֶם וְזֵהוּם, וְזֶה
לֹא רַק בְּטְבָרְיָה, זֶה בְּכָל הָאָרֶץ, הָעַרְב־רַב הַתְּעַרְבוּ בִּינֵינוּ, וְהַתִּירוּ
עֲרִיּוֹת בְּפֶרֶה־סִיָּה, וְאֵינְנִי צְרִיף לְסַפֵּר לָכֵן, הַכְּנִיסוּ מֵאוֹת אֲלֵפֵי
אוּקְרָאֵינִיּוֹת, פִּילְפִּינִיּוֹת, תְּאִילַנְדִּיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', הַהוֹלְכוֹת בְּפִרְיָצוֹת
נוֹרָאָה. הַחוֹשְׁבוֹת אַתֶּן לְרַגַע, שְׁבַנְיֶכֶן עֲשׂוּיִים מִפְּלֶדָה?! מֵאָכֵן?!
מַה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שְׁלֵא יַחֲטֵא?! אֶפֶר רַאשֵׁי תְבוֹת: "ר' אֵשׁ פְּתָנִים
א' כְּזֹר" (דְּבָרִים לֵב, לֵג) — אָדָם הָאֲדִישׁ לְכֶךְ, שְׁיִלְדוּ נִכְנָס בְּאֵשׁ
וְנִשְׂרָף וְנַעֲשֶׂה אֶפֶר, הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, מִי שְׁמַנִּיחַ יְלָדִים לְנִסְעַ לְבַד
לְטְבָרְיָה, הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע! וְאֵף שְׁהֵיִלֵד מִבְּטִיחַ שְׁלֵא הֵלֵךְ לְשׁוּם
מְקוֹם רַע, אֲלֹא לְקַנְיּוֹת מְצָרְכִים וְכוּ', אֵל תְּהִינֶינָה נְאִיבִיּוֹת! אֵל
תֵּאמְרָנָה: "אָנוּ מִפִּירוֹת אֶת יְלָדֵינוּ, הֵם צְדִיקִים" וְכוּ'. הֲלֹא יֵשׁ שָׁם
יָם וּמִסְתּוֹכְבִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּפִי שְׁמִסְתּוֹכְבִים. וְכִי לָהֶם אֵין יַצֵּר
הָרַע?! וּבִפְרָט כְּשֶׁהֲגִיעַ לְגִיל תִּשְׁעִי, אֲסוּר לָתֵת לַיֶּלֶד לְנִסְעַ לְבַד,
וְאֵנִי מְאֹד מְקַפֵּיד עַל זֶה, כִּי אֲנִי מְקַפֵּיד עַל קְדוּשָׁה, לְמַה הוֹלֵךְ לִי
שְׁיִתְחַתְּנוּ בְּגִיל צְעִיר? כִּי אֲנִי רוֹצֵה שְׁיִהְיוּ קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים וְלֹא
יִפְגְּמוּ בְּבְרִית, חֵס וְשְׁלוֹם, אַשֶׁר הַיּוֹם אֶפְלוּ בְּכַתִּים הֲכִי טוֹבִים
וּמִיחֻסִים יִשְׁנֶם יְלָדִים חוֹטְאִים וְכוּ'. וּמְכַל שְׁפֵן וְכַל שְׁפֵן כְּשֶׁהַיְלָדִים
רוֹאִים שֶׁהָאָבָא בְּעֶצְמוֹ קָל שְׁבַקְלִים, מִסְתַּכֵּל עַל נְשִׁים, הוֹלֵךְ לִים
מְעַרְב וְכוּ' וְכוּ', מַה אַתֶּן רוֹצוֹת שֶׁהַבְּנִים יִהְיוּ?! כְּשֶׁהַבֵּת רוֹאָה
שְׂאֵמָה הוֹלְכֵת לְשַׁחֹת בְּמְקוֹם מְעַרְב וְכוּ', מַה אַתֶּן רוֹצוֹת שֶׁהַבְּנוֹת
תְּהִינֶינָה אַחֲרֵת?! הֲלֹא אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: כְּאֵמָה כֵּן בְּתָה.
אָנוּ נִמְצָאִים בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים:
"דְּרָשׁוּ הַיּוֹ"ה בְּהַמְצָאוֹ", אֵימְתִי? בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה. הַקְּדוּש־

בְּרוּךְ־הוּא נִמְצָא פֶּה אֶתְנוּ, עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ פְּתוּחַ, וְיִכּוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ תִּכְרֶף־וּמִיד, אֶפְלוּ אִם אָדָם רְחוּק מִהֶאֱמַת, אֲשֶׁר אֹז קָשָׁה לוֹ לְהַשְׁיגוֹ יִתְבַּרַךְ כָּל הַשָּׁנָה, אֲבָל עֲתָה אֶפְלוּ אָדָם זֶה יְכוּל לְהַפְגִּס אֶצְלוֹ יִתְבַּרַךְ, שְׁאֵלוֹ שִׁבְעָה יָמִים בֵּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׂיִכּוּלִים בְּהֵם לְתַקֵּן הַכֹּל.

וְלָכֵן אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶת הַהוֹרִים, וּבִפְרֹט אֶת הָאֲמֵהוּת, שֶׁהֵן רַחֲמָנִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בְּשָׁלוֹ יִדְיֶהוּ". נָא וְנָא אֵל תֵּאמְרָנָה: מַה יְכוּל לְקָרוֹת אִם בְּנֵי יִרְד לְטִבְרִיָּה, הֲלֵא הוּא צְדִיק, יֵשׁ לוֹ פְּאוֹת אֲרָכוֹת, כִּפֶּה וְכוּ'. אֲתָן נְאִיבִיּוֹת כָּל־כֶּף? ! וְכִי אֵין לוֹ עֵינַיִם? ! הוּא צְרִיךְ לְרְאוֹת אֶת הַזָּבֵל שֶׁל כָּל הַגּוֹיּוֹת הַזֵּרוֹת וְכוּ', הֲלֵא בֵּן — מִגִּיל תִּשְׁעַ מִתְחִיל הַיָּצָר הָרַע לְבַעַר בּוֹ, וְאֲתָן מְכַנְּסוֹת אוֹתוֹ לְאֵשׁ, וּמְחִיכוֹת עַד שֶׁנִּשְׁרַף, וּבְמִי אֲתָן תּוֹלוֹת אֶת הַקּוֹלֵר אַחֲר־כֶּף? בְּמִלְמָדִים. אֲתָן אֵינְכֵן מְקַפִּידוֹת עַל צְנִיעוּת, וְאֲתָן רוֹצוֹת שֶׁבְּנוֹתֶיכֵן תִּהְיֶינָה צְנוּעוֹת, כִּי הַתּוֹרָה צִוְּתָה עַל צְנִיעוּת, וְכֶף לּוֹמְדִים בְּבֵית־סֵפֶר, וְכֶף מוֹהֲרָא"ש רוֹצֵה וְכוּ', בְּשַׁעַה שֶׁאֲתָן בְּעֶצְמְכֵן לֹא אֲכַפֵּת לָכֵן מִהַצְנִיעוֹת כֶּהוּא זֶה, וּמָה אֲתָן רוֹצוֹת אַחֲר־כֶּף מִבְּנוֹתֶיכֵן? ! אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יג): בְּשֹׁכֵר צְנִיעוֹת שֶׁהִיָּתָה בְּרַחֵל, זָכַתָּה וְיָצָא מִמֶּנָּה שְׁאוּל, בְּשֹׁכֵר צְנִיעוֹת שֶׁהִיָּתָה בְּשְׁאוּל זָכָה וְיָצָא מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר. הֵמֵן הִרְשַׁע רָצָה לְהַשְׁמִיד לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְקָבַל הַסַּכְּמָה כְּכַר מֵאַחַשְׁוֵרוּשׁ, הַמֶּלֶךְ הַטַּפֵּשׁ, וּבְכָר נִגְזְרָה הַגְּזֵרָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל לְכַלּוֹתָם, לֹא תִקּוּם צָרָה פְּעַמִּים, וְהֵנָּה אֶסְתֵּר בְּזִכּוֹת הַצְנִיעוּת שֶׁהִיָּתָה בָּהּ, הַצִּילָה אֶת הַמַּצְב, וְתָלוּ אֶת הַמֶּן. וְעַד הַיּוֹם יֵשׁ לָנוּ חַג פּוּרִים, שֶׁזֶהוּ הַחַג הַכִּי קְדוֹשׁ, עַד כְּדֵי כֶּף שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר: יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל בּוֹ עַל כָּל הַעוֹנוֹת, וְאֵימְתִי? יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲוּמָא וַיִּשְׁלַח ב'): "כִּי גְדוֹל יוֹם הַיְיָ" וְנוֹרָא מְאֹד" — זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים, אֲשֶׁר זֶהוּ יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, יוֹם נוֹרָא, שְׁאֹז הַסַּמ"ךְ־מ"ם אֵינוֹ יְכוּל לְקַטְרֵג עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כֶּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה כא): בֵּימוֹת הַתַּמָּה שֶׁס"ה, וְהַשְּׁטָן גִּימְטְרִיָּה שֶׁס"ד שֶׁכָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה הַשְּׁטָן מְקַטְרֵג

וביום הפפורים אין לו רשות לקטרג על עם ישראל. למדים מכאן את מעלת יום הפפורים, שהיום הזה מכפר. עם כל זאת פורים יותר גדול מיום הפפורים, כי קוראים ליום כפור: יום פפורים, כ' הדמיון, הינו פורים חשוב יותר, ומדוע? כי אז היתה אשה אחת ושמה אסתר, והלכה בצניעות רבה כסבה שאול המלך, שנהג בצניעות, כסבתו רחל, והיא גרמה שיתלו את המן. אסתר המלכה — בזכות מדת הצניעות שבה זכתה לרוח-הקדש, כמו שפכתוב (אסתר ה, א): "ותלבש אסתר מלכות", אומרים חכמינו הקדושים (מגלה יד.), שלבשה רוח-הקדש. ואומרים חכמינו הקדושים (שם טו.), שאסתר היתה יפת תאר, ואף-על-פי-כן הלכה בבגדי צניעות. למדים מכאן מהי יקרת מעלת הצניעות. ולהפך — רחמנא לצלן, כשהאשה אינה הולכת בצניעות, היא מביאה את כל החרבן בבית. כל העני והצער, המחלות והחלאים רעים באים על האשה, הבעל והילדים, רק מפני שלא הולכת בצניעות. ומה מבקשים מנשים? שתלכנה בשמלה עד הארץ? לאו. היום אין זה מן הצניעות. ואדרבה, זה יותר דומה לאפנת הגויים, ויותר רועש, כי היא מושכת יותר תשומת לב וכו'. ובודאי לא תלך בשמלה קצרה מדי, או חצאית עם שסע וכו', או בשמלה צמודה מאד, אשר בשנו וגם נכלמנו לאיזה מצב הגענו.

אנו עומדים עתה לפני יום הפפורים, אני מדבר אליכן, איני יודע אם אתן הולכות בבני-ברק, באשדוד, בירושלים וכו', בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ישנן מודעות לרב: בקשו רחמים על פלונית בת פלונית; תפתחנה עתונים של חרדים, תמצאנה בכל פנה בעתון פרסמת קטנה: מתארגנים אלך ספרי תהלים לרפואת האשה פלונית בת פלונית, הזקוקה לרחמים רבים, והנה עוד מודעה: בקשו רחמים לפלונית בת פלונית הזקוקה לרחמי שמים, ואין איש מאתנו יודע אם מחר אנו לא נצטרף, חס ושלום, גם-כן למודעה כזו, לטובות של בני-אדם שיאמרו עלינו תהלים. והכל בא, רחמנא לישזבן, מחמת שהולכים בבגדים בלתי צנועים. אשה אסור לה לילך בבית בלי גרבים, אסור שהרגלים תהיינה חשופות. והעולה

על הכל: השָׁעַר. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת כד.): שָׁעַר בְּאִשָּׁה עֲרֹנָה; אֵין שׁוֹם הַתֵּר שִׁירָאוּ אֶת הַשָּׁעַר בַּחוּץ, אֶפְלוּ שַׁעֲרָה אַחַת וְכוּ'. בְּכָל דְּבַר אֲתָן מַחְמִירוֹת מְאֹד, פּוֹסֵק זֶה אָמַר כֶּף וּפּוֹסֵק זֶה כֶּף וְכוּ', וּבְדִיוֹק בַּעֲנִיָן שֶׁל גְּלוּי שָׁעַר, אֲתָן מְקֻלוֹת, מַדּוּעַ? כִּי פּוֹסֵק זֶה אָמַר שֶׁמֶתֵר לְרֵאוֹת שְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת?! אֲנִי יוֹדֵעַ מַה כְּתוּב בַּזֵּהָר (נִשְׂא קִכָּה): קָלְלָה תְּבוֹא עַל אִישׁ שֶׁמְרָשָׁה לְאִשְׁתּוֹ שִׁירָאוּ שַׁעֲרוֹתֶיהָ בַּחוּץ, וְזֶה אֶחָד מֵהִיסוּדוֹת שֶׁל הַצְּנִיעוּת בַּבַּיִת. וְאִשָּׁה שֶׁמוֹצִיאָה מִשַּׁעֲרוֹת רֵאשָׁה לַחוּץ כְּדֵי שִׁיתְגַּלוּ, בְּזֶה גּוֹרְמֵת שְׁתֵּהִיָּה עֲנִיּוֹת בַּבַּיִת, וְגוֹרְמֵת לְבִנְיָה שְׁלֵא יִהְיוּ חֲשׂוּבִים בְּדוֹר, וְגוֹרְמֵת שֶׁהִסְטֵרָא אַחֲרָא תִשָּׁרָה בַּבַּיִת, וּמִי גוֹרֵם כָּל זֶה? אֵלוּ הַשַּׁעֲרוֹת שֶׁרוֹאִים בַּחוּץ. וּמַה בְּבִיתָא הָאִי, כָּל שְׁכָן בְּשׂוּקָא, אִם בַּבַּיִת אָסוּר לִילָךְ בְּגְלוּי שַׁעֲרוֹת, שְׁלֵא תִרְאֶה שַׁעֲרָה אַחַת בַּחוּץ, מִכָּל שְׁכָן בְּרַבִּים. וְכֵן בְּדַבָּר אַחֵר, אִם הָאִשָּׁה הוֹלֶכֶת בְּבִגְד צְמוּד, שְׁקוּף, אוֹ חֲצָאִית קֶצֶרָה וְכוּ', הִיא מְכַשֶּׁלֶת בְּגִי-אָדָם, וּבְזֶה גּוֹרְמֵת עֲנִיּוֹת בַּבַּיִת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַפֶּה וּמְחַפָּה, אוֹלֵי הִיא תָּשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה, אוֹלֵי תִקְבַּל דְּבוּרִים אֵלוּ, וְאִם לֹא, לְפֶתַע פְּתָאִם מְגִיעַ הָעֲנֹשׁ, הוֹלֶכֶת לְרוּפָא וְהוֹרֹפֵא מְרִים יָדָיו, וְאוֹמֵר: יֵשׁ לָךְ מַחְלָה בְּלִתִּי נִתְּנָת לְרַפּוּי וְכוּ' וְכוּ', וּבְלִי רַחֲמָנוּת הוּא קוֹבֵעַ עֲבֻדָּה: אֵין לָךְ שׁוֹם סְכוּי, תוֹךְ שְׁבוּעוֹת מְסַפֵּר גִּיעַ הַקֶּץ וְכוּ', וְאוֹלֵי עַל-יָדֵי טְפוּלִים וְכוּ' תוֹכְלִי לְהֶאֱרִיךְ אֶת חַיֵּיךָ יוֹתֵר וְכוּ'. וְאֵין אֵלוּ סְפוּרִים בְּעֵלְמָא לְהַפְחִידְכֵן, אֲלֵא לְהַשִּׁיבְכֵן בַּתְּשׁוּבָה. הֲלֵא אִם הִזְהַר כָּל-כֶּף מִחֲמִיר עַל שַׁעֲרוֹת, בְּדִיוֹק בְּזֶה יֵשׁ לְכֵן הַתֵּר, בְּדִיוֹק בְּזֶה אֲתָן אוֹמְרוֹת, שְׁאָסוּר לִילָךְ בְּפֶאֱה, בְּשַׁעֲרָה שֶׁהִפְאָה מְכֶסֶה אֶת הַשָּׁעַר שְׁלֵא יִרְאוּהוּ. וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ שְׁחוּלְקִים עַל זֶה, אֲבָל עֲבֻדָּה הִיא, שְׁכַשְׁהוֹלְכִים בְּמִטְפַּחַת הִיא מִחְלִיקָה, וְנִתְגַּלּוֹת יוֹתֵר הַשַּׁעֲרוֹת, וְאִם תֵּאמְרָנָה: לֹא נוֹרָא וְכוּ', כִּי אֲתָן סוּמְכוֹת עַל פּוֹסֵק זֶה אוֹ אַחֵר, וְכִי בְּשָׂאֵר דְּבָרִים גַּם אֲתָן סוּמְכוֹת עַל פּוֹסֵק זֶה?! הֲלֵא הִזְהַר אוֹמֵר, שְׁאֲתָן מְבִיאוֹת בְּזֶה קָלְלָה, וְכִי מִי רוֹצֵה לְהִבִּיא עַל עֲצָמוֹ קָלְלָה?! וְאַחֲרֵי-כֵן מַה תִּרְצִינָה מִבְּנוֹתֵיכֵן?! וּבְעֵבוֹר זֶה הִרְבָּה מֵהַנְּשִׁים הַחֲרָדִיּוֹת מְגַלְחוֹת שַׁעֲרוֹת רֵאשָׁן, אֶצְלָנוּ אִשָּׁה מְגַלַּחַת שַׁעֲרוֹת רֵאשָׁה, וְלְכֵן הִתִּירוּ לָהּ לִילָךְ בְּפֶאֱה, וְכֶף אֶף פַּעַם לֹא יִרְאוּ שַׁעֲרוֹתֶיהָ, וְכֶף הוֹלֶכֶת זוֹגְתִי, וְכֶף

הִלְכָה אִמִּי, וְכָךְ הוֹלְכוֹת בְּנוֹתַי וְכוּ', וְכוּ', אִם זֶה כָּל-כֶּךָ חֲמוּר, מְשַׁחֲקִים פֹּה בְּאֵשׁ?!

הִנֵּה דִיקָא קִדְּם יוֹם הַכַּפּוּרִים אֲבָקֶשְׁכֵּן מְאֹד, תְּמַלְנָה עַל עֲצָמְכֵן, וְאִזּוּ יִרְחַמוּ עָלֶיכֶן מִן הַשָּׁמַיִם. הִנֵּה נִכְנַסְת שָׁנָה חֲדָשָׁה, וְאִף אַחַת אֵינָה רוֹצָה שְׁיִשְׁימוּ עָלֶיהָ מוֹדְעָה: בְּקִשׁוּ רַחֲמִים וְכוּ', וְלָמָּה אָנוּ צְרִיכִים אֶת זֹאת? ! בְּאוֹ נִקְבַּל עַל עֲצָמֵנוּ צְנִיעוּת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר יָפֵה אֲצֵל הָאִשָּׁה כְּמוֹ הַצְּנִיעוּת. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן ג'): אִשָּׁה שֶׁהִיא מְצַנְעַת עֲצָמָה, אֲפֹלוּ הִיא יִשְׂרָאֵלִית, רְאוּיָה לְהַנְשֵׂא לְכַהֵן, וְתַעֲמִיד כְּהֲנִים גְּדוּלִים. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא מִזֵּי): בְּמָה זָכְתָה קִמְחִית לְשִׁמוּנָה בְּנִים כְּהֲנִים גְּדוּלִים? כִּי מְעוּלָם לֹא רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתָה שְׁעָרוֹת רְאִשָׁה. וְעַל-כֵּן אָנִי מִתְחַנֵּן אֲלֶיכֶן: כָּל אִשָּׁה שֶׁתַּעֲשֶׂה קִרְחַת, וְאִם אֵינָה יְכוּלָה, לְכָל הַפְּחוֹת תִּקְפִּיד לְכַסּוֹת רְאִשָׁה הַיָּטִב הַיָּטִב, שְׁלֹא תִתְגַּלְיֵנָה הַשְּׁעָרוֹת, כִּי זֶה מְבִיא עֲנִיּוּת בְּבֵית, אִם אֵין לָכֵן לְשֵׁלֶם לְמַכְלֵת, לְאַרְנוֹנָה וְכוּ', זֶה מִחֲמַת שְׁנִתְגַּלְגְּלָה הַשְּׁעָר וְכוּ', כְּמֵאֵמֶר הַזֶּהר הַנִּזְל וְכוּ'. הַרְבֵּה הוֹלְכוֹת בְּקִרְחַת וְעַל זֶה מְטַפַּחַת, וְיִשְׁנֵן הַמִּתְבַּיְשׁוֹת לִילָךְ כֶּךָ, עַל-כֵּן חוֹבְשׁוֹת פָּאָה עַל הַקִּרְחַת, אֲשֶׁר הַפָּאָה אֵינָנָה שְׁעָר אֲמַתִּי אֲלֵא סִינְטִטִּי. וְאִף שְׁיִישׁ מוֹדְעוֹת עַל אֲסוּר לְחַבֵּשׁ פָּאָה וְכוּ', אֲבָל לָנוּ אֵין אֲלֵא הַהִלְכָה, שְׁאֲסוּר שְׁתַּרְאִינָה הַשְּׁעָרוֹת וְתוֹ לֹא. וְאִם הָאִמָּהוֹת תִּלְכְּנָה כֶּךָ, גַּם תִּבְנוֹת תִּחְקִינָה אוֹתָן.

אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת בְּלַתִּי מְגַבְלִים, וְעָלֶיהָ לְדַבֵּר עִם בְּנוֹתֶיהָ בְּעֵינֵי חֲנוּף וְכוּ', וְכֵן יְכוּלָה לְהַפְּךָ אֶת בְּעָלָה לְטוֹב, אוֹ לְהַפְּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲצֵלִי לְמַדוּ בַּחוּרִים, הַשְּׁקַעְתִּי בָהֶם שָׁנִים, וְהָיוּ בְּאֲמַת תְּלַמִּידִים טוֹבִים, יִרְאִי ה', וְלֹא אָרַךְ זְמַן רַב וְהִתְחַתְּנּוּ, וְהִחְלוּ לְהִתְקַרֵּר — פֹּה לֹא מִתְפַּלְלִים בְּזִמְן, פֹּה מְזוּלְזִלִים בְּמִצּוֹת, וְהַכֵּל בָּא מִהָאִשָּׁה, מִחֲמַת שֶׁהָאִשָּׁה קָלָה בְּדַעְתָּהּ. אֲבָל אִם הִיְתָה חֲזָקָה וְכוּ', הִיְתָה יְכוּלָה לְהַפְּךָ אֶת בְּעָלָה. אִף עָלֶיהָ לְהִיּוֹת אִיתְנָה וְעַקְבִּית, לְטַפְטֵף לוֹ כָּל יוֹם וְיוֹם: לָךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכוֹת ח.): אִימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעָה שֶׁהַצְּבוּר מִתְפַּלְלִים.

אף שאתה קם מאחר, אבל לך תתפלל לכל הפחות בבית-הפנסת. ותזהירו: אם אינך הולך להתפלל במנין, אינני מבשלת וכו', ואף שיצעק וכו', אבל אם תתעקש שרוצה שלילדים תהיה דגמא ממי ללמד וכו', לבסוף תצליח. פי הדבר הראשון — בעל צריך לילך לבית-הפנסת. למה בגרמניה הארוכה, שם יצאה ההשפלה הארוכה יותר מפל העולם? כי אצל הניכים אין קונצים, הכל מדקדק ומדיק, בבית-הפנסת צריך להיות שקט, והלא ילדים מפריעים, על-פן אסור להם לבוא לבית-הפנסת, ויען שלא הלכו לבית-הפנסת, אזי מה נארע עמהם? התגלגלו ברחוב, והתחברו עם שקצים גויים והתקלקלו, למדו מעשיהם וכו' והגיעו לאן שהגיעו. אצלנו זה אחרת, מאד מאד קשה שהילדים בבית-הפנסת, הם מפריעים מאד, אבל לכל הפחות הילד רואה פתיחת ההיכל, הגם שהוא צועק וצונח, הוא מפריע כטבע של ילד, אבל פה שומע "אמן יהא שמייה רבה", קדיש ו"ברכו", פה רואה טלית ותפלין, פה רואה לולב ואתרוג, המון מצוות, ואף שמפריע מאד, אבל מסתובב לכל הפחות בבית-הפנסת. אף אם האבא ישן עד אחר הצהרים, מה אתם רוצים מהילדים, שכן יפנסו לבית-הפנסת?! הלא הם מחקים את אביהם. והכל מתחיל בבית, ומי אשם בזה? האשה. ואל תאמר, שלמען שלום-בית היא עוזבת אותו וכו'. לא ולא! תטפטף לו יום יום: אם אינך הולך לבית-הפנסת, אינני מבשלת וכדומה. כשהבעל יראה אשה חזקה ויציבה בדעתה וכו', יעריך את זאת וישמע בקולה. ואם מגביה ידים להכותה, חס ושלום, אזי תאמר לו: אם עוד פעם תפה, אני פותחת לך תיק במשטרה וכו'. אבל ההכרח לומר גם לכן: בעליכן סובלים מאד מפרנסה, השפלות בעבודה וכו', זה בגשמיות, ולכן אל תכעסנה אותם וכו'. ובענין יהדות ומצוות — אל תוותרנה, האב חייב לילך לבית-הפנסת! וכך הפנים רואים ציצית, תפלין, חזן, קדשה, ברכו, הגבית ספר תורה וכו' וכו'. וכן צריך להיות עם הבנות, אל תתנה להן לילך כאפנת הגויים. לא צריכים לחקותם, עקר גאותנו שאנו יהודים בני ובנות הקדוש-ברוך-הוא.

וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲכָשׁוּ הַקְּבֵלָה — אֵינְכֶן זְזוֹת מִפֶּה, עַד שְׂאֵתָן מִקְּבֻלוֹת עַל עֲצָמְכֶן עוֹד הַלֵּילָה, אִם יֵשׁ לָכֶן בְּגִדִים צְמוּדִים, צָרִים, קְצָרִים, עִם שְׁסַע וְכוּ', תִּשְׁלַכְנָה אוֹתָם לְאַשְׁפָּה, וְאֲנִי מִקְפִּיד עַל כֹּף מְאֹד, כִּי הַתּוֹרָה מִקְפִּידָה עַל זֶה. וְאִם אִשָּׁה אֵינָה רוֹצֶה לְשַׁמֵּעַ, אֲבַקֵּשׁ אוֹתָהּ: תִּמְצָאֵי מְקוֹם אַחֵר לְגוֹר, אוֹ שְׂתַצְאֵי מִקְהֶלְתָּנוּ, וְנוֹצִיא בְנוֹתֶיךָ מִבֵּית-הַסֵּפֶר. לֹא בַחֲנָם בְּאֵנוּ פֶה לְמִדְבָּר שָׁמַם, אֲלֹא לְהַצִּיל אֶת יְלָדֵינוּ, אֵינְכֶן יְכוּלוֹת לְתַאֵר מֵה קוֹרָה בְּבִנְי-בְּרַק, יְרוּשָׁלַיִם וְאַשְׁדּוֹד, מֵה עוֹשִׂים הַיְלָדִים מֵאַחֲזֵרֵי גִבְסֵי שֶׁל הַהוֹרִים, וְאַחֲרֵי-כֵן בָּאִים בְּפָנִים תְּמִימוֹת: לֹא עֲשִׂיתִי כְלוּם, הֵייתִי בְּבֵית-הַפְּנֶסֶת וְכוּ', וְאֵין הַהוֹרִים יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, מֵה עֲשָׂה הַיֶּלֶד בְּתוֹר מְדֻרְגוֹת עִם יְלָדִים מִשְׁחָתִים וְכוּ', אֲסוּר לְהַנִּיחַ יְלָדִים בְּמִקְוֵה לְבַד בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפָּן, וְאִם לֹא הוֹלְכִים עִם הָאָבָא, שְׁלֹא יִלְכוּ בְכֻלָּל. וְכֵן עִם הַבָּנוֹת, אֵינְכֶן קוֹלְטוֹת מֵה קוֹרָה בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָעוֹלָם, עִם הַנְּעָר הַחֲלוּנִי נִכְשְׁלוּ לְגַמְרֵי וְכוּ', הַמּוֹרִים וְהַמּוֹרוֹת צְרִיכִים שְׁמִירָה מִשְׁטַרְתִּית מֵהַיְלָדִים וְכוּ'. הָאֵם אֵתָן רוֹצוֹת לְרְאוֹת אֶת הַנְּעָר שְׁלָנוּ כֵּף, חֵס וְשְׁלוֹם?! לֹא בְשֶׁבִיל זֶה בְּאֵנוּ לִיבְנָאֵל! אָנוּ רוֹצִים יְלָדִים קְדוֹשִׁים וְטְהוֹרִים!

הֵן אֵמֶת, שֵׁישׁ לָנוּ פֶה ס"מ נוֹרָא, הַלְוֹאֵי שִׁיחֵיהָ כְּבָר הַפְּפָרָה שֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, הֲלֹא אָנוּ זְקוּקִים לְכַפְרוֹת, יִהְיֶה הוּא כְּפָרָה שְׂמִנָּה, טוֹבָה וּבְרִיאָה וְכוּ'. וְהִנֵּה בְיוֹם הַכַּפּוּרִים אֶפְלוּ הַס"מ מִכְרַח לְהוֹדוֹת בְּגִדְלַת עַם יִשְׂרָאֵל, שְׂנֹדְמִים כְּמִלְאָכִים, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (פְּרָקִי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מֵה): רָאָה הַס"מ שְׁלֹא נִמְצָא בְהֵם חֲטָא בְיוֹם הַכַּפּוּרִים, אָמַר לְפָנָיו: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לָךְ עִם אֶחָד בְּאָרֶץ כְּמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת בְּשָׂמִים, מֵה מִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת יַחֲפִי רַגְלִי, כֵּף יִשְׂרָאֵל. לְכָל-הַפְּחוֹת אֲזוֹ אֵינוּ יְכוּל לְהַצִּיק לָנוּ. אֵינְכֶן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מֵה זִמְמָם עָלֵינוּ יוֹמָם וְלַיְלָה! וְאָנוּ אֵינְנוּ מְפַחְדִים מִמֶּנּוּ, כִּי אֵין לָנוּ עֵסֶק עִם הַטְּמָאָה הַזֹּאת. וְאֵינְנִי מִתְבַּיֵּשׁ לומר זֹאת, וְאַפְרָסֵם בְּרַבִּים: זוֹ טְמָאָה, זֶה חוּטֵא וּמִחְטִיא אֶת הַרְבִּיבִים. וְאֲנִי מְדַבֵּר אֶת זֹאת לְפָנֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים וְלְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵגְלֶה לָכֶם סוּד מְפָרְסֵם, הוּא רוֹאֶה שְׂאֵינוּ יְכוּל לָנוּ, אֲזִי בָּא עִם תִּיק תְּדֵשׁ, הוּא הִיָּה בְּכַרְמִיאֵל, וְהַדְּבִיק מוֹדְעוֹת

גְּדוּלוֹת: הָרַב מִיבְנֵי־אֵל מְגֹדוּלֵי מַחְזִירֵי בְּתוּבָה בְּדוֹר, הוֹלֵךְ לֹמֵר דְּרָשָׁה... הוּא רוֹצֵה לְשַׁבְּרֵנוּ מִכָּל מִינֵי כּוֹנוּנִים, אֲבָל לֹא יַעֲלֶה בְּדוֹ! וְאֵט אֵט מִפִּירִים אֶת פְּרָצוּפוֹ.

אָנוּ בְּאֵנוּ לְפָה, לְתֵת לְיִלְדֵים חֲנוּךְ טְהוֹר וְנָף, וְחֲתַנְתִּי אוֹתָם סְמוּךְ לְפָרְקָם, וְדִיקָא אַחֲר־כֵּךְ רְאוּ מַה קִּוְרָה?! אִם יֵשׁ אַרְגֹּז מְלֹא תַפּוּחִים יָפִים, דֵּי בְתוּלְעַת אַחַת שֶׁתִּפְגַּס לְאַרְגֹּז, וְלֹא יֵאָרֵךְ זְמַן רַב, שְׁכָל הַתַּפּוּחִים יִתְקַלְקְלוּ. אָנִי גָּאָה בְּזוּגוֹת הַצְּעִירִים. אֲבָל לְצַעְרֵי הָרַב, תּוֹלְעַת אַחַת מִתִּירָה לְעֲצָמָה לִילֵךְ בְּבָגָד חָסֵר צְנִיעוּת, חֲלָצָה צְמוּדָה, חֲצָאִית קֶצֶרָה עִם שֶׁסֶע, חֲלָצָה שֶׁהַצְּוֹאֵרוֹן פְּתוּחַ וְכוּ', אֲזִי אָנִי אוֹמֵר לְכֵן בְּרִישׁ גְּלִי: אָנִי מוֹחָה עַל כֵּךְ! וְאִם יֵשׁ אִשָּׁה כְּזוֹ: אֵינְנִי רוֹצֵה שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵינוּ! וְלֹא בְּשִׁבִיל זֶה בְּאִתִּי לִיבְנֵי־אֵל. אֲלֹא כְּדֵי לְגַדֵּל אֶת יְלָדֵיכֶן בְּקִדּוּשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְאַף שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹוֹטֵשׁ עֵינָיו וְחוֹרֵק שְׁנָיו עָלַי, אֲבָל כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁמִי שְׁמוֹצִיא שֵׁם רַע, אֵין עָלָיו מַחִילָה עוֹלָמִית. מַה שְׁמוֹצִיא עָלַי שֵׁם רַע, וְכָל הַבְּתֵי דִינָם הוֹלְכִים לְצִדוֹ, כָּל הָרַע-בְּנִים עוֹמְדִים עִמּוֹ בַּעֲצָה אַחַת, אֵינְנִי מִפְּחָד מִמֶּנּוּ! כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: נִצְחָתִי וְאֲנֻצָתִי! בֵּין כֵּךְ אָנוּ מְקִימִים דוֹרוֹת יָפִים, אֲשֶׁר בַּעֲזֵרוֹת הַגְּדוּלוֹת לֹא הֵינְנוּ יְכוּלִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים סְמוּךְ לְפָרְקָם.

עֲכָשׁוּ אָנוּ עוֹמְדִים לְפָנֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים, בְּיוֹם כַּפּוּר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַפֵּר עַל כָּל הַעֲוֹנוֹת. אֲפֹלוּ עָשָׂה אָדָם עוֹנוֹת קָשִׁים בְּיוֹתֵר, אֵין מִשָּׁג כָּזֶה שֶׁלֹּא מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה. אֲבָל אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (רַמְבַּ"ם, הַלְכוֹת שְׁגָנוֹת, פָּרָק ג', הַלְכָה י'): אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר, אֲלֹא כְּשֶׁמֵּאֲמִינִים שְׁעֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפֵּר. אִם אָדָם מִתְּוֹדֶה וְאוֹמֵר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: כּוֹזֵאת וְכוֹזֵאת עֲשִׂיתִי, וּמְקַבֵּל עַל עֲצוּמוֹ שְׁמַחִיוֹם וְהַלְאָה לֹא יַעֲשֶׂה כֵּךְ, וּמִשְׁנֵה מַעֲשָׂיו, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ. וְלִכֵּן אִם יֵשׁ בְּכֵן עוֹנוֹת, אֲשֶׁר כְּלָנוּ מְלֵאֵי עוֹנוֹת, אוֹ הַלְכָתֶךָ עַד כֹּה שֶׁלֹּא עַל טְהֻרַת הַצְּנִיעוּת, וְזֶה גֵרָם, רַחֲמָנָא לְצַלְן, לְצָרוֹת וּקְלָלוֹת וְכוּ', כִּי הַכֹּפֵל הַדָּבָר — אֲסוּר לִילֵךְ בְּלֹא גְרִבִים, בְּגָלוּי שְׁעַר וְכוּ', וְהִנֵּה מְקַבְּלוֹת עַל עֲצָמָן כָּל נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל חֲרָטָה עַל הָעֶבֶר וְקַבְּלָה עַל הָעֲתִיד, וּכְבָר מִתְחִילוֹת לְהַשְׁתַּנּוֹת —

הקדוש-ברוך-הוא מוחל. אָבֵל יִשְׁנוּ דָבָר אַחַד, שְׁיוֹם הַכַּפּוּרִים אֵינוֹ מְכַפֵּר בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן: עֲבֹרוֹת שְׂבִין אָדָם לַחֲבֵרוֹ אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שְׁיִרְצֶה אֶת חֲבֵרוֹ (עֵין יוֹמָא פּוּ:). לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, יִשְׁנָם הָאוֹהֲבִים תָּמִיד לַחֲטָט אֶצֶל הַזּוֹלָת, וּמְצִיקִים בְּשִׂאלוֹת שׁוֹנוֹת וְכוּ', וּפּוֹגְעִים בַּחֲרֵב לְשׁוֹנָם וְכוּ', לֹא דֵי שְׁיֵשׁ לַזּוֹלָת פָּצַע, עוֹד זֹרִים מִלַּח עֲלִיו. הֲלֹא לְצַעַר אֶת פְּלוֹנִי, לְבִזּוֹתוֹ וּלְהַשְׁפִּילוֹ, אֵין עַל זֶה מְחִילָה, וְיוֹם הַכַּפּוּרִים אֵינוֹ מְכַפֵּר. אִף שְׂבָאִים וּמִתְפַּלְלִים עִם מַחְזוֹר גְּדוֹל, לְבוֹשִׁים בְּלָבָן וְכוּ' וּבוֹכִים לְפָנָיו יִתְפַּרֵּךְ, אָבֵל יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק. כִּי הֲלֹא אֶת בָּאָה לְפָנָיו יִתְפַּרֵּךְ בְּכִכְיָה, בְּשַׁעָה שְׂאִשָּׁה פְּלוֹנִית בּוֹכָה בְּעֵטֶיף, כִּי צַעֲרַת אוֹתָהּ עַל לֹא דָבָר... וְלְצַעַר אֶת הַזּוֹלָת — זֶהוּ הַעֲוֹן הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר, בְּגִי-אָדָם גְּזֻהִים כָּל-כָּף מֵהֶם אוֹכְלִים וְכוּ', וְהִנֵּה נִכְנָסִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וּמִתְפַּדְּחִים עַל חֲשִׁבוֹן הַזּוֹלָת, בְּשַׁעָה שְׁלֵבוֹ שׁוֹתֵת דָּם.

כְּמוֹ-כֵן לְגַבֵּי נָשִׁים, אִתָּן יוֹשְׁבוֹת כְּלָכָן וְשׁוֹמְעוֹת אוֹתִי, קְבוּץ גְּדוֹל שֶׁל נָשִׁים, וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מֵהַ בְּלָבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֵין אִשָּׁה יוֹדַעַת מֵהַ קוֹרָה אֶצֶל זּוֹלָתָהּ, אִם הִיְתָה יוֹדַעַת מֵהַ עוֹבֵר עָלֶיהָ, כִּי צַד בַּעֲלָהּ מְצִיקָה וְכוּ', וְהִיא בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַצְּלִיחָה לְהַגִּיעַ לְכֹאֵן וְכוּ', אִזְ אֲשַׁאל אֶתְכֶן, אֵין לָהּ דְּאֵגוֹת אַחֲרוֹת רַק לַחֲיָה אֲלִיכֶן וְכוּ'?! יֵשׁ נָשִׁים הַמִּתְבַּיְשׁוֹת לְבוֹא, מִחֲמַת מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיהֶן בְּבֵית וְכוּ', וְלָמָּה לֹא תְדוּוּנִינָה אוֹתָן לְכָף זְכוֹת, הֲלֹא זֶה הִיְתָה יְסוֹד אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב). וְאֵנִי מְדַבֵּר גַּם אֶל הַגָּבְרִים.

וְלָמָּה אֲנִי מְדַבֵּר מִזֶּה? כִּי הִגַּעְתִּי לִיבְנָאֵל, וְרֵאִיתִי שְׁיֵשׁ רַשָּׁע מְרַשָּׁע, שְׂזָה הַס"מ, שְׁרוּצָה רַק רַע כָּל הַיּוֹם, וְאוֹלוֹלֵי הוּא, תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם הֵיוּ מִזְמָן שְׁבִים בְּתִשׁוּבָה... וּבְכֹאֲמַת אֲנִי רוֹאֶה, שְׂמָה שְׁקוֹרָה פֹּה, קוֹרָה בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָעוֹלָם, וְאִם בְּאַרְזִים נְפִלָה שְׁלֵהֲבַת, מֵהַ גִּידוֹ אֲזוֹבִי הַקִּיר?! וְכֵן אֲנִי רוֹאֶה גַם בְּבִרְסָלָב, אֲנָשִׁים שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת מְנַהֲיגִים, מְנַהֲיג אוֹתִיּוֹת גִּיהַנ"ם, אִם פְּלוֹנִי יְכוֹל לוֹמַר, שְׂרַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ צָרִיף סְפָרְדִים, אִזְ אֵינְנוּ יוֹתֵר מִחֲמו"ר — שְׂזָה לְשׁוֹן חֲמַרְיוֹת. וְאִם-כֵּן מֵהַ אִתָּם מִתְפַּלְאִים בַּחוּץ — שְׁיֵשׁ הַתְּגַדּוּת?! עֲלִינוּ לְהוֹצִיא עִכְשָׁו אֶת הַקְּנֵאָה, הַשְּׁנֵאָה וְהַרְשָׁעוֹת

מאתנו, לפני יום הכפורים, אין קנאה יותר, שלא מקנאים זה בזה, אין שנאה יותר, שלא שונאים זה את זה, ואין רשעות יותר, שזה אותיות ש'ק'ר'.

ותדעו לכם, מה שעושים לאחרים — מקבלים בחזרה. ואספר לכם ספור, שספרתי אותו כבר לחלק מכם, ואספרו שוב.

נסעתי מפה לציון רבנו ז"ל ביום רביעי קדם ראש השנה. והנה אנו נוסעים במטוס עמוס עם אנשי שלומנו, וביניהם היה זוג צעיר שרק עתה התחתנו, ונסעו מארצות-הברית לארץ ישראל, ובדעתם להחליף מטוס באירופה ולנסע משם לארץ ישראל. לאברך שהתחתן היו חמשת אלפים דולר בכיסו. לא חלפו דקות ספורות, והחל לצעק בבהלה, שחסר לו הכסף. ולצדו האחד ישבה אשתו, ולצדו האחר ישב אברך ספרדי אחד, ובודאי שהשליך תכף-ומיד את האשמה על האברך הספרדי הזה. והאיש שארגן את הטיסה, תכף כששמע את הדבר, לקח את האברך הספרדי, ובזהו בכל מיני בזיונות, והביא את הדיל הראשי, ולקחוהו ואת תיקו, וחפשו בבגדיו ובמכנסיו וכו' וכו', ממש שפכו את דמו. והוא באחת: לא נטלתי את הכסף וכו'. והדיל הראשי אמר באין ברירה, כשהאוריון ינחת יקחוהו באזיקים לבית-סהר על שגנב חמשת אלפים דולר. ומארגן הטיסה היה ראש המדברים, ואמר: אני יודע שהאברך הספרדי הזה גנב וכו'. והנה האברך החשוד בא לפני בשברון לב, ואמר: אינני יודע מה טפלו עלי ולמה חושדים בי וכו'. ואני מחזקו ואומר לו: אם אתה אומר ויודע בבטחון מלא, שלא נטלת את הכסף, הלא תדע שבזיון הוא חשוב מאד מאד בשמים, ומשלמים על זה הון רב. וחזקתי אותו מאד, שאם אתה חף מפשע אני מקנא בבזיון שלך וכו'. ולא חלפה מחצית השעה, והאברך הזה שאמר שגנבו לו חמשת אלפים דולר, מצא את האונק באיזה תיק מתיקיו וכו', והלך לאברך הספרדי והתנצל, ואמר לו: אני נותן לך מאתיים דולר על שחשדתי בך בחנם וכו'. וענה ואמר אותו אברך החשוד: את הבזיון הזה אינני מוכר במאתים דולר, ואף לא במליון דולר וכו', שזה יהיה לי לכפרת עוונות. ותם הספור ונשלם.

בִּינְתִים הַגְעֵנוּ לְאִירוּפָה, וְהֶאֱבֵרְךָ הַנַּ"ל נִסַּע עִם אִשְׁתּוֹ לְאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ גַם נִטְלָנוּ מִטּוֹס עַד קֵיב, וּמִשֵּׁם נִסְעָנוּ בְּאוֹטוֹבּוֹס כְּיָדוּעַ
 לְאוֹמֵן וְכו', וְהֵינּוּ אֶצֶל רַבְנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהִיְתָה שְׂמִחָה
 גְּדוֹלָה מְאֹד וְכו', וּבִדְרֹךְ חֲזָרָה, אָנִי כָּבֵר יוֹשֵׁב בְּמִטּוֹס וּמַעֲזִין בְּסִפֵּר,
 וְכָל הַנוֹסְעִים נִכְנְסוּ אִף הֵם, וְהִנֵּה נִגַּשׁ אֵלַי הָאֲבֵרְךָ שְׂאֲרָגָן אֵת כָּל
 הַנְּסִיעָה, וּמִסְפֵּר לִי בְּשִׁבְרוֹן לֵב: אֵל תִּשְׁאַלוּ מָה הִזָּה לִי עֲתָה בְּקֵיב,
 הִיוּ לִי חֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דוֹלָר, כֶּסֶף לֹא שְׁלִי, אֲלֹא שֶׁל הַנוֹסְעִים
 שְׂגָבִיתִי בְּאוֹמֵן שֶׁהִיוּ חֵיבִים לִי, וְהִזָּה עָלַי לְתַתֵּם לְחֻבְרָה, בְּאִתִּי
 לְגָבוֹל, וּשְׂאֵלוֹנִי כַּמָּה כֶּסֶף יֵשׁ לָךְ בְּכִיסִי? וְאָמַרְתִּי: שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת
 דוֹלָר, עָמַד שֵׁם שׁוֹטֵר, וְאָמַר: תִּרְאֶה לִי וְכו', וּבִדֵּק בְּכִיסִי וּמִצָּא
 אֶצְלִי חֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דוֹלָר, וְהִנִּיחַ אֵת כָּל הַכֶּסֶף עַל הַשִּׁלְחָן (שֶׁהִזָּה
 בְּשִׁטְרוֹת קִטְנִים וְכו') וְסִפְרוּ כָּל הַשׁוֹטְרִים אֵת הַסְּכּוּם, וַעֲשׂוּ לוֹ
 בּוֹשׁוֹת וְחֻרְפוֹת וְכו' וְכו' לְעֵינַי כָּל הַמְּנַהֵל שֵׁם, וְהִחְרִימוּ אֵת כָּל
 כֶּסֶפוֹ. וְהוּא בִּצְעַר גְּדוֹל מְאֹד. וְתַכְף כְּשֹׁסֵפֵר לִי, עֲלֶה בְּרַעֲיוֹנִי —
 שְׂמוּ שְׂמִים! כָּל-כֶּף מֵהַר הָאָדָם הִזָּה קָבַל אֵת עֲנָשׁוֹ, וּבְדִיּוֹק חֲמֻשֵׁת
 אֲלָפִים דוֹלָר, שִׁחֲשַׁד בָּהֶם בְּאֲבֵרְךָ הַסְּפָרְדִי הַהוּא, וּבִזְהוּ בְּרַבִּים
 וְכו', וְשִׁפַּף אֵת דָּמוֹ וְכו'. וְהִנֵּה מִדָּה כְּנִגְדַּד מִדָּה נִטְלוּ מִמֶּנּוּ אֵת
 הַחֲמֻשֵׁת אֲלָפִים דוֹלָר וּבִכְזִיּוֹן גְּדוֹל. וְאָמַרְתִּי לוֹ: הֲלֹא כְּתוּב: "אָדָם
 כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן", מִכֶּם רֹאשֵׁי תִבּוֹת: מִדָּה כְּנִגְדַּד מִדָּה.
 לְפַעֲמִים אָדָם צָרִיךְ לְשַׁלֵּם קִרְבָּן מִדָּה כְּנִגְדַּד מִדָּה. בִּישֵׁת אֲבֵרְךָ
 סְפָרְדִי עַל לֹא דָבָר, בְּזִית אוֹתוֹ לְעֵינַי כָּל, וְאִף אִם בְּאֵמֶת גָּנַב, וְכִי
 צָרִיכִים לְבִישׁוֹ בְּרַבִּים וְכו' וְכו'?! וּמִכָּל שֵׁפֵן וְכָל שֵׁפֵן שֶׁהִזָּה סִפֵּק
 גְּדוֹל מְאֹד בְּזָה וְכו'. אִז הִנֵּה יֵשׁ לָךְ הַתְּרוּץ. כִּי כֵן נֶאֱרָע עִם כָּל
 אָדָם, מָה שֶׁעוֹשֶׂה לְזוּלָתוֹ — כֶּף קוֹרָה עִמּוֹ.

לְכֵן אֲבַקְשְׁכֶם מְאֹד, אָנוּ עוֹמְדִים לְפָנַי יוֹם הַכַּפּוּרִים, אִם אָחַד
 יוֹדֵעַ שְׁנִטַּל כֶּסֶף מִהַשְּׂנִי וְחֵיב לוֹ — שִׁירְאֶה לְשַׁלֵּם. וְאִם אֵין לוֹ
 הַכָּל, שִׁיתְנַצֵּל, וְיִתֵּן אֶפְלוֹ בְּתִשְׁלוּמִים, אֲבָל שְׁלֹא יַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ צְחוּק
 בְּלֶךְ וְשׁוֹב. זֶה עֲתָה קָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׂאָנוּ מְקוּיִם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְּאֵמֶת שְׁנַחֲזוֹר בְּתִשְׁבוּבָה שְׁלֵמָה עַל עֲבֻרוֹת שֶׁעָשִׂינוּ בֵּין אָדָם
 לְחֻבְרוֹ, בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, בֵּין אִשָּׁה לְרַעֲוֹתָהּ, בֵּין שְׂכָנוֹת וְכו',

השְׁלֵמָנָה בִּינִיכּוֹן, אִינִכּוֹן יוֹצְאוֹת מִפֶּה הַלִּילָה, עַד שְׁאַתָּן מִשְׁלִימוֹת
זו עִם זוּ. כְּתוֹב בְּזֵהָר (זֵהָר חֲדָשׁ נח): עַל־יְדֵי בִי כְּנִישְׁמָא חֲדָא,
בֵּית־הַכְּנֶסֶת אֶחָד שְׁיִתְאַחְדוּ יַחַד — תְּבוֹא הַגְּאֹלָה. מִי יוֹדֵעַ אִם זֶה
לֹא הַבֵּית־הַכְּנֶסֶת שְׁלֵנוּ. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי גֹאֵה עִם הַבֵּית־הַכְּנֶסֶת
הַזֶּה! אֵילוּ תַפְלוֹת הָיוּ לָנוּ בְּאוֹמֵן! חֲבַל שְׂאִין לָנוּ מְקוֹם גָּדוֹל.

וּבִבְקֵשׁ אֶת כָּלֶכֶן מֵהַיּוֹם, הָרִי אֶתָּן צְרִיכוֹת לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, אֲזוּ תַתְּפַלְלֵנָה הַרְבֵּה, שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, וַיְבַנֶּה
בֵּית־הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל בִּיבְנָאֵל! כִּי הִנֵּה יֵשׁ לִי עַל הַשְּׁלֶחָן מִכְּתָב
מֵעוֹרֵךְ־דִּין שֶׁהִיָּתָה הַתְּנַגְּדוֹת, וְהִסִּירוּ אֶת הַרְשָׁיוֹן שֶׁל אוֹלָם
הַשְּׁמַחֹת, וּבּוֹדָאֵי גַם עַל בְּנֵית בֵּית־הַכְּנֶסֶת יֵשׁ עֹכּוֹב וּמְנִיעָה. אֲבָל
אִינִי מִתְיַחַס אֲלֵיהֶם, כִּי אִינִי חַי מֵהֶם אֲלֹא מֵהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִנִּי
יָכוֹל לִפְעַל אֲצֵל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנֹבְנָה אֶת זֹאת עַל אַפָּם
וּחֲמַתָּם שֶׁל הַסְּמִ"ךְ־מ"ם, וּבְאַמַּת בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵךְ יְבָנָה. וְכֵן
תַתְּפַלְלֵנָה שְׁבְאוֹמֵן יִהְיֶה לָנוּ בֵּית־הַכְּנֶסֶת עֲנֻקִי, וְאִם תִּהְיֶה לָנוּ עֶזְרַת
נָשִׁים, אֲזוּ תוּכְלֵנָה לְבוֹא גַם אֶתָּן. הַעֲקֹר אֲבִקֵּשׁ אֶתְכֶן, שֶׁתַתְּפַלְלֵנָה
שְׁנֹזְכָה לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַכְּנֶסֶת וּלְהַשְׁלִים אֶת אוֹלָם הַשְּׁמַחֹת
בִּיבְנָאֵל, וְכֵן שִׁיחֶיהָ לָנוּ בֵּית־הַכְּנֶסֶת עֲנֻקִי בְּאוֹמֵן! כִּמָּה אֲלִפִי
אֲנָשִׁים רָצוּ לְהַתְּפַלֵּל עִמִּי, וְלֹא הָיָה מְקוֹם, בְּקִשֵׁי דְחִקּוֹ עֲצָמָם
חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אִישׁ.

עַל־כָּל־פָּנִים מֵהַ שְׂאִבְקֵשׁ מִכֶּן, שֶׁתְּבַקְשֵׁנָה סְלִיחָה זוּ מִזוּ,
שְׁכַנּוֹת צְרִיכוֹת לְהַשְׁלִים זוּ עִם זוּ, וְאִף שֶׁהַצְּדָק עִמְכֶן, אֲבָל צְרִיכִים
לְלַמֵּד זְכוֹת עַל הַזוּלָת. הִנֵּה נִכְנָס יוֹם הַכַּפּוּרִים, בָּאוּ נְבִקֵּשׁ מִחִילָה
זוּ מִזוּ, וְתִקְבְּלֵנָה עַל עֲצָמְכֶן, שֶׁכָּל הַשָּׁנָה תַעֲשִׂינָה בְּלִיל שְׁלִישֵׁי לֵיל
שְׁמֻחָה, אֲשֶׁר זֶה מֵהַ שְׁמֻחָשׁר אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְנִמְשִׁיף
לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּאוֹלָם, אִינְנוּ מִתְיַחַסִּים אֵלָיו. אֶתְמוֹל שְׁלַח לָנוּ רְשִׁימָה
אַרְכָּה שֶׁל מַחְדָּלִים שְׁמֻצָא. הוּא שׁוֹכַח, אוּ אִינְנוּ מְרַגִּישׁ, שְׁמֻמְנוּ
כְּבָר יוֹצֵא רִיחַ אֲדָמָה. הִנֵּה רוֹאִים בְּנֵי־אָדָם שְׁעוֹשִׁים רְשָׁעוֹת
לְזוּלָתָם, וְשׁוֹכְחִים, שְׁנוֹדֵף מֵהֶם רִיחַ אֲדָמָה, הִנְנוּ שְׁכָבְר כְּבָר יִהְיֶה
תַחַת הָאֲדָמָה. הִנֵּה תִרְאוּ מֵהַ קוֹרָה עֵתָה בְּאַרְץ, מִמֶּשׁ גִּזְרַת שְׁמַד,

שְׁסוּגְרִים בְּתֵי כְּנַסִּיּוֹת וְתִלְמוּדֵי תוֹרָה, וְהִתְפָּאֲרוּ שְׁעוֹשִׁים מֵהַפְּכָה חִילוּנִית, וְהִנֵּה נֶעְשְׂתָה מֵהַפְּכָה עֲרֵבִית.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁלֹשׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל לֹא יֵאָרַע מִקְרָה רַע, וְכָל עִם יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ בְּרִיאִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל חוֹלֵי עִם יִשְׂרָאֵל, וַיִּתֵּן פְּרִנְסָה וְשִׁפְעַת לְכָל עִם יִשְׂרָאֵל, כִּי אֵין לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַה לְהִתְבַּיֵּשׁ עִם עִם יִשְׂרָאֵל, "מִי כַעֲמֹךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ", יֵשׁ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם קְדוֹשׁ וְטָהוֹר. וּמִסְכְּנִים אֲנָשִׁים שְׂאִינָם יוֹדְעִים מַה זֶה שְׂבֵת, כְּשֵׁרוֹת, מְצוּוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אָנוּ צְרִיכִים לְהִרְבּוֹת בְּהַפְּצָה, לְגַלּוֹתָם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְהַחֲתִימָם בְּהוֹרְאוֹת קָבֵעַ, וְלְגַלּוֹת לָהֶם אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל, עַד שְׁיִזְכּוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָנוּ שְׁנָה טוֹבָה, וַיַּחֲתֵם לָנוּ חֲתִימָה טוֹבָה. וְאַבְקֶשְׁכֵּן שְׁתַּזְכִּירוּ אוֹתִי וְאֶת אֲשֵׁרִי בְּתַפְלוֹתֶיכֶן, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תַּפְּלֹתֵנוּ, וְנִתְבָּרַךְ בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמְתֻקָּה.

הַמֵּאחֵל לָכֵן בְּרַכָּה וְהִצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עֲרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיּוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

לְאוֹר הַמַּצֵּב הַמְחָרִיד שְׁקוּרָה עֲכָשׁוּ בְּאֶרֶץ, אָנִי מִבְּקֵשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ תִּהְיוּ פְּקָחִים, וְתִשְׁאָרוּ בְּיַבְנָאֵל, וְאֵל תִּסְתַּבְּכוּ בְּדַרְכִּים, וּמִכָּל שְׂפָן לֹא לְנִסְעַת מְעִיר לְעִיר, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַמְּרַחֵם, יִרְחַם עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיִּצְיִלֵם וַיֹּאמֶר לְמַלְאָךְ הַמְּשַׁחֵת הַרְף, אֵל תִּקְחוּ אֶת זֶה בְּקַלּוֹת, כִּי זֶה דְּבַר רְצִינֵי מְאֹד, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא יִגִּיעַ לָהֶם שׁוֹם גְּזֵק, חֵס וְשָׁלוֹם.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַיּוֹת שְׂדוּעַ, שְׁעוֹן
 נְדָרִים מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, עַד שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין ב.) עַל
 הַפְּסוּק (קִהְלַת ה, ד): "טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדּוֹר מִשְׁתַּדּוֹר וְלֹא תִשְׁלַם", טוֹב
 מִזָּה וּמִזָּה שְׂאִינוּ נוֹדֵר כָּל עֵקֶר דְּבָרֵי רַבֵּי מֵאִיר, רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 טוֹב מִזָּה וּמִזָּה נוֹדֵר וּמִשְׁלָם, עֵינַי שָׁם. כִּי עוֹן נְדָרִים וּנְדָבוֹת מְאֹד
 חֲמוּר, וְלִכְן צְרִיכִים לְשׂוֹמֵר מְאֹד כְּשֶׁקּוֹנִים עֲלֵיהֶם, שְׂצָרִיכִים לְשִׁלְם,
 וְאִם אֶחָד מִרְגִּישׁ שְׂאִינוּ יָכוֹל לְשִׁלְם, עֲדִיף שְׁלֵא יִקְנֶה.

גַּם אֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, לְשׂוֹמֵר עַל צְרִיכֵי הַרְבֵּים,
 כְּגוֹן: כְּשֶׁרֶק אֶחָד מִתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּאֲמִצַּע הַיּוֹם, לֹא צְרִיף
 לְבַעַר כָּל הַחֲשָׁמַל בְּכָל בֵּית-הַכְּנֶסֶת, כִּי חָבַל מְאֹד עַל כֶּסֶף צְדָקָה,
 כִּי גָזַל רַבִּים מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיבוֹ, וְאַתֶּם צְרִיכִים
 לְרַחֵם עָלַי, כִּי בְּכָל חֹדֶשׁ חֲשׁוֹן הַחֲשָׁמַל עוֹלָה עֲרֹף שֶׁל אַרְבַּעַת
 אֲלָפִים ש"ח, וְחָבַל מְאֹד.

הָעֵקֶר עֲלֵינוּ לְהִתְאַחַד יַחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת, וְלְשַׁמַּח יַחַד, כִּי חָבַל
 מְאֹד מְאֹד שְׂיִהְיֶה בֵּינֵינוּ פְּרוּדִים, וְאֶחָד שְׁלֵא יִלְבִּין פְּנֵי זוּלָתוֹ בְּרַבִּים
 בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן, וְשְׁלֵא יִדְקֹר אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, תִּרְאוּ אֵילוּ גְזוּרוֹת
 רְעוֹת וְדִינִים וְעֹנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים יֵשׁ עִכְשָׁו, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִמָּתִיק
 אוֹתָם, אֲלֵא עַל-יְדֵי אַהֲבָה וְאַחֲדוּת שְׂיִהְיֶה בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 וְלִכְן צְרִיכִים לְשׂוֹמֵר מְאֹד לֹא לְהוֹסִיף שְׁמֵן עַל הַמְדוּרָה, אֲדַרְבֶּה
 אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר עִם אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ
 תְּמִיד.

רְאוּ לְמִסַּר אֶת נַפְשְׁכֶם עַל שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְאֶחָד לֹא יִזְרַק אֶת
 הַזָּבֵל וְהִאֲשִׁפֶּה עַל הַשְּׂנִי, בּוֹאוּ וּנְתַקֵּן אֶת מַעֲשֵׂינוּ, וְלֹא נַחֲשֵׁד אֶחָד
 אֶת הַשְּׂנִי, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם מְרַבִּים.

הַמֵּאחַל לְכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וְהִנְנִי מְבַרֵךְ אֶתְכֶם בְּכִרְכַּת "מִזֵּל-טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַלְלַת הַבֵּן, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתִּירוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

בְּעֵינַי הַתְּעֵנִית בַּיּוֹם הַקְּדוֹשׁ, אֲסוּר לְאַשְׁתָּף לְצוּם בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, הִיא יוֹלְדָת, וּבְכַפְרוֹשׁ כְּתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ בְּמִצְבָּה אֲסוּר לָהּ לְצוּם, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְקַיֵּם מַה שְּׁכָתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ.

שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

הַמְּאַחַל לְכֶם חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן עָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שְׁנַת עֶשֶׂר וְאֶשֶׁר, וְתִירוּ רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְתִצְאוּ מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻבוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲתִימָה טוֹבָה...

ל' שעז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון ערב יום הכפורים ה'תשס"א.

הכתב והמכתב ביד מוסר כתב זה הרב רבי ... גרו יאיר, הוא לאות ולראיה שאני מכירי זה כמעט עשרים שנה, והוא נמצא במצב כספי קשה, וילדיו תלויים בו, ומה גם שיש לו בן נכה וחולה, ולכן ראו לרחם על אברך שבור, ובפרט עכשו בימי הרחמים והסליחות קדם יום הכפורים שאנחנו צריכים להרבה סליחה וכפרה על מעשינו, והנה הזמין הקדוש-ברוך-הוא לנו מצנה גדולה כזו לזכות בה, ולכן אחינו בני ישראל רחמנים בני רחמנים, תקבלו פניו בספר פנים יפות, ותהיו לאחיעזר ולאחיסמך, ובזכות המצנה הזו קדם יום הכפורים תגן עלינו, ונזכה לחתימה טובה ממנו יתברך.

הפזתב וחזתם למען המצנה...

ל' שעח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי יום הכפורים ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

אני מאד מאד שמח, שזכית להיות אצל ציון רבנו ו"ל על ראש השנה. והנה עכשו אנחנו נמצאים אחר יום כפור, שאצל מוהרנ"ת ו"ל הנה הלילה הזה מוצאי יום כפור, שמחה גדולה מאד, שמחלו לעם ישראל על כל העוונות, והוא הנה נוהג לעשות סעדה גדולה, ולכן ראה לשמח ולחפש תמיד את הנקדות טובות שיש בה, ותדון את אשתך והילדים שלך לכף זכות, ובכלל פדאי שתבוא אל הקדוש-ברוך-הוא עם תודה והודאה, להודות להלל לשבח לפאר לבורא יתברך שמו, על כל החסד והנסים גדולים שעשה עמך,

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיִחַ אֶת דְּרָכָךְ; כִּי בְּאֶמֶת אָדָם צָרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין עוֹד דְּכַר חָשׁוּב אֲצֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמוֹ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), אֲשֶׁר תּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה שְׁעָשׂוּעַ עוֹלָם הֵבֵא, הֵינּוּ כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל נוֹתֵן תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הִרְגָּשַׁת טַעַם עוֹלָם הֵבֵא.

נָא וְנָא הַחֲזַק עֲצָמְךָ בְּאֶמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּמְצָא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפְלוּ בְּמִקּוּמְךָ, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נו): כְּשֵׁיט לְבַר יִשְׂרָאֵל לֵב, אִז לֹא שִׁיף אֲצֶלוֹ מְקוֹם, אֵיפֹה שֶׁרַק הוֹלֵךְ מוּצֵא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אִם בָּאת כְּבָר פֹּה לִיבְנָאֵל, תִּמְצָא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה.

וְרִצִּיתִי מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּתְפַּלֵּל בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּיקָא, וְאֵל תִּכְנֹס עִם פִּתּוּיֶיךָ בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן, וּמָה שֶׁאַתָּה טוֹעֵן שֶׁהִקִּימוּ אוֹתְךָ וְכו', אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיחֶיָּה לְךָ מְקוֹם קְבוּעַ, וְאֵל תִּדְאָג, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

ל' שַׁעֲט.

בְּצִוְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוּצְאֵי-יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂבוּר מִהִנְסִיוֹנוֹת הַקְּשִׁים וּמְרִים שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ, אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְרָה, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע-עוֹלָם לְשֶׁבֶר אוֹתְךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, כְּתַבְתִּי מִכְתָּב לְבַעֲלֶךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ

להקדוש-ברוך-הוא, שִׁישְׁפִיעַ עָלָיו, לֹא כְּדַאי לָכֶם לַעֲזֹב אֶת יִבְנָאֵל, וְאֲנִי אֲשַׁתְּדֵל שְׁלִבְעֵלְךָ יִהְיֶה מְקוֹם קְבוּעַ, וְיִהְיֶה מְאֹד מְאֹד מִהַקְּבוּץ שְׁלֵנוּ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַת תְּמִיד תּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחָזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנֹא תְדוּנִי אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְאִם בָּאת לְמַצֵּב כְּזֶה שְׂאֵת מְעַדִּיפָה אֶת הַמְּנוֹת מֵהַחַיִּים וְכוּ' וְכוּ', זֶה סִימָן לֹא טוֹב, וְלִכֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שִׁישׁ בָּךְ, וּבְיַדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק תִּתְחַזְּקֵי, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ טוֹב בַּחַיִּים.

רְאִי לְכַתֵּב לִי, וְאֵל תְּהַסְסִי כְּרַגַע, וְאֲנִי בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֲעִנֶנּהּ, לָךְ. הַעֲקֹר רַק לְהַתְחַזֵּק, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בַּחַיִּים, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, בְּעֵלְךָ יֵאָהֵב אוֹתְךָ, וְאֵת תְּאֵהָבִי אֶת בְּעֵלְךָ, וּכְבֹר לֹא תִצְטָרְכוּ לְהַטְלִיט לְמִקְוֹם לְמִקְוֹם.

זְכְרוּ הַיֵּטֵב, שְׁעַכְשׁוֹ עֵבֶר עָלֵינוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעֵשְׂרַת יָמֵי תְשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים, אֵיזוֹ שְׁמַחָה זוֹ, וְאֲנַחְנוּ מוֹכְנִים לְהַכְנִס בְּתוֹךְ הַסִּפָּה הַקְדוֹשָׁה.

הַמְאֵחַל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל זִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְלִהְיוֹת

בְּשִׂמְחָה, וְשׁוֹם דְּבַר שְׂפָעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ. וְאַתָּה צָרִיף לְדַעַת, שְׂעָקָר הַעֲבוּדָה בְּזֶה הָעוֹלָם זֶה רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלָדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְלִמְצָא בְּעֲצָמוֹ תְּמִיד רַק נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כַּאֲשֶׁר לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב); וְצָרִיף שְׂתַדַּע, שְׂכַל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל זֶה לְמוּד שֶׁל אֲמוּנָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהַצְדִּיק יֵשׁ לוֹ יִשְׁבֵּחַ שְׁשֵׁם לוֹמְדִים אֲמוּנָה, וְצָרִיכִים לְבוֹא לְיִשְׁבִּיחָה שְׁלוֹ וְלִלְמַד אֲמוּנָה. וְגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קנח), שְׂעַל-יְדֵי אֲמוּנָה זוֹכִים לִהְיוֹת סְבֻלָן בְּחַיִּים, אֲשֶׁר הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם לִהְיוֹת סְבֻלָן, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי מִדַּת הַסְּבֻלָנוֹת, וְעָקָר הַסְּבֻלָנוֹת — שְׂצָרִיכִים לְסַבֵּל זֶה מֵעֲצָמוֹ, כִּי הַיָּצָר הָרַע שׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם וְאוֹמֵר לוֹ, שְׂאִין לוֹ כְּכֹר תִּקְנֶה וְתִקְנֶה, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ, וְאִינוּ נוֹתֵן לְעֲצָמוֹ לְהִשְׁבֵּר בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן.

נָא וְנָא רְאֵה לְרִקְד בְּכָל יוֹם עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאֶפְלוּ אִם אֵין לָךְ עִם מִי לְרִקְד, תִּקַּח שְׁנַיִם מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתַעֲשֵׂוּ רִקּוּד בְּיַחַד, וּבְפֶרֶט בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׂיֵשׁ דֵּינִים קָשִׁים לְעַם יִשְׂרָאֵל, צָרִיכִים לְשִׂמְחָ מְאֹד מְאֹד, כַּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'): כְּשֵׁישׁ דֵּינִים, עַל-יְדֵי הַמְחָאָת כַּף וְרִקּוּדִים, מִמְּתִיקִים אֶת הַדֵּינִים. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂפָעוֹלָם לְרִקְד בְּכָל יוֹם אֶפְלוּ עִם שְׁנַיִם מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתְּקוּ מִמֶּךָ וּמִכָּלֵל נְשִׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הַדֵּינִים.

שְׂמַעְתִּי בְּשֵׁם הָרַב הַקְּדוֹשׁ מְבַעֲלָזָא זי"ע, שְׂפָרַשׁ אֶת מְאָמְרִם ז"ל: יְחִיד שְׂשֵׁב — מוֹחֲלִים לוֹ וְלָכֵל הָעוֹלָם כְּלוּ; אִם אָדָם מְרַגִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא יְחִיד, וְאֵין לוֹ אֶף אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה בְּאֵמַת אֱלֹו יִתְפָּרֵף, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲלִין לוֹ וְלָכֵל הָעוֹלָם, וְכֵן פָּרַשׁ — אִם אָדָם מְרַגִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הַיְחִיד הַכִּי גְרוּעַ בְּעוֹלָם, שְׂאִין בְּעוֹלָם כְּדִגְמַתוֹ בִּירִידוֹת וּנְפִילוֹת וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲלִים לוֹ וְלָכֵל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָה זוֹ, שְׂיִרְגִישׁ אֶת עֲצָמוֹ

שְׁהוּא הִכִּי חֵיב בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה גַם
בְּשָׂכִיל אַחֲרֵים.

עֲלִיף לְזָכֵר, שְׂרַבְנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב),
אֲשֶׁר הָאָדָם צָרִיף לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְאַפְלוּ שְׁהוּא מְרַגֵּישׁ
שְׁהוּא רָשָׁע גָּמוּר, עִם כָּל זֹאת יַחֲפֵשׁ וַיִּבְקֶשׁ בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת,
שְׁשֵׁם אֵינוֹ רָשָׁע, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַחֲזֹר בְּאַמֶּת בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וַיִּתְעַלֶּה
מֵעֵלָה מֵעֵלָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוֹ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל,
כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ
מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטַּעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי
שְׁאֵינוֹ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ, וְעַקֵּר הַטְּעוֹת, שְׁהָאָדָם מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ זֶה
שְׁנוּפֵל בְּכָל פַּעַם בְּמִרְהָ שְׁחוּרָה, וּמְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ אֵין לוֹ
כְּבֹר תִּקְוָה, וּבְאַמֶּת זֹ טְעוֹת גְּדוֹלָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחִזֵּק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּמִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הוּא הִכִּי מְאֹשֶׁר בְּחַיִּים, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחִזֵּק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּכְתַּב לִי כָּל יוֹמִים שְׁלֹשָׁה מִכְּתָב,
וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה לְעִנּוֹת לְךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ
נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְּתָבְכֶם.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים עִמִּי תְּמִיד, וּבִפְרָט בְּנִקְיוֹן הַבַּיִת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּזָה בְּאַמַּת לְנִקּוֹת אֶת נַפְשֵׁנוּ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׁעָבַר עָלֵינוּ יוֹם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁבוּ מַחֵל לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

נָא וְנָא תִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה שְׂנִיכֶם, וְתִרְקְדוּ בְּכָל יוֹם, וְתִדְעוּ שֶׁהִיא זוּג תְּמִימִים מְאֹד, הַבַּעַל הִיא נִקְרָא רַבִּי שְׁבַתִּי כּוֹרֵךְ סְפָרִים, וְזוֹ הִיְתָה פְּרִנְסָתוֹ, וְהָאִשָּׁה הִיְתָה תְּמִימָה, וּבְכָל שַׁבַּת רָקְדוּ בִּיחָד, וְאַף שֶׁהֵם הָיוּ עֲנִיִּים מְרוּדִים, וּבִקְשֵׁי הִיא לָהֶם עַל הוֹצָאוֹת שַׁבַּת, אָבֵל בְּכָל שַׁבַּת רָקְדוּ מְאֹד עַל שְׂזוּכִים לְשִׁמּוֹר אֶת הַשַּׁבַּת, וְלֶאֱכֹל סְעֻדַת שַׁבַּת, וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, שְׂזוּג עֲנִיִּים וּפְשׁוּטִים כְּאֵלוֹ שְׂמֻחִים עִם הַשַּׁבַּת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לָהֶם הַרְיוֹן, כִּי הֵם הָיוּ חֲשׂוּכֵי בָּנִים, וְנוֹלָד לָהֶם בֶּן, שֶׁהִיא צַדִּיק גְּדוֹל נוֹרָא, ר' יִשְׂרָאֵל הַמַּגִּיד מִקּוֹזְנִיץ זי"ע, רוֹאִים מְזֵה, שָׂאֵם זוּג שְׂמַח בְּשַׁבַּת, מוֹשְׁכִים עַל עֲצָמָם אוֹר וְזִיו וְחַיִּית וּדְבָקוֹת, וְלִכְנֵן תִּהְיוּ שְׂנִיכֶם שְׂמֻחִים וְעֹלִיזִים מְאֹד, וְאַף פָּעַם אֵל תִּרְיָבוּ, וְאַז תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שֶׁבַע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ. וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב

מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיּוֹנֵי אִפְנֵי שְׁבַע עוֹלָם, כִּי הַעֲקָר בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא שְׂמֻחָה, לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ עַל אֲשֶׁר בְּנַחֵל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וַיִּמְתִּיק מֵהֶם אֶת כָּל הַדִּינִים, כִּי בְּאֵמֶת עוֹבֵר עַל עַם יִשְׂרָאֵל פְּחָדִים גְּדוֹלִים, וְאֲנַחְנוּ מִקִּוּיָם לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, אֲבָל צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה יֵלֵד יוֹם, וְלָכֵן תְּהִיָּה בְּשִׂמְחָה, וְהַשְׂמֵחָה תַעֲזֹר וְתִשְׁבֹּר אֶת כָּל הַדִּינִים הַקָּשִׁים.

נָא וְנָא תְהִיָּה בְּשִׂמְחָה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

ל' שפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵיךְ שְׂאֲנֵי אוֹהֵב אֶתְכֶם וְאֶת יְלָדֵיכֶם, וְתִדְעוּ שֶׁהַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לֹא לְהַשְׁבִּיר וְלֹא לָרִיב, רַק תִּשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, תִּכְבֵּד וּתְיַקֵּר אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד, וְאִזּוּ תִרְאֶה שְׂתִּהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׂפְעַי, כִּי כָּל הַדִּינִים קָשִׁים וּמְרִים שְׂעוּבָרִים עָלֶיךָ, זֶה רַק מִפְּנֵי שְׂאֲיִנְךָ זֶהִיר בְּכַבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נֹט): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיִיכוֹ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וּתְיַקֵּרוּ אֶת נִשְׂוֹתֵיכֶם כְּדֵי שְׂתַתְּעִשְׂרוּ], וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת בְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא מְאֹד מְאֹד מְצַפֶּה וּמְקַנֵּה, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין נִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי
אֵלֵיכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה לְכֶם דִּינָה מִשְׁלָכֶם
בְּיִבְנָאֵל, הַעֲקָר תִּתְחַזְּקוּ בְּאִמּוֹנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְצָרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ, עַל אֲשֶׁר
בַּנְחַל שֵׁם חֻלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ ז"ל, וְאַתֶּם
צָרִיכִים לְמָסוֹר אֶת נַפְשְׁכֶם לְהֵיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה וּבְאֱהָבָה, כִּי זֶה הִיָּה
רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, שְׂזוּג יַחֲיוּ בִּיחָד בְּאֱהָבָה אַחְוָה וְרַעוּת, וְיִבְיֵנוּ
אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְיִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
(בְּכָא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנַשְׂיִיכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ
אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ], יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִקְיִם
אֶצְלָכֶם כָּל הַבְּרָכוֹת שֶׁבְּרַכְתִּי אֶתְכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי, שְׂזַכִּיתָ לְהֵיּוֹת בְּאוֹמֵן, וְאַשְׁתַּף הַיְקָרָה
עֲזָרָה לְךָ בְּזֶה, וּבְזַכוּת זֶה שְׁנִיכֶם תִּהְיֶה הַכִּי מְאֹשְׁרִים בְּשָׁנָה זוֹ, רַק
תִּתְחַזְּקוּ, וְאִז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאֹחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֶת הַבְּשׂוּרָה הַמְּשֻׁמַּחַת, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תִּבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוּרוֹת מְשֻׁמַּחוֹת עַד מָאד.

הַעֲקֹר לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַהֲעֵלִים אֶת הַכֹּל
מִבְּנֵי אָדָם, וְרַק לְשִׁמַּח מָאד, וְלִבְקַשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר
בְּקִלּוֹת. אֲנִי מָאד מָאד מְקַוֶּה לְשִׁמְעַע אֶצְלָכֶם רַק טוֹב, כִּי אֵין אַתֶּם
יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם
צְרִיכִים לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל זֶה לְמוּד עֵמֶק עֵמֶק
מִי יִמְצְאוּנוּ, בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִדְבַר אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְלְהִיּוֹת אִישׁ פְּשׁוּט, כִּי אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה דְּבַר זֶה יְסוּד שְׁבָכָל
הַיְסוּדוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאַיְנוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

ל' שפּו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֵכֶם, וְאֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַזְכוּת שֶׁיֵּשׁ לָכֶם, שְׂזַכִּיתֶם לְחַתֵּן אֶת שְׁנֵי הַבָּנִים שְׁלָכֶם, אֲשֶׁר
הַזְכוּת הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַזְכוּיּוֹת, לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֶה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים
שְׁלוֹ בְּגִיל צִעִיר, וְלִרְאוֹת נִכְדִים כָּל-כַּף חֲמוּדִים, וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים
לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם, וּבְזֶה
שֶׁתְּרַגְּלִיו אֶת עֲצָמְכֶם לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִפְתַּח
לְבַבְכֶם שֶׁתּוּכְלוּ לְהַתְּפַלֵּל עַל לְהַבָּא, וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל מָאד, וְלִכֵּן אֲנִי
מָאד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתְּרַגְּלִיו אֶת עֲצָמְכֶם לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וּלְשַׁבַּח עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם. אֲנִי מָאד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תִּרְאוּ
לְהַשְׁתַּדֵּל לְעֲזֹר לְיְלָדִים, כִּי הֵם נִמְצְאוּ בְּדַחְקוֹת מָאד, ה' יִתְבַּרְךָ

הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל
 בְּעַדְכֶם, וְתִרְכּוּ בַצְדָקָה לְיִלְדִים, כִּי הַיְלָדִים הֵם עֲנִיִּים מְרוּדִים, וַיֵּשׁ
 לָכֶם סוֹף הַכֹּל שְׁנֵי בָנִים, לָמָּה לֹא תַעֲזֹר לָהֶם, זֹו הַצְדָקָה הַכִּי גְדוּלָה
 לְעֹזֵר לְבָנִים, וּבִפְרָט לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁיֻכַּל לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּהַתְמָדָה,
 וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁאַתֶּם צְרִיכִים לְחַזְקוֹ לְעוֹדְדוֹ
 וּלְשַׁמְחוֹ, וּלְהַדְרִיכּוֹ אִיךָ לְהַתְנַהֵג עִם אִשְׁתּוֹ, וְאַנִּי מְאֹד מִקְנָה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאַחַל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שפז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּדְרְפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ
 נִצְחָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֲלֵיכֶם,
 יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אַתֶּם צְרִיכִים לְאַהֵב אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶחָד אֶת
 הַשְּׁנִי, וְאִז תִּהְיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, כִּי הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה רַק בְּמִקְוֶה
 שֶׁיֵּשׁ אֱהָבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַדְבִּיק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאַתֶּם
 צְרִיכִים לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים סְבָלָנוֹת מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָה,
 וּבִפְרָט אִישׁ וְאִשָּׁה צְרִיכִים לְסַבֵּל אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וּלְהִבִּין אֶחָד אֶת
 הַשְּׁנִי, וּבְזֶה תִּלְוֶיָה כָּל הַהֲצַלְחָה שֶׁל הָאָדָם. אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׁקוּנָה
 לְעֲצֻמוֹ מִדַּת הַסְבָּלָנוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל בְּיָמָיו.

עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
 קנח), שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְמַדַּת הַסְבָּלָנוֹת, אֲלֹא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה,

כְּשֶׁאַדָּם חָזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זוֹה זוֹכָה לְסִבְלָנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד. אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינּוּ מְטֵעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וּמְצִיַת אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל-כָּף שְׂמַחִים, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, רַבִּי גְדוֹל כְּזֶה, רַבִּי שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְזוֹ הַשְּׂמֵחָה הַכִּי גְדוֹלָה, וּבְזֶה רָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַת כָּל הַשָּׁנָה, וְאֶפְלוֹ שְׂלֹא מְרַגְּשִׁים שׁוֹם טַעַם בְּחַיִּים, עַל כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ שְׁאֲנַחְנוּ יְהוּדִים מְאֲמִינִים בְּגִי מְאֲמִינִים, מְקִימִים אֶת הַמְצוּוֹת, שׁוֹמְרִים שַׁבָּת, וְזָכִינוּ לְהִבְרָאוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְצוּה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ, שְׁאָדָם שְׂמַח שְׂזָכָה לְהִבְרָאוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ הַשְּׂמֵחָה הָעוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמֵחוֹת, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן י'); אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינּוּ מְטֵעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְשְׂמַח שֶׁהוּא שׁוֹמֵר שַׁבָּת, וְשְׂיֵשׁ לוֹ מְזוּזָה עַל פֶּתַח, וּמְנִיחַ תְּפִלִּין, וְאֶפְלוֹ שֶׁהוּא לֹא מְרַגֵּשׁ כָּל טַעַם, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּקִבְלַת עַל אֶת הַשְּׂמֵחָה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְתִתְּיָה לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה, וְלֹא תִדְעוּ מִשׁוֹם צַעַר יוֹתֵר.

הַמְּאַחַל לָכֶם שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וְרִצִּיתִי מְאֹד שְׂתִכְתְּבוּ לִי מֵהַ הַשֵּׁם שֶׁל בְּנֵיכֶם הַנוֹלָד לָכֶם לְמִזְל טוֹב.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂצִיִתֶם אוֹתִי בְּעֶנְיַן הַצּוּם

שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים, רְאֵי לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךָ, כִּי עַל-פִּי
שְׁלַחַן עֲרוּף יוֹלֶדֶת צָרִיכָה לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת הַגּוּף,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָּךְ כַּח לְטַפֵּל בְּכָל הַיְלָדִים, הַעֲקֹר לְהִתְחַזֵּק וְלֹא
יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשָּׂמַח תְּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שפּט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב

מִמֶּךָ.

הַעֲקֹר לְהַחֲדִיר בְּבָנוֹת יִרְאֵת שָׁמַיִם, וְתִשְׁתַּדְּלִי בְּכָל מִינֵי אָפְנִים
שֶׁבְּעוֹלָם שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין הַמּוֹרוֹת, וּמִמִּילָא יִהְיֶה שְׁלוֹם
וְאַהֲבָה בֵּין הַבָּנוֹת, בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל צָרִיכוֹת לְשִׁמְעַע רַק אַהֲבָה וְשְׁלוֹם
וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, כְּגוֹן: נְטִילַת יְדַיִם שְׁחֲרִית, וּבִרְכַּת "אֲשֶׁר יֵצֵר",
וּנְטִילַת יְדַיִם לַפֶּת, וּבִרְכַּת-הַמְּזוֹן, וּמָה שֶׁנִּרְאָה דְּבָרִים פְּשוּטִים —
זֶה עֲקֹר הַיְהוּדוֹת, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בְּעֵגְנֵן אֲכִילָה בְּסִפָּה, כִּי הַבָּנוֹת יִרְגִּילוּ
אֶת עֲצָמָן לְאָכֵל בְּסִפָּה, כִּי אִף שֶׁאֲשָׁה פְּטוּרָה מִן הַסִּפָּה, עִם כָּל זֹאת
מִצְוֹת סִפָּה זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְיִשְׁפִיעַ עַל הַבָּנוֹת, וְכֵן לְלַמֵּד אֶתֵּן
הַלְכוֹת הַשְּׂיִכוֹת לְסִפּוֹת, וְאֵנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתִּהְיֶי שְׁמִחָה, וְתִדּוּנֵי אֶת עֲצָמָךְ לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּסְתַּכְּלִי עַל עֲצָמָךְ
בְּעֵינֵי רְעָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי שֶׁ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, וְגִדְל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי — אֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֹט כָּל הַבְּשׂוּרוֹת טוֹבוֹת שְׂאֵתָה מְבִשֵּׁר
לִי, זֶה מְשַׂמַּח אוֹתִי מְאֹד מְאֹד.

תַּדַע, שְׁלֹא כְּדֹאֵי עֲכָשׂוּ לְעֹזֵב אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרֹט אֵתָה,
שֵׁישׁ לְךָ דִּיבְרָה רַחֲבָה, וְהִילָדִים שְׂמָה, לֹא כְּדֹאֵי לְהַכְנִיס אוֹתָם בְּלַחֲץ,
אֶלֹא תִשָּׂאֵר שְׂמָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל מִכָּל
רַע.

הַעֲקָר, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד! רְאֵה לְשַׂמַּח, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא
רְפוּאָה לְכֹל — בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וּצְרִיכִים לְעֲשׂוֹת בְּכֹל
פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ אֵף פַּעַם לֹא הַתְּחִיל, וּבִאֲמַת לְפִי גִדְלָתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, עֲדִין לֹא הַתְּחִלְנוּ, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַק בְּשַׂמְחָה, וְעַקֵּר
הַעֲבוּדָה בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְהִיּוֹת בְּשַׂמְחָה, וְאֵף שְׂרוּאִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה
צְרוֹת, צְרִיכִים רַק לְרַקֵּד וְרַק לְשַׂמַּח, וְלִדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת,
וְלִדוֹן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, וּלְשַׂמַּח בְּנֵי-אָדָם, כִּי הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם
רַק שַׂמְחָה, וּלְשַׂמַּח בְּנֵי אָדָם, שְׂזוֹ הַמְּצֹנָה הַכִּי גְדוֹלָה, כְּמוֹ שְׂגוּלָה
לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו): אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דֵּל
— אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִכְנִים שְׂכָל בְּדֵל; וְעַקֵּר הַדְּלוּת וְהַעֲנִיּוּת, זֶה הַעֲצָבוֹת
וְהַמְּרִירוֹת שְׂעוּבָרֶת עַל בְּנֵי-אָדָם. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַיֵּם אֶת מַה שְּׂאֵמַר
רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מְצֹנָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשַׂמְחָה
תְּמִיד; וְאֶת הַמְּצֹנָה הַזֹּאת אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַיֵּם, לְשַׂמַּח בְּנֵי אָדָם, וְלֹא
לְעֹזֵב בְּנֵי אָדָם בְּשׂוֹם פָּנִים וְאִפְּן, שִׂיִּהְיוּ בְּעֲצָבוֹת וּבְמְרִירוֹת

וּבְדַכָּאוֹן, אֲשֶׁרִי מִי שְׂשֻׁמַח לְבַד וּמְשֻׁמַח אַחֲרַיִם, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה
וּבְבָא כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ל' שְׂצֵא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, שְׁכָּל הַבְּלִבוֹלִים וְהַצָּרוֹת וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים
עֲלֶיךָ, זֶה רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן שְׂמֻחָה, כִּי אִם הֵייתָ תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה, לֹא
הָיָה חֶסֶר לָךְ שׁוֹם דָּבָר, וְכָל מֵה שְׂחָסַר לָךְ זֶה רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן
הַשְׂמֻחָה. וּבְאֲמַת צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת עֲצֻמוֹ לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמֻחָה, וְאִז
אֵין שׁוֹם קְשׁוּיּוֹת לֹא עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא עַל בְּנֵי-אָדָם וְלֹא
עַל עֲצָמֶךָ.

הַעֲקֵר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק שְׂמֻחָה, לְשֻׁמַח תְּמִיד, וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה
וּבְבָא כָּל הַיָּמִים, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תְּמַסְרֵי אֶת עֲצָמֶךָ
לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמֻחָה, וּתְשַׁמְחֵי אֶת אַחֲרַיִם, וּבִפְרֹט אֶת בְּעֲלֶיךָ וְאֶת
הַיְלָדִים, תְּשַׁתְּדְּלֵי שְׂיִהְיֶה בְּבֵית שְׁלָכֶם אוֹיְרָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְאִז תִּרְאִי
נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֶדְךָ שְׂתַמִּיד תַּחֲיֵי שְׂמֻחָה, וְאִז יִהְיֶה לָךְ
הַמְתַקַת הַדִּינִים, וְשׁוֹם דָּבָר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲשֶׁרִי
מִי שְׂחָזַק בְּשְׂמֻחָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר פֶּעַם לְאַחַד מִתְּלַמִּידָיו: "אִם אַתָּה תַּחֲיָה
תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה, לֹא תִרְאֶה פְּנֵי גִיהֲנוֹם", וּבְאֲמַת זֶה סוֹכֵב עוֹד עַל זֶה
הָעוֹלָם, כִּי רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט), שְׂהַנְרָאָה

— פֶּאן הוּא הַגִּיהֶנוּם; וְלִכֵּן מִי שֶׁשָּׁמַח תָּמִיד, עַל־יַד־יָדָה הוּא מִיִּשָׁב בְּדַעְתּוֹ, וְאִינוּ רוֹאֶה פְּנֵי גִיהֶנוּם, כִּי הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת זֶה גִּיהֶנוּם, שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל הֵן מֵעֲצָמוֹ וְהֵן מֵאַחֲרִים וְהֵן מֵהִלְדִּים, וְלִכֵּן תִּרְאִי לֵהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׁמְחִי אֶת הַיְלָדִים שֶׁלָּךְ וְאֶת בְּעֵלְךָ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רִצּוֹן בְּעֵלָהּ; וְעָקַר הָרִצּוֹן שֶׁל הַבַּעַל לֵהִיּוֹת גַּם־כֵּן שִׂמְחָה, וְלִכֵּן תַּחֲיִי בְּאוֹרֵהָ שֶׁל שִׂמְחָה, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ שְׂנֵכְנָס חַג שִׂמְחָה, וּמְקִימִים מִצְוֹת עֲשֵׂה (דְּבָרִים טו, טו): "וְהָיִיתְ אַף שִׂמְחָה תָּמִיד".

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שָׁבַע.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י] ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּבִיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

בְּאַתִּי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּרְאוּ בְּיָמִים אֱלוֹ לֵהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, כִּי עַל־יַד־יְדֵי שִׂמְחָה, מִמְּתִיקִים אֶת כָּל הַדֵּינִים, וְגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'): כְּשֵׁיִשׁ דֵּינִים עַל עַם יִשְׂרָאֵל, עַל־יַד־יְקוּדִים וְהַמְחָאֵת כֶּף אֶל כֶּף מִמְּתִיקִים אֶת הַדֵּינִים. וְלִכֵּן רְאוּ לְשִׂמְחָה וְלִרְקֹד בְּיָמִים אֱלוֹ דִּיקָא, כְּדֵי לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדֵּינִים מֵעַם יִשְׂרָאֵל וְלֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.

מוֹהַרְנ"ת ז"ל הַבְּטִיחַ לְאַחַד מִתְּלַמְּדָיו, אִם תִּהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה לֹא תִרְאֶה פְּנֵי גִיהֶנוּם. וּבְאַמַּת רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיט), אֲשֶׁר אֵין מִשְׁגַּע שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, כִּי יֵשׁ רַק אוֹ גֵּן־עֵדֶן אוֹ גִּיהֶנוּם, נִמְצָא, שֶׁהַגִּיהֶנוּם בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים וּבְלִבּוּלִים. וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב): הַגֵּן־עֵדֶן וְהַגִּיהֶנוּם הֵם בְּזֶה הָעוֹלָם. נִמְצָא, שֶׁזֶה שְׁמוֹהַרְנ"ת ז"ל בִּרְךָ אֶת אֶחָד מִתְּלַמְּדָיו, וְאָמַר

לו: אם תהיה תמיד בשמחה, לא תהיה רואה פני גיהנום, פונתו שבוה העולם לא ירגיש את הגיהנום, אלא את הגן-עדן, ולכן ראו רק לשמח, ועל-ידי-זה תרגישו רק את הגן-עדן, כי העקר הוא רק שמחה, ואין עוד דבר יותר חשוב כמו השמחה. הן אמת שזה בא לאדם מאד מאד קשה, כי אין עוד עבודה שבאה כל-כף קשה לאדם כמו מדת השמחה, ולכן תמסרו את נפשכם להיות רק בשמחה, וזה ירחיב לכם את הדעת.

פעם ישב הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע עם תלמידיו בסכתו, ופתאם החל לשחק, ושאלו אותו תלמידיו הקדושים: רבי, מה זה הצחוק? ענה ואמר, שגם בשמים שוחקים עכשו מאד, אזי שאלוהו: אם-כן, רבי, מה באמת הצחוק? ענה ואמר: עכשו נסע עגלון בדרך, ולא היתה לו סכה לאכל בה, ולא ידע מה לעשות, כי היה מאד רעב, ולכן קרע את הכובע שלו, ועשה בו חור למעלה, וכסה את החור בסכה, וחשב שבוה הוא יוצא ידי חובת מצות סכה, ובוה נעשה צחוק גדול בשמים, והשמחה שהכניס בכל העולמות, בזה המתיק הרבה דינים, שהיו על עם ישראל. ולכן גם אני צוחק עכשו. רואים מזה, אם יש שמחה עצומה, גורמים גם שמחה בשמים, ונמתקים כל הדינים.

ולכן תראו להיות רק בשמחה, ותשמרו מאד מאד שבשום פנים ואפן לא יהיו מריבות בבית, כי המריבות בבית מגרשות את השכינה. אשרי מי שתמיד שש ושמח, ואז טוב לו כל הימים.

אני נמצא עכשו בבעייה רצינית, כי עולה לנו שלשת אלפים דולר לעורף-דין, כדי לעשות ערעור אשר הרשעים גרמו, שיאסרו לנו את האולם שמחות, ואיני מתבלבל מהם כלל, אלא עלינו לעשות ערעור, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנצליח עם הערעור, אבל כסף מנלן? ולכן אני מבקש כל מי שקנה עליה באומן בראש השנה, וכן כל מי שקנה עליה ביום הפורים ועדין לא שלם, שיועיל לשלם, כדי שנוכל לשלם לעורף-דין, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש

ומתפלל, שְׁכַבְר יִמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכֶּה לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת הַשְּׂכִינָה.

מָאד מָאד אַבְקֵשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיַעֲזְרוּ אֶחָד לְשָׁנֵי בַעֲנִין בְּנֵית הַסֶּפֶה, וּבְזֶה תִּקְיָמוּ מִצְוֵה גְדוּלָה עַד מָאד, כִּי אֶחָד צְרִיף לַעֲזֹר לְשָׁנֵי.

בַּעֲנִין שְׁכַתְּבֵתִי לָכֶם לֹא לְנִסְעַ נְסִיעוֹת, כּוֹנְנֵתִי הֵיְתָה לֹא לְנִסְעַ לְמִקְוֹמוֹת רְחוֹקִים, שְׁצְרִיכִים לַעֲבֹר דֶּרֶךְ בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל, כִּי זֶה עֲכָשׁוּ מִסָּפֵן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂזִכּוֹת מִצְוֹת סֶפֶה תִּגַּן עַל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְסֶפֶה תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם וְלַיְלָה, וְנִזְכֶּה לִהְיוֹת בְּצִלָּה דְמַהֲמֹנוּתָא.

הַמֵּאחֵל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' שצג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י'] הַזֵּתֶשֶׁם"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר עָקַר תִּקּוֹן הַבְּרִית לומר אֶת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תִּקּוֹן הַכְּלָלִי", וְלָכֵן בְּכָל יוֹם אַחַר הַתְּפִלָּה תֹאמַר אֶת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים חַק וְלֹא יַעֲבֹר.

קִדְּם שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לִישׁוֹן תִּקְרָא קְטַע בְּ"לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן" כְּסִדְרָן, וְזֶה יִצִּיל אוֹתְךָ מִחֲלוֹמוֹת רָעִים וּמִחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, וּמִכָּל מִינֵי קְלָפוֹת.

יְדוּעַ אֶצְלָנוּ, אֲשֶׁר פַּעַם בָּא יְהוּדֵי אֵל הַמַּגִּיד הַרְבֵּי הַקְדוּשׁ רַבִּי מְרַדְּכֵי מִשְׁשַׁעַרְנוּבִּיל זי"ע, וְהַתְּלוּנָן שְׁבָכָל לִילָה יֵשׁ לוֹ מְקָרָה רַע, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עָנָה וְאָמַר לוֹ, שְׂתִלְמַד בְּכָל לִילָה קִדְּם שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ

לישן קטע מ"לקוטי-מוהר"ן", וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ, וְקַיִם אֶת זֶה, וְנִצַּל מִזָּה לְגַמְרִי. וְלָכֵן גַּם אַתָּה רְאֵה לְלֶכֶת עִם הָעֶצֶה הַזֶּה, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ בְּיָדָי.

רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים שְׁלָךְ, כִּי הַיּוֹם הַיְלָדִים צְרִיכִים מְאֹד שְׁמִירָה, וּמִי יִשְׁמֵר אִם לֹא הַהוֹרִים?! וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁמֵר עַל הַיְלָדִים שְׁלָךְ, כִּי בְּעֵתִים הֵלְלוּ הַיְלָדִים צְרִיכִים שְׁמִירָה גְדוֹלָה מְאֹד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשָּׁם [י'] ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... וְ ... שְׁיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִכֶּם. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַמְּתַקֵּת הַדַּיְנִים, וְנִזְכֶּה לְהַתְּבַשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים, עִם מִי הֵם מִתְּחַבְּרִים, כִּי בְּעֵתִים הֵלְלוּ צְרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל הַיְלָדִים, כִּי אָסוּר לְהַפְקִיר אֶת הַיְלָדִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שְׁתַּצְּלִיחוּ דַרְכְּכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לי שעה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי מחרת יום הכפורים, שם השם [י'] ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. והריני מברך אותך בברכת "מזל
טוב" חמה ולבבית, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה הברית בעתו
ובזמנו, ונזכה לשמע אצלכם בשורות משמחות.

אודות הסנדק, בודאי אתה צריך לקים מצות כבוד אב, ולתת
לו סנדקאות.

אודות השם, מאד מאד הייתי שמח, אם אני מסתובב בתוך
ביתכם.

רק חזק ואמץ, ותראה להפיץ כל ימי חייך, כי זו המצוה הכי
גדולה, זכות הרבים לזכות את נשמות ישראל, ואשרי מי שעוסק
בהפצה, וזה תקון על הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי,
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח הרבה תמיד.

המאחל לך מזל טוב חמה ולבבית...

לי שצו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי מחרת יום הכפורים, שם השם [י'] ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה להתחזק ולחזק את אחרים, כי עקר גדלת בר

יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְחֹזֵק אֶת אַחֲרִים, וְהַעֲקָר שִׁיְהִיו בְּשִׁמְחָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ שִׁמְחָה, וּבַפֶּרֶט לְשִׁמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְאֲנִי מֵאֵד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְשִׁמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם לָךְ תִּהְיֶה שִׁמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד.

נָא וְנֵא אֵיזָה בַּחוּר שְׂאִין לוֹ כֶּסֶף, שְׁלֵא יִסְתַּכְּלוּ עַל זֶה, אֶלֶּא שִׁישְׂאָר שְׁמָה, כִּי מִסְכֵּן, בְּשִׁבִיל כֶּסֶף לֹא מְגַרְשִׁים בַּחוּרִים, וְלִכֵּן אִם אַתָּה יְכוּל לְהַחְזִיק אוֹתָם — מַה טוֹב וּמַה נְעִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' שְׁצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֵׁם הַשָּׁם [י'] ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָרַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, וּבַפֶּרֶט שְׂאֵתָה לּוֹמֵד עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְעַנֵּין אֶהְבָּה וְאַחֲדוּת, כִּי בְּאֵמֶת אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, שְׁבַגְנֵי-אָדָם יַחְזִיקוּ אֶת עַצְמָם בְּיַחַד, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׁבַגְנֵי אָדָם סוֹבְלִים, זֶה רַק מַחֲמַת שִׁישׁ אֵי הַבְּנוֹת בֵּינֵיהֶם, וְאִם הִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וּבַפֶּרֶט בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲזִי לֹא הָיוּ מִפְּחָדִים מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, וְכָל הַפְּחָדִים בָּאִים רַק מִחֲמַת חֲסָרוֹן הָאַחֲדוּת וְהַשְּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה.

נָא וְנֵא רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עַצְמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא בְּנֻדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה...

לִי שְׂחָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י'] ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְרַב טְרָדוֹתֵי הָרַבּוֹת עֲכָשׁוּ קָדָם
הַחֵג, לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תִּכְף־וּמִיד כְּרָצוֹנְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּהָ
לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִפְטֵר מֵהַצָּרָה הַזֹּאת, וְנִזְכֶּה כְּבָר לְעִבּוֹר עַל הַפֶּלֶל,
הַעֲקָר רַק חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׂמַח אוֹתְךָ, כְּמוֹ שְׂאֵתָה מְשֻׁמַּח אוֹתִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי שְׂצֹט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי מִחֶרֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשֵּׁם [י'] ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... ן ... שְׁיַחֲיוּ
נִצַּח.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקָשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתֵּרְאוּ לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר אֵתִי אוֹ
עַל־כָּל־פְּנִים בְּכֶתֶב, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד אוֹהֵב אֶתְכֶם, וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה
שֶׁתִּתְגַּרְשׁוּ — חֲבָל. כִּי חֲכַמִּינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים, שְׂאִפְלוּ הַמִּזְבֵּחַ
מִוִּיד דְּמָעוֹת עַל זֹג שְׁהוֹלְכִים לְהַתְגַּרֵּשׁ, וְלִכֵּן אֵל תַּעֲשׂוּ אֵת זֶה,
בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן וְאֵל תִּתְגַּרְשׁוּ, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיכֶם עֲכָשׁוּ אִי
הַבְּנוֹת, אֲבָל תַּחֲכוּ עַד שְׂאֲנִי בָּא, וְתֵרְאוּ אִיךָ שְׂאֲנִי אֲסַדֵּר לְכֶם,
שְׁיִהְיֶה לְכֶם שְׁלוֹם־בֵּית הַכִּי טוֹב, רַק צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק, וְלֹא לִפְחַד
וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מֵה

אָשֶׁר ל' ת בנחל ערה
שְׁעוֹבֵר, כָּל זוּג וְזוּג סוֹבֵל סָבֵל גְּדוֹל מָאד, וְאִשְׁרֵי מִי שְׁחָזַק, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

ל' ת.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי מִחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם הַשָּׁם [י'] ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי דָן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וּבִכְפָּרֵט אָדָם גְּדוֹל
בַּתּוֹרָה, יְדוּעַ מֵאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל שְׂאֵמֶר: "אֲנִי אוֹמֵר אַחֲרַת מִמֶּה
שֶׁהָעוֹלָם אוֹמְרִים, אֶצֶל בְּנֵי הָעוֹלָם — גְּדוֹל לֹא יְכוּל לַעֲשׂוֹת טְעוֹת,
וְאִם הוּא עוֹשֶׂה טְעוֹת, הוּא כֹּבֵר לֹא גְדוֹל, וְאֲנִי אוֹמֵר, שֶׁגְּדוֹל יְכוּל
לַעֲשׂוֹת טְעוֹת, וְאִם הוּא עֹשֶׂה טְעוֹת, הוּא לֹא נַעֲשֶׂה פְּחוֹת גְּדוֹל",
וְכֵן הוּא עַל הַגָּאוֹן הַזֶּה.

עֲלִידָךְ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
זָכָה אוֹתִי הַיּוֹם לְדַבֵּר הַרְבֵּה מְגִדֵּלֶת לַמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְדַבְּרָתִי
אֶת זֶה עַל שְׁנֵי עֲרוּצִים מְעֻרְצֵי הַקֹּדֶשׁ, מִמְּעַלֵּת הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְכֵן דַּבְּרָתִי עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים מִמְּעַלֵּת
לַמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְשִׁזָּה הַמִּפְתָּח לְכָל חֲכָמַת הַקִּבְלָה, וְהַשְּׂגוֹת
אֱלֻקוֹת, אֲבָל תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי לֹא מִתְעַרֵּב, וְלֹא מְקַטְרֵג עַל אֶף אֶחָד,
וְדָן אֶת כָּלֶם לְכַף זְכוּת.

פַּעַם הָיָה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאִיזָה בֵּית-הַכְּנֶסֶת שֶׁל מִתְנַגְדִּים
עַל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶחָד הַשְּׂתוּלָל מָאד וְדַבֵּר פְּתוּחַ נֶגֶד רַבְּנוּ ז"ל, וְנִגְד
הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְהָיָה שֵׁם עוֹד אֶחָד שֶׁרָצָה
לְהִצִּית אֵשׁ, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה מְכוּת, נִגַּשׁ אֶל זֶה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְאָמַר
לוֹ: אִם הוּא הָיָה מְדַבֵּר עַל הַרְבֵּי שְׁלִי, הֵייתִי נוֹתֵן לוֹ שְׂתִי סְתִירוֹת

בְּרַבִּים, וְאַתָּה שׁוֹתֵק?! עֲנֵה זֶה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְאָמַר: תִּרְאֶה, אֵת הַרְבֵּי שְׁלֹף לֹא מַפְיִרִים בְּשָׁמַיִם, וְלִכֵּן אַתָּה מִכְרַח לַתַּת שְׁתֵּי סְתִירוֹת לְמִי שֶׁמְדַבֵּר עַל הַרְבֵּי שְׁלֹף, אַבֵּל אֵת הַרְבֵּי שְׁלֵי, תִּהְלֶה לְאֵל, מַפְיִרִים הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּשָׁמַיִם, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא צָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ יָדַיִם וְלַתַּת לוֹ סְתִירוֹת, הוּא יִקְבֹּל וְדַאי מְלַמְעֵלָה אֵת הָעֶנֶשׁ שְׁלוֹ, וְדִי לְחַכְיָמָא.

אֲנַחְנוּ אָסוּר לָנוּ לְהִתְעַרֵב, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֵת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט, וְעוֹד נִשְׁמַע הַרְבֵּה דְבָרִים יָפִים וּמְעַנְיָנִים, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

זֶה אֲנִי יָכוֹל לִכְתֹּב לָךְ, שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר: "נִצְחָתִי וְאֲנִצְחָתִי פִי מִדָּתוֹ נִצַּח", וְהוּא כָּבֹד עֲבַר עַל הָרִים יוֹתֵר גְּבוּהִים וְכוּ' וְכוּ'. אֲנִי זוֹכֵר כְּשֶׁהֵיטִי בְּגִיל צָעִיר, שָׂאזְ הִתְקַרְבְּתִי לְרַבְנוּ ז"ל, וְאָמְרוּ לִי עַל אֶחָד גְּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה לֹא הֵנִיחַ כְּמוֹתוֹ (אֵין כָּאֵן הַמְּקוֹם לְהַזְכִּיר אֵת שְׁמוֹ מִפְּנֵי כְּמָה טְעָמִים), וְהוּא הִתְנַגֵּד בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה עַל עֲנִיָּן רַבְנוּ ז"ל, וְאָמְרוּ לִי בְּשֵׁמוֹ, שֶׁאֶפְסִיק לְלַמֵּד אֵת סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל, כִּי הוּא אָמַר כֶּף וְכָף וְכוּ', עֲנִיתִי וְאָמַרְתִּי: אֶפְלוּ תוֹרִידוֹ לִי מִלְּאֲכִים בְּשָׁמַיִם, חֲתִיכוֹת אֵשׁ יִרְדוּ סְבִיבֵי וְיִצְעָקוּ: תִּפְסִיק לְלַמֵּד אֵת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲנִי אֶגִּיד לָהֶם: אֵינִי מִתְפַּעֵל מִכֶּם; כָּל-כֶּף הֵיטִי חֲזַק בְּזֶה, וְהַמְשָׁפִיל בְּעֵת הַהִיא יִבִּין.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג שְׁמַח...

ל' תא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישֵׁי קֳדָם חַג הַסְּפּוֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

וּמָה שֶׁשְּׂאֵלָתָּ מֵאֵין אֲנִי לוֹקַח, אַשֶׁר כָּל יוֹם מֵאִיר אוֹת מִשֵּׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא בְּיָמַי שְׁבִין יוֹם הַכְּפוּרִים לְבִין חַג הַסְּפּוֹת, זֶה נִמְצָא בְּשַׁעַר הַכְּפוּנוֹת בְּחַג הַסְּפּוֹת, וּמֵאַחַר שְׁבִיוֹם שְׁלִישֵׁי הַזֶּה, שֶׁהוּא

מִחֶרֶת יוֹם הַכְּפוּרִים, שְׁנִקְרָא שֵׁם הַשֵּׁם, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סו) אִמְרָתִי שְׁעוֹר, וּכְבָר מְדַפֵּס, וְעַכְשָׁו
 הִגַּהְתִּי אֶת זֶה, אִמְרָתִי לְשַׁלַּח לָךְ אֶת זֶה, כְּדֵי שֶׁתַּחֲיֶה עֲצֻמָּה עִם זֶה,
 וּמֵאַחַר שְׁגָם שְׁאֵלוֹ אוֹתִי שְׁאֵלוֹת אַחֲר־כֶּף, מָזָה נַעֲשֶׂה גַם שׁו"ת,
 וְגַם זֶה נִדְפֵס.

הַמֵּאַחַל לָךְ חַג שְׂמֵחָ...

ל' תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב חַג הַסְּפֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ ... שְׂיַחֲיוּ.

הִגַּהְתִּי אֶת הַקּוֹנְטְרָס "מִחֶרֶת יוֹם הַכְּפוּרִים", מָה אִמַּר לָכֶם!
 זֶה חֲדוּשׁ וּפְלֵא גְדוֹל אֵיךְ שְׁמִשְׁיַחָה אַחַת שְׁדַבְּרָתִי, יֵצֵא מָזָה קוֹנְטְרָס
 כָּל-כֶּף יָפֵה, וְלִכְּנֵן מֵאַחַר שְׂיַצֵּא רַק י"ט עֲמוּדִים, רְאוּ לְהַשְׁלִים אֶת
 הַקּוֹנְטְרָס עִם תּוֹרָה מְלַקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס"ו, שְׁמִדְבַר
 מִמִּחֶרֶת יוֹם הַכְּפוּרִים — שֵׁם ה', וּלְצַרֵּף אֵלֶיָּה אֶת הַתְּפִלָּה
 מְלַקוּטֵי-תְּפִלוֹת, חֶלֶק ב', תְּפִלָּה נ"ד, וְלַעֲשׂוֹת אוֹתִיוֹת בְּאֵלֶּד,
 וְלִהְכִין אֶת זֶה בְּאִפְּן שְׂיִהְיֶה מוֹכֵן עַל שְׁנֵה הַבָּאָה עֲלֵינוּ לְטוֹבָה.

הַמֵּאַחַל לָכֶם חַג שְׂמֵחָ...

ל' תג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב חַג הַסְּפֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוּ הַיְּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
 הַיְּזִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, יַעַן וְאַנְחָנוּ נִמְצָאִים

בְּצֶרֶה גְדוּלָה מְאֹד, וְדָם יִשְׂרָאֵל נִשְׁפָּךְ בְּפָיִם, לָכֵן לֹא הָיִיתִי מֵיעֵץ לַעֲשׂוֹת בַּחוּץ שְׂמֵחַת בֵּית הַשְּׂוֹאֲבָה עִם מוֹזִיקָה, בְּנֹדָאֵי לְשִׂמְחָה וְלִרְקוֹד וְלִמְחֹא כַּף אֶל כַּף — זֶה מִמַּתִּיק דִּינִים, כְּמוֹ שֶׁגִּלְהָ לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'), עִם כָּל זֹאת בַּחוּץ עִם מוֹזִיקָה אֵין זֶה הַזְמַן עֲכָשׁוּ, וְזֶה לֹא הוֹגֵן אֶפְלוּ לָנוּ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, וְלָכֵן אִם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת שְׂמֵחַת בֵּית הַשְּׂוֹאֲבָה בְּלִי מוֹזִיקָה — זֶה יַעֲזֹר מְאֹד מְאֹד.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִיוּם שְׁלִישֵׁי ח"י תִּשְׁרִי יוֹם הַלּוּלָת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲזִ אֲדַבֵּר שְׁעוֹר בְּשַׁעָה שְׁבַע וַחֲצִי, וְתַעֲשׂוּ אֶת הַסְּעֵדָה אַחַר מִנְחָה, בְּאִפְסָן שִׁימְשֵׁךְ עַד הַלֵּילָה, וְתִשְׁמְעוּ אֶת הַשְּׁעוֹר.

נָא וְנָא רְאוּ לְדָאג שְׁלִכְל אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיֶה לָהֶם עַל צְרָכֵי הַחֵג, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מִהֶרְבֵּה מְשִׁפְחוֹת שְׁחָסֵר לָהֶם עַל חֵג הַסְּפּוֹת. וְיִדוּעַ מַה שְּׁפִתָּב רַבֵּי חַיִּים וַיְטָאֵל, זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָה, שְׁרָאָה אֶצֶל רַבּוֹ הָאֲרִיז"ל, שְׁבַעֲרַב סְכוּת פֶּתַח אֶת הָאֲרִיזָה וְנָתַן לְכָל עָנִי, שְׁיִוְצִיא כְּמָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְגִלְהָ אֲזִ לְתַלְמִידוֹ, שְׁעָקֵר זְמַן הַצְּדָקָה הוּא בְּעָרַב חֵג הַסְּפּוֹת, וְזֶה מְסוּד ה' לִירְאִיו, וְלָכֵן כְּדָאֵי לְעֵין וְלַחֲפֵשׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ — מִי אֵין לוֹ עַל צְרָכֵי הַחֵג, וְלַעֲזֹר לוֹ עִם מַה שְּׂרַק יְכוּלִים, וְזוֹ מַצָּה גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַת הַחֵג, וּבִזְכוּת מַצָּת צְדָקָה שְׂאֶחָד עוֹזֵר לְהַשְׁנִי, נִזְכָּה לְהַכְרִיעַ אֶת הַכַּף וְעִם יִשְׂרָאֵל יִנְצָחוּ, וַיִּקְרָם עַל בְּנֵי יַעֲשׂוּ וַיִּשְׁמְעָאֵל: "תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחַד בְּגִדֵל זְרוּעָה יִדְמוּ כְּאֲבָן" (שְׁמוֹת טו, טז).

אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לַעֲזֹר עֲכָשׁוּ לְעָנִיִּים, וְעָנִי עִירָךְ קוֹדְמִים, וְאֲמָרוּ תְּכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא בְּתָרָא ט:): גְּדוּלָה צְדָקָה שְׂמִקְרָבָת אֶת הַגְּאֻלָּה. הִנֵּה טוֹב מְאֹד שְׁבִין יוֹם הַכַּפּוּרִים לְבִין חֵג הַסְּפּוֹת, שְׁיִלְמְדוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּלְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס"ו, וְלוֹמַר עֲלֶיהָ אֶת הַתְּפִלָּה מְלְקוּטֵי-תְּפִלוֹת, חֶלֶק ב', תְּפִלָּה נ"ד, וְזֶה יוֹעִיל מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי

אֲשֶׁר ל' תד בנחל רעט
שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיו שְׁמוֹרִים בְּזִכּוֹת מִצְוֹת
סְכָה וְד' מִיָּנִים הַקְדוּשִׁים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ...

ל' תד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב חַג הַסְּכּוֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַמִּצְוָה שְׁעֲשִׂיתָ בְּעָרֵב חַג
הַסְּכּוֹת הַזֶּה, מִמָּשׁ הַצִּלָּתָּ מִשְׁפָּחָה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, שִׁיִּצָּא לִי
לְקִיָּם אֶת הַמִּצְוָה הַזֶּה, וְרֵאִיתִי בְּהִגָּהוֹת וּבְאֹרִים עַל שְׁעַר הַפְּנּוֹת,
שְׁפֹתָב: ר' חַיִּים וִיטָאֵל הָיָה נוֹהֵג בְּכָל עָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה לַעֲשׂוֹת
פְּדִיוֹן בְּאֶפֶן זֶה, בְּעָרֵב רֵאשׁ הַשָּׁנָה הָיָה מוֹנֵה ק"ס פְּרוּטוֹת, וְהָיָה
שׁוֹמְרָם, וּבְעָרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים הָיָה עוֹשֶׂה פְּדִיוֹן וְשׁוֹמְרָם, וּבְעָרֵב
סְכּוֹת מִחֻלָּקָם, עֵינַי שָׁם; וְכֵן מוֹבָא בְּפָרִי עֵץ חַיִּים, שְׁאָמַר ר' חַיִּים
וִיטָאֵל, זְכוּרֵנוּ לְבְרָכָה, שְׂרָאָה אֶצֶל רַבּוֹ הָאֲרִיז"ל, שְׁבְעָרֵב סְכּוֹת הָיָה
מְפָזֵר מְעוֹת לְצַדִּיקָה, כִּי אַז הוּא הַזְּמַן לְחַלֵּק מְעוֹת לְצַדִּיקָה, וְהָיָה
דְּרָכוֹ לְפִתּוֹחַ אֶת הָאֲרִיזָה, וְשִׁהֲעֵנִי יָקוּחַ בְּפִמָּה שְׂרִיָּצָה.

וְהִנֵּה זְכַנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקִיָּם בְּעָרֵב סְכּוֹת הַזֶּה מִצְוָה
גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאַתָּה הָיִיתָ הַשְּׁלִיחַ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂמֵצוֹת
צַדִּיקָה שְׁקִימָנוּ בְּעָרֵב סְכּוֹת, תִּמְתִּיק מֵאֲתָנוּ וּמֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אֶת
הַדִּינִים.

אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לְלַכֵּת פְּסִיעָה אַחַר פְּסִיעָה, עַד שְׁנַנְצִיחַ אֶת הַמְּלַחְמָה, אֲנִי רוֹאָה
בְּעֵינַי הַשֶּׁכֶל וּבְעֵינַי בְּשׂוֹר אֵיךְ שִׁיְהִיָּה לָנוּ פֶה בֵּית-מִדְרָשׁ עֲנָקִי, וְעַל

אף שְׁלֵעַת עֵתָהּ הוּא בְּכַחַיִּינֵת: "וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק", עִם כָּל זֹאת סוּף כָּל סוּף נִזְכָּה לָזֶה.

אֲנִי יוֹדֵעַ הַיֵּטֵב, אֵיךְ שְׂאֵתָהּ מִתְיַגֵּעַ וְקָשָׁה לָךְ לְהִתְמוֹרֵד עִם הַמְשָׁכוֹרוֹת, אֲבָל כְּבָר אָמַר הַתַּנָּא הַקְדוֹשׁ (אָבוֹת ה, כב): 'לְפֹנֵם צַעֲרָא אֲגֵרָא, וְאֲנִי בְטוֹחַ, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְאֲנִי תָמִיד מִתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁבְזֻכוֹת עֶסֶק הַרְבִּים, שְׁנִזְכָּה תָמִיד לְמַחֵל אֶת עֲוֹנוֹתֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמַח...

ל' תה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב חַג הַסְּפֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לָךְ, כְּשֶׁקַּבְלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ כְּבָר לֹא הָיָה בְיָדִי לְהַשִּׁיבָךְ, כִּי נִכְנַסְתִּי בְּחֹדְרֵי כְּשֶׁהָיָה אֶצְלָכֶם שֶׁבֵּת וְחַג.

מִצְוֵה רַבָּה לְתַמּוֹךְ בִּידֵידֵנוּ ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׁהֵם מִשְׁפָּחָה מְרַבֵּת יְלָדִים בְּלִי עֵינַי הָרַע, וְהֵם נִמְצְאִים בְּדַחְקוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וַיְכוּלִים לְתַת לָהֶם גַּם בְּחַג צְרִיכֵי הַחֵג, אֲבָל עַל הַשָּׂאָר צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַצֵּא עֲנֵי הַגּוֹן, שְׂאִינן לוֹ עַל הַחֵג, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ מִכְּאֵלּוּ שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם עַל הַחֵג, תְּהִלָּה לְאֵל, עֲשִׂינוּ מַה שְׁבִיכְלָתֵנוּ.

רְאִיתִי פְרוּשׁ נִפְלָא מִהֶרֶב הַקְדוֹשׁ מִסְּאֻטְמֵר זי"ע, שֶׁפָּרַשׁ — לְמָה אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּתַפְלַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכְּפוּרִים: וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וְצַדִּיקָה מְעַבְרִים אֶת רַע הַגְּזֵרָה, הֲרֵי קִדְּם צְרִיכִים לְתַת צַדִּיקָה, וְאַחֲרֵיכֵךְ תְּפִלָּה, וְאַחֲרֵיכֵךְ תְּשׁוּבָה, כִּי הַדְּבָר הֵרֵאשׁוֹן לְפָנֵי תְּפִלָּה צְרִיכִים לְתַת צַדִּיקָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים יז, טו): "אֲנִי בְּצַדִּיק

אַחַזָּה פִּנְיָךְ? אֵלָּא מְפָרֵשׁ, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְצַדִּיקָה הָאֲמֵתִית, עַל זֶה צְרִיכִים קִדְּם לְחִזּוֹר בְּתַשׁוּבָה, וְאַחֲר־כֵּן לְהִתְפַּלֵּל, וְאַחֲר־כֵּן זוֹכִים לְמִצָּא עֲנֵי הַגּוֹן שְׂיִכּוֹלִים לְזַכּוֹת בּוֹ לְעֲשׂוֹת צְדָקָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁתָּמִיד נִהְיֶה מְשֻׁפְּעִים, וְכַפִּי שְׂאֵדָם מְשֻׁפְּעֵי לִשְׁנֵי, בֵּן מְשֻׁפְּעֵי לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשֻׁפֵּעַ, כִּי אִם אָדָם נֶעֱשֶׂה מְשֻׁפְּעֵי, אִזּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ שֻׁפֵּעַ שְׂיַעֲבֹר דְּרָכּוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

לִי תו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּכוּת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה כָּל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אִף שְׁלֵא כּוֹתְבִים בְּחַל הַמוֹעֵד, אָבֵל בְּדָבָר הָאֶבֶד כָּלֵם מִתִּירִים, וּבְכֹרֵט בְּאֵבוֹד נִפְשׁוֹת.

אֲנִי מְכָרַח לְהוֹדִיעַ לָךְ, כִּי בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, מְדַרְדֵּר מִיּוֹם לְיוֹם, אֵל תַּחֲשׁוּב כְּרָגַע שֶׁהוּא תַּחַת הַשְּׁפָעָתִי, אֵתָה בְּנֹדָאֵי יוֹדֵעַ מַה קָּרָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, בְּשֵׁבֶת שׁוֹבָה בְּכָלֵל לֹא בָּא לְהִתְפַּלֵּל, וְאֶפְלוּ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים לֹא בָּא לְהִתְפַּלֵּל, שְׁזֵה רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן, הַדְּבָר הַכִּי גְרוּעַ, וְאֲנִי חִפְּשֵׁתִי אוֹתוֹ עַד שֶׁמְצָאֵתִי אוֹתוֹ לְפָנֵי חַג הַסְּכוּת, וְהִזְמַנְתִּי אוֹתוֹ לְאָכַל אֶצְלִי וּלְקַנּוֹת ד' מִיָּנִים, וְהִבְטִיחַ — וּלְבִסּוּף לֹא בָּא, אִזּוֹ אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא מְדַרְדֵּר לְתַהוּם, אֲנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לָךְ, אֵתָה צְרִיף לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי הַשְּׂתַדְלִיּוֹת שְׁבַעוּלָם שְׂיִחֲזוֹר, וּמֵהִיּוֹם הוּא בְּכָלֵל לֹא תַּחַת הַשְּׁפָעָתִי, הוּא גַם עַד עַכְשָׁו לֹא הִיָּה תַּחַת הַשְּׁפָעָתִי, אָבֵל אִם הוּא הִגִּיעַ לְמִצָּב כְּזֶה, שְׂאִינוֹ הוֹלֵךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, זֶה דְּבָר נוֹדָא מְאֹד, לְכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תְּרָאֶה לְיִצֵּר אֵתוֹ קָשֶׁר מַה שְׂיִוִּיתֵר מֵהָר, וּלְדַבֵּר אֵתוֹ חַד מְשֻׁמְעִית.

וְאִם יְכוּלִים לַעֲצֹר אֶת אִשְׁתּוֹ, שְׁגַם-כֵּן לֹא תָבוֹא — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי אִם בְּיָמִים הַנּוֹרָאִים אַכְרֵךְ מִתִּיר לַעֲצֹמוֹ לֹא לְלַכֵּת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת — זֶה סוּף הָעוֹלָם.

אָנִי מְאֹד מְצֻטָּעֵר לְכַתֵּב לָךְ, אֲכַל מִצַּד אַחֲרֵי־וַת אָנִי מְכַרְח לְכַתֵּב לָךְ אֶת זֶה.

הַמֶּאֱחָל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּפֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה כָּל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי, תְּלִמִידֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הַגֵּה שְׂמֵעָתִי שְׂאֲתָה רוּצָה לְבוֹא לְפָנַי לְגוֹר וְכוּ', אָנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָךְ, אִין לָךְ מֵה לְחַפֵּשׁ פֹּה! אִין פֹּה עֲבוּדָה וְכוּ', שְׂכַר הַדִּירָה פֹּה לְדִירָה עֲלוּבָה מִתְחִיל בֵּין שְׂשֻׁמָּאוֹת לְשִׁבְע־מֵאוֹת דּוּלָר בְּמִרְתָּף, וּמֵהִיכֵן תְּשַׁלֵּם אֶת זֶה?! וּבְכֻלָּל פֹּה זֶה מְקוֹם לְהַדְרִידוֹת, וְלֹא רְצִיתִי לְרֵאוֹת אִיךָ שְׂאֲתָה מְדַרְדֵּר, וְלִכֵּן לֹא הִיִּיתִי מֵיַעַן אוֹתָךְ כְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֵּן שְׂתָבוֹא לְכָאן לְגוֹר, זֶה לֹא בְּשִׁבְלֵךְ, אָנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצִּית אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, עֲדִיף שְׂתִמְצָא עֲבוּדָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְתַחֲיָה חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים.

הַמֶּאֱחָל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּפֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

שְׁמַעְתִּי שְׁבַעֲלָךְ, גֵּרוֹ יְאִיר, רוֹצֵה לְבוֹא לְגוֹר פֶּה בְּחוּץ לְאֶרֶץ
 אֲתָךְ, עָלִי לוֹמַר לָךְ, כִּי אֵין פֶּה הַמְקוֹם לְזוֹג צָעִיר לְגוֹר, אֵין עֲבוּדָה
 וְכוּ', צָרִיכִים לְהִתְגוֹרֵר בְּמִתְרַף סְרוּחַ שְׁעוּלָה בֵּין שֵׁשׁ-מֵאוֹת
 לְשֵׁבַע-מֵאוֹת דּוֹלָר, וְסִתָּם לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן, שְׂאָף פֶּעַם לֹא תֵרְאִי אֶת
 בְּעַלְךָ, כִּי הוּא יֵלֶךְ עִם חֲבָרִים רָעִים, אֲנִי לֹא מֵיַעַץ. וְלִכֵּן הֵייתִי
 אוֹמֵר לָכֶם, שְׁתַּשְׁאֲרוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם יְזַמִּין לָכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא פְּרִנְסָה וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשֻׁמָּחָה...

לִי תַט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּכּוֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה כָּל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד
 ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, אִם אֲתָה יְכוּל לְמַנֵּעַ אֶת בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ
 יְאִיר, שְׁלֹא יָבוֹא לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי פֶה זֶה
 רַק מְקוֹם לְהִדְרֵדְרוֹת, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ פֶּה שׁוֹם דְּבָר, אֲפִלּוּ דִינָה הוּא
 יִצְטָרֵךְ לְקַחַת אֵיזוֹ דִּינָה סְרוּחָה בְּאֵיזָה מִתְרַף וְכוּ', שְׁעוּלָה הַרְבֵּה,
 וְסִתָּם יְבִלֶה אֶת הַזְּמַן, וְיִכְנַס בְּחוֹבוֹת עֲצוּמִים, וְלִכֵּן אִם אֲתָה יְכוּל
 לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וּבְזֶה תַּצִּיל אֶת בְּנֶךְ.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוָּה
 לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְשַׁמַּע וּלְהִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשֻׁמָּחָה...

לִי תִי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּכּוֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה כָּל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׁיִחִיו נְצַח.

מאד מאד אַבְקֶשׁ אֶתְכֶם, שְׂאֵל תַּתְּנוּ לְבַתְּכֶם תַּחֲיָה וּלְבַעֲלָהּ ...
 גֵּרוּ יְאִיר, שְׂיִבֹאוּ לְחוּץ לְאֶרֶץ, פֶּה זֶה רַק מְקוֹם לְהִתְקַלְקֵל, כְּמוֹ
 שְׂיִרְד מֵהַפְּסִים לְגַמְרֵי ... רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד כְּדֵי כִּף שְׁגַם בְּיוֹם
 כַּפּוֹר לֹא הֵלֵךְ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, שְׂזָה לֹא עוֹשֶׂה אֶפְלוּ הַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים,
 וְלִכְן אֲנִי לֹא רוֹאֶה תְּכָלִית, שְׂיִבֹאוּ לְגוֹר פֶּה, הוּא יִצְטָרֵךְ לְגוֹר
 בְּמִרְתַּף סְרוּחַ שְׂמִשְׁלָמִים עַל זֶה הַרְבֵּה, וּפְרָנְסָה אֵין, וְלֹא יִקַּח הַרְבֵּה
 זְמַן שְׂיִכְנָסוּ בְּחֹבוֹת לְאֶלְפֵי דוֹלָרִים, וְלִכְן אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְמַנַּע
 אֵת זֶה מֵהֶם, אֵין יוֹתֵר טוֹב מְזָה.

בְּעֵינֵי בְּנֵיכֶם ... גֵּרוּ יְאִיר, אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׂבִיּוֹם שְׂלִישֵׁי הוּא יִסַּע, חָבֵל מְאֹד שֶׁהוּא נוֹסֵעַ, אַבֵּל הַיֵּלֵד מְאֹד
 מְמַרְמֵר, וְלִרְאוֹת בְּכַח לְהַחֲזִיק אוֹתוֹ פֶּה — אֵין זֶה תְּכָלִית, וְלִכְן
 אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתַרְחֲמוּ עָלַי, לְקַחְתִּי הַלְוָאָה עֲבוּר
 הַכְּרֻטִים שְׁלוֹ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת וְתִשְׁעִים דוֹלָר, אֲנִי מְקַנְהָ לְהִיּוֹת בְּאֶרְצָנוּ
 הַקְּדוּשָׁה עַל שְׁבַת פְּרֻשַׁת נֶחַם וְלֶךְ-לֶךְ, וְעַד אֲזַ תִּרְאֶה לְסַדֵּר לִי אֵת
 הַכְּרֻטִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי
 מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרָבְכֶם, וְתִרְווּ רַב נַחַת מִיְלֻדֵיכֶם.
 הַמְּאַחַל לְכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תיא

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּכוּת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה כָּל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד
 ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ, מַה שְׂשִׂיף לְתַלְמוּד-תּוֹרָה, אֵין לְאֶפֶס
 בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם רְשׁוּת לְהַתְעַרֵב לָךְ, וְאֵל תְּקַבֵּל הַצָּעוֹת מֵאֶפֶס אַחַד,
 אַתָּה יוֹדֵעַ אֵיךְ שְׂזָה הוֹלֵךְ — קִדְּם מְסִיתִים וְאַחַר-כֵּךְ נִתְקַעִים, אֲנִי
 רַק אֲחֻזֵק וְאֶעוֹדֵד אֵת הַמְּלַמֵּד ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהוּא יִחְזִיק אֵת

התלמידים עד ארבע, אולי כדאי לשפר איזה אברך משעה חמש עד שמונה למצינים, ולתת לילדים פרסים, כי בגיל הזה צריכים רק לעודד ולשמח את הילדים, כי לפני גיל ארבע-עשרה אני לא לוקח את הילדים בשום פנים ואופן, הנה אני צריך לשלח בחזרה את הבן של ... גרו יאיר, הנה הילד עצוב מאד, הוא לא מוצא את המקום שלו, ולכן אין תכלית שילדים קטנים יבואו ואחר-כך יתגעגעו הביתה, הן זה עולה הוצאות, והן זה לא טוב לשאר ילדים, אף אחד לא יכול להבטיח שלבן שלו זה לא יקרה, ולכן לפני גיל ארבע-עשרה אין מה לדבר, הם מכרחים להשאר שמה, ולכן אני לא רואה בשום פנים ואופן לפתח ישיבה קטנה, אלא להמשיך בפתח הזה, ולתת להם ציונים, ואם נוכל לסדר להם עוד שלוש שעות מחמש עד שמונה עם פרסים זה יועיל מאד. בגיל של בר-מצוה אי אפשר ללכת בכח אלא עם סבלנות, וככה לתפס אותם.

רק חזק ואמץ, ואל תשבר משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני יודע מה שעובר עליך בענין הלחץ והדחק, עם כל זאת תאמין לי, שזה מה שישאר לנו, שעושים משהו לנצח נצחים.

אם יש משהו חדשות, תראה לכתב לי.

המאחל לך מועדים לשמחה...

ל' תיב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי חג הסוכות ה'תשס"א.

שלום וברכה כל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, תלמידי ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש שיש לי מה שקרה אתך בראש השנה וכו', אשר רק הקדוש-ברוך הוא ואני יודעים בדיוק וכו', וכן חזרת ולא הלכת להתפלל — לא

בְּשֵׁבֶת שׁוֹכָה, וְעַל כָּל־ם — לֹא בְיוֹם הַכַּפּוּרִים, דְּבַר כָּזֶה שְׁלֹא עוֹשֶׂה
הַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, וּמִי יוֹדֵעַ אִם צִמְתָּ לְגַמְרִי, רְאֵה לְהִיכֵן גְּדַרְדַּרְתָּ
וְנִפְלַתָּ, בַּחֲלוּם הַכִּי שָׁחַר לֹא הִיִּיתִי מֵאֲמִין שְׁתַּפְּלִ לְזַהֲמַת נְאוּף כְּזוֹ,
הָרִי אֲנִי מְסַרְתִּי אֶת נִפְשִׁי לְחַתֵּן אוֹתָךְ בְּגִיל צָעִיר, מֵה לֹא עָשִׂיתִי
בְּשִׁבִילְךָ, וְרֵאֵה לְהִיכֵן הַגְּעַתָּ, וְאַתָּה חוֹשֵׁב לְרַגֵּעַ שְׁאַשְׁתָּךְ לֹא עוֹשֶׂה
כְּמוֹךָ, הָרִי בְּפִרוּשׁ גְּלֶה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִמֵּן ל'):
מִי שְׁמֻזְנָה אֶשְׁתּוֹ מְזוּנָה עֲלָיו; מֵה אַתָּה חוֹשֵׁב אַתָּה תַּעֲשֶׂה מֵה
שְׁאַתָּה רוֹצֶה, וּמֵה שְׁמַתְחַשֵּׁק לְךָ, וְאַשְׁתָּךְ תִּשְׁמַר אֶת עֲצֻמָּה?! הֲלֹא
מִזְמֵן יִדְעֵתִי שְׁאַתָּם צְרִיכִים לְהַתְּגַרֵּשׁ, וְהִנֵּה תִרְאֶה אֶל מֵה הַבִּיאָה
אוֹתָךְ הַתְּאוֹת נְאוּף הַזֶּה, דְּבַרְתִּי אַתָּךְ לְפָנַי חַג הַסְּכּוֹת, וְהִזְמַנְתִּי אוֹתָךְ
שְׁתַּבּוֹא אֶצְלִי וְתֹאכַל אֶצְלִי, וְאֲנִי אֲדַאֵג לְךָ לְד' מִיָּנִים, וּלְבַסּוֹף תִּרְאֶה
לְאִיפֹה אַתָּה מְדַרְדֵּר, מֵה אַתָּה רוֹצֶה לְקַבֵּל עֲנֵשׁ מֵהַשְּׂמִים מִמֶּנּוּ
יִתְבַּרְךָ?! אַתָּה חוֹשֵׁב שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כֶּף יִחַכֶּה וְיִחַכֶּה?!
לְבַסּוֹף תִּקַּבֵּל מִכָּה כְּזוֹ, שְׁכַבְר יִהְיֶה מֵאַחֵר!

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ, שְׁתִּרְאֶה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, כִּי אַתָּה שׁוֹקֵעַ בְּנְאוּף שְׁזֶה מְטַמְטֵם אֶת הַמַּחַ וְהַדְּעַת, וְתִרְאֶה
מֵה לְפָנֶיךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁהַדְּבָרִים הַקְּצָרִים
הָאֵלּוּ יַעֲשׂוּ אֶצְלֶךָ אֵיזֶה רֶשֶׁם, כִּי כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד, כִּי אַתָּה קָשׁוּר
בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי, וְתִרְאֶה לְהִיכֵן גְּדַרְדַּרְתָּ וְלְהִיכֵן גְּפִלְתָּ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאַף פַּעַם
לֹא מֵאַחֵר, תְּמִיד יְכוּלִים לְחַזֵּר לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה
לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, שְׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, אֲבָל אַתָּה מְכַרַּח
לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי מְרָה יִהְיֶה בְּאַחֲרִיתָךְ.

הַמְּאַחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּכּוֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתִּסְעֵי עִם בְּעֵלְךָ וְעַם ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְמָקוֹם שְׁשַׁלַּחְתִּי אֶתְכֶם, וְאֲנִי מָאד מְקַוֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהִכַל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, הַעֲקֹר שְׁתוֹרִידֵי אֶת כָּל הַלַּחֲץ שֶׁיֵּשׁ עֲלֶיךָ, צְרִיכִים לְתֵת מְנוּחָה שְׁלֵמָה לְעֻצְבִּים, וְאֲנִי מָאד מְקַוֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהִכַל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, אֶל תְּדַאֲגִי, הַכֵּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ לְנִכּוֹן.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לי תיד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּפֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְעֵשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְנִסְעַ עִם אֲשֶׁתְךָ וְגִיסְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְמָקוֹם שְׁשַׁלַּחְתִּי אֶתְכֶם, וְזֶה מָאד מָאד נַחוּץ לְבְרִיאוֹת אֲשֶׁתְךָ, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁהִכַל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

מִי שְׁמַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" מוֹצֵא מְנוּחַ לְנַפְשׁוֹ, כִּי אֵין עוֹד סֵפֶר שְׁמַחֲזֵק וּמַעוֹדֵד וּמְשַׂמַּח אֶת הָאָדָם כְּמוֹ לַמּוֹד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְכָל אֵלוֹ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שְׁלֵמְדוֹ הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד, וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׂזָפָה אוֹתְךָ הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלַמְדֵת הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", רָאָה עֲכָשׁוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת הָאֵלוֹ.

הִנֵּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֻדוֹנֵר, זְכָרוֹנוֹ לְבְרָכָה, וּפַעַם שָׂאֵל אוֹתוֹ ר' יִשְׂרָאֵל בְּעַר אוֹדֶסֶר ז"ל, שֶׁהִתְקַרַב עַל יָדוֹ — לְמָה עוֹבֵר עָלֶי כָּל-כָּף הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים וְעַלִּיכֶם לֹא עוֹבֵר כָּל-כָּף

הרבה משברים? ענה ואמר לו ר' ישראל: תאמין לי, שעלי עוברים הרבה יותר משברים מה שאתה אפלו לא חולם, אלא שאני משתמש עם עצות רבנו ו"ל, ואתה לא משתמש עמהן, וזה ההפרש ביננו. ולכן העקר בזה העולם להשתמש עם עצות רבנו ו"ל, ועל-ידי-זה נצליח. בחיים באים הרבה דברים לא נעימים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר. אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, רק חזק ואמץ, והיה טוב אם כבר תסע עם ידידנו ... גרו יאיר, למקום ששלחתי אתכם, כי זה מאד מאד נחוץ.

המאחל לך מועדים לשמחה...

ל' תטו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי חג הסוכות ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... תחיה.

ראי להתחזק מאד, ואם את יכולה לחלק את הילדים של אחותך — מה טוב ומה נעים, כי בעלך ... גרו יאיר, מכרח לנסע עם אחותך ועם בעלה למקום ששלחתי אותו, וזה דבר חיוני עד מאד, כדי להציל אותה, ולכן כדאי להעלים את זה שלא ידעו, רק לחלק את הילדים, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתצליחי דרךך תמיד.

המאחל לך מועדים לשמחה...

ל' תטז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי חג הסוכות ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

רְאֵה לְבַצֵּעַ אֶת הַמְּשִׁימָה הַזֹּאת מֵהַר לְקַחַת אֶת גִּיסְדָךְ וְגִיסְתְּךָ לְמָקוֹם שְׂדֵבְרָנוּ, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חַיּוּנִי, פְּשׁוּט גּוֹבֵל בְּהַצְלַת נַפְשׁוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּפּוֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵנִיָּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

יַעַן שִׁשְׁמַעְתִּי שְׁנִרְגַע הַמַּצָּב, לְכֵן יְכוּלִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָלֵי זְמַר בְּהַלּוּלָא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן בְּכָל לֵילָה שֶׁל שְׂמִיחַת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, בְּזִכּוֹת הַשְׂמִיחָה הַגְּדוּלָּה שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ יִשְׁמְחוּ וְיִשְׁמְחוּ אֶת אַחֲרֵימָם, שְׂיִמְתְּקוּ הַדִּינִים מֵעַל עִם יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

עֲלֵיכֶם לְשִׂמְחָה מְאֹד שְׂזַכִּיתֶם לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִזְכְּרוּ הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר הַזְּכּוֹת הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכִיּוֹת, וְאִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לָנוּ, שְׂרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה כָּל הַשָּׁנָה, עַל אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲזַ עֲלִינוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַסְּפּוֹת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממכם, ובפרט שזכיתם להיות אצל קברי צדיקים.

מאד מאד אני מבקש אתכם, שתעשו כל מיני פעולות שבעולם, שבתכם ... תחיה לא תחזור לכאן, כי הם שכרו מרתף עלוב בשביל שבע-מאות דולר, שזה הון תועפות, ואין לו פרנסה, ומה יעשה פה?! ואני כותב עכשו מכתב לשניהם, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיצייתו אותי.

העקר הוא תפלה, כי בלי תפלה אי אפשר להגיע לשום מקום, החיים מלאים תמיד נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שעוסק תמיד בתפלה, ומבקש את הקדוש-ברוך-הוא כל מה שהוא צריך, כי בלי תפלה אי אפשר להגיע לשום דבר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם מועדים לשמחה...

ל' תיט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי חג הסוכות ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

הנה היית פה כבר כמה חודשים, ולא ראיתי שום תכלית מה אתה עושה פה, ואתה יודע שאין פה פרנסה, ואתה משלם בעבור מרתף עלוב שבע-מאות דולר, שאין לך מזה שום דבר, ולכן אני לא רואה שום תכלית, שתחזור פה לארצות-הברית, לטובתך ולטובת נשמתך, פדאי לך להשאר שמה בארצנו הקדושה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתמצא שמה פרנסה, כי פה אתה סתם מסתובב ביום ובלילה, ואין לך כלום. אני מאד מקנה, שתצית אותי.

המאחל לך מועדים לשמחה...

ל' תכ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי חג הסוכות ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אבקש אותך, שתעשי כל מיני השתדלות שבעולם להשאר בארצנו הקדושה, כי פה סתם תסבלי במרתף חנוק ולא יהיה לכם שום דבר, לא פרנסה לא גשמיות ולא רוחניות, ולכן הייתי מיעץ לכם להשאר רק בארץ.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, ותעברי את ההריון בשלום, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא לשמע בשורות משמחות אצלך.

המאחל לך מועדים לשמחה...

ל' תכא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי ח"י תשרי ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! מאד נודעועתי ממה שקורה.

עלי להסביר לך, אני לא מכריח שזה יקח את זו, או זו תקח את זה, כששנים נכנסים אלי ואומרים שהם רוצים אהד את השני וכו', ומענינים להתחתן, אבל יש להם ספקות וכו', אזי אני מחזק ומעודד ומשמח אותם, אבל להגיד שאני מכריח ואני הסמכות להגיד שזה יקח את זו וזו תקח את זה, אין אצלי דבר כזה, כי

אָדָם יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה, וְהָרִי הַזֶּה יִצְטָרְכוּ לַחֲיוֹת בְּיַחַד, וְיִמָּה שֶׁיֵּף לְהַעֲמִיס עֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם מְכַרְחִים לְהִתְחַתֵּן?! וְלִכֵּן כָּל הָעֲנִיָּן מֵה שֶׁקָּרָה עִם בִּתְּךָ, כְּפִי שֶׁהִבְנֵיתִי מִדְּבָרֶיךָ, הִיא בְּחִירָה שְׁלֵא יְכוּלָה לְהִחְלִיט, וְהִיא צְרִיכָה אֶת הַדְּחִיפָה, וְלֵאמֹר שֶׁכָּבֵר עֲזָבָה שְׁנֵי שְׂדוּכִים, אֲנִי חִזַּקְתִּי אוֹתָהּ, שֶׁהִבְחֹר הָיָה הוּא בְּחֹר טוֹב מְאֹד, אֲבָל אִם הִיא אוֹמֶרֶת, שֶׁהִיא לֹא אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ וְכוּ'. אֲצַלְנִי יְדוּעַ, שֶׁהִיא הִבְחֵה בָּאָה אַחֲרֵי־כֵן, כִּי אֶהְבֶּה שְׂבָאָה קִדְּם הַחֲתָנָה פּוֹרַחַת אַחֵר הַחֲתָנָה, וְגַם זֶה לֹא כָּלֵל וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מֵאַחֵר שֶׁבִּתְּךָ סִפְּרָה לִי מֵה שֶׁעָבַר עֲלֶיהָ אִישִׁית (כַּמּוֹבֵן דְּבָר זֶה אֲנִי מְחִזִּיק בְּסוֹד), וְהִנֵּה בָּא הַבְּחֹר הַזֶּה ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאוֹמֵר שֶׁהוּא רוֹצֵה אוֹתָהּ, אֲזוּ עוֹדְדֵתִי אֶת שְׁנֵיהֶם — תִּתְחַתְּנוּ, וְיִהְיֶה לָכֶם טוֹב בְּחַיִּים.

וּבְאֵמֶת זֶה מֵה שֶׁבִּתְּךָ צְרִיכָה חִזּוּק — לְהִתְחַזֵּק לְדַעַת מֵה הִיא רוֹצֵה מֵעַצְמָה, וְזֶה מֵה שֶׁעֲשִׂיתִי, אֲבָל לְהִחְלִיף עֲשֶׂרֶת מוֹנִים, זֶה מְרָאָה שֶׁמִּשְׁהוּ חֶסֶר אֲצִלָּה וְכוּ', וְאִם הִיא מוֹצֵאת חֶסְרוֹנוֹת בְּבְחֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁתִּזְכֹּר שֶׁגַּם לֵה יֵשׁ חֶסְרוֹנוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי מְשָׂאִיר אֶת הַהִחְלָטָה בְּיַדְכֶם, אֲנִי אֵף פֶּעַם לֹא מְלַחֵץ אֶת אֵף אֶחָד מִי שִׁידַע דְּרָכֵי וּמְכִירָנִי, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן אֲנִי לֹא מְכַרִּיחַ לְבוֹא לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וּבְפָרֵט בְּנוֹת צְעִירוֹת, שֶׁאֲנִי מְאֹד נֶגֶד זֶה, כִּי כָל זְמַן שֶׁאֵין לָנוּ מִדְּרָשָׁה מִתְקַנֶּת עִם פְּנִימִיָּה, אֲזוּ אֵין דַּעַתִּי נוֹחָה, שֶׁכַּפָּה בְּנוֹת נִמְצְאוֹת שָׁמָּה, אֲבָל כְּאִמּוֹר הֵן לֹא שׂוֹאֲלוֹת אוֹתִי וְהֵן עוֹשׂוֹת מֵה שֶׁהֵן רוֹצוֹת.

הַהִחְלָטָה בְּיַדְכֶם, וְאֲנִי מְבַרֵךְ אֶתְכֶם בְּחַג שְׂמֵחַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁרַק נִשְׁמַע אֲצִלְכֶם בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

בְּיַדְאֵי זֶה מְצַעַר לְשִׁמְעַ, שֶׁשְׂבוּעִים לְפָנֵי הַחֲתָנָה כְּכֹר מְנַתְּקִים אֶת הַשְּׂדוּף הַשְּׁלִישִׁי, אֲבָל זֶה הָעֲנִיָּן שֶׁלָּכֶם.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה...

ל' תכב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי ח"י תשרי ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את כל מכתביך.

אבל לא עניתי לך כל הזמן, כי אני לא מתערב בעניני שדויכים, אם באים מספקים, אני רק מחזק ומעודד ומשמח וכו', אבל הבחירה ביד הזוג, אף פעם לא הכרחתי שזה יקח את זו וזו תקח את זה, ומאחר שספרת לי כל-כך הרבה מה שעבר עליך וכו', והנה בא הבחור והוא רוצה אותך, אז דברנו למה לא? אבל לא הכרחתי אותך, וכמו-כן את יודעת שאני התנגדתי שתהיי בכלל ביבנאל, בסך הכל יש שתיים שלש בנות צעירות שלא שיף שיתחתנו, כי הן לא למדו במוסדותינו, ואין להן הקדמות כמו הבנות שלמדו אצלנו שקבלו חנוף בוגר, ויכולות כבר להתחתן, ואת לא קבלת את החנוף הזה, ולכן אף פעם לא הלחצתי אותך, והנה עכשו את אומרת שאת לא מעניינת בו, זכותך לעשות מה שאת רוצה! אבל עצה טובה אני מכרח להגיד לך, אם אחד שהתחתן, ויש לו כבר שני ילדים, ורוצה להתגרש מאשתו בתרוץ שהוא לא מסתדר איתה ... כדי להתחתן איתך ... משהו לא נראה לי! כמו שהוא בגד באשתו, כך בודאי יבגד גם בך! וזה אצלי ברור! ולכן לא הייתי מניע לך לרוץ כל-כך אחר השדוף הזה, ותתיעצי עם אבא או עם אמא שהם יותר מבגרים, ויש להם יותר נסיון בחיים, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהוא יוליך אותך על הדרך הנכונה.

העקר אל תפגסי בלחץ, אף אחד לא מלחיץ אותך, ואף אחד לא רוצה את הרע שלך, ובדייך להחליט מה שאת רוצה.

אָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּקְבְּלִי אֶת הַדְּבָרִים
הַמוֹעֲטִים הָאֵלֶּה, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תכג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי חַל הַמוֹעֵד סְבוּת, י"ט תְּשֵׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

שְׁמַעְתִּי שְׁבַתְכֶם ... תַּחֲיָה, רוּצָה לְהַצְטַרֵף לְ... לְבוֹא לְאַרְצוֹת-
הַבְּרִית, אָנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם, שְׁחַס וְשְׁלוֹם, אֵל תַּתְּנוּ לָהּ אֶת
הַרְשׁוֹת, כִּי פֹה הִיא תִרְדַּ לְגַמְרֵי מַהֲדַת, לְצַעֲרֵי הָרַב, בַּעֲלָה ... יִרְדַּ
לְגַמְרֵי מַהֲדַת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, שְׁעַד כְּדֵי כֶּף שְׁאַפְלוּ בְיוֹם כְּפוּר לֹא
הֵלֶךְ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְלִכֵּן אָנִי מִכְרַח לְהִזְהִיר אֶתְכֶם, שְׁבִשׁוּם פְּנִים
וְאַפָּן אֵל תַּתְּנוּ לְבַתְּכֶם לְבוֹא לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, הִיא פֹה תַהֲיָה מִפְקַרְת
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּלִי שְׁמִירָה מֵאַבָּא וְאַמָּא, אָנִי מִבְקָשׁ אֶתְכֶם מְאֹד
מְאֹד, שְׁתַּקְּחוּ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי אֵל לְבַכְּכֶם, כְּדֵי לְשַׁמֵּר עַל בַּתְּכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תכד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, חַל הַמוֹעֵד סְבוּת י"ט תְּשֵׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל הַעֲדָפוֹן שְׁאַתָּה
מַעֲדָכֵן אוֹתִי, וְגַם אָנִי שְׁמַעְתִּי אֶת הַדְּרָשָׁה שְׁדַרְשׁ, וּבְאַמַּת זֶה הָיָה
מוֹגֵשׁ, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַמֵּר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֵאמֵר לְצַרְתּוֹ דֵּי,
וַיִּזְכֶּה כְּבָר לְצִאֵת מֵהַסְּבָךְ שְׁהַסְתַּבֵּךְ בּוֹ.

אָשֶׁר ל' תכה — ל' תכו בנחל רצה

אין מלים בפני להודות לך על כל החסד שאַתָּה עוֹשֶׂה אִתִּי, שאַתָּה מְחַלֵּק אֶת הַמְּכַתְּבִים, וְהַרְבֵּה פְעָמִים זֶה מְכַתְּבִים מְאֹד מְאֹד נחוֹצִים וְצָרִיכִים תְּשׁוּבָה מִיָּדֶיךָ, וּבְזֶה שְׂאֵתָה מוֹסֵר אוֹתָם, אַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי חֶסֶד גָּדוֹל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ יְשׁוּעָה וּרְפוּאָה, וְשִׁנּוּכָה לְהִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חֵל הַמוֹעֵד סְפוּת, י"ט תְּשֵׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְנִיק וְחַפִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד אֶפְלוּ מַעַט בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

יְדוּעַ, שְׁמוֹהֲרַנְיָת ו"ל רְצָה לְהִיּוֹת מִתְמַיֵּד גָּדוֹל, וְרְצָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה, וּמְחַמֵּת שְׂרָצָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה, לְבִסּוּף לֹא לְמַד כְּלוּם, וּכְשָׁבֵא אֶל רַבְּנוּ ו"ל, אָמַר לוֹ רַבְּנוּ ו"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "מַעַט גַּם-בֶּן טוֹב", אֲזוּ כְּשָׁבֵא לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ, הוּא אָמַר שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְלַמֵּד קִצָּת, וְאַחֲרֵיכֶן עוֹד קִצָּת וְעוֹד קִצָּת, וְכֵן נַעֲשֶׂה מִתְמַיֵּד גָּדוֹל, וְלִכֵּן רְאֵה לְגַרֵם בְּכָל יוֹם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתִהְיֶה תַלְמִיד חָכֵם גָּדוֹל.

הַמֵּאחַל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חֵל הַמוֹעֵד סְפוּת, י"ט תְּשֵׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיִחִיו נְצַח.

הנה באתי לברך אתכם בברכת חג שמחת ומועדים לשמחה, יתן
לכם הקדוש-ברוך-הוא בריאות והצלחה, ושנשמע בשורות
משמחות תמיד.

רציתי מאד לבקש אתכם, אם אתם יכולים למנע את בתכם
מלבוא לכאן תהיו מברכים, כי אני מאד מאד דואג עליהם פה,
שלא ירדו לגמרי מהפסים, כי על חתונכם אין לי שום השפעה, הוא
פשוט מתחבא ממני, ואני מאד בצער גדול, ולכן אם אתם יכולים
למנע את בתכם מלחזור, זה יהיה מאד טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שיהיה לכם רק טוב בחיים.

המאחל לכם מועדים לשמחה...

ל' תכז.

בעזרת השם יתברך, חל המועד סכות, "ט תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיהיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

מאד מאד אני מבקש אתכם, שתעשו כל מיני פעולות שבעולם,
שבתכם ... תחיה לא תבוא לארצות-הברית, כי פשוט זה מספן
במצבה שתטוס, וכן שתשאר לבר במרתף, וחס ושלום וחס ושלום,
יכולים להפיל, חס ושלום, חס ושלום, זה לא זמן לנסע עכשו,
בפרט שעבר עליהם מה שעבר, שהיה צריך לקחת אותה פמה
פעמים לבית-חולים.

אני כותב עכשו מכתב לשניהם, ואני רוצה שאתם תמסרו להם
את המכתב.

המאחל לכם מועדים לשמחה...

ל' תכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, חל המועד ספוח, י"ט תשרי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מָאד מָאד אָנִי מִבְקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁלֵא תְבוֹאוּ לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, כִּי עֲכָשׁוּ זֶה מְסַכֵּן לָךְ לְטוֹס, כִּי מֵאַחַר שֶׁהָיוּ דְמוּמִים וְכוּ', הַשֵּׁם יִשְׁמַר מֵה שְׁיִכּוֹל לְקְרוֹת, וְלִכֵּן אָנִי מָאד מָאד מִבְקֵשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁאַרִי בְּמִשְׁךָ כָּל הַהֲרִיזוֹן בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְתִהְיֶי סְמוּכָה אֶל הָאָמָא, כִּי זֶה מָאד מְסַכֵּן לָךְ לְטוֹס בְּמִצָּב שְׁבוּ אֶת נְמִצָּאת.

הַקְּדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאָנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, חל המועד ספוח, י"ט תשרי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד ... גְּרוֹ זָאִיר.

אָנִי מָאד מָאד מִבְקֵשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּהְיֶה חֲזָק, וְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם לֹא תִדְבֵּר בְּשָׁמִי, מֵה שְׁיִישׁ לִי לְהַגִּיד אָנִי אוֹמֵר לָךְ פְּתוּחַ, וְשֶׁאֶף אֶחָד לֹא יִדְבֵּר בְּשָׁמִי, וְאֵל תִּקְבַּל מִשְׁמִי שׁוּם דְּבָר, וְכֵן אֶף פַּעַם לֹא תִחַלֵּשׁ דַּעְתָּךְ, וְזֶה לְכָל הָעֲנִינִים הַשְּׂיִכִּים לְקַהֲלָה, וְכִבֵּר אִמְרָתִי לָךְ אֶת זֶה כִּפְמָה פְּעָמִים, אֲבָל הָיִוֹת שֶׁהַזְּכָרָת לִי, שְׁנֵה אוֹמֵר כֵּן וְזֶה אוֹמֵר כֵּן וְהַכֵּל בְּשָׁמִי, אֲזוֹ אָנִי מִכְרַח לְכַתֵּב לָךְ אֶת זֶה בְּכַתֵּב. תִּהְיֶה לְאֵל, מֵה שְׁיִישׁ לִי לְהַגִּיד אָנִי אוֹמֵר פְּתוּחַ, וּבְפִרְט בְּעֲנִין הַמוֹסְדוֹת, אַתָּה צְרִיף לְהָיִוֹת חֲזָק, לֹא לְתַת לְאֶף אֶחָד שֶׁיִּשְׁבֵּר אוֹתָנוּ.

רחצ אֲשֶׁר ל' תל — ל' תלא בַּנְחַל

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְנִזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּמַפְלַת שׁוֹנְאֵינוּ, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חַל הַמוֹעֵד סְפוּת, י"ט תְּשַׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֹא תָבֹא עִכְשָׁו לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, אֲתָה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל אֲשֶׁתְּךָ, הִיא תָבֹא אִתְּךָ לְפָה, אֵין לָהּ מָה לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שְׁלֹךְ אֵין מָה לַעֲשׂוֹת וְחָבַל.

אֲתָה לֹא יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצֵּעַר שֶׁיֵּשׁ לִי מ... לְדַעַתִּי הוּא פְּשוּט יֵצֵא לְתַרְבוֹת רְעָה, אֲבָרְךָ שְׁלֹא הוֹלֵךְ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים לְבֵית-הַכִּנְסֵת, זֶה כְּבָר סוּף הָעוֹלָם, אִזּוֹ אָנִי רוֹאֶה שְׁפָה זֶה מְקוֹם רַק לְהִדְרֹד, וְלִכֵּן הֵייתִי אוֹמֵר לְךָ, שְׁלֹא לָבֹא לְפָה, וְאָנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַצִּית אוֹתִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חַל הַמוֹעֵד סְפוּת, י"ט תְּשַׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

אָנִי מְקַנְהָ שְׁבַנְכֶם ... גְּרוּ יְאִיר, הַגִּיעַ, וְהַכֹּל הַסְתַּדֵּר אִתּוֹ, אָבַל אֲתֶם צָרִיכִים לְשָׁמֵר עֲלֵיו מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִהְיֶה חֲבֵרוֹתָא שֶׁל ... כִּי

הַיָּלֵד הַנִּ"ל מְקַלְקֵל מְאֹד, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, יֵשׁ לוֹ דַּעוֹת כּוֹזְבוֹת וְכוּ', וְמָה אַתֶּם צְרִיכִים שְׁבַנְכֶם יִתְחַבֵּר אֵלָיו.

גַּם אֲנִי מְאֹד מִבְקֵשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי לַחֵץ, שְׂאֲתֶם רַק יְכוּלִים לְהַפְעִיל שְׁבַתְכֶם ... שְׂיַחֲיוּ, שְׁלֹא יִסְעוּ לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, אֵין מַה לַּעֲשׂוֹת פֹּה! אֵין פֹּה עֲבוּדָה! הַשְּׂכָר דִּירָה בִּיקָר מְאֹד! מִרְתַּף סְרוּחַ מְשֻׁלְמִים עָלָיו בֵּין שֵׁשׁ-מְאוֹת לְשִׁבְע־מְאוֹת דּוּלָר לְחֹדֶשׁ, וּמְאִיפָה יְהִיָּה לוֹ אֶת הַכֶּסֶף? ! הָאֵם הוּא יֵלֵךְ לְצַדֻּקָה כָּל הַשְּׁבוּעַ, רַק כְּדֵי לְשַׁלֵּם שְׂכָר דִּירָה, וַיַּעֲזֹב אֶת בַּתְּכֶם לְבַד עִם תִּינוּקָת? ! וּבַפְּרָט שְׁפֹה רַק יְכוּלִים לְהִתְקַלְקֵל וּלְהִתְדַרְדֵּר לְתַהוֹם, וְלִכְּנֹן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְקֵשׁ אֶתְכֶם לְטוֹבַת בַּתְּכֶם וּלְטוֹבַת הַשֵּׁם שְׁלָכֶם, אֵל תִּתְּנוּ לָהֶם לְנִסְעַ.

הַמְּאַחַל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

ל' תלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל הַוִּשְׁעָנָא רַבָּא ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בִּיבְנֹאֵל 'עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְקֵשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הֵן הַגְּבָרִים הֵן הַנְּשִׁים וְהֵן הַיְלָדִים, שְׂיַשְׂאָרוּ הַשְּׁנָה בִּיבְנֹאֵל לְהַקְפּוֹת שְׁנִיּוֹת, וַיִּרְקְדוּ עִם כָּלֵי זֶמֶר בַּחוּץ דִּיקָא "בְּרַחֲבַת הַיְכַל-הַקִּדְשׁ". וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁבַזְכוֹת הַשְּׂמִיחָה הַזֹּאת, תַּהֲיָה מִפְּלֵה לְכַנִּי יִשְׁמַעְאֵל וְלְכַנִּי עֲשׂוּ, וְעִם יִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ בַּיַּחַד לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אָשֶׁר בֹּא יָבוֹא וַיִּגְאֲלֵנוּ.

הַמְּאַחַח לָכֶם פִּתְקָא טְבָא...

ל' תלג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי כ' בַּתְּשֵׁרִי לֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵוִיֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תַּלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" דֵּי בְּכַל אַתְר וְאַתְר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמִחֻלָּה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂאָנוּ זוֹכִים עִכְשָׁו בְּלִילָה קְדוֹשׁ זֶה, לֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, לְדַבֵּר בְּצוּתָא מְדַבּוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְהִנֵּה גַּמְרָנוּ לְקָרָא אֶת סֵפֶר 'מִשְׁנֵה תוֹרָה', שֶׁהוּא סֵפֶר דְּבָרִים. אֲצַלְנוּ נוֹהֲגִים לְקָרָאוּ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת מֵתוֹךְ הַסֵּפֶר תוֹרָה, וְכֹלֶם אוֹמְרִים בְּשִׁקֹּט יַחַד עִם הַבַּעַל קוֹרָא, וּמְשִׁיךְ כְּשַׁעֲתִים מְסִימִים אֶת הַקְּרִיאָה. וְמָה הָעֲנִין לוֹמַר 'מִשְׁנֵה תוֹרָה' בְּלֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּנוּ הָאֲרִיז"ל, וְהוּא הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים? אֵלָּא מְסַבִּיר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּשְׁטֵי-הַלְכוֹת, עֶרֶב, הַלְכָה ג', אוֹת לח), שֶׁכָּל סֵפֶר דְּבָרִים, שֶׁהוּא מִשְׁנֵה תוֹרָה, זוֹהִי הַתּוֹכַחָה שֶׁל מִשְׁה רַבְּנוּ, שְׂמוֹכִיחֵנוּ בַּתּוֹכַחָה שֶׁל אַהֲבָה. כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁתּוֹכַחַת מִשְׁה רַבְּנוּ הִיְתָה מֵאַהֲבָה, אַף שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ אֶת הָעֶגְלָה, אָמַר לָהֶם: עֲדִין חֲבִיבֵי תָא גַּבְּן; עֲדִין אַתֶּם חֲבִיבִין לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ; וְכִיּוֹן שֶׁשְׂמַעוּ יִשְׂרָאֵל דְּבַר כְּזֶה, חֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה מֵאַהֲבָה. וְזֶה מָה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הַכְּרִיז לְכָל הָעוֹלָם, וְאָמַר (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלָל! אֲפֹלוּ שַׁעֲשִׁית מָה שַׁעֲשִׁית, תָּמִיד יְכוּלִים לְחַזֵּר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה. וְכַמוֹ שֶׁאָמַר (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן. אֲסוּר לְהַתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן. וְזוֹ הַתּוֹכַחָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁה, שֶׁמְסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל עִם יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר: "מַחְנֵי נ"א מְסַפְּרָךְ". מַהוּ הָעֲנִין שֶׁל נ"א, הֲלֹא הִנֵּה לוֹ לְכַתֵּב מַחְנֵי מְסַפְּרָךְ? אֵלָּא מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל עַד הוֹשַׁעְנָא רַבָּה יִשְׁנֵם חֲמִשִּׁים וְאַחַד יוֹם, כְּמִסְפַּר נ"א. וּבְאֵלוּ

הַיָּמִים עִם יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים סְלִיחוֹת, חוֹזְרִים בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה, וּמִתְחַנְּנִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִרְחֵם עָלֵינוּ. וּבְעֵבֹר זֶה אוֹמְרִים אֵת כָּל 'מִשְׁנֵה תוֹרָה', שְׁחוֹזֵר שֵׁם עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּסֵפֶר דְּבָרִים, שֶׁהִיא תוֹכַחְתּוֹ שֶׁל מֶשֶׁה רַבֵּנוּ, כְּדֵי שְׁנַדַּע אֵיךְ לָשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה, כִּי הַלֵּילָה הַזֶּה הוּא לֵילָה קְדוֹשׁ מְאֹד מְאֹד.

וְאַחַר שְׁסִימָנוּ אֲמִירַת 'מִשְׁנֵה תוֹרָה', הִנֵּה אָנוּ עוֹמְדִים עִכְשָׁו לְסִיִּם אֵת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים. וְאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִ"ע עַל הַפְּסוּק: "מִי יִמְלַל גְּבוּרוֹת ה' יִשְׁמִיעַ קוֹל תְּהִלָּתוֹ", מִי יִמְלַל וַיִּפְאַר גְּבוּרַת ה', אִם יֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, גְּבוּרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל? קוֹל תְּהִלָּתוֹ. אִם יִסִּים כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל בְּעוֹלָם כְּמוֹ לְסִיִּים כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּפַעַם אַחַת. וְאוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שְׁדוּד הַמְּלֶךְ פָּעַל אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִי שְׂיֵאמַר אֵת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, יִהְיֶה חָשׁוּב אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שְׁסִיִּים מַסְכָּתוֹת נִגְעִים וְאַהֲלוֹת; שְׁתֵּי הַמַּסְכָּתוֹת הַלְלוּ הֵן הַקְּשׁוֹת בְּיֹתֵר בְּשֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנֵה, וְלָמָּה בִקֵּשׁ דָּוִד הַמְּלֶךְ, שְׁבִזָּה שְׁמִסִּימִים כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, יִהְיֶה חָשׁוּב כְּאֵלוֹ סִימּוֹ שְׁתֵּי מַסְכָּתוֹת אֵלוֹ דִּיקָא? אֲלֹא מַסְכַּת נִגְעִים מְדַבְּרַת עַל נִגְעַת צְרַעַת שְׂבָא לְאָדָם עַל שְׁדַבְּרַת לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, נְבוּל פֶּה וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּמַסְכַּת אַהֲלוֹת מְדַבְּרַת מַטְמְאַת מַת; כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִינּוּ, הוּא נִקְרָא מַת, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת יח:): רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוּיִים מַתִּים; מַסְכָּנִים, מַסְתּוֹכְבִּים בְּבַחֲיַנַּת מַתִּים, לְלֹא חַיּוֹת. לָכֵן בִּקֵּשׁ דָּוִד הַמְּלֶךְ, שְׂאֵף הָאָדָם הַמְּסַכֵּן הַזֶּה, שְׁחַטָּא בְּכָל מִינֵי חַטָּאִים בְּעוֹלָם, וְנַעֲשֶׂה רְשָׁע מְרָשָׁע, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֲשֶׁר זֶה מַסְכַּת אַהֲלוֹת הַמְּדַבְּרַת מַטְמְאַת מַת, וְכֵן דְּבַר כָּל מִינֵי לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, שְׂזוּ מַסְכַּת נִגְעִים, שְׂבָאִים עָלָיו כָּל מִינֵי נִגְעִים, אָבֵל אִם יֵאמַר סֵפֶר הַתְּהִלִּים, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל. כָּל-כֶּן חָשׁוּב לוֹמַר הַלֵּילָה סֵפֶר הַתְּהִלִּים.

הַלֵּילָה הַזֶּה לֵילָה קְדוֹשׁ וְנוֹרָא מְאֹד, וַיְכוּלִים בּוֹ לְפַעַל אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה מְאֹד. מִתְפַּלְלִים וְחִיקִין, וְאַחַר-כֵּן אוֹמְרִים הַלֵּל, וּמְקִיפִים אֵת הַבְּמָה עִם הַד' מִינִים הַקְּדוֹשִׁים וְצוּעֵקִים: "הוֹשַׁע-נָא,

הושע-נא, הושע-נא" בקולי קולות, שבע פעמים מסבבים את הבמה. ואצלנו נוהגים לתקע בשופר אחר כל הקפה. ורבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פח): כשאדם חוטא, הוא מאבד קדשה מנשמתו, ויש מלאכי חבלה התופסים את הנצוצות הקדושים שאדם מאבד, רחמנא לישזבן, ויש להם שופר, ותוקעים תר"ת (תקיעה, תרועה, תקיעה), אשר זה ראשי תבות: "ת'אות ר'שעים ת'אבד", הינו על-ידי שאדם מתאנה לדברים אסורים, מאבד מקדשתו, וכנגד זה גם הצדיק תוקע בשופר, וחובטים עם הערב"ה שהיא בגימטריה זר"ע, הינו שמה שפזר לבטלה — מוצא בתורה. ותוקעים בשופר, לבטל את השופר של הקלפות והסטרך אחרא.

ולכן ראו לא להיות בטלנים, ולנצל את היום הקדוש הזה, ליל הושענא רבה ויום הושענא רבה. ומהי מעלת היום הזה? אלא בראש השנה דנים את האדם מה יהא עמו כל השנה, וכותבים לו פתק על הקורות אותו, פי ספרי החיים והמתים פתוחים לפניו יתברך — לחיים, או למות, חס ושלום. וכן כותבים לו את התקציב, כמאמרם ז"ל (ביצה טז): כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה; הינו קובעים אז אם יהיה עני, חס ושלום, או עשיר. וכן גוזרים אם יהיו לו מחלות וחלאים רעים, רחמנא לצלן, או יהיה בריא, אם ימצא זוגו, אם יהיו לו ילדים, אם יתגרש, רחמנא לישזבן וכו' וכו', הכל נקבע בראש השנה. ולכן נוסעים אל הצדיק לראש השנה, פי הוא המליץ ישר שלנו, כמו שרואים בגשמיות, כשיש משפט, וצריכים עורף-דין, מחפשים אחר הממחה והממלח הגדול ביותר, שיוציא משפטו זכאי, כמו-כן בראש השנה, שזהו יום הדין, הולכים אל הצדיק הגדול במעלה, שיימליץ טוב בעדנו. ואחר ראש השנה יש לנו שבועה ימים, שבהם עלינו לשוב בתשובה, ואחר-כך בא יום הפורים, והקדוש-ברוך-הוא בו חותם על הפתק, ו"טבעת המלך אין להשיב", מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא חתם. והנה יש לנו ארבעה ימים שבין יום הפורים לסכות, ובונים סכה וקונים ד' מינים הקדושים, ואחר-כך נכנס חג סכות הקדוש, אוכלים וישנים בסכה, שהרי היא דירת עראי, תשבו כעין תדורו

— צוה הקדוש־ברוך־הוא. והנה הגיע היום האחרון, שאז שליחי המלך יוצאים עם הפתק, פדגמת הדור המוסר את המכתבים ליַעֲדָם, "והרצים יצאו דחופים בדבר המלך". ומי יודע מה כתוב בפתק שלנו?! מי יודע מה גזרו עלינו בראש השנה, וחתמו על זה ביום הפפורים?! והקדוש־ברוך־הוא אב הרחמן, נותן לנו עוד הזדמנות אחת — הושענא רבה, ואומרים אז את כל 'משנה תורה', שזו התוכחה של משה רבנו, שהיא תוכחה מאהבה, ואחר־כך אומרים את כל ספר התהלים, ובוכים להקדוש־ברוך־הוא: רבנו של עולם, תן לנו את הפתק, ונראה את הכתוב בו, ונבטל בו כל גזרות קשות. ובבקר כשהשליח בא עם הפתק, יש לנו רשות לתפסו, ואם, חס ושלום, נכתב שלא לרוחנו, אנו רשאים לקרעו. וזאת אנו צועקים: "הושע־נא", הינו חמשים ואחד יום היו לנו, רבנו של עולם, מראש חדש אלול עד עתה, ובאמת שבנו בתשובה, אך מה נעשה ששוב נתלכלכנו, וגזרת מה שגזרת, רחמנא לצלן, וכתבת וחתמת בפתק וכו', אזי תן לנו הרשות לקרע הפתק. וזהו יום הושענא רבה, שיש הזדמנות אחרונה לקרע את הפתק, ולבטל כל גזרות רעות ודינים קשות.

לזאת, אנשי שלומנו היקרים! ראו לא להיות בטלנים, ולסיים כל ספר התהלים, ולהתבודד להקדוש־ברוך־הוא, פי אף אחד אינו יודע מה כתוב בפתק שלו, ואין איש מתאר ומשער מה יכול לקרות עמו כל השנה. ולכן ראו לנצל לילה זה לגמור כל ספר התהלים, וכן להתבודד אל הקדוש־ברוך־הוא ולבקשו על כל פרט ופרט שאנו צריכים. והעקר — שנתפס את השליח ונקרע את הפתק — אם אינו טוב.

ואחר־כך בא שמחת תורה. אומרים חכמינו הקדושים, שבכל ימי החג עם ישראל מקריבים שבעים פרים נגד שבעים אמות העולם, אבל ביום האחרון, יום שמיני עצרת תהיה לכם, אומר הקדוש־ברוך־הוא: עד עכשו נתתם והקרבתם פרים רבים בשביל אמות העולם, אני רוצה אתכם סעדה קטנה, ואף אחד לא יהיה בזה רק שגינו: אני הקדוש־ברוך־הוא, ואתם נשמות ישראל. ולכן ביום

שְׁמִינֵי עֲצָרֶת אִזּוּ הַיְחוד הַשְּׁלָם, וְאִזּוּ הַשְּׁמִחָה הַכִּי גְדוֹלָה, שְׁאֲנוּ שְׂמִחִים עִם הַתּוֹרָה. אִיזּוּ שְׂמִיחָה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשִׂמְחָה שְׂזַכֵּינוּ מִשֶּׁךְ הַשְּׁנָה לְשִׂמְעַ קְרִיאַת הַתּוֹרָה כָּל שַׁבָּת, וְעַבְרָנוּ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י כָּל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ, וְעַתָּה זַכֵּינוּ לְהַגִּיעַ לְסִיּוּם. אִיזּוּ שְׂמִיחָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת לָנוּ. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה מִי שְׂזַכָּה וְסִיּוּם שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה כָּל הַשְּׁנָה, אִיזּוּ שְׂמִיחַת הַתּוֹרָה יֵשׁ לוֹ?! עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאֲדָם זָכָה וְסִיּוּם מִסְכָּתָא אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם וְכוּ' מִהַש"ס, אִיזּוּ שְׂמִיחָה צְרִיכָה לְמַלֵּא אֶת לְבוֹ? ! וְכִבֵּר יִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ, שֶׁלְשֶׁנָּה הַבָּאָה עֲלָיו לְטוֹבָה, לֹא יַחְסִיר פְּרָשָׁה אַחַת מִכָּל פְּרָשִׁיּוֹת הַתּוֹרָה, וְיִזְכָּה לְסִיּוּם שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה וְהַש"ס, וְרַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּבָה, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוֹ. אֲבָל הַשְּׂמִיחָה שְׁלָנוּ צְרִיכָה לְהִיּוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, שְׁאֲנוּ שְׂמִיחִים עִם הַתּוֹרָה. וְלָכֵן מוּבָא בְּשֵׁם תַּלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שֶׁלְמַחֲרַת שְׂמִיחַת תּוֹרָה, בָּא מְלֵאךְ מִיכָאֵל לְגַן-עֶדֶן, וְאָצְלוּ פְּלֵא, כִּי הוּא רוֹאֵה שֶׁם סְלִיּוֹת קְרוּעוֹת, חֲתִיכוֹת סְנַדְלִים, קְרָעֵי גְרָבִים, מַה קוֹרָה פֹּה — שׂוֹאֵל? הֲלֹא כָּל הַשְּׁנָה אֲנִי מוֹצֵא בְּגַן-עֶדֶן תּוֹרָה, תַּפְּלָה, מְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְעַכְשָׁו סְלִיּוֹת וְשִׂאֲרֵיּוֹת גְּרָבִים? וּבַעֲצָמוֹ אֵינְנוּ יוֹדְעֵי לְהַשִּׁיב. וְעוֹנִים לוֹ: זֶה לְמַעַלְהַ מִמֶּךָ. כִּי זֶה הַשְּׂמִיחָה שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁרָקְדוּ כָּל-כֶּף, וְשִׁפְשָׁפוּ אֶת סְלִיּוֹת גַּעְלֵיהֶם, עַד שֶׁנַּחֲתָכוּ חֲתִיכוֹת בַּד מִן הַגְּרָבִים שֶׁגָּרְבוּ וְכוּ'. כָּל-כֶּף חָשׁוּב אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂמִיחָה. וּבַפְּרָט שְׂמִיחַת הַתּוֹרָה, וּבַפְּרָטֵי פְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁאֲדָם מְקַיֵּם מְצוּהַ בְּשְׂמִיחָה, זֶה כָּל-כֶּף חָשׁוּב בְּעֵינָיו יְתַבָּרַךְ, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה מְצוּהַ בְּשְׂמִיחָה, סִימָן שֶׁלְבוֹ שְׁלָם לְאֶלְקִינוּ; וְכֵן אוּמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן כד): כְּשֶׁיְהוּדֵי עוֹשֶׂה מְצוּהַ בְּשְׂמִיחָה, יֵשׁ בְּכַחוֹ לְעֵלּוֹת מַעוֹלָם הַעֲשִׂיָה לְעוֹלָם הַיְצִיָּרָה, וּמִיְצִיָּרָה לְבְרִיאָה וּמְבְרִיאָה עַד עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְזוֹכָה לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת בְּכַחֲנִיַת מְטִי וְלֹא מְטִי. רָאוּ אֵל מַה רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְזַכּוֹת אוֹתָנוּ. אִזּוּ הַשְּׂמִיחָה שְׁלָנוּ — שְׂמִיחַת תּוֹרָה, צְרִיכָה לְהִיּוֹת מְשֻׁהוּ מִיְחָד.

וּבַפְּרָט אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, הַגְּרָם בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",

אֶשֶׁר פֶּה נִמְצָא הַסֵּם"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ וְלֹא שְׁלִיחוֹ. וְהוּא רוֹצֵה מֵה שְׁרוּצָה, אָבֵל אָנוּ נִכְנִיעוּ! וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבַר. הִרְבֵּנוּ לְדַבֵּר הַלִּילָה, שְׁמוּבָא בְּסִפְר "אִמְרֵי נֵעַם", שֶׁהַמְלַחְמָה עִם גְּלִית, שְׁלַחַם נִגְדוֹ דְּדוּד הַמְּלֶךְ, הִיְתָה בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא רַבָּה. וְלִכֵּן גְּלִית בָּא וְצָעַק (שְׁמוּאֵל א' יז): "הַכֹּלֵב אֲנִי, כִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בְּמִקְלוֹת"? ! וְהִשִּׁיב דְּדוּד: "כִּי בָאתִי בְּשֵׁם הַנְּוִי"ה". "וַיִּקַּח מִקְלוֹ בְּיָדוֹ" — שְׁהִיָּה לְדוּד לּוּלֵב, וְכֵן אֶתְרוּג וְהִדְסִים וְעַרְבוֹת, הַד' מִיָּנִים הַקְּדוּשִׁים, שְׁזָה כִּנְגֵד ד' אוֹתִיּוֹת שֵׁם הַנְּוִי"ה, וְעַמְהֵם נִלְחַם בְּגְלִית. וְנִטַּל חֲמֵשׁ אַבְנִים וְהַכְנִיסֵן בְּיַלְקוּטוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שֵׁם): "וַיִּבְחַר לוֹ חֲמֵשֶׁה חֲלָקֵי אַבְנִים מִן הַנַּחַל, וַיִּשֵׂם אוֹתָן בְּכָלֵי הַרוּעִים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וּבְיַלְקוּטוֹ וַיְגוּ וַיִּגַּשׁ אֶל הַפְּלִשְׁתִּי וַיְגוּ, וַיֹּאמֶר דְּדוּד, אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבְכִידוֹן וְאֲנִי בָּא אֵלֶיךָ בְּשֵׁם הַנְּוִי"ה" וַיִּגְוּ, וַיִּלְדָּאֲבוּנְנוּ הָרַב, גַּם עֲתָה הַפְּלִשְׁתִּים, שְׁהֵם הַפְּלִשְׁתִּינָאִים הָאֲרוּרִים, עוֹשִׂים שְׁמוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וּבְדִיוֹק בְּיוֹם הַזֶּה, שֶׁהוּא הָאוּשְׁפִיזִין שֶׁל דְּדוּד הַמְּלֶךְ. וְקַבַּל גְּלִית הַלֵּם בְּמִצְחוֹ מִפְּגִיעַת הָאָבֵן וּמַת. אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), שְׁגְלִית הוּא מִצַּח הַנְּחָשׁ, שְׁרָצָה לְהַכְשִׁיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְדוּד הַמְּלֶךְ הַכְנִיעוֹ עַל-יְדֵי הָאָבֵן הָאֶחָת. וְכַתוּב בְּתַקוּנֵי זֵהַר, שֶׁהַחֲמֵשֶׁה חֲלָקֵי אַבְנִים הֵן כִּנְגֵד: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל", הֵינּוּ "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" — אָבֵן אֶחָת, תִּשְׁמַעוּ מֵה יֵשׁ לִי לֹאמַר לָכֶם, "הַנְּוִיָּה אֶלְקִינוּ הַנְּוִי"ה אֶחָד" — עוֹד אַרְבַּע אַבְנִים. וְאִיזוֹ אָבֵן נִטַּל דְּדוּד וְהַכְנִיעַ אֶת גְּלִית? הָאָבֵן שֶׁל "אֶחָד", הֵינּוּ בְּזָה שְׁגֻלָּה שְׁאָנוּ מְאֻחָדִים בְּאַתְדוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, בְּזָה כְּרַת אֶת רֹאשׁ הַרְשָׁע.

וְזֵהוּ הַלְמוּד הָעֵמֶק בְּעֵבוּרֵנוּ, אִם עֲתָה תִּתְאַחַדוּ בְּיַחַד, וְתִקְבְּלוּ עַל עֶצְמְכֶם אֶהְבֶּה אֶמְתִּית, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): אֶחָד גִּימְטְרִיָּה אֶהְבֶּה, וְתֹאמְרוּ עֲתָה אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, שֶׁהוּא סִפְרוֹ שֶׁל דְּדוּד הַמְּלֶךְ, וְתִתְפַּלְלוּ וְתִיקִין, וְתֹאמְרוּ הַלֵּל, וְתִנְעֲנְעוּ אֶת הַד' מִיָּנִים לְכָל הַכּוּוֹנִים: דְּרוּם, צְפוֹן, מִזְרַח מְעַרְב, מַעֲלָה מַטָּה, לְגִלוֹת לְכֻלָּם, שְׁאָנוּ מְאֻמִּיָּים רַק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין לָנוּ רַק הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ! וְאַחַר-כֵּן תִּקְיִפוּ בְּהַקְּפוֹת, וְתִצְעֲקוּ: "הוֹשַׁעְנָא הוֹשַׁעְנָא" לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

וְתִתְקַעוּ בַשּׁוֹפָר, וְתִחְזְרוּ בְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם כָּל הַשָּׁנָה, וְתִקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם אֶהְיֶה וְאַחֲדוּת, בְּזֶה תִתְפַּסּוּ אֶת הַשְּׁלִיחַ עִם הַפֶּתַח וְתִתְבּוֹנְנוּ בוֹ, וְאִם נִגְזְרָה עֲלֵיכֶם גְּזֵרָה רָעָה, חַס וְשְׁלוֹם, תִּקְרְעוּ אֶת הַפֶּתַח, וְתִקְבְּלוּ פֶתַח טָבָא, שְׂיִהְיֶה כְּתוּב שָׁם, שְׂיִהְיֶה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵעַם יִשְׂרָאֵל חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים, בְּרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה, יְלָדִים, נַחַת מֵהִילָדִים, וְכָל הַבְּרָכוֹת שֶׁכָּל אֶחָד מֵאֲחַל לְעֲצֻמוֹ. וְאִם תִּהְיֶה אַחֲדוּת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אָנוּ מִמְּשִׁיכִים אֶת רַבְּנוּ ז"ל אֵלֵינוּ, כִּי כָּךְ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְפָנַי שְׂיִצֵּא מֵעִיר בְּרִסְלָב לְעִיר אוֹמֵן לְהִסְתַּלַּק, עֲמַד אֲצֵל הַדֶּלֶת וְשֵׁם יָדוּ עַל הַמְּזוּזָה וְאָמַר: אִם תִּחְזִיקוּ עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, תִּמְשִׁיכוּ אוֹתִי אֵלֵיכֶם.

הִנֵּה אָנוּ נִמְצָאִים בְּבִינָאֵל. אָנִי רוֹצֶה מְאֹד שְׂאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִחְזִיקוּ עֲצֻמָּם בְּיַחַד, וְזוֹ שְׂמִיחָה גְדוֹלָה מְאֹד בְּשָׂמִים, וּבְזֶה נִזְכֶּה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִכְרַת כְּבָר אֶת רֹאשׁ הַפֶּלֶשְׁתִּינָאִים, שְׂזֵהוּ גְלִית, אֲשֶׁר יֵשׁ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַרְבֵּה שְׁלִיחִים, וְיִנּוּסוּ כָּלֶם, כְּמוֹ שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ כָּרַת אֶת רֹאשׁ הַפֶּלֶשְׁתִּי, וְנָסוּ כָּלֶם לְכָל הַרְוּחוֹת, כָּךְ יִקְרִים אֲצֵלְנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶת יִשְׂרָאֵל. כִּי צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים וְעֲצוּמִים, דָּם יִשְׂרָאֵל נִשְׁפָּךְ כַּפַּיִם, וְעֵלֵינוּ לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה, אִף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לִידַע מַה יָכוֹל לְקָרוֹת עִמּוֹ מִשֶּׁף הַשָּׁנָה, לְכֵן תִּנְצְלוּ אֶת הַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחֲרֵי-כֵן בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה תִּרְקְדוּ. וְאַבְקֵשׁ שְׂאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְאַסְפוּ יַחַד וְיִרְקְדוּ. וְהַעֲקָר אֵלֶי הַקְּפוֹת שְׂנִיּוֹת, וּמִדּוּעַ? כִּי הֵן בְּעִבּוֹר אַנְשֵׁי חוּץ לְאֶרֶץ, שְׂיִשְׁנֶם מִלִּיּוֹנֵי יְהוּדִים בְּחוּץ לְאֶרֶץ, וְעַדִּין אֵינָם יְכוֹלִים לָבוֹא לְאֶרֶץ מְכַל מִיַּי סְבוֹת, אֲבָל בְּזִכּוֹת הַשְּׂמִיחָה שְׂאֲנִשִּׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל רוֹקְדִים בְּהַקְּפוֹת שְׂנִיּוֹת בְּמוֹצָאֵי שְׂמִיחַת תּוֹרָה, כְּשֶׁלְּאֲנִשֵׁי חוּץ לְאֶרֶץ חַג עַדִּין, תִּמְשִׁיכוּ אֶת כָּלֶם שְׂיָבוֹאוּ לְשִׂמְחָה עִמְכֶם.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, תִּדְעוּ לְכֶם שְׂעַכְשׁוּ כָּל הַדְּרָכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה, לֹא כְּדָאֵי לְנִסְעַ לְשׁוּם מְקוֹם עֵתָה, וּבְכַפְרֵט בְּמוֹצָאֵי שְׂמִיחַת תּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין יוֹדְעִים מַה הֵם מְתַכְנְנִים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר וְיִכְנִיעַ אֶת רֹאשׁ הַפֶּלֶשְׁתִּינָאִים וְאֶת כָּל אַנְשֵׁיוֹ, וְאֶחָד יִשְׁחַת אֶת הַשָּׁנִי, כְּדָאֵי שֶׁכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

יִשְׂאָרוּ בִּיבְנָאֵל. וְאַבְקֵשׁ שְׁמִי שִׁישׁ לוֹ כְּלִי זֶמֶר יַעֲשֶׂה שְׂמֵחַ מְאֹד,
 וְלֹא תִפְחָדוּ מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׂרוּכָב עַל הַנְּחֹשׁ וּמִפְחִיד אוֹתָנוּ, כִּי,
 בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵינָנוּ מִפְחָדִים מֵאַף אֶחָד רַק מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 נִסְתִּים הָעֵידֵן שְׁאָנוּ נִירָא וְנִפְחָד, וַיִּבְהִילוּ אוֹתָנוּ. לְבִסוּף כָּלֵם יָשׁוּבוּ
 בַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבָר. וְתִדְעוּ לָכֵם, שְׂמֵה שְׂקוּרָה
 בִּיבְנָאֵל, כָּף קוּרָה בְּכָל הַמְדִינָה. לְכֵן אֵל תִּהְיוּ בְּטָלְנִים, תִּהְיוּ רַק
 בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תִּחְשְׁשׁוּ מְאִישׁ, וְתִשְׁמְעוּ קוֹל שְׂמִחָה, וְאֲנִי
 רוֹצֶה שְׂיִתְאַסְפוּ יַחַד כָּל הַגְּבָרִים וְהַיְלָדִים וַיִּרְקְדוּ, וְכֵן הַנְּשִׁים
 וְהַבָּנוֹת תַּעֲמִדְנָה בְּעִזְרַת נְשִׁים וְתִסְתַּפְּלְנָה וְתִשְׂמַחְנָה, וּבְזִכּוֹת
 הַשְּׂמִחָה הַזֹּה, שְׂמִחַת הַתּוֹרָה וְהַקְּפוֹת שְׁנִיּוֹת שְׂאֲתֵם עוֹשִׂים, אֲתַחֲנֵן
 אֲלֵיכֶם שְׂתִזְכְּרוּ גַם אוֹתִי לְטוֹבָה, שְׂאֲזַכֶּה לְצֵאת מֵהַגְּלוּת הַזֹּה, וְכֵן
 כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּגוּלָה נֹזֶפֶה לְבוֹא בְּיַחַד עִם מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ לְאַרְצָנוּ
 הַקְּדוּשָׁה, וְזוֹ תִהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

פִּתְקֵא טְבָא לְכֻלָּם וְחַג שְׂמֵחַ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
 מִשְׂמַחוֹת.

הַמֵּאחַל לָכֵם וּבִרְכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תלד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּא ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ. אֵל תִּדְאָגִי, אֶת תַּחֲיֵי בְּרִיאָה, אֵין לָךְ
 מֵה לַחֲשׁשׁ, אֲבָל לְדַעַתִּי, תִּרְאִי לְקַחַת אֶת הַפְּדוּרִים וְכוּ', וְכֵן תִּקְחִי
 עִכְשׁוֹ חִפְשָׁה לֹא לְהַפְּגֵס לְבֵית-סֵפֶר לְלַמֵּד, שְׂזָה מְבִיא אוֹתְךָ לְלַחֵץ,
 וְתִנוּחֵי הַרְבֵּה.

כָּלֵם מְרַצִּים מִמֶּךָ, אֵל תֵּאֲשִׁימֵי אֶת עֲצֻמְךָ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

שח אָשֶׁר ל' תלה - ל' תלו בַּנַּחַל

אָב הַרְחַמֵּן וְאוֹהֵב אוֹתָךְ, וַיִּשְׁלַח לְךָ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה, רַפּוּאֵת הַנַּפְּשׁ וּרַפּוּאֵת הַגּוּף, וַנִּשְׁמַע וַנִּתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ פִּתְקָא טָבָא...

ל' תלה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, לֵיל הַוּשְׁעָנָא רַבָּא ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַעוּלָם, זֶה הַנְּסִיווֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים שְׁמַנְסִים אֶת כָּל אֶחָד, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲשַׁתָּךְ תִּהְיֶה בְּרִיאָה, וְלֹא יִחַסֵּר לָהּ שׁוּם דְּבָר, אֲבָל הִיא מְכַרְחָה לַעֲשׂוֹת מְנִיעָה לְכָל הַפְּחֻחוֹת לְשָׁנְתִים.

וְכֵן אַתָּה רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידְךָ.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ פִּתְקָא טָבָא...

ל' תלו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, לֵיל הַוּשְׁעָנָא רַבָּא ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַמְצוּה שְׁעֲשִׂיתֶם לַעֲזֹר לְמִשְׁפַּחַת ... שְׂיַחֲיוּ, וּזְכוּת מְצוּה זוֹ תִּגַּן עֲלֵיכֶם עַל כָּל הַשְּׁנָה, הִיא מְמַשׁ מִשְׁפַּחַת עֲנִיִּים הַגּוֹנִים מְרַבֵּת יְלָדִים, וְהַמְצָב לֹא כָּל-כֶּף שְׁפִיר שְׁמָה, וְצָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים. וְלָכֵן תּוֹדָה רַבָּה עַל הַעֲזָרָה, וְהַקְדוּשׁ-

אֲשֶׁר לִי תלז — לִי תלח בנחל שט
ברוך-הוא יְעֹזֵר, שְׁיִצְאוּ מֵהַמְצוּקָה, שְׁזֶה מְבִיא אוֹתָם לְלַחְצִים
גְּדוֹלִים מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם פֶּתְקָא טָבָא...

לִי תלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל הַשְּׁעָנָא רַבָּא ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

הִנֵּה בְּנֵדְאֵי כְּבֹר דְּבַר אַתְּךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, כְּאֲשֶׁר בְּקִשְׁתִּי מִמְּנֹו,
עַם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְרוּץ בְּשׁוּרוֹתַיִם אֱלוֹ אֵלֶיךָ, שְׁתַּמְצָאֵי מוֹרָה
לְתִיכּוֹן, כִּי ... תַּחֲיָה, צְרִיכָה לְנוֹחַ הַרְבֵּה, וְזֶה לֹא שִׁיךְ שְׁתַּחֲזֹר, אֵל
תְּדַבְּרֵי מְזֶה, וְדִי לְחַפִּימָא.

אִם אַתָּה יְכוּלָה לְשַׁלַּח תָּמִיד אֶת הַבְּנוֹת הַגְּדוֹלוֹת שְׁיִעֲזְרוּ בְּבִית
שְׁלָה, יְהִיָה לָךְ לְמַצְוֶה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי הֵם נִמְצָאִים עֲכָשׁוּ בְּמַצוּקָה
גְּדוֹלָה מְאֹד. וְזִכּוֹת הַמַּצְוֶה הַזֶּה תִּגַּן עֲלֶיךָ, שְׂאֵת תַּהֲיִי בְּרִיאָה נְפִשִׁית
וְשִׁכְלִית, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ פֶּתְקָא טָבָא...

לִי תלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם הַשְּׁעָנָא רַבָּא ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אִף שְׁזֶה לֹא יוֹם לְכַתִּיבָה, כִּי הוּא יוֹם שְׁמַחְלָקִים בּוֹ אֶת
הַפֶּתְקָאוֹת, עַם כָּל זֹאת מְפַנֵּי נַחֲיִצוֹת הָעֲנִין אַכְתָּב לָךְ שׁוּרוֹתַיִם אֱלוֹ,

וְתִבֵּן דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר: אִתָּהּ צְרִיף לְהִבִּין, שְׂאִשְׁתָּךְ עֵבְרָה מִשְׁבַּר
מָאד גְּדוֹל, וְהִיא צְרִיכָה מְנוּחָה טוֹטְאֵלִית, כִּי אַחֲרַת, רַחֲמָנָא
לִישׁוֹבָן, לֹא תִהְיֶה לָּךְ אִשָּׁה, לֹא עֲלִינוּ, בְּמִצָּב כְּזֶה צְרִיכִים לְתַת לָהּ
אֵת כָּל הַמְּנוּחָה שְׁבַעוּלָם לְרַבּוֹת וְכוּ', לְעֹזב אוֹתָהּ בְּמִשְׁךְ חֲדָשִׁים
שְׁלֹשָׁה וְכוּ', וְאֲנִי מְקַנְהָ שְׂאִתָּה מִבֵּין אֶל מָה אֲנִי מִתְּכַוֵּן, וְאִף שְׂאֲנִי
יּוֹדֵעַ שְׂזֶה קִשָּׁה לָּךְ, עִם כָּל זֹאת אִתָּה צְרִיף לְהַצִּיל אֶת יְלָדֶיךָ, שְׁלֹא
יִשְׁאַרוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּלֹא אִמָּא, וְהִיא עֵבְרָה מִשְׁבַּר גְּדוֹל וְלִחְצִים
גְּדוֹלִים, וְלִכֵּן הִיא צְרִיכָה מְנוּחָה טוֹטְאֵלִית. וְאִתָּה כְּכֹר זְכִיתָ לְסִים
כְּמָה פְּעָמִים אֵת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת". תִּאֲמִין לִי, שְׂאֵת כָּל הַחִיּוֹת
וְהַתְּחִזְקוֹת מְקַבְּלִים מִשָּׁם, וּמִי שְׂזֹכָה לְגַמֵּר אֶפְלוּ פְּעַם אַחַת אֵת
הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", יֵשׁ לוֹ הַתְּחִזְקוֹת עַל כָּל הַשָּׁנָה, וּמְכַל שְׁכֵן מִי
שְׂזֹכָה לְסִים כְּמָה פְּעָמִים אֵת כָּל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", יֵשׁ לוֹ הַתְּחִזְקוֹת
עַל כָּל הַחַיִּים, וּבְאִמַּת צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ. וְלִכֵּן
רְאֵה לְחִזֵּק אֵת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוֹם דְּבַר בְּעוּלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאֲנִי מָאד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂתַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

תִּקַּח אֵת דְּבָרֵי אֵלוּ בְּמֵלֵא הַרְצִינּוֹת, כִּי זֶה לֹא מִשְׁחָק, וְצְרִיכִים
רַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים מְרַבִּים.

הַמְּאַחַל לָךְ פִּתְקָא טְבָא...

ל' תלט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמִחַת תּוֹרַת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

ראה לקחת את כל הענין של אשתך בְּרַצִּינוֹת, ואתה צריך
 לשתף פעולה עם הרופא, כי סוף כל סוף רוצים רק לעזור לאשתך,
 שהיא הייתה על סף שבר עצבים וכו', מדוע לא תבין שזה דבר
 חמור חמור מאד מאד מאד?! כי כל זמן שלא ארע, חס ושלום,
 שבר עצבים, קל לרפאותה עם תרופות, אבל ברגע שמקבלים שבר
 עצבים, רחמנא לישזבן, זה ספור ארף ארף ארף, וזה לא צחוק,
 ולכן אתה מכרח לקבל את דברי הרופא ולשתף אתו פעולה, ועל
 זה נאמר "ורפא ירפא", ונאמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא פה.):
 מכאן, שנתנה רשות לרופא לרפאות, ובפרט שהרופא הזה רוצה
 לעזור, והוא מוכן לעזור, והוא מוסר את נפשו לעזור, כי יש לו
 רחמנות עליכם, בית מלא ילדים, בלי עין הרע, ולכן ראה לשתף
 פעולה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזור, שנשמע ונתבשר בשורות
 משמחות.

רק חזק ונאמן, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תמ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שמחת תורה ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
 מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
 ממך.

לא כדאי לנסע עכשו בדרכים, ובפרט שהאמא מאד מבקשת
 אותך, שלא תבוא, אז תקים מצות כבוד אם, וזה גם בכלל כבוד
 אב, כי כל הדרכים עכשו בחזקת סכנה, והישמעאליים, ימח שמם,
 מתפרעים, וצריכים שמירה גדולה מן השמים על כל יהודי ויהודי.

בְּעֵינַי הַדִּירוֹת וְכו', אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְרֹאוֹת לַעֲשׂוֹת מַה שְּׁטוֹב
לָנוּ, לֹא מַה שְּׁטוֹב לְאֲנָשִׁים אֲחֵרִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדָּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמא.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרָה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

בְּעֵינַי זֶה שֶׁפִּתַּח מִשְׁרָד בֵּיבְנָאֵל מִטַּעַם מִשְׁרַד הַחֲנוּף וְכו', אֵל
תִּפְחַד מִמֶּנּוּ, כִּי הַפְּחַד רַק מִחֲלִישׁ אֶת הָאָדָם, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ
לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד חֲזָקִים, שֶׁשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר
אוֹתָנוּ, רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן ג'):
עַל-יְדֵי בִטְחוֹן תִּנְצֵל מִפְּחַד; וְכֵן אָמַר הַנְּבִיא (ישעיה יב, ב): "אֲבִטַח
וְלֹא אֶפְחַד", מִי שֵׁישׁ לוֹ בִטְחוֹן, אֵינּוּ מִפְּחַד מְשׁוּם דָּבָר. אַתָּה צְרִיף
לְהִבִּין, שְׂאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים רַק בִּידֵינוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל
הַקְהָלָה שְׁלָנוּ זֶה גַם אֶחָד גָּדוֹל, שְׁנֵהִיָּה מְסַבְבִּים עִם שׁוֹנְאִים כְּאֵלוֹ
עוֹכְרֵי יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַדִּין יֵשׁ לָנוּ קִיוּם, וְזַכִּינוּ לְהַתְקַבֵּץ
בְּהַקְפּוֹת שְׁנִיּוֹת בְּשִׂמְחָה כָּל-כֶּף גְּדוּלָּה, בְּנִדְאֵי חוֹרָה לְסִמְ"ף-מ"ם
מְאֹד מְאֹד, אֲבָל לֹא יוֹעִיל לוֹ, הוּא יִהְיֶה הַכְּפָרָה שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל.
כִּמָּה אַתָּה חוֹשֵׁב הוּא יְכוּל לְהִמְשִׁיף? עוֹד קֶצֶת וְעוֹד קֶצֶת, וּלְבַסּוּף
יִקְחֵהוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, רַק
תְּחִזִּיק מֵעַמְדָּה.

אָשֶׁר   ל' תמוז   בְּנַחֵל   שִׁיג

אָנִי עֲכָשׁוּ כּוֹתֵב מִכְּתָבִים הֵן לְמַלְמֵד ... גְּרוּ יְאִיר, וְהֵן לְמַלְמֵד ... גְּרוּ יְאִיר, וְהֵן לְרֵאשֵׁי יְשִׁיבַת "דְּמֶשֶׁק אֲלִיעֶזֶר", הָרֵב ... גְּרוּ יְאִיר, וְהָרֵב ... גְּרוּ יְאִיר, וְאָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

אָנִי צָרִיךְ וּמְכַרְח לְאִישׁ תַּחֲזוּקָה שְׂיַחֲזִיק אֶת הַמָּקוֹם נְקִי מְאֹד. וְאָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרָה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, רְאִי לְקַיִם אֶת כָּל מַה שֶּׁהָרוּפֵא אוֹמֵר, וְתַקְחִי אֶת הַכַּדּוּוּרִים, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד יַעֲזֹר לָךְ, וְאָנִי לֹא מִפְסִיק מְלֵהֶתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה — רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאַת הַגּוּף גַּם יחד, וְנִזְכָּה וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת אֶצְלֶךָ תָּמִיד.

רַק חֲזָקִי וְאִמְצֵי מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּירָאִי מִשׁוּם דָּבָר, וְתִשְׁתַּפִּי פְּעֻלָּה עִם הָרוּפֵא, וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ: וְרַפָּא יְרַפָּא — מְכַאן שְׁנִתְּנָה רְשׁוּת לְרוּפֵא לְרַפְּאוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שמחת תורה ה'תשס"א.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי ...
נרו יאיר.

שמחתי מאד לשמע, שאַתָּה מוֹסֵר נִפְשֶׁךָ בְּעִבּוּר הַיְלָדִים, וְהִנֵּה נִכְנָס זְמַן הַחֹרֶף, וְרָצִיתִי לְכַתֵּב לְךָ כַּמָּה הַנְּחִיזוֹת לְמִשְׁךָ הַזְּמַן הַזֶּה, וְאִיךָ נִצְלַחַת עִם הַכֶּתֶה שְׁלֶךְ, שְׂזוֹ כֶּתֶה גוֹרְלִית, כִּי הֵם צְרִיכִים אַחֲרֶיךָ לְבוֹא אֵלַי, וְצְרִיכִים לְלַמֵּד אֶתְּם כַּמָּה יְסוּדוֹת בִּיהֲדוּת.

א. צְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּיַלְדֵים הַרְבֵּה הַלְכָה, לְחֹזֵר עַל זֶה בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, אֵת מַעֲלַת נְטִילַת יְדַים שְׁחָרִית, שְׁלֹא יִלְכוּ לִישׁוֹן בְּלִי לְהַכִּין לְעִצְמָם נְטִלָה שֶׁל מַיִם, וְכֵן כְּשִׁיּוּצֵאִים מֵהַשְּׂרוּתִים, וְכֵן כְּשֶׁהוֹלְכִים לְאָכֵל, וְכֵן מַיִם אַחֲרוֹנִים, תְּמִיד עֲנִין נְטִילַת יְדַים עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי עֲנִי' רָאשֵׁי תְבוּת: עַל נְטִילַת יְדַים, וְכֹל הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים שְׂבִינֵי-אֲדָם סוֹבְלִים, זֶה רַק מַחֲמַת שְׁלֹא נִזְהָרִים בְּנְטִילַת יְדַים, וְזֶה בְּרוּר, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְלַמֵּד אֶתְּם בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מַחֲדָשׁ אֵת נְחִיצוֹת נְטִילַת יְדַים, וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ דְּבַר זֶה, כִּי זֶה יְסוּד בִּיהֲדוּת.

ב. שִׁיתְּפַלְלוּ בְּמִנְיָן, בַּפֶּרֶט אֵלּוּ שְׂכָבֵר נַעֲשׂוּ בַר-מִצְוָה, וְשִׁילְכוּ לְמַקְוֵה בְּזְרִיזוּת, וְלֹא יִנְיָחוּ תְּפִלִּין עַד שִׁיְהִיו בְּמַקְוֵה, כִּי הַהֲרַגְל נַעֲשֶׂה טָבַע שְׁנִי, וְאִם יִרְגְּלוּ אֵת עִצְמָם בְּשָׁנִים אֵלּוּ לְלַכֵּת לְמַקְוֵה, יִצְלִיחוּ לְהַמְשִׁיךְ כָּף כָּל הַחַיִּים.

ג. הַעֲקֵר שִׁיּוּסִימוֹ בְּכֹל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מַקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י ז"ל, וְהִכִּי טוֹב שְׂכָל אֶחָד בִּיחֹד יִקְרָא אֵת הַחֲמֵשׁ וְאֵת הַתְּרַגּוּם, וְתַתֵּן לְכֹל יֶלֶד לְקִרְאָת אֵת הַרַש"י, וְלְהַסְבִּיר לוֹ פְּחוּת אוֹ יוֹתֵר, וְכֹךָ יְסִימוֹ, וְאִפְלוּ שְׁלֹא יִהְיֶה בְּמֵאָה אֶחָד שִׁיְדַעוּ — מֵהַ בְּכֹךָ, הַהֲרַגְל נַעֲשֶׂה טָבַע, וְאִם יִרְגְּלוּ אֵת עִצְמָם לְסִיִּם שְׁנַיִם מַקְרָא וְאֶחָד

תַּרְגוּם עִם פְּרוּשׁ רַשׁ"י ו"ל, זֶה יִהְיֶה בְּתוֹךְ הַדָּם שְׁלֵהֶם. תִּכְנֹנְתִי
 תִּכְנִית, שְׂאֵחַר הַצְּהָרִים מְשַׁעַה חֲמֵשׁ עַד שְׁעָה שְׁמוֹנֶה יִקַּח אוֹתָם ...
 גֵּרוּ יְאִיר, וְהוּא יִלְמַד אִתָּם, וְכֹךְ תִּהְיֶה יְשִׁיבָה קְטָנָה וַיִּוְרִיד מִמֶּךָ אֶת
 הַלַּחֲץ, וְלוֹ יֵשׁ אֶת הַיִּכְלֵת וְהַסְּבָלָנוֹת, וּמִי שֶׁלֹּא יִרְצֶה לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה
 אִתּוֹ, זֶה תִּהְיֶה הַבְּעֵיָה שֶׁל הַהוֹרִים, וְאֲנִי לֹא אֶקַּח בְּשׁוּם פְּנִים יָלֵד
 שְׁלֹא עֵבֵר אֶת הַמְּבַחֲנִים שֶׁלְּךָ וְשֶׁל ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמד.

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרָה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִיעֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת הָאִשָּׁה וְכוּ', בְּנֻדָּאֵי קָדָם הִיא צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּרִיאָה, וְעַל
 הַנִּקְנָדָה הַזֹּאת צְרִיכִים לְעַבֵּד מְאֹד מְאֹד הַרְבֵּה, שֶׁקָּדָם תִּהְיֶה בְּרִיאָה,
 כִּי הַבְּרִיאוֹת בָּאָה קָדָם לְכֹל דְּבָר, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ הַדְּרָשָׁנִים: "בְּרִיאֵית
 בְּרֵא" — בְּרֵא בְּלִשׁוֹן תַּרְגוּם זֶה בְּרִיאוֹת, שֶׁהַדְּבָר הֵרֵאשׁוֹן צְרִיכִים
 לִהְיוֹת בְּרִיא, וְזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְעַל זֶה יֵשׁ צוּוֵי שֶׁל "וְנִשְׁמַרְתֶּם
 מְאֹד לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם", וְלִכֵּן צְרִיכִים לְעוֹדֵד אֶת הָאִשָּׁה שֶׁתַּעֲבֹד הַרְבֵּה
 עַל הַבְּרִיאוֹת, שֶׁתִּהְיֶה רַק בְּרִיאָה. אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְכֹלָם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
 מִשְׂמַחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרָה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁזִמֵּן הַחֲרֹף הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, תִּהְיֶה לָנוּ יְשִׁיבָה מְסֻדֶּרֶת מָאד מָאד, דְּבִרְתִי עִם יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁלֹא יִכּוּלִים לְהַעֲמִיס כָּל-כֶּף עַל הַבְּחוּרִים, בְּוַדָּאֵי הֵם צְרִיכִים לְעֶזֶר שְׂיִהְיֶה נְקִי, אָבֵל רְצִיתִי שְׂיִקְחוּ תַחֲזוּקָן, וְהוּא יִדְאָג שְׂיִהְיֶה הַמְּקוֹם נְקִי וּמְצַחֲצָח, כִּי אֵין עוֹד טוֹב מְנַקִּיּוֹת וּמְסֻדֶּר, וְאֲנִי מָאד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִלְךְ כְּשׁוֹרָה.

עִם בְּחוּרִים אָסוּר לְלַכֵּת בְּצוּרָה תְּקִיפָה, סוּף כָּל סוּף הֵם גַּם-בֵּין נְשִׁמוֹת קְדוּשׁוֹת וְטְהוּרוֹת, וְעַם יָד תְּקִיפָה לֹא פּוֹעֲלִים שׁוּם דְּבָר. וְלִכֵּן לֹא כְּדָאֵי לְלַכֵּת בְּתְקִיפּוֹת.

הָקוּ שְׁלָנוּ בִּישִׁיבָה — לְקַחַת רַק בְּחוּרִים רְצִינָיִים וְעַם שֵׁם טוֹב, וְאִם גִּלְף עִם הָקוּ הַזֶּה נִצְלִית מָאד מָאד, וְאָסוּר לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

אֲנִי מָאד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יְסַתְּדֵר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וּבְכַפְרֵט עֲכָשׁוּ בְּהַתְּחַלַּת הַזִּמֵּן, תַּחֲדִיר בְּבְחוּרִים שֶׁהֵם יִלְמְדוּ עִם חֲשֵׁק חֲדָשׁ חֲמָשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, כִּי הַשְּׂבוּעַ מִתְּחִילָה פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית, וּכְדָאֵי לְעֵבֵר אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה חֲמָשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם בְּכֹל שְׂבוּעַ, וְכֵן מְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, אָשׁר אֵין עֲרֹף אֵלָיו, וְכֵן לְלַמֵּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, וְאִם יִזְכּוּ ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, וְכֵן הַרְבֵּה דְּפִים גְּמָרָא, וְהַעוּלָה עַל הַכֵּל — לְמוֹד שְׁלִחָן עֲרוּף, שְׁעַל זֶה הַזֶּהִירָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל יוֹתֵר מִהַכֵּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרַת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמֵחַתִּנִּי, וְאֲנִי מֵאֵד מְקַנְהָ שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקֵר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֶתָּה רַק תִּסְתַּכֵּל עַל מַה שְּׁטוֹב בְּשִׁבְלֶךָ, וְאֲזוּ תִצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה עֲכָשׁוּ לְהִתְחִיל לְלַמֵּד בְּכָל שְׁבוּעַ חֲמֵשׁ וְרֶשֶׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, כִּי צְרִיכִים עֲכָשׁוּ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית, לְסִיִּים כָּל שְׁבוּעַ, וְכֵן אֶת הַמְדָרֶשׁ רַבָּה וְהַמְדָרֶשׁ תִּנְחוּמָא, וְאִף שִׁנְיָה לִּוְקַח הַרְבֵּה זְמַן, עִם כָּל זֶה מְשַׁתְּלֵם, כִּי לְהִיּוֹת בְּקִי בַּמְדָרֶשׁ — אֵין לְמַעַלָּה מְזָה, כִּי מִי שְׁלוּמֵד מְדָרֶשׁ רַבָּה וּמְדָרֶשׁ תִּנְחוּמָא, הוּא אֵינוֹ צְרִיךְ סִפֵּר מוֹסֵר, וּבִפְרָט שְׁהִיּוֹם יֵשׁ מְדָרֶשִׁים חֲדָשִׁים עִם פְּרוּשִׁים חֲדָשִׁים הַמְחִיִּים אֶת נִפְשׁ כָּל הַהוֹגָה בָּהֶם.

תְּתַמִּיד מֵאֵד לְהִתְפַּלֵּל בְּמַגְנֵן, אֲשֶׁר אֵין דְּבַר שְׁעוּלָה עַל זֶה, וְכָל הַעֲנִיּוֹת שֶׁהָאֵדָם סוּבַל, זֶה רַק מְחַמֵּת שֶׁהוּא לֹא מִתְפַּלֵּל בְּמַגְנֵן.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרַת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי, יְקִירֵי, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד שְׂמַחְתָּנִי עִם הַחֲדָשׁוֹת, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד גִּשְׁמַע רַק חֲדָשׁוֹת טוֹבוֹת, שְׁלֹא חֶסֶר
לְעַם יִשְׂרָאֵל כָּלוּם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל,
יִשְׁמַר גַּם אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, כִּי כְּהִיּוֹם צָרִיךְ כָּל אֶחָד
וְאֶחָד יִשׁוּעָה פִּרְטִית וְשִׁמְרָה פִּרְטִית, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְצִיתִי מְאֹד, שְׂתַעֲדֶכֶן אוֹתִי מֵה קוֹרָה בְּעִנְיַן הַזֹּפֶת וְכוּ', וְשֶׁאֶר
דְּבָרִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ וּבְשֶׁאֶר דְּבָרִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמוז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמַחַת תּוֹרַה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַתְּחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִיחָה שֶׁהַתְּחִלָּתָה לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם מִקְרָא, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַלְמַד בְּכָל יוֹם גַּם מִשְׁנָה
וּגְמָרָא וְשִׁלְחַן עֲרוּף כְּסֻדְרָן.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרַת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

הִנֵּה אֲף שְׂכַתְבְּתִי לָךְ קֹדֶם עוֹד מִכְּתָב, אֲבָל הֵיטָב שֶׁהֵייתִי בְּקֶשֶׁר
עִם הָרוֹפֵא, וְהוּא אוֹמֵר שֶׁהוּא צָרִיךְ שְׂתוּף פְּעֵלָה עִם הַבְּעַל, וְלִכֵּן
אֲתָה מְכַרַח לְלַכֵּת אִתָּה, וְאֵל תִּקְטִין אֶת הַבְּעִיָּה וְכוּ', לְהַגִּיד שֶׁהַכֵּל
בְּסֵדֶר וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי, שֶׁזֶה פָּשׁוּט עֲנִינְךָ שֶׁל פְּקוּחַ גִּפְשׁ, וְכֵן אֲנִי
מִקְבֵּל מִמְּנֶה מִכְּתָבִים, וְאֲנִי רוֹאֶה בֵּין הַשּׁוֹרוֹת מַה שֶׁנֶּרְקָם לָהּ
בְּרֹאשׁ, מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל שְׂטִיּוֹת וְשֶׁל גְּרוּשִׁין, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלִכֵּן אֵל
תִּקַּח אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, הִיא צְרִיכָה לְקַבֵּל כְּדוּרִים לְצֵאת מֵהַדְּמִיוֹנוֹת,
וְזֶה לֹא צְחוּק, אֵל תִּקַּח אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, זֶה עֲנִינְךָ שֶׁל פְּקוּחַ גִּפְשׁ,
וְאֲתָה שׁוֹבֵר בֵּית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וְלִכֵּן תִּשְׁתַּף פְּעֵלָה עִם הָרוֹפֵא,
וְתַגִּיד אֶת הָאֱמֶת, אֵל תַּגִּיד שֶׁזֶה רַק הַזִּיּוֹת וְכִבֵּר הַכֵּל בְּסֵדֶר, בֵּין כָּף
הִיא מְדַבֶּרֶת שְׂטִיּוֹת, וְכוּתְבֶת לִי שְׂטִיּוֹת, וְהַמְצָב מָאד מָאד חֲמוּר,
תִּשְׁתַּף פְּעֵלָה עִם הָרוֹפֵא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲמֵד לִימִין הָרוֹפֵא,
וְיִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם ...

ל' תנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרַת ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

הִנֵּה אֲנִי כֹבֵד דְּבַרְתִּי עִם הַחֲתָן שְׁלֹךְ, וְגַם בְּתוֹךְ צִלְצָלָה מֵהַבֵּית
חוֹלִים, וְהָרוֹפְאִים בְּאַחַת, שֶׁהִיא צְרִיכָה לְעִבּוֹר הַפְּלָה, אִם לֹא, יִהְיֶה,

רַחֲמָנָא לְצִלָּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, זְהוּם בְּדָם וְכוּ', וְלִכְן אָנִי הַצַּעֲתִי
 שְׁבַעֲנִין בְּזֶה רַק בֵּית-חֹלִים חֲרָדִי יוּכַל לְהַחֲלִיט, כְּגוֹן: בֵּית חֹלִים
 "מְעִינֵי הִישׁוּעָה", וּבֵית חֹלִים "לְנִיאָדוּ", כִּי הֵם הוֹלְכִים עַל-פִּי
 הַרְבָּנִים, וְהֵם לֹא יַעֲשׂוּ שׁוּם דְּבָר נֶגְדַּד הַהֲלָכָה, אֲבָל סֵתֵם בֵּית-חֹלִים
 שֶׁל חִילוּנִים, אֲצִלָּם הַפְּלָה זֶה שׁוּם דְּבָר, וְלִכְן מְכַרְחִים לְהַעֲבִיר
 אוֹתָהּ שְׁמָה, אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם לְהַפִּיל, כִּי חִיֵּיהּ קוֹדְמִים, וְזֶה עֲנִין שֶׁל
 פְּקוּחַ נַפְשׁ גְּדוֹל מְאֹד, וְאָנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל
 יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרָה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
 נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ קִדְּם הַחֵג, אַךְ מַחֲמַת טְרוֹדוֹת הַחֵג,
 לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

בְּעִנִּין הַבְּטָאוֹן "בְּרִסְלָב" שֶׁהוּצֵאתָ לְאוּר, אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה, כִּי
 הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׁצָרִיכִים לְאַחַד אֶת כָּלל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיִּקְרִים, כִּי חָבַל
 מְאֹד שְׁיִהְיוּ פְרוּדִים, וּמָה שְׁיִקְרָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ — כִּף יִקְרָה
 אֲצִל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאִם אֲצִל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יֵשׁ פְרוּדִים, מָה רוֹצִים
 מִכָּל עַם יִשְׂרָאֵל?! אֵתָה צְרִיף לְהַבִּין, שֶׁסֶפֶד הַכֹּל יֵשׁ שְׁנַיִם, שֶׁהֵם
 הַכְּתִירוּ אֶת עֲצָמָם לְמִנְהִיגִים, וְכַמָּה שׁוֹלִים שְׁנִגְרָרִים אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם
 אֵלוּ שְׁעוֹשִׂים אֶת כָּל הַשְּׁנָאָה וְהַקְּנָאָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתַהֲלָה
 לְאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹר לִי עוֹד לְפָנַי עֹשְׂרִים וְחֹמֶשׁ שְׁנָה לְצֵאת
 מִהַעֲגוּל הַקֶּטָן הַזֶּה שֶׁל טְרוֹר, וְאָנִי לֹא מְפַחַד מֵהֶם, וְחֲסָדֵי הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ, אָנִי זוֹכֶה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל, בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ.

וְלִכְן דְּבַר טוֹב עֲשִׂיתָ עִם הַבְּטָאוֹן "בְּרִסְלָב", וְהַלּוֹאֵי שְׁיִהְיוּ לָךְ

כחות הנפש להמשיך, אתה צריך להבין כשנכנסים למלחמה, צריכים להכין את עצמו על פדורים חזרה, אבל מי שיש לו לב אמיץ, הוא אינו מפחד מהאויב, ובפרט פה לא מדבר מאויב, אלא מכמה שחושבים שיש להם גם כן מה להגיד, ושוכחים שיכולים רק להגביה את השטיח, ואז יתגלה קלונם ברבים, ועליו הראיה, שממני הם מפחדים.

ולכן אני מכרח להגיד לך, אם נכנסת בדבר פנה, שאין למעלה מזה — לאחד בין כלל אנשי שלומנו, תהיה חזק עד הסוף, ואל תפחד מאיומים, כי מי שמפחד מאיומים, הוא אינו יכול להפגס בקשרי המלחמה. אתה לא יכול לתאר ולשער כמה איומים אימו עלי עוד לפני שנים, ואני הייתי מוכן ועדין אני מוכן להראות להם מה בכחי לשלם חזרה.

חסדי השם יתברך, העולם שיהי להקדוש-ברוך-הוא, ולא להם.

ולכן באתי בשורותים אלו לחזק ולעודד ולשמת אותך, תמשיך בעבודתה הקדושה הזו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שתצליח, ואם פונתך לשמים — לא תפסיד. ופרשתי פעם מה שאמר התנא הקדוש (אבות ה, יז): 'כל מחלקת שהיא לשם שמים — סופה להתקיים, ושאינה לשם שמים — אין סופה להתקיים', הינו אם אדם חזק בנקדה שלו, ואינו חוזר בו ממה שהתחיל — זה סימן שזו מחלקת לשם שמים, כי סופה להתקיים, הינו שממשיך ואינו נכנע בשום פנים ואפן, אפלו שישחדו אותו על מנת שיחזור בו, וזה סימן שפונתו לשם שמים, שהוא אף פעם לא יפגע, ולהפך — אם הוא נכנע, סימן שכל המחלקת שלו אינה לשם שמים. וזו פונת התנא: 'מחלקת שאינה לשם שמים — אין סופה להתקיים', הינו שאם תתן לו רק קצת כסף וכבוד שהוא צריך, הוא כבר נכנע, והבן.

ותהלה לאל, זה לי עשרים וחמש שנה, שעמדתי בנפיון, שרצו לתת כבוד וכסף שרק אעזב את נקדתי, ועל אפם וחמתם אני לא אנוח ולא אשקט, עד שאביא מליון יהודים מעדות המזרח אצל ציון רבנו ז"ל, ואף שזה נראה חלום, נראה דבר מי יקיים, תהלה

לְאֵל, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁעָבַר הָיָה קָרוֹב לְשָׁנִים-עֶשֶׂר אֶלְפֵי אִישׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ מִי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּשִׁקְטֵי לְהַבְיִיאֵם.

הַעֲקָר חֲזוּק וְאַמֵץ, וְאֵל תִּפְחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, וְאִזּוֹ תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכָךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תנב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׂמֵחַת תּוֹרָה ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל מַעְרַכַת הַבְּטָאוֹן "בְּרִסְלָב", הַיְוִנִי"ה יִשְׁמֹר אֶתְכֶם, וְיִצְלִיחַ דְּרָכְכֶם תָּמִיד.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָכֶם, שֶׁהוֹצֵאתֶם סוּף סוּף יִרְחוּן כְּזֶה, שְׂמַאֲחַד אֶת כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" בְּאַרְץ וּבְחוּץ-לְאַרְץ, אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה. וְיִדוּעַ אֵיךְ שָׂרְבָנוּ ז"ל הַשְּׂתוּקָק מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּהְיֶה אֲהָבָה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהִנֵּה אַתֶּם מְקַיְמִים אֶת זֶה דְּרָךְ הַבְּטָאוֹן "בְּרִסְלָב", תַּחֲזוּקְנָה יְדֵיכֶם.

וְלִכֵּן אֲנִי פּוֹנֶה לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאַתֶּר, וּבְפָרְט לְכָל תַּלְמִידֵי שְׂבָאֲרֻצְנוּ הַקְדוּשָׁה וּבְחוּץ-לְאַרְץ, תִּהְיוּ מְנוּיִים אֶל הַבְּטָאוֹן הַנִּפְלֵא הַזֶּה, אֲשֶׁר מְאַחַד בּוֹ אֶת כָּלֵל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְאַחַר שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים עֲכָשׁוּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְרֹאוֹת שְׂקָדָם תִּהְיֶה אַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאִזּוֹ נוֹכַל לְתַבַּע אַחֲדוּת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וּבְזִכּוּת הַאַחֲדוּת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, נִגְאָל גְּאָלָה שְׁלָמָה, עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ אֲשֶׁר בֹּא יְבוֹא וְיִגְאָלְנוּ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תּנּג.

בּעזרת הַשֵּׁם יתּבּרַךְ, יוּם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כַּד תּשְׂרִי ה'תּשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נֶצַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְּתַבְכֶּם, אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מְזַמְּנִים אוֹתִי אֶל שְׂמֵחַת הַבֵּר-מִצּוּהַ שֶׁל בְּנֹכֶם.

רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁתּכְּתּוּבוּ לִי בְּדִיוֹק אֶת הַתּאָרִיף, כִּי יֵשׁ לִי כְּבֹר כַּמָּה הַתּחִיבּוּת לַחֲתּוּנוֹת, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁלֹּא יִתּנַגְּשׁוּ יַחַד וְכוּ', וְאֲנִי מְכַרַח לְדַעַת אֶת זֶה מֵהַר שְׂיוֹתֵר מֵהַר תּכּף-וּמְיָד.

אוֹדוֹת הָאוּלָם אֶצְלָנוּ, יְדוּעַ, שֶׁעַכְשָׁו אֲנַחְנוּ בְּמִשְׁפָּט, כִּי אֶסְרוּ לָנוּ אֶת הַשְּׂמוּשׁ לְגַמְרֵי לְאֵרוּעִים, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ לֹא עוֹשִׂים שְׂמֵחַ שׁוּם הוֹפְעוֹת, כִּדִּי לֹא לָתֵת לָהֶם פֶּתַח וּפֶה וְכוּ', אֲבָל זֹאת פְּעֻלַּתִּי עִם הָעוֹרֵף-דִּין, שֶׁאֵת הַהִלּוּלָא שֶׁל אִמִּי, עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם, אֲנִי עוֹשֶׂה שְׂמֵחַ, וְלִכֵּן בּוֹדְאִי אֲשֶׁמַּח לַהֲיִיּוֹת בְּשִׂמְחַתְכֶם שְׂזוֹ שְׂמֵחַתִּי, אֲבָל תּוֹדִיעוּ לִי תּכּף-וּמְיָד אֶת הַתּאָרִיף, כִּדִּי שֶׁלֹּא יִתּנַגְּשׁ עִם שְׂמֵחוֹת אַחֲרוֹת, כִּי יֵשׁ לִי מַחֲיבּוֹת שֶׁהִבְטַחְתִּי לְכַמָּה חֲתּוּנוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תּנּד.

בּעזרת הַשֵּׁם יתּבּרַךְ, יוּם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כַּד תּשְׂרִי ה'תּשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגִּיעוּ וְיִרְדּוּפוּ אֶל כָּלִלִיּוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹי"ה עָלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יתּבּרַךְ, הִנֵּה מִתּחִילָה שָׁנָה חֲדָשָׁה, תּרְאוּ כֹל אֶחָד מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלַמַּד בְּכֹל יוּם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתּרְגּוּם, בְּאִפְּן שֶׁתּזְכּוּ לְסִים אֶת פְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תּרְגּוּם עִם פְּרוּשׁ

שכד אשר ל' תנה בנחל

רש"י ו"ל, וזו זכות גדולה מאד לנשמה, ומה גם שחכמינו הקדושים אמרו (ברכות ח.): לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור, משלימים לו ימיו ושנותיו, אדם מחפש תקונים איך להאריך ימים, והנה חכמינו הקדושים נותנים לנו עצה קלה, ולכן תתחילו כבר עכשו מפרשת בראשית, ואל יחסר לכם שבוע אחד.

מאד מאד אני מבקש את כל ההורים שיש להם ילדים בכתת "מתיבתא", שישתפו פעלה, כי אני רוצה שהבחורים האלו יצליחו מאד מאד בלמודיהם, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתשתפו פעלה, כי אחרת בשום פנים ואפן אני לא אקח שום תלמיד שלא עבר את שתי הכתות האלו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תנה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

העקר ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ואל תהיה שבור משום דבר, כי באמת הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואנחנו צריכים רק לדבק את עצמנו בו יתברך, כי אין תרופה אחרת איך להנצל מזה העולם העובר, רק על-ידי דבקות הבורא יתברך שמו, שהיא מצות עשה "ודבקת בו".

בענין תקינות חצות, בודאי מי שיכול ללכת לישן מקדם ולקום

— אין למעלה מזה, אך היות שיש הרבה טרדות, על-כל-פנים כדאי להיות ער בזמן חצות.

זה שרבונו ו"ל אָמר, שֶהרבה צדיקים יצִעֲקוּ עַל אַמוֹנָה, זֶה פְּשוֹט שֶרַבְנוּ ו"ל רָצָה, שְׁנֵהִיָּה מוֹכְנִים לָזֶה, וְלֹא תִהְיֶה לָנוּ הַפְּתָעָה, וְלִצְעָרְנוּ הַרֵב, רֵב רַבִּם שֶל הָעוֹלָם נִתְפָּסוּ בְכַפִּירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, כִּי בְרַגַע שֶהָאָדָם שׁוֹנֵא אֶת הַשָּׁנִי, זֶה גַם-כֵּן כַּפִּירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, וְדָבָר זֶה נִכְנָס גַּם בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֵׁישׁ אֲנָשִׁים שֶשׁוֹנְאִים אֶת הַשָּׁנִי, עַד שֶׁלֹּא רוֹצִים לְדַבֵּר אֹתוֹ, שֶׁכֵּל זֶה נוֹבֵעַ מְכַפִּירוֹת, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שֶׁמַּאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא לֹא יִשְׁנֵא אֶת שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה שֶׁשָּׂאֵלֶת שֶרַבְנוּ ו"ל אָמר, שֶׁיְכוּלִים תַּכְף-וּמִיד לְהַעֲבִיר מֵעֵינָיו אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה — זֶה פְּשוֹט, אִם אָדָם בָּא לִידֵי הַפְּרָה, שֶׁאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, אֵין לוֹ שׁוֹם הַסְתַּכְלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְזֶה כֵּל אֶחָד יְכוּל אִם הוּא רַק יִרְצֶה, וְיִתְבּוֹנֵן אִיךָ שֶׁכֵּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה רַק אֵלְקוֹת.

בְּעֵינֵן שֶׁאֲתָה שׁוֹאֵל — אִם כְּדַאי עֲכָשׁוּ לְנִסְעַ לַעֲשׂוֹת שְׁעוֹרִים, לְדַעֲתִי, כְּדַאי לְהַשָּׂאֵר בְּבֵית, כִּי כֵּל הַדְּרָכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה, וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר.

אוֹדוֹת הַבְּחוּרִים, צָרִיכִים רַק לְשֹׁמֵר עַל בְּחוּרִים טוֹבִים, וְאוֹדוֹת הַבְּחוּר ... גְּרוּ יָאִיר ... גְּרוּ יָאִיר, אִם הֵם מוֹכְנִים לְהִתְחַתֵּן שֶׁיִּתְחַתְּנוּ, כִּי הֵם כְּבָר לְמַעַלָּה מְגִיל שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה וְכוּ'.

רַק חֻזַּק וְאַמֶּץ, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם תּוּכַל לְבַקֵּשׁ אֶת הַבְּחוּרִים, שֶׁיִּפְרְקוּ עַל הַבְּקָר אֶת הַסִּפְהָ, וְיִשִּׁימוּ אֶת הַקְּרָשִׁים תַּחַת אוֹלָם הַשְּׁמַחֹת, אֲהִיָּה לְךָ אֲסִיר תּוֹדָה, כִּי אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתְּרַחֲבֶה תִּהְיֶה נִקְיָה.

הַמַּאֲחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תְנוּ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כִּד תִּשְׂרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנָיִם שְׁבַעוּלָם, וְתִתֵּן הַרְבֵּה יַחֵס וְכָבוֹד לְאִשְׁתְּךָ. כִּי רַבְנוּ וְ"ל הַקְּפִיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִכְן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם לְתַת יַחֵס וְכָבוֹד לְאִשְׁתְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִחָסֵר לְךָ שׁוֹם דְּבַר.

מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּבְקֵשׁ אֶת הַבְּחוּרִים שִׁיפְרְקוּ אֶת הַסֵּכָה עַל הַבָּקָר, וְיִכְנִיסוּ אֶת הַקְּרָשִׁים תַּחַת אוֹלָם הַשְּׂמֻחוֹת.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תְנוּ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כִּד תִּשְׂרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֵּאמְרִי, שְׁבִימִים הָאֵלוֹ אֶסוּר לְהִסְתַּוְּבַב עַל הַרְחוּבוֹת, כִּי כָּל הַדְּרָכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה, וְצָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר.

אוֹדוֹת הַיְשִׁיבָה, אֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי כְּלוּם, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִמָּה אִתָּה מְדַבֵּר וְכוּ', רַק שֶׁ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אָמַר, שֶׁזֶּה מְאֹד מְאֹד מְלַכְלֵךְ, וְהוּא רוֹצֵה לְקַחַת שְׂרַת.

אוֹדוֹת הַבְּחוּרִים, הֵם מְתַלּוֹנְנִים שֶׁהוֹלְכִים אִתָּם בְּיַד קָשָׁה, וְלֹא רְצִיתִי שִׁיִּגִּיעוּ לְמַצָּב כְּזֶה, שֶׁנִּלְךָ בְּיַד קָשָׁה, עַד שֶׁנִּצְטָרַף לְזֶרֶק

אֲשֶׁר ל' תנח — ל' תנט בנחל שכז

וּלְגַרְשׁ בַּחוּרִים מִהִי־שִׁיבָה, וּבִפְרֹט שְׁעֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹצֵה בַּקַּח בַּחוּרִים
טוֹבִים, וְלִכֵּן אֵל תִּפְגַּע.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תנח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

בְּוִדְאֵי תְּרַשְׁמוּ בִּפְרוּיִיקָט שְׁכַתְּבַתֶּם, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר,
שְׂיִהֶיָה לָכֶם אֶת הַכֹּסֶף לְשֵׁלֶם, וְתִהְיֶה לָכֶם דִּירָה יָפָה, וְתִצְלִיחוּ
בְּחַיֵּיכֶם.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל שְׁנִקִּיתֶם אֶת הַדִּירָה שְׁלִי, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁכֵן תִּהְיֶה תָּמִיד נְקִיִּים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת
מְשֻׁמָּחוֹת.

אוֹדוֹת הַשְּׂמֵחָה וְכו', בְּוִדְאֵי צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׂמֵחַת
הַתּוֹרָה כָּל הַשָּׁנָה, וּבְנִכּוֹת זֶה תִּנְשְׁעוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תנט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרִי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּכֶם,

וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחַתְכֶם, וְלִשְׁמַע רַק
בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׂיתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחֵינִיּוֹת, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לַעֲת עֵתָה אֲנִי לֹא יְכוּל לְקַחַת אֶת אַף אֶחָד, הֵם צְרִיכִים לַעֲבֹר
קָדָם כֹּל שָׁנָה לְלַמֵּד טוֹב, וְכֵן יִצְלִיחוּ, כִּי בְּגִיל שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה הֵם
עֲדִין קְטַנִּים, וְלִכֵּן תְּעוֹדְדִי אֶת בְּנֵךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, שִׁישְׁתָּף פְּעֵלָה
וְיִלְמַד בְּהַתְמַדָּה, וְלֹא יִתְחַרֵּט, וְאַחֲרֵיכֵן יָבוֹא לְפָה.

אוֹדוֹת הַיְלָדִים, אֲנִי מְאֹד שֶׁמַּח שֶׁהֵם הִלְכוּ, כִּי זֶה לֹא הִיָּה
הַמְּקוֹם אֲצִלְכֶם, וּמָה אַתֶּם צְרִיכִים אֶת הַכָּאָב רֵאשׁ הַזֶּה. מָה טוֹב
וּמָה נָעִים אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר עִם 'יָד לְאַחִים', וְהֵם יִקְחוּ
אֶת הַיְלָדִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְתִרְגְּשִׁי טוֹב,
וְתַעֲבְרִי אֶת הַכֹּל בְּשָׁלוֹם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֲצִלְכֶם בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִכֶּם.

אֵל תְּדַאָּגוּ בְּעֵנֵינִי הַכֶּסֶף, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה לְכֶם לְשֵׁלֶם אֶת הַכֶּלֶל, וְתַעֲבְרוּ אֶת הַכֶּלֶל, הָעֵקֶר לֹא לְפַחַד מְשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,

אֲנִי מֵאֵד מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֶּלֶל יִסְתַּדֵּר אֲצִלְכֶם, וַיִּהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים, הָעֵקֶר צְרִיכִים לְשִׁמְחָה, שְׂאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְדַעַת מִרְבֵּנוּ ז"ל, כִּי אֵין שְׂמַחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּבְכֹבֵד דְּבַרְתִּי עִם יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר,

והוא כָּבֵד סִדְר שִׁיכְנִיסוֹ אֶת הַתִּינֵקֶת שֶׁלָּךְ בְּפַעּוּטוֹן, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב וְאֵל תִּדְאָגִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, הָעֵקֶר תִּחְיוּ בְּיַחַד בְּשִׁלּוּם וְאַהֲבָה כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי אֲצֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כְּשֶׁאִישׁ וְאִשָּׁה חַיִּים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וּמְכַבְּדִים אַחַד אֶת הַשֵּׁנִי. וְרַבְּנוֹ וְ"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסג רסד), שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַפְרִיד בֵּין זוּג, כְּדִי לְשַׁבֵּר אוֹתָם. וְלָכֵן תִּחְזִיקִי מֵעַמֵּד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדְר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשָׁרִי ה'תשס"א.

שִׁלּוּם רַב אֵל ... תִּחְיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְהִנְנִי מְבָרַךְ אוֹתָךְ בְּבִרְכַת "מְזֵל-טוֹב" עַל יוֹם הַהִלָּדָת שֶׁלָּךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחִי, וּבְקִרּוּב מְאֹד תִּמְצָאִי חֵן טוֹב לְהַתְחַתֵּן אִתּוֹ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר אֲצִלָּךְ בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אֵל תִּדְאָגִי וְכוּ', וְאֵל תִּדְחֶקֵי אֶת הַשְּׁעָה וְכוּ', כִּי מְחַכָּה לָךְ זוּג טוֹב מִהַשָּׁמַיִם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁאַזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשֻׁמְחָתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסִדְר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשָׁרִי ה'תשס"א.

שִׁלּוּם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אַשֶׁר   ל' תסו — ל' תסז   בַּנְחַל   שְׁלֹא

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. הָעֵקֶר תַּחְבוּד הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל הַפְּרִיטָה תְלוּיָה כְּפִי שְׁאֵדָם מִתְּבוּד לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה וּתְשֻׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת, הָעֵקֶר אֵל תִּפְחַד, וְתִרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי
מִתְּפִלָּל וּמִבְּקֵשׁ בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֵנִי מִתְּפִלָּל עֲלֶיךָ תָּמִיד, שְׂיַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב, וְתִהְיֶה לְךָ דִּירָה גְדוֹלָה,
וְתִצֵּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ וְחֻבוֹתֶיךָ, בְּזִכּוֹת הַסְּפָרִים שְׂקִנִּית לִי אִתָּה עוֹזֵר
לִי לְלַמֵּד, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַתְּנִיּוֹת
גַּם יַחַד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית, כ"ד תְּשֵׁרֵי ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִתָּה לֹא צְרִיכָה לַחֲשׂוֹשׁ מִשּׁוֹם דְּבָר.
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ נִשְׁמָה קְדוּשָׁה, וְהַפֵּל יַעֲבֹר בְּקָלוֹת, וְאִתָּה

שלב אָשֶׁר ל' תסח — ל' תסט בנחל

לא צריכה להתפחד כלל מהלדה, זה הכל יהיה טבעי ורגיל, העקר
תגידי בכל יום שמות הצדיקים, ובזכות אמירת שמות הצדיקים
תלדי בקלות מאד, ואל תדאגי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני
מתפלל ומבקש עליכם תמיד.

העקר תחיו ביחד באהבה גדולה, שזה מאד חשוב בשמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תסח.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב מך.

בענין אמך וכי, מה אמר לך! בודאי רחמנות גדולה עליה,
ואין שום עצה רק תפלה — להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ולבקש
רחמים ותחנונים, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
תפילתי שאני מבקש ומתפלל עליה, שיתרחב לה בגשמיות
וברוחניות גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב בכל שבוע, וממש תחייני.

ל' תסט.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה אל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אל תדאגו, את כל אחד מנסיים בנסיין אחד, וצריכים רק להחזיק מעמד, ולא להשבר משום נסיון, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנעבר את הכל, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תע.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עכשו לא פדאי להסתובב ברחובות, כי כל הדרךים בְּחִזְקַת סבנה, וצריכים לשמר מאד מאד, הכי טוב שתצא לחוץ לארץ לעשרה ימים לאירופה, והקדוש-ברוך-הוא ימלא את חסרונך, ותוכל לשלם את כל החובות שלך.

הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך בבואך ובצאתך, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תעא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בראשית, כ"ד תשרי ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! מנסיים את כל אחד בנסיונות קשים ומרים מאד,

זֶה בַּעֲנִיּוֹת, וְזֶה בְּמַחְלוֹת וְחִלָּאִים רַעִים, זֶה בְּמַחְלָקֶת וּמְרִיבוֹת, וְזֶה
עִם צָרוֹת מְשֻׁנוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחֻזֵּק מֵעֶמֶד וְאִינוּ נִשְׁפָּר.

בְּרֹדְאֵי צָרִיכִים לְשֹׁמֵר לֹא לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ חוֹבוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לֹא לְקַחַת עַל עֲצָמוֹ חוֹבוֹת, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל
מִינֵי מְאֻמְצִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְהִיּוֹת בְּעַל חוֹב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתֵּצֵא מִכָּל צְרוּתֶיךָ וְחוֹבוֹתֶיךָ, וְתִהְיֶה
דְּבוּק בּוֹ תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלֵא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
קכ"ו יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוֹ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ קכ"ז לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

חֵלֶק קָבוֹ

- ג . . . . . פְּתַח דְּבָר . . . . .
- ה . . . . . הַקְדָּמָה . . . . .
- יא . . . . . ל' קַנֵּד . . . . .
יִמְנֶה אֶת הַנִּמְעָן לְשֹׁמֵר עַל הַחֲנִיָּה סְבִיב הָאוֹלָם שִׁיְהִי כְּשׁוֹרָה, כְּדִי לֹא
לְעוֹרֵר אֶת הַדָּב.
- יב . . . . . ל' קַנָּה . . . . .
יִבְקֹשׁ לְמַסֵּר אֶת הַמַּכְתָּבִים לְיַעֲדָם, וְהַעֲקֵר לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד בְּזֶה הָעוֹלָם
הַמְּלֵא נְסִיווּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים.
- יב . . . . . ל' קַנּוּ . . . . .
יִבְהִיר, אֲשֶׁר כָּל הָעֲנִיָּן שְׁלוֹ זֶה נִס אֶחָד גְּדוֹל, וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן
אֲלֵא עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וְרַק בְּיָדֵינוּ אָנוּ נִמְצָאִים, וְכִפִּי שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ
יִרְצֶה בָּן יְהִיָּה.
- טו . . . . . ל' קַנֵּז . . . . .
יִבְקֹשׁ שְׁלֵא לְקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע כְּלָל, וּבִפְרָט עַל מִי שֶׁמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר
הַמוֹסְדוֹת, אִם יֵשׁ עָלָיו 'מְדַבְּרִים' זֶה מִפְּנֵי קִנְאָה וְשִׁנְאָה, אֲשֶׁר זֶה חֵלֶק
מֵהַגְּלוּת לְצַעֲרָנוּ הַרֵב.
- טז . . . . . ל' קַנַּח . . . . .
יִנְעֵץ בְּעֲנִיָּן מְלוּי מְקוֹם שֶׁל פְּלוֹנִי, שְׂזָה כְּדַאי מְאֹד וּמְלֻבֵד הַשָּׂכָר, יֵשׁ
בְּזֶה גַם מִצְוָה גְּדוֹלָה, וְיַעֲרֹר עַל הַתְּמַדָּה בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- יז . . . . . ל' קַנֵּט . . . . .
יִוָּרָה לְהַתְחַזֵּק, כִּי עַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל אֶף שְׁעוֹבֵר עָלָיו — לְהַחְזִיק
מֵעֲמֵד, וּיִבְקֹשׁ דּו"ח מִבְּנוֹת הַמְּדַרְשִׁיָּה וְהַתְּנַהֲגוּתָן, כִּי זֶה נוֹגֵעַ לְשִׁדּוּכִים.
- יז . . . . . ל' קַס . . . . .
יִחַזֵּק שְׁלֵא לְהַשְׁבֵּר כְּלָל, וְהַעֲקֵר לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְלִהְקַפִּיד עַל
מִצְוֹת כְּבוֹד אִם אֲשֶׁר הִיא חֲמוּרָה מְאֹד.

- ל' קסא** . . . . . יח . . . . .
 יבְהִיר שְׁאִינוּ רוֹצֵה לְקַחַת סְכוּנִים, וְהַבּוֹרַח מִן הַצָּרָה פָּקַח.
- ל' קסב** . . . . . יט . . . . .
 יגְלֶה, אֲשֶׁר הוּא מְצַפֶּה בְּכָל רִגַע לְמַחִית עִמְלֶק, וּתְפִלְתּוֹ תָּמִיד, שְׂיִמְחֶקוּ
 כָּל הַעֲמָלָקִים מִתַּחַת פְּנֵי הַשָּׁמַיִם, עַל גִּדְּל אַכְזָרִיּוֹתָם שֶׁשָּׁחֲטוּ אֶת עַם
 יִשְׂרָאֵל בְּמִיתוֹת שׁוֹנוֹת וּמְשׁוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְלִכְּן לֹא צָרִיךְ לְבַלְבֵּל
 עֲצָמוֹ מֵעַנְיָן הַגְּאֻלָּה, אֲשֶׁר הִיא תְלוּיָה רַק בִּיַּדֵי הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, וְאִימְתִי
 שְׂיַעֲלֶה בְּרִצּוֹנוֹ, יִגְאֵל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל.
- ל' קסג** . . . . . יט . . . . .
 יכָּאֵב וַיִּתְּנָה צַעֲרוֹ, עַל שְׂמִיּשָׁהּוּ מִנְּסָה לְקַלְקֵל אֵיזָה שְׂדוּדָה, אֲשֶׁר זֶה
 רְשָׁעוֹת לְשֵׁם רְשָׁעוֹת.
- ל' קסד** . . . . . כא . . . . .
 יאֲחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וַיִּקְוֶה כְּבֹר לְרֵאוֹת בְּבִטּוּל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֲשֶׁר אֵינוֹ
 נֹחַ וְאֵינוֹ שׁוֹקֵט לְהַכְפִּישׁ וּלְהַשְׁמִיד כָּל דָּבָר שֶׁבִקְדֻשָּׁה.
- ל' קסה** . . . . . כא . . . . .
 יִיעֵץ לִפְתּוֹחַ מַעוֹן בְּבֵית לְפָרְנֶסֶת הָאִשָּׁה וּלְתַעֲסוֹקְתָהּ, וַיִּחְזַק לְשִׁמּוֹחַ עַל
 נַעֲם חֲלֻקְנוֹ, שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מַרְבִּי אֲמַת כְּזֹה.
- ל' קסו** . . . . . כב . . . . .
 ירְגִיל לַיִלְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם עִם הַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת
 אַחֲרִים לְכַף זְכוּת.
- ל' קסז** . . . . . כג . . . . .
 יקְוֶה לְהִיּוֹת בְּחַתֻּמַּת הַנִּמְעָן, וַיִּבְקְשׁוּ שְׁלֵא לַעֲזוֹב עֲבוֹדַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר
 זֶה זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד.
- ל' קסח** . . . . . כג . . . . .
 יוֹדֶה לְנִמְעָן עַל עֲזוּרָתוֹ לְתַמְּן הַנִּצְרָף בְּבֵית-הַפְּנִסֶת וְכוּ', וַיִּבְקֵשׁ לְתַמְּן אֶת
 הַשַּׁעַר כְּרֵאוּי.
- ל' קסט** . . . . . כג . . . . .
 יחֲזַק עַל הַדְּבוּר אֱלִיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה נְצִיחִית, שְׁאֵין לְתַאֵר כָּלֵל,
 וְעַל יוֹם תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר בְּזֶה מִמְּתִיקִים אֶת הַדֵּינִים.
- ל' קע** . . . . . כד . . . . .
 יפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַפְּצָה, וַיִּרְגִיל לְדַבֵּר אֱלִיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זֶה נִשְׁאָר לְאָדָם
 לְנֻצָּח.

- ל' קעא . . . . . כה
 יקנה שיצא לאור הפרך "שפת הנחל" בקרוב ממש.
- ל' קעב . . . . . כה
 יתנה צערו על רעת הסמ"ך-מ"ם, שמוציא דברי לעז ושקר, העקר
 לבטל את הקדשה, ונטל לו לעוזרים את ה'רע-בנים', ובצטים פל
 הצרות הבאות על ישראל.
- ל' קעג . . . . . כו
 יורה להמשיך ללמד ברבים, אשר זכות זו של זכוי הרבים אין לתאר
 כלל, ויבאר, אשר אור רבנו ז"ל מכרח לכבש את העולם, ואין כלל
 להתבייש לגלותו ולפרסמו בכל העולם כלו.
- ל' קעד . . . . . כז
 ייעץ בענין מקום מגורים, שילך להיכן שחפץ, העקר לא להיות
 בעצבות כלל, וסגלה לפרנסה להיות בשמחה.
- ל' קעה . . . . . כח
 יחזק שלא לפחד כלל, אלא לילך בריש גלי עם פאות ולבוש חסידי,
 וזה ישמרנו מפל רע, ויעורר על תפלה במנין, ויאחל על שדוה טוב.
- ל' קעו . . . . . כח
 יודה על העזרה בעבור תשלום החובות, ויאחל לשדוף את הבן, ואז
 יהיה הרבה יותר קל הן לבן והן האוירה בבית תשתנה.
- ל' קעז . . . . . כט
 ישמח על שזכתה הנמענת להיות בציון רבנו ז"ל, ויחזקה ויעודדה
 לעשות רצון בעלה, ולכבדו וליקרו.
- ל' קעח . . . . . ל
 יאחל "ישוב טוב" ופרנסה בנקל, ולהיות בשמחה.
- ל' קעט . . . . . ל
 ישמח מאד על שזכה לחתן זוג סמוך לפרקו, אשר זו הצלת הדור.
- ל' קפ . . . . . לא
 יורה לא להשבר מפל העובר, אלא לבוא לפניו יתברך ולתן לו תודה,
 ויבקש להחזיר בכנות אמונה פשוטה, אשר היא העקר בזה העולם.

- ל' קפא** . . . . . לב
 יִזְהִיר שְׁלֵא לִילְךָ עִם הָאִשָּׁה בְּדֶרֶךְ אַכְזָרִיּוֹת, כִּי לְכִסּוּף עֲלוּלִים לְהִתְגַּרֵּשׁ,
 וַיַּעֲזֹר לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
- ל' קפב** . . . . . לג
 יִרְגִיעַ אִשָּׁה שֶׁכָּתַב מִכְתָּב לְבַעֲלָהּ, שִׁישְׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם־בֵּית, וַיַּחֲזֵק מְאֹד.
- ל' קפג** . . . . . לד
 יַעֲזֹר אִשָּׁה לְחֻזֵּק וְלַעֲזוּד אֶת בַּעֲלָהּ, וְלִדְבַר עַל לְבוֹ, וְהַעֲקָר בְּדַבְּרוּרֵי
 אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.
- ל' קפד** . . . . . לה
 יִדְבֵּק עֲצֻמוֹ בְּאֵיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיּוֹרֶה לְשִׁמּוֹחַ בְּכָל יוֹם עַל שְׂאֲנוֹ זֹכִים
 לְדַעַת מְרַבֵּי אֲמַת וְנוֹרָא וְנִפְלְאָ בְּזֶה.
- ל' קפה** . . . . . לז
 יוֹרֶה לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת כָּל אַבְרָהָ, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד, וְלִכְל אֶחָד הַצָּרָה הַפְּרָטִית שְׁלוֹ, וְהַעֲקָר לְהִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
- ל' קפו** . . . . . לז
 יַחֲזֵק לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ, וְעַל־יָדֵי שְׂמֵחָה
 זֹכִים לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנֹצְחִי.
- ל' קפז** . . . . . לז
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִדְפָּסָה, וְעֵתָה כְּדָאֵי לְהַשְׁקִיעַ בְּהִדְפָּסַת "שְׁפַת הַנַּחֲל",
 וְכֵן הַסְדּוּר לְאִשְׁכַּנְזִים וְלַעֲדוֹת הַמְזֻרָת, וְלֹא לְהִדְפִּיס עֵתָה "לְקוּטֵי־
 מוֹהַר"ן" בְּמַהְדוּרָה מְסִימָת, כִּי הַמְחַסְנִים מְלֵאִים בְּזֶה.
- ל' קפח** . . . . . לט
 יִרְגִיעַ אֶת הַכְּלָהּ, שִׁידְבֹּר עִם הַחֲתָן בְּעֵנָן הַשְּׁטָרֵימֶל וּבְגָד לְכָן וְכוּ',
 הַעֲקָר לְהִיּוֹת שְׂמֵחָה וְעַל־יָדָה וּלְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים.
- ל' קפט** . . . . . לט
 יוֹרֶה לְחֻזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה
 עִמּוֹ, כִּי אֵין לְמַעֲלָה מִתּוֹדָה וְהוֹדָאָה.
- ל' קצ** . . . . . מ
 יֹזִכִּים אַבְרָהָ שֶׁמִּתְאַכְזֵר אֶל אִשְׁתּוֹ, וַיִּזְהִירוּ בְּאַזְהָרָה אַחֲרוֹנָה, שְׂאוּי לֹ
 אִם לֹא יִשְׁנֶה דְרָכּוֹ.

- ל' קצא . . . . . מא
 יְתוֹרֵר לְהִתְעַקֵּשׁ בַּתְּפִלָּה אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאֵז בְּיַד רֹאִים יְשׁוּעָה.
- ל' קצב . . . . . מא
 יִקְפִּיד מְאֹד לְהִכְנִיס בְּאוֹלָם בְּשׂוֹר רַק מְשַׁחֲטוֹת וְהַשְּׁגָחָתוֹ שֶׁל ר' ...
- ל' קצג . . . . . מב
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְנִשְׂוֹאֵי הַבֵּן, וּבִפְרָט שֶׁהַשְּׁקִיעַ בְּבֶן הַזֶּה רַבּוֹת מְאֹד,
 וְכֵן יוֹרֵה בְּעֵינָיו חֲנוּךְ הַבֵּן הַבָּא, וְאֵיךְ לְנַהֵג עִמּוֹ עַל מְנַת שְׂיַעֲלָה עַל דְּרָף
 הַמֶּלֶךְ?
- ל' קצד . . . . . מג
 יִבְהִיר לְהוֹרִים הַבְּעִיּוֹת שֵׁיֵשׁ לוֹ עִם בְּנֵם, וְאִם לֹא יִשְׁתַּנֶּה, לֹא יוּכַל
 לְהִחְזִיקוֹ עוֹד אֶצְלוֹ.
- ל' קצה . . . . . מד
 יוֹדָה עַל נִקְיוֹן הַדִּינָה, וְעַל הַטְּרַחַה שֶׁטְּרַחַו בְּעִבּוּרוֹ.
- ל' קצו . . . . . מה
 יוֹרֵה לִילָף לְרוֹפֵא לְהַבְדִּיק, וְאֵינן לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, אוֹלֵי זֶה רַק
 אֲנִטִּיבִיּוֹטִיקָה.
- ל' קצז . . . . . מו
 יִתְנַה צַעֲרוֹ, שֶׁהַכְּנִיסוֹ בְּאוֹלָם בְּשׂוֹר שְׁלֵא בְּהַשְּׁגָחָת ר' ... וּיִבְאָר, פִּי יִמְיֵנו
 כָּצֵל עוֹבֵר, וְצָרִיכִים רַחֲמִים עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט.
- ל' קצח . . . . . מו
 יוֹדָה לְנִמְעָנֵת עַל הַהִשְׁקָעָה שֶׁהַשְּׁקִיעָה בְּכִלּוֹת, וּיִחְזָקָה וּיַעֲוֹדְדָה.
- ל' קצט . . . . . מח
 זֶהִיר הַנִּמְעָן, שְׁלֵא יִבְעֵט בְּעֵתִיד, חֲלִילָה, כְּדָרְכֵם שֶׁל כָּל אֵלוֹ שְׁבָאוֹ
 לְהִסְתַּוְּפֵף בְּצֵל הַצִּדִּיק, וְאַחַר שֶׁהִסִּיר מֵהֶם מְלִבוֹשֵׁיהֶם הַצּוֹאִים,
 וְהִלְבִּישָׁם לְבוֹשִׁים נְאוּרִים, לְבִסּוֹף בְּעֵטוֹ וְשִׁכְחוּ מִמֵּי קִבְלוֹ אֶת כָּל
 הַטּוֹבוֹת.
- ל' ר . . . . . מח
 יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הָאֵם, מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עַל בְּנָהּ, וּיִבְאָר, שְׂאֵין בִּיכְלָתוֹ
 לְהִחְזִירוֹ אֵלָיו, אֵךְ יִשְׁלַח לוֹ מִכְתָּבֵי חֲזוֹק וְעֵדוּד, וּיִשְׁמַחוּ וּיִתְחַזְּקוּ.
- ל' רא . . . . . מט
 יִבְקֵשׁ שְׁלֵא לְאַרְח בְּמִבְנֵה הַמְּעוֹן אוֹרְחִים מִבְּחוּץ, פִּי הֵם הוֹרְסִים אֶת

תִּכְן הָעֲנִינִים

הַמָּקוֹם, וְהוֹפְכִים אוֹתוֹ, וְלִמְחַרַּת הַמְּטַפְלוֹת צְרִיכוֹת לְהַתְיַגֵּעַ הַרְבֵּה לְסֵדֶר הַכֹּל.

ל' רב . . . . .
 יִצְטַעַר לְסַפֵּר לְנִמְעָן עַל שְׁנֵי יְלָדָיו שְׂגוֹרְמִים לוֹ צַעַר הַרְבֵּה, וְאִם לֹא יִשְׁתַּנּוּ יִצְרֹף לְשִׁלְחָם לְאַרְץ חֲזָרָה.

ל' רג . . . . .
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּרָפֶסֶת "שְׁפַת הַנַּחַל", אֲשֶׁר יֵצֵא בְּהַדוּר רַב, וַיִּבְהִיר מֵהִי מַעֲלַת הַסֵּפֶר, לְעַמַּת הַדְּבִיבּוּר, כִּי הִכְתּוּב בְּסֵפֶר נִשְׁאָר לְדוּרֵי דוּרוֹת.

ל' רד . . . . .
 מִכְּתָב לְתַלְמִידֵי יִשִּׁיבַת "דְּמָשֶׁק אֶלְעִזֹּר", בּוֹ יוֹכִיחֶם לְנֹהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וְלֹא לְהַתְלוּצֵץ אוֹ לְהַתְחַצֵּף לְצַוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, וַיְהִי מוֹרָא רַבָּךְ עֲלֵיהֶם כְּמוֹרָא שְׁמַיִם.

ל' רה . . . . .
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יַעֲוֹרְרֶם עַל הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתְּאַחַד יַחַד, וְלִהְשָׁלִים אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּבְהִינָם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הוּא מַתְּנֶה לְכָלל יִשְׂרָאֵל, וְעֲלִינוּ לְגִלוֹתוֹ לְכָלֶם, כִּי כְּשִׁיתְגַּלֶּה הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אֲזִי יִתְגַּלֶּה וַיִּתְגַּדֵּל שְׁמֵיהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

ל' רו . . . . .
 יוֹרָה לְנִמְעָן לְשֹׁמֵר עַל שְׁמוֹ הַטּוֹב, וְלִילֶךְ בַּחֲזוֹת יְהוּדִית כְּרְאוּי, וְלִהְתְּפַלֵּל בְּמַגִּנָּן, וְלִהְנִיחַ תְּפִלִּין, וְלִכְבֹּד אֶת אֱמוּנָה, אֲשֶׁר מְצֻוֶה זֶה הִיא מֵהַחֲמוּרָה שְׁבַחֲמוֹרוֹת.

ל' רז . . . . .
 יִרְגִיעַ אִם, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, הָעֵקֶר לֹא לְפַחַד וְלֹא לְהַתְבַּלְבֵּל כָּלֵל.

ל' רח . . . . .
 יֵאָחַל בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה שְׂיִזְכּוּ לְזֹרַע שֶׁל קִימָא, הָעֵקֶר לֹא לְהַתְבַּלְבֵּל וְלֹא לְהִכְנִס בְּלַחֲץ מִשׁוֹם דְּבָר.

ל' רט . . . . .
 יוֹרָה לִילֶךְ עִם הַבֵּן יוֹתֵר בְּרַפּוּת, וְלֹא בְּיַד תְּקִיפָה, כִּי הוּא זָקוּק לְחֵם וְאַהֲבָה, וְהָעֵקֶר לְשַׁפֵּךְ דְּמַעוֹת כַּפַּיִם עַל קְבֵרוֹת צַדִּיקִים, וּמֵה שְׁתַּפְּלֶה פּוֹעֵלָת, שׁוֹם דְּבָר אֵינּוּ פּוֹעֵל.

תַּכְּן הַעֲנִינִים

7

- ל' רי . . . . . יורה לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר בְּזָכוּתָהּ כָּל הַשְּׂפָע, וְאוֹי לוֹ לְבַעַל שֶׁמַּצְעֵר אֶת אִשְׁתּוֹ, אֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מוֹחֵל עַל זֶה.
- ל' ריא . . . . . יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהֲדַפְסָה, וְרָצוֹנוֹ עִתָּה לְסַיֵּם עִם הַסְּדוּר.
- ל' רבי . . . . . יורה לְבַעַל מְסַעְדָּה לַעֲשׂוֹת מְחִיצָה בְּמָקוֹם בֵּין גְּבָרִים לְנָשִׁים, כִּי אַחֲרַת לֹא יִתִּיר לְקָנוֹת שֵׁם וְכוּ'.
- ל' ריג . . . . . יורה לְלַמֵּד עִם ... הַלְכוֹת נִדָּה אֲשֶׁר הֵן חֲמוּרוֹת מְאֹד, וּיִבְקֹשׁ לְהִתְפַּלֵּל בְּשַׁבַּת בְּמִנְיַן הָאֲבָרְכִים, וְיִלְחָצוּק עִצְמָם בְּיַחַד לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מַה שֶׁלְּמַדוֹ אֲצִלוֹ.
- ל' ריד . . . . . יִבְקֹשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְלַמֵּד עִם הָאֲבָרְכִים הַצְּעִירִים אֶת הַלְכוֹת נִדָּה הַנְּחוּצוֹת וְהַחֲמוּרוֹת מְאֹד.
- ל' רטו . . . . . יִבְקֹשׁ מֵרֹאשׁ הַכּוֹלֵל לְתַן אֲפָשׁוֹת בְּשַׁעוֹת הַכּוֹלֵל ל... לְלַמֵּד עִם כְּפָה אֲבָרְכִים צְעִירִים הַלְכוֹת נִדָּה הַנְּחוּצוֹת מְאֹד.
- ל' רטז . . . . . יִבְקֹשׁ לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, וְהַעֲקָר לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה וּלְשַׂמֵּחַ אַחֲרִים, וַיִּצַּע אוֹדוֹת בַּת יִשְׂרָאֵל שְׂרוּצָה לְבוֹא לְלַמֵּד.
- ל' ריז . . . . . יִצַּע עַל אֵיזָה שְׂדוּף, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁלוֹם-בֵּית.
- ל' ריח . . . . . יִצַּע בְּעִינֵי עֲבוּדָה, וְהַעֲקָר לְהִמְנַע מִמְּחִלְקַת וּמְרִיבוֹת.
- ל' ריט . . . . . יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ וי"ל, וּכְדַאי פּוֹעֲלִים שֵׁם מַה שֶׁצָּרִיכִים.
- ל' רכ . . . . . יִסְפֹּר, שֵׁישׁ עִתָּה דִּירוֹת לְהַשְׁכִּירָה בְּיַבְנָאֵל, וּכְדַאי לְבוֹא לְגוֹר שֵׁם, וַיּוֹדָה עַל עֲזַרַת הַנִּמְעָן בְּהַשְׁגַּת הַסְּפָרִים.

- ל' רכא . . . . . סו
 יחזק על מדת השמחה, ויורה העקר להחדיר בילדים יראת שמים
 ואמונה ודרך ארץ.
- ל' רכב . . . . . סז
 יורה לדבק עצמו בו יתברך, ולהרגיל עצמו לדבר אליו יתברך, אשר
 כל דבור הוא הצלחה נצחית שאין לתאר כלל.
- ל' רכג . . . . . סח
 יפליג במעלת ההתבודדות אליו יתברך.
- ל' רכד . . . . . סט
 יבקש עצה מה לעשות עם הספסלים שזרוקים סביב הבנין.
- ל' רכה . . . . . ע
 יורה לשמר על הבחורים שיתנהגו בדרך ארץ גדול, אשר זה היסוד.
- ל' רכו . . . . . ע
 יענה תשובתו לגבי איזה תלמיד של מוהרנ"ת ז"ל, ויחזק בעבודת
 הקדש.
- ל' רכז . . . . . עא
 ידרבן הנמצא על שנוכנס בו חשק חדש בעבודת השם, ויעוררו לניצל
 את ימי נעוריו אשר מעלתם גדולה מאד.
- ל' רכח . . . . . עא
 יצטער מאד על שאדם אינו מצית לצדיק, ואז נכנס לתפיסה כדברי רבנו
 ז"ל, ויקנה שימתקו כל הדינים ויצא לחפשי.
- ל' רכט . . . . . עג
 ימסר דרישת שלום מהצלחת הבן, ויקנה להמשך משגשג.
- ל' רל . . . . . עג
 יורה לילך לרופא להבדק, כי אין לולול בכאבים, ויאחל רפואה שלמה.
- ל' רלא . . . . . עד
 יורה שלא להחזיק משגע בביתו, והעקר לשמר על השלום בית ולא
 לערב את ההורים.
- ל' רלב . . . . . עד
 יחזק מאד שיש לנו רבי נורא כזה, ומה היינו עושים בלעדיו.

- ל' רלג . . . . . עה
יבאר, אשר כל הגלות שעם ישראל סובלים זה מחמת שנאת חנם.
- ל' רלד . . . . . עו
יבהיר, שאסור לעשות הפרש בין ילד לילד, ובכלל, על ידי מפות לא פועלים אצל ילדים מאום.
- ל' רלה . . . . . עז
יורה שאסור להכות ילדים, פי אחר-כך נעשים מפרעים, ויברך הולדה בנקל.
- ל' רלו . . . . . עז
יורה להפיץ סמוך לאזור המגורים, כי אם האשה תצרוך ללדת, שיהיה סמוך לבית.
- ל' רלז . . . . . עח
יבהיר, שלעלוי נשמת האמא, העקר להדפיס עוד ועוד קונטרסים על שמה, וזו טובה גדולה בעבורה בעולם העליון.
- ל' רלח . . . . . עח
יורה לאשה לא להיות עקשנית, אלא ותרגנית, ולצאת לקראת בעלה, ולחיות בשלום עמו.
- ל' רלט . . . . . עט
ישמח על השלום-בית בבית הנמענים, ובפרט שהם תלמידיו — כילדיו ממש, וחפץ לראות אצלם את הטוב ביותר.
- ל' רמ . . . . . פ
יורה לכבד את הבעל, ובפרט שהוא אברך נפלא וירא שמים גדול, וייעץ אודות פתיחת חנות.
- ל' רמא . . . . . פא
יאחל הצלחה בשפוץ הדירה, והעקר לא לפחד כלל, והשם יתברך לא יעזב אותם.
- ל' רמב . . . . . פא
יאחל הצלחה בלמודים, והעקר להיות בשמחה.
- ל' רמג . . . . . פב
יבהיר, שכל מה שעושה השם יתברך — זה לטובה, ועדיף שיש נזק כספי, ולא בנפש, חס ושלום.

- פג . . . . . ל' רמד -
 יורה לעזר לאשה ולהקל עליה, ולקיים צו התורה: "ונשמרתם
 לנפשותיכם".
- פד . . . . . ל' רמה
 ישבח הנמען שעוסק בהפצה, ויורהו להדביק עצמו בו תברך, ולשמוח
 על נעם חלקנו, שאנו יודעים מרבנו ז"ל.
- פה . . . . . ל' רמו
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבאר מעלת תפלת האשה, אשר
 פועלת מאד בשמים, ויספר מאשת רבי חנינא שהיתה בבחינת "אדני
 שפתי תפתח" וכו', ומעלת הבית היהודי, שהבעל והאשה חיים בשלום
 ובהבנה הדדית, והילדים כשתילי זיתים, שצריך לחנכם כראוי, ולא
 להיות קפדנים עליהם, כי אין הקפדן מלמד, וילדים מחקים את הוריהם,
 בכל התנהגותם, ולכן האב צריך להיות דגמא אישית חיובית לבנים,
 והאם לבנות, וכך יזכו לרב נחת.
- פז . . . . . ל' רמז
 ייעץ לקחת דירה בפרויקט החדש, והעקר לא לפחד כלל, ולכבד זה
 את זה.
- פח . . . . . ל' רמח
 ייעץ בענין שכירות הדירה וכו', ויורה על עזרת הנמען, ויעורר על
 שמחה.
- פצ . . . . . ל' רמט
 יורה בענין איזה שדוף, והעקר לשאל ברשות ההורים, ויאחל מציאת
 זיווג טוב.
- צא . . . . . ל' רנ
 יענה בענין השם, שאין לשנותו כלל, ויאחל לענין שדוכים — להרבות
 בתפלה, אשר כחה גדול מאד.
- צב . . . . . ל' רנא
 יורה שלא להתערב במה שקורה עם ההורים, והעקר לבקש בכל יום
 ממנו תברך על שמחה, ולדון לכף זכות את עצמו.
- צג . . . . . ל' רנב
 יבקש את הנמען שילמד בכולל, ולקבע שעור בהלכות נדה, אשר הן

חמורות מאד, ולהתפלל במנין, ולהיות שמח עם המתנה שנתן לו השם
יתברך אשה טובה.

ל' רנג . . . . . ק
יבהיר, אשר מלמדות זו עבודה קדושה מאד, והעקר צריכים סבלנות
עם הילדים, ואז מצליחים עמם.

ל' רנד . . . . . קא
ישבח הנמען שמתכנן להיות בשבת-קדש באזור פלא מעשיהו וכו',
ויתנה צרת הדור, ומה שנאת חנם יכולה להביא.

ל' רנה . . . . . קב
יורה לדאג שהבן יסע לראש השנה לציון רבנו ז"ל, אשר אין למעלה
מזה.

ל' רנו . . . . . קב
יחזק מאד על אמונה, וכן ללמד את הבנות דבורי אמונה והשגחה
פרטית, וישבח הנמען על הצלחתה בחנוכה, ועל-כן שלא תתפעל
משום ברירה, אלא תמשיך בעבודת הקדש.

ל' רנז . . . . . קג
יורה לבקש את הפרנסה מאתו יתברך, כי אין לתאר מעלת התפלה,
ואילו פעלות זה עושה בכל העולמות.

ל' רנח . . . . . קד
יעורר על שלום-בית והכנה הדרית, ואיש את רעהו יעזרו.

ל' רנט . . . . . קד
ייעץ, שאם הבן לא הגיע קדם גיל שבע לציון רבנו ז"ל, שיבוא פבר
מהבר-מצוה, ויורה שלא לקנות באומן דירה וכו', והעקר לשמר על
השלום-בית, ולדבר הרבה אליו יתברך.

ל' רס . . . . . קה
יורה שלא להתגרות ברשעים, אשר שענתם שוחקת להם עתה, וסוף כל
סוף תהיה להם מפלה גדולה.

ל' רסא . . . . . קו
יעורר בחור על התמדה בתורה הקדושה ובמשניות ולא לחשש משום
ברירה כלל.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- ל' רסב . . . . . קז
יבאר, אשר עקר כחננו אלא בפה, להרבות בתפלה אליו יתברך, ומה
שתפלה פועלת, שום דבר אינו פועל.
- ל' רסג . . . . . קח
יעורר על מדת השמחה, אשר היא הישועה והגאולה של האדם בכלליות
ובפרטיות.
- ל' רסד . . . . . קח
יורה לגמור את השדוף מה שיותר מהר בכי טוב.
- ל' רסה . . . . . קט
יבאר, אשר על ידי התחזקות באמונה ממשיכים על עצמם פרנסה
בשפע.
- ל' רסו . . . . . קט
יעצץ להכניס את הילד למעון פרטי, ולא לחשש כלל, ולבקש עליו בכל
יום ממנו יתברך.
- ל' רסז . . . . . קי
יעורר נער על למוד התורה והיראה, ולהקפיד על מצות כבוד אב ואם.
- ל' רסח . . . . . קיא
מכתב כללי למלמדים, בו יבקשם להתאחד יחד עם כל הצוות, ולהמנע
מופוזים, ובזה גורמים נחת רוח לפניו יתברך, ויפליג במעלת מלמדי
תינוקות של בית רבן, אשר שכרם מי ישורנו.
- ל' רסט . . . . . קיב
יורה להשלים במסגרת העבודה, פי אצלו העקר זה רק אהבה ושלוה
ולא תככים ומריבות.
- ל' ער . . . . . קיג
יתנה צערו, שעל אף הטובות שעשה לאנשי שלומנו, ומסר נפשו בעבור
ילדיהם, לכסוף אינם יכולים להשיב טובה.
- ל' רעא . . . . . קיד
חזק שלא להשבר כלל, וסוף הכבוד לבוא.
- ל' ערב . . . . . קטו
יבהיר, שהחיים אינם קלים כלל, ותפקיד האדם להתבונן מה תכליתו
בעולם, מתוך כל הטרדות והבלבולים שהורידו את נשמתו לזה העולם,

עָלְיוֹ לְהַשְׁמֵר לֹא לְהִדְבֵק בְּקַלְפּוֹת, אֲלֵא לְהַמְשִׁיךְ אַחַר חֵיוֹת זֵיו הַבּוֹרֵא
יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

ל' רעג . . . . . קיח
יִבְקֹשׁ לְצַבֵּעַ אֶת עֲזֵרַת הַנְּשִׁים, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו.

ל' רעד . . . . . קיט
יִבְהִיר, שְׁצַרִיף לְבַעַר אֶת הָרַע, וְאִין זֶה בְּגֵדֵר לְשׁוֹן הָרַע לְסַפֵּר מִי גוֹרֵם
לְקַלְקוֹל וְכוּ'.

ל' ערה . . . . . קיט
יִיַעַץ מַה לַעֲשׂוֹת לְהוֹרְדַת הַחֵם, וְלִלְכַת לְרוֹפֵא לְבִדֵק בְּמַה הַעֲנִין, וְיֵאֱחָל
רְפוּאָה שְׁלָמָה.

ל' רעו . . . . . קיט
יֵאֱחָל שְׁפַע רַב בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי.

ל' רעז . . . . . קכ
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַשְּׁלוֹם, אֲשֶׁר אִין לְמַעֲלָה מְזֵה, וְיִבְקֹשׁ לְמַסֵּר הַמַּכְתָּבִים
לְיַעֲדֵם.

ל' רעה . . . . . קכא
יִשְׂבַּח הַחַדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁקַבֵּל, וְיוֹדֶה לְנִמְעָן שְׁנַעֲנָה לְבִקְשָׁתוֹ, וְיֵאֱחָלוּ
בְּזִכּוֹת זֶה רַב שְׁמֵחוֹת בְּבֵיתוֹ וְהִרְחִיבָה גְדוּלָה.

ל' רעט . . . . . קכא
יִקְנֶה לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה שְׁיִבֹאוּ מֵה שְׁיֹתֵר יְהוּדִים לְצִיּוֹן רַבְּנוּ
וְכוּ'.

ל' רפ . . . . . קכב
יִבְקֹשׁ מִכַּמָּה תַלְמִידָיו שְׂזָה עֵתָה הַתַּחַתְּנוּ, שְׁיִחַזְּקוּ עֲצָמָם בְּיַחַד, וְלֹא
יִשְׁכָּחוּ מַה שְׁלָמְדוּ אֲצֵלוֹ, וְיִתְמִידוּ מְאֹד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּמִקְרָא,
בְּמִשְׁנָה וּבְגִמְרָא, וְכֵן יִתְפַּלְלוּ בְּמִנְיַן הַשְּׁלֵשׁ תַּפְּלוֹת.

ל' רפא . . . . . קכג
מַכְתָּב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוּ יִבְקֹשׁם לְהַתְּעוֹרֵר
בְּתִשׁוּבָה בִּימֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים, וְלְהַתְּאַחַד בְּאַחַדוֹת אַחַת, וְלְכַרַח
מִשְׁנֵאת חֲנָם, אֲשֶׁר בְּעֵטְיָה כָּל הַסְּכָל שְׁעַם יִשְׂרָאֵל סוּבְלִים, וּיְבָאֵר רְצוֹנוֹ
וְכִסּוּפוֹ לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִקְרַב נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.

- ל' רפב** . . . . . קכד
 זֶהִיר מְאֹד שֶׁלֹא לְגַלְגֵּל צִ'קִים וְלִהְשָׁמֵר מִדְּבַר זֶה וְכוּ', וּיִבְאֵר רְצוֹנוֹ
 לְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלִהְיֵאֵר מֵה שְׁיֹתֵר יְהוּדִים לְרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן.
- ל' רפג** . . . . . קכו
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, וְיִזְמִין אֶת הַנִּמְעָן לְבוֹא
 וְלִהְצַטֵּרף גַּם הוּא לְנִסְיָעָה לְאוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
- ל' רפד** . . . . . קכז
 יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַנִּמְעָן שֶׁנִּכְלָא עַל לֹא עוֹל בְּכַפּוֹ, וּיִבְאֵרוּ גְדֹל קְדוּשׁ הַשֵּׁם
 שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
- ל' רפה** . . . . . קל
 יִבְקֶשׁ לְשִׁכְפֵּל קְלָטוֹת לְחִזּוּק וְלִהְפִיץ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.
- ל' רפו** . . . . . קל
 יִחֲזֹק מְאֹד שֶׁלֹא לִפְל בְּשִׁבְרוֹן לֵב, עַל אִף הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה, וּבִפְרֹט שְׂאֵז
 נִתְפַּס עַל דְּבָרֵי תוֹרָה, וּבִנְדָאֵי הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.
- ל' רפז** . . . . . קלא
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִחֲזֹקֵן עַל גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ
 לְעֵסֶק בְּמִצְוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, שֶׁמְשִׁיבִים לְצִוּוֹר מִחֲצַבְתָּן אֶת נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל הַשְּׁבוּיּוֹת בְּיַדֵּי הַצָּר, וְזוֹ הַהוֹכָחָה שְׂאֵדָם חֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה —
 כְּשׁוֹזֻכָה לְקֶרֶב רְחוּקִים, וְיִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִפְצָה, וּבִפְרֹט בְּמָקוֹם
 הַתְּקַהֲלוֹת שֶׁל הַרְבֵּה אֲנָשִׁים, זו הַזְּדִמְנוֹת לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ וּלְפָרְסָמוֹ
 בְּעוֹלָם, וְכֵן לִהְיוֹת בְּאֶחָדוֹת וּבְאֶהֱבָה, אֲשֶׁר זֶה הִסוּד אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר
 שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ 'שְׁלוֹם'.
- ל' רפח** . . . . . קלח
 יַעֲזוּר אֶת הַמַּגִּיה לְהַקְפִיד עַל מַרְאֵי מְקוֹמוֹת שְׁיֵהִיו בְּסַפְרִים, וְלִהְתַּחֲזֹק
 מְאֹד, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה כָּלֵל, וְלִהְרַגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 אֲשֶׁר זו הַצְּלָחָה נִצְחִית שְׂאֵין לְתַאֵר כָּלֵל.
- ל' רפט** . . . . . קלט
 יִחֲזֹק מְאֹד, שֶׁלֹא לִפְל בְּדַכְּאוֹן, וְכַפִּי הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד,
 צָרִיכִים הַתַּחֲזֹקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְהַעֲקֹר לְרֹאוֹת אֶת הַחֲיוּבֵי וְהַטּוֹב,
 וְכַךְ זוֹכִים לְהַצְּלִיחַ.

- ל' רצ** . . . . . קמא
יִבְקֹשׁ אֶת אֶחָד הַמְּלַמְּדִים, שְׂיַעֲסֹק עִם הַתְּלַמִּידִים הַצְּעִירִים יוֹתֵר, אֲשֶׁר
לְזֶה הוּא מִתְּאִים מְאֹד, וְהַעֲקֹר שְׁלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל.
- ל' רצא** . . . . . קמב
יִבְהִיר לְמַלְמֵד, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְעֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם, אֲלֵא כְּשִׁמוּרִידִים
אֶת הָרֹאשׁ, וּמִתְבַּטְּלִים לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן שִׁירָאָה לְהַחֲזִיק מִצְּמֵד
בְּעִבּוּדָתוֹ, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.
- ל' רצב** . . . . . קמג
יִרְגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִוּר וְדְבִוּר זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאֵין
לְחָאֵר כָּלֵל.
- ל' רצג** . . . . . קמד
יִפְלִיג בְּמֵדַת הַוַּתְרָנוּת, אֲשֶׁר הִיא סוּד הַהַצְּלָחָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְזוּכִים לָהּ,
עַל-יְדֵי בְּטוּל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.
- ל' רצד** . . . . . קמד
יִנְחֶה מְלַמֵּד שֶׁל כִּתּוּב בְּרִ-מְצוּה מַה לְלַמֵּד אֶת הַתְּלַמִּידִים, וְכִיצַד יִנְצְלוּ
אֶת הַזְּמַן לְלִמּוּד מְשִׁנּוּת וּגְמֵרָא עַד שִׁיִּנְכוּ לְסִיִּם ש"ס, וְכֵן שִׁיקְפִירוּ עַל
תְּפִלָּה בְּמִנְיָן וְיִרְאֵת שְׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְלִנְהַג עִמָּהֶם מִצַּד אֶחָד בְּתַקִּיפוֹת,
וּמִצַּד שְׁנַי בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד.
- ל' רצה** . . . . . קמו
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַפְּצַת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר זֶה עֲקֵר הַתְּקוּן עַל הַצְּוֹנוֹת,
וְיִוָּרֵה לְבִטּוּל עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵז זוּכִים לְעֹבֵר עַל הַכֵּל.
- ל' רצו** . . . . . קמז
יַעֲוֹרֵר עַל מֵדַת הַהִתְחַזְּקוֹת, אֲשֶׁר אֶת זֶה הָעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר לְעֹבֵר אֲלֵא
עַל-יְדֵי מֵדָה זוֹ, וְעַקְרָה — שְׂמַחָה, אֲשֶׁר הַהִכְרַח לְמִסַּר נַפְשׁוֹ עַל נִקְדַּת
הַשְּׂמַחָה, וּלְבִקֵּשׁ הַרְּבֵה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל מֵדָה זוֹ, שְׁעַל-יְדֵהּ בְּנִקְל לְעֹבֵר
אֶת הַחַיִּים.
- ל' רצז** . . . . . קמט
יִבְהִיר, שֶׁהַהִכְרַח לְמַצָּא אִיזוֹ עִבּוּדָה, כִּי הַבְּטָלָה הִיא אִם כָּל תְּשֹׂאת.
- ל' רחצ** . . . . . קנ
יַחֲזֹק עַל מֵדַת הַשְּׂמַחָה, וְעַל הַבְּטוּל אֶל אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

ל' רצט . . . . . קנא
 יִרְדֶּה לְנִמְעָן, שְׁעוֹר בְּהַשְׁגַּת שְׁנֵי מִבְּנֵים לְמוֹסְדוֹת הַחֲנוּכָּה, וַיִּבְרָכוּ
 בְּהַצְלָחָה.

ל' ש . . . . . קנב
 יִרְדֶּה שְׁלֵא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, אֶלֶּא לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ,
 וְאִזּוּ יִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ.

ל' שא . . . . . קנג
 יִחְזַק הַנְּמָעָן בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ שְׁעוֹשֶׂה לְמַעַן שַׁחְרוּרוֹ שֶׁל ... וַיִּפְּלִיג
 בְּמַעֲלַת מִצְוַת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים זֶה, וַיִּוְרְהוּ שְׁלֵא לְהַתְּפַעֵל כָּלֵל מִכָּל
 הַסּוּבָבִים, אֶלֶּא לְהַמְשִׁיךְ בְּנֶה בִּיתֵר שְׁאֵת וְעַז.

ל' שב . . . . . קנד
 יִרְדֶּה לְמִסְדָּר לְדַפּוּס, אֶת סֵדֶר הוֹצָאֵת הַסְּדוּר וְאִיךְ לְסִדְרוֹ כְּרֵאוּי וּמָה
 לְפָנָי מָה וְכוּ'. וַיִּפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַהִדְרָפְסָה, וַיֵּאחָל רַב נַחַת בְּזִכּוֹת זֶה.

ל' שג . . . . . קנה
 יִזְהִיר שְׁלֵא לְהִתְחַבֵּר לְאִיזָה בַּחֲזוֹר, אֲשֶׁר הוּא מְסַכֵּן וְכוּ', וְלֹא לְנִסֵּעַ עִמּוֹ
 לְבַד, כִּי הַתּוֹצָאָה מְרָה תִּהְיֶה.

ל' דש . . . . . קנו
 יִשְׁלַח אֶת גָּמֵר הַסְּדוּר, וַיֵּאחָל רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

ל' שה

יִחְזַק מְאֹד, אֲשֶׁר כָּל מָה שֶׁה' עוֹשֶׂה הַכֹּל לְטוֹבָה, וַצְּדִיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו,
 וַיְבַרְדָּאֵי מִתּוֹךְ צָרָה וְרוּחָה, אַף שְׁאִין רוּאִים עֲתָה אֶת הַיְשׁוּעָה.

ל' שו . . . . . קנח
 יִחְזַק וַיַּעֲוֹד שְׁלֵא לְהַשְׁבִּיר מִשׁוּם דְּבָר, וְהַעֲקָר לְקֶדֶשׁ שֵׁם שְׁמִים בְּרַבִּים,
 וְלִמְסָר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְבַטֵּחַ בְּשׁוּם בֶּשֶׁר וְדָם.

ל' שז . . . . . קנט
 יִשְׁדֹּל אֶת הַנְּמָעָן לְנִסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי גְדוֹל הַרוּחַ
 בְּרוּחָנֵי וּבְגִשְׁמֵי. וְלִהְפֹךְ לְהַפֵּךְ.

ל' שח . . . . . קס
 יִצַּעַץ לְנִמְעָן לְנִסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מִי שְׁלֵא יִנְסֵעַ יִפְסִיד בְּגִשְׁמֵי
 וּבְרוּחָנֵי.

ל' שט . . . . . קסא
 יִבְקֶשׁ לְקַחַת חֲשֵׁמְלָאֵי כְּדֵי לְתַקַּן אֶת הַשְּׂקָעִים וְהַמְזֻגָּנִים וְכוּ'.

ל' שי . . . . . קסא
 יִבְהִיר, אֲשֶׁר לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לֹא שִׁיף שְׂאֵשָׁה תִּסַּע לְאוּמָן, כִּי יֵשׁ שָׁם אֶלְפֵי
 אִישׁ וְכוּ', רַק גְּבָרִים, וְיֹרֵה לְצַמְצִם עֲצָמָה שְׁלֹא יִהְיֶה רַבּוּי אוֹר.

ל' שיא . . . . . קסב
 יִחֲזַק בַּחוּר לְהִתְקַדֵּם בְּתַלְמוּדוֹ בְּלֵי לַחֵץ, עַד שְׂיִזְכֶּה לִהְיוֹת תַּלְמִיד חֶכֶם
 גָּדוֹל, וְהַפֵּל עִם סְבָלְנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד.

ל' שיב . . . . . קסג
 יֹרֵה לְדַאֵג שִׁיְהִיָּה שְׁפַע שֶׁל בָּשָׂר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

ל' שיג . . . . . קסג
 מִכְּתָב בְּלֵי לְנִשּׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בּוּ יִחֲזֹקֵן עַל יַחַס בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ,
 וְכִמְהָ חֲמוּרָה פְּגִיעָה בְּזוּלָת, וְיִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַתְּקַרְבוּתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל,
 אֲשֶׁר מִחֲדִיר בָּנוּ אָמַת גְּדוֹלָה וְחֻזְקָה מְאֹד — הָעֲנִיָּן שֶׁל תַּפְּלָה
 וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר זֶה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גָּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וְלֹא לְהַפְסִיק לְהוֹדוֹת
 וּלְשַׁבַּח אֶת הַבוֹרָא עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, וְיִפְלִיג בְּמַעֲלַת הָרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאַף שֶׁקָּשָׁה לְנָשִׁים לְהַשְׂאֵר לְבַד בְּבֵית, אִף כְּדֹאֵי
 לְהֵן שֶׁהַבַּעַל יִנְסַע, וְיִבְיֵא מִשָּׁם יְשׁוּעוֹת לְכָל הַשָּׁנָה.

ל' שיד . . . . . קעד
 יִמְסוּ דְרִישַׁת שְׁלוֹם מִמְצָב הַבַּת, וַיֵּאחַל הַחֲלָמָה וּבְשׁוּרוֹת טוֹבוֹת,
 וְיִבְהִיר שְׁנִסְיַעָה לְצִיּוֹן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאִשָּׁה, זֶה לֹא שִׁיף, כִּי הַמְּקוֹם מְלֵא
 גְּבָרִים, וְאֵי אֶפְשָׁר אֶפְלוּ לְגִשַׁת לְצִיּוֹן, וְלָכֵן שָׂרַק הַבַּעַל יִנְסַע וְיִפְעַל שָׁנָה
 טוֹבָה לְכָל הַמְּשֻׁפָּחָה.

ל' שטו . . . . . קעד
 יִשְׁבַּח הַגִּמְעוֹן, שְׁלוֹמֵד עִם הַתַּלְמִידִים הַלְּכָה, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר, וְרַבְּנוּ ז"ל
 הַקַּפִּיד מְאֹד שֶׁכָּל בֶּרֶשׂ יִשְׂרָאֵל מִכְּרַח לְלַמֵּד הַלְּכָה.

ל' שטז . . . . . קעה
 יִשְׁמַח שֶׁהַנְּמַעֵן לוֹמֵד בְּחֻבְרוֹתָא הַלְּכוֹת נֶצְרָכוֹת, וְיַעֲרִיכוּ מְאֹד.

ל' שיז . . . . . קעו
 יֹרֵה עַל הַתְּמַדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶהוּ מְאֹכֵל לְנִשְׁמָה, וְיִזְהִיר עַל
 תַּפְּלָה בְּמַנְיָן, שְׂאֵז מְבֻטָּח עַל פְּרֻנְסָה בְּשְׁפַע.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- ל' שיח . . . . . קעז
יבְהִיר לְנִמְעַן הַכְּדָאִיּוֹת לְנִסְעַ לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, וּמִי שֶׁלֹּא יִסַּע יִתְחַרֵּט
כָּל הַשָּׁנָה.
- ל' שיט . . . . . קעז
יִבְקֹשׁ לְתַת אֶת הַבְּטָחוֹנוֹת לְפָלוּנֵי שְׁחָפֵץ לְהִגִּיעַ לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, וַיִּשְׁאַל
בְּקֶשֶׁר לְהַצַּעַת מַחִיר שֶׁל הַחֲשָׁמְלָאֵי וְכוּ'.
- ל' שכ . . . . . קעח
מִכְּתָב כְּלָלִי אֶל הַמְּלַמְּדִים וְהַמּוֹרֹת, בּוֹ יְפַלֵּיג בְּמַעֲלָתָם שֶׁל הַעוֹסְקִים
בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ, וַיִּשְׁלַח לָהֶם קוֹנְטֵרס "יְסוּדוֹת הַחֲנוּף", שֶׁיִּלְכוּ עַל-פִּי
הַדְּבוּרִים הַלְלוּ וַיִּצְלִיחוּ.
- ל' שכא . . . . . קעח
יִשְׁבַּח הַעוֹסְקִים בְּהַדְפָּסָה, שְׁמִנְקָדִים אֶת הַקוֹנְטֵרסִים בְּמַהִירוֹת רַבָּה,
וַיַּחְזִקֵם וַיְבָרְכֵם בְּכָל טוֹב.
- ל' שכב . . . . . קעט
יִזְרָה שֶׁלֹּא לְשָׁנוֹת אֶת הַשֵּׁם, וַיֵּאחַל מְצִיאַת-הַזּוּיִג בְּמַהֲרָה.
- ל' שכג . . . . . קעט
יבְהִיר שְׁכַדָּאֵי מְאֹד לְהִיּוֹת הַשָּׁנָה בְּאוּמָן לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי זֶה שָׁנָה גּוֹרְלִית
מְאֹד, וּמִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה יִתְחַרֵּט.
- ל' שכד . . . . . קפ
יְעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִילֵךְ עִם הָאִשָּׁה בְּרַחֲמָנוֹת.
- ל' שכה . . . . . קפא
יִשְׁבַּח הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁל הַנִּמְעָן, וַיֵּאחַלוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּזֶה, אֲשֶׁר זֶה תְּקוּן
גְּדוֹל לְנִשְׁמָה.
- ל' שכו . . . . . קפב
מִכְּתָב לְיִלְדֵי הַתְּלֻמוֹד תוֹרָה, בּוֹ יִבְקֹשׁם לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֲרָץ, וְלְהִתְמַיֵּד
בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- ל' שכז . . . . . קפג
יַחְזֵק הַנִּמְעָן שְׁמִתְנַף אֶת יִלְדֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת וּבְהִתְמַדָּה בַּתוֹרָה.
- ל' שכח . . . . . קפג
יֵאחַל שָׁנָה טוֹבָה וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ, וּבּוֹדָאֵי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יְבוֹא
הַטוֹב.

- ל' שכט . . . . . קפד
יאחל שָׁנָה טוֹבָה וּבְרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה.
- ל' של . . . . . קפה
יִמְסוּ דְרִישַׁת שְׁלוֹם מִן הַבֶּן, שְׁמִסְתַּדֵּר כְּרֵאוֹי, וַיַּעֲזֹר עַל מִדַּת הַפֶּתַח הַטוֹב.
- ל' שלא . . . . . קפו
יַעֲזֹר לְהִסְתַּכֵּל עַל הַטוֹב בְּכָל פֶּרֶט וְלֹא לְהִפְךָ, וְלִדְוֹן אֶת הַבַּעַל לְכַף זְכוּת.
- ל' שלב . . . . . קפז
יאחל "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבַּת, וַיַּעֲזֵץ אִיזָה שֵׁם לְתַת.
- ל' שלג . . . . . קפח
יִזְרָה שְׁלֹא לְהַכְנִס בַּחֻבוֹת, אֲשֶׁר הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.
- ל' שלד . . . . . קפט
יִחֻזַּק לְבוֹא לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל וְכֵן שֶׁהֵבֵן יַסַּע, כִּי הַשָּׁנָה זֹאת שָׁנָה קְרִיטִית.
- ל' שלה . . . . . קפז
יִזְרָה לְדַבֵּר עִם הָאֵחַ כִּי יִצַּד לְהַתְנַהֵג, כִּי עֲדִין הוּא יִלְדוּתִי.
- ל' שלו . . . . . קפח
יִבְקַשׁ לְתֵן לְכָל הַתְּלַמִּידִים שְׁלֹמֵדוֹ בְּהַתְמַדָּה אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וַיַּאחֵל הַמַּתְקַת הַדִּינִים.
- ל' שלז . . . . . קצ
יִזְרָה לְהַעֲרֹף לְקִרְאָת רִשְׁעוֹת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, בְּבַחֲיַנֵּת: סוֹס מוֹכֵן לְמַלְחָמָה וְלֵה' הַתְּשׁוּעָה.
- ל' שלח . . . . . קצא
יִשְׁמַח בְּהַצְלַחַת הַבֶּן, וַיִּבְהִיר, גִּדְּל הַשְּׁקָעָתוֹ בּוֹ, וְחָבַל שֶׁהַהוֹרִים אֵינָם יוֹדְעִים לְהַעֲרִיף אֶת זֹאת.
- ל' שלט . . . . . קצב
יִזְרָה לְנַמְעֵן שְׂיִצֵּא לְהַפְצָה מְרֻכָּזָת וְכוּ', וַיִּרְגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא הַצְּלַחָה נְצַחִית שְׂאִין כְּמוֹתָהּ.
- ל' שמ . . . . . קצג
יִזְרָה לְנַמְעֵנָת עַל עֲזָרְתָהּ, וַיַּאחֵל לָהּ בְּזְכוּת זֶה נְשִׂיאַת חַן בְּעֵינֵי אֱלֹקִים וְאָדָם, וְהַעֲקוּר לְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה אֵלָיו יְתִבְרָה, וְאִזּוּ רוֹאִים נְסִים נְגִלִים.

- ל' שמא** . . . . . קצב
 מכתב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִבְהִיֶּיךָ אִיךָ שֶׁדָּבַר רַבְּנוּ ז"ל
 מִתְּפָרֶסֶם בְּכָל הָעוֹלָם, וְזוֹ שִׁמְחָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהִסְיָמָא הַמְּפָרֶסֶמֶת
 שְׁגָלָה לְכֻלָּם, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יָאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלְלִי, וַיִּזְהֵר עַל לְשׁוֹן הָרַע
 וּרְכִילוֹת, אֲשֶׁר זֶה גּוֹרֵם רַק צָרוֹת לְאָדָם, וְלִבְקָשׁ סְלִיחָה זֶה מְזוֹ, כִּי
 עֲבֻרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ אֵין יוֹם הַכְּפוּרִים מִכֶּפֶר, עַד שֶׁיִּרְצָה אֶת חֵבְרוֹ.
- ל' שמב** . . . . . ר
 יִפְלִיג בְּעֵנִין גְּלוּי אֹרֹר רַבְּנוּ ז"ל לְעַם סְגָלָה, אֲשֶׁר זֶה קְרוּב הַגְּאֻלָּה מִמֶּשׁ.
- ל' שמג** . . . . . רא
 מכתב לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִבְקָשׁ אֶת כָּל אֶחָד לְהִבְיֵא לְבֵיתוֹ
 קִפְסָה סְפָרִים, שְׁיִיכַל לְהַפְיֵצֵם, וַיִּשְׂמַח מְאֹד שֶׁרַבֵּם כְּכֻלָּם נוֹסְעִים לְרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה לְרַבְּנוּ ז"ל.
- ל' שדמ** . . . . . רא
 יִשְׁלַח עוֹד חֹמֶר לְמַכְיָנִים לְדְפוּס, וַיִּשְׁבַּח גְּדֹל זְכוּתָם.
- ל' שמה** . . . . . רב
 יִבְקָשׁ אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁאֵינּוּ נוֹסֵעַ לְאוֹמֵן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא
 יִתְקַע בְּשׁוּפָר לְכָל הַנְּשֹׂאֲרִים, וְכֵן יִהְיֶה שְׁלִיחַ צְבוּר.
- ל' שמו** . . . . . רג
 יִבְקָשׁ אֶת סוּכֵן הַנְּסִיעוֹת לְדָאג לְפִלוֹנֵי שְׁיִיכַל לְשׁוּב תִּכְף אַחַר רֹאשׁ
 הַשָּׁנָה, כִּי הוּא עוֹשֶׂה בְּרִית לְבָנוּ בְּצוּם גְּדֻלְיָה.
- ל' שמז** . . . . . רג
 יוֹרֵה לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלִלְחֵם מִלְחָמַת אֱמֶת כְּנֹגֵד
 עֲמַלְק הָרוּצָה לְהַשְׁכִּיחַ שֵׁם הַשָּׁם.
- ל' שמח** . . . . . רה
 יִבְקָשׁ אֶת כָּל הַתַּלְמִידִים, שְׁיִתְפַּלְלוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל
 "הַיִּכַּל-הַקֹּדֶשׁ", וְלַעֲשׂוֹת שָׁם אֶת הַקְּבוּצָה.
- ל' שמט** . . . . . רה
 מכתב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִבְשָׂרֵם שֶׁהִשִּׁיג לְאֵלוֹ הַנְּשֹׂאֲרִים
 בִּיבְנָאֵל בְּעַל תּוֹקֵעַ וּבְעַל תְּפִלָּה, וְכֵן הַנְּשִׁים אֵינָן צְרִיכוֹת לְדָאג, כִּי יִהְיֶה
 לָהֶן מְנַן בְּ"הַיִּכַּל הַקֹּדֶשׁ".

- ל' שנו ..... רז
 יבקש מהנמנעים לעשות עמרו חסד, ולבוא להיות בעל תפלה ובעל
 תוקע בהיכל-הקדש ביבנאל לראש השנה.
- ל' שנא ..... רז
 מכתב כללי לנשים, בו יבקשן לילך בגאון במושבה, ולא לחשש כלל,
 ולקדש שם שמים.
- ל' שנב ..... רז
 יתנה צערו שהרשעים מנעו מהנמנען לבוא לציון רבנו, ויקנה שעוד
 ישתנה המצב ויוכל להגיע.
- ל' שנג ..... רח
 יאחל שיכתו של האב הביתה, ויאחל שנה טובה ומתוקה ואור בחיים.
- ל' שנד ..... רט
 יורה לילך עם הבת ביד רפה, ויבטיח גם עמה, שתמצא זיוג הגון וירא
 שמים.
- ל' שנה ..... רט
 יודה לנמנען על התרומה, ויברכו ויאחלו, ויבהירו שהעקר בחיים לדון
 את עצמו לכף זכות, ולידע שבכל בר ישראל יש נקדות טובות, ויש
 לשמח בהן, כי אפלו ריקנין שבה מלאים מצוות כרמון.
- ל' שנו ..... רבי
 יבהיר כמה כללים בענין סדר-הדרך-הלמוד, שלא כפי שנוהגות הישיבות
 ללמד עם בחורים צעירים סדר יבמות שאינו נצרך כל-כף, ועדיף
 שילמדו עמהם מסכת שבת לעמק העיון וכו', ונשאר במחם כל
 ימי חייהם.
- ל' שנו ..... ריג
 מכתב כללי לאנשי שלומנו, בו יחזקם לשמח כל השנה שזכו להיות
 אצל ציון רבנו ז"ל בראש השנה, ויעורר על נקדת השמחה, שהיא
 העקר אצל רבנו ז"ל, ולשמר על ילדים ולהשגיחם היטב, שלא יגדלו
 הפקר, והעקר — להרבות עליהם בתפלה שיצליחו.
- ל' שנה ..... רטו
 יזהיר את הנמנען שלא יעז לעסק בשחיטה בשנה זו, היות שנחשד על

תִּכְן הַעֲנִינִים

עֲרִיזוֹת, אֲשֶׁר זֶה חֲמוֹר מְאֹד מְאֹד, וַיִּבְקֹשׁוּ לָשׁוּב תִּכְף-וּמְיָד בְּתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה.

ל' שנט . . . . . רטז
יֹכִיחַ הַנִּמְעָנֵת שֶׁהוֹלֶכֶת בַּפְּרִיצוֹת, וְגוֹרֶמֶת חֲלוּל הַשֵּׁם נוֹרָא וְאִים,
שֶׁתִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה.

ל' שס . . . . . ריז
יֹדֶה לְנִמְעָן שֶׁהִיא שְׁלִיחַ צְבוּר בַּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בִּיבְנָאֵל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
וַיִּבְרְכוּ בְזִכּוֹת זֶה שִׁימְתִּקּוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים.

ל' שסא . . . . . ריז
יִחְזַק בְּחֹר צָעִיר לְהִתְמַיֵּד בַּלְמוּד, וַיִּכְנִיס בּוֹ בְּטָחוֹן עֲצָמֵי, שְׁלֵא לְפָחַד
מֵאֲחֵרִים.

ל' שסב . . . . . ריח
יִחְזַק עַל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלִקְחַת עֲצָמוֹ בִּידָיו, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה.

ל' שסג . . . . . ריח
יִמְלִיץ לִקְחַת אֶת הַחַנוּת שֶׁל הַשְּׂמִיטָה, וַיֵּאחַל פְּרִנְסָה טוֹבָה מְזָה.

ל' שסד . . . . . ריט
יִמְסֹר דְרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהַבְּנִים, וַיֵּאחַל רַב גַּחַת מֵהֶם.

ל' שסה . . . . . ריט
יֹדֶה לְנִמְעָן שֶׁקָּנָה לוֹ עֲלֶיהָ, וַיֵּאחַל עֲלֶיהָ בְּרוּחָנִיּוֹת, וְכֵן יִשְׁכַּחוּ עַל
רְצוֹנוֹ לְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנֵי ז"ל.

ל' שסו . . . . . רכ
יִבְקֹשׁ מֵהַמְּכִין לְדָפוּס, לְשַׁלַּח אֶת הַסְּפָרִים שֶׁיֵּצְאוּ לְפָלוּגֵי, שֵׁישׁ בִּיכְלֹתוֹ
לְהַכְנִיסֵם בְּאֵתֶר, וְלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנֵי ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

ל' שסז . . . . . רכא
יִבְקֹשׁ לְהַשְׁלִים וְלְתַדֵּל מִמַּחְלָקַת וְאֵי הַבְּנוּת, כִּי כָּל רְצוֹן רַבְּנֵי ז"ל לְקַרֵּב
עוֹד וְעוֹד נִשְׁמוֹת טְהוֹרוֹת, וְעַל-יְדֵי מַחְלָקַת גּוֹרְמִים לְנִשְׁמוֹת פְּגוּמוֹת
לְבָרַח.

ל' שסח . . . . . רכב
יִחְזַק וַיַּעֲוֹדֵד וַיּוֹרֶה לְהִיוֹת בְּשִׁמְחָה.

- ל' שסט** . . . . . רכג
 יְקוּהָ לְנַחַת מֵהַבֵּן, וַיּוֹרֶה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּלְהַחְזִיק
 בְּמַדַּת הַסִּבְלָנוֹת, אֲשֶׁר הִיא חֲשׂוּבָה לְאֵין עָרָךְ.
- ל' שע** . . . . . רכד
 יִבְהִיר חַד מִשְׁמָעִית, שְׂרָצוֹן רַבְּנוּ וְ"ל הִיָּה שֶׁהַקְּבוּץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִהְיֶה
 בְּאוֹמֵן, וְלֹא בְּמִקּוֹם אַחֵר, וְלָכֵן לָמָּה צְרִיכִים לְהִתְחַבֵּם וְלוֹמַר סְבוֹרוֹת שֶׁל
 הַבַּל וְכוּ'.
- ל' שעא** . . . . . רכו
 יִבְרַךְ מִלְּמַד, שֶׁיִּצְלִיחַ הַשָּׁנָה בְּעִבּוּדָתוֹ, לְהַחְדִּיר בְּיַלְדִים יִרְאֵת שְׁמַיִם
 שְׁלֵמָה וְאַמוּנָה וְהִלָּכָה, וַיַּחֲזִקוּ וַיִּאֲמְצוּ בְּעִבּוּדָתוֹ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ.
- ל' שעב** . . . . . רכז
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַעֲוֹרְרֵם לְשִׂמְחַת כָּל הַשָּׁנָה עַל
 שְׂזוּכּוֹ לְהִיּוֹת בְּאוֹמֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְעַדִּין צְרִיכִים
 לְהַשְׁתַּדֵּל בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מֵאֵתוֹ יְתִבְרַךְ, שֶׁיִּתְּחַם גְּזוֹר
 דִּינָנוּ לְטוֹבָה, וְהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ מִבְּקֵשׁ וּמִצַּפָּה מֵאֵתָנוּ שְׁנֵתְפַלֵּל אֵלָיו, וְנִפְתַּח
 אֶת הַפֶּה וְנִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ, וְכֹל זֶה עֲנִינִים שְׁבִין אָדָם לְמִקּוֹם, אִף עֲבוֹרוֹת
 שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ חֲמוּרוֹת עוֹד יוֹתֵר, וְצְרִיכִים לִילֵךְ וּלְפִיֵּס אֶת הַחֶבֶר
 קָדָם יוֹם הַכַּפּוּרִים, אַחֲרַת אֵין לוֹ כַּפָּרָה, וּמָה הַרְּאִיָּה שְׁנֵתְקַבְּלָה
 תְּשׁוּבָתָנוּ בְּשָׁמַיִם — אִם נֹאֵהֵב כָּל יְהוּדֵי, וְנִסְיַע לוֹ וְנַעֲזְרוּ, סִימֵן שְׂאָנוּ
 בְּאַמַּת בְּעַלֵּי תְּשׁוּבָה.
- ל' שעג** . . . . . רלג
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בּוֹ יִבְאָרֵן מַעְלַת עִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה,
 שְׂאֵז הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קְרוֹב אֵלֵינוּ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּנְצַל זְמַיִם אֵלּוֹ לְבַקֵּשׁ
 לְפָנָיו יְתִבְרַךְ כָּל צְרִכָיו, וּבִכְפֹּרֵת תְּפִלַּת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר רַבְּנוּ וְ"ל הַפְּלִיג
 בְּמַעְלָתָן, כִּי הֵן קְרוֹבוֹת לְבָכִי, וּמוֹדִילוֹת דְּמַעוֹת בְּעַת תְּפִלָּתָן, אֵין
 לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבִכְפֹּרֵת בְּשִׁלֵּשׁ עֲתוֹת רָצוֹן שֵׁישׁ לְאַשָּׁה, שְׂאֵז תְּרַבֶּה בַתְּפִלָּה
 עָלֶיהָ, עַל בְּעִלָּה וְהִילָדִים, וַיַּעֲזְרֵר עַל עֲנָן הַצְּנִיעוּת בְּאַשָּׁה, אֲשֶׁר זֶה
 חֲמוּר מְאֹד, וְלִשְׁמֹר עַל הַיְלָדִים, וְלְדַאֵג לְחַנוּכָם הַטְּהוֹר.
- ל' שעד** . . . . . רנא
 יִבְקֵשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא לְהִסְתַּוֵּבֵב בְּדַרְכִים עֶקֶב הַמַּצֵּב הַמְּסַפֵּן
 בְּאַרְצָךְ, וְכֵן יוֹרֶה לְכָל אֵלּוֹ שְׁנִדְרוֹ וְנִדְבוֹ לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, שֶׁיִּרְאוּ לְשַׁלֵּם,
 כִּי עוֹן נִדְרִים חֲמוּר מְאֹד.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- ל' **שעה** . . . . . רנג
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֹת הַבֶּן, וַיִּבְקֶשׁ לְהוֹרוֹת לְאִשָּׁה שְׁלֵא לְצוּם, כִּי
 כִּפִּי מִצְבָּה צְרִיכִים לְקַיֵּם אֶת הַנֶּאֱמָר בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ.
- ל' **שעו** . . . . . רנג
 יֵאָחַל שָׁנָה טוֹבָה וְרַב נַחַת מִכָּלֵם.
- ל' **שעז** . . . . . רנד
 מִכְּתָב הַמְּלָצָה לְאַבְרָהָ, לְרֵאוֹת לְעֲזוּרוֹ עֵקֶב מִצְבוֹ הַדְּחִיק וְכוּ'.
- ל' **שעח** . . . . . רנד
 יוֹרָה לְדוֹן אֶת אִשְׁתּוֹ וַיִּלְדְּיוּ לְכַף זְכוּת, וְלַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
 עַל כָּל הַחֲסָד וְהַנְּסִים הַגְּדוֹלִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ.
- ל' **שעט** . . . . . רנה
 יוֹרָה לְזוּג שְׁלֵא לְעֹזֵב אֶת יְבִנְאֵל, וְהֶעֱקָר לַתֵּן תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר
 אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.
- ל' **שפ** . . . . . רנו
 יִחְזַק עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה וְעַל אֲמוּנָה, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה זֹכִים לְסִבְלָנוֹת,
 אֲשֶׁר הִיא הֶעֱקָר בְּזֵה הָעוֹלָם.
- ל' **שפא** . . . . . רנח
 יוֹרָה לְנִמְעָנִים עַל שְׂדוּאָגִים לְנִקְיוֹן בֵּיתוֹ, וַיּוֹרָה עַל שְׂמִחָה וְרִקְוִידִים,
 אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים לְנִסִּים גְּדוֹלִים.
- ל' **שפב** . . . . . רנט
 יוֹרָה לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה, אֲשֶׁר הִיא תִּשְׁבֵּר אֶת כָּל הַדִּינִים הַקָּשִׁים.
- ל' **שפג** . . . . . רס
 יַעֲזֹרר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְכִבוּד הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר בְּזִכּוּתָהּ כָּל הַשְּׂפַע.
- ל' **שפד** . . . . . רסא
 יִחְזַק עַל אֲמוּנָה פְּשוּטָה, וַיֵּאָחַל דִּירָה בְּיְבִנְאֵל, וַיַּעֲזֹרר עַל שְׂמִחָה וְכִבוּד
 הָאִשָּׁה.
- ל' **שפה** . . . . . רסא
 יְבַהִיר, אֲשֶׁר כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל זֶה עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצָאָנוּ, לְדַבֵּר
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת אִישׁ פְּשוּט, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עַצְמוֹ בְּזֵה
 הָעוֹלָם.

- ל' שפז** . . . . . רסב
 יוֹרָה לַהֲוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, שְׂזָכוּ לַחֲתוּן אֶת הַיְלָדִים, וְזוֹכִים לְנִכְדִים,
 וְעַל-יְדֵי תוֹדָה וְהוֹדָאָה זוֹכִים לְנִסִּים נִגְלִים.
- ל' שפז** . . . . . רסג
 יְעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם וְהַבְנָה הַדְּדִית, וְלִקְנוֹת אֶת מִדַּת הַסְּבִלְנוּת, אֲשֶׁר בְּזֶה
 תְּלוּיָהּ הַצְּלַחַת הָאָדָם.
- ל' שפח** . . . . . רסד
 יִבְקֹשׁ לְדַעַת אֶת שֵׁם הַבֶּן שְׁנוּלָד, וְכֵן לְצִיְתוֹ בְּעִנֵּין הַצּוּם לְגַבֵּי יוֹלְדוֹת.
- ל' שפט** . . . . . רסה
 יוֹרָה לְהַחְדִּיר יִרְאת שָׁמַיִם בְּבָנוֹת, וְלִדְאָג לְשְׁלוֹם בֵּין צֹנֵת הַמּוֹרוֹת,
 וְכֹאשֶׁר הָאוֹיְרָה טוֹבָה, אֲפָשֶׁר לַחֲנֹךְ בְּאִפְסָן מְשָׁלָם.
- ל' שצ** . . . . . רסו
 יִיעֵץ שְׁלֵא לְעֹזֹב אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל אִף הַמַּצָּב הַבְּטָחוֹנִי הַקָּשֶׁה וְכוּ',
 וְיוֹרָה עַל שְׂמִחָה אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְזוֹ עֵקֶר הַעֲבוּדָה בְּזֶה הָעוֹלָם,
 וְעַל אִף הַצָּרוֹת צְרוּיִכִים לְרַקֵּד וְלִשְׁמַח.
- ל' שצא** . . . . . רסז
 יִבְהִיר, אֲשֶׁר כָּל הַבְּלָבוּלִים וְהַמְרִירוֹת זֶה רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמִחָה,
 וְעַל-יְדֵי אוֹיְרָה שֶׁל שְׂמִחָה, זוֹכִים לְנִסִּים נִגְלִים.
- ל' שצב** . . . . . רסח
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, בּוֹ יְעוֹרְרֵם עַל מִדַּת הַשְּׂמִחָה, כִּי כְּשֵׁישׁ
 דִּינָיִם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי רְקוּדִים וְהַמְחָאָת כֶּף מִמְתִּיקִים אֶת הַדִּינָיִם.
 וַיִּסְפֹּר סִפּוּר מֵהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב בְּעִנֵּין זֶה.
- ל' שצג** . . . . . רער
 יִבְאָר, אֲשֶׁר עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית, זֶה לוֹמֵר הָעֲשֶׂרָה מְזוֹמְרֵי תְהִלָּים, וְכֵן
 רְאוּי קָדָם הַשְּׁנָה לְקִרְאָה קָטַע בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְזֶה מִצִּיל מִחֲלוּמוֹת
 רַעִים וּמִחֲשָׁבוֹת זָרוֹת.
- ל' שצד** . . . . . רעא
 יוֹרָה לְשַׁמֵּר עַל הַיְלָדִים עִם מִי הֵם מִתְחַבְּרִים, כִּי בְּעֵתִים הֵלְלוּ צְרוּיִכִים
 הַרְבֵּה רַחֲמִים, וְאָסוּר לְהַפְקִיר אֶת הַיְלָדִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְסָן.
- ל' שצה** . . . . . ררב
 יֵאָחַל "מֵזֶל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבֶּן, וַיִּיעֵץ אוֹדוֹת הַסַּנְדֵּק וְהַשֵּׁם.

- ל' שצו . . . . . ערב
יעורר להתחזק ולחזק אחרים, ולשמח ולשמח אחרים, אשר זה חשוב
בכל העולמות.
- ל' שצז . . . . . רעג
יבהיר, אשר כל הפחדים והצרות זה מחמת חסרון האחדות והשלום,
ולכן צריך לפעל בעבור זה מאד, וכן להיות בשמחה.
- ל' שצח . . . . . רעד
יקנה להפטר מן הצרה, בעזרתו יתברך, פי גדול אדוננו ורב להושיע.
- ל' שצט . . . . . רעד
יורה לזוג שלא להתגרש, חס ושלום, פי המזבח מוריד דמעות, ובאמת
בזה העולם עובר על כל אחד מה שעובר, והעקר להחזיק מעמד.
- ל' ת . . . . . ערה
יספר שזכהו השם יתברך לדבר הרבה מדדלת הספר הקדוש "לקוטי"
מוהר"ן, ואוי לו למי שמדבר נגד קדשה געלה כזו.
- ל' תא . . . . . רעו
יבהיר, אשר כל יום מאיר אות משם הני"ה בימים שבין יום כפור
לסכות, וזה נמצא בשער הכונות מחג הסכות.
- ל' תב . . . . . רעז
יתפעל מקו, שמשיחה אחת שדבר, יצא קונטרס נפלא כל-כף והוא:
"מחרת יום הכפורים".
- ל' תג . . . . . רעז
מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יחזקם להיות בשמחה גדולה,
ולעשות שמחת בית השואבה, אשר זה ממתיק את הדינים, ויבקש
לדאג לכל אחד שיהיה לו לצרכי החג, פי עקר זמן הצדקה הוא בערב
חג הסכות.
- ל' תד . . . . . רעט
ישמח מאד, שזכהו השם יתברך לקים בערב סכות מצות צדקה פדרכו
של רבי חיים ויטאל, וזה ממתיק את הדינים מעם ישראל.
- ל' תה . . . . . רפ
יפליג במעלת הצדקה, ובפרט שזוכים לתן לעני הגון, אין למעלה מזה.

- ל' תו . . . . . רפא
יִדַע אֵב שְׁבִנוּ מִדְרָדָר, רַחֲמָנָא לְצִלָן, הֵן בְּחַגִּים לֹא בָא לְהַתְּפַלֵּל וְכוּ'
וְכוּ', וְיִוְרָה לְהַחְזִירוֹ לְאַרְץ, תַּחַת הַשְּׁגָמַת הַהוֹרִים, אִף שֶׁהוּא כִּבְר אֲבָרָה,
צְרִיכִים לְרֹאוֹת מָה לַעֲשׂוֹת לַעֲצֹר אֶת הַהִדְרָדְרוֹת שֶׁלוֹ וְשֶׁל אֲשֵׁתוֹ.
- ל' תז . . . . . רפב
יִיעֵץ לְאַבְרָהָם צְעִיר, שֶׁלֹא לַעֲבֹר לְגוֹר בְּחוּ"ל, כִּי שָׁם הַפְּרָנְסָה קָשָׁה יוֹתֵר,
וּמִבְחִינָה רוֹחֵנִית זֶה לֹא פְּשוּט, וְעֵדִיף לְמַצֵּא עֲבוּדָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְשָׁם
לְחַיּוֹת חַיִּים נְעִימִים.
- ל' תח . . . . . רפג
יִשִּׁיב לְאַשֶׁת הַנִּמְעָן גַּם-כֵּן, שְׂאִין כְּדֹאֵי לַעֲבֹר לְחוּ"ל, וַיֵּאחַל פְּרָנְסָה
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.
- ל' תט . . . . . רפג
יִוְרָה לְאֵב לְהַשְׁפִּיעַ עַל בְּנוֹ, שֶׁלֹא יַעֲבֹר מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּבִזְזָה יִצִּילוּ מִרְדַּת
שַׁחַת.
- ל' תי . . . . . רפג
יִוְרָה לְהוֹרִים לְהַשְׁפִּיעַ עַל בָּתֵּם שֶׁלֹא לַעֲבֹר מֵאַרְץ הַקִּדְשׁ, וְכֵן יִיעֵץ
אוֹדוֹת הַבֵּן הַבְּחוּר שֶׁנִּמְצָא אֲצִלוֹ.
- ל' תיא . . . . . רפד
יִוְרָה לְמִנְהַל הַתְּלִמוּד תוֹרָה לְהַחְזִיק אֶת הַתְּלִמִּידִים עַד אַרְבַּע, וְאַחֲרֵי-כֵן
לְשַׁכֵּר לָהֶם אֲבָרָה עַד שְׁמוֹנֶה, שֶׁיִּלְמְדוּ בְּשִׁתּוּף פְּרָסִים וְכוּ', וְזֶה יָכוֹל
לְקַדֵּם אוֹתָם מְאֹד מְאֹד.
- ל' תיב . . . . . רפה
יִזְכִּית אֲבָרָה שֶׁעָבַר עַל חֻטְאִים חֲמוּרִים, וַיִּזְהִירוֹ עַל חֲמַרַת הָעֲנָנִים, וְאִם
לֹא יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, יִקְבַּל מִכָּה קָשָׁה מִן הַשָּׁמַיִם.
- ל' תיג . . . . . רפו
יִיעֵץ לְנִסְעַע עִם הַבַּעַל לְאֹזוֹר נֶפֶשׁ, עַל מְנַת לְתֵן מְנוּחָה לַעֲצָבִים, וַיִּקְוָה
שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.
- ל' תיד . . . . . רפז
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת לְמוּד הַסֵּפֶר "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר עַל יְדוֹ אֶפְשָׁר לַעֲבֹר
עַל כָּל הַמְּשַׁבְּרִים.

- ל' תטו . . . . . רפח
יִבְקֹשׁ לְעֹזֵר לְאַחֹת, וְלִרְאוֹת לְשִׁלְחָה לְנַפְשׁ, וְאֵת הַיְלָדִים לְחֶלֶק
בְּמִשְׁפָּחָה, וְלֹא לְפָרֶסֶם אֵת הַדְּבָר.
- ל' תטז . . . . . רפח
יִבְקֹשׁ לְבַצֵּעַ הַמְּשִׁימָה לְקַחַת אֵת הַגִּיס וְהַגִּיסָה לְמָקוֹם חַיּוֹנִי, שְׂזֵה גּוֹבֵל
בְּהַצְלַת נַפְשׁוֹת.
- ל' תיז . . . . . רפט
מִכְּתָב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יֵיעָצֵם לַעֲשׂוֹת שְׂמִיחַת
בֵּית הַשּׂוֹאֵבָה בְּכָל לַיְלָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִמְתְּקוּ הַדֵּינִים.
- ל' תיח . . . . . רפט
יִשְׂמַח שֶׁהִנְמָעַן הִיָּה בְּקַבְרוֹת צַדִּיקִים, וַיִּבְהִיר, שֶׁהַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה,
וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּנֵה תְּמִיד, וְאִזּוֹכָה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת.
- ל' תיט . . . . . רצ
יִבְקֹשׁ אֵת הַנְּמָעַן שֶׁלֹּא לְחֹזֵר לְאַרְצוֹת־הַבְּרִית, כִּי זֶה לֹא לְטוֹבָתוֹ הֵן
בְּגִשְׁמִי וְהֵן בְּרוּחָנִי.
- ל' תכ . . . . . רצא
יִבְקֹשׁ לְהַשְׂאֵר בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְלֹא לְעֹבֵר לְחוּ"ל, אֲשֶׁר לֹא יֵצֵא מִזֶּה
מֵאוּמָה.
- ל' תכא . . . . . רצא
יִבְהִיר, שְׂאִינוּ כּוֹפֵה עַל אָדָם לְקַחַת אֵת בֵּת זּוּגוֹ, אֲלֵא נוֹתֵן אֵת הַבְּחִירָה
בְּיָדוֹ, אִם נִרְאָה בְּעֵינָיו.
- ל' תכב . . . . . רצג
יִתֵּן עֲצָה נְכוֹנָה בְּעֵינֵי הַצַּעַת שְׂדוּדָה, וַיִּבְהִיר דַּעְתּוֹ.
- ל' תכג . . . . . רצד
יִוָּדָה שֶׁלֹּא לִתֵּן לְבֵת לִירֵד לְאַרְצוֹת־הַבְּרִית, עֲקֵב הַסַּפְּנָה הַרוֹחֶנֶת
הַכְּרוּכָה בַּדְּבָר.
- ל' תכד . . . . . רצד
יִוָּדָה לְנְמָעַן עַל עֲזָרְתּוֹ, וַיֵּאחַל לוֹ רְפוּאָה שְׁלָמָה.
- ל' תכה . . . . . רצה
יִבְהִיר בְּעֵינֵי הַלְמוּד, אֲשֶׁר מְעַט גַּם־כֵּן טוֹב, וְאִם הוֹלְכִים בְּעֲצָה זוֹ,
לְבִסוּף נַעֲשִׂים מִתְּמִידִים גְּדוֹלִים.

- ל' תכו . . . . . רצה
יבקש הורים שישתדלו למנוע מבתם להגיע, כדי שלא תתקלקל.
- ל' תכו . . . . . רצו
יורה להורים שלא לתן לבת לטוס, כי זה מסכן במצבה.
- ל' תכה . . . . . רצז
ייעץ לאשה שלא לטוס עתה במצב שהיא נמצאת בו.
- ל' תכט . . . . . רצז
יבהיר, שאין לקבל שום דבר שאומרים בשמו, כי מה שיש לו להגיד, הוא אומר, ואינו צריך למדברים שיאמרו בשמו.
- ל' תל . . . . . רחצ
יורה לאברך, שלא לבוא לארצות-הברית, כי אין זה מקום בעבורו.
- ל' תלא . . . . . רחצ
ייעץ בענין החברותא לבן, וכן שלא יתנו לבת ולחתן להגיע לארצות-הברית, כי אין להם מה לחפש שם.
- ל' תלב . . . . . רצט
יבקש לעשות הקפות שניות ביבנאל, ולרקד ולשיר, ועל-ידי שמחה זו תהיה מפלה לבני עשו וישמעאל.
- ל' תלג . . . . . ש
מכתב פללי לאנשי שלומנו היקרים, בו פליג במעלת קדשת 'הושענא רבה', ומדוע נהוג לסים את כל ספר "משנה תורה" בלילה, ואת כל ספר התהלים, ויבהיר אשר זהו לילה קדוש ונורא מאד, ויכולים לפעל בו אצלו יתברך, לשנות את גזר הדין הנחתם בפתקים, ולבטל כל גזרות רעות.
- ל' תלד . . . . . שז
יאחל רפואה שלמה, ויורה שלא לדאג כלל.
- ל' תלה . . . . . שח
יורה להתחזק, ויאחל רפואה שלמה לאשה ושפע ברכה והצלחה.
- ל' תלו . . . . . שח
יורה לנמענים שעזרו למשפחה הנמצאת במצוקה, ויבארו גדל המצוה שעשו.

- ל' תלז . . . . . שט
 יבקש למצא מורה לתיכון, היות שהקודמת אינה חשה בטוב, ויבקש
 אם אפשר לשלח את הבנות לעזר למשפחה בעבודות הבית, וזו מצוה
 גדולה.
- ל' תלח . . . . . שט
 יורה לבצל לתן מנוחה לאשתו, ולעזר לה להתאושש אחר המשבר
 שעברה.
- ל' תלט . . . . . שי
 יורה לשתף פעולה עם הרופא, ולעשות כפי דבריו ולציתו, כי רצונו
 לעזר.
- ל' תמ . . . . . שיא
 יבקש לצית להורים שמבקשים שלא לבוא, פי הדרכים בחזקת סכנה.
- ל' תמא . . . . . שיב
 יבהיר שאין להפנס לפחד, אשר מחליש את האדם, ועל-ידי בטחון
 בהשם יתברך נצולים מפחד.
- ל' תמב . . . . . שיג
 יורה לטל את הפדורים כדברי הרופא, ויאחל רפואת הנפש והגוף.
- ל' תמג . . . . . שיד
 יתן הנחיות למלמד איך להצליח עם הילדים — להחדיר בהם הרבה
 הלקה, ובפרט נטילת ידים, שזה חשוב במאד מאד, ותפלה במנין,
 ולסים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י.
- ל' תמד . . . . . שטו
 יבהיר, אשר דבר ראשון הוא הבריאות, ובפרט שישינו צווי: "ונשמרתם
 מאד לנפשותיכם".
- ל' תמה . . . . . שטז
 יתן הנחיות ביצד לנהוג עם הבחורים, שלא לילך עמהם ביד תקיפה,
 ושישיגוהו על הנקיון, ולהחדיר בהם חשק הלמוד: ח"י פראקים משניות,
 שנים מקרא ואחד תרגום, למוד גמרא ושלחן ערוך.
- ל' תמו . . . . . שיז
 יחזק על למוד שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, ולהתפלל
 במנין, אשר בזכות זה זוכים לדבר שבמנין.

- ל' תמוז . . . . . שיז
ישמח לשמע בשורות טובות, וכונאי כהיום שצריך כל אחד ישועה
פרטית.
- ל' תמוז . . . . . שיח
ישבח הנמען שהחל ללמד בכל יום מקרא, ויאחלו גם על למוד משנה
וגמרא ושלחן ערוך.
- ל' תמוז . . . . . שיט
יורה לבעל השתף פעלה עם הרופא בענין רפואת אשתו, כי זה ענין
של פקוח נפש.
- ל' תנ . . . . . שיט
ייעץ בענין רפואי, שהוא פקוח נפש.
- ל' תנא . . . . . שכ
ישבח הבטאון ברסלב שהוציא הנמען, ויבהיר שזה חשוב מאד לאחד
את כלל אנשי שלומנו.
- ל' תנב . . . . . שכב
יורה להמנות על הבטאון הנפלא שיצא לאור, ואשר מאחד את כלל
אנשי שלומנו, ובזכות האחדות נגאל בגאולה שלמה.
- ל' תנג . . . . . שכג
יבקש לדעת את תאריך הבר-מצוה, שיוכל להשתתף, ולא יתנגש לו עם
שמחות אחרות.
- ל' תנד . . . . . שכג
מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבקשם עתה בתחלת השנה
החדשה, להתחיל ללמד בכל יום שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש
רש"י, ויורה להורים שיש להם ילדים בכפת "מתכתא" להשתף פעלה
עם המלמדים.
- ל' תנה . . . . . שכד
יחזק שלא להשבר כלל, כי השם יתברך מנהיג עולמו בחסד וברחמים,
ויבהיר בענין חצות ובענין מה שאמר רבנו ז"ל, שהרבה צדיקים יצעקו
על אמונה, והעקר להתרחק משנאת הבריות, אשר זה בכלל כפירות
ואפיקורסות.

- ל' תנו . . . . . שכו
 יורה לכבוד את האשה, אשר רבנו ז"ל הקפיד על כף מאד, ויבקש
 להורות לבחורים לפרק את הספה, ולהניח הקרשים תחת אולם
 השמחות.
- ל' תנוז . . . . . שכו
 יבהיר, אשר בימים אלו אסור להסתובב ברחובות, כי הדרכים בחזקת
 סכנה, ויורה שלא לילך עם הבחורים ביד קשה.
- ל' תנח . . . . . שכו
 יורה על נקיון הדירה, ויבהיר, אשר צריכים להמשיך את שמחת התורה
 על כל השנה.
- ל' תנט . . . . . שכו
 יאחל הרחבה ברוחניות ובגשמיות, ושום דבר שלא יוכל לשבר אותם.
- ל' תס . . . . . שכח
 יבהיר, שאינו נוטל אליו שום בחור מתחת לגיל חמש-עשרה, כי קדם
 צריכים להשלים עצמם בשיבה בארץ.
- ל' תסא . . . . . שכט
 יאחל הרחבה בענין הדירה, העקר לא לפחד כלל, כי גדול אדונינו ורב
 להושיע.
- ל' תסב . . . . . שכט
 יבהיר, גדל השמחה שאנו יודעים מרבנו ז"ל, ובזה צריך לשמח כל
 הימים.
- ל' תסג . . . . . שכט
 יאחל פרנסה בשפע, והעקר לחיות באהבה ובשלום, אשר אצלו יתברך
 חשוב מאד שלום-בית, ורבנו ז"ל הקפיד על כף מאד.
- ל' תסד . . . . . של
 יאחל "מזל טוב" ליום ההלדת, ומציאת זיווג טוב והגון.
- ל' תסה . . . . . של
 יפליג במעלת ההתבודדות, אשר כל הפרנסה תלויה כפי שאדם מתבודד
 לפניו יתברך.
- ל' תסו . . . . . שלא
 יאחל יציאה מפל הצרות, והרחבה בגשמי וברוחני.

ל' תסז . . . . . שלא

יֵאָחַל לְדָה קָלָה, וַיּוֹרֶה עַל אַמִּירַת "שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים" אֲשֶׁר מְזַכֶּה לְלֶדָה קָלָה.

ל' תסח . . . . . שלב

יִבְאָר בְּעֵינַי הָאֵם, שְׂאִין שׁוֹם עֲצָה רַק תִּפְלָה, וְלִבְקֹשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִלִּפְנֵי הַיּוֹשֵׁב תְּהִלָּה.

ל' תסט . . . . . שלב

יִבְהִיר, שְׁאֵת כָּל אֶחָד מְנַסִּים בְּנִסְיוֹן אַחֵר, וְהַעֲקֹר לְהַחְזִיק מִמְּעַד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל.

ל' תע . . . . . שלג

יֵאָחַל יְצִיאָה מִן הַחֹבוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵנוּ בְּבוֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ.

ל' תעא . . . . . שלג

יִבְהִיר, אֲשֶׁר מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחְזִיק מִמְּעַד.

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואתו השלמה וחיזוק בריאותו המלאה
של כ"ק מורנו ורבנו מאיר דרכים ומורה נתיבות.
לבן של ישראל עמוד צלותהון דעמא קדישא.
עטרת תפארת ישראל

הגה"צ

רבי אליעזר שלמה בן מלכה

שליט"א

יארץ השי"ת ימיו בטוב ובנעימים בבריות גופא ונהורא
מעליא עד לביאת גאו"צ בב"א.

המברכים ומאחלים:

המתעסקים בקדשים בסידור והדפסת ספריו הקדושים.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירווי רוב נחת

דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות

ויהיה להם פרנסה בניקל ובהרחבה

ויזכו להדפיס את כל חלקי שו"ת אשר בנחל

אשר עדיין נמצאים בכתב יד,

וכן את כל ספרי

הגה"צ מוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי.

בעבור שהחפץ בעילום שמו נדב סכום הגון להדפסת

הספר הקדוש הזה לזכותם.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים מינדל

חנה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

שפריה מרים בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גיננדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

מינדל בת ריסא

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה פייגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם יהושע העשיל בן
מרים

יפה שינדל בת נעטיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם בן מלכה

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

פנחס אליהו בן יעל

אנא ה' הושיעה נא אנא ה'
הצליחה נא תן בלבו אהבת
ושמחת התורה וקיומה
ושיהיה שמור מכל חטא ועון
ומכל הדברים והשפעות רעות
וחברים רעים ושיזכה להיות
איש כשר באמת כל ימי חייו
בדרך הנחל נובע מקור חכמה
ושיצליח ברוחניות וגשמיות
ברחמים גמורים בזכות וכוח
רבנו נחמן בו פייגע זיע"א

הספר הקדוש נדפס לזכות

פסח בן חנה טובה

שיושע ברפואה שלימה
ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו
וחמשת חושיו וכל כוחות הגוף
והנפש בלי שום רופאים
ורפואות רק מידי יתברך שמו
ברחמים גמורים מעל דרך
הטבע בזכות וכוח רבינו נחמן
בן פייגא זי"ע אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רחל בת שפרה מרים, משה בן שפרה מרים, לאה בת
שפרה מרים, אברהם בן שפרה מרים, חנה בת שפרה
מרים,

יעקב בן חנה, שלומית שלומצה בת חנה, נחום זאב
בן חנה, ישראל אריה בן חנה,

דבורה רייזל בת חיה גולדה, שלומית שלומצה בת
חיה גולדה, מיכל גניה בת חיה גולדה,

רבקה רויזא בת חיה בינה, ישראל אריה בן חיה
בינה, חיים מאיר בן חיה בינה,

שולמית שלומצה בת לאה, אליהו יהושע בן לאה,
רבקה דבורה בת לאה,

חנה בת מנוחה נחמה,

משה בן יפה שיינרל, רעיה רחל בת יפה שיינרל,

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו מהם הוריהם רוב נחת
דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לכבודו של מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא!
רבונו של של עולם מלוך על כל העולם כולו בכבודך.
והנשא על כל הארץ ביקרך. והופע בהדר גאון עוזיך על
כל יושבי תבל ארציך. וידע כל פעול כי אתה פעלת ויבין
כל יצור כחי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו,
הוי"ה אלוקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה!
בזכות רבינו נחמן בן פיגא זיע"א במהרה בימנו וברחמים
אמן ואמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי נשמת
מרת שלומצ'ה ע"ה
בת הרה"ג ר' ישראל אריה זצ"ל
נלב"ע ח' באייר ה'תשנ"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

סוד ה' לִירְאֵיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱדָה לוֹ

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי

תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִיּוֹת הַחֻטָּאִים
וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנָסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵהֲנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תְּקִנּוֹ, גְּלוֹ וְצִוְיָה לְפִרְסָמוֹ לְכֹל יִשְׂרָאֵל.
רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אֹרֶךְ הַיָּמִים וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנָנוּ, מוֹרְנוֹ וְרַבְּנוֹ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל פי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר-בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
ד בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסיף
ה נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ו יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ז חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ח אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יפרוני
ט כליותי: שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לכן א שמת לבי ויגל פבודי אף-
י בשרי ישכן לבטח: כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי-פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאתָה:
 ב אֲשֶׁרִי-אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה לוֹ עֶז וְאִין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי-הִחַרְשָׁתִי בָּלוּ עֲצָמַי בְּשִׂאֲנָתִי
 כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נְהַפְּךָ
 לְשִׂדֵי בַחֲרַבְנִי קִיץ סָלָה: ה חַטָּאתִי אֹדְרִיעָךְ וְעוֹנִי
 לֹא-כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עֶז וְחַטָּאתִי סָלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֹסֵד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מַצָּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצָּר תִּצְרֵנִי
 רַגְלִי פָלַט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ-זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל-תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲזָבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטְחַת
 בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּבָנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

מא * לְמַנְעֵחַ מְזוֹמֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל-תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל-עַרְשׂ דָּוִי כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכַת
 בְּחִלָּיו: ה אֲנִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי-חַטָּאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

יִקְבֹּץ-אֶזְרוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שֹׁנְאֵי עָלַי | יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחְמִי הַגְדִּיל עָלַי
 עָקֵב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְחַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפָצָתָ בִּי כִּי לֹא-יִרְעֵ אֹיְבֵי
 עָלַי: ^{יג} וְאַנִּי בְּתַמִּי תִמְכַּת בִּי וּתְעִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעֵחַ מִשְׁפִּיל לְבַנְי-קַרְח: ^ב כְּאִיל תִּעְרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
^ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאָה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיִּתְהַלֵּי דְמַעְתִּי לָחֶם יוֹמָם
 וּלְלֵילָה בְּאֹמֵר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֹּר | בַּסֶּךְ
 אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מֵהַתְּשׁוּחָתִי | נַפְשֵׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֵלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעוֹת פְּנִינוּ: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תְשׁוּחָח עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מֵהַר מְצַעֵר: ^ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲנוּרֶיךָ כָּל-מִשְׁבְּרֶיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עֲבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יַעֲוֶה יְהוָה | תְּסַדּוּ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לָמָּה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלֶחֶץ אוֹיֵב: ^א בְּרָצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוּרְרִי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵימָה אֱלֹהֶיךָ: ^ב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהִי:

נט * לְמַנְצָה אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ^ב הַצִּילֵנִי
 מֵאֵיבֵי | אֱלֹהֵי מִמֶּתְקוֹמִי תִשְׁגַּבֵּנִי: ^ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעַלֵי אֲזָן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ^ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתֵי יְהוָה: ^ה בְּלִי־עֹז יִרְצוּן וַיִּפְּנוּ עוֹרָה
 לְקִרְאתִי וּרְאָה: ^ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֲזָן סָלָה: ^ז יָשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְיוּ כַּפְּלָב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ^ח הִנֵּה | יִבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ^ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: ^י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשֶׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁגַּבֵּי: ^{יא} אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרִי: ^{יב} אֶל־תִּהְרָגֶם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבּוֹרֵי אֲדָנִי: ^{יג} חַטָּאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלָה
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: ^{יד} כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיִּשְׁבוּ לָעָרֵב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבּוּ עִיר: טז הַמָּה
 יִנְיֵעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וַאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֵדָךְ וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסִדְךָ כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי
 וּמְנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מְשֻׁנֵּבֵי אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז * לְמַנְצַח עַל- יְדוּתוֹן לְאַסָּף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי (*
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַעֲעֶקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דָרְשָׁתִי יָדַי | לֵילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאַנְהָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאַהֲמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִטְפָה רוּחִי סָלָה: ה אַחֲזֹתָ
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלֵּילָה
 עַם-לִבְבִי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנִצַּח
 חֲסִדוֹ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשִּׁבְחָה חֲנוּת אֵל
 אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלֵלֵי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֵאדָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פִּעְעֶלְךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעָתָ בְּעַמִּים
 עוֹד: טז נֶאֱלֶת בְּזֹרוּעַ עַמְּךָ בְּנֵי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:
 יז רֵאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רֵאוּךָ מַיִם יִחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תְּהַמּוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נָתַנוּ שְׁחָקִים
 אַף־חֲצִצְיָךְ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמֶךָ | בְּגִלְגֵּל הָאִירוֹ
 בְּרָקִים תִּבֵּל רְגֵזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם דְּרַפְּךָ
 וְשִׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִית כִּצְאֵן עֲמֹךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדָנִי מַעֲזֵן אֶתְּהָ
 הָיִיתָ לָּנוּ בְּדַר וְדַר: ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲוִיל אָרֶץ וְתִבֵּל וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתְּהָ אֵל:
 ג תָּשֵׁב אֲנוֹשׁ עַד־דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְּנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֵלֶּף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בְּבִקְרָ
 כְּחֲצִיר יַחֲלֶף: ו בְּבִקְרָ יַעֲיִץ וְחֲלֶף לְעָרֵב יְמוֹלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאַפְּךָ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שָׁתָה עֲזוֹנֵתִינוּ לְנִגְדֶךָ עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנֶיךָ: ט כִּי
 כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָ:
 י יָמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֶת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֵהָבִם עֲמָל וְאֹן כִּי־גֹז חֵישׁ וְנַעֲפָה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אַפְּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עִבְרַתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יָמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנָבֵא לְבַב חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בְּבִקְרָ
 חֲסֹדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאָה אֶל־
 עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְהִדְרֶךְ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נָעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה א הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו: ב שירו-לו זמרו-לו שיחו בכל-
נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו ישמח לב א
מבקשי יהוה: ד דרשו יהוה ועזו בקשו פניו
תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר-עשה מפתיו
ומשפטי-פיו: ו זרע אברהם עבדו בני יעקב
בחיריו: ז הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ
משפטיו: ח זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלה
דור: ט אשר פרת את-אברהם ושבועתו לישחק:
י ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם:
יא לאמר לך אתן את-ארץ-כנען חבל נחלתכם:
יב בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה:
יג ויתהלכו מגוי אל-גוי מממלכה אל-עם אחר:
יד לא-הניח אדם לעשקם ויזכח עליהם מלכים:
טו אל-תגעו במשיחי ולגביאי אל-תרעו:
טז ויקרא רעב על-הארץ כל-מטה-לחם שבר:
יז שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף: יח ענו
בכבל רגלו ברזל באה נפשו: יט עד-עת
בא-דברו אמרת יהוה צרפתהו: כ שלח מלך
ויתירחו משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון
לבייתו ומשל בכל-קנינו: כב לאסר שריו בנפשו

וּזְקַנְיוּ יַחֲבִיבֵם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים וַיַּעֲקֹב נָר
בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמְהוּ
מִמְּצָרָיו: כה הִפְךָ לִבְּם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּרָיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֲהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמַר־
בָּם דְּבָרֵי אֱתוֹתָיו וּמִפְּתִימַי בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
הַשֹּׁף וַיַּחֲשֹׁף וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דִּנְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
עֲפָרָדַעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב
כְּנִיִם בְּכָל־גְּבוּלָם: לב גָּתַן גִּשְׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּךְ גִּפְנִים וּתְאֵנִתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיִּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשֶׁבֶטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִמְּצָרִים בְּעֲאֵתָם כִּי־נִפְלַ פְּחָדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּ וְאִשׁ לְהַאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צִוֵּר
וַיִּזּוּבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נָהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אֲבִרְהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרִנְהָ אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גּוֹזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בְּעֵבֹר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על־נְהָרוֹת | בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ
 בְּזָכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב על־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיִנוּ
 בְּנֵרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׂאֵלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבָרֵי־שִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמָחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר
 אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֹכַר: ה אִם־אֲשַׁכַּחַךְ
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי | לְחַפֵּי
 אִם־לֹא אֲזַכְּרֵכִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שְׂמָחָתִי: ז זָכַר יְהוָה | לְבָנֵי אָדָם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֹמְרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ:
 ח בַּת־בְּבַל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישָׁלֵם־לָךְ אֶת־
 גְּמוּלָךְ שְׂנֵמְלֵת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי | שִׁיאֲחֹזוּ וְנִפֵּץ אֶת־
 עַלְלִיךְ אֶל־הַסַּלַּע:

קנ * הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ
 עִזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו הַלְלוּהוּ כָּרֹב גְּדֻלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר:
 ד הַלְלוּהוּ בְּתֶרֶף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֹגֹב:
 ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי תְרוּעָה:
 ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהנה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהנה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהנה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: